

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

P. D. JAMES

ÖZEL HASTA

ÖZEL BASKI
9.90 TL
ÖZEL FİYAT

ÖZEL HASTA

Pegasus Yayınları: 194

Bestseller Roman: 37

ÖZEL HASTA

P. D. JAMES

Özgün Adı: THE PRIVATE PATIENT

Yayın Yönetmeni: İbrahim Şener

Kitap Editörü: Özkan Özdem

Bilgisayar Uygulama: Meral Gök

Kapak Uygulama: Yunus Bora Ülke

Kapak Tasarımı: Carol Devine Carson

Kapak Fotoğrafi: Oote Boe

Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Kilim Matbaası

Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih Sanayi Sit.

No:12/204-232 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Mayıs 2009

ISBN: 978-605-5943-76-9

© PEGASUS YAYINLARI

Türkçe yayın hakkı Akcalı Telif Ajansı

aracılığıyla alınmıştır. (Alfred A. Knopf)

Yayıncı Sertifika No: 12177

PEGASUS YAYINLARI

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 27/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

P. D. JAMES

ÖZEL HASTA

İngilizce'den Çeviren:
SEVAL BİRDAL

PEGASUS YAYINLARI

P. D. James'in diğer kitapları
COVER HER FACE
A MIND TO MURDER
UNNATURAL CAUSES
SHROUD FOR A NIGHTINGALE
AN UNSUITABLE JOB FOR A WOMAN
THE BLACK TOWER
DEATH OF AN EXPERT WITNESS
INNOCENT BLOOD
THE SKULL BENEATH THE SKIN
DEVICES AND DESIRES
A TASTE FOR DEATH
THE CHILDREN OF MEN
ORIGINAL SIN
A CERTAIN JUSTICE
DEATH IN HOLY ORDERS
THE MURDER ROOM
THE LIGHTHOUSE

Roman Haricindekiler
TIME TO BE IN EARNEST

Otobiyografi
THE MAUL AND THE PEAR TREE
The Ratcliffe Highway Murders 1811
(T. A. Critchley ile birlikte)

*Bu kitap, yayıncı Stephen Page ve aralıksız kırk altı yıllık
Faber yazarlığım şerefine Faber and Faber'deki, eski ve
yeni, tüm arkadaşlarıma adanmıştır.*

İÇİNDEKİLER

YAZARIN NOTU • 9

KISIM BİR

21 Kasım - 14 Aralık: Londra, Dorset • 13

KISIM İKİ

15 Aralık: Londra, Dorset • 143

KISIM ÜÇ

16-18 Aralık: Londra, Dorset, Midlands, Dorset • 281

KISIM DÖRT

19-21 Aralık: Londra, Dorset • 381

KISIM BEŞ

İlkbahar: Dorset, Cambridge • 463

YAZARIN NOTU

Dorset tarihi ve çeşitli malikaneleri ile meşhurdur ancak bu güzel şehri ziyaret edenler bunların arasında Cheverell Köşkü'nü bulamayacaklar. Köşk ve onunla bağlantısı olan her şey ve orada olmuş olan içler acısı olaylar yalnızca yazarın ve okuyucuların hayal gücünde vücut bulmaktadır ve geçmişte veya günümüzde, ölmüş veya canlı hiçbir kişi ile ilişkisi yoktur.

—P. D. James

KISIM BİR

21 Kasım – 14 Aralık

Londra, Dorset

Kırk yedinci doğum günü olan Kasım'ın 21'inde, yani öldürülmeden üç hafta iki gün önce, Rhoda Gradwyn estetik cerrahıyla olan ilk randevusu için Harley sokağına gitti ve burada, güven oluşturmak ve olumsuz havayı dağıtmak üzere tasarlanmış gibi görünen bu danışma odasında, kaçınılmaz şekilde ölümüne yol açacak olan kararı verdi. Günün ilerleyen saatlerinde Ivy'de öğle yemeği yemesi gerekiyordu. Bu iki randevunun zamanlaması tamamıyla tesadüfiydi. Bay Chandler-Powell'in teklif edebileceği daha erken bir vakit yoktu ve Robin Boyton'la olan 12:45 randevusu iki ay öncesinden ayarlanmıştı; birinin Ivy'de rasgele masa bulmayı beklememesi gerekirdi. Bu iki buluşmayı da doğum günü kutlaması olarak ele almamıştı. Özel hayatının bu detayından, birçok başka şey gibi, hiç bahsedilmedi. Robin'in, doğum gününü bilip bilmediğinden ya da bilseydi çok daha fazla önem gösterip göstermeyeceğinden şüphe duydu. Kendinin saygı duyulan ve seçkin bir gazeteci olduğunun farkındaydı, ancak *Times*'ın VIP doğum günleri listesinde adını görme-yi güçlkle umabilirdi.

11:45'te Harley sokağında olması gerekiyordu. Londra'daki randevularında genellikle yolun en azından bir kısmını yürümeyi yeğlerdi ancak bu kez saat 10:30'da gelmek üzere bir taksi çağırdı. Yolculuk kırk beş dakikadan fazla sürmezdi ancak Londra trafiği pek tahmin

edilemezdi. Kendisi için yabancı bir dünyaya giriyordu ve daha ilk buluşmalarında geç kalarak cerrahî ile olan ilişkisini tehlikeye sokmak istemiyordu.

Sekiz yıl önce, Londra'da, Cheapside yakınlarında Absolution Alley'in sonundaki küçük bir avluda bir ev için kira sözleşmesi imzalamıştı ve bu eve taşınır taşınmaz daima yaşamak isteyeceği Londra'nın bir parçası olduğunu anlamıştı. Sözleşme uzun dönemliydi ve yenilenebilirdi; isterse evi satın alabilirdi ancak evin asla satılığa çıkartılmayacağını biliyordu. Evi asla tamamıyla onun olarak adlandırmayı umamayacağı gerçeği dahi moralini bozmuyordu. Evin büyük bir kısmının tarihi 17. yüzyıla dayanıyordu. Birçok nesil içerisinde yaşamış, burada doğmuş, ölmüş, arkalarında sararmış, günü geçmiş sözleşmelerin üzerindeki isimlerden başka bir şey bırakmamışlardı ve onların eşliğinde yaşamaktan mutluydu. Alt katta bulunan parmaklıklı pencereli odalar karanlık olmasına rağmen, üst kattaki oturma ve çalışma odalarındaki pencereler gökyüzüne açıktı, şehrin ve ötesinin yüksek kulelerini ve kilise çanlarını görmeye imkan sağlıyordu. Demirden bir merdiven üçüncü kattaki dar bir balkondan dizi dizi kilden çömleklerin olduğu ve güzel pazar sabahlarında kitabını veya gazetesini alıp okuyabildiği saklı bir tavanarasına açılıyordu.

Altında uzanan şehir, Hamburg veya Dresden şehrinin altında bulunanlardan asırlarca eski, çok katmanlı kemiklerin üzerine inşa edilmiş bir mezarlıktı. Acaba bu bilgi onun için gizemin; çan sesleri ile dolu bir pazar gününde saklı dar sokak ve meydanları tek başına keşfederken en yoğun hissettiği bir gizemin, parçası mıydı? Zaman çocukluğundan beri onu büyülemişti, farklı hızlardaki akma gücü, beden ve zihinlerde oluşturduğu çözümler, geçmiş veya yaklaşan her anın alınan her nefes

ile birlikte değiştirilemez, yok edilemez geçmişe dönüş-
tğ aldatıcı şu an. Londra şehrinde bu anlar yakalanmış
ve kiliselerin, anıtların, Thames gibi gri-sarı hep akan
nehirlerin üzerinde uzanan köprülerin taş ve tuğlaları-
nın içinde somutlaştırılmıştır. Gürültünün yoksunluğun-
dan daha derin ve gizemli sessizliği adımlayarak, bahar
veya yaz aylarında saat sabah altı gibi erken saatlerde,
arkasından n kapıyı st üste kilitleyerek yürüyüşe ı-
kardı. Bazen bu yalnız gezinmeler esnasında, sanki bir
yanı bu sessizliği daha önceden tanımış ve bu sokaklarda
yürümüş lleri uyandırmaktan korkar gibi kendi ayak
sesleri sessizleşir gibi olurdu. Yazın hafta sonları, birkaç
yüz metre ileride turistlerin ve kalabalığın Millennium
Köprüsü'ne akacağını, kalabalık nehir vapurlarının rıh-
tımlarından muazzam bir hantallıkla hareket edeceğini
ve halkın tatsız ve gürültülü bir şekilde kalabalıklaşaca-
ęını biliyordu.

Fakat tüm bu işlerin hiçbiri Sanctuary Court'u etki-
lemiyordu. Seçmiş olduğu ev, doğup hayatının ilk on altı
yılını geçirdiği doğu Londra banliyösü Laburnum Gro-
ve, Silford Green'deki perdelerle kaplı, klostrofobik yarı
müstakil villadan daha farklı olamazdı. şimdi o eski yıl-
larla uzlaşma ya da bu uzlaşma imkansızsa, en azından
yıkıcı güçlerini alma yolunda ilk adımını atacaktı.

Saat sekiz buçuktu ve banyodaydı. Suyu kapatarak
havluya sarındı ve lavabonun üzerindeki aynaya doğ-
ru yöneldi. Elini uzattı ve buhardan dolayı buğulanmış
aynayı yavaşça silip, yıpranmış bir resim gibi solgun ve
isimsiz yüzünün belirmesini izledi. Bilerek yara izine do-
kunmasının üzerinden aylar geçmişti. şimdi, kalbindeki
o gümüş parlaklığı ve kenarındaki sert engebeli yapısını
hissederek yavaşça ve kibarca derinliği boyunca parma-
ęının ucunu dolaştırdı. Sol elini yanağına dayayarak, bir-

kaç hafta içerisinde aynı aynaya bakacağını ve tamamlanmamış, imlenmemiş, belki de bu buruşuk yarığın kaybolmuş olduğu yerde ince beyaz bir çizgi ile kötü eş ruhunu göreceğini hayal etti. Kendi eski halinin solgun bir ikinci el parşömeninden daha farklı gözükmeyen imgesine dik dik bakarak, yavaşça ve bilerek dikkatlice oluşturulmuş savunmalarını yıkmaya başladı ve kaynayan duygularının önce kabaran bir akıntı, sonra coşkunun bir nehir gibi geçmesine izin verdi.

O ve anne babasının birlikte yalanlar uydurdukları ve hayattan gönüllü olarak sürgün edilmeyi sineye çektikleri hem mutfak hem de oturma odası olarak kullandıkları o küçük arka odaya geri gelmişti. Cumbalı ön oda hiç yapılmayan ailevi kutlamalar, asla gelmeyen misafirler ve özel dönemler içindi. Sessizliği, belli belirsiz lavantalı möble cilasası ve bayat hava kokardı ve bu öylesine kasvetliydi ki asla içine çekmemeye çalışmazdı. Ürkek ve silik bir annenin ve ayyaş bir babanın tek çocuğuydu. Bu kendini otuz yılı aşkın süredir ve halen tanımlama şekliydi. Çocukluğu ve ergenliği utanç ve suçluluk duygusu ile sınırlandırılmıştı. Babasının periyodik şiddet seansları önceden kestirilemezdi. Hiçbir okul arkadaşını gönül rahatlığıyla eve getiremezdi. Ne doğum günü ne de Noel partileri düzenlenirdi ve hiç kimse davet edilemediğinden hiç kimseden de davet gelmezdi. Gittiği ilkokul karma değildi ve kızlar arası arkadaşlık yoğundu. Teveccühün özel bir göstergesi ise geceyi geçirmek üzere arkadaşının evine davet edilmektir. Laburnum Grove, 239 numarada hiçbir misafir uyumadı. Bu tecrit onu hiç endişelendirmiyordu. Kendisinin akranlarından daha zeki olduğunun farkındaydı. Entelektüel bağlamda hiç de doyurucu olmayacak, aynı zamanda tabii ki asla teklif edilmeyecek bir arkadaşlığa hiç ihtiyacı olmadığı konusunda kendini ikna ediyordu.

Babasının maaş aldığı bir cuma, yani haftanın en kötü gününün gecesı saat 11:30'du. Ön kapının o çok korktuğu keskin kapanma sesi duyuldu. Babası sallanarak içeriye girdi ve Rhoda, annesinin koltuğun önünde olduğunu gördü. Babasının öfkesini şahlandıracığını biliyordu. Bu babasının koltuğuydu. Onu o seçmiş, parasını ödemişti ve o sabah eve teslim edilmişti. Teslim eden kamyonet ayrıldıktan sonra annesi yanlış bir renk olduğunu fark etmişti. Değiştirilmesi gerekecekti ama dükkan kapanmadan önce vakit yoktu. Annesinin şikayetçi, özür dileyen, yarı ağlamaklı sesi onu öfkeliendirecekti. Kendi somurtkan, içten içe öfkeli varlığı hiçbirine fayda getirmeyecekti ancak yatağına da çıkamadı. Odasının altında olacakların gürültüsü, bütün olacakların bir parçası olmaktan daha korkutucu olabilirdi. O an tüm oda babası ile kaplanmıştı, sağa sola sallanan bedeni, pis kokusu ile... Hakaretlerinin böğürtüsünü, atıp tutmalarını duyduğunda, ani bir öfke patlaması hissetti ve beraberinde de cesaret geldi. Kendini, "Bu Annemin hatası değil. Bu sandalye adam bıraktığında sarılıydı. Yanlış renk olduğunu o yüzden göremedi. Bunu değiştirmeleri gerekecek," derken duydu.

Bunun üzerine babası ona döndü. Kelimeleri anımsamıyordu. Belki de o an hiçbir kelime mevcut değildi ya da onları duymamıştı. Yalnızca fırlatılan şişenin bir tabanca gibi parçalanma sesi, viskinin pis kokusu, neredeyse hissettiğı anda geçiveren yanma acısı, yanağından akararak sandalyenin oturulan kısmına damlayan ılık kan ve annesinin ızdırap dölü çığlığı vardı. "Ah, Aman Tanrım, ne yaptığına bir bak, Rhoda. Kan! Şimdi asla geri almazlar. Asla değiştirmezler."

Babası sendeleyerek kendini yatağına atmadan önce bir bakış attı. Gözlerinin birleştiğı o anlar içerisinde bir zihin karmaşası gördüğünü sandı: Şaşkınlık, bocalama,

korku ve inançsızlık. Sorira annesinin ilgisi nihayet kızına döndü. Rhoda yaranın iki kenarını biraraya getirmeye çalışıyordu. Ellerindeki kan yapış yapış olmuştu. Annesi havlu ve bir paket yara bandı bulup getirdi ve titreyen ellerle açmayı denedi. Gözyaşları kanla karışıyordu. Annesinden paketi yavaşça alıp, yara bantlarını kaplarından hafifçe ayırıp, yaranın büyük bir kısmını en sonunda kapatabilen yine Rhoda oldu. Yarım saatten daha az bir süre sonra hareketsizce yatağında yatıyordu, kan durmuştu ve sonrasında ne olacağı planlanmıştı. Doktora gidilmeyecek ve asla ve asla kimseye gerçekten bahsedilmeyecekti. Annesi okulu arayacak ve hasta olduğunu söyleyecek ve böylelikle okuldan bir veya iki günlüğüne uzak durulacaktı. Geri gittiğinde ise hikayesi hazırды: Açık mutfak kapısının kenarına çarpmıştı.

Ve şu an o şiddetli anın keskin kenarlı anısı sonraki yılların daha olağan hatırası haline gelmişti. Fena halde enfeksiyon kapan yara yavaş yavaş ve acı vererek iyileşmişti ama ne annesi ne de babası asla bundan tek kelime bile bahsetmedi. Babasına onunla göz göze gelmek daima çok zor gelmişti; şimdilerde ise yanına çok nadiren uğruyordu. Sınıf arkadaşları dik bakışlarını başka yönlere çeviriyorlardı ama bu ona tiksintmelerinin korkuyla yer değiştirdiğini hissettiriyordu. Yüzündeki bu şekilsizliğin bahsini, altıncı sınıfta Londra yerine kendi üniversitesi olan Cambridge'e gitmesi için ikna etmeye çalışan İngilizce öğretmenine kadar kimse geçirmemişti.

Kağıtlarından kafasını kaldırmaksızın Bayan Farrell şöyle demişti. "Yüzündeki yara izi, Rhoda, günümüzde plastik cerrahların kusursuzca üstesinden gelebileceği bir şey. Muhtemelen yukarı çıkmadan önce pratisyen hekimle görüşmen çok yerinde bir karar olacaktır." Göz göze gelmişlerdi, Rhoda'nın öfke dolu isyankar dört saniyelik sessizliğinden sonra, Bayan Farrell, sandalyesinde sinmiş şekilde suratı kırmızının tüm renkleri ile dolu halde tekrar kağıtlarına döndü.

Ona ihtiyatlı bir saygı ile yaklaşmaya başlamışlardı. Ne hoşlanılmama, ne de saygı duyulma umurundaydı. Onun kendi özel hayatı, başkalarının gizli tuttuklarını ortaya çıkarma ve keşiflerde bulunma merakı vardı. Başkalarının sırlarını araştırmak hayat boyu süren bir takıntı, bütün kariyerinin temeli ve gidişatı haline gelmişti. O bir zihin avcısı haline gelmişti. Silford Green'den ayrıldıktan on sekiz yıl sonra, banliyö dilden dile dolaşan bir cinayet haberi ile tüm dikkatleri üzerine çekmişti. Belli bir amacı olmaksızın kurban ve katilin gazetelerdeki pürüzlü resimleri üzerinde çalışmıştı. Birkaç gün içerisinde katil suçunu itiraf etti ve götürüldü, dava kapandı. şimdilerde daha da başarılı olan araştırmacı bir gazeteci olarak Silford Green'in göze batan şöhretlerinden ziyade araştırmasını daha ince detaylar, daha yararlı ve şaşırtıcı hatlar üzerinde yoğunlaştırmıştı.

On altıncı doğum gününde evi terk etti ve komşu banliyölerin birinde tek göz bir ev buldu. Babası, ölene dek her hafta beş sterlin yolladı. Bu parayı asla içine sinek almadı ancak akşamları ve hafta sonları garson olarak çalışıp kazandığı paraya ek olarak buna ihtiyacı vardı ve kendi kendine eğer evde kalmış olsa bile tüketeyeği yemeğin parasından bile azı olduğunu söylüyordu. Beş yıl sonra, ilk kez ve ilk işine yerleşmişken annesi babasının ölmüş olduğunu söylemek için telefonla aradığında, pişmanlıktan daha güçlü ve daha rahatsız edici bir şekilde hiçbir şey hissetmedi. İsmi asla hatırlayamayacağı bir Essex akıntısına düşmüş, kanında sarhoş olduğunu ispat edecek kadar fazla miktarda alkolle boğulmuş olarak bulunmuştu. Görevli memurun kaza sonucu ölüm raporu bekleniyordu ve o da bunun muhtemelen doğru olduğunu düşünüyordu. Umduğu şey de tam olarak buydu. abucak alevlenip sönüveren küçük bir utanç kıvılcımı ile, kendi kendine bu intiharın böylesine sefil bir hayat için fazlasıyla makul ve ciddi bir nihai netice olacağını söyledi.

Taksi yolculuğu beklediğinden daha hızlıydı. Harley sokağına vaktinden bir hayli evvel geldi, şoföre sokağın sonundaki Marylebone Road'da durmasını söyledi ve oradan da randevusuna yürüdü. Bu yolu yürümüş olduğu nadir dönemlerde olduğu gibi, on sekizinci yüzyıla ait teraslardan sarkmış esrarengiz sakinlikle, sokağın boş oluşuna denk gelmişti. Neredeyse bütün kapılarda, üzerlerinde bütün Londralıların burasının tıbbi uzmanlığın merkezi olduğunu kesinlikle bildiğini onaylar şekilde isim listelerinin olduğu pirinçten tabelalar vardı. Bu ışıltılı ön kapıların ve tedbir amacıyla kapatılmış perdelerin arkalarında bir yerlerde çeşitli endişeler, evhamlar, umut ve umutsuzluklar içerisinde bekleyen hastalar olmalıydı, fakat onların çok azını gelirlerken veya giderlerken görmüştü. Arada sırada satıcılar veya haberciler gelip giderdi, fakat bunun haricinde bu sokak, yönetmeni, kameramanı ve oyuncularını bekleyen bomboş bir film seti gibiydi.

Kapıya geldiğinde, bir levhaya göz attı. İki cerrah ve üç hekimin adı vardı ve görmeyi umduğu isim listenin en yukarisındaydı. Bay G. H. Chandler-Powell FRCS, FRCS (plastik), MC—bu son iki harf cerrahın tecrübesinin ve itibarının zirvesine ulaştığını gösteriyordu. Mütihassıs Cerrah. Güzel bir zili olduğunu düşündü. VIII. Henry tarafından lisansla ödüllendirilen cerrahlar bile ne kadar ilerlemiş olduklarını gördüklerinde şaşırırlardı.

Kapı, kesimi vücudun hakkını veren beyaz bir pardösü giymiş, yüzünde ciddi bir ifade olan genç bir kadın tarafından açıldı. Çekiciydi ancak zoraki gibiydi, yalın hoş geldiniz gülümsemesi sıcaklıktan ziyade tehditkardı. Rhoda, “Başkan kız. Kızlar rehberlik ve keşif kolu başkanı. Her altıncı sınıfta bir tane vardır,” diye düşündü.

Kendisine gösterilen bekleme odası beklentileri ile öylesine örtüşüyordu ki bir anlığına daha önce orada bulunmuş olduğu izlenimine kapıldı. Gerçek kalitede hiçbir şey bulunmamasına rağmen, belli bir zenginliği yansıtmayı beceriyordu. Üzerine *Country Life, Horse and Hounds* gibi nispeten pahalı kadın dergilerinin sanki okunmaması için hizayla dizilmiş halde bulunduğu maun masa etkileyiciydi ancak zarif değildi. Bazıları dik, bazıları daha rahat olan sandalyeler, sanki bir köy evinden satın alınmış ancak çok nadiren kullanılmış gibiydi. Av resimleri genişti ancak çalınmaya tenezzül edilmeyecek kadar vasattı. Şöminenin üzerinde duran iki uzun vazonun gerçek olup olmadığına dair şüpheye düşmüştü.

Kendisi dışındaki hastaların hiçbir gereksinim duydukları belli uzmanlık alanı ile ilgili hiçbir ipucu vermiyordu. Her zaman olduğu gibi, meraklı gözlerin onun üzerine uzun süre odaklanamayacağını bilerek onları gözlemleyebiliyordu. O girerken kafalarını kaldırıp bakmışlardı ancak tanıdıklarına dair en ufak bir iz bile yoktu. Hasta olmak; kendine ait bir parçadan geçmek, ne kadar zararsız da olsa, kişinin inisiyatifi ve neredeyse iradesini ustaca çekip götüren bir düzene maruz kalmaktı. Kendi özel dünyalarında, sabırlı ve uysal şekilde oturuyorlardı. Orta yaşlı bir kadın, onun yanındaki sandalyede bir çocuk, boş gözlerle boşluğa bakıyorlardı. Bunalmış çocuk, ta ki kadın ellerini, gözlerini ona çevirmeksizin engellemek için uzatana dek, ayaklarını sandalyenin bacakla-

rına yavaşça vurdu. Tam karşılarında takım elbisesinin içinde Londra işadamlarından birinin ta kendisi gibi görünen genç bir adam çantasından *Financial Times*'ı çıkar-
dı. Tecrübe edilmiş bir deneyimle açtıktan sonra, bütün konsantrasyonunu gazeteye yönlendirdi. Modaya uygun giyinmiş bir kadın sessizce masaya yaklaştı ve dergilere göz attı, sonra seçenekleri reddederek, pencerenin kenarındaki sandalyesine geri döndü ve boş sokağa bakmaya devam etti.

Rhoda çok uzun süre bekletilmedi. Onu bekleme odasına getiren genç kadın yanına yaklaştı ve yumuşak bir ses tonu ile Bay Chandler-Powell'ın onu görebileceğini söyledi. Özel niteliklerinin yanı sıra, itina, daha bekleme odasında başladı. Koridorun karşısında geniş aydınlık bir odaya yönlendirildi. Caddeye bakan iki uzun çiftli pencere ağır keten ve beyaz, kış güneşini yumuşatan neredeyse saydam ağ kumaşlarla perdelenmişti. Oda beklentisinin en azından yarısını karşılayacak kadar mobilya veya ekipmana bile sahip değildi, bir ofisten çok bir çizim atölyesini andırıyordu. Uzak dağlar, nehirler ve yeşilliklerle bezeli göz alıcı vernikli bir paravan odanın sol tarafına doğru bir açıyla yerleştirilmişti. Eski olduğu aşikardı, on sekizinci yüzyıla ait olması muhtemeldi. Belki de bir lavaboyu ve hatta bir kanepeyi saklamak için yerleştirilmiştir diye düşündü ancak bu olası gözüküyordu. Böylesine bir ortamda insanların kıyafetlerini çıkardıklarını hayal etmek güçtü. Mermer şöminenin her iki tarafında iki koltuk, kapıya bakan maun bir masa, masanın hemen önünde iki diğ sandalye vardı. Tek yağlıboya resim şömine rafının üzerindeydi, kadın ve genç kızların faytona, baba ve iki oğlunun da ata binmiş vaziyette bir on sekizinci yüzyıl ailesinin önünde intizamlı şekilde gruplandığı bir Tudor evinin kocaman bir resmiy-

di bu. Karşı duvarda ise on sekizinci yüzyıl Londra'sının renkli baskıları vardı. Bu resimler ve yağlıboya benliğine zamandışılığı eklemişti.

Bay Chandler-Powell masada oturuyordu, Rhoda girdiğinde ayağa kalktı ve bir yandan eliyle iki sandalyeden birini işaret ederken, diğer yandan elini sıkmak için yanına yaklaştı. El sıkışı bir anlıktı, elleri serindi. Rhoda koyu bir takım elbise giyeceğini umuyordu. Bunun yerine, beklenenin aksine olaya daha çok resmiyet katan açık gri, güzel kesim bir tüvit giyiyordu. Yüzünü ona döndüğünde, güçlü, kemikli bir yüz, uzun ve çıkık bir ağız, düzgün kaşların altında parlak yeşil gözler gördü. Düz ve biraz dağınık kahverengi saçları alnının hemen üzerinden neredeyse sağ gözüne giriyordu. Verdiği ilk intiba güvendi ve Rhoda bunu hemen tanıdı: Başarılı bir yüz. Bir gazeteci olarak alışık olduğu güven duygusundan farklıydı: Şöhretliler, gözleri daima sıradaki fotoğrafçı için coşkundur ve doğru duruşu sergilemek için hazırdır; sadece kendi umutsuz inançlarının sürdürebileceği fani şöhretlerini medyanın uydurması olduğunu biliyormuş gibi duran piçlerdir. Önünde duran adam mesleğinin zirvesinde olan birinin içsel güvenine sahipti; güvenilir ve karalanamazdı. Kendince tam olarak gizlenmemiş bir küstahlık tespit etti fakat kendi kendine bunun bir önyargı olabileceğini söyledi. Mütihassıs Cerrah. Pekala karşısındaydı işte.

'Bayan Gradwyn, hekiminizden herhangi bir mektup almadan gelmişsiniz.' Bu bir sitem olarak değil de ortada olan bir gerçek olarak dillendirilmişti. Sesi derin ve çekiciydi fakat hiç beklemediği, neresi olduğunu da tam olarak çıkartamadığı bir taşra aksanı da vardı.

'Hem onun hem de benim için vakit kaybı olacağını düşündüm. Dr. Macintyre'ın muayenesine yaklaşık sekiz

yıl önce başladım, ancak ne ondan ne de ortaklarından bu güne dek herhangi bir konsültasyon almadım. Yalnızca yılda iki kez kan basıncımın alınması için doktora uğradım. Bu da genellikle stajyer hemşire tarafından yapıldı.'

'Dr. Macintyre'ı tanıyorum. Onunla konuşacağım.'

Konuşmaksızın masa lambasını çevirerek ona doğru yaklaştı, böylelikle lambadaki ışık demeti tamamen yüzüne vuruyordu. Her iki yanağına da değdiğinde parmakları soğuktu ve derisini çimdikleyerek katlıyordu. Bu dokunuş pek de insancıl değildi ve bir aşağılama gibiydi. Neden ellerini yıkamak için bir süreliğine paravanın arkasında kaybolmadığını merak etti, ama muhtemelen, eğer bu daha ilk buluşmada gerekli görüldüyse, o odaya girmeden yapılmış olmalıydı. Yara izine dokunmaksızın, sessizlik içerisinde yüzünü incelediği bir an oldu. Sonra ışığı kapattı ve tekrar masanın arkasına oturdu. Gözleri önünde duran dosyaya bakar vaziyette, 'Bu ne kadar zaman önce yapıldı?' diye sordu.

Sorunun soruluş şekline takılıp kaldı. 'Otuz dört yıl önce.'

'Nasıl oldu?'

'Bu gerekli bir soru mu?' diye sordu.

'Kendi kendine olmadığı sürece. Gerekli olmadığını farz ediyorum.'

'Hayır, kendi kendine olmadı.'

'Ve bu konuda bir şeyler yapmak için otuz dört sene beklediniz. Neden şimdi, Bayan Gradwyn?'

Bir süre sessizlik oldu ve sonra şöyle dedi, 'Çünkü artık ona ihtiyacım yok.'

Cerrah cevap vermedi ama dosyasına elyazısı ile eklediği notlar birkaç saniyeliğine durdu. Kağıtlardan

başını kaldırarak, 'Bu ameliyattan neler umuyorsunuz, Bayan Gradwyn?' dedi.

Yara izinin tamamıyla kaybolmasını dilemeliyim ama anlıyorum ki bunun imkanı yok. Sanırım benim umduğum şey, böylesine geniş bir çöküntü yerine ince bir çizgi.

'Sanırım bir miktar makyajla, neredeyse görünmez hale getirilebilir. Ameliyattan sonra, eğer gerek olursa, sizi kozmetik kamufle için bir hemşireye yönlendirebiliriz. Bu hemşireler gayet yetenekliler. Yapabildikleri insanı hayrete düşürüyor,' dedi.

'Bu bahsettiğiniz kamufleji kullanmak zorunda kalmamayı yeğlerim.'

'Çok azına ihtiyaç duyabilirsiniz ya da belki hiç, ancak bu çok derin bir yara izi. Bilmenizi umduğum üzere, cildinizde katmanlar oluşmuş, bu katmanları açmamız ve baştan yapılandırmamız gerekecek. Ameliyattan sonra bir süre yara kırmızı ve taze gözükecek, iyileşmeden önce şu anki halinden çok daha kötü. Aynı zamanda dudığın basitçe düşmesi ve yaranın üst kısmının göz kenarını sarkıtması gibi burun-dudak katmanını üzerindeki etkileri ile de başa çıkmamız gerekecek. İşlemin sonunda şekil bozukluklarını düzeltmek ve dolgunlaştırmak üzere yağ enjeksiyonları kullanacağım. Fakat sizinle ameliyattan bir gün önce konuştuğumuzda size tam olarak ne yapacağımı bir diyagram göstererek detayları ile anlatacağım. Ameliyat genel anestezi altında yapılacak. Daha önce hiç anesteziye alındınız mı?

'Hayır, ilk kez olacak.'

'Anestezi uzmanı ameliyattan önce sizinle görüşecek. Kan testi ve bir EKG gibi yapılmasını istediğim bazı testler var, ancak bunların St. Angela'da yapılmasını yeğ-

lerim. Yara ameliyat öncesinde ve sonrasında fotoğraflanacaktır.'

'Şu bahsettiğiniz yağ enjeksiyonu, ne çeşit bir yağ?'

'Sizin kendi yağıdır. Şırınga ile midenizden elde edilecek.'

E, herhalde, diye düşündü, ne aptalca bir soruydu.

'Bunun ne zaman tamamlanmasını düşünüyordunuz? St. Angela'da özel yatakları var ya da Dorset'teki kliniğim olan Cheverell Köşkü'ne gelebilirsiniz. Size bu yıl içinde önerebileceğim en erken tarih 14 Aralık Cuma. Ancak bunun köşkte olması gerekiyor. O gün gelecek iki hastadan biri siz olacaksınız,' dedi cerrah.

'Londra dışında olmayı yeğledim.'

'Bayan Snelling bu konsültasyondan sonra sizi ofise götürecektir. Orada bulunan sekreterim size köşk hakkında bir broşür verecek. Orada ne kadar kalacağınız size bağlı. Atılan dikişler altıncı günde çıkartılacak, çok az sayıda hasta ameliyat sonrası bir haftadan fazla kalmayı yeğliyor veya ihtiyaç duyuyor. Eğer köşkte karar kılırsanız, zaman bulmanız halinde, günübirlik veya bir gecelik bir ön ziyaretiniz yardımcı olacaktır. Eğer zaman ayırabiliyorlarsa, hastalarımın nerede ameliyat olacaklarını veya ameliyat sonrası nerede kalacaklarını bilmesini arzularım. Tamamıyla farklı bir mekana gelmek endişe vericidir.'

'Yaranın acı vermesi muhtemel mi? Ameliyattan sonrasını kastediyorum tabii ki,' dedi.

'Hayır, acılı olma olasılığı pek yok. Belki hafif bir ağrı ve bunun yanı sıra az bir şişlik oluşabilir. Eğer ağrı olursa bunun üstesinden gelebiliriz.'

'Suratımda bir bandaj olacak mı?'

'Bandaj değil, bir tür sargı bantlanacak.'

Cevabı bildiğini düşünüyor olmasına rağmen, sorulması gereken bir soru daha vardı ve bu soruyu yöneltmek için hiçbir çekincesi yoktu. Bunu korktuğundan sormuyordu ve eğer anlamadıysa onu anlayacağını umuyordu. 'Bu ameliyatı, tehlikeli bir ameliyat olarak nitelendirebilir miyiz?'

'Genel anestezinin her zaman bir miktar riski bulunur. Söz konusu olan cerrahi olduğunda, zaman gerekir, gayet hassastır ve belli sorunlara gebe dir. Ancak bunlar benim sorumluluklarım, sizin değil. Bunu cerrahi olarak tehlikeli atfetmeyeceğim.'

Görünümün tamamen değişmesinden kaynaklanacak psikolojik problemler ya da başka riskler olduğunu ima edip etmediğini düşündü Rhoda. Böyle bir şey ummuyordu. Tam otuz dört yıl bu yaranın ortaya çıkardıkları ile uğraşmıştı. Şimdi ise olmaması ile başa çıkabilirdi.

Cerrah başka sorusu olup olmadığını sordu. O da olmadığını söyledi. Cerrah ayağa kalktı, el sıkıştılar ve ilk kez cerrah gülümsedi. Gülücük çehresini değiştirdi. 'Sekreterim St. Angela'da yapılacak testler için uygun vakitlerimi bildirmek üzere size ulaşacak. Bu sizin için problem teşkil eder mi? Önümüzdeki iki hafta içerisinde Londra'da olacak mısınız?'

'Londra'da olacağım.'

Rhoda, Bayan Snelling'i, orta yaşlı bir kadının köşkteki olanaklardan ve hem Bay Chandler-Powell'ın hastalar için faydalı olduğunu söylediği ancak kulağa hiç de öyle gelmeyen ama yine de zorunlu olan hazırlık ziyaretinin, hem de ameliyat ve ameliyattan sonraki haftanın daha büyük masraflarından söz ettiği, zemin katın arkasında bulunan bir ofise dek takip etti. Masrafların yüksek olacağını zaten bekliyordu ancak gerçek tahminlerinin ötesindeydi.

Hiç şüphe yoktu ki bahsi geçen rakamlar, tıbbi nitelikten ziyade sosyal bir avantajı temsil ediyordu. Bir kadının, sanki bu onu ayrıcalıklı hasta zümresine sokuyormuş gibi 'Evet tabii ki, ben hep köşke gidiyorum,' dediğine kulak misafiri olduğunu hatırladı. Bu ameliyatı Ulusal Sağlık Servisi kapsamında da yaptırabilirdi ancak acil olmayan vakalar için bekleme sırası vardı ve Rhoda'nın mahremiyete de ihtiyacı vardı. Çabukluk ve mahremiyet, her bakımdan, pahalı bir lükse dönüşmüştü.

Girişinden sonraki yarım saat içerisinde uğurlandı. Ivy'de olması gereken saatten önce bir saat boş vakti vardı. Yürüyecekti.

Ivy kimliğini saklamak için fazlasıyla popüler bir restorandı ancak konu Robin ile ilgili olduğunda, onun için önemli olan tüm farklı alanlardaki sosyal ihtiyat onu asla endişelendirmezdi. Şan ve şöhretin artan şekilde skandal- larla dolu boşboğazlıklar gerektirdiği bir çağda, en umut- suz bir dedikodu sayfasının bile seçkin gazeteci Rhoda Gradwyn'in kendisinden yirmi yaş küçük bir adamla öğle yemeği yemesi olayına ayıracak bir paragrafı yoktu. Rhoda ona çok alışmıştı. Onu eğlendiriyordu. Tecrübe etmeye gerek duyduğu konuları açıyordu. Ve Rhoda onun için üzülmüyordu. Bu aradaki samimiyetin temeli olamazdı; Rhoda açısından hem de hiç. O döküldükçe, Rhoda din- lerdi. Rhoda bu ilişkiden bir tür haz elde ettiğini varsay- yardı, aksi takdirde neden kendi hayatının özel noktala- rına dahi değinmesine izin versindi ki? Rhoda arkadaşlık hakkında nadiren kafa yorduğu zamanlarda bunu, onun açısından bir öğle veya akşam yemeği yemekten daha faz- la külfetli olmayan ve bitirmenin devam etmekten daha fazla zaman tüketecek ve uygunsuz olacak bir alışkanlık olarak görüyordu.

Her zaman olduğu gibi Robin, Rhoda'nın rezerve ettirdiği ve en sevdiği kapı kenarındaki masada onu bek- liyordu. Böylelikle Rhoda restorana girer girmez Robin'i menüyü incelemeden kafasını kaldırıp onu görene dek görebiliyordu. Her zaman olduğu gibi Robin'in yakışık-

lılığına çarpılmıştı. Robin kendisi bu durumun farkında değilmiş gibi duruyordu fakat genlerinin veya kaderinin ona sunduğu bu ödülün farkında olmaması veya bunun avantajını kullanmaması pek de inanılası değildi. Bir ölçüde evet, kullanmıştı ancak umurundaymış gibi de durmuyordu. Ruhen ve zihnen belli kıyaslanabilir niteliklere sahip olmaksızın erkeklerin ve kadınların fiziksel olarak güzel oluşları, güzelliğin gündelik aptalca ve değersiz şeyler için harcanabileceği gibi tecrübenin ona öğrettiklerine inanmada daima zorlanmıştı. Rhoda'nın şüphelendiği şey Robin Boyton'a tiyatro okulundaki, ilk randevularındaki, gelecek vaat eden ancak birkaç bölüm sonrasında yayından kaldırılan bir televizyon dizisindeki yerini kazanmasını sağlayan bakışlarıydı. Hiçbir şeyi sürdürememişti. En müsamaha sahibi ve anlayışlı yönetmen veya yapımcılar bile nihayetinde ezberlenmeyen repliklere, katılmadığı provalara sinirlenmişlerdi. Oyunculuktaki başarısızlığından sonra bazılarını altı ayı aşkın süre yürütebildiği birçok yaratıcı teşebbüste de bulundu. Rhoda onun nazik söz ve tavırlarına bunların herhangi birinde tutunsun diye karşı koymuştu ancak o bu reddedilişleri kızmaksızın kabullenmişti. Ancak bu reddedilişler onu tekrar denemekten alıkoymamıştı.

Rhoda yaklaşırken Robin ayağa kalktı, elini tutarak zarif bir şekilde yanağını öptü. Rhoda'nın gözü soğutucunun içindeki çoktan üçte biri içilmiş ve hesabını kendinin ödeyeceği Meursault şişesine takıldı.

'Seni görmek ne hoş, Rhoda. Koca George'la neler konuştunuz bakalım?' dedi Robin.

Asla aşk sözcükleri kullanmazlardı. Bir keresinde Robin ona aşkım diye seslenmişti ancak bu sonradan tekrarlamaya cesaret edemediği bir kelime değildi. 'Koca

George? Cheverell Köşkü'ndeki Chandler-Powell dedikleri mi?'

'Yüzüne deme de. Bu zorlu dönemecin ardından oldukça sakın gözüküyorsun. Ama tekrar düşündüm de sen daima böylesin. Ne oldu? Endişe dolu oturdum, seni bekliyordum.'

'Hiçbir şey olmadı. Beni gördü. Yüzüme baktı. Randevulaştık.'

'Seni etkilemedi mi? Genellikle etkileyicidir.'

'Görünümü etkileyici. Karakter değerlendirmesi yapabilecek kadar uzun süre yanında kalmadım. İşine muktedir görünüyordu. Sen yemeğini ısmarladın mı?'

'Sen gelmeden hiç ısmarlar mıyım? Ama her ikimiz için de nezih bir menü topladım. Nelerden hoşlandığını biliyorum. Şarap konusunda ise her zamankinden daha yaratıcı olduğumu söyleyebilirim.'

Rhoda şarap listesine göz attığında aynı zamanda fiyatı konusunda da çok yaratıcı olduğunu gördü.

Robin buluşmalarındaki maksadını açıklamaya başladığında tabaklarına daha doğru düzgün başlamamışlardı bile. 'Biraz sermaye arıyorum. Pek yüksek değil, Birkaç bin. Bu birinci sınıf bir yatırım fırsatı, riski çok az –aslında hiç riski yok– paranın geri dönüşü garanti. Jeremy yıllık yüzde on civarında kâr tahmin ediyor. İlgilenip ilgilenmeyeceğini merak ediyordum,' dedi Robin.

Jeremy Coxon'dan iş ortağı olarak bahsetti. Rhoda bu adamın acaba bunun ötesine geçip geçemediğini merak etti. Onunla sadece bir kez karşılaşmışlardı ve çalçene ancak zararsız ve pek zeki olmayan biri olduğunu düşünüyordu. Eğer Robin üzerinde herhangi bir etkisi varsa bu muhtemelen menfaat içindi.

'Garantili yüzde on getirisi olan sıfır riskli yatırımlarla hep ilgilenmişimdir. Daha fazla hisseye dahil ol-

madığına şaşırdım doğrusu. Ne işi bu, Jeremy ile ortak girdiğin iş?’ dedi Rhoda.

‘Eylül’de yediğimiz akşam yemeğinde bahsettiğim işin aynısı, işler o günden bu güne bir hayli yol kat etti ancak sen işi ana hatlarıyla hatırlıyor musun? Bu iş aslında benim, Jeremy’nin değil, ancak üzerinde birlikte çalıştık.”

‘Sosyal olarak kendini eksik hisseden yeni zenginlere görgü kurallarının anlatılacağı bir kurs düzenlemek istediğinizi açıklamıştın. Gerçi ben seni bir öğretmen olarak göremiyorum—ve hatta adabımuaşeret konusunda bir uzman olarak da göremiyorum.’

‘Bu konu ile ilgili kitapları çok fazla inceledim. Şaşılası derecede kolay. İşin uzmanı da Jeremy zaten, onun, bu konuda bir sıkıntısı yok.’

‘Şu sizin sosyal gerilikleri olanlar, kendileri bulamaz mı kitaplardan?’

‘Öyle tahmin ediyorum ki bulabilirler, ancak bir insan elinin değmesinden hoşlanıyorlar. Biz onlara güven de aşıyoruz. Uğruna para ödedikleri şey de bu zaten. Rhoda, biz gerçek bir piyasa fırsatı belirledik. Bir dünya genç –gerçi, genelde genç erkekler, sırf zenginler de değil– belli dönemlerde ne giyecekleri veya örneğin, bir kızı ilk kez iyi bir restorana götürüyorlarsa ne yapacaklarını bilmedikleri için endişe duyuyorlar. Yanlarındaki eşlerine nasıl davranacakları, işverenini nasıl etkileyecekleri konusunda pek emin değiller. Jeremy zengin teyzesinin ona miras bıraktığı parayla aldığı Maida Vale’deki evi öne sürdü, halihazırda onu kullanıyoruz. Ancak tabii ki çenemizi sıkı tutmamız gerekiyor. Jeremy bu evi yasal olarak iş için kullanıp kullanamayacağımız konusunda kararsız. Komşulardan çekiniyoruz. Alt kattaki odalardan birine restoran havası verdik ve burada öğrendikle-

rimizi tecrübe ediyoruz. Bir süre sonra gerekli güvenleri oluştuğunda müşterilerimizi gerçek restoranlara götürüyoruz. Burası değil tabi, bize özel fiyatlar veren ancak piyasanın altında kalmayan yerler. Tabii ki hesabı müşteriler ödüyor. Oldukça iyi gidiyoruz ve işimiz gitgide büyüyor ancak başka bir eve ihtiyacımız var ya da en azından bir daireye. Jeremy zemin katını bu işe ayırmaktan ve kendi arkadaşları ile eğlenirken bu tuhaf tiplerin çıkagelmesinden bıkmış durumda. Ve bir de ofisin orası olmasından tabi. Yatak odalarından birini ofise çevirmek durumunda kaldı. Ev sayesinde kazancın yüzde yetmiş beşini o alıyor ancak hissemi ödememin vaktinin geldiğini düşündüğünü biliyorum. Hal ortada ki benim evimi kullanamayız. Dairemin nasıl bir yer olduğunu biliyordun. Her neyse, zaten orada çok uzun kalamayabilirim. Ev sahibi kira konusunda pürüzler çıkartmaya başladı. Adresleri ayırırsak, hiçbir engel kalmıyor ve muazzam bir ilerleme kaydedeceğiz. Pekala, Ne düşünüyorsun, Rhoda? İlgilenir misin?’

‘Dinlemekle ilgilenirim tabii ki. Ama para koyarak dahil olmakla değil. Ancak bu iş tutabilir. Daha önceki heveslerinden daha makul geliyor kulağa. Bol şanslar.’

‘Yani cevabın hayır.’

‘Cevabım hayır,’ diye ekledi Rhoda. ‘Vasiyetimi beklemen gerekecek. Yardımımı ölümünden sonra yapmayı yeğlerim. Artık kendi ihtiyacın kalmadığında para ile bir işe dahil olmaya karar vermesi daha kolay.’

Vasiyetinde ona yirmi bin sterlin bırakmıştı. Onun hevesini karşılamaya yetecek kadar değil fakat bir şeyler bırakılmış olmanın vereceği rahatlığa yetecek kadar... Yüzünü izlemek Rhoda’ya zevk vermişti. Onu teşvik etmiş ve yüzü ve boynundaki ilk şaşkınlık kızarmalarını ve zevki, gözlerindeki açgözlülük parıltısını, sonra da

gerçekliğe çakılarak inmesini izlemenin tadını çıkarmış olmanın verdiği utanmaya yakın küçük bir pişmanlık hissetti. Onun hakkında zaten bildiği bir şeyi bir kez daha teyit etmek için neden zahmete girmişti ki?

‘St. Angela’da Chandler-Powell’ın özel yatakları yerine Cheverell Köşkü’nde karar kıldın yani?’ dedi Robin.

‘Çok daha sakın ve gözlerden uzak olma şansımın olduğu Londra dışını tercih ederim. Ayın 27’sinde bir gecelik bir ön ziyaretim var. Tavsiye üzerine. Hastalarının ameliyatlarından önce mekana alışmasından hoşlanıyor.’

‘Paradan da hoşlanıyor.’

‘Sen de öyle, Robin, o yüzden hiç eleştirme.’

Gözlerini tabağından hiç ayırmaksızın, ‘Sen oradayken köşkü ziyaret etmeyi düşünüyorum. Bir iki dedikodu duymayı isteyebileceğini düşünmüştüm. İyileşme süreci çıldırtırcasına sıkıcıdır,’ dedi Robin.

‘Hayır Robin, kesinlikle işime gelmez. Köşke gitmemdeki sebepim özellikle yalnız kalabilmek. Oradaki personel benim rahatsız edilmemem için çalışıyor olacak. O yerin tüm amacı da zaten bu değil mi?’

‘Köşkü sana benim tavsiye ettiğimi düşünürsek bu oldukça bencilce bir davranış. Eğer ben tavsiye etmeseydim oraya gidecek miydin?’

‘Doktor olmadığın ve de hiç estetik ameliyat geçirmediğin için, tavsiyelerinin ne kadar yerinde olacağına dair şüphelerim var. Ara sıra köşkten bahsediyordun, hepsi bu. Ben zaten George Chandler-Powell ismini duymuştum. İngiltere’deki ve belki de Avrupa’daki en iyi altı plastik cerrahı biri olarak tanındığı ve plastik cerrahi her geçen gün çok daha popüler hale geldiği için bu du-

rum çok da şaşırtıcı olmasa gerek. Araştırdım, kayıtlarını inceledim, uzmanların tavsiyesini aldım ve onu seçtim. Ancak sen bana Cheverell Köşkü ile olan bağlantından hiç bahsetmedin. İsmi rasgele ağzımdan kaçırıp da kem bakışlara maruz kalıp sonra da en kötü yatak odasına sürgün edilme ihtimalime karşı bilsem iyi olur.'

'Olabilir. Onların en sevdikleri ziyaretçileri olduğumu iddia edemem. Ben o evde hiç kalmadım gerçi. Ziyaretçiler için yazlık evleri var, Rose yazlığı, ben orada yer ayırtmıştım. Para ödemem gerekiyordu, ki ben biraz çok olduğunu düşündüm. Yemek bile servis etmiyorlardı. Yaz ayında genellikle boş yer bulamam ancak Aralık ayında boş yerleri olmadıklarını zorlukla iddia edebilirler.'

'Bir çeşit bağlantın olduğunu söylemiştin.'

'Chandler-Powell ile değil. Cerrahi yardımcısı Marcus Westhall ile, kuzenim olur. Ameliyatlarda yardımcı olur ve koca George Londra'da iken hastalarla ilgilenir. Marcus orada kız kardeşi, Candace ile yaşıyor, diğer kulübede. Kız kardeşinin hastalarla hiçbir ilgisi yok, o ofis kısmında çalışıyor. Ben onların yaşayan tek akrabasıyım. Bu durumun onlar için bir şeyler ifade ettiğini düşünebilirsin.'

'Ama etmiyor?'

'Eğer seni sıkmayacaksa sana biraz aile geçmişimizden bahsetsem iyi olur. Çok eskilere dayanıyor. Özetle anlatmaya çalışacağım. Tabii ki para meseleleri.'

'Genellikle öyledir.'

'Bu meteliksiz sokağa fırlatılan öksüz bir çocuğun hazin, çok hazin hikayesi. Şu an kalbini bununla karartman yazık olur. Tuzlu gözyaşlarının leziz soslarla süslenmiş yengecine akmasını istemem.'

'Ben riski göze alıyorum. Gideceğim yer hakkında bir şeyler öğrenmenin de faydası dokunabilir.'

‘Bu öğle yemeği davetinin ardında neyin olduğunu merak ediyordum. Eğer hazırlıklı gitmek istiyorsan, doğru insana geldin. Güzel bir yemeğin masrafına değer.’

Robin kinayesiz konuşuyordu ve gülüşü neşe doluydu. Rhoda onu küçük görmenin hiç de akıllıca bir düşünce olmadığını hatırlattı. Robin ona asla geçmişinden veya aile tarihinden bahsetmemiştir. Mizahi bir dille günlük varlığının ayrıntıları, minik başarıları, işte ve aşkta olağan başarısızlıkları hakkında konuşmaya her daim hazır böyle bir adam, gözle görülür şekilde eski yaşanmışlıkları hakkında ön plana çıkmıyordu. Rhoda çocukluğunu derin acılar bırakacak şekilde mutsuz geçirmiş ve birisinin asla tam manasıyla kurtulamayacağı erken yaşlardaki bu travmanın, özgüvensizliğin kökeni olabileceğini farz ediyordu. Karşılıklı içtenliğe ve güvenine yanıt vermeye niyeti olmadığı için, Robin’in hayatı öğrenmek için ona ısrar edeceği bir yaşam değildi. Ancak gitmesinden evvel, Cheverell Köşkü hakkında bilirse faydalı olabileceğini düşündüğü şeyler vardı. Köşke bir hasta olarak gidecekti, bu da onun için savunmasızlık, bir çeşit fiziksel ve ruhsal boyun eğmeyi ima ediyordu. Hiçbir bilgi sahibi olmaksızın oraya varmak kendini avantajsız bir duruma sokacaktı.

‘Bana kuzenlerinden bahset,’ dedi Rhoda.

‘Herhangi birinin çok zengin standartlarının en, azından benim standartlarımın rahatlıkla uzağındalar. Babaları, Amcam Peregrine, dokuz ay önce öldü ve onların ikisine sekiz milyon sterlin bıraktı. Ona da para, babası ondan sadece birkaç hafta önce ölen Theodore’dan kaldı. Aile serveti ondan kalma. T. R. Westhall’in *Latince Okuma Kitabı* ya da *Yunanca Öğreniminde ilk Adımlar* ya da o tarz bir şeyler işte, duymuş olmalısın. Ben rastladım, o tarz bir okula gitmiyordum çünkü. Her neyse,

ders kitapları, eğer bunlar standart hale gelirler ve uzun süre kullanılırlarsa, muhteşem para getiriyorlar. Piyasadan hiç inmedi bu kitaplar. Bizim yaşlı adamın da parayla arası iyiydi. Parayı daha da büyütebilecek ustalığa sahipti.'

'Babalarının ve büyük babalarının birbirine çok yakın ölümlerinin ardından kuzenlerine miras olarak bu kadar çok şey kalmasına şaşırdım doğrusu. Veraset vergileri korkunç olmuş olmalı,' dedi Rhoda.

'Yaşlı büyükbaba Theodore bunu hesaba katmıştı. Para konusunda kafasının çalıştığını söylemiştim. Son hastalığı başlamadan önce bir çeşit sigorta yaptırdı. Her neyse para orada. Vasiyetname onaylanır onaylanmaz ellerine geçecek.'

'Ve sen de o paradan bir miktar pay istiyorsun.'

'Açık konuşmak gerekirse, bir kısmını ben de hak ediyorum. Theodore Westhall'in iki çocuğu vardı, Peregrine ve Sophie. Sophie benim annemdi. Keith Boyton ile olan evliliği babası tarafından tasvip edilmedi, aslında onun engellemeye çalıştığını dahi düşünüyorum. Keith'in ailenin parasının peşine düşen kan emici, aylak bir *hiç* olduğunu düşünüyordu, dürüst olmak gerekirse, çok fazla da yanıldığı söylenemezdi. Zavallı annem ben yedi yaşındayken öldü. Bense babam tarafından büyütüldüm, aslında sağa sola itilip kakıldım da diyebiliriz. Sonunda o da bıktı ve beni Dotheboys Hall yatılı okuluna fırlattı. Bir hayır kurumu giderleri karşıladı. Özellikle boynunda *hayır derneği çocuğu* yazılı etiketler bulunan küçük sevimli bir çocuk için değildi bu okul.

Robin bir el bombasıymış gibi şarap kadehini kavramıştı, parmak boğum yerleri ağarmıştı. Bir anlığına, Rhoda bardağın elinde tuz buz olmasından korktu. Sonra elini gevşetti, Rhoda'ya gülümsedi ve bardağı dudakları-

na götürdü. 'Annemin evlendiği vakitten beri Boyton'lar ailelerinden kopukturlar. Westhall'ler asla unutmazlar ve asla affetmezler,' dedi Robin.

'Nerde şu an, baban?'

'Dürüst olmak gerekirse, Rhoda, en ufak bir fikrim bile yok. Oyunculuk okuluna burs kazandığım sıralarda Avustralya'ya göç etti. O gün bu gündür haberini almadım. Evlenmiş olabilir veya evlenmemiş, ya da her ikisi birden. Yakın diye tabir edebileceğin hiçbir ilişki yoktu aramızda. Bizi hiç desteklemedi. Zavallı annem daktilo öğrendi ve karın tokluğuna bir daktilo havuzunda çalıştı. Eski bir tabirdir daktilo havuzu. Şimdilerde böyle bir şey olduğunu sanmıyorum. Zavallı anneminki oldukça çirkefti.'

'Öksüz olduğunu söyledin sanmıştım.'

'Muhtemelen öyleyim. Her neyse, eğer babam ölü değilse bile, var da değil. Tam sekiz yıldır bir kartpostalı bile gelmedi. Eğer ölü değilse kendi yoluna bakıyordur. Annemden on beş yaş büyüktü, bu da altmış yaşında olduğu anlamına gelir.'

'Yani gelip mirastan bir miktar maddi yardım istemesi çok olası gibi durmuyor.'

'Eğer gelip istese bile eline bir şey geçmezdi. Ben vasiyetnameyi görmedim ancak avukatı aradığımda -anlarsın ya, maddi kaygı olmadan- bana bir kopyasını veremeyeceğini söyledi. Vasiyetname onaylandığında görebilirmişim. Zahmete gireceğimi sanmıyorum. Westhall'ler bir Boyton'a tek kuruş bırakacağına bir kedi kulübesine para bırakırlar daha iyi. Benim hak iddiam yasallık üzerine değil, hakkaniyet üzerine. Ben onların kuzeniyim. Onlarla hep iletişim içerisinde bulundum. Kenara koymak için haddinden fazla paraları var ve vasiyet onaylanınca çok zengin olacaklar. Küçük bir cö-

mertlik göstermeleri onlara hiç de koymaz. İşte bu yüzden onları ziyaret ederim. Onlara yaşadığımı hatırlatmak isterim. Peregrine Amca Büyükbaba'dan sonra yalnızca otuz beş gün yaşadı. Bahse girerim yaşlı Theodore oğlundan daha uzun yaşamak için diremiştir. Eğer Peregrine Amca daha önce ölmüş olsaydı ne olurdu bilmiyorum, ama yasal düzenlemeler ne yönde olursa olsun, bana hiçbir şey kalmazdı.'

'Kuzenlerin endişe içerisinde olmaları yine de. Her vasiyette, yasal varisin eğer mirası alacaksa vasiyet sahibinin ölümünden sonra en az yirmi sekiz gün yaşaması gerektiğini söyleyen bir madde vardır. Babalarını hayatta tutmak için çok çaba sarf ettiklerini hayal edebiliyorum, keza o çok kritik sekiz günü de yaşayıp öldüyse. Belki de babalarını bekledikleri gün gelene kadar bir derin dondurucuya tıktırmışlardır. Bu aynı zamanda ünlü polisiye yazarı Cyril Hare'in bir romanının da konusu. Sanırım adı *Zamansız Ölüm*'dü ancak basılırken farklı bir isimle piyasaya girmiş olabilir. Pek anımsamıyorum şimdi. Yıllar önce okumuştum. Çok zarif bir yazardır,' dedi Rhoda.

Robin sessizdi ve Rhoda onu aklı başka yerlerde dalgın halde şarabı üzerine dökerken gördü. Biraz endişeli biraz eğlenir tavırla, *Aman Tanrım, acaba gerçekten bu saçmalığı ciddiye aldı mı?* diye düşündü. Eğer öyleyse ve eğer kurmaya başladıysa kafasında, bu ithamla kuzenlerinin karşısına çıkabilirdi. Yolsuzluk suçlamasından daha ziyade Rose yazlığını ve Cheverell Köşkü'nü ona sonsuza dek kapatacak birkaç iddia daha tasarlayabilirdi. Roman birdenbire aklına gelivermişti ve düşünmeden konuşmuştu. Rhoda'nın sözlerini ciddiye alması gayet anlaşılmazdı.

Şöyle bir silkinmek istercesine, 'Bu fikir deli saçması, tabii ki,' dedi Robin.

‘Tabii ki öyle. Ne tasavvur etmiştin ki? Candace ve Marcus Westhall’un, babaları ölüm döşeğindeyken hastaneye gidip, onu eve götürmek için ısrar ettiklerini ve uygun büyüklükte bir dondurucuya öldüğü an sokuşturduklarını, sonra da sekiz gün sonra buzlarını çözdüklerini mi?’

‘Hastaneye gitmeye gerek kalmamıştır. Son iki yılın da Candace evinde baktı ona. İki yaşlı adam, Büyükbaba Theodore ve Peregrine Amca her ikisi de Bournemouth dışındaki aynı bakımevinde kaldılar ancak oradaki bakıcı personele öylesine bir deneyim yaşattılar ki en sonunda yönetim ikisinden birinin gitmesi gerektiğini söyledi. Peregrine Candace tarafından alınmayı talep etti ve sonuna dek de orada kaldı ve eli ayağı tutmayan bir hekim tarafından bakıldı. O son iki yılı içerisinde hiç görmedim. Tüm ziyaretçileri reddetti. İşe yarayabilirdi.’

‘Pek değil. Bana köşkteki kuzenlerin haricindeki insanlardan bahset. Şu ön planda olanlardan tabi. Kiminle muhatap olmalıyım?’

‘Hmın, haliyle koca George’un kendisi var. Sonra hasta bakım servisinin kraliçe arısı hemşire Flavia Holland—eğer kıyafetler seni tahrik ediyorsa oldukça seksi- dir. Diğer bakıcı personelden bahsederek seni endişelendirmek istemiyorum. Çoğu, Wareham Bournemouth ya da Poole’dan arabayla geliyorlar. Anestezi uzmanı, eski bir Ulusal Sağlık Servisi danışmanıydı. Purbeck sahilinde küçük bir yazlıkta oturuyor. Köşkteki yarı zamanlı bir iş onun çok işine geliyordu. Ve sonra, daha da şaşırtıcı olanı, Helena Haverland, kızlık soyadıyla Cressett. Gözünü kitapların üzerinden ayırmamaktan tut da köşkün temizliği gibi neredeyse her şeyi kapsayan yöneticilik işini yürütüyor. Köşke altı yıl önce boşandıktan sonra dahil oldu. Helena ile ilgili şaşırtıcı olan şey onun adı. Babası, Sir Nicholas

Cressett, köşkü Lloyd'un batısından sonra George'a sattı. Yanlış bir sendikadaydı ve her şeyini kaybetti. George genel yönetici aranıyor ilanını verdiğinde Helena Cressett başvurdu ve işe alındı. George'dan daha ince fikirli biri olsa onu işe almazdı. Ancak o evi çok yakından tanıyordu ve kanımca, kendini orası için vazgeçilmez hale getirdi. Onun için zekice bir hamle. Benden hoşlanmıyor.'

'Onun adına ne kadar da mantıksız.'

'Evet, öyle değil mi? Ama sonra bir bakınca sanırım neredeyse kimseden hoşlanmıyor. Orada belli bir aile gururu da var. Ne de olsa ailesi köşke neredeyse dört yüz sene boyunca sahip oldu. Ha bu arada iki aşçıdan da bahsetmeliyim, Dean ve Kim Bostock. George onları oldukça iyi bir yerden ayartmış olmalı, bana yemeğin muhteşem olduğu söylendi ama davet edilmediğim için hiç tatma fırsatım olmadı. Sonra, ofisten sorumlu Bayan Frensham var, Helena'nın eski mürebbiyesi. İngiltere Kilisesi'nden bir din görevlisinin dulu ve de hakkını veriyor. O leylek bacakları ile sinsice yürürken rahatsız edici bir vicdan gibi insanlara günahlarını anımsatıyor. Bir de bir yerlerden bulup getirdikleri tuhaf bir kız var, Sharon Bateman. Bayan Cressett ve mutfaktakilerin ayak işlerini yapıyor. Sağa sola tepsiler taşır durur. Seninle alakası olabileceklerin hepsi bu kadar.'

'Tüm bunları nereden biliyorsun, Robin?'

'Köy birahanesi, Cressett Arms'da, oranın sakinleri ile içerken gözlerimi ve kulaklarımı açık tutarak. Böyle yapan tek kişi benim. Yabancılarla dedikodu etmeye can attıklarından değil. Genel kanının aksine, köylüler pek dedikodu yapmazlar. On yedinci yüzyılın sonlarına doğru Cressett ailesi, köyün papazı ile amansız bir kavgaya tutuştu ve o vakitten sonra kiliseye uğramadı. Köylüler

papazdan yana oldular ve kavga her zaman olduğu gibi yüzyıllarca devam etti. George Chandler-Powell bu durumu düzeltmek için hiçbir girişimde bulunmadı. Gerçi onun işine geliyor. Hastalar oraya mahremiyetleri için gidiyorlar ve o da köyde onlarla ilgili çok fazla lakırdı istemiyor. Evin temizlik takımına köyden birkaç kadın da katılıyor ama personelin çoğu uzak merkezlerden geliyor. Ve sonra yaşlı Mog var—Bay Mogworthy. Bahçıvan ve hademe olarak Cressett’ler için çalışıyordu, George onu da elinde tuttu. Eğer ondan yararlanmasını bilersen tam bir bilgi madeni.’

‘Buna inanmıyorum.’

‘Neye inanmıyorsun?’

‘İsmine. Bu tamamen uydurma. Hiç kimsenin adı Mogworthy olamaz.’

‘Evet adı o. Kutsal Trinity Kilisesi’nde on beşinci yüzyılın sonlarında o isimde bir papaz olduğunu söyledi bana. Mogworthy adının ondan geldiğini iddia eder.’

‘Yine de mümkün durmuyor. Eğer ilk Mogworthy bir papazdıysa, o Romalı Katolik bakir olurdu.’

‘Pekala, aynı aileden gelmiş. Her neyse, o da orada. Marcus ve Candace’in şu anda bulunduğu yazlıkta yaşardı. Ancak yazlığı George istedi ve onu oradan tekmeledi. Şu an yaşlı kız kardeşi ile birlikte köyde. Evet, Mog bir bilgi madenidir. Dorset çoğu korkunç olan efsanelerle doludur. Mog ise tam bir uzmandır. Aslında taşrada doğmamış. Tüm ailesi öyle ancak Mog doğmadan önce babası Lambeth’e taşınmış. Onu bulup sana Cheverell Stones’dan bahsetmesini iste.’

‘Hiç duymadım onları.’

‘Hmm. Eğer Mog’u etrafta görürsen duyarsın. Zaten görmemene imkan yok. Köşkün hemen yanındaki arazi-deki neolitik çember. Hikayesi oldukça korkunç.’

‘Anlat bana.’

‘Olmaz, Bu işi Mog veya Sharon’a bırakıyorum. Mog onun taşlara takıntısı olduğunu söylüyor.’

Garson ana yemeklerini servis ediyordu. Robin sessizdi, memnun halde yemeği düşünüyordu. Rhoda onun Cheverell Köşkü’ne olan ilgisinin kaybolduğunu hissetti. Sohbet çok başıboş ve bağıntısız ilerlemişti. Kahvelerini içene dek belli ki Robin’in kafası başka bir yerlerde olacaktı. Robin sonra gözlerini ona çevirdi ve Rhoda bu neredeyse insan ötesi maviliğin berraklığı ve derinliğinde kayboldu. Onun o yoğun bakışlarının gücü inanılmazdı. Elini masanın üzerine doğru uzatarak, ‘Rhoda, bu öğleden sonra daireme gel. Şimdi. Lütfen. Bu önemli. Konuşmamız gerek,’ dedi.

‘Zaten konuşuyoruz.’

‘Çoğunlukla senden ve köşkten konuşuyoruz. Bizim hakkımızda değil.’

‘Jeremy seni beklemiyor mu? Müşterilerinize sınır bozucu garsonlarla ve şaraplarla nasıl başa çıkacaklarını öğretiyor olman gerekmiyor mu?’

‘Benim öğrettiklerim çoğunlukla akşamları gelirler. Lütfen, Rhoda.’

Rhoda çantasını almak için eğildi. ‘Üzgünüm, Robin, ama bu mümkün değil. Köşke gitmeden önce halletmem gereken yığınla iş var.’

‘Mümkün. Her zaman mümkündür. Gelmek istemediğini kastediyorsun.’

‘Mümkün, fakat şu an bunun için uygun bir zaman değil. Ameliyattan sonra konuşalım.’

‘Bu çok geç olabilir.’

‘Ne için çok geç?’

‘Birçok şey için, beni fırlatıp atacağını planladığından korktuğumu göremiyor musun? Çok büyük bir değişiklik yapmak üzeresin öyle değil mi? Belki de yarızinden çok daha fazlasından kurtulmayı planlıyorsundur.’

Altı yıllık ilişkilerinde ilk ama ilk kez bu kelimeyi kullanılmıştı. Aralarında asla bahsi geçmeyen bir tabu yıkılmıştı. Masadan kalkar kalkmaz, hesap ödendi. Rhoda sesindeki o aşağılanma tonunu gizlemeye çalıştı. Yüzüne bakmaksızın, ‘Üzgünüm, Robin. Ameliyattan sonra konuşuruz. Ben taksi tutuyorum. Seni bırakmamı istediğin bir yer var mı?’ dedi Rhoda. Bu olağandı. Robin asla metroyu kullanmazdı.

Kullanılan kelime, Rhoda’nın da anladığı üzere, çok talihsizceydi. Robin kafasını salladı fakat yanıt vermedi, kapıya kadar onu sessizce takip etti. Dışarıda, farklı yönlerle doğru ayrılırlarken, Robin aniden ‘Güle güle dediğimde, daima o kişiyi bir kez daha görememekten korkarım. Annem işe giderken daima pencereden gidişini izlerdim. Bir daha asla dönemeyeceğinden çok korkardım. Bunu hiç hisseder misin?’ dedi Robin.

‘Ayrıldığım kişi doksan yaşın üzerinde ve hastalıklılı ya da ölümcül hastalığa kapılmış biri olmadığı sürece hayır.’

Nihayet ayrıldıklarında ilk kez gözden kaybolana dek gidişini izledi. Ameliyatla ilgili hiçbir endişesi, ölümle ilgili hiçbir önsezisi yoktu. Bay Chandler-Powell genel anestezi ile ilgili daima bir nebze riskin var olduğunu söylemişti, fakat işini bilen ellerde bu risk indirge-nebilirdi. Fakat, Robin gözden kaybolduğunda ve Rhoda arkasını döndüğünde, bir anlığına Robin’in o mantıksız korkusunu paylaştı.

27 Kasım Salı günü saatler ikiye vurduğunda, Rhoda Cheverell Köşkü'ne ilk ziyareti için hazırды. Bekleyen çekleri her zaman olduğu gibi tamamlanmış ve vaktinde gönderilmişti. Titiz bir temizlik ve düzenleme yapmaksızın, çöp kutularını boşaltmaksızın, çalışma notlarını bir çekmeceye kilitlemeksizin, iç kapı ve pencereleri son bir kez daha kontrol etmeksizin tek geceliğine dahi olsa evi asla terk edemezdi. Nereyi evi olarak nitelendiriyorsa orası orayı bırakmadan önce tertemiz olmalıydı, sanki bu titizlik geri sapasağlam döneceğini garantiliyormuş gibi.

Köşk hakkındaki broşürde Dorset'e arabayla nasıl gidildiğine dair bilgiler yer almaktaydı. Ancak bilmediği bir yola her çıkışında yaptığı gibi, rotayı bir kartın üzerine listeledi. Sabah güneşi aralıklarla kendini göstermişti. Geç başlangıcına, Londra'dan ayrılışının yavaş olması ve bu yüzden, neredeyse iki saat sonra M3 yolundan ayrılıp Ringwood Yolu'na girmiş olması eklenince, karanlık çoktan çökmüştü ve karanlıkla birlikte saniyeler içerisinde sağanağa dönüşen bir yağmur başladı. Canlıymış gibi sarsıla sarsıla çalışan ön cam silecekleri, su ile başa çıkamayacak kadar güçsüz kalmıştı. Hızlıca akıntıya dönüşüveren küçük göletlerin üzerindeki farın aksinden başka bir şey göremiyordu. Birkaç farklı araba ışığı daha görmüştü. Arabayı sürmeye devam etmeye çalışmak çok anlamsızdı, bir süreliğine güvenle bekleye-

bileceği kenarda bir çimenlik arayarak yağmur duvarını yarıyordu. Birkaç dakika sonra ihtiyatlı tavırlarla bir çiftlik kapısının hemen önündeki birkaç metrelik düzlüğe arabasını park edebildi. En azından burada gizli çukur veya lastiklerin saplanacağı çamur riski yoktu. Motoru durdurdu ve arabanın tavanına mermi gibi yağın yağmurunu dinledi. Fırtına altında BMW kargaşa dolu dış dünyadan soyut, kapalı bir metalik huzur sağlamıştı. Göremediği mazıların arkasında İngiltere'nin en güzel kırsalı olduğunu biliyordu ama şu an hem yabancı hem de düşmanca olma ihtimali olan bir boşluğun ortasında kendini kapana sıkışmış gibi hissediyordu. Cep telefonunu her zaman olduğu gibi gönöl rahatlığı ile kapatmıştı. Dünyadaki hiç kimse onun nerede olduğunu bilmiyor ve ona ulaşamıyordu. Hiç araba geçmiyordu. Yalnızca ön camdan dışarıya bakmaya çalıştığında, bir su duvarı ve aralıklarla uzaklardaki evlere kadar vuran farların titrek ışıklarını görüyordu. Genellikle sessizlik hoşuna giderdi ve hayal gücünü güçlendirirdi. Endişeye yol açabilecek aslında mantıklı sebeplerin varlığına rağmen, mesela genel anestezinin sıfır riskli olmaması gibi, olacağı ameliyatı korkmaksızın hayal ediyordu. Ancak şu an hem ön ziyaret hem de yaklaşan ameliyatı konusunda endişeden daha da derin bir tedirginliğin farkına varmıştı. Bunu hiç takmamanın neredeyse batıl inanç kadar anlamsız olacağını anlamıştı. Sanki daha öncesinden onun için yabancı olan belli gerçeklikler ya da bilincin dışındaki taarruzlar kademe kademe varlığını hissettiriyordu ve orada olduklarının anlaşılmasını istiyorlardı.

Üzerindeki fırtınanın sesini bastıramayacağından müzik dinlemek gereksizdi, bu yüzden koltuğa uzandı ve gözlerini kapadı. Bazıları eski, bazıları ise daha taze hatıralar dirençle karşılaşmadan aklına sel gibi aktı. Bir

kez daha onu bu ıssız yollara kadar uzanan yolculuğa çıkaran altı ay önceki o Mayıs gününü anımsadı. Annesinin mektubu daha birçok sıkıcı posta ile birlikte gelmişti; ekstreler, katılmaya hiç niyetinin olmadığı toplantı davetiyeleri, faturalar... Annesinin mektupları yüzeysel telefon konuşmalarından bile daha seyrekti. Mektubu aldı. Sanki hastalık, evle ilgili bir sıkıntı, ona ihtiyacı olduğu gibi, bir şeylerin ters gittiğini düşündürür şekilde, annesinin normalde kullandığı zarflardan daha kare ve kalıncaydı. Ancak bu bir evlilik davetiyesiydi. Etrafında evlilik zillerinin çevrelediği şatafatlı yazılarla yazılmış kart, Bayan Ivy Gradwyn ve Bay Ronald Brown'un evliliklerini kutlamak üzere dostlarını da aralarında görmeyi umduğunu söylüyordu. Tarih, zaman ve kilisenin adı ve resepsiyonda misafirlerin karşılanacağı bir otel adı verilmişti. Annesinin elyazısı ile yazılmış bir not şöyle diyordu; *Eğer imkanın varsa kesinlikle gel, Rhoda. Ronald'dan mektuplarında bahsedip bahsetmediğimi bilmiyorum. Dul o da, karısı benim mükemmel bir arkadaşımı. Seninle tanışmak için can atıyor.*

O anki duyguları, arkasından rahatlık duyduğu şaşkınlığı aklına geldi. Bu evlilik annesi üzerindeki yükümlülüklerinin bir kısmından onu kurtarabilir ve nadir mektuplarından ve telefon görüşmelerinden ve çok daha nadir görüşmelerinden kaynaklanan suçluluk duygusunu hafifletebilirdi. Halen dile getiremediklerini içine gömen, gün ışığına çıkmasını istemedikleri şeyleri uyandırmaktan çekinen kibar ancak ihtiyatlı yabancılar gibi buluşurlardı. Ronald'dan bahsettiğini hiç anımsamıyordu ve de onunla tanışma isteği de pek yoktu ama bu kabul etmek zorunda olduğu bir davetti.

Ama şu an bilinçli olarak boyun eğercesine katlanacağı can sıkıntısından fazlasını vaat etmeyen ancak

onu bu yağmurun kamçılacağı ana ve getireceklerine sürükleyen uğursuz günü hatırladı. Vaktinde yola konulmuştu, ancak bir kamyon yükünü otobana devirince onu yolundan alıkoymuştu. İnce Viktorya dönemi Gotik bir bina olan kilisenin önüne geldiğinde, belli belirsiz bir ilahinin son mısralarının söylendiğini duydu. Caddenin biraz altında, genellikle orta yaş veya üstü insanların oluşturduğu kalabalık dışarı çıkana dek bekledi. Beyaz kurdeleli bir araba gördü ancak annesini veya damadı göremeyecek kadar uzaktı. Kiliseden ayrılan diğerleri ile birlikte kenarlarında bungalovlarla çevrili ve arkasında bir golf sahası bulunan kale görünümlü Edward dönemi bir bina olan otele dek arabayı sekiz on kilometre takip etti. Binanın ön yüzündeki siyah direklerin bolluğu mimarın sahte bir Tudor'a niyetli olduğunu gösteriyordu ancak merkezi bir kubbe ve Palladian ön kapı tarafından bozulmuştu. Resepsiyon salonu uzun soluklu bir ihtişam havasına, süslü pilelere asılmış kırmızı ipek perdelere ve on yılların getirdiği tozlanmışlıktan kalma kirli görünümlü halılara sahipti. Bir nebze tereddüt içerisinde üzerinde yazılı bir tabelayla ne olduğu yazan arka taraftaki bir odaya doğru akan davetli kalabalığının arasına karıştı. Özel partiler için Tören Odası mevcuttur. Bir anlığına kapı girişinde kararsızca duraksadı, sonra girdi ve girer girmez annesini gördü. Gevezelik eden bir grup kadınla çevrili damatla birlikte dikiliyordu. Rhoda'nın gelişi neredeyse hiç fark edilmemişti. Yanlarına kadar sokuldu ve annesinin yüzünün kaçamak bir gülümsemeye dönüştüğünü gördü. En son buluştuklarından bu yana dört sene geçmişti ancak çok daha genç ve mutlu görünüyordu. Birkaç saniye sonra Rhoda'yı sağ yanağından tereddüt içinde öptü ve yanında duran adama döndü. Yaşlıydı, Rhoda'nın göz kararına göre en az yetmiş yaşındaydı.

Annesinden oldukça kısaydı, yuvarlak yanaklı, memnun ancak endişeli bir yüzü vardı. Kafası biraz karışık gibi duruyordu. Gülümseyip Rhoda'nın elini tutana dek annesi ismini iki kez tekrar etti. Alışlageldik takdimler oldu. Misafirler tutarlı bir şekilde yara izini görmezden geldiler. Etrafta koşuşturan birkaç çocuk cesurca yarasına gözlerini dikti, bağırarak Fransız pencerelerden dışarı oyun oynamaya çıktı. Rhoda konuşmadan bölük pörçük parçalar anımsadı. 'Annen senden çok fazla bahseder.' 'Annen seninle gurur duyuyor.' 'Bu kadar yolu gelmen çok kıbarca.' 'Çok güzel bir gün, öyle değil mi?' 'Onu bu derece mutlu görmek ne kadar güzel.'

Yemekler ve servis beklediğinden çok daha iyiydi. Uzun masadaki örtü lekesizdi, bardak ve tabaklar parlıyordu, kanepelerden ilk ısırığını alır almaz içinde kullanılan pastırmanın taze olduğunu hemen anladı. Salon görevlisi orta yaşlı kadınlara göstermelik neşeli yüzleriyle servis yapıyorlardı. Büyük bir porselen çaydanlıktan demli çay dolduruluyordu. Gelin ve damat arasında geçen bir sürelik fısıldaşmadan sonra bardan çeşitli içkiler getirildi. Henüz cenazeden dönmüş gibi fısıltılı sohbetler çok daha canlandı ve kadehler kaldırıldı. Barmen ve annesi arasında geçen tedirgin bir müzakereden sonra şampanya flüt kadehleri küçük bir törenle getirildi. Tostların gelmesi gerekiyordu.

Süreç, hizmetleri yöneten cüppesini giymemiş kızıl saçlı bir genç papaz yardımcısının ellerindeydi. Kalabalığın sesini bastırmak için kıbarca mikrofona vurdu ve kısa bir konuşma yaptı. Belli ki Ronald bir kilise orgcusuydu. Konuştukları misafirlerin biraz daha cesur olanları bir taraftan, bir süre sonra kimsenin hatırlamadığı küçük zararsız şakalar yaparken diğer taraftan hayatlarının sonuna dek mutluluklar diliyordu.

Masada bir izdiham vardı, Rhoda tabağı elinde pencereye doğru yürüdü. Acıkmış davetlilerin onun önünü kesmeye niyeti yoktu. Eleştirel bir gözlem ve alaycı bir zevkin karışımı içerisinde onları izledi. En iyi takım elbiselerini giymiş göbek çevresi elbiselerini geren erkekler ve bu düğünü yeni bir giysi alma fırsatı olarak görmüş kadınlar. ... Annesi gibi, çoğu uygun ceketlerle birlikte çiçekli yazlık elbiseler giyiyordu. Pastel renklerde saman şapkaları yeni yapılmış saçlarının üzerinde uygunsuz görüntüler çiziyordu. 1930 ve 1940'lı yıllardaki gibi göründüklerini düşündü. Acıma ve kızgınlık karışımı istenmeyen bir his yüzünden keyfi kaçtı. *Buraya ait değilim, bu insanlarla mutlu değilim, onlar da benimle değil. Mahcup kibarlıkları aramızdaki uçuruma köprüler atamaz. Ancak ben buradan geldim. Bunlar benim insanlarım, orta sınıfla birleşmeye çalışan, emekçi üst kesim, ülkesi için savaşan, vergilerini ödeyen, gelenekleri olarak saydıkları şeye bağlı kalan.* Basit vatanseverlikleriyle alay edildiklerini, ahlak anlayışlarının küçümsendiğini, birikimlerinin değersizleştirildiğini görmek için yaşamışlardı. Hiç problem yaratmamışlardı. Rüşvetler ve daha birçok kirli hesaplar için halkın parasından milyonlarca sterlin buralara düzenli şekilde akıtılmamıştı. Eğer şehirlerinin yabancılaştırıldıklarını iddia etseler, çocuklarının okullarda balık istifi okutulduğunu ve yüzde doksanının İngilizce konuşamadığını söyleseler, şartları çok daha rahat olan ve daha lüks yaşayabilen kesim tarafından ırkçılık gibi felaket bir günahla suçlanırlar. Gazeteciliği bırakmadan önce bunları da yazmalıydı, ama biliyordu ki önündeki daha ilgi çekici ve kârlı işler varken, asla yapmayacaktı. Tıpkı onun hayatında yerleri olmadığı gibi gelecekteki planlarında da yerleri yoktu.

Hatırladığı son anısı, kadınların vestiyer bölümünde annesi ile yalnız dikildikleri, içinde yapay çiçeklerin bulunduğu vazoların üzerindeki uzun boy aynalarında bu iki profile bakmaları oldu.

‘Ronald senden hoşlanıyor, bunu anlayabiliyorum. Gelebildiğine çok sevindim,’ dedi annesi.

‘Ben de öyle, ben de ondan hoşlandım. Umarım siz ikiniz çok mutlu olursunuz.’

‘Eminim olacağız. Dört yıldan beri birbirimizi çok iyi tanıyoruz. Karısı kilise korosundaydı. Bir kadında pek sık görülmeyen çok güzel alto sesi vardı. Daima iyi geçindik, Ron ve ben. Çok kibar biri.’ Sesi kendinden emindi. Aynaya gözlerini iyice dikerek, kafasındaki şapkayı düzeltti.

‘Evet, kibar gözüküyor,’ dedi Rhoda.

‘Öyledir. Sorun çıkartan biri değildir. Bunun Rita’nın da olmasını istediği şey olduğunu biliyorum. Ölmeden önce az çok ipuçlarını vermişti. Ron yalnız kalmayı becerebilen biri değil. Ve iyi geçineceğiz, maddi açıdan da yani. Evini satacak ve benimle birlikte bungalova taşınacak. Yetmiş yaşında olduğu için akla yatıyor. Böylelikle bana açtığın ek hesabı –aylık beş yüz sterlin– sürdürmek zorunda değilsin, Rhoda.’

‘Ronald bu durumdan hoşnut olmadığını söylemediği sürece böylece bıraksam daha iyi olur.’

‘O yüzden değil, biraz fazladan para daima iş görür. Ben sadece senin kendinin de ihtiyacın olabileceğini düşünmüştüm.’

Döndü ve Rhoda’nın sol yanağına dokundu, öylesine yumuşacık bir dokunuştı ki Rhoda hassas şekilde parmaklarının yaranın üzerinde titrediğini zorlukla anladı. Gözlerini kapadı. Kendini geri çekmedi.

‘Kötü bir adam değildi, Rhoda. İçki yüzünden. Onu suçlamamalısın. Onunki bir hastalıktı, seni gerçekten seviyordu. Sen evi terk ettikten sonra sana gönderdiği para. Kolaylıkla elde edemiyordu. Kendisi için hiçbir şey almıyordu,’ dedi annesi.

İçki hariç, diye geçirdi içinden Rhoda, ama kelimeleri dışa vurmadı. Babasına haftalık beş sterlin için asla teşekkür etmemiş ve evi terk ettikten sonra onunla asla konuşmamıştı.

Annesinin sesi, sessizliğin içinden yükselir gibiydi. ‘Parktaki o yürüyüşlerinizi unuttun mu?’

Banliyö parkındaki yürüyüşleri anımsamıştı. Mevsimlerden hep sonbaharmış gibi görüldüğünü, düz çakıl yolları, içleri tıka basa ahenksiz renklerde yıldız çiçekleri ile dolu kare veya yuvarlak şekilli çiçek yataklarını, nefret ettiği o çiçekleri, babasının yanı sıra yürüyüşünü, hiçbirinin konuşmamasını...

‘İçmediği zamanlarda iyi bir adamdı,’ dedi annesi.

‘İçmediği zamanları hatırlamıyorum.’ Rhoda bu sözleri acaba aklından mı geçirmişti yoksa söylemiş miydi?

‘Konsey için çalışmak onun için kolay değildi. Hukuk firmasından kovulduktan sonra o işe girebildiği için şanslıydı ama onun kapasitesinin altında bir işti. O akıllı bir adamdı, Rhoda. Senin de bu kadar zeki olman ondan kaynaklanıyor. Üniversiteyi burslu okudu ve birincilikle bitirdi.’

‘Bir birinciliğinin olduğunu mu söylüyorsun?’

‘Sanırım öyle demişti. Her neyse bu, onun akıllı olduğu anlamına gelir. Bu yüzden sen ilkokula başladığında çok gururlanmıştı.’

‘Üniversiteye gittiğini bilmiyordum. Bana hiç bahsetmemişti.’

‘Tabii ki etmezdi, öyle değil mi? Senin umurunda olmayacağını düşünüyordu. Kendinden bahsetmeyi seven biri değildi.’

Bunların hiçbiri olmamıştı. O şiddet patlamaları, o aciz öfkelenmeler, utanç, hepsinin üzerini örtmüştü. Önemli şeyler söylenemez olmuştu. Annesinin yüzüne bakarak, kendi kendine nasıl başlayabileceğini sordu. Annesinin haklı olduğunu düşündü. Geçen her hafta beş sterlin bulmak kolay olmuş olamazdı. Bazen titreyen ellerle yazılmış birkaç kelime ile birlikte gelirdi, *Baba’dan sevgi ile*. Parayı alırdı çünkü ihtiyacı vardı ve gönderdiği kağıdı fırlatır atardı. Ergenliğin getirdiği gelişigüzel acımasızlıkla babasını yargılamıştı. Belki de gerçek onun asla o sevgiye değer olmadığıydı. Otuz yılı aşkın süre ona içerlemesini, ona olan hürmetsizliğini ve evet, nefretini, beslemişti. Ancak o çamurlu Essex akıntısındaki, o yalnız ölüm onu Rhoda’nın gücünden sonsuza dek kurtarmıştı. Ona zarar vermiş olan kendisiydi ve bunun farkına varması da iyileşmenin başlangıcı olabilirdi.

‘Sevecek birini bulmak için vakit asla çok geç değildir. Sen güzel bir kadınsın, Rhoda. Bu yara izinin icabına bakmalısın’ dedi annesi.

Bunlar duymayı asla ummadığı kelimelerdi. Bayan Farrell’den bu yana hiç kimsenin ağzına almaya cesaret edemediği kelimeler. Sonrasında olanların çok azını hatırlayabildi. Yalnızca sessiz ve vurgusuzca verdiği cevabı.

‘Bundan kurtulacağım.’

Bir süre kestirmiş olmalıydı. Uyandı ve yağmurun dinmiş olduğunu fark etti. Karanlık çökmüştü. Kontrol paneline baktığında saatin dört elli beş olduğunu gördü. Neredeyse üç saattir yoldaydı. Arabanın motorundan çıkan ses sessizliği yırttı. Yolculuğun devamı artık kolaydı.

Dönemeçleri istediği şekilde bulabildi ve zaten arabanın farları doğru yolda olduğunu doğrular şekilde tabelaları aydınlatıyordu. Umduğundan da erken Stoke Cheverell tabelasını gördü ve son kilometreyi kat edeceği dönemeçi döndü. Köy sokağı bomboştu. Çekili perdelerin ardında ışıklar yanıyordu, yalnızca parlak, dolu vitrininden birkaç müşterinin silik şekilde görülebildiği köşedeki dükkanda hayat belirtileri vardı. Ve işte aradığı tabela, Cheverell Köşkü. Büyük demir kapılar açıldı. Gelmesi bekleniyordu. Yarım daire bir boşluğa çıkan kısa yolda ilerledi. Ev önündeydi.

İlk konsültasyonunun ardından eline verilen broşürde Cheverell Köşkü'nün bir resmi vardı ama bu solgun renkli bir benzetmeydi. Far lambasının aydınlığında evin silüetini seçebildi. Beklediğinden daha büyüktü, arkasında kendisinden daha karanlık bir gökyüzü ile karanlık koca bir kütle... Üzerinde ikişer pencerenin bulunduğu büyük bir merkezi üçgen yan duvarla her iki yana uzanıyordu. Bu pencerelerden solgun ışıklar geliyordu ama kapının solundaki, ışıkları parlakça yanan dört parmaklıklıklı pencere hariç pencerelerin çoğu ışıksızdı. Dikkatlice arabayı ağaçların altına park ederken kapı açıldı ve güçlü bir ışık çakıl yola doğru aktı.

Motoru kapattı, arabadan indi ve gece kullanacağı eşyaları koyduğu valizi almak için arka kapıyı açtı. Soğuk ve nemli hava yorucu araba yolculuğunun ardından hoş geldin diyordu. Kapıda bir erkek figürü belirdi ve ona doğru yaklaştı. Yağmur durmuş olmasına rağmen plastik bir yağmurluk giymişti ve ona kötü niyetli bir çocuk görünümü veren ve bebek bonesini andıran bir şapkası vardı. Sert adımlarla yaklaştı, sesi güçlüydü ancak Rhoda bunun artık genç olmayan bir adam olduğunu görebiliyordu. Valizi sıkıca aldı ve 'Eğer anah-

tarları verirseniz, hanımefendi, arabayı sizin için park edebilirim,' dedi. 'Bayan Cressett dışarıya park edilmiş arabaları görmekten pek hoşlanmaz. Sizi bekliyorlar.'

Rhoda anahtarları ona verdi ve eve doğru onu takip etmeye başladı. Fırtına sırasında arabada yalnız otururken hissettiği tedirginlik ve hafif dalgınlık hissi, halen vardı. Hisleri çekilmiş gibi, yalnızca gitmek istediği yere varmanın hafif rahatlığını hissediyordu. Üst kata çıkan ana merdivenlerin bulunduğu geniş holden geçerken resmi bir karşılaşmada el sıkışmanın gerekliliğinden kurtulmuş olarak, yalnız kalma ihtiyacının farkına vardı. Tek istediği öncelikle evinin sessizliği, ardındansa yatağının o alışkın olduğu rahatlığıydı.

Giriş hol –öyle olmasını beklediği üzere– etkileiyordu ancak iç ısıtıcı değildi. Valizi merdivenlerin dibine bırakılmıştı ve sonra bir kapıyı açarak, adam yüksek sesle 'Bayan Gradwyn, Bayan Cressett,' dedi ve Rhoda'nın valizini alarak merdivenlere yöneldi.

Rhoda odaya girdi ve kendini ya çocukluğunda görebildiği ya da diğer kırevi gezilerinde görebileceği resimlerle dolu büyük bir holde buldu. Dışarıdaki karanlığın ardından, her yer ışıklı ve renkliydi. Epey yüksekteki, kemerli kereste kirişler zamanla kararmıştı. Keten kumaşlar duvarların alçak kısımlarını kaplamıştı. Yukarılarda ise Tudor, Regency ve Viktoryan döneminden yüzlerin olduğu bir dizi portre vardı. Tam karşısında üzerindeki taşta da hanedan armasını bulunan bir armalı şömine vardı. Odun ateşi ızgaranın üzerinde çatırdıyordu. Dans eden alevler onu karşılayan üç figürün üzerinde kırmızı tonlarda yansıyordu.

Belli ki oturmuş çay içmekteydiler. Şömineye doğru açılıp yerleştirilmiş iki keten örtülü koltuk odadaki tek modern eşyaydı. İkisinin ortasında, içinde yenmiş yemek

tabakları olan bir tepsinin üzerinde bulunduğu alçak bir sehpa vardı. Kendini gecenin geç saatinde gönülsüzce beklenen çaya geç kalmış bir istilacı gibi hissettiği için 'hoş geldin' kelimesi duruma güçlkle uygun olsa da hoş geldin partisi bir adam ve iki kadından oluşuyordu.

İki kadından uzun olanı, tanıtımı yaptı. 'Ben Helena Cressett. Konuşmuştuk. Buraya güvenli şekilde geldiğiniz memnun oldum. Kötü bir fırtına atlattık ama bazen yerel olabiliyorlar, belki siz kaçırmışsınızdır. Sizi Flavia Holland ile tanıştırayım, ameliyathane hemşiresi. Ve Marcus Westhall, ameliyatınız esnasında Bay Chandler Powell'a yardımcı olacak.'

Tokalaştılar, yüzleri gülümser gibi kırıştı. Rhoda'nın yeni insanlara olan intibası daima çabuk ve güçlü olurdu. Zihnine asla tam olarak silinemeyecek şekilde yerleşen görsel bir imge ve beraberinde zamanla veya daha ileri bir yakınlıkla, onun da bildiği gibi, değişebilecek, çok nadiren de olsa yanıltıcı, sakıncalı şekilde tehlikeli bir temel karakter algısı yerleşirdi. Şu an, yorgunken, bu algısı bocalamıştı. Her birini neredeyse aynı insan gibi algılamıştı. Helena Cressett balıkçı yaka bir kazak ve usta işi bir takım elbise giymişti. Ruj haricinde makyajı yoktu; hoş beyaz bir yüzü ve çıkıntılı şakakları, güzelliğini bir nebze bozan uzun bir burnu vardı. Birinin güzel diye nitelendirebileceği ancak asla sevimli diye nitelendiremeyeceği bir yüzdü bu. Göze batan gri gözleri resmi kibarlıktan çok meraklı biri gibi gösteriyordu. *Eski başkan kız, şimdi okul müdiresi olmuş — ya da bir Oxbridge kolejinin müdiresi* diye düşündü. Tokalaşması sıkıydı. Yeni gelen kız ihtiyatla kabul ediliyordu, tüm değerlendirmeler sonraya bırakılmıştı.

Hemşire Holland siyah bir kazak, süet bir yelek ve kot pantolon gibi işi ile ilgili olmayan kıyafetler içerisinde-

de çok daha az resmi duruyordu ve bu da mesaisinin bittiğine işaret ediyordu. Siyah saçlıydı. Dolgun yüzü cinsel bir özgüvene işaret ediyordu. Koca parlak gözbebekleri ve bakışı yaraya yoğunlaşmış ve böyle bir hastanın ne kadar fazla sıkıntı çıkaracağını hesaplar gibiydi.

Bay Westhall şaşırtıcıydı. Geniş alnı ve narin bir yüzü vardı. Bir cerrahtan ziyade bir şairin yüzü gibiydi. Bay Chandler-Powell'dan güçlü şekilde aldığı güç ve güveni hissedemedi. Gülüşü bu kadınlarınkinden daha sevecendi ama eli, ateşin sıcaklığına rağmen, soğuktu.

'Çay veya belki biraz daha sert bir şey içmek istersiniz sanırım. Burada mı içmek istersiniz yoksa kendi oturma odanızda mı? Her halükarda, sizi oraya çıkartacağım şimdi, böylelikle yerleşebilirsiniz,' dedi Helena Cressett.

Rhoda çayı kendi odasında içmeyi yeğleyeceğini söyledi. Geniş, halısız merdivenleri birlikte çıkmaya başladılar. Evin eski fotoğrafları gibi gözüken fotoğraflarla dolu bir koridordan geçtiler. Rhoda'nın valizi, hasta koridorunun yolunun yarısında bir kapının önüne bırakılmıştı. Valizi eline alarak Bayan Cressett kapıyı açtı ve Rhoda içeri girerken kenarda dikilip bekledi. Ona ayrılan iki oda Bayan Cressett tarafından bir otel süitinin niteliklerini kabaca anlatan bir otel görevlisinden farksız şekilde anlatıldı.

Rhoda oturma odasının hem simetrisi hem de eşyaların güzelliği ile gayet hoş bir oda olduğunu gördü. Genel olarak Gregoryen tarzındaydı. Rahat yazı yazılabilecek genişçe bir maun masanın olduğu çalışma yeri vardı. Odada şöminenin iki yanına konmuş iki koltuk ve bu koltuklardan birinin yanında bulunan uzun okuma lambasından başka modern mobilya bulunmuyordu. Şöminenin sol tarafında bir sehpanın üzerinde yeni bir televizyon ve altındaki gözde de bir DVD oynatıcı vardı.

Kendine özgü bir havası olan bir odaya eklenesi olmayan ama yine de gerekli olan şeylerdi.

Yan odaya geçtiler. Burada da, bir hasta odası olarak nitelendirilemeyecek şekilde aynı zarafet devam ediyordu. Bayan Cressett Rhoda'nın valizini katlanan bir rafa yerleştirdi, pencereye doğru ilerledi ve perdeleri çekti. 'Şu an dışarısı bir hayli karanlık ancak sabah olduğunda etrafı görebilirsiniz. Sabah tekrar görüşeceğiz zaten. Şu an eğer başka herhangi bir isteğiniz yoksa çayınızı ve sabah kahvaltısı için menüyü göndereceğim. Eğer odanız yerine alt katta yemek isterseniz, akşam yemeği saat sekizde yemek salonunda servis ediliyor ama biz saat yedi buçukta kütüphanede yemek öncesi bir şeyler içmek için toplanıyoruz. Eğer bize katılmak isterseniz, benim numaramı çevirin. Tüm numaralar telefonun yanındaki kartta yazılı. Biri yanınıza gelip size yolu gösterecek,' dedi. Ve sonra odadan ayrıldı.

Rhoda şimdilik Cheverell Köşkü'nde görececeklerini görmüştü ve akşam yemeğine inip havadan sudan sohbetlere girecek enerjisi de yoktu. Akşam yemeğini odasına isteyecekti. İki hafta içerisinde tekrar döneceğini bildiği odasına evhamsız ve önsezisiz şekilde yavaş yavaş yerleşmeye başladı.

Aynı salı günü George Chandler-Powell St. Angela Hastanesi'ndeki özel hasta listesini henüz bitirmemişti, saat altı kırkı gösteriyordu. Önlüğünü çıkarttığı anda, hem bitkin hem de rahatsız hissediyordu. Güne erken başlamış ve mola vermeksizin çalışmıştı. Bu alışlagelen bir şey değildi ama New York'taki gelenek haline gelen Noel tatiline yetişmek istiyorsa Londra'daki hasta listesini bitirmek zorundaydı. Çocukluğundaki Noel onun adına korkunç geçtiği için asla Noel'i İngiltere'de geçirmezdi. Şu an ona Birleşik Devletler'de gayet iyi bakabilen Amerikalı bir finans uzmanı ile evli olan eski eşi 'medeni' diye tanımladığı bütün boşanmaların gerekliliğine inanırdı. Yılda bir kez birlikte olmaktan hoşlanırlardı ve George, Selena ve yeni kocasının onun için hazırladığı medeni eğlence programının ve New York'un tadını çıkarırdı. Asla bir haftadan uzun süre kalmaz ve Oxford'ta iken ilk kez kaldığı hep aynı pansiyonda kaldığı Roma'ya uçardı. New York'a yıllık ziyaretleri bir alışkanlık haline gelmişti ve şu durumda buna mani olacak hiçbir sebep göremiyordu.

Perşembe sabahı yapacağı ilk ameliyat için çarşamba akşamı köşkte olması gerekiyordu ancak Ulusal Sağlık koşullarından ikisi enfeksiyon yüzünden kapatılmıştı ve bir sonraki günün randevuları ertelenmek zorunda kalındı. Şimdi ise Barbican dairesinden şehrin ışıklarını

izliyordu ve bu bekleyiş sonsuza dek sürecekmış gibi duruyordu. Londra'dan uzaklaşması ve köşkün büyük holünde odun ateşinin önünde oturması, daha temiz bir hava teneffüs etmek için yeşil limon ağaçlı geniş yolda yürümesi gerekiyordu. Önündeki birkaç gün içerisinde ihtiyaç duyacağı eşyaları tatile çıkan bir okul çocuğunun savsak canlılığı ile bir el çantasına fırlattı. Asansörü beklemeyecek kadar sabırsız olduğundan merdivenleri hızla inerek garajda onu bekleyen Mercedes'ine bindi. Şehirden çıkmak çok bilindik bir problemdi ancak otobana çıktığında ilerleyebilmenin rahatlığı ve zevkini hissetti. Bach'ın keman konçertosunu CD çalara yerleştirdi ve hatıralarının müzikle kaynaşmasını sağladı, elleri hafifçe direksiyondaydı.

On beşinci doğum gününde, çocukluğundan beri gitgide zihnini meşgul eden üç meseleyi bir sonuca bağlamıştı. Tanrı'nın olmadığına, anne babasını sevmediğine ve bir cerrah olacağına karar verdi. Birincisi onun açısından pek bir zorluk taşımıyordu, doğaüstü bir varlıktan ne fayda ne de rahatlık beklentisi olamayacağı için sadece kabullenme vardı. Hayatı diğer her şeyin olduğu gibi zamana ve tesadüflere bağlıydı ve elinden geldiği kadar kontrolü elinde tutmak kendi meselesiydi. İkincisi ise bir nebze daha kendinden bir şeyler gerektiriyordu. Biraz utanarak ve hatta annesinin açısından suçluluk duygusu ile ayrılmayı düşündükleri haberini ona verdiklerinde, bu evliliğe son verdiklerinde her üçü için de mutsuzluk getirecek olan bu karardan onları vazgeçirmek için üzüntüsünü ifade ediyordu. Eğer öfke dolu sessizlikler ve kin dolu patlamalar olmazsa yaz tatilleri çok çok daha mutlu mesut geçerdi. Daha önce birçok kez denedikleri gibi taze bir başlangıç umuduyla gidecekleri tatil yolunda geçirdikleri bir trafik kazasında öldüklerinde, bir anlığına

reddettiği kadar büyük ancak kati bir küçümseyici tavra sahip ve acımasız bir gücün olması ihtimalinin korkusu tarafından sarıldı. Üçüncü çıkarımı ise bir hırs olarak devam etti. Bilimin ispatlanabilir gerçeklerine güvenecek ve bir cerrah olma yolunda yoğunlaşacaktı.

Anne babası onu küçükken ve borçları ile bırakmışlardı. Bu pek sorun olmadı. Yaz tatillerini genellikle dul kalmış büyükbabası ile Bournemouth'ta geçirirdi ve burası onun evi olmuştu. Herbert, Chandler-Powell'ı çok seviyordu. Bu yaşlı adam fakir olmuş olsa bile onu çok severdi ancak zengin olmasından da memnundu. Büyük, orijinal ve zarif karton kutular yapma yeteneği sayesinde bir servet elde etmişti. Benzeri olmayan C-P hologramlı kutuların içine paketlenmiş şekilde ürünlerini teslim etmek şirketler için prestij anlamına gelmişti. Herbert yeni genç tasarımcılar keşfedip bunları çalıştırmıştı. Bazı tasarımlar sınırlı sayıda üretilmiş ve koleksiyoncular tarafından toplanır olmuştu. Firmasının ürettiği ürünler haricinde hiçbir reklama ihtiyacı yoktu. Kendisi altmış beş, George da on yaşına geldiğinde, firmasını en büyük rakibine sattı ve milyonlarca sterlini ile emekli oldu. George'un pahalı eğitim masraflarını da ödeyen ve Oxford'a onu gönderen oydu. Bunun karşılığı olarak okul ve üniversite yıllarında tatillerde, sonrasında ise yılda birkaç kez onu ziyaret etmesinden başka bir beklentisi yoktu. George için bu gereksinim asla bir angarya olmamıştı. Sorunlu geçen çocukluğunu, ticari başarılarını ve Oxford yıllarını anlatan sesini dinlerdi. Kendisi daha Oxford'a gitmeden büyükbabası bütün detayları hakkında onu bilgilendirmişti. Şu an hatırladığı güçlü ve otoriter bu ses, kemanların yüksek ve titreyen seslerinin güzelliğine karışmıştı.

'Ben bir ortaokul çocuğuydum, bilirsin ya, belediye bursum vardı. Senin için anlaması zor. Her ne kadar

şüphelerim olsa da şimdilerde işler daha farklı işliyordur. O anlamda farklı değil. Aşağılanmamış, küçümsenmemiştim veya farklı hissettirilmedim, ancak *farklıydım*. Kendimi asla oraya ait hissetmedim—ve, tabii ki ait de değildim. Başından beri orada bulunma hakkım olmadığını, o koğuşların havasındaki bir şeyin beni reddettiğini biliyordum. Böyle hisseden tek kişi ben değildim tabii ki. Benim gittiğim okuldan olmayan, sözünü bile etmek istemedikleri daha az prestijli başka devlet okullarından öğrenciler de vardı. Bunu görebiliyordum. Üst sınıfın ayrıcalıklı insanların oluşturduğu altından gruba kabul edilmeye hevesli olanlar onlardı. Onları, Boars Hill akademik akşam yemeği partilerinde ve kırsal hafta sonu partilerinde ucuz esprilerini satmaya çalışan soytarılar olarak hayal ederdi. Benim zekam haricinde hiçbir yeteneğim yoktu. Onları hiç adam yerine koymadım, fakat her birinin neye saygı duyduklarını biliyordum. Para, evlat, tek önemsedikleri buydu. Eğitim önemliydi ama para ile birlikte daha iyiydi. Ve ben para kazandım. Zamanla para seni de bulacaktır, açgözlü yönetimin ganimetini içinden aldıktan sonra arda kalanlar... İyi değerlendirebilir.

Herbert'in hobisi halka açık görkemli evleri gıcır gıcır Rolls-Royce'una atlayıp, güvenilirmez yol haritaları yardımıyla dolambaçlı yollardan giderek ziyaret etmekte. Kır yollarında ve nadiren kullanılan güzergahlarda, rehber kitaptan yüksek sesle bir şeyler okuyan George ile seyahat ederdi. Gregoryen zarafetine ve Tudor sağlamlığına bu denli duyarlı bir adamın her ne kadar deniz manzarası mükemmel olsa da Bournemouth'ta bir çatı katında yaşamasının ne kadar garip olduğunu düşündü. Zamanla neden olduğunu anladı. İyiye yaşlanan büyük babası hayatını basitleştirmişti. Cömertçe maaşları öde-

nen bir aşçı, hizmetçi ve genel temizlikçi her gün gelip yapılması gereken bütün işleri sessizce ve adam akıllı halledip gidiyorlardı. Bir zamanlar hevesi olan el yapımı objeleri ne biriktiriyor ne de bunlar için can atıyordu. Bir şeylere sahip olmadan da hayattan zevk alabiliyordu. George küçük yaşlardan beri mal mülk sahibi bir adam olacağını biliyordu.

Cheverell Köşkü'nü ilk ziyaret ettiğinde aradığı evin bu olduğunu anladı. Gölgelemin uzamaya başladığı ve ağaçların, mazıların taşların üzerinde batmakta olan güneşin renkleri daha yoğun yansıttığı ve böylelikle de her şeyin, evin, bahçelerin, büyük dövme demir kapıların, ışık, form ve renklerin sakın, neredeyse doğaüstü mükemmelliğinin kalbine dolduğunu hissettiği bir sonbahar mevsiminde önünde duruyordu. Ziyaretin sonunda son bir kez dönüp baktı ve 'Bu evi satın almak istiyorum,' dedi.

'Bir gün, George, belki alırsın.'

'Ancak bu tarz evleri satmıyorlar. Alamam.'

'Çoğu satmıyor. Ama bazıları satmak zorunda kalabilir.'

'Ama neden, Büyükbaba?'

'Para biter, elde tutmak için yeterli paraları kalmaz. Mirasçıların şehirde milyonları vardır ve bu mirasla ilgilenmezler. Ya da mirasçılar bir savaşta öldürülürler. Arazi sahibi sınıfın kendilerini savaşlarda öldürtmeye dair bir hevesleri vardır. Ya da ev bir budalalıklarına denk gelir ve ellerinden çıkar—kadınlar, kumar, içki, uyuşturucu, spekülasyon, savurganlık. Asla bilemezsin.'

Ve nihayetinde, George'a bu evi kazandıran şey ev sahibinin kötü talihi oldu. Sir Nicholas Cressett 1990'ların Lloyd felaketinde mahvolmuştu. George'un tek bildi-

ği en çok sıkıntı içersinde olan *Lloyd'un Adları* hakkındaki bir makalede isminin çıkmasından sonra bu evin piyasaya sürülmesiydi. Cressett bu listede başı çekiyordu. Makaleyi kimin yazdığını şimdi hatırlayamıyordu ancak araştırmacı gazeteci diye tabir edilen bir kadındı. Kötü talihten ziyade budalalık ve açgözlülüğten bahseden bir makale değildi. Çabuk hareket etmişti ve tam olarak evin içindeki hangi eşyaları da satın alacağını bilerek sıkı bir pazarlıkla köşkü ele geçirmişti. En güzide resimler açık arttırma için ayrılmıştı ancak onların açgözlülüğünü yapmamıştı. Dahil olanlar, küçük bir çocukken gerçekleştirdiği o ziyarette gözüne çarpan eşyalardı; bunların arasında Quenn Anne koltuğu da vardı. Büyükbabasının bir nebze önünde yürüyordu ve bu sandalyeyi görmüş-tü. Altı yaşından daha büyük gözükmeyen, açık yakalı bir gömlek ve binici pantolonu giymiş yalın, ciddi bir kız çocuğu gelip sinirli şekilde 'Sen bu sandalyede oturamaz-sın,' dediğinde bu sandalyenin üzerinde oturuyordu.

'O zaman etrafına bir ip germelisin.'

'Zaten etrafında bir ip var bunun. Genellikle olur.'

'Pekala, ama şu an yok.' Beş saniye sessizce bakiştiktan sonra George ayağa kalktı.

Kız konuşmaksızın, sandalyeyi kaptı ve şaşırılasi bir kolaylıkla yemek odasını ziyaretçilerin kullanabileceği kısımdan ayıran beyaz ipin üzerinden diğer tarafa geçirdi. Sandalyeyi yere koydu ve sertçe oturdu. Bacakları havada kalmıştı. Gözlerini meydan okur gibi ona çevirdi. 'Adın ne senin? dedi.

'George. Seninki?'

'Helena, burada yaşıyorum. Beyaz ipleri geçmemen gerekiyor.'

'Geçmedim. Sandalye bu taraftaydı.'

Bu karşılaşma uzatılmayacak kadar sıkıcıydı. Omuzlarını kaldırdı ve yoluna devam etti.

Ve şimdi sandalye onundu ve Helena Haverland, eski soyadıyla Helena Cressett onun çalışanıydı. Bu olaydan her ikisi de hiç bahsetmediler. Köşkü satın alabilmek için büyükbabasından kalan bütün mirası harcamıştı. Evin batı yakasını bir kliniğe dönüştürecek pazartesiden perşembeye Londra'daki Ulusal Sağlık Servisi'ne bağlı hastalara ve St. Angela'daki özel hastalarına bakarak ve çarşamba akşamları Stoke Cheverell'e dönerek işleri yürütmeyi planlamıştı. Evin batı yakasındaki adaptasyon en minimum şekilde yapıldı. Köşkün hiçbir orijinal parçasına dokunulmaksızın on sekizinci yüzyıldaki restorasyonun üzerine bir yirminci yüzyıl restorasyonu eklendi. Bu kliniğe çalışması için personel bulmak hiç problem olmadı. Kimleri istediğini biliyordu ve onları çalıştırmak için karşılığını fazlasıyla ödemeye hazırdı. Ancak ameliyat odasının personelinin bulmak köşkün personelinin bulmaktan daha kolay olmuştu. Planlamaları yaptığı ve bunları uygulamaya koyduğu aylarda hiçbir problemle karşılaşmadı. Bahçıvan Mogworthy ve ona bakan yaşlı bir aşçı haricinde kimse yokken köşte kamp yaptı. Geriye dönüp bakınca geçirmiş olduğu en doyurucu ve mutlu yılın o olduğunu gördü. Büyük holün sessizliğinden kütüphaneye, uzun galeriden doğu yakasındaki odalara sessiz, eksilmeyen zaferi ile yeni eşyalarında huzurun tadını çıkardı. Köşkün Athelhampton'ın bahçeleri veya muhteşem büyüklükteki salonlarıyla, Encombe'nin nefes kesen güzellikteki manzarasıyla ya da Wolfeton'un asaleti ve tarihiyle yarışamayacağını biliyordu. Dorset büyük evler bakımından zengindi. Ancak bu yer onundu ve o başka bir yeri arzu etmemişti.

Problemler klinik açıldıktan ve ilk hasta geldikten

sonra başladı. Temizlikçi için ilan vermişti ancak aynı koşulları öne süren çalışanların hiçbiri göz doldurmadı. Cressett'ler için çalışmış olan eski görevliler teklif edilen yüksek paralara rağmen eski bağlılıklarından vazgeçemediler. Londra'daki sekreterinin buradaki faturalar ve mali kayıtlarla da ilgilenebileceğini düşünmüştü ama beceremedi. Ağır işleri halletmek üzere haftalık gelen şirket sayesinde işleri hafifleyen şimdiki bahçıvan Mogworthy'nin ev işlerine daha fazla yardım edeceğini düşündü ama olmadı. Eve hizmet işlerini yürütecek kişi için ikinci bir ilan farklı bir konumda ve farklı kelimelerle verildi ve bu ilan da Helena'yı ortaya çıkardı. Hatırladığı kadarıyla, George'un onu sorguladığından çok o onu sorgulamıştı. Daha yeni boşandığını söyledi. Londra'da bir dairede yalnız oturuyordu ve geleceğini düşündüğünde bir şeyler yapmaya karar verdiğini söyledi. Geçici de olsa, köşke geri dönmek ilginç olacaktı.

Altı sene önce geri gelmişti ve halen oradaydı. Arada sırada George onun gelirken olduğu gibi kararlı ve ayrıntılara aldırmadan ayrılmaya karar vermesi halinde işleri nasıl yürüteceğini düşünüyordu. Ancak öylesine meşguldü ki... Ameliyathane hemşiresi Flavia Holland ve cerrahi asistanı Westhall'le, bazılarını kendisinin yarattığı problemleri vardı. Helena kendi eski mürebbiyesi Letitia Frensham'ı muhasebeci olarak işe almıştı. Belli ki ya duldu, ya boşanmıştı ya da ayrı yaşıyordu ama George hiç soruşturmadı. Hesaplar kusursuz şekilde tutuluyordu ve ofisteki düzen kaoslara yer olmaksızın oturulmuştu. Mogworthy sinir bozucu işi bırakma tehditlerinden vazgeçti ve köşkte kalmaya başladı. Köyden yarı zamanlı çalışan ekip mucizevi bir şekilde temin edildi. Helena hiçbir tecrübeli aşçının mutfağa girmeyeceğini söyledi ve George iyileştirme için gerekli olan parayı cömertçe sağladı.

Şömineler yakıldı ve kullanılan odalar için kışın bile çiçekler ve yeşillikler temin edildi. Köşk hayat bulmuştu.

Kilitli kapılara yaklaştığında ve onları açmak için Mercedes'inden indiğinde, eve uzanan geniş yolun karanlık olduğunu gördü. Fakat doğu kanadına doğru arabasını park etmek için ilerlediğinde, ışıklar yandı ve açık ön kapıda aşçı Dean Bostock tarafından karşılandı. Yemek servisinde bulunacağı anlarda olduğu gibi kareli mavi bir pantolon ve kısa beyaz kıyafetini giymişti.

'Bayan Cressett ve Bayan Frensham yemek için dışarı çıktılar beyefendi. Weymouth'ta bir arkadaşlarını ziyaret edeceklerini söylememi istediler. Odanız hazır beyefendi. Mogworthy hem kütüphanedeki hem de büyük salondaki şömineyi yaktı. Yalnız olduğunuz için yemeği orada yemek isteyebileceğinizi düşündük. İçeceklerinizi getireyim mi, beyefendi?' dedi.

Büyük salona doğru yürüdüler. Chandler-Powell ceketini çıkardı, kütüphanenin kapısını açtı ve akşam gazetesi ile birlikte yatağa fırlattı. 'Evet, viski lütfen, Dean. Şimdi içeceğim.'

'Akşam yemeğinizi yarım saat içinde servis edeyim mi?'

'Evet, iyi olur.'

'Akşam yemeği için dışarıya çıkacak mısınız beyefendi?'

Dean'in sesinde bir endişe seziliyordu. Sebebini hatırlayarak, Chandler-Powell, 'Sen ve Kimberley, siz ikiniz neler pişirdiniz?' diye sordu.

'Peynirli sufle ve sığır stroganof, beyefendi.'

'Anladım, birincisi oturup beklememi gerektiriyor,

ikincisi ise çabucak pişiyor. Hayır, dışarı çıkmayacağım Dean.'

Her zaman olduğu gibi, akşam yemeği muhteşemdi. Köşk en sessiz hallerindeyken yemeklerini neden böyle sine dört gözle beklediğini düşündü. Ameliyata girdiği günler boyunca, doktor ve hemşire ekibi ile yemek yerken tabağında ne olduğunu dahi fark etmiyordu. Yemekten sonra yarım saat kadar şöminenin kenarına oturdu ve bir şeyler okudu. Ardından ceketini ve bir fener alarak batı kanadındaki kapının kilidini ve sürgüsünü açarak dışarı çıktı ve sonra yıldızlı karanlıkta Cheverell Stones'un soluk çemberine doğru yürüdü.

Bir engelden ziyade bir sınır işareti olan alçak bir duvar köşk bahçesini taş çemberinden ayırıyordu. Zorlanmadan diğer tarafa atladı. Genelde olduğu gibi gece çökünce on iki taşın oluşturduğu çember daha ay ışığı veya yıldızların parıltısını üzerine çekmeyecek kadar solgun olur ve daha gizemli ve etkileyici bir hal alırdı. Gündüz gözü ile baktığınızda, boyları bir olmayan ve şekilsiz, yamaçlarda görebileceğiniz türden sıradan taş yığınıydı. Ayırt edici tek özellikleri çatlaklarını dolduran bol renkli likenlerdi. Park alanının kenarındaki kulübenin üzerindeki bir not taşların üzerine çıkılmamasını ve hasar verilmemesini, üzerlerinde bulunan likenlerin hem çok eski hem de ilginç olma özelliği nedeniyle dokunulmamasını tembihliyordu. Chandler-Powell'a göre, çembere yaklaşmak, ölüm çemberinde bir kötülüğün alametiydi. 1654 yılında bu taşla bağlanıp cadı diye yakılan ölü kadını düşündü. Ve ne için? Keskin dil, yanılsama, zihinsel bozukluk, özel bir intikam hissini tatmin etme, hastalık veya kıtlık zamanlarında bir günah keçisi ve belki de kötü yürekli bir tanrının gönlünü almak için verilen bir kurban. Hafif, umursamaz bir burukluk hissetti ancak bu acıma

duygusunun yanından bile geçmezdi. İnsanlığın cehalet ve zalimliğine çağlar boyunca kurban giden milyonlarca insandan sadece biriydi. Kendi yaşadığı dünyada yeterince acı görmüştü. Acıma duygusunu kamçılmasına hiç gerek yoktu.

Yürüyüşüne çemberin ötesinde devam etmeye niyetliydi ancak buraya geldiğinde bu egzersizi bitirmeye karar verdi. En alçak taşa oturdu ve karanlıktaki köşkün batı kanadına doğru uzanan yolu izledi. Karanlığın içerisinden gelen uzun çimlerin taşlara vurma sesleri, aniden esen bir meltemin kuruyan yaprakları kaldırdığındaki hışırtı sesleri, avını yakalayan bir yırtıcının uzaktan gelen seslerini dinleyerek hiç kıpırdamaksızın oturuyordu. Uzun günün endişeleri, küçük kızgınlıkları ve kaygıları yok olmuştu. Burada, kendisi için yabancı olmayan bu mekanda, öylesine hareketsizdi ki aldığı nefes bile duyulmayan, yumuşak ritmik bir hayat belirtisinden ibaretti.

Zaman ilerledi. Saatine baktığında kırk beş dakikadır öylece oturmakta olduğunu fark etti. Üşüdüğünü ve sert taşın rahatsız etmeye başladığını hissetti. Uyuşmuş bacaklarını gevşeterek, duvarın diğer tarafına atladı ve yeşil limonlu yola girdi. Hastaların katındaki orta pencerelerin birinde bir ışık belirdi, pencere açıldı ve bir kadının kafası gözüksü. Hareketsizce geceyi seyrederek dikiliyordu. İçgüdüsel olarak, yürümeyi durdurdu ve ona baktı. Her ikisi de bir anlığına öylesine hareketsiz kaldılar ki George, kadının onu görebildiğine ve aralarında bir tür iletişim olduğuna inandı. Kim olduğunu hatırladı. Rhoda Gradwyn'di ve ön ziyaret için köşke gelmişti. Çok titiz şekilde notlar almasına ve ameliyatları öncesi hastaları iyice muayene etmesine rağmen, çok azı aklında kalırdı. Suratındaki yara izini en ince detayına kadar

anlatabilirdi ancak onun hakkında sadece tek bir cümle hatırlayabiliyordu; yaradan kurtulmak istediği çünkü artık ona ihtiyacı olmadığı cümlesi. O hiçbir açıklama istememişti ve hasta da hiç açılmamıştı. Bir iki hafta içerisinde bu yaradan kurtulacaktı ve yokluğu ile nasıl başa çıkacağı onu hiç mi hiç ilgilendirmiyordu.

Eve doğru tekrar yürümeye başladı, bu arada bir el pencereyi yarısına dek kapadı, perdeler kısmen çekiliyordu, birkaç dakika sonra odadaki ışık da söndü ve batı kanadı tamamen karanlığa gömüldü.

Dean Bostock, Bay Chandler-Powell telefon edip de haftanın erken bir gününde beklenmedik şekilde geleceğini bildirip akşam yemeği vaktinde köşkte olacağını söylediğinde kalpten bir heyecan duyardı. Bu, özellikle de patronunun yemeğinin tadını çıkartacak kadar bol vakti ve huzuru olduğunda ve yemeği övdüğünde Dean'ın pişirmekten zevk aldığı bir yemektir. Bay Chandler-Powell başkentin enerjisi ve heyecanından bir şeyler de getirirdi. Geldiğinde, sanki büyük bir esareten yeni kurtulmuş gibi büyük duvarın üzerinden neredeyse sıçrayarak geçer, ceketini ve gazetesini kütüphanede sandalyeye fırlatırdı. Sonrasında, zevk olsun diye eline alıp okuduğu gazete dahi Dean'e aslında nereye ait olduğunu hatırlatan bir araca dönüşürdü. Balham'da doğmuş ve büyümüştü. Londra onun mekanıydı. Kim taşralıydı. İkinci sınıf öğrencisiyken aşçılık okulunda eğitim için başkente Sussex'ten gelmişti. Tanışmalarının daha ikinci haftasında Dean ondan hoşlandığını fark etti. Bu hep kafasında hayal ettiği bir duyguydu; aşka kapılmamıştı, aşık değildi, seviyordu. Bu hayat içindi, kendininki ve onunki. Ve şimdi, evliliklerinden bu güne dek ilk kez, hiç olmadığı kadar mutlu olduğunu biliyordu. Dorset'teki hayatını Kim böylesine süslüyorken, nasıl olur da Londra'yı özleyebilirdi ki? Yeni yerlerden ve mekanlardan nefret eden Kim, karanlık kış gecelerinde bir nebze bile korku

duymazdı. Yıldızsız gecelerin büsbütün karanlığı aklını karıştırır ve onu korkuturdu, yırtıcı hayvanların çenele-
rindeki hayvanların yarı insana benzer çığlıkları ile dolu
geceler... Bu güzel ve şüphesiz huzurlu taşra acılarla
doluydu. Dean ışıkları özlemişti, şehrin dur durak bil-
meyen yaşamında gece gökyüzünün, gri, pembe, mor,
mavi ışıklarını, değişip duran trafik ışıklarının rengini,
yağmurun yıkadığı kaldırımlara vuran birahanelerin
ve dükkanların ışıklarını... Yaşam, hareketlilik, gürültü,
Londra.

Köşkteki işini seviyordu ancak bu onu tatmin et-
miyordu. Yeteneğinden çok azını bekleyen bir işti. Bay
Chandler-Powell yemek ayırımı yapardı ancak ameliyat-
larının olduğu günlerde, yemek asla gecikmezdi. Dean,
eğer yemek standartların altında olursa, çok geçmeden
yemekten yakınacağını biliyordu. Westhall'ler yemekle-
rini genellikle Şubat ayındaki ölümüne dek yaşlı baba-
larına baktıkları evlerine götürürlerdi ve Bayan Cressett
de genellikle kendi odasında yedi. Onunla ve Kim'le ko-
nuşan, menüleri tartışan, gösterdiği özel çaba için onlara
teşekkür eden ve mutfakta vakit harcayan tek kişi Bayan
Cressett'ti. Ziyaretçiler çok pımpirikliydiler ve genellikle
aç değildiler. Öğle yemeğini orada yiyen yatılı olmayan
personel de formalite gereği yemeği över, çabucak yer ve
işlerinin başına dönerdi. Tüm bunlar, kendi restoranının,
kendi menülerinin, kendi müşterilerinin olacağı, ambi-
yansı Kim ile birlikte kuracakları bir ortam hayalinden
çok uzaklardaydı. Arada sırada, onun yanına uzandığın-
da uyku tutmayıp, bir gün kliniğin işlerinin yolunda git-
meyeceği, Bay Chandler-Powell'in hem Londra'da hem
Dorset'te çalışmayı çok yorucu ve kazançsız bulacağı ve
bu yüzden de Kim ve kendisi için yeni bir iş bulma za-
manının geleceği düşüncesi ile kendi kendini korkutur-

du. Belki de Bay Chandler-Powell veya Bayan Cressett onlara yardımcı olabilirdi. Ancak artık Londra'nın o telaşlı mutfaklarına çalışmak için geri dönemezlerdi. Kim bu hayata asla alışamazdı. Kim'in işten kovulduğu o berbat günü halen korku ile hatırlıyordu.

Bay Carlos onu mutfağın arkasında bulunan sözde ofis olan dolap büyüklüğündeki yere çağırdı ve koca kalçasını büyükbabasından kalma oyma masaya koydu. Bu hiç de iyiye işaret değildi. Burası Carlos'un genetik otorite ile dolu olduğu yerdi. Bir yıl öncesinde baştan doğduğunu ilan etmişti. Başlarda personel için rahatsız edici bir oluşum olmuştu, fakat dokuz ay içerisinde yaşlı adam otoritesini tekrar ilan edince genel bir rahatlama olmuştu ve mutfak artık küfürlü kelimelerden muaf bir yer değildi. Ancak bu yeni doğumdan bir yadigar kalmıştı: 'Kahrolası' kelimesinden daha ağır bir kelimenin kullanılması yasaklanmıştı ve Carlos şu an o kelimeyi kendisi kullanıyordu.

'Kahrolası hiçbir işe yaramıyor, Dean. Kimberley gitmeli. Açık konuşmak gerekirse onu barındıramam, hiçbir restoran barındırmaz. Lanet derecede yavaş. Onu hızlandırmaya çalışıyorsun, kamçılanmış it gibi sana bakıyor. Sinirleniyor ve on yemekten dokuzunu lanet şekilde berbat ediyor. Sizi de etkiliyor. Nicky ve Winston daima ona yardım ediyor. Lanet aklınızın sadece yarısı yapmakta olduğunuz işle ilgilenebiliyor. Ben burada bir restoran işletiyorum, kahrolası bir çocuk bahçesi değil.'

'Kim iyi bir aşçıdır, Bay Carlos.'

'Tabii ki iyi bir aşçı. Öyle olmasa zaten burada olmazdı. İyi bir aşçı olmaya devam edebilir ama burada değil. Neden onu evde kalması için ikna etmiyorsun. Git hamile bırak. Daha sonra eve gittiğinde akşamları kendin pişirmek zorunda kalmadığın düzgün akşam yemekleri

yeme şansın olur. O da daha mutlu olacaktır. Bunu daha önce defalarca gördüm.'

Carlos, evlerinin Paddington'da tek göz bir oda olduğunu ve bunun ve bu işin üzerinde iyice düşünülmüş bir planın birer parçası olduğunu, ikisinin birlikte çalışacağını ve Kim'in ücretinin bir kısmını kenara koyacaklarını ve yeterli sermayelerini toparlayınca bir restoran açacaklarını nereden bilebilirdi ki? Onun restoranını. Onların restoranını. Bunu başardıklarında ve Kim mutfaktan kurtulunca çok istediği bebeğini dünyaya getirecekti. Sadece yirmi üç yaşındaydı ve bol bol vakitleri vardı.

Haberi vermiş olmanın rahatlığıyla, Carlos biraz yatıştı ve biraz daha anlayışlı görünmek için hazırlandı. 'Kimberley'in çalışmasının bir anlamı yok. Bu hafta içerisinde toparlanabilir. Ona bir aylık maaşını ödeyeceğim. Tabii ki sen kalacaksın. Sen muhteşem bir aşçısın. Yeteneğin ve hayal gücün var. Çok çalışmak gözünü korkutmuyor. Çok ileriye götürebilirsin, ancak Kimberley mutfakta bir yıl daha kalırsa batırım.'

Dean sesindeki rica ve utancı fark edebiliyordu. 'Biz her zaman birlikte çalışmayı planladık. Kim'in bir işte tek başına çalışmak isteyeceğini sanmıyorum,' dedi.

Tek başına bir haftadan fazla tutunamaz zaten. Üzgünüm, Dean, ama durum ortada. İkinizi birden kabul edecek bir yer bulabilirsiniz ama Londra'da değil. Belki taşrada küçük bir kasabada. O çok tatlı bir kız, güzel tavırları var. Küçük poğaçalar, ev yapımı kekler, dantelli örtülerle süslü servis edilen ikindi çayları, bu tarz şeylerin altından kalkabilir.'

Sesindeki küçümseme yüze atılan bir tokat gibiydi. Dean desteksiz, savunmasız ve ufalmış olarak orada dikilmemeyi, içerisinde kabaran öfke, aşağılanma duygusu ve umutsuzluğunu çıkarabilecek bir sandalye ya da

sert bir şeyler olmasını diledi. Ama Carlos haklıydı. Ofise çağrılmalar beklenmedik bir şey değildi. Aylardır bu durumdan korkuyordu. Bir öneride daha bulundu. 'Ben kalmak isterim, en azından ikimizin gidebileceği başka bir yer bulana kadar.'

'Bana uyar. Zaten sana çok iyi bir aşçı olduğunu söylemedim mi?'

Kalmak zorundaydı, elbette. Restoran umutları sönmüyor olabilirdi ancak karınlarını doyurmaları gerekiyordu.

Kim o hafta sonu işten ayrıldı. Cheverell Köşkü'nde aşçı ve aşçı yardımcısı olarak çalıştırılmak üzere evli bir çift arandığı ilanını iki hafta sonrasında gördüler. Mülakat günü bir önceki senenin Haziran ortalarında bir salı günüydü. Waterloo'dan, onu karşılayacakları Wareham'a giden bir trene binmeleri istenmişti. Geriye dönüp baktığında, sanki yeşillikler ve büyümlü bir manzaradan, hayal edilemez bir geleceğe aktıkları bir trans içerisinde gelmişlerdi bu yolu. Önce telgraf kablolarının bir iniş bir çıkışının, sonrasında uzaklardaki yeşil tarla ve korulukların fon oluşturduğu bir silüet olan Kim'e bakarak, bu sıradışı günün bir an evvel sonlanmasını diledi. Çocukluğundan bu yana hiç dua etmemişti ama kendini sessizce aynı kelimeleri tekrar ederken buldu. 'Lütfen Tanrım, her şey yolunda gitsin. Lütfen onun üzülmesine izin verme.'

Wareham'a yaklaşırlarken ona dönerek, 'Referansları muhafaza ediyorsun değil mi aşkım?' dedi Kim. Gelirken her saat başı sormuştu.

Wareham'a geldiklerinde ön avluda, kısa boylu bir adamın direksiyonunda beklediği bir Range Rover vardı. Arabadan dışarı çıkmadı ancak onları el işaretleri ile yanına çağırdı. 'Siz Bostock'lar olmalısınız, sanırım. Be-

nim adım Tom Mogworthy. Eşyalarınız yok mu? Hayır, yok. Neden olsun ki? Kalmayacaksınız. Arkaya geçin öyleyse.'

Bunun hiç de uygun bir karşılama olmadığını düşündü Dean. Hava öylesine tatlı kokuyordu ve öylesine güzel yollardan gelmişlerdi ki bunu pek de önemsemedi. Mükemmel bir yaz günüydü. Gökyüzü bulutsuz ve masmaviydi. Range Rover'ın açık camlarından yüzlerine ağaçların ince yapraklarını ya da çimleri bile sallamaya gücü yetmeyen ince ama serinletici bir meltem akıyordu. Ağaçlar halen baharın tazeliğini korumakta olan yemyeşil yapraklarla doluydu, Ağustos'un tozlu ağırlığı üzerlerine henüz çökmemişti. On dakikalık sessiz yolculuktan sonra öne doğru eğilip sessizliği bozan Kim oldu; 'Siz Cheverell Köşkü'nde mi çalışıyorsunuz, Bay Mogworthy?'

'Ben kırk beş yıldır oradayım. Bahçede çimleri kesen ve dalları budayan bir çocuk olarak başladım. Halen bu işi yapıyorum. O zamanlar sahibi Sir Francis'ti, ondan sonra da Nicholas. Sizler Bay Chandler-Powell için çalışıyor olacaksınız, eğer kadınlar sizi işe alırsa.'

'Bizi kendisi mülakata almayacak mı?' diye sordu Dean.

'O Londra'da olur. Pazartesi, salı ve çarşambaları orada çalışıyor. Bayan Cressett ve Hemşire Holland sizinle görüşecekler. Bu tarz ev işleri ile Bay Chandler-Powell kendisi ilgilenmez. Kadınları ikna ederseniz, işe alınırsınız demektir. Aksi takdirde, çantalarınızı toplarsınız.'

Çok da gelecek vaat eden bir başlangıç olmamıştı. Yaz güneşinin altında sessiz ve gümüşten duran köşkün güzelliği bile ilk bakışta, güven vermek yerine tehdit ediciydi. Mogworthy onları yalnızca zili işaret ederek ön kapıda bıraktı. Kendisi Range Rover'a geri döndü ve evin

doğu kanadına doğru sürerek uzaklaştı. Kararlı bir şekilde Dean demir kapı zilinın tokmağını vurdu. Hiçbir ses duymadılar ama yarım dakika içerisinde kapı açıldı ve genç bir kadın gördüler. Omuzları boyunca sarı saçları vardı. Dean temiz olmadıklarını düşünđü. Ağır şekilde ruj sürmüştü ve renkli önlüğünün altına da kot pantolon giymişti. Onu sonradan haklı çıktığı bir ilk izlenim olarak köyden yardım eden biri olarak farz etmişti. Bir süreliğine onlara beğenmeyen gözlerle baktı ve 'Ben Maisie. Bayan Cressett size büyük salonda çay ikram etmemi söyledi,' dedi.

şimdi gelişini hatırladığında, Dean bu büyük salonun ihtişamına ne kadar da alıştığını düşünđü. Böylesine devasa evlere sahip olan insanların salonlar arasında eşyaları, sağa sola asılı resimleri ve zenginliği fark etmeksizin dolaşmalarını evin güzelliğine bir süre sonra alışmalarını artık anlayabiliyordu. Ellerini yıkamaları istendikten sonra salondan geçerek arkada lavabo olduğu anlaşılan bir odaya götürüldüklerini hatırladı ve gülümsedi. Maisie oradan ayrılmış ve önce Kim içeri girmişti.

Üç dakika sonra gözleri şaşkınlıkla açık halde dışarı çıktı ve 'Çok tuhaf, lavabonun içi olduğu gibi desenlerle bezeli, çiçekler ve yapraklarla dolu ve her yeri mavi. Oturak da kocaman, maun. Ve bildiğimiz anlamda sifon da yok. Büyükannemin helasındaki gibi bir zinciri çekmen gerekiyor. Tuvalet kağıtları güzel gerçi ve bir sürü havlu var. Hangisini kullanacağımı bilemedim. Pahalı sabun da var. Hadi acele et, aşkım, burada yalnız kalmak istemiyorum. Tuvaletin de ev kadar eski olduğunu mu düşünüyorsun? Öyle olmalı,' dedi.

'Yo,' dedi Dean kendisinin daha bilgili olduğunu göstermek istercesine, 'bu ev inşa edildiğinde tuvaletler yoktu, en azından bu tarz tuvaletler. Viktoryan gibi ge-

liyor kulağa, on dokuzuncu yüzyıl başları diye tahmin ediyorum.'

Köşkün gözünü korkutmasına izin vermemeye kararlı şekilde, hissetmediği bir özgüvenle konuştu. Destek ve rahatlatma için ona güvenen Kim vardı. Kendinin de bunlara ihtiyacı olduğunu Kim'e belli etmemeliydi.

Salona döndüklerinde, büyük salonun kapısında Maisie'nin beklediğini gördüler. 'Çaylarınız burada, on beş dakika içinde sizleri alıp ofise götüreceğim.'

İlk anda büyük salon onları boğmuştu. Kem bakışlar altında, çekingen çocuklar gibi ilerlediler. Büyüklük ve ihtişamından şaşkına dönmüş vaziyette olduklarından detayları daha sonra fark ettiler. Sağ duvardaki büyük resimli örtüyü ve onun altında da üzerinde koca bir vazo dolusu çiçek bulunan uzun meşe masayı fark ettiler.

Şöminenin üzerindeki küçük bir sehpanın üzerinde hazırlanmış vaziyette çay onları bekliyordu. Bir tabak dolusu sandviç, reçelli ve yağlı küçük çörekler, meyveli keklerle zenginleştirilmiş çok zarif bir çay servisini gördüler. Her ikisi de susamıştı. Dean trendeyken tıka basa sandviç yemiş olduğu için bir çörek alıp, üzerine bolca yağ ve bal sürerken, Kim bir taraftan titreyen parmakları ile çayları dolduruyordu. Bir ısırık aldıktan sonra, 'Reçel ev yapımı ama çörekler değil. Kötü,' dedi.

'Kek de satın alınmış, oldukça iyi ama en son aşçının ne zaman ayrıldığı hakkında merakımı kabartıyor. Bizim buradakilere satın alınmış kek yedirmek isteyeceğimizi sanmıyorum. Şu kapıyı açan kız, geçici olmalı. Onun gibi birini çalıştıracaklarını sanmıyorum,' dedi Kim. Kendilerini komplocular gibi fısıldaşırken buldular.

Maisie tam vaktinde geri geldi. Halen gülümsemi-yordu, kibirli şekilde, 'Beni takip eder misiniz, lütfen?' dedi ve onları kare giriş salonundan karşı kapıya doğru

yönlendirdi ve kapıyı açarak, 'Bostock'lar buradalar, Bayan Cressett. Kendilerine çay ikram ettim,' dedi ve ortalıktan yok oldu.

Oda küçüktü, meşe döşemeydi ve çok kullanışlı olduğu belli oluyordu. Ortada kocaman bir masa vardı. Masanın etrafında oturan üç kadın vardı ve hazırlanmış sandalyelere oturmalarını işaret ettiler.

'Benim adım Helena Cressett, bunlar da Hemşire Holland ve Bayan Frensham. Yolculuğunuz rahat geçti mi?'

'Çok rahat geçti, teşekkürler,' dedi Dean.

'Güzel, kararınızı vermeden önce kalacağınız yeri ve mutfakı görmemiz gerekecek ama öncelikle size işinizi açıklamak istiyorum. Belli bakımlardan bir aşçının normalde yaptığı işten çok farklı. Bay Chandler-Powell pazartesiden çarşambaya Londra'da çalışıyor. Bu da haftanın başlangıcının sizin adınıza nispeten kolay olacağı anlamına geliyor. Asistanı, Bay Marcus Westhall, kız kardeşi ve babası ile birlikte küçük evlerin birinde yaşıyor ve ben genellikle yemeğimi, kendi katımda kendim pişiririm buna rağmen ara sıra küçük partiler verip sizden bir şeyler pişirmenizi isteyebilirim. Haftanın ikinci kısmı yoğun olacak. Anestezi uzmanı ve diğer hastabakıcı ve yardımcı personel burada olur, bazen gece kalırlar, bazen de evlerine dönerler. Buraya geldiklerinde pişirilmiş öğle yemeği ve de ayrılmadan önce de zengin bir çay diye tabir edeceğimiz şekilde bir şeyler yerler. Hemşire Holland da Bay Chandler-Powell ve hastalar gibi burada kalıyor olacak tabii ki. Bay Chandler-Powell bazen Londra'daki hastalarına bakmak için saat beş buçuk gibi köşkten ayrılır. Saat bir civarında geri döner ve genellikle oturma odasında yemeyi sevdiği yemeğini sunmak gerekir. Bazen günün belli bir kısmı için Londra'ya gitmek

zorunda kaldığından, yemekleri düzensiz olabilir ancak çok ehemmiyetlidir. Sizinle menüleri baştan konuşurum. Hastaların ihtiyaçlarından Hemşire sorumlu, ondan bu yüzden neler beklediğini anlatmasını isteyeceğim.'

'Anestezi öncesi hastaların bir şey yememesi gerekir ve ameliyatın nasıl geçtiğine ve ne ile ilgili olduğuna bağlı olarak genellikle ameliyat sonrası bir gün geçene kadar çok az yemek yerler. Yemek yiyecek kadar düzeldiklerinde, genellikle çok şey isterler ve titiz davranırlar. Bazıları ise perhizde olur, diyetisyen veya ben bunu yönlendiririm. Hastalar genellikle odalarında yemek yerler ve benim onayım olmadan asla bir şey yiyemezler,' dedi Hemşire Holland ve Kimberley'e döndü. 'Genellikle hastabakıcı personelinden bir kişi yemekleri hastaların bulunduğu tarafa götürür, ancak sizin de çay veya belli başlı içecekleri götürmeniz gerekebilir. Bunun dahi onayımı gerektirdiğini anlıyor musunuz?'

'Evet, Hemşire, anlıyorum.'

'Hastaların yemekleri haricinde, direktiflerinizi Bayan Cressett'ten alacaksınız. Ya da onun burada olmadığı zamanlarda, onun yardımcısından, Bayan Frensham. Şimdi ise Bayan Frensham size birkaç soru sormak istiyor.'

Bayan Frensham, topuz yapılmış çelik grisi saçlara sahip, uzun, yaşlıca, kemikleri çıkmış bir kadındı. Ancak bakışları sevecendi ve Dean ona bakarken ondan çok daha genç olan siyah saçlı –Dean'e göre– oldukça seksi Hemşire Holland ve sıradışı beyaz ve kendine has bir yüzü olan Bayan Cressett'ten daha fazla rahat hissetti. Bazılarının onu çekici bulması muhtemeldi ancak hiç kimse sevimli olduğunu iddia edemezdi.

Bayan Frensham'ın soruları çoğunlukla Kim'e yönelikti ve zor değildi. Sabahları kahve ile birlikte hangi tür

örekleri servis edecekti ve bunları nasıl hazırlayacaktı? Kim, hemen ve tereddüt etmeden kendi tarifi olan frenk üzümlü ince, baharatlı öreklerinden bahsetti. Ya profite-rolleri nasıl yapacaktı? Kim yine hiç zorlanmadı. Dean’e ise ördek a l’orange, vichyssoise ve dana rosto bonfile ile servis edilebilecek üç tane şarap ve çok sıcak bir yaz gününde veya Noel sonrası zor günlerde ne tür yemekleri tavsiye edebileceği soruldu. Kesinlikle tatmin edici olarak nitelendirilebilecek cevaplar verdi. Çok zorlu bir test olmamıştı ve Kim’in rahatladığını hissediyordu.

Onları mutfağa Bayan Frensham götürdü ve sonrasında Kim’e döndü ve ‘Burada sizce mutlu olabilecek misiniz, Bayan Bostock?’ diye sordu.

Dean o an Bayan Frensham’a kanının kaynadığını hissetti.

Ve Kim mutluydu. Onun için bu işe girebilmek mucizevi bir kurtuluş olmuştu. Dean, Kim’in geniş ve parlayan mutfakta ve sonra da tıpkı bir rüyadaymış gibi, arka odalarda, oturma odasında, yatak odasında, onların olacak olan lüks banyoda, mobilyalara inanamaz bir merakla dokunarak, her bir pencereden dışarı bakmak için merakla koşarak dolaştığı memnuniyet ve tedirginliğin karışımı o duyguyu hatırladı. Nihayet bahçeye çıktıklarında Kimberley kollarını güneşe doğru açtı ve sonra çocuk gibi Dean’in elini tuttu ve parıldayan gözlerle ona baktı. ‘Muhteşem’ dedi. ‘İnanamıyorum. Ödememiz gereken kira yok ve barınacağımız bir yer var. Maaşlarımızın her ikisini de biriktirebileceğiz.’

Kimberley için umutlarla dolu yeni bir başlangıç, birlikte çalışırken çekilmiş parlak resimler, çimlerin üzerinde bebek arabası, mutfak penceresinden izledikleri çimlerin üzerinde koşan çocukları anlamına geliyordu. Dean ise bir hayalin sonunun başlangıcı olduğunu biliyordu.

Rhoda, tam bir bilince yavaşça uyanmak yerine her zaman olduğu gibi tam bir uyanıklılık haline ve yeni doğan güne tüm duyuları ile hazır halde uyandı. Birkaç dakika daha yatağın sıcaklığı ve rahatlığının tadını çıkartarak sessizce uzandı. Uyumadan önce perdeleri kısmen kapatmıştı, şu an dar bir soluk ışık bandı tahmin ettiğinden daha uzun süre uyuduğunu gösteriyordu, kesinlikle alışageldiğinden daha uzun. Bir kış ayı şafağı dağılıyordu. Çok iyi uyumuştı ancak sıcak bir çay iyi olurdu. Yatağın kenarında bulunan sehpanın üzerindeki numarayı çevirdi, açan bir erkek sesiydi. 'Günaydın, Bayan Gradwyn, ben mutfaktan Dean Bostock, size getirmemizi istediğiniz bir şey var mı?'

'Çay lütfen, Hint çayı. Büyük bir demlik, süt olsun ama şekere gerek yok.'

'Kahvaltınızı da şimdi getirmemizi ister misiniz?'

'Evet, ama lütfen yarım saat içerisinde getirin. Taze sıkılmış portakal suyu, beyaz ekmek üzerinde kaynamış yumurta, kepekli ekmek ve reçel. Kahvaltımı odamda yapacağım.'

Kaynamış yumurta denemeydi. Eğer tost da üzeri hafifçe yağlanmış, ne vıcık vıcık ne de kuru gelirse, daha uzun sürecek olan ameliyatı için geri döndüğünde burada güzel yiyecekler yapıldığına güvenebilecekti.

Dönecekti—ve bu odaya. Sabahlığını üzerine giyerek, pencereye yaklaştı ve ağaçlarla dolu vadi ve tepele-ri gördü. Vadi boyunca bir sis yayılmıştı ve bu yüzden yuvarlak yamaç dorukları solgun gümüş bir deni-zin içerisindeki adalar gibi duruyorlardı. Açık ve soğuk bir gece olmuştu. Penceresinin dibindeki dar bir şeritte uzanan çimenlerin rengi ayazdan dolayı solgunlaşmıştı ama güneş çoktan tekrar çimleri yeşertmeye ve yumu-şatmaya başlamıştı. Yaprakları dökülmüş çıplak bir meşe ağacının ince dallarına dikkatlice yerleştirilmiş kara ke-hanetlermiş gibi, alışılmadık şekilde sessiz ve hareketsiz üç tane tarla kargası tünemişti. Onun aşağısında, alçak bir taş duvara ve ötesinde bir küçük taş çemberine çıkan yeşil limonlu bir yol vardı. İlk bakışta sadece ağaçların üst kısımları gözükiyordu, ancak dikkatli baktıkça, sis yükseldi ve çember tamamlandı. Bu uzaklıktan, bir kısmı duvardan gözükmeyen çemberin, sadece merkezi uzun-ca bir taşın etrafındaki farklı boyuttaki taşlardan oluştu-ğunu fark edebildi. Bu taşların tarih öncesine ait olabi-leceğini düşündü. Orayı incelerken kulaklarına oturma odası kapısının hafif kapanma sesi çalındı. Çay gelmişti. Halen o tarafa bakarken, epey uzaklarda ince bir gümüş ışık çizgisi gördü ve yüreği hoplayarak, oranın deniz ola-bileceğini fark etti.

Manzaradan ayrılmaya gönülsüz halde, arkasını dönmeden önce birkaç saniye daha dikildi ve küçük bir şaşkınlık içerisinde genç bir kızın ses çıkarmadan içeri girdiğini ve sessizce ona doğru baktığını gördü. Üzeri-ne kahverengi hırka geçirdiği mavi kareli bir elbise ile insanın aklında bariz bir intiba bırakmayan bir kıyafet giymiş silik bir figürdü. Hemşire olmadığı belliydi ancak bir hizmetlinin o bilindik rahatlığından da hiçbir belir-ti yoktu. Rhoda muhtemelen olduğundan daha yaşlıdır

diye düşündü ama giydiği kıyafet, özellikle de ona hiç gitmemiş olan hırka içerisinde bir çocukmuş gibi görünüyordu. Beyaz bir yüzü ve hepsi bir kenara toplanmış uzun kahverengi saçları vardı. Ağzı küçüktü, üst dudağı öylesine dolgundu ki şişmiş gibi gözüküyordu ama alt dudağı daha inceydi. Gözleri donuk maviydi, dümdüz kaşlarının altında pörtlek duruyordu. Uyanık, ihtiyatlı ve hatta kırpmadan baktığı için bir nebze yargılayıcıydı.

Şehirliden ziyade taşralıya benzeyen Rhoda'nın aldatıcı bulduğu itaat dolu sıradan bir ses tonu ile 'Sabah çayınızı getirdim, hanımefendi, Ben Sharon Bateman ve mutfakta çalışıyorum. Tepsi dışarıda. İçeri getirmemi ister misiniz?' dedi.

'Evet, olur. Çay taze demlendi değil mi?'

'Evet, hanımefendi. Hemen getirdim size.'

Rhoda 'hanımefendi' kelimesine gerek olmadığını söylemeye kalkıştı, sonra boş verdi. 'Öyleyse iyice çökmesi için birkaç dakika daha beklesin. Şu taş çembere bakıyordum. Bunlardan bana bahsetmişlerdi ama köşke bu kadar yakın olduklarını bilmiyordum. Tahmin ediyorum ki tarih öncesi dönemlerden kalmalar.'

'Evet, hanımefendi. Cheverell Stones. Oldukça ünlüler. Bayan Cressett üç bin yıldan daha eski olduklarını söylüyor. Dorset'te taş çemberlere çok nadiren rastlandığını da söyler.'

'Dün gece ben perdeyi açarken bir ışık gördüm. El fenerine benziyordu. Bu yönden geldi ışık. Sanırım biri taşların arasında yürüyordu. Sanırım bu taşlar çok fazla ziyaretçi çekiyor,' dedi Rhoda.

'Pek değil, hanımefendi, çoğu insanın buradaki taşlardan haberdar olduğunu sanmıyorum. Köylüler buraya pek yaklaşmazlar. Muhtemelen Bay Chandler-

Powell'ı görmüşsünüzdür. Akşamları dışarıda gezmeyi sever. Geleceğini sanmıyorduk ama dün gece geldi. Köyden hiç kimse akşamları taşların yanına uğramaz. Mary Keyte'nin hayaletinin yürüdüğünü ve onları izlediğini düşündüklerinden korkarlar.'

'Mary Keyte de kim?'

'Taşlar perilidir. 1654 yılında ortadaki taş bağlanmış ve yakılmış. Diğer bütün taşlardan daha uzun ve karedir. Bir cadı olduğu için ölümle cezalandırıldı. Cadı oldukları için yakılan kadınlar genellikle yaşlı olurlar ama o sadece yirmi yaşındaydı. Taşların olduğu noktada hiç çimen yetişmez.'

'Buna ne şüphe, çünkü yüzyıllar boyunca insanlar yetişmemesi için ellerinden geleni yapmıştır. Belki çimleri öldürecek bir şeyler dökerek. Eminim bu saçmalığa inanmıyorsundur?' dedi Rhoda.

'Çılgınlıklarının ta kiliseden bile duyulabildiğini söylüyorlar. Yakılırken köyü lanetlemiş sonra da köydeki neredeyse bütün çocuklar ölmüş. Her ne kadar isimleri artık okunamayacak kadar silindiyse de, kilise avlusunda mezar taşlarından geride kalanları görebilirsiniz. Mog, yakıldığı tarihe gelindiğinde halen çılgınlıklarını duyabileceğinizi söylüyor.'

'Muhtemelen, rüzgarlı bir gecede.'

Bu konuşma saçmasapan bir hale geliyordu ancak Rhoda bir türlü bitirmeyi beceremedi. Mary Keyte'den biraz daha yaşlı gözüken ama belki de o kadar bile yaşlı olmayan bu çocuk belli ki bu yakılma hikayesini korkunç derecede takıntı haline getirmişti. 'Köyün çocukları, bir çocuk hastalığı salgınından ölmüşlerdir, belki tüberküloz ya da yüksek ateş. Bu hastalık ortaya çıktığı için Mary Keyte'yi suçladılar, öldürüldükten sonra ölümünü sorumlu tuttular.'

‘Yani ölülerin ruhlarının gelip bizi ziyaret ettiğine inanmıyor musunuz?’

‘Ne ölüler ne de onların ruhları geri gelemeler bizleri ziyaret etmek için –o her ne demekse– ya da başka hiçbir şekilde.’

‘Ama ölüler buradalar. Mary Keyte ölü değil. Bu evdeki portreler. O yüzler—Köşk’ü terk etmediler. Benim burada olmamı istemediklerini biliyorum.’

Sesi histerik veya en azından biraz bile endişeli gelmiyordu. Bu bir gerçektir. ‘Bu çok gülünç. Onlar öldüler. Düşüncenin ötesine geçtiler. Yaşadığım evde eski bir portre var. Bir Tudor beyefendisi. Bazen eğer beni orada yaşıyor-ken veya çalışırken görüyor olabilseydi neler düşünüyor olabileceğini hayal etmeye çalışırım. Ama bu his bana ait, ona değil. Onunla konuşabileceğim konusunda kendimi ikna etmiş olsam bile, o benimle konuşamaz. Mary Keyte bir ölü. Artık geri gelemes,’ dedi Rhoda ve sustu, sonra otoriter bir ses tonuyla, ‘Şimdi çayımı içeceğim,’ dedi.

Tepsi güzel, zarif bir çini porselendi, demlik ve buna uyan süt kabı da aynı desenlere sahipti. ‘Size öğle yemeğinizi burada mı yoksa hastaların oturma odasında mı yiyeceğinizi sormalıyım hanımefendi. Orası aşağıdaki uzun salonda, seçim yapmanız için bir menü mevcut.’

Hırkasının cebinden bir kağıt çıkardı ve Rhoda’ya uzattı. İki seçenek mevcuttu. Rhoda ‘Aşçıya, et suyu çorbası, kremalı yaban havucu üzerinde istiridye, düşes patatesli ıspanak arkasından da limon şerbeti istediğimi söylersin. Bir kadeh de soğuk beyaz şarap istiyorum. Bir Chablis iyi olurdu. Saat birde oturma odamda yiyeceğim,’ dedi.

Sharon odadan ayrıldı. Rhoda, çayını içerek, karmaşık duygular olarak benimsediği şeyleri düşündü. Daha öncesinde bu kızı ne duymuş ne de görmüştü, zaten yüzü de kolaylıkla unutulacak türden değildi. Buna

rağmen, tanıdık olmasa bile, en azından geçmişe dair huzursuz bir hatırlatıcı olmuştu. O an güçlü bir şekilde hissetmediği ancak zihninin çukurlarından birinde barınan bir hatırlatıcı. Bu kısa karşılaşma evin halkın dilinde dolaşan ve resimlerin içine gizlenmiş sırlardan daha fazlasını barındırıyor olduğu hissini uyandırmıştı. Biraz keşifte bulunmak ve birey olarak ya da iş ilişkileri, kendileri hakkındaki ortaya koydukları şeyler, dünyaya karşı sundukları titizlikle oluşturulmuş sert kabukları kısacası insanlar hakkındaki gerçekleri keşfetmedeki hayat boyu süren tutkuya bir kez daha teslim olmak ilginç olacaktı. Dizginlemeye kararlı olduğu şey merakıydı; farklı bir amaca yönlendirmeye çalıştığı zihinsel bir enerji. Eğer böyle adlandırılabilirse, bu onun son araştırması olabilirdi; ama son merakı buymuş gibi durmuyordu. Ve çoktan gücünü yitirmeye başladığını ve bir *olmazsa olmaz* olmadığını fark etti. Bu yara izinden kurtulduğu vakit muhtemelen hiçbir ehemmiyeti kalmayacak ya da araştırması için faydalı bir ilaveden fazlası olmayacaktı. Ancak Cheverell Köşkü sakinleri hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyordu. Ve hatta gevezelik etmeye karşı aşık ihtiyacı dolayısıyla Sharon'ın açığa dökeceğini rahatlıkla tahmin edebildiği, keşfedilmek için bekleyen ilginç gerçekler vardı. Sadece öğle yemeği sonrasına kadar kalmak üzere yerini ayırtmıştı ama yarım gün ne köyü ne de köşk arazisini keşfetmeye yetecek kadar uzundu, özellikle de öğleden sonra Hemşire Holland ile ameliyathaneyi ve sonrasındaki bakım odalarına göz atmak için randevusu varken. Sabah erken saatlerdeki sis güzel bir günün habercisiydi ve bahçede ve hatta daha da ötesinde yürüyüş yapmak iyi olurdu. Bir sonraki günün öğleden sonrasına kadar kalıp kalamayacağını soracaktı. Ve iki hafta içinde ameliyat için geri dönecek ve daha önce neye benzediğini bilmediği bir yaşam başlayacaktı.

Köşkteki şapel doğu yakasından yaklaşık seksen metre kadar uzaktaydı ve benekli defne çalıları ile çepeçevre kuşatılmıştı. Tarihi ve ne zaman inşa edildiği kayıtlara girmemişti ancak kesinlikle köşkten daha da eskiydi. Doğuya bakan penceresinin önünde taş bir masa bulunan tek bir düz dikdörtgen hücreden ibaretti. Mumlar hariçinde aydınlatılması için hiçbir vasıta mevcut değildi ve bu mumlardan bir mukavva karton dolusu kapının solundaki sandalyenin üzerine, bazıları antik yatak odası ve mutfaklardan çıkma gibi duran, çeşitli ahşap şamdanlarla birlikte konulmuştu. Hiç kibrit konulmadığı için, tedbirsiz bir ziyaretçi, eğer dilerse, ibadetini bunların ışığından mahrum olarak gerçekleştirmek zorundaydı. Taş masa üzerindeki haç kabaca kazınmıştı, belki de ya emirlere itaat eden ya da dini bir zorlamayla diretilen bir marangoz tarafından yapılmıştı. Bu uzun yıllar öncesinde ölmüş bir Cressett ailesi mensubu tarafından yaptırılmış olamazdı, öyle olsa kesinlikle gümüş veya daha önemli bir oyma olurdu. Bu haç dışında taş masa çıplaktı. İslahat döneminde üzerindeki döşemenin değiştirildiğine hiç şüphe yoktu.

Haç dosdoğru Marcus' Westhall'ün görüş alanındaydı ve bazen uzun sessizlik süreçlerinde, sanki ondan gizemli bir güç, çözüm için bir yardım veya inayet bekliyor gibi gözlerini ona dikerdi. Bu sembol altında savaş-

lara tutuşulmuş, Devlet ve Kilise'nin büyük çekişmeleri Avrupa'nın yüzünü değiştirmiş, kadınlar ve erkekler zulüm görmüş, yakılmış ve katledilmişti. Sevgi ve insan tahayyülünün en karanlık cehennemlerinden bağışlanma mesajı ile taşınmıştı. Onun için ise, rüzgarla uçuşan kırılgan kahverengi yapraklar gibi, aklında turlayan, sürünüp, coşan düşüncelerine yoğunlaşmak ve onlara konsantre olmak için bir yardımcı vazifesi görüyordu.

Sessizce girmiş ve tahta sedire oturarak, sabit şekilde haa gözlerini dikmişti, ancak tam olarak kiminle iletişime gireceğini ve de bir duaya nasıl başlanacağını bilmediği için dua etmiyordu. Bazen, o en hafif dokunuşla açılacağı söylenen gizli kapıyı bulmanın nasıl bir şey olacağını ve omuzlarından bu suçluluk ve kararsızlık yükünün kalkmasının nasıl hissettireceğini merak ederdi. Ancak biliyordu ki sağır bir kulağın müziğe olduğu gibi insan yaşamının bir boyutu da ona kapalıydı. Lettie Frensham onu bulmuş olabiliridi. Pazar sabahları erken saatlerde onu Stone Cottage'ın yanından yn beresi kafasında bisikletle geçip, yolun hafif meyili ile cebelleşen cılız figürünü, adı bilinmeyen ve lafını etmediği uzak bir köy kilisesinin duyulmayan zilleriyle davet edildiğini görürdü. Onun asla şapele geldiğini görmemişti. Eğer gelmişse de bu esnada o George ile ameliyathanede olmalıydı. Bu tapınağı paylaşmalarının ve sessizce girip onun yanında oturup eşlik etmesinin sorun olmayacağını düşündü. Helena Cressett'in bir zamanlar mrebbiyeliğini yapmış olmasının dışında onun hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve onca yıldan sonra neden köşke geri döndüğü hakkında en ufak bir fikri yoktu. O sknetini ve sakinliğini, derinlerinde girdaplı dip akıntılarının olduğu, ancak yüzeyi kıpırtısız bir havuza benzetiyordu.

Köşkte onun haricindekilerden sadece Mog köy ki-

lisesine giderdi ve kilise korosunun güvenilir insanların-
dan biriydi. Marcus Mog'un halen güçlü bariton sesi bir
sadakati dile getirme şekliydi, en azından kısmen; köşke
karşı köye ve yeniye karşı eski döneme. Bayan Cressett
baştayken aracı olarak hizmet veriyordu ve parası ol-
dukça iyiydi ancak Bay Chandler-Powell onun sadaka-
tinin yalnızca dikkatlice tespit edilmiş bir kısmını satın
alabilirdi.

Taş masadaki haçın haricinde, bu hücrenin bir ba-
kırma ayrılan tarafı kapının kenarındaki duvara sabitlen-
miş bronz hatıra tabletiydi.

CONSTANCE URSULA ANISINA 1896-1928,
BU YERDE HUZUR BULAN SIR CHARLES
CRESSETT'İN EŞİ.

YERDE VE GÖKTE,
DENİZDE,
MEDCEZİRİN ÇOK DİBİNDE,
GÜÇLÜ
DUALARIN ADAMI,
ONABAHŞEDİLEN KADERİN KOLTUĞUNDA,
İSTEMENİN SAHİP OLMAK,
ARAMANIN BULMAK,
VE KAPILARIN ARDINA DEK AÇIK OLDUĞU
YERDE.

Sevgili eş değil, eş olarak anılmış ve otuz iki yaşında
ölmüş. Öyleyse kısa bir evlilik. Bu mısraları sıradan din-
darlık bağlamında değil de on sekizinci yüzyıl şairi Ch-

ristopher Smart şiiri olarak defalarca gözden geçirmişti ancak Constance Ursula hakkında hiç araştırma yapmamıştı. Evde yaşayan diğerleri gibi, Helena ile ailesinden bahsetmekten alıkonulmuştu. Ama bu bronz çatlak bir ses olarak görmüştü. Şapel basitçe taş ve ahşap olmalıydı.

Köşkteki başka hiçbir yer bu derecede huzuru barındırmıyordu, yalnız başına girip oturduğu kütüphane bile... Kapının her an açılıp da çocukluğundan beri çok alışık olduğu 'Ah, işte buradasın, Marcus, ne kadar zamandır seni arıyoruz,' denildiğini duymak ve içerisinde yalnızlığının her an bozulabileceğine dair daima bir korku vardı. Ama hiç kimse onu bulmak için şapele bakmamıştı. Bu taştan hücrenin bu kadar huzurlu olması çok garipti. Taş masa bile bir zıtlığın habercisiydi. Reform yıllarında, eski uygulamalara sıkı sıkıya bağlı yerel din adamları ve yeni düşünce ve ibadet uygulamalarına meyilli Sir Francis Cressett arasında teolojik bir anlaşmazlık ortaya çıkmıştı. Şapeline bir sunak lazım olduğundan, evin erkeklerini Leydi Şapel'den çalmak üzere bir gece vakti göndermişti, bu da kilise ve köşk arasında nesillerdir süregelen bir anlaşmazlığa yol açtı. Sonra iç savaş sırasında köşk, başarılı bir yerel çatışmanın ve Kralcılarının ölülerinin bu taş zeminde yatırılmasının ardından, Parlamento güçleri tarafından işgal edilmişti.

Marcus düşünceleri ve hatıraları kendisinden uzaklaştırdı ve kendi ikilemi üzerine yoğunlaştı. Bir karar vermek zorundaydı ve bunu hemen vermesi gerekiyordu. Acaba köşte kalmalı mıydı yoksa bir cerrahi takımına katılıp Afrika'ya gitmeli miydi? Kız kardeşinin ne istediğini, bütün problemlerine çözüm olacak şeyin ne olduğunu biliyordu fakat bu kaçış yalnızca işinden kaçmasından fazlası mı olacaktı? Öfkenin ve yakarışın

karışımını duymuştu sevgilisinin sesinde. St. Angela'da ameliyathane görevlisi olarak çalışan Eric ondan eşcinsellerin yürüyüşüne katılmasını istemişti. Patlayan kavga beklenmedik değildi. Bu çatışma ilk kez patlak vermiyordu. Kelimelerini hatırladı.

'Buna hiçbir anlam veremiyorum. Eğer ben heteroseksüel olsaydım, benden caddeye çıkıp bunu bağıra bağıra söylemek için yürüyüşe çıkmamı beklemezdin. Neden bunu yapmamız gerekiyor ki? Bütün mesele zaten bizim olan, olduğumuz şey olmak için kusursuz bir hakkımızın olması değil mi? Bunu haklı göstermeye ya da reklamını yapmaya ya da bütün dünyaya duyurmaya ihtiyacımız yok. Cinselliğim neden senin haricindeki başka birisi için ilgi konusu olsun, bunu anlayamıyorum.'

Arkasından kopan kavganın kasvetini, Eric'in kırılan sesini, gözyaşlarıyla dolan yüzünü, o bebek yüzünü unutmaya çalıştı.

'Bunun mahrem olması ile hiçbir alakası yok; sen kaçırıyorsun. Olduğun şeyden, benim olduğum şeyden utanıyorsun. İşinde de aynı. Chandler-Powell ile çalışıyorsun ve burada, Londra'da tam zamanlı bir iş bulabileceksen, yeteneğini, görünümlerini takıntı haline getirmiş bir avuç kibirli, müsrif zengin kadın için boşa harcıyorsun. Burada iş bulursun. Neden olmasın? Tabii ki iş bulursun.'

'Artık o kadar da kolay değil, yeteneğimi heba etmeye niyetli değilim. Afrika'ya gidiyorum.'

'Benden kaçmak için.'

'Hayır, Eric, Kendimden kaçmak için.'

'Bunu asla yapma; asla, asla!' Eric'in gözyaşları, kاپıyı yumruklayışı son hatırladıklarıydı.

Taş masaya öylesine derin ve manidar bakmaktaydı ki haç bulanıklaşmaya ve hareket eder halde görünme-

ye başladı. Gözlerini kapattı ve mekanın rutubetli soğuk kokusunu teneffüs etti, sedirin sert tahtasını sırtında hissetti. St. Angela'da yardım ettiği en son büyük ameliyatı hatırladı. Yüzü bir köpek tarafından parçalanmış yaşlıca bir Ulusal Sağlık Servisi hastasıydı. Kadın zaten hastaydı ve hastalığın seyri düşünüldüğünde, ortada kurtarılacak en fazla bir senelik bir ömür kalmıştı ama hangi sabır, uzun saatler boyunca George'un ortaya koyduğu hangi yetenek ile, bir yüz, dünyanın acımasız irdelemesine dayanabilirdi ki? Hiçbir şey asla ihmal edilmedi, aceleye getirilmedi ya da zoraki yapılmadı. Bu beceriyi ve sorumluluğu hem de haftanın üç günü, burnunun, ağzının ya da göğüslerinin şeklini beğenmeyen ve bütün dünyanın bunları onarabilecek kudreti olduğunu bilmesini isteyen zengin kadınlar için harcamaya George'un ne hakkı vardı? Daha niteliksiz bir cerrahın yapabileceği bu ameliyata zaman ayırması için bu kadar önemli olan şey neydi?

Fakat yine de onu şu an terk etmek, saygı duyduğu bir adama ihanet etmek anlamına gelecekti. Fakat ayrılmamak da kendine ve onu seven, özgür kalması gerektiğini bilen ve onu harekete geçmesi için yüreklendiren kız kardeşi Candace'a ihanet olacaktı. Candace, kendisi asla cesaret sıkıntısı çekmemişti. Stone Cottage'de uymuş, orada babasının son hastalığı süresince geçen o iki yıl içersinde neye göğüs germesi gerektiği hakkında fikir sahibi olmaya yetecek kadar zaman geçirmişti. Ve şimdi, yeni bir iş ihtimali ufukta gözükmeksizin işine son verilmiş ve onun Afrika'ya gidiş ihtimali ile baş başa kalmıştı. Candace'in onun adına dileği, çabaladığı ve cesaretlendirdiği şey buydu ancak Marcus bu ayrılışın onu yalnız bırakacağını biliyordu. Onu seven iki insanı –Candace ve Eric'i– ve en çok takdir ettiği şahsiyet olan George Chandler-Powell'ı terk etmeyi planlıyordu.

Hayatı karmakarışık. Kişiliğinin ürkek, çekingen ve güvensiz tarafı onu bu kararsızlığa sürüklemiş ve eğer inanca sarılırsa cömert bir elin uzanacağı ve her şeyi onun yerine düzene sokacağı düşüncesine kapılmıştı. Köşkte geçirdiği üç yıl boyunca, bunun ne kadarı sadakat, minnettarlık, mesleğinin zirvesindeki bir adamdan bir şeyler öğrenmenin getirdiği tatmin duygusu ve onu hayal kırıklığına uğratmama düşüncesi idi? Tüm bunlar bir nebze rol oynamıştı ancak daha da önemlisi kalmıştı çünkü böylesi ayrılma kararı ile yüzleşmekten çok daha basitti. Ama artık yüzleşecekti. Ayrılacaktı ve sadece fiziksel olarak değil. Afrika'da farklılık yaratabilirdi, daha derin, köşkte yaptığı her şeyden daha sağlam. Yeni bir şeyler yapması gerekiyordu, eğer bu kaçıp gitmekse, onun yeteneklerine umutsuz şekilde ihtiyacı olan, geniş gözlü, ürkütücü, tedavi görmemiş yarık dudaklı, yara izli, bozuk biçimli olarak kabul edilmesi gereken cüzzam kurbanlarına koşuyordu. Daha sert bir hava teneffüs etmeye ihtiyacı vardı. Eğer Chandler-Powell'la şimdi yüzleşmezse, harekete geçecek cesareti bir daha asla bulamazdı.

Dimdik ayağa kalktı ve yaşlı bir adam gibi kapıya yürüdü, bir süre duraksadıktan sonra, savaşa giden bir asker gibi köşke doğru kararını vermiş halde adımladı.

Marcus, George Chandler-Powell'ı ameliyat odasında buldu. Yalnızdı ve yeni gelen teçhizatların sayımı ile meşguldü. Her birini dikkatlice inceliyor, elinde çeviriyor ve büyük bir intizamla tepsiye yerleştiriyordu. Bu cerrahi departmanı asistanının işiydi ve Joe Maskell ertesi gün sabah yedide günün ilk ameliyatı için hazırlanmak üzere burada olacaktı. Marcus, George Chandler-Powell'ın bu aletleri kontrol etmesinin Joe'ya çok az güven duyduğu anlamına gelmediğini biliyordu. Asla güvenmediği bir adamı istihdam etmezdi, ancak iki vazgeçilmez tutkusu ile baş başa evdeydi; işi ve evi. En sevdiği oyuncakları ile oynayan bir çocuk gibiydi şu an.

'Eğer biraz vaktin varsa, seninle bir şeyler konuşmak istiyorum,' dedi Marcus.

Sesi kendi kulaklarına dahi yapmacık ve tuhaf geldi. Chandler-Powell kafasını kaldırmadı, 'Bu söyleyeceklerine bağlı. Bir şeyler mi yoksa ciddi bir konuşma mı?'

'Sanırım ciddi bir konuşma.'

'Öyleyse işimi bitiriyorum burada ve ofise çıkıyoruz.'

Marcus için, bu teklifte çekindiği bir şeyler vardı. Gençliğinde babasının ona dayattığı davetlere çok fazla benziyordu. Şu an konuşabilmeyi ve bu konuyu halledebilmeyi diledi. Ama son çekmece kapanana ve Chandler-Powell, kapıdan dışarı bahçeye doğru, evin arkasından

ve holden ofise onu yönlendirene dek bekledi. Lettie Frensham bilgisayarda oturmuştu ancak onlar içeriye girdiğinde küçük bir özür mırıldandı ve sessizce odadan çıktı. Chandler-Powell masaya oturdu ve Marcus'a sandalyeyi işaret etti ve oturarak bekledi. Marcus bu sessizliğin dikkatlice kontrol edilen bir sabırsızlık olmadığına dair kendini ikna etmeye çalışıyordu.

George ilk sözü alacakmış gibi durmadığından, Marcus, 'Afrika hakkında bir karara varmam gereken bir konuma geldim. Bay Greenfield'in takımına katılmak yönünde karar aldığımı bilmenizi isterim. Üç ay içerisinde gitmeme izin verirseniz size minnettar olurum,' dedi.

'Londra'da bulunduğun ve Bay Greenfield ile görüştüğün sonucunu çıkartıyorum. Hiç şüphe yok ki belli problemlere dikkat çekmiş ve senin gelecek kariyerin de bunların arasındaymış,' dedi George.

'Evet, dediklerinizin hepsini yaptı.'

'Matthew Greenfield Avrupa'daki en iyi plastik cerrahlardan biridir ve belki de dünyadaki en iyi altı içine de girer. Aynı zamanda çok parlak bir öğretmendir. FRCS, FRCS (plastik), MC—bu nitelikleri doğal karşılayabiliriz. Afrika'ya eğitim ve bir uzmanlık merkezi kurmak için gidiyor. Afrikalıların istediği de bu. Topraklarında beyaz insanların yerleştiğini görmek değil kendi başlarına bu problemlerle nasıl çıkabileceklerini öğrenmek.'

'Topraklarını istila için değil yardım etmek için gitmeyi düşünüyorum. Yapılması gereken çok fazla iş var. Bay Greenfield benim faydalı olabileceğimi düşünüyor.'

'Tabii ki öyle, aksi takdirde ne senin ne de kendi vakitini boşa harcamayı istemezdi. Ama tam olarak ne sunabileceğini düşünüyorsun? Sen FRCS sıfatına sahip yetenekli bir cerrahsın, ama öğretme yetkin yok ya da çok karmaşık vakalarda yardım almaksızın başa çıkamazsın.

Afrika’da geçireceğin bir sene bile kariyerini ciddi şekilde engelleyecektir, tabii ki kendini kariyer sahibi olarak görmek istiyorsan. Burada kalmanın sana hiçbir faydası olmadı ve ben bunu sen ilk geldiğinde fark ettim. Şu yeni MMC –Tıbbi Kariyerlerin Modernizasyonu– eğitim planlarını çok daha zorlaştırıyor. Stajyer doktorlar temel doktorlar haline geldiler –ve hepimiz hükümetin orada nasıl çuvalladığını biliyoruz– tecrübeli doktorlar ise dışarıda kaldılar, yazı işleri cerrahi stajyer mütehassısları... Tanrı bilir başka bir çözüm bulunana dek bu karmaşa daha ne kadar sürer. Ama bir şey kesin, eğer cerrahide kariyer yapmak istiyorsan, eğitim programına dahil olmalısın ve bu oldukça zorlaştırıldı. Seni tekrar bu sisteme dahil etmek mümkün olabilir ve ben sana yardım etmeye çalışırım ama eğer Afrika’ya gidersen bu olmaz. Dini sebeplerden dolayı da gidiyor değilsin. Öyle olsaydı, sıcak bakmazdım ama anlayabilirdim, anlamasam da kabul edebilirdim. Bu tarz insanlar var ama seni hiçbir zaman dine adanmış biri olarak düşünmedim.’

‘Hayır, öyle olduğumu iddia edebileceğimi sanmıyorum.’

‘Pekala, ne ileri sürüyorsun? Evrensel yardımseverlik mi? Sömürge sonrası suçluluğu mu? Bunun da halen popüler olduğunu görebiliyorum.’

‘George, yapabileceğim faydalı işler var. Afrika’nın benim için doğru karar olduğuna olan güçlü inancımın haricinde hiçbir şey iddia etmiyorum. Burada ömür boyu kalamam. Bunu kendin söyledin.’

‘Senden bunu istemiyorum. Gelecek kariyerinin ne yönde olmasını istediğini iyice ölçüp biçmeni istiyorum. Eğer, cerrahide bir kariyer istiyorsan. Ama eğer kararını vermişsen seni ikna etmek için nefesimi harcamayacağım. Sana bunu tekrar düşünmeni tavsiye ederim ve

şu an için bunu, yerine üç ay içerisinde birini bulmam gerektiği olarak alıyorum.'

'Biliyorum bu senin için uygunsuz bir durum ama bunun için üzgünüm. Ve sana neler borçlu olduğumun farkındayım. Minnettarım. Her zaman minnettar olacağım.'

'Minnettarlık lafları etmene gerek yok. Bu meslektaşlar arasında asla kabul edilebilir bir kelime değil. Üç ay içerisinde ayrılacağını farz edeceğiz. Afrika'da ulaşmak istediğin her neyse, umarım ona ulaşırsın. Ya da bu kaçtığın her nelerse onlardan kurtulmanın rahatlığı mı? Şimdi, eğer tüm söyleyeceklerin buysa, ofiste işlerim var.'

Söylemek istediği bir şey daha vardı ve Marcus bunları da söylemek için cesaretini toplamaya çalıştı. İlişkiyi tümünden yok eden kelimeler söylenmişti. Daha kötüsü olamazdı. 'Bir hasta ile ilgili, Rhoda Gradwyn, şu an burada.'

'Biliyorum. Ameliyatı için iki hafta içinde tekrar gelecek. Tabi köşkten vazgeçip de St Angela'da ameliyat olmak istemezse.'

'Bu daha uygun olmaz mıydı?'

'Onun için mi, benim için mi?'

'Araştırmacı gazeteci birini gerçekten köşkte isteyip istemediğinizi merak ediyordum. Eğer biri gelirse, diğerleri takip edebilir. Gradwyn'in neler yazabileceğini de tahmin edebiliyorum. *Görünümlerinden memnun olmayan zengin kadınlar servet döküyor. Kıymetli cerrahların yetenekleri çok daha gerekli yerlerde kullanılabilir.* Eleştirecek bir şeyler bulacaktır. İş bu. Hastalar bizim güvenilirliğimize inanıyorlar ve kayıtsız şartsız bir gizlilik bekliyorlar. Demek istediğim, zaten bu mekanın amacı da bu değil mi?'

‘Tam olarak değil. Hastaları tıbbi ihtiyaçları dışında başka hiçbir bakımdan tasnif etme gibi bir eğilimim de yok. Ve dürüst olmak gerekirse, popüler basını susturmak için parmağımı bile kıpırdatmazdım. Yönetimlerin entrika ve çarpıklıklarını düşünürsen, yeri geldikçe sesi çıkacak kadar güçlü organizasyonlara da ihtiyaımız var. Özgür bir ülkede yaşadığımızı zannederdim eskiden. şu an kabul etmek zorundayım ki yaşamıyoruz. Ama en azından zgr bir basınıımız var, zgr kalmasını sağlamak için ben belli bir miktar görgüsüzlük, popülarite, duygusallık ve hatta yalan beyan katmaya niyetliyim. Öyle tahmin ediyorum ki Candace aklına sokuyordur bunları. Bunları kendi başına güçlükle düşünmüş değil-sindir. Eğer Bayan Gradwyn’e karşı kişisel bir husumeti varsa onunla hiçbir ilişkisi olmasına lüzum yok. Onunla alakası olmayan hastalar için hazır bulunması gerekmiyor. Ne şu anda ne de tekrar geldiğinde onu görmesine lüzum yok. Kız kardeşinin gönlünü etmek için semiyorum hastalarımı. Ve artık, söyleyecek başka bir şeyin kalmadıysa, eminim ikimizin de yapması gereken işler vardır. Benim olduğunu biliyorum.’

Kalktı ve kapıda dikildi. Marcus tek kelime daha etmeden George’un koluna değerek yanından geçti ve ayrıldı. Kendini beceriksiz, gözden düşmüş bir hizmetkar gibi hissediyordu. Yıllardır saygı gösterdiği, neredeyse taptığı akıl hocasıydı. şu dehşet içerisinde farkındaydı ki hissettiğı şey nefrete yakındı. Utanç dolu ve vefasızca bir düşünce, neredeyse bir umut, zihnini ele geçirdi. Batı kanadı veya tüm mülk, eğer bir facia olsaydı, bir yangın, bir enfeksiyon, bir skandal’ kapatılmak zorunda kalılabilirdi. Eğer Chandler-Powell’ın zengin hastalarından gelen kaynakları kurursa, bu işleri nasıl yrtebilirdi ki? Aklından geçen bu en iğrenç ve utanç verici düşünceleri

uzaklaştırmak istiyordu ancak öylesine durdurulamazlardı ki, kendinden tiksindircesine, en çok utandığı ve içlerindeki en felaket olanı geçirdi aklından; bir hastanın ölümü.

Chandler-Powell Marcus'un ayak sesleri uzaklaşana dek bekledi ve Candace Westhall'ü görmek üzere köşkten ayrıldı. Bu çarşamba gününü Marcus veya kızkardeşi ile tartışmalar içinde geçirmeye niyeti olmamıştı ancak madem ki bir karar verilmişti Candace'in aklında neler olduğunu da bilmek gerekiyordu. Eğer o da ayrılmaya karar vermişse bu durum sıkıntı doğuracaktı, muhtemelen, babası ölmüş olduğuna göre, bir sonraki dönem tekrar üniversitesine devam etmek isteyecekti. Planı bu olmasa bile, köşkteki işi, Helena Londra'ya gittiğinde işleri ondan devralmak ve ofis işlerine yardım etmek kariyer sayılmazdı. Köşkün iç işleyişine müdahale etmek hoşuna gitmezdi ancak Candace'in de ayrılmaya niyeti varsa, bunu ne kadar erken öğrenirse o kadar iyi olurdu.

Stone Cottoge'a çıkan yolu ısıtmayan kış güneşi altında yürüdü, yaklaşırken Rose yazlığının önünde park etmiş kirli bir spor araba olduğunu gördü. Bu Westhall'lerin kuzeni, Robin Boyton'un geldiği anlamına geliyordu. Helena onun ziyaretlerinden Westhall'lerin her ikisinin de hissettiği gibi isteksizce bahsetmişti. Boyton evi daha öncesinde belirtmiş olmamasına rağmen tutmak istiyordu; boş olduğu için de, Helena belli ki onu reddetmeyi becerememişti.

Aşağı yukarı iki buçuk sene öncesinde Candace ve babası geldiğinden beri Stone Cottoge'in ne kadar farklı

görüldüğü ile ilgisini çekmişti. Çok titiz çalışan bir bahçıvandı. Chandler-Powell Peregrine Westhall'ün yatağının başından ayrılması için tek geçerli mazeretinin bu olduğundan şüphelenmişti. Yaşlı adamın ölümünden önce onu sadece iki kez ziyaret etmişti ama bencil, beklentileri olan, memnuniyetsiz bir hasta olduğunu biliyordu. Artık göçmüştü ve Marcus İngiltere'den ayrılmak üzereydi, hiç şüphe yoktu ki onu zincirleyen kölelikten kurtulmuş olan Candace da gelecek için planlara sahipti.

Candace arka bahçedeki çimleri düzeltiyordu, üzerinde eski tüvit ceket, kadife pantolon ve bahçe işleri için sakladığı botları vardı. Kapkara saçları kulaklarına dek çektiği yün bir şapka ile kaplıydı. Babasına olan benzerliği ön plandaydı..Ön plana çıkan burnu, kalın kaşların altında derin göz çukurları, uzun ve ince dudaklar, saç ile kapanmış güçlü bir çehre ile ne erkek ne de kadın gibi görünüyordu. Westhall genleri o kadar tuhaf aktarılmıştı ki, neredeyse kadınsı bir kibarlıkla babasının genlerini onun yerine devralan Marcus'tu. George'u görünce tırmığı bir ağacın gövdesine yasladı ve yanına geldi. 'Günaydın George, sanırım ne için geldiğini biliyorum. Ben de tam bir kahve molası verecektim, ister misin?' dedi.

Genellikle kullandığı kenardaki kapıdan onu içeri, taş duvarları ve zemini ile daha ziyade bir dış odaya benzeyen kilere yönlendirdi. Oradan hemen bitişiğindeki küçük mutfığa girdiler. Muazzam bir intizam içerisindedeydi. Ancak Chandler-Powell kendi kendine bu mekânı büyütmenin ve modernize etmenin vakti gelmiş diye düşündü ve Candace'in iyi bir aşçı olarak saldığı nama rağmen buradan yakınmamış olmasına şaşırdı. Kahve makinesini açtı ve raftan iki tane kupa aldı. Kahve hazır olana dek sessizce dikildiler. Candace buzdolabından bir kap süt aldı ve oturma odasına geçtiler. Kare bir masada,

karşısına oturdu ve yine bu kulübeyi ne kadar da ihmal ettiğini düşündü. İçerideki mobilyaların çoğu Candace'a aitti. Mağazadan alınmışlardı ve bazıları kışkandırarak kadar güzelken bazıları mekan için çok büyüktü. Üç duvara tahta kitap rafları çekilmişti ve Peregrine Westhall Huzurevi'nden ayrılırken kütüphanesinin bir parçası olarak getirmişti. Kütüphane yaşlı adam tarafından eski okuluna vasiyet edilmişti ve işe yarayacağı düşünülen kitaplar toplanmıştı. Böylelikle de raflar istenmeyen kitapların yer yer birbirlerine yaslanarak devrildiği bir petek görünümü almıştı ve reddedilmişliğin hazin sembolü gibiydiler. Bütün oda bir kayboluş ve son buluş havasına bürünmüş haldeydi. Sadece şöminenin sağ kenarında bulunan minderli oturaklar rahatlık vaat eder gibiydi.

Herhangi bir giriş cümlesine ihtiyaç duymadan, 'Marcus bana az önce üç ay içerisinde Afrika'ya gideceğinin haberini verdi. Merak ediyorum da bu hiç de akıllıca olmayan planın ne kadarı senin başının altından çıktı?' dedi.

'Bana kardeşimin kendi hayatı hakkında kendi kararlarını vermekten aciz biri olduğunu söylemeye çalışmıyorsun değil mi?'

'Kendisi karar verebilir. Ama bunları uygulamaya koymak için kendini özgür hissetmesi başka bir şey. Vaziyet ortada ki onu etkilemişsin. Eğer etkilememiş olsaydın şaşırtıcı olurdu. Sen ondan sekiz yaş daha büyüksün. Onun çocukluğu boyunca annen örnek teşkil etmediğinden, seni dinlemesi çok normal. Şöyle veya böyle onu büyüten sen değil misin?'

'Ailem hakkında epey fazla şey biliyorsun. Eğer onu etkilemişsem bu onu cesaretlendirmek için olmuştur. Ayrılma vakti geldi. Bunun senin işine gelmediğini görüyorum George ve o da bu durumdan dolayı üzgün, ikimiz

de üzgünüz. Ama sen başka birini bulursun. Bu durumdan neredeyse bir yıldır haberdarsın. Aklında yeni birileri olmalı.’

Haklıydı. Aklında biri vardı. Kendi alanında emekli bir cerrah, çok parlak olmasa da ehildi ve haftanın üç günü ona yardım etmekten memnuniyet duyardı. ‘Benim aklıma takılan ve endişelendiren bu değil. Marcus tam olarak neyi hedefliyor? Afrika’da kalıcı olmayı mı? Bunu makul görmek çok güç. Orada bir iki sene çalışıp geri dönmeyi mi? Ne için? Kendi hayatı için ne yapması gerektiğini açıkça düşünmesi gerekiyor,’ dedi George.

‘Hepimiz öyle yapıyoruz. Düşündü iyice. Yapması gereken bir şey olduğuna kendini inandırmış durumda. Miras da onaylandığına göre, paramız da var. Afrika’da yük olmayacak. Oraya eli boş gitmeyecek. Bir şeyi kesinlikle anlayan gerekiyor, hislerinin yapman gerektiğini söylediği şeyler artık senin için takdir edilmiştir. Hayatını böyle yaşamadın mı sen? Hepimiz hayatımızın o veya bu dönemecinde kesinlikle doğru olduğuna inandığımız kararlar almaz mıyız? Biraz girişimin, biraz değişikliğin zaruri olduğu anlarda. Ve bu kararlarımız da yanılırsak bile, o karara direnmek daha büyük bir yanılga olacaktır. Sanırım bazı insanlar bunu Tanrı’dan bir çağrı olarak görüyorlar.’

‘Marcus’un durumunda bana kaçıışı için bir mazetmiş gibi görünüyor.’

‘Ama onun için de bazen ihtiyaç olur, kaçmak için. Marcus bu yerden, bu işten, bu köşkten, senden uzaklaşması gerekiyor.’

‘Benden mi?’ bu kızgınlıktan münezzeh, sanki üzerinde düşünmesi gereken bir tavsiyeymiş gibi sessizce verilmiş bir yanıtı. Yüzü hiçbir şeyi ele vermiyordu.

‘Senin başarından, zekandan, namından, karizmandan. O da kendi adına bunu başarmak zorunda. O da adam olmalı,’ dedi Candace.

‘Onu adam olmaktan alıkoyduğumun farkında değildim, ne demekse?’

‘Hayır, değilsin. İşte bu yüzden gitmesi gerekiyor ve ben de ona yardım etmeliyim.’

‘Onu özleyeceksin.’

‘Evet, George, onu özleyeceğim.’

Zorlayıcı şekilde meraklı bir ses tonu takınmamak için endişe duyarak, ‘Bir süre burada kalacak mısın? Eğer istersen, Helena’nın yardımından memnun olacağını düşünüyorum. Birinin o Londra’dayken işleri çekip çevirmesi gerekiyor. Ama üniversiteye geri dönmek isteyeceğini tahmin ediyorum,’ dedi George.

‘Hayır, George, bu mümkün değil. O bölümü kapatmaya karar verdiler. Yeterince başvuru olmamış. Kurmakta oldukları yeni açılan bölümlerden birinde yarı zamanlı iş teklif ettiler—Karşılaştırmalı Din ve İngiliz Çalışmaları, artık ne demek istiyorlarsa. Öğretme konusunda yeterliliğim olmadığı için geri dönemeyeceğim. Marcus ayrıldıktan sonra en az altı ay daha burada kalacak olmaktan memnun. Dokuz ay içerisinde ne yapacağıma karar vermem gerekecek. Ancak Marcus ayrıldıktan sonra burada kira ödemedен kalmayı haklı gösteremem. Eğer bir miktar kira kabul edersen, nereye yerleşeceğime karar vermeden önce burada oturursam minnet duyayım.’

‘Buna gerek kalmaz. Burada kiracılık türü bir durum oluşturmamayı yeğlerim, eğer dokuz ay daha fazla kalabileceksen, bu durumdan Helena da memnun olursa, kira sorun değil.’

‘Ona da danışacağım, tabii ki. Bazı değişiklikler yapmak istiyorum. Babam hayattayken, gürültü ve yaygaradan ölesiye nefret ederdi, özellikle de gelip giden tamirci ve işçilerden. Bu yüzden de bir şeyler yapmanın hiçbir anlamı yoktu. Ama mutfak çok kasvetli ve küçük. Eğer ben burayı terk ettikten sonra da burayı personel veya ziyaretçiler için kullanacaksan, senin de bir şeyler yapman gerekecek. Eski kileri mutfağa çevirmek ve oturma odasını genişletmek mantıklı olacaktır.’

Chandler-Powell’ın içinden mutfağın durumunu konuşmak gelmiyordu hiç. ‘Pekala, o konu hakkında Helena ile konuş. Lettie ile evi baştan dekore etmenin maliyeti hakkında konuşursan da iyi olur. Yenilemeye gerek var. Bazı yeniliklerin üstesinden gelebiliriz sanırım.’

Kahvesini bitirmiş ve bilmesi gerekeni öğrenmişti ama kalkmadan önce, ‘Bir şey daha var, Rhoda Gradwyn burada ve bildiğim kadarıyla iki hafta içinde geri gelecek. St. Angela’da da özel yatakların var. Londra zaten onun için daha uygun. Eğer burada kalırsa canı sıkılacak ve bu da onun gibi kadınların en tehlikeli hale geldiği andır. O tehlikeli biri,’ dedi.

Böylelikle haklı çıkmıştı George. Rhoda Gradwyn ile ilgili takıntının arkasında Candace vardı. ‘Ne bakımdan tehlikeli? Kime zararı var?’ diye sordu.

‘Eğer bilseydim, çok daha az endişelenirdim. Onun şöhreti hakkında bir şeyler işitmiş olmalısın—tabi eğer cerrahi ile ilgili makaleler dışında da bir şeyler okuyorsan. O bir araştırmacı gazeteci, en berbat türden. Yer mantarlarının kokusunu alan bir domuz gibi dedikoduları koklar. İnsanların, başkaları tarafından bilinmesi halinde, onlara üzüntü, acı verecek, daha da kötüsü İngiliz halkını ayağa kaldıracak şeylerini bulmak onun mesleği. Para karşılığı sırları satan biri o.’

‘Biraz abartmıyor musun? Bu gerçek olsa bile, beni kendi seçtiği yerde tedavi etmeyi reddettiğim için eleştirirdi. Bu endişe niye? Onun iştahını kabartacak bir şeyler bulması olası değil burada,’ dedi George.

‘Bundan emin olabilir misin? Bir şeyler bulacaktır.’

‘O zaman ne tür bir mazeretle ona buraya geri gele-meyeceğini söylemeliyim?’

‘Ona karşı ıkmana gerek yok. Çift randevu alınmış olduğunu ve boş yatak bulamadığını söylersin basitçe.’

Sinirini kontrol etmekte zorlanmaya başladı George. Hastaların yönetimine yapılan affedilemez bir mdahaleydi bu. ‘Candace, tüm bunları neden söylüyorsun? Genelde mantıklı bir insansın. Ama bunlar paranoyaya yakın fikirler.’

Candace mutfağa geçti ve kahve makinesini boşaltarak iki fincanı yıkamaya başladı. Bir anlık sessizlikten sonra ‘Ben de bazen bunu merak ediyorum. Bunun mantık ve ihtimal dışı olduğunu kabul ediyorum. Her neyse, benim müdahale hakkım yok ancak buraya mahremiyetlerinin peşinde gelen hastaların kendilerini adı duyulmuş bir gazeteci ile birlikte bulmaktan pek hoşlanacağını zannetmiyorum. Ama endişelenmene gerek yok. Onu görmeyeceğim, ne şimdi ne de geri geldiğinde. Mutfaktan bir bıçakla üzerine yürüyecek değilim, açıkçası buna değmez.’

George’un kapıya gittiğini gördü Candace. ‘Robin Boyton geri geldi, Helena onun yer ayırttığından sana bahsetmiştir herhalde. Ne için burada olduğunu biliyor musun?’ dedi George.

‘Robin, Rhoda Gradwyn burada olduğunu söyledi. Belli ki ikisi arkadaşlar ve onun burada olmasından Rhoda’nın hoşlanabileceğini düşünüyor.’

‘Bir gece için mi? Rhoda geri geldiğinde de Rose yazlığını kiralamayı düşünüyor mu? Eğer planlıyorsa, onu göremeyecek, onunla şu anda da görüşemeyecek. Buraya kayıtsız şartsız bir mahremiyet için geldiğini söyledi ve ben de tam olarak böyle olduğundan emin olmak istiyorum.’

Bahçe kapısını arkasından kapatarak, tüm bunların nereden çıktığını düşündü George. Aksi takdirde asla makul kabul edilemeyecek böylesine bir antipati için çok güçlü kişisel bir sebep olmalıydı. Acaba sevgisiz, huysuz yaşlı adama bağlı iki yıllık öfkесinden ve işini kaybetme olasılığından mı Rhoda Gradwyn’e böylesine yoğunlaşıyordu? Bir de Marcus’un Afrika’ya gitme planı vardı şimdi. Onun planını destekliyor olabilirdi ama hoşuna gittiği güçlүkle söylenebilirdi. Uzun ve hızlı adımlarla maksatlıca köşke yürürken, Candace Westhall ve problemlerini bir kenara bıraktı ve kendi problemlerini düşünmeye başladı. Marcus’un yerine birini bulması gerekiyordu ve eğer Flavia da ayrılma vaktinin geldiğine karar vermişse bunun da icabına bakması gerekiyordu. Flavia gitgide huzursuzlaşıyordu. O kadar meşgul olmasına rağmen George bile bu durumu fark etmişti. Belki de meseleye bir son vermenin vakti gelmişti. Yaklaşan Noel tatili ve işlerin yavaşlaması ile birlikte, kendince buna son vermek için önlem almalıydı.

Köşke geri döndüğünde, muhtemelen bahçede belli belirsiz kış güneşinden faydalanmakta olan Mogworthy ile konuşmaya karar verdi. Değiştirilmesi gereken ampuller vardı ve Helena ve Mog’un bahar ile ilgili planlarına ilgi göstermenin vakti gelmişti. Terasa ve bahçeye çıkan kuzey kapısından geçti. Mogworthy görünürlerde değildi ama gül bahçesine çıkan kayın ağaçlı çitin boşluğuna doğru yan yana yürüyen iki figür gördü. Kısa

olan Sharon'dı, gördüğü kadarıyla yanındaki de Rhoda Gradwyn. Sharon ona bahçeyi gösteriyordu. Genellikle bir ziyaretçinin isteği üzerine Helena veya Lettie tarafından yerine getirilen bir görevdi bu. Onları izleyerek dikildi, tuhaf bir ikiliydiler, samimi gibiydiler, belli ki konuşuyorlardı. Sharon kafasını kaldırıp yanındakine bakıyordu. Nedensizce, bu gördüğü canını sıktı. Marcus ve Candace'in önsezileri onu endişelendirmekten ziyade sinirlendirmişti ama şu an, ilk kez, ani bir endişe, sanki kendi alanına kontrol edilemez ve muhtemel tehlikeleri olan bir şeylerin girdiğini hissetti. Bu gerçek üzerinde ciddiyetle durulmayacak kadar mantık dışı ve hatta batıldı, bu yüzden bir kenara itti. Ancak zeki ve genelde akılcı fikirleri olan Candace'in Rhoda Gradwyn'e olan bu takıntısı oldukça tuhaftı. Acaba bu kadın hakkında onun bilmediği bir şey mi biliyordu, açığa çıkmasını istemediği bir şey?

Mogworthy'yi aramaktan vazgeçti ve köşke geri girerek kapıyı sertçe kapattı.

Helena Chandler-Powell'ın Stone Cottage'e gittiğini biliyordu ve onun geri gelişinden yirmi dakika sonra Candace'in ofise gelmesine şaşırمامıştı.

Doğrudan söze girerek, 'Seninle konuşmak istediğim bir şey var. Gerçi iki şey. Rhoda Gradwyn. Dün geldiğini gördüm—en azından onun olduğunu tahmin ettiğim bir BMW'yi yanımdan geçerken gördüm. Ne zaman gidiyor?'

'Gitmiyor, en azından bugünlük. Bir gece daha kalacağını bildirdi.'

'Ve sen de kabul ettin?'

'Herhangi bir açıklama yokken reddedemem ki, açıklaması yoktu. Oda boştu. George'u aradım, o da oralı durmuyordu.'

'Neden dursun ki? Bir günlük gelir daha ve ona göre hava hoş.'

'Bize göre de sorun yok,' dedi Helena.

Ses tonu kızgın değildi. Ona göre George Chandler-Powell makul hareket ediyordu. Ancak bu tek gece kalanlarla ilgili olarak konuşacakları bir vakit ayarlayacaktı. Tesislere göz atmak için bir ön ziyaret gerçekten gerekli miydi? Köşkün oda-kahvaltı usulü çalışan tek gecelik bir otele dönüşmesini istemiyordu. İkinci bir düşünce ise, konuyu gündeme hiç getirmemenin akıllı-

ca olabileceğiydi. Hastalara ameliyatlarının yapılacağı ortamı daha öncesinde göstermek konusunda oldukça kararlıydı. Kliniğine yapılan herhangi bir müdahaleyi hoş görülemez olarak kabul ediyordu. Aralarındaki ilişki asla tam anlamıyla belirlenmiş değildi ama her ikisi de ne şekilde olduğunu çok iyi biliyorlardı. George asla evin iç işlerine karışmazdı, o da asla klinik kısmına.'

'Yani geri gelecek, öyle mi?'

'Öyle tahmin ediyorum ki iki hafta sonra.' Bir sessizlik oldu. 'Neden bu konu hakkında bu denli güçlü şeyler hissediyorsun? O da diğerleri gibi sadece bir hasta. Ameliyat sonrası düzelme için bir haftalığına yerini ayırttı ama Aralık ayında üstelik, sonuna dek kalabileceğinden şüpheliyim. Muhtemelen şehre geri dönmeyi isteyecek. Öyle olsa da olmasa da, diğer hastalardan daha fazla zorluk çıkartacağını zannetmiyorum. Belki de daha az.'

'Bu, zorlukla, ne demek istediğine bağlı. O bir araştırmacı gazeteci, her an bir hikaye gözetliyor olacaktır. Ve eğer yeni makalesi için malzeme istiyorsa, bulacaktır ve bazı hastalarımızın kibirliliği ve aptallığı hakkında eleştirileri olan yazılar yazacaktır. Neticede güvenliğin yanı sıra onlara gizlilik güvencesi de veriyoruz. Bu malikanede bir araştırmacı gazeteci ile böylesine bir gizliliği nasıl düşünebiliyorsun anlayamıyorum, özellikle de bununla.'

'Sadece o ve Bayan Skeffington olacağından, yazmak için kibir ve aptallık namına birden fazla örnekle karşılaşması pek muhtemel gözökmüyor,' dedi Helena.

Mesele bu kadar olmasa gerek. Kardeşi klinikten ayrıldıktan sonra buranın iyice gelişmesi veya batması neden umurunda olsun ki? diye düşündü. 'Bu senin kişisel bir mesele değil mi? Öyle olmalı,' dedi.

Candace gözünü çevirdi. Helena bu soruyu beraberce getiren ani tepkisinden pişman oldu. İkisi birlikte

uyumlu şekilde çalışıyorlardı, en azından profesyonel anlamda. Kendisinin olduğu gibi, üzerinde *uzak durun* notu asılı parmaklıkların arkasına gizlenmiş o özel alanları kurcalamanın vakti değildi.

Bir sessizlik oldu, sonra Helena, 'İki şey olduğunu söylemiştin,' dedi.

'George'a altı ay, belki bir yıl daha burada kalıp kalamayacağımı sordum. Eğer faydam olacağını düşünüyorsan, genel olarak ofisle ve hesap işleri ile ilgilenmeye devam edebilirim. Marcus ayrıldıktan sonra tabii ki, makul bir miktar kira ödeyeceğim. Eğer sen razı değilsen, devam etmek istemiyorum. Önümüzdeki hafta üç gün boyunca burada olmayacağımı da söylemem gerekiyor. Babama bakmam konusunda bana yardım eden hemşire Grace Holmes'e bir tür maaş bağlamak için Toronto'ya uçuyorum.'

Marcus ayrılıyordu. Kararını vermesinin vakti gelmişti ve geçiyordu bile. Onun yokluğu George için büyük bir sorun olacaktı ama hiç şüphe yoktu ki yerine koyacağı birini bulabilirdi. 'Sensiz bu işleri yürütmek bizim için de kolay olmaz. En azından bir süre daha kalırsan, minnettar olurum. Lettie'nin de aynı şekilde düşüneceğinden eminim. Bu arada üniversite ile ilişkini bitirdin mi?' dedi Helena.

'Üniversitenin benimle işi bitti. Klasikler Bölümü'nü oluşturacak yeterli sayıda öğrenci yok. Böyle olacağını biliyordum, tabii ki. Adli Tıp Bilimleri'ni genişletmek için geçen sene Fizik Bölümü'nü de kapattılar, bu sene de Klasikler Bölümü kapanmak zorunda kaldı ve Teolojii de Karşılaştırmalı Din Bölümü'ne çevirdiler. Bu bölümün de çok zor olduğu düşünüldüğünde –bizim bu kavrayışımızla, şüphe yok ki öyle olacak– Karşılaştırmalı Din Bölümü, Din ve Medya Çalışmaları olarak değişti-

rilecek. Ya da Din ve Adli Tıp Bilimleri. Gençlerin yüzde ellisinin üniversiteye gitmesini hedefleyen fakat aynı zamanda yüzde kırkının ortaokuldan eğitimsiz çıkmasına yol açan hükümet fantezi dünyasında yaşıyor. Ama sakın bana yüksek öğrenim konusunu açtırma. Acayip derecede sıkıldım.'

Böylelikle, *İşini kaybetti, kardeşini kaybediyor ve geleceği hakkında hiçbir fikri olmaksızın altı ay boyunca bu evde sıkışıp kalmakla karşı karşıya* diye düşündü Helena. Candace'in profiline baktığında acıma duygusunun üşüşüğünü hissetti. Bu duygu geçiciydi ama şaşırtıcıydı da. Kendini Candace'in yerine sürüklenmeye izin verirken hayal edemedi. İki yıllık bir zaman içerisinde yavaşça ölen, korkutucu, baskıcı yaşlı adam yol açmıştı tüm bunlara. Candace neden ondan kendini kurtaramamıştı. Bir Viktoryan kızının yapabileceği gibi ona vicdani duygularla bakıcılık yapmıştı ama sevgi diye bir şey yoktu ortada. Bunun farkına varmak için herhangi bir algı gerekmiyordu. Personelin büyük bir çoğunluğu gibi kendisi de kulübeden elinden geldiğince uzak duruyordu ama orada neler olduğu gerçeği, dedikodular, imalı sözler gördükleri ve duydukları şeyler sayesinde biliniyordu. Bu yeteneğine rağmen, neden sıralamalarda sonlarda yer alan bir okul yerine, prestijli bir üniversitede bir işe başvurmamıştı ki? Acaba o yaşlı zorba, daha iyisini asla hak etmediğini mi ona dayatmıştı Ve o yardıma gelen hemşireye rağmen Candace'in makul şekilde sağlayabileceğinden çok daha fazla bakıma ihtiyaç duymuştu. Candace onu neden bir bakımevine koymamıştı? Babası, bakıldığı Bournemouth huzurevinde mutlu olamamıştı ama başka huzurevleri de vardı ve aile olarak para sıkıntıları da yoktu. Yaşlı adama kendisinden sadece birkaç hafta önce ölen babasından sekiz milyon sterline yakın para kaldı-

ğına dair söylentiler vardı. Vasiyetname onaylanır onaylanmaz, Marcus ve Candace zengin olacaktı.

Beş dakika sonra Candace ayrılmıştı. Helena bu konuşmayı düşündü. Candace'a bahsetmediği bir şey vardı. Bunun oldukça önemli olduğunu düşünememişti ama bir yandan da kızgınlığına kızgınlık katacak bir olaydı bu. Bayan Gradwyn'in ameliyatının bir gün önce-sinden başlamak üzere bir hafta süreyle Robin Boyton'un kendisi için Rose yazlığında yer ayırttığını söylemek Candace'in ruh halini güçlükle hafifletebilirdi.

14 Aralık Cuma günü saat sekize gelmeden, Rhoda Gradwyn üzerinde gerçekleştirilen ameliyat başarı ile tamamlandığında, George Chandler-Powell doğu kanadındaki özel oturma odasında yalnız başına oturuyordu. Yüzündeki yara izinin üstesinden gelmenin beklediğinden daha karmaşık ve de zaman tüketici olduğu bir tek hastası olmasına rağmen, bir ameliyat gününün ardından sıklıkla aradığı bir yalnızlıktı bu. Saat yedide Kimberley ona hafif bir akşam yemeği getirmişti ve sekiz olmadan yemeğe dair her şey ortadan kaldırılmıştı. İki saatlik yalnızlığı garantiydi. Saat yedide hastasını görmüş ve gelişmeleri incelemişti ve aynısını saat onda tekrar yapacaktı. Ameliyatın hemen ardından Marcus geceyi geçirmek için Londra'ya gitmişti. Bayan Gradwyn'in şu an Flavia'nın emin ellerinde ve kendisinin de görevi başında olduğunu bilerek, George Chandler-Powell aklına özel zevklerini getirdi. Bunların öne çıkanlarından biri de şöminenin önünde Chateau Pavie şişesi idi. Yanan kütükleri daha da harladı, intizamlı şekilde hizalandıklarından emin oldu ve en sevdiği sandalyesine oturdu. Dean şarabı, tortularından arındırarak yeni bir şişeye aktarmıştı ve Chandler-Powell yarım saat içinde içmek için uygun hale geleceğini düşündü.

Köşkü satın aldığı anda aldığı resimlerin bazıları büyük salonda ve kütüphanedeydi ancak en sevdikle-

ri buradaydı. Ona minnettar olan bir hastası tarafından kendine bırakılan altı tane suluboya da bunların arasındaydı. Bu miras kesinlikle beklenmedik bir şeydi ve bunları verenin adını hatırlamak için bir süre düşündü. Yabancı yıkıntılar ve manzaralara karşı olan önyargısını paylaşmış olmasına minnettardı, bu altı tablonun her biri İngiltere'den manzaraları gösteriyordu. Üç tane katedral: Albert Goodwin'in Canterbury suluboyası, Peter de Wint'in Gloucester ve Girtin'in Lincoln katedralleri. Karşı duvara da Robert Hill'in Kent manzarası ve iki tane deniz manzarası olan tablolarını asmıştı.

Kendi kendine tekrar okuyacağına dair söz verdiği, bazıları çocukluğunda okuduğu diğerleri ise büyükbaşının kütüphanesinden kalma kitapların olduğu rafa gözlerini dikti. Ancak şimdilerde akşamları edebiyatla bütünleşecek kadar enerjisi olmadığını hissettiğinden müziğe dönmüştü. Bu akşam özel bir zevk onu bekliyordu, en sevdiği mezzo-soprano ses Hilary Summers'lı Christian Curnyn yönetimindeki Handel'in Semele'siydi. Biri kapıyı tıkladığında ilk CD'yi oynatıcıya yerleştiriyordu. Öfkeye yakın bir sinir hali hissetti. Çok az kişi onu bu odadayken rahatsız ederdi. Daha cevap veremeden kapı açıldı ve Flavia içeriye girdi, kapıyı arkasından sertçe kapattı ve yaslandı. Kepi haricinde üzerinde halen üniforması vardı. George'un ağzından çıkan ilk kelimeler içgüdüselidi.

'Bayan Gradwyn. O iyi mi?'

'Tabii ki iyi. Eğer olmasaydı, burada olur muydum? Altı çeyrekte, aç olduğunu söyledi ve akşam yemeğini ısmarladı—et sulu çorba, çırpılmış yumurta ve tütsülenmiş somon, arkasından da limonlu tatlı, eğer merak edersen. Çoğunu tüketti ve hoşlanmış gibi duruyordu. Ben geri dönene dek Hemşire Frazer'ı yerime bıraktım,

ben döndüğümde vardiyası bitecek ve Wareham'a geri gidecek. Her neyse, buraya Rhoda Gradwyn'i konuşmak için gelmedim.'

Hemşire Frazer, yarı zamanlı çalışan personeldendi. 'Eğer acil değilse, yarına dek bekleyemez mi?' diye sordu George.

'Hayır George, bekleyemez. Yarına dek bekleyemez, ne bir sonraki ne de daha sonraki güne dek de bekleyemez. Dinlemeye tenezzül edeceğin herhangi bir güne dek de bekleyemez.'

'Çok vakit alacak mı?' diye sordu George bu defa.

'Vermeye niyetin olduğundan daha fazlasını alacak.'

Konunun ne olduğunu tahmin edebiliyordu. İlişkilerinin geleceğine er veya geç karar verilmeliydi ve hazır gecesi mahvolmuşken o gün pekala bu gün olabilirdi. Flavia'nın kızgınlık patlamaları çok daha sıklaşmıştı ama daha önce hiç köşkte meydana gelmemişti. 'Ceketimi alacağım, ağaçların altında yürürüz,' dedi George.

'Karanlıkta mı? Zaten rüzgarlı dışarısı. Burada konuşamaz mıyız?'

Ama çoktan ceketini getiriyordu. Geri dönüp üzerine ceketini geçirdiğinde, anahtarları için ceplerini yokladı. 'Dışarıda konuşacağız. Bu konuşmanın tatsız bir konuşma olacağını görebiliyorum ve bu tatsız konuşmanın bu odanın dışında olmasını yeğlerim. Üzerine bir şeyler giysen iyi olur. Kapıda bekliyor olacağım.'

Hangi kapı olduğunu özellikle belirtmeye lüzum yoktu. Sadece batı kanadındaki zemin kattan açılan kapı doğruca terasa ve kastettiği ağaçların altına çıkıyordu. Flavia üstüne kalın şeyler giymiş ve yün bir eşarby kafa-sına bağlamış halde onu bekliyordu. Kapı kilitliydi ama

sürgüsü çekili değildi, George kapıyı arkalarından kilitledi. Chandler-Powell'ın bozmaya hiç niyetinin olmadığı bir sessizlik içinde bir iki dakika kadar yürüdüler. Hâlâ akşamının mahvolmuş olmasına kızgın olduğundan, yardımcı olmaya isteksizdi. Bu buluşmayı Flavia istemişti. Eğer söyleyecek bir şeyi varsa, söyleseydi.

Ağaçlı yolun sonuna geldiklerinde birkaç saniyelik bir tereddütle, Flavia durdu ve yüzüne baktı. George yüzünü net olarak göremiyordu, ama vücudu dikti ve sesi daha önce hiç duymadığı kadar sert ve kararlıydı.

'Bu koşullarla devam edemeyiz. Bir karar vermek zorundayız. Senden benimle evlenmeni istiyorum.'

Böylelikle, George'un korktuğu o an gelmişti. Ama kararı onun vermesi isteniyordu, Flavia'nın değil. Neden böyle bir şeyin ortaya çıktığını öngöremediğini düşündü ancak, ne kadar açık olsa da, bu tamamen beklenmeyen bir şeydi. İpuçlarını, karamsarlığını, neredeyse kine dönüşen yansıtılmayan orandaki sıkıntısını görmezden gelmeyi yeğlemişti. 'Korkarım bu mümkün değil, Flavia.' dedi.

'Tabii ki bu mümkün. Sen boşanmış birisin, ben bekarım.'

'Demeye çalıştığım, bu hiç de üzerinde düşündüğüm bir şey değil. İlişkimiz başlangıcından beri hiç o temelde yükselmedi.'

'Tam olarak hangi temelde yükseldiğini söyler misin? İlk sevgili oluşumuzdan bahsediyorum—sekiz yıl öncesinde, unutmışsundur belki. O zamanlar ne temellerindeydi.'

'Sanırım cinsel çekicilik, saygı, etkilenme. Tüm bunları hissettiğimi biliyorum. Asla seni seviyorum dedim. Asla evlilikten bahsetmedim. Evlilik gibi bir niyetim yoktu. Zaten bir başarısızlık yeter.'

‘Hayır, daima dürüst oldun, dürüst ve dikkatli. Ve bana sadakatini bile veremezdin öyle değil mi? Çekici bir adam, güzide bir cerrah, dul, boşta. Sence pençelerini sana saplamaya çalışan o para delisi kadınları uzaklaştırmak için beni nasıl kullandığını bilmiyor muyum? Ve de öyle gelişigüzel bir ilişkiden de bahsetmiyorum. Benim için asla öyle bir şey değildi. Sekiz yıllık bir adanıştan bahsediyorum. Söylesene, biz ikimiz ayrı yerlerdeyken, hiç aklına düşüyor muyum? Beni hiç, her ihtiyacına koşan, nelerden hoşlanıp hoşlanmadığını, çalışırken hangi tür müziği dinlemek istediğini bilen, istenildiğinde hâzır, ihtiyatlı şekilde hayatının dışında tuttuğun, ameliyathanede önlüklü ve maskeli halimden başka herhangi bir şekilde düşünüyor musun? Yatakta olmaktan pek de farklı değil, öyle değil mi? Ama en azından ameliyathanede yedeğim yok.’

George’un sesi sakindi ama biraz da çekince ile Flavia’nın ses tonundaki samimiyetsizliği kaçırmayacağını biliyordu. ‘Flavia, üzgünüm, eminim düşüncesizce ve istemeden kaba davrandım. Bu şekilde hissettiğin hakkında hiçbir fikrim yoktu.’

‘Senden acıma dilenmiyorum. Onu bana bırak. Hatta sevgi bile istemiyorum senden. Sende bunların için hiçbiri yok. Benim istediğim biraz adalet. Evlenmek istiyorum. Eş olmayı, çocuk umudu taşımayı. Otuz altı yaşındayım. Emekli olana dek çalışmak istemiyorum. Olursam ne olur ki? Emekli ikramiyemi kullanarak, köylülerin beni içlerine almasını dileyerek bir kır evi mi satın alırım? Londra’da doğru dürüst geçinemeyeceğim tek göz bir daire mi alırım? Kardeşlerim yok. Seninle olmak için dostlarımı da ihmal ettim, bana ayırabilecek vaktin olduğunda müsait olabilmek için.’

‘Senden asla hayatını benim için feda etmeni istemedim. Tabi sen buna feda etmek diyorsan,’ dedi George.

Ama Flavia sanki George hiç konuşmamış gibi sözlerine devam etti. ‘Sekiz yıl içerisinde, bu ülkede veya dışarıda asla birlikte tatil yapmadık. Ne sıklıkla bir oyuna, bir filme ya da o seni tanıyan birileriyle karşılaşma ihtimalinin olmadığı restoran dışında bir yere akşam yemeğine gittik? Ben insanların yapmaktan zevk aldığı bu sıradan ama sıcak şeyleri istiyorum.’

George tekrar ve biraz da samimiyetle, ‘Üzgünüm, belli ki bencil ve düşüncesizce davrandım. Zamanla geçen bu sekiz yıla daha olumlu şekilde bakabileceğini düşünüyorum. Ve çok geç de değil. Çok çekicisin ve halen gençsin. Hayatta ne zaman bir aşamanın sona erdiğini ve ne zaman devam etme vaktinin geldiğini anlamak oldukça akla yatkın.’

O an o karanlığın içerisinde dahi, küçümsemesini gördüğünü düşündü. ‘Yani beni fırlatıp atıyorsun?’

‘Hayır. Yoluna bakmaktan bahsediyorum. Söylediğin şey de bu değil mi? Tüm bu konuşmalar ne için?’

‘Yani benimle evlenmeyecek misin? Kararını değiştirmeyecek misin?’

‘Hayır Flavia, kararım değişmeyecek.’

‘Köşk yüzünden değil mi? Aramıza giren başka bir kadın falan değil, bu ev. Benimle hiç bu evde sevişmedin, hiç, öyle değil mi? Beni burada istemiyorsun. Kalıcı olmamı istemiyorsun. Karın olarak değil.’

‘Flavia, bu çok gülünç, ben şato hanımefendisi falan aramıyorum.’

‘Eğer Londra’da bir dairede yaşıyor olsaydın, bu konuşmayı yapıyor olmazdık. Orada mutlu olabilirdik. Ama burada, benim ait olmadığım bu köşkte bunu se-

nin gözlerinde göremiyorum. Burası ile ilgili olan her şey benim karşımda. Ve zannetme ki burada yaşayanlar sevgili olduğumuzdan haberdar değiller—Helena, Lettie, Bostock’lar ve hatta Mog. Muhtemelen beni ne zaman fırlatıp atacağını merak ediyorlardır. Ve eğer atarsan, onların acıma duygusunun verdiği aşağılanmaya da dayanmam gerekecek. Sana tekrar soruyorum, Benimle evlenir misin?’

‘Hayır, Flavia, üzgünüm ama olmaz. Mutlu olamayız ve ben ikinci bir başarısızlık istemiyorum. Bunu bir son olarak kabul etmelisin.’

Ve aniden, Flavia ağlamaya başladı. Ceketini tuttu ve ona yaslandı, George hıçkırıklarını duyuyor ve bedenindeki nabız gibi yansımaları, yün eşarabının yanağına değişimini, onun tanıdık kokusunu ve nefesini hissedebiliyordu. Onu omuzlarından tuttu ve ‘Flavia, ağlama. Bu bir azat etme. Seni özgür bırakıyorum,’ dedi.

Onurunu korurcasına acınası bir hamleyle kendini çekti. Hıçkırıklarını kontrol etmeye çalışarak, ‘Eğer aniden ortadan kaybolursam tuhaf gözükecek, üstelik yarın ameliyat edilmesi gereken Bayan Skeffington da var. Bayan Gradwyn ile de ilgilenilmesi gerekiyor. Bu yüzden yılbaşı tatiline çıkana dek kalacağım, ama geri döndüğünde artık burada olmayacağım. Ama bana bir şey için söz ver. Bu güne dek senden hiçbir şey istemedim, öyle değil mi? Doğum günleri veya Noel’lerde gönderdiğin hediyelerinin sekreterlerin tarafından seçildiğini veya bir mağazadan yollandığını da daima biliyordum. Bu gece bana gel, odama gel. İlk ve son kez olacak, söz veriyorum. Geç gel, saat on bir gibi. Bu şekilde sona eremez,’ dedi.

Şu an Chandler-Powell ondan kurtulmak için çaresizdi. ‘Tabii ki, gelirim,’ dedi.

Flavia belli belirsiz bir teşekkür mırıldandı, arkasını döndü ve çabuk adımlarla eve doğru yürümeye başladı. Zaman zaman yarı tökezleyerek ilerledi. George onu tutmamak ve acısını hafifletecek bazı son sözler bulmamak için direnmek zorundaydı. Hiçbiri olmadı. Ameliyathaneye yeni bir hemşire bulması gerekeceği gerçeğinin çoktan aklında yer ettiğinin farkındaydı. Bir de feci bir söz verdiğinin farkındaydı ama bu tutması gereken bir sözdü.

Flavia'nın karaltısı kaybolana dek bekledi ve sonra karanlıkla bütünleşti. Hareketsizce dikiliyordu. Batı kanadına doğru kafasını kaldırdığında, iki ışığın solgun bulanıklığını gördü. Biri Bayan Skeffington'ın odasında diğeri ise hemen yanındaki Rhoda Gradwyn'in odasındaydı. Yatağının başındaki lamba halen açık olmalıydı ve henüz yatmamıştı. İki haftadan uzun bir süre önce taşların üzerine oturduğu o geceyi ve yüzünü pencerede gördüğünü düşündü. Bu hastanın hayal dünyasında böylesine yer etmesinin anlamının ne olabileceğini merak etti. Muhtemelen bunun sebebi Harley Sokağı'ndaki muayene odasındayken halen açıklığa kavuşmamış muammalı cevabıydı. Ona neden bu yara izinden kurtulmak için bu kadar uzun süre beklediğini sormuştu. *Çünkü, artık ona ihtiyacım yok.*

Rhoda Gradwyn dört saat önce bilincine yavaşça kavuşmuştu. Gözlerini açtığında gördüğü ilk obje küçük bir çemberdi. Hemen önünde, sanki yüzmekte olan bir dolunay gibi havada asılı duruyordu. Karmaşık ve donuk zihni bunu anlamlandırmaya çalışıyordu. 'Bu ay olamaz,' diye düşündü. Çok belirgindi ve kımıldamıyordu. Ve sonra çember netleşti ve bunun ahşap çerçevesi, içi pirinçten bir duvar saati olduğunu gördü. Akrep, yelkovan ve rakamlar gitgide netleşmesine rağmen saati okuyamıyordu. Çok da önemli olmadığına karar verdi ve denemeyi sürdürmedi. Tanımadığı bir odada yattığını ve sessiz adımlarla etrafında solgun silüetler şeklinde insanların dolaştığını fark etti. Ve hatırladı. Yüzündeki yara izinin kaldırılması için buraya gelmişti ve ameliyatı için hazırlanıyor olmalıydılar. Ameliyatın ne zaman gerçekleştirileceğini merak etti.

Sonra suratının sol yanına bir şeyler yapılmış olduğunun farkına vardı. Bir acıma ve kalın bir yara bandı gibi ağrıyan bir ağırlık hissetti. Kısmen ağzının kenarından başlıyor ve sol gözünün köşesine doğru uzanıyordu. Gücü olup olmadığı konusunda kararsız şekilde elini kaldırdı, dikkatlice yüzüne dokundu. Sol yanağı yerinde değildi. Keşfe çıkan parmakları orada bantla çaprazlama tutturulmuş katı bir kütle bulabildiler. Biri nazikçe elini aşağıya doğru indirdi. Güven veren tanıdık bir ses, 'Sargıya bir süre dokunmamalıyım,' dedi. Derlenme odasında olduğunu anladı, etrafında yavaş yavaş şekillenen iki fi-

gür Bay Chandler-Powell ve Hemşire Holland olmalıydı.

Kafasını kaldırdı ve sargılı ağzıyla cümleler kurmaya çalıştı. 'Nasıl gitti? Memnun musunuz?'

Kelimeler kurbağa vıraklaması gibi geliyordu ama Bay Chandler-Powell ne demek istediğini anlamış gibi duruyordu. Rhoda onun sakin, otoriter ve güvenilir sesini işitti. 'Çok iyi. Umuyorum ki çok kısa bir zaman da siz de memnun olacaksınız. Şimdi bir süre dinlenmelisiniz burada ve ardından Hemşire sizi odanıza çıkaracak.'

Etrafındaki kıpırtısız nesneler gibi o da kıpırdamaksızın uzandı. Acaba, ameliyatı ne kadar saat sürmüştü? Bir saat, iki, üç? Ne kadar olursa olsun zaman, onun için ölümüne benzer şekilde kayıptı. Herhangi bir insanın ölümüne hayal edebileceği şey bu olmalıydı. Bu geçici ölüm hali ve uyku arasındaki farkı düşündü. Uykudan sonra uyanıldığında, derin bir uyku bile olsa, zamanın aktığı anlaşıldı. Zihin hatırlamanın ötesinde, uyanırken görülen rüyaları sönüp gitmeden önce bölük pörçük de olsa yakalardı. Bir önceki günü hatırlamaya çalışarak hafızasını yoklamaya çalıştı. Yağmurla yıkanan bir arabanın içerisinde oturuyor, sonra köşke geliyor, ilk kez büyük salona giriyor, odasında çantalarını açıyor ve Sharon ile konuşuyordu. Ama bütün bunlar kesinlikle iki hafta önce köşke ilk kez geldiğinde olanlardı. Daha yakın geçmişi hatırlamaya başladı. Dün çok daha farklıydı. Hemen gelip geçiveren ani yağmurlarla, kış güneşinin yer yer serpiştirildiği sorunsuz bir yolculuk geçirmişti. Sonradan ya boş vereceği ya da işine yarayacak, sabırla edinilmiş bilgiler getirmişti yanında. O mahmur uykulu rahatlık içerisinde tıpkı geçmişi gibi onları da boş verdi. Geçmişi ona elinden gelenin en kötüsünü yapmıştı ama o gücü artık yakında son bulacaktı.

Gözlerini kapatıp uykuya dalarken, önündeki huzurla geçireceği geceyi ve asla uyanamayacağı sabahı düşündü.

Yedi saat sonra, kendi özel odasında, Rhoda uyuşuk şekilde uyandı. Uykudan aniden uyanmanın verdiği o geçici karışıklık hali ile birkaç saniye hareketsizce uzandı. Yatağın rahatlığını ve yükseltilmiş yastıklara yaslanmış kafasının ağırlığını hissetti. Odanın kokusu Londra'daki yatak odasından farklıydı. Kararsız bir rüzgar tarafından ona taşınan toprak ve çimen kokusu kıştan çok sonbahar kokusunu andırıyordu. Koyu bir karanlık içerisindeydi odası. Nihayetinde Hemşire Holland'ın bütün gece dinlenmesi gerektiğine dair tavsiyesini kabul etmeden önce, perdelerin açılmasını ve örgü pencerenin hafifçe açılmasını istemişti; kış aylarında dahi olsa temiz hava olmaksızın uyuyamıyordu. Ama bu muhtemelen pek mantıklı değildi. Pencereye sabit gözlerle baktığında, odasının dışarıdaki gece karanlığından daha da karanlık olduğunu ve takımyıldızların gökyüzünün solgun aydınlığında parladığını gördü. Rüzgar çok daha sert esiyordu ve bacalardaki hışırtısını duyabiliyor, sağ yanağındaki nefesini hissedebiliyordu.

Hiç alışkın olmadığı bu bitkinlik halinden kendini kurtarmalı ve pencereyi kapatmak için kalkıp harekete geçmeliydi. Bu çaba onun yapabileceğinin ötesinde gözücüydü. Sakinleştirici teklifini geri çevirmiş ve bu teklifi çok tuhaf bulmuştu. Gözleri uzunlamasına duran yıldız parıltısına sabitlenmiş, rahat ve sıcacık kozasında,

bir sonraki rüzgarın yumuşak darbesini bekliyordu. Acı hissetmiyordu. Sol elini kaldırdı ve yavaşça sargıya ve onu tutan banda dokundu. Sargının kalınlığına ve ağırlığına artık alışmıştı ve onu halen üzerini kapladığını hayal ettiği yara izi gibi bir parçasıymışçasına okşadığını fark etti.

Şu an, rüzgarın sükunetinde, sadece odanın bu denli sessiz olmasının duyulur kılabileceği çok kısık bir ses duydu. Oturma odasında birilerinin hareket ettiğini duymanın ötesinde hissetti. İlk bakışta, uykulu ve yarı bilinçli şekilde olduğundan, korku yerine muğlak bir merak duydu. Sabah erken saatler olmalıydı. Belki de saat yedi olmuştu ve sabah çayı odasına geliyordu. Sonra başka bir ses daha duydu, hafif bir kapı gıcırtısından başka bir şey değildi ama yanlışı duymuş olamayacağı kadar ortadaydı. Birisi yatak odasının kapısını kapatıyordu. Merakı yerini soğuk bir tedirginliğe bıraktı. Hiç kimse konuşmuyordu. Işıklar açılmamıştı. Ağzını yarı örten bu sargılar yüzünden çatlayarak, etkisizce çıkan sesi ile ‘Sen kimsin? Ne yapıyorsun? Kim var orda?’ demeye çalıştı. Cevap veren olmadı. Mutlak bir katıyetle odasına girenin dostça bir niyeti olmadığını ve odasında niyeti ona zarar vermek olan bir kişinin veya şeyin dolaştığını biliyordu.

Kaskatı yatağında uzanırken beyaz giysili, maskeli solgun bir figür yatağının yanında dikiliyordu. Kollarını bir kutsama ayininin, dini hareketleriymiş gibi kafasının üzerinde oynatıyordu. Bir kuvvetle yatağından doğrulmaya çalıştı ama yatak örtüleri, üzerinde ağır bir yük gibi biniyordu, elini ışığa ve yardım ziline doğru uzattı. Eli karanlıkta prize dokundu, bastı ama ışık yanmadı. Biri yardım ziline zincirini onun ulaşamayacağı bir yere çekmiş ve ampulü, lambadan sökmüş olmalıydı. Çığlık atmadı. Bağırıp çığırma rahatlık bulmaya ve korkuya

direnerek geçirdiği tüm o oto-kontrollü yıllar ondan çığlık atma gücünü silmişti. Bağırmasının işe yaramayacağını da biliyordu, suratındaki sargılar konuşmasını bile engelliyordu. Yatağından doğrulmak için çaba gösterdi ama kımıldayacak gücü kendisinde bulamıyordu.

Karanlıkta, bu figürün beyazlığının içinde örtülü kafasını ve maskeli yüzünü belli belirsiz şekilde seçebiliyordu. Yarı açık pencerenin bölmelerinin içinden bir el içeri doğru giriyordu ama bu bir insan eli değildi. Bu kemiksiz damarların içinden asla kan dolaşıyor olamazdı. Koldan kesilmiş olması muhtemel tozpembe bir beyazlık içindeki bu el o gizemli amacı doğrultusunda hareket ediyordu. Gürültü çıkarmaksızın pencerenin sürgüsünü kapadı, kontrollü hareketlerle kibar ve zarif şekilde, yavaşça pencere boyunca perdeleri çekti. Odanın karanlığı daha da yoğunlaşmıştı, sadece ışığın yok olmasından değil aynı zamanda odadaki havanın nefes almayı dahi güçlendirmesinden ötürü böyleydi. Yarı uykulu vaziyetinden kaynaklanan bir sanrı olduğunu söyledi kendi kendine ve bir şanslı anında, görüntünün etrafını çepeçevre saran karanlığın içerisinde yok olmasını bekleyerek ona dimdik bakmayı başardı. Ve sonra bütün umutlar söndü.

Figür, yatağının kenarında dikiliyor ve ona doğru bakıyordu. Beyaz, şekilsiz bir formdan başka bir şey seçemiyordu. Gözlerinin içine bakan gözler belki de öylesine acımasızdı ancak onun seçebildiği sadece iki tane siyah kesitti. Sessizce söylenen ama hiçbir anlam veremediği kelimeler işitti. Bir gayretle kafasını yastığından kaldırdı ve bir direnişi dile getirmeye çalıştı. Birden zaman dondu ve o korku girdabı içerisinde yalnızca bir koku duyuyordu; kolalı çarşafların o silik kokusunu. Karanlığın içerisinden ona doğru eğilen babasının yzyd. Otuz

yılı aşkın süredir onu hatırladığı şekliyle değil, küçük çocukluğundaki genç, mutlu bir yüz yatağının üzerine doğru eğilmişti. Sargılara dokunmak için kolunu kaldırdı ama kolu öylesine ağırdı ki geri düştü. Hareket etmeye ve konuşmaya çalıştı. 'Bana bak, kurtuldum işte ondan,' demek istiyordu. Uzuvarları demirden bir sandığa kilitlenmiş gibi hissediyordu, ama şu an, titreyerek de olsa sağ elini kaldırmayı başardı ve yaranın üzerindeki sargıya dokundu.

Bunun ölüm olduğunu biliyordu, yanı sıra istenilmeyen bir huzur ve kurtulma. Tensiz ve insan ötesi bu güçlü el, kafasını yastıklara doğru gömerek boğazının etrafına dolandı ve bu ruh bütün ağırlığını ileri doğru savurdu. Gözlerini ölümün yüzüne kapatamazdı, mücadele de etmedi. Odanın olanca karanlığı üzerine çöktü ve bu tüm hislerinin nihayete erdiği son karanlık oldu.

Saat yediyi on iki geçe, Kimberley mutfakta endişelenmeye başlıyordu. Hemşire Holland ona Bayan Gradwyn'in saat yedide kahvaltı tepsisini odasına istediğini söylemişti. Köşke ilk geldiği sabahtan bile daha erkendi ama Hemşirenin, Kim'e hazır olmasını söylediği vakit saat yediydi. Saat altıyı kırk beş geçe tepsiyi hazırlamıştı ve demliğı ısınması için ocağın üzerine yerleştirmişti.

Saat şu an yediyi on iki dakika geçmişti ama zil çalmamıştı. Kim, Dean'in ona kahvaltıyı hazırlamada ihtiyacı olduğunu biliyordu. Bay Chandler-Powell alışılmadık şekilde kendi odasına servis istemişti. Genellikle kendi mutfağında istediklerini hazırlayan ve nadiren pişmiş kahvaltı yiyen Bayan Cressett de o sabah saat yedi buçukta diğer köşk personeli ile birlikte yemek salonunda kahvaltı edeceğini söylemiş ve sıradışı bir şekilde pastırmanın yeterince kızartılmış olmasını ve yumurtanın taze olmasını istemişti. Kim, sanki köşkte taze olmayan yumurta bulunma ihtimali varmış gibi diye düşündü ve Bayan Cressett'in de bunu en az onun kadar iyi bildiğini biliyordu. Bir diğer sinir bozan şey ise görevi masayı hazırlamak ve portatif ısıtıcıları açmak olan Sharon'ın ortallıklarda gözükmemesi idi. Bayan Gradwyn'in zili çalma ihtimali yüzünden, Kim'in üst kata çıkarak onu uyandırmaya niyeti yoktu.

Tepsideki kupanın, fincan altının ve süt kabının tam manasıyla hizalandığını kontrol ederek, Dean'e döndü

ve yüzünü endişe ile buruşturdu. 'Galiba bunu yukarı götürmem gerek, hemşire saat yedide demişti. Bu sanırım zilin çalmasını beklememem gerektiği ve Bayan Gradwyn'in kahvaltının tam yedide orada olmasını istediği anlamına geliyordur,' dedi.

Başı belada bir çocuk gibi gözüken yüzü, daima Dean'in sevgisini ve merhametini biraz da kızgınlıkla öne çıkartırdı. Dean, telefona yürüdü. 'Hemşire, ben Dean. Bayan Gradwyn çay için zili çalmadı. Bekleyelim mi yoksa Kim'in kahvaltıyı şimdi yukarıya çıkarmasını ister misiniz?'

Konuşma bir dakikadan bile kısa sürdü. Ahizeyi yerine koyarken, Dean, 'Yukarı götürmen gerekiyormuş. Hemşire içeri girmeden önce onun kapısını çalmanı söyledi. Bayan Gradwyn'e o götürecektir,' dedi.

'Sanırım önceden olduğu gibi Darjeeling istiyordur ve de çörek. Hemşire başka bir şey söylemedi.'

Ocakta yumurtaları kızartmakla meşgul Dean kısaca, 'Eğer yemezse, bırakır,' dedi.

Kettle suyu çabucak kaynattı ve dakikalar içinde çayı hazırladılar. Dean, alışıldık şekilde, onunla birlikte asansöre dek geldi ve kapıyı tutarak düğmeye bastı ve böylelikle Kim her iki elini de tepsiyi taşımak için kullanabiliyordu. Asansörden çıkınca, Kim Hemşire Holland'ın oturma odasından çıktığını gördü. Tepsinin kendisinden alınmasını bekliyordu ama bunun yerine Hemşire, hızlı bir bakışın ardından, Bayan Gradwyn'in odasına açılan kapıyı açtı ve Kim'in onu takip etmesini istediği belliydi. Bunun şaşırtıcı olmadığını düşündü Kim; hastalara sabah çayını taşımak Hemşire'nin görevi değildi.

Oturma odası karanlıktı. Hemşire ışıkları açtı ve yine Hemşirenin açtığı yatak odası kapısına doğru yürüdüler. Bu oda da karanlık içerisindeydi ve hiç ses yoktu, birinin

nefes aldığına dair o ince ses dahi... Bayan Gradwyn çok derin uyuyor olmalıydı. Kim bunun tıpkı boş bir oda-ya girmek gibi, tuhaf bir sessizlik olduğunu düşündü. Genellikle tepsinin ağırlığını pek hissetmezdi ama şu an gitgide ağırlaşıyormuş gibi görünüyordu. Tepsi elinde açık kapıda kaldı. Eğer Bayan Gradwyn geç saatlere kadar uyuyorsa, başka bir demlik yapması gerekecekti. Ne sürekli ısıtmak ne de soğuk bırakmak bir işe yarardı.

Sesinde herhangi bir endişe tonu olmaksızın, 'Eğer halen uyuyorsa, uyandırmanın bir anlamı yok. Ben iyi olup olmadığını şöyle bir kontrol edeceğim,' dedi.

Yatağa doğru yürüdü ve el fenerinin ışığını sırtüstü uzanan figürünün üzerinde gezindirdi, sonra güçlü bir ışık verdi fenerden. Sonra kapattı, karanlıkta Kim yüksek, telaşlı sesini duydu. Sanki Hemşire'ye ait değildi bu ses. 'Geri çekil, Kim. Girme içeri. Bakma! Bakma!'

Ama Kim bakmıştı, el fenerinin ışığı sönmeden önceki o saniyeler içerisinde, ölümün o garip imgesini görmüştü: Yastığa dağılmış siyah saçlar, boksörlerinin gibi sıkıca kaldırılmış yumruklar, açık tek bir göz, morlu benekli bir boyun. Bu Bayan Gradwyn'in kafası değildi. Hiç kimseye ait değildi, parlak kırmızı kopuk bir kafa, yaşayan herhangi bir şeyle hiç mi hiç alakası olmayan bir maket. Haliya düşen çinilerin kırılma seslerini duydu, oturma odasındaki bir koltuğa doğru sendeleyerek, yaslandı ve fena halde midesi bulandı. Kusmuğunun kokusu burun deliklerine doğru yükselirken bayılmadan önce aklındaki son düşünce yeni bir dehşetti: Bayan Cressett bu koltuğun mahvolmasına ne diyecekti?

Kendine geldiğinde kendi yatak odalarında uzanıyordu. Dean oradaydı ve arkasında Bay Chandler-Powell ve Hemşire Holland dikiliyordu. Bir süre gözleri kapalı

uzandı ve Hemşire'nin sesini ve Bay Chandler-Powell'ın cevabını duydu.

'Hamile olduğunu fark etmedin mi George?'

'Hangi cehennemden bileyim? Ben doğum uzmanı değilim.'

Yani biliyorlardı. Haberi vermek zorunda kalmayacaktı. Tek umursadığı bebektir. Dean'ın sesini duydu. 'Bâyıldıktan sonra uyuyakaldın. Seni Bay Chandler-Powell taşıdı buraya dek ve sana yatıştırıcı verildi. Neredeyse öğlen oldu.'

Bay Chandler-Powell ileri çıktı ve soğuk elleriyle nabzını tuttu.

'Nasıl hissediyorsun, Kimberley?'

'Ben iyiyim, daha iyiyim, teşekkürler.' Oldukça toparlanmış şekilde dikildi ve Hemşire'ye baktı. 'Hemşire, Bebek iyi mi?'

'Endişelenme, bebek iyi. Eğer istersen öğle yemeğini burada yiyebilirsin ve Dean seninle kalır. Bayan Cressett, Bayan Frensham ve ben yemek salonu ile ilgileniriz,' dedi Hemşire Holland.

'Hayır, ben iyiyim. Gerçekten. Çalışırsam daha da iyi olurum. Mutfığa geri dönmek istiyorum. Dean'ın yanında olmak istiyorum,' dedi Kim.

'Aferin kızım. Elimizden geldiğince hepimiz bilindik rutinimize geri dönmeliyiz. Ama aceleye gerek yok. Sakin sakin yapın işlerinizi. Başmüfettiş Whetstone burada ama belli ki Metropol Polisi'nden özel bir ekibin buraya gelmesini bekliyor. Bu arada herkesten, dün gece olan şey hakkında konuşmamalarını istedim. Anlıyor musun Kim?'

'Evet, beyefendi, anlıyorum. Bayan Gradwyn öldürüldü, değil mi?'

‘Londra ekibi geldiğinde daha net şekilde bilebileceğimizi umuyorum. Eğer öldürüldüyse, kimin sorumlu olduğunu ortaya çıkaracaklardır. Korkmamaya çalış Kimberley. Sizler dostlar arasındasınız, sen ve Dean her zaman olduğunuz gibi, sizinle ilgileneceğiz.’

Kim teşekkürlerini mırıldandı. Gitmişlerdi. Yatağından dışarı çıkarak Dean’in güçlü kollarına kendini bıraktı.

KISIM İKİ

15 Aralık

Londra, Dorset

Cumartesi sabahı saat on buçukta, Şef Adam Dalgliesh ve Emma Lavenham, Emma'nın babası ile buluşmak üzere randevulaşmışlardı. Özellikle de kızı ile evleneceğini bildirme maksadı taşıyorsanız, müstakbel bir kayınpeder ile buluşmak, hiç kaygı taşımaksızın, nadiren kalkışılabilen bir girişimdir. Dalgliesh, benzer hayali girişimlerinin bulanık anılarını da hatırlayarak, Profesör Lavenham ile tek başına görüşmesi gerektiği düşüncesine kapılmıştı ancak Emma, onu babası ile buluştuklarında birlikte olmaları gerektiği konusunda kolaylıkla ikna etti. 'Sevgilim, aksi taktirde, bana sürekli olarak ne düşündüğümü sorup duracak. Ne de olsa, seni şu ana dek hiç görmedi, ben de adını çok nadiren geçirdim sohbetlerde. Eğer ben de orada olmazsam, kabul edip etmediğinden emin olamam. Ne kadarının gerçek olduğunu kestiremediğim, daima bir belirsizlik eğilimi vardır onun.'

'Onun bu muallakta tavırları çok sık mıdır?'

'Ben onunla birlikteyken öyle ama aklından zoru yok. Daha çok dalga geçer gibi yapar.'

Dalgliesh bu muallaklığın ve alaycılığın müstakbel kayınpederi ile olan problemlerinin en basiti olacağını düşündü. Yaşlı adamların, gençlik ve orta yaşlarındaki ilginç olayları abartmaya hevesli olduklarını fark etmişti. Sanki sürekli kendini tasvir eden bu garip kişilik özelliği, günden güne fiziksel ve zihinsel gücün çekilmesine kar-

şılık bir savunma şekliydi. Emma ve babasının birbirleri hakkında ne düşündüklerini bilmiyordu ama kesinlikle sevgi vardı aralarında, hiç değilse geçmişin hatırına, bir düşkünlük ve bağlılık. Kendisinden daha neşe dolu, cıvıl cıvıl ve daha sevimli bir küçük kız kardeşi olduğunu, çocukluğunda araba çarpması sonucu öldüğünü ve onun babasının en sevdiği çocuğu olduğunu söylemişti ama sesinde bir alınma veya eleştiri yoktu. Kırgınlık Emma ile özdeşleştirebileceği bir duygu değildi. Bu ilişki ne kadar zor olursa olsun, babasının ve sevgilisinin bu buluşmalarının başarı ile neticelenmesini istiyordu. Bunun böyle olmasını sağlayacak olan Dalglish'in ta kendisiydi. Bu sevgilisinin anılarında sürekli bir huzursuzluk veya mahcubiyet olarak kalmamalıydı.

Dalglish'in, Emma'nın çocukluğu hakkında bildiği her şey, birbirlerinin geçmişine dair detayları ihtiyatlı adımlarla keşfettikleri sohbetlerde gelişigüzel söylenen parçalardan oluşuyordu. Emekliliğinde, Profesör Lavenham, Londra sevdasıyla Oxford'u geri çevirmişti ve Marylebone'da 'konaklar' diye tabir edilen genişçe bir dairede yaşıyordu. Evi Paddington istasyonundan çok uzakta değildi. Bu istasyondan bindiği trenle sıklıkla, kızının şüphesine göre, dönem dönem aşırı sıklıkla, üniversite yemekleri için Oxford'a giderdi. Dul kızları ile birlikte yaşamak üzere Camden Town'a gelen üniversiteden eski bir hizmetli ve karısı gerekli temizliği yapmak ve sonra profesörün akşam yemeğini pişirmek için günlük olarak uğruyordu. Evlendiğinde kırk yaşının üzerindediydi, şu an yetmiş yaşının üzerinde olmasına rağmen, kendine özen gösterme konusunda oldukça iddialıydı. Sawyer'lar kendilerini bu yardıma muhtaç ve seçkin yaşlı adama sadakatle baktıklarına ikna etmişlerdi. Sadece son sıfat yerli yerindeydi. Calverton Konakları'nı ziyaret

eden eski meslektaşlarının görüşü Henry Lavenham'ın kendisi için en iyisini yaptığıydı.

Dalgliesh ve Emma konağa bir taksi tuttular ve daha önce planlandığı gibi saat onda buraya geldiler. Daire daha yeni boyanmıştı ve tuğlalı kısımlar, Dalgliesh'e göre tam da fileto biftek renginde olarak açıklanabilecek uygunsuz bir renge boyanmıştı. Aynalı, keskin şekilde mobilya cilası kokan, genişçe bir asansör onları üçüncü kata çıkardı.

27 numaralı oda kapısı gecikmeden açılmıştı, bu yüzden Dalgliesh ev sahibinin pencereden taksilerinin gelişini izlediğinden şüphelendi. Yüz yüze oldukları adam neredeyse onun kadar uzundu ve gri gür saçlarının altında güçlü, yakışıklı bir yüzü vardı. Bastonuna yaslanmıştı ama omuzları hafifçe eğilmişti. Kızı ile tek benzerliği olan siyah gözleri parlaklığını yitirmişti ama Dalgliesh'i şaşırtıcı şekilde güçlü süzüyordu. Terlikleri vardı ve resmi giyinmemişti ama titiz görünüyordu. Kapıda kaldıklarını ima eder şekilde sabırsızlıkla, 'Buyrun, içeri girin,' dedi.

Cumbalı bir ön odaya doğru yönlendirildiler. Burasının bir kütüphane olduğu belliydi, hatta, bütün duvarların, masanın ve aslında bütün düz alanların kitap ciltleri, gazete ve dergilerle dolu olduğu hesaba katıldığında, bu odada okuma dışında başka bir şey yapılması mümkün değildi. Masaya dönük bir sandalyenin üzeri bütün kağıtlar altına yığılmak suretiyle temizlenmişti, bu da Dalgliesh'te meşum bir tuhaflık hissi uyandırmıştı.

Profesör Lavenham sandalyeyi masadan çekti ve oturdu, Dalgliesh'e de oturması için boş sandalyeyi işaret etti. Rahatsız edici şekilde Emma'nın kaşlarına benzeyen artık grileşmiş kaşlarının altındaki siyah gözleri, gözlüğünün üzerinden Dalgliesh'e bakıyordu. Emma

pencereye doğru yürüdü. Dalgliesh eğlenmek için kendince hazırlandığından şüphelendi. Ne de olsa babası evliliklerini yasaklayamazdı. Onun da onayını almak istiyordu ancak ne onayının ne de muhalif olmasının kararına etki etmesi söz konusu değildi. Orada olmaları yerinde bir hareketti. Dalgliesh daha erken gelmiş olması gerektiğine dair tedirginlik duyuyordu. Başlangıç pek de yerinde değildi.

‘Şef Dalgliesh, umarım rütbenizi doğru şekilde biliyorumdur.’

‘Evet, teşekkür ederim.’

‘Sanırım Emma bana öyle söylemişti.’

‘Senin gibi meşgul bir adamın zamanlaması pek de uygun olmayan bu ziyareti neden yaptığını düşünüyordum. Uygun kişiler listesinde adının olmadığını söylemek zorunda hissediyorum. Buna rağmen, kızının üzerine titreyen bir babanın ihtiyaç duyacağı cevapları verirken listeye adını eklemeye oldukça hazır durumdayım.’

Bu kişisel sorgulama için Oscar Wilde’a borçluydular. Dalgliesh minnettar hissetti; profesör halen canlı olduğu belli olan hafızasından, muhtemelen Latince drama veya kurgusu derin bir pasajı taramıştı.

Profesör Lavenham sözlerine devam etti. ‘Emma’nın alışkın olduğu yaşam tarzını sürdürebilmesi için yeterli gelire sahip olup olmadığınızı soruşturmak sanırım olağan bir durum. Doktorasını bitirdiğinden bu yana, bir baba olarak eskiden beceremediklerimi telafi etmek için ara sıra sağladığım cömert desteği saymazsak, kendi kendine geçinmeyi başardı. Her ikinizin de rahatça yaşayabilmesine imkan verecek yeterli paraya sahip olduğunuzu farz edebilir miyim?’

‘Metropol Polisinde şef olarak aldığım maaşım ve

de teyzemden bana kalan hatırı sayılır miktarda da bir param var.'

'Toprak şeklinde mi yoksa yatırım mı?'

'Yatırım şeklinde.'

'Bu memnuniyet verici. Aslına bakarsan arazi hem kazanç sağlamaktan hem de keyif verici olmaktan çıkmış durumda. Toprak hakkında söylenebilecek şey bu. Evin var mı?'

'Quennhithe'de yüz yılın üzerinde kira kontratlı, Thames'e bakan bir dairem var. Belgrave Meydanı'nın tutulmayan bir mahallesinde dahi olsa kendime ait evim yok.'

'Öyleyse sana tavsiyem bir ev edinmen olur. Emma gibi bugüne dek hiçbir şeyi eksik edilmemiş bir kızın Quennhithe'de Thames'e bakan bir dairede yaşaması, yüzyıllık kontratı dahi olsa, zorlukla beklenebilir.'

'Ben o daireyi seviyorum baba,' dedi Emma. Görüşü önemsenmedi.

Profesör belli ki bu alaycı satışmayı sürdürme çabasının, kendisine verdiği zevkle çok orantısız olduğuna karar kılmıştı. 'Pekala, bu yeterli duruyor. Şu an sanırım her ikinize de adet olarak içecek bir şey ikram etmem gerekiyor. Şahsen şampanyadan hoşlanmam, beyaz şarap da bana gelmez pek ama mutfaktaki masanın üzerinde bir şişe burgonya var. Sabah saat on kırk beş içmek için pek de uygun bir vakit değil sanırım, bu yüzden beraberrinizde götürmenizi önereceğim. Uzun süre kalacağınızı tahmin etmiyorum. Ya da' dedi umutluca, 'kahve içebiliriz. Bayan Sawyer her şeyi hazırlayıp bıraktığını söylemişti.'

'Biz şarap istiyoruz, baba,' dedi Emma kararlı bir sesle.

‘O zaman icabına da bakabilirsiniz.’

Birlikte mutfağa gittiler. Kapıyı kapatmak çok kaba gözükecekti, bu yüzden her ikisi de kahkahalara boğulmamak için kendilerini tuttular. Şarap bir şişe Clos de Beze’ydi.

‘Bu çok etkileyici bir şişe,’ dedi Dalglish.

‘Çünkü senden hoşlandı. Masa çekmecesinde, seni beğenmeme ihtimaline karşı bir şişe köpeköldüren durduğuna bahse girerim. Böyle bir şeye hiç şaşırmazdım.’

Kütüphaneye geri döndüler, Dalglish’in elinde şişe vardı. ‘Teşekkür ederim, efendim, bunu sizin de aramıza katılabileceğiniz özel bir gün için saklayacağız.’

‘Tabii, belki. Üniversite yemekleri dışında genelde dışarıda yemek yemem. Havalar düzeline belki. Sawyer’lar soğuk havalarda dışarı çıkmamdan pek hoşlanmıyorlar.’

‘Umarız düğüne gelebilirsin, baba. İlkbaharda, muhtemelen Mayıs’ta College Şapeli’nde olacak. Tarihi belirler belirlemez sana bildiririm.’

‘Kesinlikle gelirim, eğer yeterince iyi olursam. Bunu üzerimde bir vazife olarak görüyorum. Bunu rasgele okuduğum şeylerden değil, İngiltere Kilisesi’nin Toplu Dua Kitabı’na ithafen söylüyorum ki, benden merasimin tam manasıyla açıklanmamış bazı sözsüz kısımlarında yer almam bekleniyor. Bu kesinlikle benim kayınpederimin düğünde yaptığı şeydi. Sanki bekletilsem vazgeçeğimden korkuyormuş gibi zavallı anneni koridorda aceleyle sürüklüyordu. Eğer benim de bulunmam gerekirse, umarım elimden daha iyisi gelir. Ama muhtemelen, sen bir kız evladın resmen başka birinin aidiyetine teslim edilme fikrini reddedeceksin. Sanırım işlerinize dönmek için telaşlısınız, Şef. Bayan Sawyer bu sabah

bazı ihtiyaçlarını getirmek için uğrayacağını söylemişti. Sizi kaçırmış olduğuna üzülecek.'

Emma kapıda babasına doğru yaklaştı ve her iki yanağından onu öptü. Aniden yaşlı adam ona tutundu. Dalglish parmak boğumlarının beyazlaştığını görebiliyordu. ylesine sertçe kavramıştı ki yaşlı adamın desteğe ihtiyaç duyduğu belli oluyordu. Birbirlerine destek oldukları o saniyeler içinde, Dalglish'in cep telefonu çaldı. Bu alçak alma sesi daha önceden hiç şu an olduğu gibi uygunsuz gzkmemişti.

Emma'dan elini çekerek, 'Cep telefonlarından özellikle iğreniyorum,' dedi kızgın bir ses tonuyla. 'şu şeyi kapatamaz mıydın?'

'Bunu kapatamam, efendim. Beni mazur görür msnz?'

Mutfağa doğru yürüdü. Profesör 'Kapıyı kapatsan daha iyi olur. Zaten fark etmişsindir ki kulaklarım halen keskin,' diye seslendi.

Metropol Polisi Yardımcı şefi Geoffrey Harkness bilgileri kısa ve öz şekilde aktarma ve soru veya tartışmaya mahal bırakmama konusunda tecrbeliydi. Emekliliğine son altı ay varken, profesyonel hayatının büyük ayrılmalardan, topluma karşı utanma duygusu ve felaketler olmaksızın ağır ağır son demlerine yaklaşması için iyice denenmiş stratejilere güveniyordu. Dalglish, Harkness'in, emekli olur olmaz büyük bir uluslararası şirkette güvenlik danışmanı olacağını ve şu an aldığının üç kat fazlasını alacağını biliyordu. Bahtı açık olsun. O ve Dalglish arasında bir arkadaşlıktan ziyade –bazen Harkness açısından gönülsüz– bir saygı vardı. Sesi sıklıkla olduğu gibi aceleci ve sabırsız geliyordu.

‘Ekip için bir vaka, Adam. Adres Dorset’teki Cheverrell Köşkü, Poole’un yaklaşık on beş kilometre batısında. Bir cerrah tarafından yürütülüyor, George Chandler-Powell, klinik ve bakımevi karışımı bir yer. Her neyse, estetik ameliyat olmak isteyen zengin hastalara bakıyor. Onlardan biri ölmüş, Rhoda Gradwyn, belli ki boğularak.’

Dalgliesh o beklendik soruyu sordu. Bu soruyu ilk kez sormuyordu ve asla kabul görmüyordu. ‘Neden Ekip? Yerel güvenlik güçleri icabına bakamaz mı?’

‘Bakabilirlerdi ama sen istendin. Bana neden olduğunu sorma; Downing Sokağı On Numara, Başbakanlık yani. Emir On Numara’dan geldi, buradan değil. Bak Adam, şu an biz ve Downing Sokağı arasındaki ilişkilerin nasıl olduğunu biliyorsun. Zorluk çıkarma vakti değil. Ekip özel hassasiyet gerektiren konuları araştırmak için kuruldu ve On Numara bu konunun o kategoriye girdiği görüşünde. Polis Şefi Raymond Whitestaff –sanırım onu tanıyorsun– bu konudan haylice memnun ve olay yeri ekiplerini ve fotoğrafçıları görevlendirecek, eğer hoşuna gidecekse. Böylelikle para ve zaman tasarruf edilmiş olur. Helikopteri garanti edemiyor ama tabii ki durum acil.’

‘Her zaman öyledir. Ya patolog? Kynaston’ı istiyorum.’

‘O zaten bir olayda görevli ama Edith Glenister boşta. Onunla Combe Adası cinayetinde birlikte çalışmıştınız, hatırladın mı?’

‘Nasıl unutabilirim ki? Sanırım bize bir olay inceleme odası ve destek kuvvet sağlanır, öyle değil mi?’

‘Köşkten birkaç yüz metre ötede boş bir kulübe var. Eskiden o kasabadaki polis memurunun eviymiş ama emekli olduktan sonra yerine kimse görevlendirilmemiş

ve şu an boş ve satılmayı bekliyor. Aşağıda yolda bir B & B var, böylelikle Miskin ve Benton-Smith orada rahat ederler. Olay yerinde sizi yerel güçten Şef Müfettiş Keith Whetstone karşılayacak. Siz ve Doktor Glenister olay yerine ulaşana dek cesede dokunmayacaklar. Benden yapmamı istediğin bir şey var mı?’

‘Hayır, Ben Müfettiş Miskin ve Çavuş Benton-Smith ile irtibata geçerim. Ama eğer biri sekreterime ulaşırsa zaman kazanabiliriz. Pazartesi günü kaçırmak zorunda kalacağım randevularım var, salı gününe ertelenseler iyi olur. Ondan sonra irtibata geçerim,’ dedi Dalgliesh.

‘Pekala, onunla ben ilgilenirim. Bol Şanslar,’ dedikten sonra Harkness ahizeyi yerine bıraktı.

Dalgliesh kütüphaneye geri döndü. Profesör Lavenham ‘Umarım kötü haber değildir. Anne ve baban iyiler mi?’ diye sordu.

‘Her ikisi de öldüler, efendim. Bu iş ile ilgili bir görüşmeydi. Korkarım acilen ayrılmam gerekiyor.’

‘Öyleyse seni tutmayayım.’

Gereksiz gibi duran bir hızla, aceleyle kapıya yürüdüler. Dalgliesh, Profesör’ün bir ebeveyni kaybetmenin şanssızlık ama her ikisini birden kaybetmenin ihtiyatsızlık gibi görüldüğüne dair bir çıkarım yapabileceğinden korktu ama müstakbel kayınpederinin bile sakınacağı bazı yorumlar olduğu açıktı.

Acele adımlarla arabaya doğru yürüdüler. Dalgliesh, planları her ne olursa olsun, Emma’nın ondan kendisini eve bırakmasını beklemeyeceğini biliyordu. Bir dakika dahi gecikmeden ofisine varması gerekiyordu. Üzgün olduğunu belirtmesi de gerekmiyordu. Emma bunun hem beklenmedik hem de önemli olduğunu anlayabiliyordu. Birlikte yürürlerken Emma’ya önlerindeki

iki gün boyunca planının ne olduğunu sordu. Londra'da mı kalacaktı yoksa Cambridge'e mi dönecekti?

'Clara ve Annie, eğer planlarımızda bir aksilik çıkarsa, hafta sonu beni misafir etmeyi istediklerini söylemişlerdi. Onları ararım.'

Clara Emma'nın en iyi arkadaşıydı ve Dalgliesh onda nelere kıymet verdiğini biliyordu: Dürüstlük, zeka ve güçlü bir sağduyu. Clara ile tanışmıştı ve birbirlerinin yanında rahattılar artık ama Emma'ya olan aşkının ilk günleri kolay olmamıştı. Clara onun haddinden yaşlı, bir kadına bağlanamayacak kadar mesleğine düşkün olduğunu, kısacası Emma için yeterince iyi olmadığını düşündüğünü lafını esirgmeden dile getirmişti. Dalgliesh bu son iddiasına katılıyordu, üstelik buna daha da güçlü inanması için, Clara bile olsa, bir başkasından duymasına gerek yoktu. Emma ona olan sevgisi uğruna hiçbir şey kaybetmemeliydi.

Clara ve Emma birbirlerini okul yıllarından beri tanıyorlardı. Aynı Cambridge kolejine aynı yılda gitmişlerdi. Her ne kadar sonradan farklı yolları tercih etseler de, asla irtibatı koparmamışlardı. Görünürde zıt kutupların birbirini çekmesi ile açıklanabilecek şaşırtıcı bir arkadaşlıktı. Emma, rahatsız edici derecede yürek hoplatan güzelliğe sahip bir heteroseksüeldi; Clara ise koca gözlüklerin arkasındaki parlak gözleri, yuvarlak, neşeli yüzü ile köylü yürüyüşlü bir bodurdu. Onun erkeklere çekici gelmesi Dalgliesh'e göre cinsel çekicilik anlamındaki gizemin örneklerinden biriydi. Bazen Clara'nın ona olan ilk tepkisinin kıskançlık veya pişmanlıktan kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak ederdi. Her ikisi de olası durmuyordu. Clara belli ki partnerinden memnundu. Dalgliesh'in görüldüğünden daha sert olduğunu düşündüğü ince narin-yüzlü Annie. Putney'deki daireleri-

ni –Jane Austen’in kelimeleri ile– mutluluğa dair iyimser beklentilerini taşımayan herkese kapatan da Annie’ydi. Matematik Bölümü’ndeki birinciliğinden sonra, Clara oldukça başarılı bir fon müdürü olduğu Londra’da çalışmaya başlamıştı. Meslektaşları gelip giderdi ama Clara yerini muhafaza etti. Emma, o ve Annie çok daha farklı bir hayata başlamak için kayda değer miktarda sermaye biriktirdiklerinde, üç yıl içerisinde işi bırakmayı planladığını söylemişti. Geçen zamanda kazancının epey bir kısmını Annie’nin gönlünü hoş edecek şeylere harcamıştı.

Dalgliesh ve Emma üç ay önce, Clara’nın anne babasının, Annie’nin dul babasının ve birkaç yakın arkadaşlarının davet edildiği, Clara ve Annie’nin birlikteliği için yapılan mütevazı kutlamaya katılmışlardı. Sonrasında Annie onları dairesine öğle yemeğine davet etmişti. Ana yemeklerin ardından Clara ve Dalgliesh pudingleri getirmek için birlikte tabaklarını mutfağa götürdüler. O vakit Clara sanki başından beri böyle bir fırsatı bekliyormuşçasına ona döndü.

‘Siz heterolar binlerce boşanma olayı ile boğuşurken veya evliliğin getirilerinden bihaber yaşarken bizim yasal bir bağ atmamız ters ve ahlaksız görünüyor olmalı. Olduğumuz gibi kusursuz şekilde mutluyduk ama birbirimizin olduğunun bilinmesini diledik. Eğer Annie hastanede ise, ben de orada olmalıyım. Sonra bir de mülkler var. Eğer ben önce ölürsem, Annie’ye vergisiz verilmeli. Çoğunu heba edeceğini tahmin ediyorum ama o onun bileceği iş. Boşa gitmiş olmayacak. Annie oldukça akıllı biri. İnsanlar ilişkimizin sürekli olacağını düşünüyorlar çünkü ben daha güçlüymüşüm ve Annie’nin bana ihtiyacı varmış. Aslında doğrusu tam tersi ve başından beri bunun farkında olan nadir insanlardan birisin. Bugün bizimle olduğun için çok sağ ol.’

Dalgliesh o son tatsızca söylenen kelimelerin bir kez verildiğinde geri dönüşü olmayan kabulün onayı olduğunu biliyordu. Önündeki birkaç gün içerisinde ne tür bilinmeyen yüzlerle, problemlerle ve zorluklarla karşılaşılacak olursa olsun mutluydu. Emma'nın hafta sonu neşeli geçecekti ve onun için bu hoş bir şey olacaktı.

Dedektif Müfettiş Kate Miskin için, Thames'in kuzey yakasında, Wapping aşağılarında olan dairesi çelik, tuğla ve ahşaptan oluşan bir şaheser gibiydi. Evi satın aldığı anda onun için çok pahalı olduğunu biliyordu ve ipoteğini ödemek ilk birkaç yıl için fedakarlık anlamına geliyordu. Buna seve seve razı olmuştu. Işık dolu odalarda bir uçtan bir uca dolaşırken, Thames'in değişen ama asla sona ermeyen nabzını duyarak uyanıp onunla uyurken duyduğu o ilk heyecanı asla kaybetmemişti. Nehrin karşı kıyısını gören iki balkona sahip en üst katta bir köşe daireydi. En kötü havalarda hariç, huşu içerisinde nehrin değişen ruhunu, acelesi olmayan gelgitlerin oluşturduğu türbülanslı dinler, sıcak yaz günlerinde güneşin, geceleri ise üzerine serilen ışığın ağdalı tenini izlerdi. Geri gelen dostlarmış gibi tanıdık vasıtaları izlerdi; Londra Liman İşletmesi'ne ve nehir polisine ait olanları, mavnaları, yazları keyif botlarını, küçük gezinti teknelerini ve en heyecan vericisi de, uzun yelkenli gemileri ve onların genç tayfalarını...

Büyükannesi tarafından büyütüldüğü Ellison Fairweather binasının yedinci katındaki klostrofobik odalardan kokusu, tahrip edilmiş asansörleri, taşmış çöp tenekeleri, çığlık sesleri ve daima muhtemel tehlikeleri ile daha farklı olamazdı bu daire. Küçük bir çocukken, korkarak ve gözlerini dört açmış halde şehir ormanında

yürümüştü. Büyükannesinin bir komşusuna söylerken kulak misafiri olduğu şu sözler çocukluğunu tanımlıyordu, yedi yaşındaydı ve asla unutamazdı: 'Eğer annesi bu gayrimeşru çocuğa sahip olmak zorundaydı ise, en azından benim başıma atacağına yaşasaydı ya! Babasını bile bilmiyordu. Bilse bile, söylemiyordu.' Ergenliğinde büyük annesini affetmeyi düşündü. Yorgundu, çok yıpranmıştı, yoksuldu ve ayrıca hiç beklemediği ve istemediği bir yükte tek başına uğraşıyordu. Kate'i asla terk etmeyen ve etmeyecek olan anne ve babasını asla görmemiş olması ve bu yüzden hayatının önemli bir kısmının eksik kalacağıydı, sanki ruhundaki bir daha asla doldurulamayacak bir delik gibi.

Ama bir dairesi, sevdiği ve başarılı olduğu bir mesleği vardı ve altı ay öncesine dek hayatında Piers Tarrant da vardı. Her ikisi de bu kelimeyi kullanmasa da aralarındaki şey aşka çok yakındı ve Kate, onun hayatını nasıl da zenginleştirdiğinin farkındaydı. Met'in Anti-Terör Şubesi'ne katılmak için Özel Araştırma Ekibi'ni bırakmıştı, şu an yaptığı işin her ne kadar çoğu gizliyse de meslektaş oldukları zamanlardaki o eski günleri yad ederlerdi. Aynı dili konuşurlardı, bir sivilin asla anlamayacağı şekilde polisliğin karmaşıklığından anlarlardı. Onu daima cinsel olarak çekici bulurdu ama meslektaşlarken aralarında herhangi bir gönül ilişkisi olmasının felaket olacağını biliyordu. AD, Ekibin etkinliğine zarar verecek hiçbir şeye müsamaha göstermezdi, ikisinden biri ya da belki her ikisi birden başka bir göreve sürülebilirdi. Ancak Kate'e öyle geliyordu ki yıllar boyunca birlikte çalışmak, tehlikeleri, hayal kırıklıklarını, yorgunlukları, başarıları paylaşmak, onları öylesine birbirine bağlamıştı ki sevgili olduklarında, bu daima var olagelmiş bir şeyin olağan ve mutlu adı konmuşluğuuydu.

Ama altı ay önce bu ilişkiyi sona erdirmişti ve bu kararından pişmanlık duymuyordu. Sadakat taşımayan bir partner onun kitabında yazmıyordu. Hiçbir ilişkisinde kalıcılık beklememişti; ne çocukluğu ne de gençliğindeki ilişkileri bunu vaat edebilmişti. Sevgilisine sıradan ve önemsiz gelen şeyler ona göre ihanetti. Onu kovmuştu ve o gün bu gündür ne kendisini görmüş ne de ondan haber almıştı. Geriye dönüp baktığında, başından beri ne kadar toy davrandığını söylüyordu kendi kendine. Ne de olsa onun namını biliyordu. Ayrılmaları, son anda Sean McBride'ın veda partisine karar verdiğinde gerçekleşti. Bilindik çakırkeyiflik hadisesiydi ve veda partilerinden sıkılmıştı ama Sean ile polis memuru iken kısa bir süre için çalışmıştı ve ona karşı daima iyi ve yardımsever bir amir olmuştu, dahası bayan memurlara karşı olan yaygın önyargıdan da yoksundu. Ona iyi şanslar dilemek için öylesine gözükecekti partide.

Kalabalığın içinde güçlkle ilerlerken, Piers'i uygun-suz bir kalabalığın ortasında görmüştü. Kendini Piers'a dolayıp duran sarışın öylesine müstehcen giyinmişti ki insan kasıklarına mı yoksa göğüslerine mi bakacağına bir türlü karar veremiyordu. İlişkileri olduğundan hiç şüphesi yoktu; bu kadın bir metresten başka bir şey değildi ve bunu insanlara göstermekten her ikisi de mutluydu. Kate'i kalabalığın içinden bir boşluktan doğru gördü. Yarım yamalak göz göze geldiler, ancak Piers daha ona doğru hamle yapmaya dahi fırsat bulamadan ayrılmıştı.

Ertesi sabah erken saatlerde gelmişti ve ayrılıkları resmîyet kazanmıştı. Söylemiş olduklarının çoğu şimdi unutulmuştu ama parçaları bir düstur gibi zihninde yan-kılanıyordu.

'Bak, Kate, bu önemsiz bir mesele. Hiçbir anlama gelmiyor. O kadın hiçbir anlam ifade etmiyor.'

‘Biliyorum. Benim karşı olduğum da bu.’

‘Benden çok fazla şey istiyorsun, Kate.’

‘Senden hiçbir şey istemiyorum. Eğer bu şekilde yaşamak istiyorsan, bu senin bileceğin iş. Sana basitçe başka kadınlarla yatan bir erkekle sevişmek istemediğimi söylüyorum. Tek gecelik ilişkilerin artı puan getirdiği bir dünyada bu kulağa çok demode gelebilir ama ben buyum ve değişemem, o yüzden buraya kadar. İkimizin de aşık olmaması iyi. Karşılıklı suçlamalardan ve sıradan can sıkıntılarından kurtulmuş oluyoruz böylece.’

‘Ondan ayrılabilirim.’

‘Bir sonrakinden ve ondan sonrakinden? Anlamaya dahi başlamadın. İyi hal ödülü olarak sevişme önermiyorum. Açıklamalar, özürler ve vaatler de istemiyorum. Buraya kadar.’

Ve bu da son olmuştu. Altı aydır hayatından tamamen çıkmıştı. Kendi kendine onsuz olmaya alıştığını söylüyordu ama o kadar da kolay olmamıştı. Sevişmelerinin verdiği karşılıklı tatmin olma duygusundan daha fazlasını özlemişti. Kahkahalar, en sevdikleri birahanelerdeki içkiler, stressiz şampiyonluklar, evde birlikte pişirdikleri yemekler daha öncesinde hiç tatmadığı endişesiz bir güven veriyordu.

Onunla gelecekte bahsetmek istiyordu. Güvenip de sırlarını açabileceği başka hiç kimse yoktu. Bir sonraki vaka onun son işi olabilirdi. Özel Araştırma Ekibi’nin şu anki haliyle devam etmeyeceği kesindi. Şef Dalgliesh şu ana dek bağımsız personelin bir temele tasnif edilmesine, güncel jargonda işlevinin belirlenmesi ve ekibin daha Ortodoks bir bürokratik temel yapıyla birleştirilmesine karşı durmuştu. Özel araştırma ekibi olan SIS’in şüphe götürmez başarısı, nispeten daha masrafsız olması ve ülkenin en güzide dedektifleri tarafından yürütülme-

si sayesinde hayatta kalabilmişti. Dedikodu değirmeni durmaksızın buğdaydan ziyade saman öğütüyordu. Halihazırdaki söylentilerin hepsi onun kulağına da ulaşmıştı: Dalglish Met'in siyasallaşmasına çok içerlemiş ve emekli olmaya karar vermişti; AD'in emekli olmak gibi bir niyeti yoktu ve yakında dedektif eğitimi ile ilgili özel bir güçler arası bölümün yönetimini almak üzereydi; iki üniversitenin kriminoloji bölümünden teklifler gelmişti; Londra'dan biri ona henüz ne olduğu tam olarak açıklanmayan bir iş için şu an aldığından dört katı maaş önermişti.

Kate ve Benton bütün bu soruları sükunetle karşılamışlardı. Hiçbir şey bilmiyorlardı ama AD'in herhangi bir karar vermesi durumunda öğrenecek ilk kişiler arasında olduklarını bilmenin verdiği güven vardı. Bir dedektif çavuş olduğundan beri yanında çalışmış olduğu şef Emma'sı ile birkaç ay içerisinde evleniyordu. Birlikte geçirdikleri onca yıldan sonra, ikisi artık aynı takımın birer parçası olmayacaklardı. Kate, dedektif başmüfettişliğine vaat edilen terfisini birkaç hafta içerisinde alacaktı ve bundan daha yükseğini dahi ümit edebilirdi. Geleceği yalnız olabilirdi ama öyle olursa da, işi vardı, daima istediği ve şu an sahip olduğu her şeyi ona veren işi. Çoğundan çok daha iyi biliyordu ki, yalnızlıktan çok daha kötü kaderler de mevcuttu.

Arama saat onu elli geçe gerçekleştirdi. Saat bir buçuğa dek ofiste olması gerekmiyordu ve yarısı boş olan gününden saatler çalan günlük rutinlerini gerçekleştirmek üzere dairesinden ayrılmak üzereydi. Yiyecek bir şeyler satın almak üzere markete, teslim alması gereken tamire verdiği bir saat için tamirciye ve yıkanması gereken bazı eşyaları için de kuru temizlemeciye uğraması gerekiyordu. İş için özel olarak kullandığı cep telefonu

çalmaya başlamıştı ve kimin sesini duyacağını biliyordu. Çok yakından dinliyordu. Umduğu üzere bir cinayet vakasıydı. Kurban, araştırmacı gazeteci Rhoda Gradwyn saat yedi buçukta, Dorset'teki bir klinikteki ameliyatın ardından yatağında ölü bulunmuş, görünüşe göre de boğularak öldürülmüştü. Adresi Cheverell Köşkü olarak vermişti. Neden ekibin görevi aldığı belli değildi ama On Numara'nın işin içinde olduğu belliydi. Oraya araba ile varmaları gerekiyordu, ya onun ki ya da Benton'ın arabası ile...

'Evet, efendim, hemen Benton ile görüşeceğim ve onunla evinde buluşacağım. Sanırım onun arabasını alırız. Benimkinin servise gitmesi lazım. Cinayet çantamı yanımda getiriyorum. Onunkinin de yanında olacağını biliyorum,' dedi.

'Pekala, benim Merkez'e uğramam lazım, Kate, sizinle Shepherd's Bush'ta buluşuruz. Umarım vaktinde oraya yetişebilirsiniz. Buluştuğumuzda sizlere bildiğim kadarıyla detayları da vereceğim.'

Görüşmeyi sonlandırdı, Benton'ı aradı ve yirmi dakika içerisinde taşra vakaları için giydiği tüvit pantolonu ve ceketini giydi. İhtiyaç duyabileceği diğer eşyalarının bulunduğu bir çanta daima hazırda bekliyordu. Hızlıca pencereleri ve elektrik prizlerini kontrol etti. Cinayet çantasını da alarak, kapıyı üst üste iki kez kilitledi ve yola koyuldu.

Kate aradığında, Çavuş Francis Benton-Smith Notting Hill çiftçiler pazarında alışveriş yapmaktaydı. Gününü titizlikle planlamıştı. Anne ve babası için Güney Kensington'daki evlerinde öğle yemeği hazırlamaya söz vermişti, öğleden sonrasını Shepherd's Bush'taki evinde Beverley ile birlikte yatakta geçirecekti ve ardından Curzon'da yeni çıkan bir film izlemeye gidecekti. Bu gün aynı zamanda onun için Beverley'in erkek arkadaşı olarak özel bir kutlama günüydü. Ona daha yüksek bir derecede bağlı olduğundan onu sevgilisi olarak tanımlamak pek hoşuna gitmiyordu.

Beverley bir aktördü –aktris olarak nitelendirilmemesi konusunda ısrarlıydı– ve televizyonda kariyer sahibi olmuştu. En başından beri önceliklerinin neler olduğunu açıkça ortaya koymuştu. Erkek arkadaşlarında çeşitliliği severdi ama herhangi bir aşırı tutucu vaiz gibi rasgele cinsel ilişkiler konusunda müsamahasızdı. Cinsel hayatı, Benton'ı bilgilendirmek için yeterince düşünceli davrandığı, yalnızca birkaçı altı aydan daha uzun sürme umudu olan süre kısıtlı ve tekil ilişkiler serisiydi. O düzgün, sağlam küçük vücudunun narinliğine rağmen, yemekleri seviyordu ve Benton ona çekici gelmesinde özenle seçtiği ancak güçlkle para yetiştirdiği restoranların ya da, Beverley'in de tercihinin de o yönde olduğu üzere, evde kendi pişirdiği yemeklerin payı olduğunu biliyor-

du. Onun da davet edildiği bu öğle yemeği kısmen neler kaçırmış olduğunu ona hatırlatmak üzere planlanmıştı.

Benton, Beverley'in anne babası ile bir kez çok kısa süreliğine karşılaşmış ve böylesine sağlam yapılı, alışlagelmiş, hoş giyimli, fiziksel olarak sıradan bir çiftin böylesine egzotik bir çocuğa sahip olmalarına şaşırılmıştı. Onun beyaz, oval yüzüne, ona hafiften oryantal bir cazibe katan çekik gözlerinin üzerindeki siyah saç perçemlerine bakmayı seviyordu. Beverley kendisi gibi ayrıcalıklı bir çevreden gelmişti ve çabalarına rağmen iyi bir genel eğitim aldığına dair kanıtlarını yok etmeyi becerememişti. Ama küçümsenen burjuva değerleri ve bunları bulundurma hakkı onun sanatında önemsenmemiş ve konuşması, görünümü ile Suffolk'taki bir televizyon dizisinde bir meyhanecinin uçarı kızı Abbie olmuştu. İlk kez bir araya geldiklerinde, onun oyunculuk geleceği parlaktı. O zamanlar bir kilise orgcusu ile bir ilişki, bir hamilelik, yasadışı bir kürtaj ve köyde genel bir kargaşa planları vardı. Ama izleyicilerden bu taşra idilinin *EastEnders* ile yarışmaya başladığına dair şikayetler gelmişti ve şimdilerdeki söylenti ise Abbie'nin günden kurtarılması gerektiği yönündeydi. Hatta sadakatli bir evlilik ve iffetli bir anne olması yönünde teklifler dahi vardı. Beverley'in de yakındığı gibi, bu bir felaketti. Acentesi mevcut şöhreti sürerken bunu kullanarak çoktan nabız yoklamaya başlamıştı. Met'teki meslektaşlarının Benton adı ile hitap ettikleri Francis bu öğle yemeğinin başarılı geçeceğinden hiç şüphe duymuyordu. Anne ve babası herhangi bir erişimlerinin mümkün olmadığı gizemli dünyalara dair bir şeyler öğrenme konusunda daima meraklıydılar ve Beverley en son hikayenin canlı icrasını, belki de diyaloglarla sunmaktan mutlu olacaktı.

Benton, kendi görünüşünün de en az Beverley'inki

kadar yanıltıcı olduğunu hissediyordu. Babası İngiliz, annesi ise Hintliydi ve Benton kocasının da paylaştığı ve asla kaybetmediği ülkesine olan derin bağlılığını değil yakışıklılığını ondan almıştı. İkisi, annesi on sekiz yaşındayken evlenmişlerdi ve babası ondan on iki yaş daha büyüktü. Tutkulu şekilde aşık olmuşlar ve sürdürmüşlerdi. Hindistan'a olan yıllık ziyaretleri yılın öne çıkan olaylarından olurdu. Delikanlılık yıllarında, onlara eşlik etmişti Benton ama içerisinde daima yabancı olduğuna dair bir ukde vardı. Babası ise Hindistan'a gidişlerinde, kendisinin adapte olamadığı bu dünyada, İngiltere'de olduğundan daha mutlu, endişesiz ve buradaki konuşmaya, giyim kuşam ve yemeklere alışmaya çoktan hazır duruyordu.

Çocukluk yıllarından beri anne ve babasının birbirlerine olan aşklarının bu kendi tek çocukları bile olsa üçüncü bir kişiyi barındırmaya yer olmayacak kadar yoğun olduğunu hissederdi. Sevildiğini biliyordu ama bu kafi derecede değildi. Ona hiç karışmamaları bir hayli can sıkıcıydı. On altı yaşındayken, okul arkadaşlarından biri anne ve babasından yakınıırken, gülünç bir gece yarısından önce eve gelme kuralından, uyuşturucu, aşırı alkol, AIDS konusundaki uyarılarından, ev ödevlerinin eğlencenin önünde gelmesi gerektiği hakkındaki ısrarlarından, saç sitili hakkındaki titizliklerinden, neticede özneli olan odasının ve kıyafetlerinin düzgün olması gerektiği konusundaki can sıkıcı telkinlerinden bahsetmişti. Tüm bunları dinledikten sonra ailesinin ona duygusal ihmale yakın derecede toleranslı davrandığını hissetti. Ebeveynlik yapmak bu olmasa gerekti.

Babasının meslek seçimi ile ilgili verdiği yanıtı daha önce kullandığından şüphe duydu. 'Biri mesleğini seçerken göz önünde bulundurması gereken iki önemli şey

vardır; bunlardan ilki başkalarına mutluluk ve sağlık getirmelidir ve sana da tatmin duygusunu yaşatmalıdır. Polislik bunlardan ilkinin içini dolduruyor ve umarım ki senin için ikincisini de sağlar.’ Kendini ‘Teşekkür ederim, bayım,’ demekten zorlukla alıkoymuştu. Ama anne babasını sevdiğini biliyordu ve bazen içten içe bu uzaklaşmanın yalnızca onların tarafında olmadığını, kendisinin de onlarla çok nadiren görüştüğünün farkındaydı. Bu öğle yemeği bu ihmali için bir tür kefaretti.

İşe özel cep telefonu saat tam onu elli beş geçe çalıştığında, seçtiği organik sebzeleri sepetine koyuyordu. Telefondaki Kate’in sesiydi. ‘Bir vakamız var. Dorset, Stoke Cheverell’de özel bir klinikteki bir hasta cinayeti. Bir köşkte.’

‘Anlıyorum. Ama neden Ekip? Neden Dorset Polisi olayla ilgilenmiyor?’

Sesi aceleci geliyordu. Gevezelik edecek vakit değildi. ‘Tanrı bilir. Alışlagelmiş şekilde çekingen yaklaşıyorlar olaya ama sanırım bu On Numara ile ilgili bir konu. Sana yolda bildiğim her şeyi anlatırım. Senin arabayı alalım, Şef Dalgliesh bizim köşke aynı anda varmamızı istiyor. Elimden geldiğince çabuk yanına geleceğim. Arabamı senin garajında bırakırım ve o da bize orada katılır. Cinayet takımını yanına alacağını farz ediyorum. Ve de fotoğraf makineni de getir. İş görebilir. Sen neredesin?’

‘Notting Hill, eğer işler yolunda giderse on dakikadan kısa bir zamanda dairemde olurum.’

‘Güzel. Yanına birkaç sandviç, atıştırmalık veya içecek bir şeyler alabilirsin. AD oraya aç varmamızı istemez.’

Kate telefonu kapattığında, Benton böyle olacağını biliyormuş gibi yakındı. Yapması gereken iki tane telefon görüşmesi vardı. Biri anne ve babasına, bir de Beverley’e.

Telefona annesi cevap verdi, hiç vakit yitirmeden, çabucak üzüntüsünü bildirdi ve telefonu kapattı. Beverley telefonu açmadı, bu yüzden cep telefonuna planlarının değiştiğini ve onu sonra tekrar arayacağını söyleyen bir mesaj bıraktı.

İçecek ve sandviçleri almak yalnızca bir iki dakikasını aldı. Marketten Holland Park bulvarına koşarken, 94 numaralı bir otobüsün yavaşlayarak durağa doğru yaklaştığını gördü, aniden hızlandı, kapılar kapanmadan içeriye girmeyi başardı. Gün için yaptığı planlar çoktan unutulmuştu, ekipteki şöhretini arttırmak için önüne çıkan bu fırsatı düşünüyordu. Bu onu endişelendiriyordu ama çok hafifçe. Yakın geleceğinin heyecan ve mücadele ile dolu olması bir Dorset köşkünde katılaştan bilmediği bir beden, keder, ıstırap ve korkuya bağlıydı. Kendi kendine bunun alelade işlenmiş bir cinayet olması ve suçlunun çoktan tespit edilip tutuklanmış olması durumunda duyacağı üzüntüyü itiraf etti. Bu daha önce hiç olmamıştı ve olması pek muhtemel değildi. Ekip asla adi bir cinayet için çağrılmazdı.

Otobüsün kapısında sabırsızlıkla bekleyerek bir an önce açılmasını bekledi ve sonra koşar adımlarla daire-sine vardı. Asansörün düğmesine sertçe bastı. Nefesi kesilmiş halde toparlanmasını dinleyerek dikildi. O anda özenle seçtiği organik sebzeleri otobüste unuttuğunu fark etti.

Saat bir buçuktu ve cesedin bulunmasının üzerinden altı saat geçmişti ama birileri inip ne yapmaları gerektiğini söyleyene dek Dean ve Kimberley Bostock için bu sabah sonsuza dek sürecekmış gibi gözükmüştü. Bu onların alanıydı, evin onlara ait olan kısmı, kendi kontrollerindeki, kelimelere dökülme bile değer verildiklerini bildikleri, profesyonel işlerini icra ettikleri ve bunların da ötesinde birlikte oldukları yerd. Ama şimdi masadan ocağa bilmedikleri ve onları sindiren bir ortama terk edilmiş amatörler gibi dolanıp duruyorlardı. Her gün olduğu gibi aşçı önlüklerinin iplerini boyunlarından geçirmişler ve beyaz şapkalarını kafalarına takmışlardı ama çok az iş becerdiler. Saat dokuz buçukta, Bayan Cressett'in isteği üzerine, Dean kruvasan, reçel, marmelat ve büyük bir fincan kahveyi kütüphaneye çıkarmıştı ama sonrasında tabağı geri alırken çok azının yendiğini fark etti. Kahve içilmişti ve kahve talebinin ardı arkası kesilecek gibi değildi. Hemşire Holländ düzenli olarak bir termosla geliyordu. Dean mutfakta hapsedildiğini hissediyordu.

Evin ürkütücü bir sessizliğe gömüldüğünü her biri hissedebiliyordu. Rüzgar bile susmuştu ve ölmekte olan esintileri umutsuz birer iç çekme gibiydi. Kim, bayılmış olmasından utanıyordu. Bay Chandler-Powell ona karşı çok kibar davranmıştı ve kendini hazır hissedene dek işe dönmemesini söylemişti ancak Dean ile birlikte ait

oldukları mutfağa geri dönmüş olmaktan memnundu. Bay Chandler-Powell'ın yüzü ağarmıştı, olduğundan daha yaşlı gözüküyordu ve bir şekilde farklıydı. Kim'e ameliyatı sonrası babasının eve geldiğindeki halini hatırlatmıştı. Sanki gücü ve hatta gücünden daha hayati bir şeyler, onu eşsiz şekilde babası yapan bir şeyler içerisinden çekilmiş gibiydi. Herkes ona iyi davranmıştı ancak bu iyiliğin, sanki yanlış söylenen herhangi bir kelime tehlike arz edebilirmiş gibi dikkatlice dillendirildiğini hissetmişti. Eğer onun köyünde bir evde bir cinayet işlenmişse, bu öylesine farklı olabilirdi ki... Öfke ve korku çılgınlıkları, onu saran avutucu kollar, olan biteni görmek, duymak ve dövünmek için akın eden kalabalıklar, sorgulayan ve ortalığı bulandıran iddiaların birbirine karışan sesleri... Köşkte yaşayanlar böyle değillerdi. Bay Chandler-Powell, Bay Westhall ve kızkardeşi ve Bayan Cressett neler hissettiklerini ortalığa saçmamışlardı. Bir şeyler hissediyorlardı muhakkak, kim olursa olsun hissederd. Kim çok çabuk ağladığını biliyordu ama şurası kesindi ki her ne kadar yakışksız bir varsayım olsa da onlar da ağlardı. Hemşire Holland'ın gözleri kızarmış ve şişmişti. Muhtemelen ağlamıştı. Acaba bir hastasını kaybettiği için miydi? Ama hemşireler zaten bu duruma alışkın değiller mi? Genişliğine rağmen klostrofobik gelmeye başlayan mutfağın dışında neler olup bittiğini bilmeyi istiyordu.

Dean ona Bay Chandler-Powell'ın kütüphanede herkese hitaben bir konuşma yaptığını söylemişti. Hastaların bulunduğu kanadın ve asansörün, dolaşabilecekleri sınırın ötesinde olduğunu ancak herkesin elinden geldiğince olağan rutinine devam etmesi gerektiğini söylemişti. Polis herkese sorular sormak isteyecekti ancak bu arada hiç kimse Rhoda Gradwyn'in ölümünden bahsetmeyecekti. Ancak Kim bu konunun topluca olmasa da ikili şekilde

konusulacağını biliyordu; kendi kulübelerine gitmiş olan Westhall'ler, Bayan Frensham ve Bayan Cressett, Bay Chandler-Powell ve Hemşire. Mog muhtemelen sessiz kalacaktı –para getirecek olsa o da konuşurdu– ve hiç kimse Rhoda Gradwyn hakkında Sharon ile konuşmayı hayal bile edemezdi. O ve Dean, eğer Sharon mutfaka gelirse onunla kesinlikle konuşmazlardı. O ve Dean kelimelerini seçe seçe sessizce bu konudan bahsetmişlerdi ama Kim aynı konunun üzerinden tekrar geçmek için kendine engel olamıyordu.

‘Polisin bana Bayan Skeffington’ın çayını yukarıya götürdüğümde tam olarak neler olduğunu sorduğunu varsayalım, her bir ince ayrıntıyı, onlara söylemeli miyim?’

Dean sabırlı olmaya çalışıyordu. Kim bunu sesinde duyabiliyordu. ‘Kim, bunu konuştuk. Evet, olan biten her şeyi onlara anlat. Eğer doğrudan bir soru sorarlarsa, cevaplamak zorundayız ve gerçeği söylememiz gerekiyor, aksi takdirde başımız belaya girer. Ancak olan şeylerin hiçbir önemi yok. Sen hiç kimseyi görmedin ya da hiç kimseyle konuşmadın. Bayan Gradwyn’in ölümü ile hiçbir ilişkin olamaz. Durduk yere yanlış yönlendirmede bulunabilirsin. Sana bir şeyler sorulana dek sessiz kal.’

‘Ve kapı hakkında eminsin?’

‘Eminim. Eğer polis beni bununla ilgili olarak sıkıştırmaya başlarsa, muhtemelen hiçbir şeyden emin olmakla kapanır.’

‘Burası ne kadar da sesiz, öyle değil mi? Birilerinin çoktan buraya geleceğini sanıyordum. Burada kendi başımıza beklemeli miyiz?’ dedi Kim.

‘İşimize bakmamız söylendi, bizim çalıştığımız yer de mutfak. Senin ait olduğun yer de burası, benim yanımda,’ dedi Dean.

Sessizce yanına yaklaştı ve Kim'i kollarına aldı. Bir dakika hiç kıpırdamadan, konuşmadan durdular. Kim rahatlamıştı. Onu bırakarak, 'Her neyse, biz öğle yemeğini düşünmeliyiz, saat çoktan bir buçuk. Şu ana dek insanların tek bulabildiği bisküvi ve kahve oldu. Er ya da geç sıcak bir şeyler yemek isteyecekler ve herkes güvece burun kıvracaktır,' dedi.

Etlı güveç bir önceki gün pişirilmişti ve Aga'nın alt ocak gözünde ısıtılmaya hazır vaziyette bekliyordu. Evdeki herkes ve bahçeden döndüğünde Mog için yeteri kadar pişirilmişti. Fakat şu an leziz kokusu dahi midesini bulandırıyordu.

Dean, 'Hayır, ağır bir şeyler yemek istemezler. Bezelye çorbası yapabilirim. Sonra belki, sandviç, yumurta, peynir...' dedi Dean ama sesi boğuldu.

'Ama Mog'un taze ekmek satın almaya gittiğini sanmıyorum. Bay Chandler-Powell buradan ayrılmamamızı söyledi,' dedi Kim.

'O zaman soda ekmeği yapalım. Daima sevilir.'

'Ya polisler, onları da doyuracak mıyız? Şef Müfettiş Whetstone geldiğinde kahve dışında hiçbir şey vermediğini söylemiştin ama bu gelen grup Londra'dan geliyor, uzun yol kat edecekler.'

'Bilmiyorum, Bay Chandler-Powell'a sormam gerekecek.'

Sonra Kim'in aklına bir şey geldi. Unutmuş olmasının ne kadar da tuhaf olduğunu düşündü. 'Ona bebekten bugün, Bayan Skeffington'ın ameliyatından sonra bahsedecektik. Şu an biliyorlar ve endişelenmiş gözüküyorlar. Bayan Cressett köşkte bir bebek için daima yeri olduğunu söylüyor,' dedi Kim.

Dean'in sesinde bir miktar sabırsızlık olduğunu fark

ettiğini düşündü Kim. 'Kliniğin açık kalıp kalmayacağını dahi bilmiyorken bebekle burada kalmaya karar vermenin bir alemi yok. Şimdi buraya kim gelmek ister ki? Girip o odada uyumak ister miydin?'

Bakışlarını ona çevirdiğinde, Kim, yüzü sanki çözü-
nüyormuş gibi uzuvlarının bir anlığına belirginleştiğini
gördü. Sonra kapı açıldı ve her ikisi de yüzlerini Bay
Chandler-Powell'a çevirdiler.

Saatine baktı ve biri kırk geçtiğini gördü Chandler-Powell. Mutfakta sıkışıp kalan Bostock'larla birkaç kelime konuşmakta fayda olabilirdi. Kimberley'in tam olarak iyileşip iyileşmediğini ve yemek hazırlayıp hazırlamadıklarını kontrol etmesi gerekiyordu. Hiç kimse henüz yemek yememişti. Cinayetten beri geçen altı saatlik zaman, içerisinde geçen küçük alakasız olayların netlikle hatırlandığı bir sonsuzluk gibi gözüküyordu. Şef Müfettiş Whetstone'un tarif ettiği gibi cinayet odasını mühürlerken masasının iç çekmecelerinden birinde bulabildiği en geniş bandı bulmuş; ucunu bağlamayı unuttuğundan bant olduğu yerden fırlamış ve kullanılmaz hale gelmiş; Helena bandı ondan almış ve icabına bakmıştı. Hafızasındaki boşluklar, zaman kavramındaki karmaşalara rağmen, ondan beklenen şeyleri başarı ile yerine getirmişti. Bayan Skeffington'ın histeri nöbeti ile başa çıkmış, Kimberley Bostock'u muayene etmiş ve bakımına dair direktifler vermiş, herkesi yerel polis gelene kadar bu bitmek bilmeyen bekleyişte sakin tutmaya çalışmıştı.

Sıcak kahve kokusu bütün evi sarmıştı ve yoğunlaşmaya devam ediyordu. Neden bu kokuyu daima rahatlatıcı bulmuştu? Acaba bu kokuyu bir daha unutamadığı bir başarısızlık ile bağdaştırmadan koklayıp koklayamayacağını mı merak etti? Tanıdık yüzler, beklenmedik acılar saplandığında hastaların suratlarında ya da ölümün dehşete düşüren soğukluğundaki cenazede yas tutanların yüzlerinde beliren ifadeye bürünmüş ve yabancı-

laşmıştı. Flavia'nın şişmiş yüzü, şişmiş göz kapakları ve gözleri yaşlarla dolmuştu. Ancak gerçekte onu asla ağ-larken görmemişti ama ağzından dökülen hatırlayabildi-ği birkaç kelime onu can evinden vurmuştu.

'Harika bir iş başardın. Artık asla göremeyecek, böy-lesine uzun zamandır beklemekte olduğu şeyi. Bütün o vakit ve yetenek ziyan oldu, ziyan.'

Her ikisi de bir hastasını kaybetmişti, bu köşkte ger-çekleşmiş ilk ve tek ölümdü. Acaba gözyaşları bir öfke-nin mi yoksa başarısızlığın mı gözyaşıydı? Kesinlikle, hissettikleri şey büyük bir keder olamazdı.

Şimdi ise Bostock'lar ile uğraşması gerekiyordu. Gü-vence, rahatlama... Aslında uygunsuz olan ama onlara uygunmuş gibi gelen meselelerdeki kararlar hakkındaki talepleri ile yüzleşmesi gerekiyordu. Saat sekiz çeyrek-te, kütüphanedeki toplantıda söylemesi gereken her şeyi söylemişti. Orada en azından sorumlulukları üstlenmiş-ti. Kısa ve öz olmak için bu işe koyulmuştu ve kısa ve öz olmayı başarmıştı. Sesi sakın ve otoriterdi. Hayatlarına derin bir etkisi olacak trajediden hepsi haberdar olacaktı. Bayan Rhoda Gradwyn o sabah saat yedi buçukta oda-sında ölü bulunmuştu. Ölümünün doğal yollarla olma-dığına dair belirli kanıtlar vardı. Polis aranmıştı ve yerel polis istasyonundan şef müfettiş yoldaydı. Şüphesiz ki her biri polis soruşturmasına katkıda bulunacaklardı. Bu arada, sakın kalmalı, dedikodu ve spekülasyondan uzak durmalı ve olağan işlerine devam etmeliydiler. *İyi de tam olarak hangi iş ki* diye düşündü. Bayan Skeffington'ın ame-liyatı iptal edilmişti. Anestezi uzmanı ve ameliyathane ekibine telefon edilmişti. Flavia ve Helena kendi arala-rında bununla ilgilenmişlerdi. Bu kısa ve öz konuşmanın ardından, sorular sorulmasından da çekinerek, kütüpha-neden ayrılmıştı. Ama tüm gözler onun üzerindeyken kütüphaneden bu çıkış sanki sorumluluktan özellikle

çekinircesine yapmacık bir hareketti. Kapıdan çıktığında bir süre dikilip sanki bir yabancı gibi nereye gideceğine karar veremediği anı hatırladı.

Ve şu an, Dean ve Kimberley ile birlikte mutfak masasında oturmuş haldeyken bezelye çorbası ve ekmek meselesi ile ilgileniyormuş gibi durması bekleniyordu. Daha önceleri nadiren uğradığı bu odaya girdiği andan itibaren kendini davetsiz bir misafir gibi uygunsuz hissediyordu. Ne tür bir güvence, ne tür bir rahatlama bekliyorlardı ondan acaba? Gözlerinin içine bakan bu iki çift göz sanki korkmuş bir çocuğun gözleri gibiydi ve ekmek ve çorba ile uzaktan yakından alakası olmayan bir soruya yanıt arar gibiydiler.

Belli direktiflere olan bariz ihtiyaçlarına olan sinirlerini kontrol ederek, tam 'Neyin en iyi olacağını düşünüyorsanız onu yapın' diyecekti ki Helena'nın adımlarını duydu. Sessizce arkasından gelmişti. Ve şöyle dedi:

'Bezelye çorbası harika bir fikir, sıcak, besleyici ve rahatlatıcı. Elinizde bezelye de bulunduğuna göre çabucak yapabilirsiniz. Yiyecekleri basit tutalım bugün olur mu? Bunun bölge hasat festivali gibi gözükmesini istemeyiz değil mi? Ekmekleri sıcak ve bolca tereyağı ile servis edin. Soğuk etlere ilaveten bir peynir tepsisi iyi gider, insanların protein alması lazım ama fazla da abartmayalım. Her zaman olduğu gibi iştah açıcı şekilde servis edin. Hiç kimse kendini aç hissetmeyecektir ama aslında acıkmış olacaklar. Kimberley'in muhteşem ev yapımı limonlu kaymağı ve kayısı reçelini ekmekle birlikte koymak da iyi bir fikir. İnsanlar şok geçirdiklerinde genelde canları tatlı şeyler çeker. Ve kahveyi hazır tutmaya devam edin. Bol bol kahve...'

Kimberley, 'Polisleri de doyurmamız gerekir mi, Bayan Cressett?' diye sordu.

'Zannetmiyorum. Şüphe yok ki onu da geldiklerinde belirleriz. Bildiğiniz üzere Şef Müfettiş Whetstone bu

araştırmayı üstlenmeyecek. Metropol polisinden bir ekip gönderiliyor ve sanırım onlar da yolda karınlarını doyuracaklardır. Siz ikiniz, her zaman olduğu gibi harika iş çıkartıyorsunuz. Burada huzurumuz bir süreliğine kaçacak gibi duruyor ama eminim sizler bununla başa çıkabilirsiniz. Eğer sorunuz olursa, beni bulun.'

Rahatlamış halde, Bostock'lar teşekkür ettiler mirıldanarak. Chandler-Powell ve Helena birlikte çıktılar. Sesine sıcaklık katmaya çalışarak fakat buna muvafak olamamış şekilde, Chandler-Powell, 'Teşekkürler. Bostock'ları sana bırakmalıydım. Ve de tanrı aşkına sodalı ekmek de neyin nesi?' dedi.

'Tam tahıl unu ile yapılıyor ama maya kullanılmadan. Burada ondan epeyce yemiştin daha önce. Seviyorsun hatta.'

'En azından önümüzdeki öğünü hallettik. Bütün sabahı küçük ayrıntıları hallederek harcamış gibi gözüküyorum. Umarım bu Şef Dalgliesh ile ekibi çabucak gelir ve soruşturmaya girerler. Dalgliesh gelmeye tenezzül edene dek bekleyen, güzide bir adli tıp patoloğu var. Neden beklemesi gerekiyor ki? Ve Whetstone'un burada topuklarını tıkırdatmaktan ziyade yapabileceği işler de var.'

'Ve de neden Met?' Dorset Polisi muazzam şekilde işinin ehli. Neden Şef Müfettiş Whetstone bu araştırmayı üzerine almasın ki? Bu beni Rhoda Gradwyn hakkında bizim bilmediğimiz bir şeyler olduğunu düşünmeye itiyor,' dedi Helena.

'Rhoda Gradwyn hakkında bilmediğimiz bir şeyler hep vardı.'

Öndeki salona geçmişlerdi. Araba kapısı kapanma ve konuşma sesleri geliyordu.

'Ön kapıya gitsen daha iyi olacak. Met ekibi geldi sanırım,' dedi Helena.

Dalgliesh'in yan yolları izleyerek ve zaman zaman arabayı park ederek devasa ağaçların kış için soyulmuş gövdelerini, yükselen kalın dallarını ve bulutsuz gökyüzünde desenler oluşturan ince dallarını izlemekten zevk aldığı taşraya doğru seyahat için güzel bir gündü. Sonbahar uzamıştı ve şu an parlak bir top şeklindeki kış güneşi altında arabasını sürüyordu. Işığı bir süre sonra etkisizleşecekti ama şu an o parlaklığı altında, tarlalar alçak tepeler ve ağaç kabukları keskin kenarlı ve gölgesizdi.

Londra trafiğinden kurtulur kurtulmaz, iyi vakit geçirmişlerdi ve iki buçuk saat sonra Dorset'in doğusuna gelmişlerdi. Arabayı yolun kenarına park ettiler ve hızlıca pikniğimsi öğle yemeklerini yediler. Dalgliesh bir taraftan haritasına göz atıyordu. On beş dakika sonra onları Stoke Cheverell'e yönlendiren bir yol ayrımına, buradan bir mil sonra da Cheverell Köşkü'nü gösteren bir tabelaya rastladılar. İki dövme demir kapının önünde arabayı durdurdular ve onların ilerisindeki kayın ağaçlı yolu gördüler. Kapıların iç tarafında uzun bir pardösü ile sarılı bir adam mutfak sandalyesine benzeyen bir şeyin üzerinde oturmuş gazete okuyordu. Acele olmayan tavırlarıyla, dikkatlice katladı gazeteyi. Dalgliesh çıkıp ona yardım edip etmeme konusunda kararsız kalmıştı ama kapılar kolaylıkla açıldılar. Arabayla içeriye girdi, Kate ve Benton takip ediyordu. Yaşlı adam kapıları kapattı ve arabanın yanına geldi.

‘Bayan Cressett bu yolu kapatan araçlardan hoşlanmaz. Doğu yakasının arkasına park etmelisiniz,’ dedi.

‘Pekala yaparız, ama acelemiz var,’ dedi Dalgliesh.

Üçü de arabalardan cinayet çantalarını çıkardılar. O anın aciliyetine rağmen, çeşitli yoğunluklarda kaygı ve endişe dolu insanların onları bekliyor olması bile Dalgliesh’i bir müddet durup köşke şöyle bir bakmaktan alıkoyamadı. Burası İngiltere’de bulunan en güzel Tudor köşk evlerinden biri olarak anılıyordu ve şu an bütün mükemmeliyeti ile öylece önündeydi. Köşkün önünde ne bir çimenlik ne bir bahçe ne de heykel tarzı bir yapı mevcuttu. Hiç süs yoktu ve asaleti hiçbir süsleme gerektirmiyordu. Bu köşkü en iyi zamanında görmekteydi. Kış güneşinin beyaz parıltısı yumuşamıştı, kayın ağaçlarının gövdelerini ve köşkün taşlarını gümüş renkte parlatıyordu. Gün ışığı yakında kaybolacaktı, kış aylarının gündönümüydü. Akşam karanlığı çabucak çökecek ve bunu da gece takip edecekti. O ve ekibi kış ortasının karanlığında araştırmalarını yapacaklardı. Işığı seven biri için, bu uygulamada olduğu kadar psikolojik olarak da bir dezavantaj teşkil ediyordu.

O ve ekibi ileri doğru hareketlendiğinde, büyük verandanın kapısı açıldı ve bir adam çıkıp onlara doğru yaklaştı. Bir an selamlayıp selamlamama konusunda tereddüt etti, sonra elini uzattı ve ‘Şef Müfettiş Keith Whetstone. Çok vakitlice geldiniz, beyefendi, Şef, olay yeri inceleme elemanları istediğinizi söylemişti. Şu an için sadece birkaç tane var ama kırk dakika içerisinde burada olacaklar. Fotoğrafçı da yolda, geliyor,’ dedi.

Whetstone’un bir polis ya da bir asker olduğuna dair hiç şüphe olmadığını düşündü Dalgliesh. Ağır bir yapısı vardı ama dimdik duruyordu. Kızıl yanaklı, düz

ama uysal bir yüzü vardı. Yün kumaştan elbiseler giymişti ve palto giyyordu.

Artık tanışıldığına göre sorusunu yöneltti; 'Neden Met'in vakayı üslendiğine dair bir bilginiz var mı, beyefendi?'

'Korkarım hiçbir fikrim yok. Galiba siz de şaşırdınız telefonu aldığınızda.'

'Polis Müdürü'nün bunu biraz garip olduğunu düşündüğünü biliyorum ama başımıza iş gelsin istemiyoruz. Bir memurun yeterli olacağını düşündük bu yüzden Malcolm Warren'i bırakıyorum. Biraz sessiz biridir ama yeterince zekidir ve ne zaman çenesini kapatması gerektiğini iyi bilir.'

'Sessiz, güvenilir ve ihtiyatlı biri. Bu konu hakkında hiç de itiraz etmem. Şu an nerede?' dedi Dalglish.

'Yatak odasının kapısında cesedi koruyor. Ev halkı –yani sanırım altı öne çıkan üyesi– büyük salonda bekliyorlar. Bunlar, bu yerin sahibi Bay George Chandler-Powell, yardımcısı Bay Marcus Westhall –o da bir cerrah olduğu için ona da 'Bay' şeklinde hitap ediliyor– kız kardeşi Candace Westhall, görevli hemşire Flavia Holland, anladığım kadarıyla bir çeşit kahya, sekreter ve genel yönetici Bayan Helena Cressett ve de muhasebe işlerine bakan Bayan Letitia Frensham.'

'Çok etkileyici bir hafıza, Şef Müfettiş.'

'Pek de değil, beyefendi, Bay Chandler-Powell burarlarda yenidir ancak burarlarda yaşayanlar köşkte kimlerin yaşadığını bilirler.'

'Dr. Glenister geldi mi?'

'Bir saat önce, efendim. Çay içti ve bahçede bir tur attı, Mog ile birkaç şey konuştular, bu arada Mog buranın bahçıvanlığını yapıyor, ona kartopu çiçeklerini fazla

budadığını söyledi. Kendisi şu an salonda, eğer başka bir yürüyüşe çıkmamışsa tabii ki. Dışarıya çıkmaktan hoşlanan bir bayan. Ceset kokusundansa bir değişiklik olduğunu söyleyebilirim.'

'Buraya ne zaman geldiniz?' diye sordu Dalgliesh.

'Bay Chandler-Powell'dan telefon aldıktan yirmi dakika sonra. Görevi sizin devralacağınız söylenene baş şef araştırmacı olarak görevi başlamaya hazırlanıyordum.'

'Herhangi bir görüşünüz var mı, Müfettiş?'

Dalgliesh'in sorusu daha çok nezaket icabıydı. Bu onun yorum yapacağı bir iş değildi. Zaman İçişleri'nin bu olaya neden el attığını gösterebilirdi de göstermeyebilirdi de...

'Bunun içeriden birinin yaptığını söyleyebilirim, efendim. Eğer böyleyse, sınırlı sayıda şüpheli olacaktır. Ama tecrübeme dayanarak söyleyebilirim ki bu durum çözümü daha da kolaylaştırmıyor. Çünkü böyle olsa bile, minareyi çalan tahminimce kılıfını da çoktan hazırlamıştır.'

Verandaya doğru yaklaşıyorlardı. Sanki biri tam da onların geleceği anı gözetliyormuş gibi kapı açıldı. Onlar içeriye girerken kenara çekilen bu adamın kimliğinden kesinlikle şüphe duyulmazdı. Şoktaki bir adamın gergin ve sararmış ifadesi olan gayet ciddi bir yüzü vardı ama otoritesinden hiçbir şey kaybetmemişti. Burası onun eviydi ve bütün kontrol kendi ellerindeydi. Elini uzatmadan ve Dalgliesh'in maiyetindekilere de bakmadan 'George Chandler-Powell. Diğerleri büyük salondalar,' dedi.

Veranda boyunca ve kare giriş holünün solundaki kapıya kadar onu takip ettiler. Şaşırtıcı şekilde ağır meşe

kapı kapalıydı ve Chandler-Powell onu açmıştı. Dalglish bu holün böylesine dramatik bir görüntüye sahip olmasında bir kasıt olup olmadığını düşünmekten kendisini alamadı. Mimarının, renklerin şekil ve seslerin, yüksek tavanın, sağ taraftaki duvarın üzerindeki büyük örtünün, kapının solundaki meşe masanın üzerindeki kış çiçekleri ile dolu vazounun, yaldızlı çerçeveleri olan portre dizilerinin, muhtemelen bazıları bir çocukluk hatırası ya da fantezisinden çıkmış ilk bakışta dahi göze çarpan bazı nesnelerin, aklına yaşayan bir resim gibi girdiği sıradışı bir an yaşamıştı.

Şöminenin her iki kenarında beklemekte olan yüzleri ona dönük diğer beş kişi, bu odaya kimliğini ve soğuşunu vermek için kusursuz şekilde düzenlenmiş bir tablo gibi duruyordu. Dalglish ve Chandler-Powell'ın çabucak tanıştırma faslını atladıkları tuhaf şekilde yüz kızartıcı bir dakika yaşandı çünkü bu, resmiyet açısından hiç de uygun gerçekleşmemişti. Chandler-Powell'ın kendini tanıtmaması zaten gereksiz gibiydi. Geri kalan tek erkek Marcus Westhall olmalıydı. Kolaylıkla ayırt edilebilen yüz hatlarına sahip solgun yüzlü kadın Helena Cressett'ti, sadece gözyaşı olma ihtimali bulunan bir ıslaklığı yüzünde bulunduran, daha kısa boylu, esmer kadın Hemşire Flavia Holland'tı, grubun kenarında dikilen uzun ve yaşlıca duran kadın George Chandler-Powell tarafından küçümseniyor gibi duruyordu. Sessizce ileri doğru geldi ve Dalglish'in elini sıkarak 'Letitia Frensham. Hesap işlerine bakıyorum,' dedi.

Chandler-Powell, 'Sanırım Dr. Glenister'i zaten tanıyor sunuz,' dedi.

Dalglish onun masasına doğru yürüdü ve tokalaştılar. Halen oturmakta olan tek kişi oydu ve yanındaki tepside kendisine çay ikram edilmiş olduğu anlaşılıyor-

du. En son görüşmelerinde üzerinde gördüğünü anımsadığı kıyafet vardı, deri botların içine sokulmuş pantolon ve küçük kalıbına fazla ağırmış gibi gözüken tüvit bir ceket. Kafasında bir şapka vardı ve bu şapka olmaksızın kısa beyaz saçlarından yarım yamalak gözüken kafa derisi bir çocuğun kafa derisi kadar savunmasız görünüyordu. Yüz hatları narindi ve cildi öylesine solgundu ki bazen ölümcül bir hastalığa yakalanmış gibi duruyordu. Ama sıradışı şekilde sağlandı ve neredeyse siyaha yakın koyu renk gözleri sanki çok daha genç bir kadının gözleriydi. Dalglish tabii ki Dr. Kynaston ile çalışmak isterdi ancak daha önce çalışmış olduğu ve saygı duyduğu birini görmekten de yeterince memnundu. Dr. Glenister Avrupa'daki en iyi adli tıp patologlarından biri olarak anılıyordu, bu konu hakkında eşsiz kitaplar yazmış bir yazardı ve aynı zamanda mahkemede aşılması zor bir uzman tanıktı.

Genç bir kadın gibi kolaylıkla ayağa kalkarak, 'Şef Dalglish ve ben eski meslektaşız. Pekala, başlayalım mı? Bay Chandler-Powell, eğer Şef Dalglish'in de itirazı yoksa sizin yukarıya gelmenizi istiyorum,' dedi.

'İtirazım yok,' dedi Dalglish.

Dalglish muhtemelen, Dr. Glenister'in aldığı kararları onaylamasını isteyeceği tek polisti. Sorunu anlamıştı. Sadece Chandler-Powell'ın açıklık getirebileceği tıbbi detaylar vardı ama Chandler-Powell da ortamdayken ceset hakkında konuşmaları çok da akıllıca durmayabilir, onun ve Dalglish'in söylemek isteyeceği şeyler olabilirdi. Chandler-Powell'ın da şüpheliler listesinde yer alması gerekiyordu; Dr Glenister bunu biliyordu—ve hiç şüphe yoktu ki Chandler-Powell da bunu biliyordu.

Chandler-Powell ve Dr. Glenister önde merdivenleri tırmandılar. Halıların serili olmadığı ahşap zeminde ayak

sesleri abartılı şekilde yüksek çıkıyordu. Merdivenler bir sahanlığa çıkıyordu. Sağdaki kapı açıktı ve Dalgliesh'in gözüne girişik tavanlı uzunca bir oda ilişti. Chandler-Powell 'Burası uzun galeri, Sir Walter Raleighköşkü ziyaret ettiğinde burada dans edermiş. Mobilyalar dışındaki her şey o zamanlardaki haliyle aynı,' dedi.

Hiç kimse yorum yapmadı. Daha küçük bir merdiven serisi doğu ve batıya bakan iki odanın bulunduğu halılı bir geçite açılan kapıya çıkıyordu.'

'Hastaların konaklaması bu koridorda sağlanıyor. Oturma odası, yatak odası ve duşu olan süitler. Uzun galerinin hemen altında bitişik bir oturma odası düzenlendi. Çoğu hasta kendi süitlerinde kalmayı tercih eder ya da bazen zemin kattaki kütüphaneyi kullanır. Hemşire Holland'ın odası asansörün karşısında batıya bakan oda,' dedi Chandler-Powell.

Rhoda Gradwyn'in hangi odada kaldığını özellikle belirtmeye gerek yoktu. Üniformalı bir polis memuru kapıda oturmuştu, onları gördüğünde aniden ayağa kalktı ve selamladı.

'Siz dedektif polis memuru Warren'sınız, değil mi?' dedi Dalgliesh.

'Evet, efendim.'

'Ne kadar zamandır bu kapıda bekçilik yapıyorsunuz?'

'Dedektif Whetstone ve ben buraya geldiğimizden beri, efendim. Saat sekizi beş geçiyordu. Bant zaten olay yerindeydi.'

'Müfettiş Whetstone bana kapıyı mühürlemem gerektiğine dair bir direktif verdi,' dedi Chandler-Powell.

Dalgliesh yapıştırıcı bandı söktü, Kate ve Benton arkasından oturma odasına girdi. Odanın resmiyeti ile hiç bağdaşmayan güçlü bir kusmuk kokusu vardı. Yatak

odasına açılan kapı soldaydı. Kapalıydı ve Chandler-Powell yavaşça itti, fırlamış kapağı yanında duran bir çaydanlık kırılmış bardaklar ve yere düşmüş bir tepsi rahatça açılmasına mani oluyordu. Yatak odası karanlıktı. Yalnızca oturma odasından vuran gün ışığı vardı. Çayın siyah lekesi halıya yayılmıştı.

‘Eşyaları nasıl bulduysam tam olarak öylece bıraktım. Hemşire ve ben burayı terk ettiğimizden beri hiç kimse bu odaya girmedi. Sanırım bu dağınıklık ceset kaldırılır kaldırılmaz temizlenir,’ dedi Chandler-Powell.

Dagliesh, ‘Olay yeri araştırılana dek değil’ dedi.

Oda aşırı küçük değildi ama beş kişi aynı anda girdiklerinde birden kalabalık gözükmüştü. Oturma odasından bir nebze küçüktü ama yatakta uzanan karanlık dehşeti yoğunlaştıracasına zarafetle döşenmişti. Arkada Kate ve Benton ile birlikte cesede doğru yaklaştılar. Dagliesh kapıda lambayı yaktı ve yatağın kenarındaki lambaya yaklaştı. Ampulün kayıp olduğunu fark etti, kırmızı çağrı düğmeli kablo da yatağın çok yukarısına iştirilmişti. Cesedin kenarında sessizce dikiliyorlardı, Chandler-Powell bir nebze gerideydi ve orada müsama ha altında bulunduğunun farkındaydı.

Yatak, perdeleri çekilmiş kapalı pencerenin tam karşısındaydı. Rhoda Gradwyn, elleri sıkılmış, her iki kolu, tuhaf şekilde kafasının üzerine kalkmış halde sırtüstü uzanmıştı. Koyu renk saçları yastığa dağılmıştı. Suratının sol yanı cerrahi bir sargı ile kaplanmıştı. Ama görülebilen yeri parlak bir kiraz kırmızılığıydı. Ölümü gören sağ gözü tam olarak açıktı, sol gözü ise kalın sargıdan ötürü kısmen kapalıydı ve ölüye tuhaf ve korkutucu bir görünüm katıyordu. Üzerini omuzlarına dek örten çarşaf, sanki kasıtlı olarak, katilinin maharetini ortaya koymaya

çalıştığı izlenimi veriyordu. Ölüm nedeni ortadaydı. Bir insan eli tarafından boğazlanmıştı.

Dalgliesh, ölüye çevrilmiş kendisinininkilerin de dahi olduğu kuruntulu bakışların canlı birine bakanlardan farklı olduğunu biliyordu. Bir profesyonel için dahi böylesine vahşice bir ölüme bakmak daima acıma, kızgınlık ve korku izleri taşırdı. En iyi patolog ve polisler, şu an oldukları konumda, ölüye olan saygılarını yitirmezlerdi. Her ne kadar geçici olsa da, ortak bir insanlığın ve ortak bir sonun paylaşılan duygularından doğan bir saygı... Ancak tüm insani nitelikler, tüm şahsiyet son nefesle birlikte sönmüştü. Çoktan bozulma sürecine maruz kalmaya başlamış ceset, ciddi bir profesyonel ilgi ile muamele görmek üzere teşhire çıkarılmıştı. Şu an tek fiziksel koşul, eldivenli ellerin, test çubuklarının, termometrelerin ve neşterlerin bir hayvanın leşi gibi açılmış bedenin üzerinde hüküm sürdüğü durumdu. Dedektif olarak geçirdiği onlarca yıldan sonra, bu gördüğü en korkunç ceset değildi. Dalgliesh'in ancak bir acıma, kızgınlık ve acizlik hali birike birike çoğalmış gibi duruyordu kariyeri boyunca: *Sanırım, yeterince cinayet gördüm, diye düşündü.*

Rhoda'nın içerisinde yatmakta olduğu oda, tıpkı içerisinde geçtikleri oturma odası gibi, rahatlığına rağmen, belli bir mükemmeliyet amaçlarcasına çok titiz şekilde döşenmişti. Bu da Dalgliesh'e rahatsız edici ve samimi-yetsiz gelmişti. Oturma odasından Rhoda'nın yatağına geçerken gözüne çarpan objeler hafızasında yer etmişlerdi: Gregoryen bir yazı masası, taş ızgaralı elektrikli bir ısıtıcının önüne konmuş iki modern koltuk, maun kitap rafı ve bunlara göre ayarlanmış bir büro. Bunlar asla kendisini evindeymiş gibi hissedeceği odalar değildi. Bu odalar ona bir keresinde –sadece bir kere– gittiği ve müşterilerinin kafalarına buranın sahiplerinden daha alt bir

tabakada yer aldıklarını zorla sokmaya çalışan taşra-evi otelini hatırlatmıştı. Hiçbir kusura müsaade edilmemişti. Bu odaları kimin düzenlediğini merak etti. Muhtemelen Bayan Cressett. Eğer öyleyse, köşkün bu kısmının sadece kısa süreli otel olduğunu söylemeye çalışıyordu. Müşteriler buradan etkilenmeli ancak geçici dahi olsa sahipliği ellerine almamalıydı. Rhoda Gradwyn çok farklı hissetmiş olabilirdi ve hatta kendini evinde hissetmiş olabilirdi. Ancak bu odaya, onun için, cinayetin o öldürücü kırı bulaşmamıştı.

Chandler-Powell'a dönerek, Dr. Glenister 'Siz, öyle sanıyorum ki, bir gece öncesinde görmüşsünüzdür Rhoda Gradwyn'i?'

'Haliyle...'

'Ve bu sabah onu böylece mi buldunuz?'

'Evet, boğazını bu şekilde gördüğümde yapabileceğim hiçbir şey olmadığını ve bu şekilde bir ölümün doğal nedenlerden asla kaynaklanmayacağını anladım. Nasıl öldüğünü tespit edebilmek için adli tıp patoloğu olmaya gerek yok. Boğazı sıkılmış. Şu an gördüğünüz tam olarak benim sabah yatağa yaklaştığımda gördüğüm şey.'

'Yalnız mıydınız?' diye sordu Dalglish.

'Yatağın kenarında yalnızdım. Hemşire Holland oturma odasında buraya sabah çayını getiren aşçı yardımcısı Kimberley Bostock ile ilgileniyordu. Cesedi gördüğünde hemşire, kırmızı çağrı düğmesine defalarca bastı ve ben de ortada bir çeşit acil durum söz konusu olduğunu anladım. Sizin de gördüğünüz gibi, yatağın kenarındaki düğme ulaşılamayacak bir yere asılmış durumda. Çok doğru bir karar alarak Hemşire o zile dokunmamış. Gece odasına hastayı çıkarttığında zilin olağan yeri olan masanın kenarında durduğuna dair beni temin etti. Ben zili duyduğumda hastanın paniklediğini veya

ağırlaştığını düşündüm ve hemşirenin de çağrıya cevap vereceğini de düşünerek buraya geldim. Her iki kapıyı da kapattık ve ben Kimberley'i aşağıya taşıdım. Yanında durması için eşini de çağırdım ve acilen polise haber verdim. Şef Müfettiş Whetstone bana odayı mühürlemem konusunda talimatlar verdi ve sizler buraya gelene kadar sorumluluk da ondaydı. Bu koridoru ve asansörü o gelmeden önce kullanıma kapatmıştım.'

Dr. Glenister cesedin üzerine dokunmaksızın eğilmişti. Doğruldu ve 'Sağ elini kullanan biri tarafından boğulmuş ve muhtemelen yumuşak bir eldiven giyilmiş. Sağ elle yapıldığı belli olan morluklar mevcut ancak tırnak izleri yok. Onu masaya yatırdığımda daha fazla bilgi verebileceğim.' Chandler-Powell'a döndü ve 'Bir sorum var müsaadenizle, dün gece onun için herhangi bir yatıştırıcı verdiniz mi?' dedi.

'Ona Temazepam önerdim ancak ihtiyaç duymadığını söyledi. Anesteziden çok sağlıklı durumda çıktı, akşam yemeğini yedi ve kendini uykulu hissediyordu. Uyuma konusunda sıkıntı çekmeyeceğini düşünüyordu. Onu gören son kişi Hemşire Holland oldu, tabii ki katilini saymazsak ve tek istediği şey içine konyak konulmuş sıcak süt oldu. Hemşire Holland içerken yanında bekledi ve bardağı da beraberinde getirdi. Tabi şu an bardak yıkanmış durumda.'

Dr. Glenister, 'Sanırım laboratuvar sizin burada bulundduğunuz tüm yatıştırıcıların ve de hastaların ulaşabileceği ya da onlara verilen ilaçların tam listesini işe yarar bulacaktır. Teşekkürler, Bay Chandler-Powell,' dedi.

Dalgliesh, 'Yalnız sizinle bir ön görüşme yapmamız faydalı olabilir, belki bir on dakika içerisinde. Öncelikle buradaki durum hakkında fikir sahibi olmak istiyorum ve de burada çalışanların sayısı ve görevleri hakkında

da. Bayan Gradwyn'in nasıl sizin hastanız olduğunu da öğrenmek istiyorum,' dedi.

Chandler-Powell, 'Ben genel ofiste olacağım. Büyük salonun karşısındaki verandanın içinde. Sizin için köşk planını bulmaya çalışacağım.'

Yan odadaki ayak seslerini ve koridor kapısının kapanışını duyana dek beklediler. Dr. Glenister cerrahi eldivenlerini Gladstone çantasından çıkardı ve yavaşça Gradwyn'in yüzüne, boynuna ve kollarına dokundu. Bu adli tıp patoloğu aynı zamanda kıymetli bir öğretmendi ve Dalgliesh onunla birlikte çalışmış olmasının verdiği tecrübeyle biliyordu ki asla gençlere bir şeyler öğretme fırsatını kaçırmazdı.

Benton'a, 'Hiç şüphe yok ki ölü sertliği hakkındaki her şeyi biliyordur, çavuş,' dedi.

'Evet, hanımefendi. Ölümünden üç saat sonra göz kapaklarından başladığını, sonra bütün yüze, boyna ve göğse doğru, sonra da bütün gövdeye, kol ve bacaklara doğru yayıldığını biliyorum. Bu katılaşma genellikle yaklaşık on iki saat içerisinde tamamlanıyor ve otuz altı saat sonra da tersine dönmeye başlıyor.'

'Ölü sertliğinin ölüm zamanını belirlemede güvenilir bir değerlendirme olduğunu düşünüyor musun?'

'Tam olarak değil, hanımefendi.'

'Kesinlikle değil. Bu, odanın sıcaklığı, kurbanın kas sistemi, ölüm nedeni ve ölüm sertliğini etkileyen diğer başka sebepler tarafından çarpıtılabilir. Bunların arasında yüksek ısıya maruz kalmayı ya da kadavra spazmını sayabiliriz. Bunun ne olduğunu biliyorsun, değil mi çavuş?' dedi.

'Evet, hanımefendi. Bu ölüm anında meydana gelebilir. El kasları öylesine kasılırlar ki ölünün tutmakta olduğu şeyi almak aşırı şekilde zorlaşabilir.'

‘Ölüm anını tam olarak tespit etmek bir patoloğun en önemli ve de en zorlu görevlerinden biridir. Göz sıvısındaki potasyum miktarının analiz edilmesi gelişmelerden biridir. Rektum ısısını ölçtüğümde ve ölüm sonrası incelemesini gerçekleştirdiğimde daha net bilebileceğim. Bu arada, hipoteze dayanarak ön bir değerlendirme yapabilirim—bunun ne olduğunu biliyordur, eminim ki?’

‘Evet, efendim, ölüm sonrası morarma.’

‘Ki burada en bariz şekilde görebiliyoruz. Buna dayanarak ve ölüm sonrası durumun gidişatını göz önünde bulundurarak, ön tahminim gece saat on bir ila on iki buçuk arasında öldüğü yönünde olurdu. Muhtemelen ilkinde daha yakın. Çavuş, adli tıp patoloğunun cesedi gördükten birkaç dakika sonra ölüm saatini kestirebilmesini bekleyen o araştırmacı memurlardan biri olmamanız beni rahatlatmış doğrusu.’

O sırada yatağın kenarındaki masanın üzerinde durmakta olan telefon çalmaya başladı. Telefonun zili rahatsız edici ve beklenmedikti, ısrarla çalan zil ölünün mahremiyetine yapılan pervasız bir istila gibi gözüküyordu. Birkaç saniyeliğine hiç kimse kıpırdamadı, Glenister kulağı sağırmış gibi, sakince Gladstone çantasına yöneldi.

Dalgliesh ahizeyi kaldırdı, arayan Whetstone’du. ‘Fotoğrafçı geldi, iki olay yeri inceleme memuru yolda, efendim. Eğer sizin ekipten birine görevi teslim edebilirsem ben de kendi yoluma gidebilirim.’

‘Teşekkür ederim, aşağıya geleceğim,’ dedi Dalgliesh.

Görmesi gerekenleri görmüştü. Dr. Glenister’in cesedi incelemesinden muaf olacağı için üzgün değildi. ‘Fotoğrafçı burada. Eğer sizin için de uygunsa buraya gönderebilirim,’ dedi.

‘İşim on dakikadan fazla sürmez. Yani, evet. Yukarı gönderin. Onun işi biter bitmez morg aracına telefon ederim. Cesedin götürüldüğünü görmek hiç şüphe yok ki buradaki insanları rahatlatacaktır. Sonra da ben çıkmadan önce konuşabiliriz.’

Kate tüm geçen vakit boyunca sessiz kalmayı yeğlemişti. Merdivenlerden aşağıya doğru yürürken Dalglish, Benton’a, ‘Fotoğrafçı ve Olay Yeri İnceleme ile ilgilenirsin değil mi, Benton? Ceset çıkartıldıktan sonra işlerine koyulabilirler. Parmak izlerini daha sonra alırız ama kayda değer bir şeyler elde edeceğimizden umutlu değilim. Muhtemelen olayın öncesinde buradaki personel o veya bu şekilde buraya girmiştir. Kate benimle genel ofise gelir misin? Chandler-Powell, Rhoda Gradwyn’in yakınlarının listesine sahip olmalı ve muhtemelen avukatına nasıl ulaşacağımızı da biliyordur. Birilerinin haber vermesi gerekecek ve sanırım bu en iyisi yerel polis tarafından yapılsın. Aynı zamanda bu yer, yerleşke ve Chandler-Powell’in kimleri çalıştırdığı ve ne zaman burada olduklarına dair çok daha fazla bilgiye ihtiyacımız var. Onu her kim boğduysa, cerrah eldivenleri giyiyor olmalı. Çoğu insan lateks eldivenlerin içinden de parmak izi alınabileceğini bilir. Muhtemelen bu yüzden onlar da imha edilmiş olmalı. Ve olay yeri inceleme ekiplerinin de asansöre dikkat etmeleri gerekecek. Kate, bakalım Chandler-Powell’in bize söylemesi gereken neler var?’

Chandler-Powell ofisinde, önüne iki tane harita yayılmış halde masada oturmuş bekliyordu. Bu haritalardan biri evin köy içerisindeki konumunu, diğeri ise köşkün planını gösteriyordu. İçeri girdiklerinde ayağa kalktı ve masanın etrafından dolandı. Hep birlikte planlara doğru eğildiler.

‘Az önce bulunduğunuz, hastaların bulunduğu kanat işte burada batıda, Hemşire Holland’ın yatak odası ve oturma odası ile birlikte. Evin merkezi kısmı, giriş salonu, büyük salon, kütüphane, yemek odası ile aşçı ve karısı Dean ve Kimberley Bostock için bahçeye bakan bir yatak odasından oluşuyor. Onların üzerinde tekli odada buranın ev işleri yardımcısı Sharon Bateman kalıyor. Benim odalarım ve Bayan Cressett’in kaldığı oda doğu kanadında. Bayan Frensham’ın oturma ve yatak odaları da aynı şekilde. İki ziyaretçi odası şu an boş durumda. Yatılı olmayan personelin bir listesini çıkardım. Sizin tanıştığınız personelin haricinde, bir anestezi uzmanı ve ameliyathane için ek hemşire kadrosu bulunduruyorum. Ameliyatların olduğu sabahlarda bazıları otobüsle geliyor, bazıları ise kendi arabalarıyla. Bunlardan hiçbirisi gece burada kalmaz. Saat dokuz buçukta vardiyası bite-ne dek yarı zamanlı çalışan hemşire, Ruth Frazer, Hemşire Holland ile sorumlulukları yerine getirirler,’ dedi.

‘Bize kapıyı açan yaşlı adam, o da burada mı kalıyor?’ diye sordu Dalgliesh.

‘O Tom Mogworthy. Köşkü satın aldığımda onu da yadigar olarak aldım. Otuz yıldır burada bahçıvan olarak çalışmaktaymış. Eski bir Dorset ailesinden geliyor ve kendini kasabanın tarihi, gelenekleri ve folkloru konusunda uzman olarak nitelendiriyor. Aslında babası Mog doğmadan önce Londra’ya taşınmış ve kökleri olarak gördüğü bu yere geri döndüğünde otuz yaşını aşkınımış. Bazı bakımlardan o bir taşra adamından ziyade bir Londralıdır. Bildiğim kadarıyla hiçbir cinayet eğilimi olmamış, tabi başsız süvarileri, cadıların lanetlerini ve ilerleyen kralcıların hayalet ordularını saymazsanız doğru sözlü ve güvenilir biridir. Köyde kızkardeşi ile birlikte yaşıyor. Marcus Westhall ve kızkardeşi, bu köşkün sınırlarına dahil olan Stone Cottege’de yaşıyorlar.’

‘Rhoda Gradwyn. Size bir hasta olarak nasıl ulaştı?’ diye sordu Dalglish.

‘Onu ilk kez 21 Kasım’da Harley Sokağı’nda gördüm. Hekimi tarafından yönlendirilmemişti ama yine de onunla da konuştum. Sol yanağındaki derin bir yara izinin silinmesi için gelmişti. Belli testlere tabi olduğu, St. Angela’da ve salı öğleden sonra buraya geldiğinde de kısaca gördüm. Aynı zamanda 27 Kasım günü ön bir ziyaret için burada iki geceliğine kaldı, ama o gelişinde karşılaşmadık. Harley Sokağı’ndan daha önce hiçbir yerde karşılaşmadık ve de neden köşkü tercih ettiği hakkında en ufak bir fikrim bile yok. Kozmetik cerrahların şöhretini duyduğunda geldiğini ve Londra ve Dorset gibi iki fırsat sunulduğunda köşkü mahremiyetine önem verdiği için seçtiğini düşündüm. Bir gazeteci olarak yaptığı şöhreti ve tabii ki tıbbi tarihçesi haricinde onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. İlk görüşmemizde onun gayet sakin, açık sözlü, ne istediğini tam olarak ifade eden biri olarak buldum. Bir şey çok ilginçti. Ona bu bozukluktan

kurtulmak için neden bu kadar uzun süre beklediğini ve de neden şimdi olduğunu sordum. 'Çünkü artık ona ihtiyacım yok,'" dedi.

Bir sessizlik olmuştu, sonra Dalgliesh, 'Size bunu sormak zorundayım. Bayan Gradwyn'in ölümünden kimin sorumlu olabileceği hakkında herhangi bir fikriniz var mı? Eğer şüpheleriniz varsa ya da bilmem gereken herhangi bir şeyler, lütfen bana şimdi söyleyin,' dedi.

'Yani bunun içeriden birinin yaptığından hiç şüphe duymadığınızı söylüyorsunuz.'

'Hiçbir şey söylemiyorum. Ancak Rhoda Gradwyn sizin hastanızdı ve sizin evinizde öldürüldü.'

'Ama benim personelimden herhangi biri tarafından değil. Evimde adam öldürmeye meyilli manyaklara iş vermiyorum.'

'Bunun ne bir manyağın işi olduğundan oldukça fazla şüphe duyuyorum ne de bunu sizin personelinizden birinin yaptığını öne sürüyorum,' dedi Dalgliesh ve sözlerini şöyle sürdürdü, 'Bayan Gradwyn fiziksel olarak odasını terk edip asansörü kullanarak alt kata inip, batı kanadının kapısını açmış olabilir mi?'

Chandler-Powell, 'Bilincini tamamen geri kazandıktan sonra bu kesinlikle mümkün olurdu ancak bakım odasında sürekli olarak gözaltında bulundurulduğu ve saat dört buçukta odasına götürüldükten sonra her yarım saatte bir kontrol edildiği için, tek ihtimal saat ondan sonra gece için yalnız bırakıldığında gerçekleşmiş olabilir. Görüşüme göre, tabii ki birilerinin onu görme ihtimali olurdu ama kendi süitini fiziksel olarak engel olmaksızın terk etmiş olabilir. Aynı zamanda bir takım anahtarlar da ihtiyacı olurdu. Alarmı devreye sokmaksızın anahtarları dolaptan almış olamaz. Bu köşk haritası sistemin nasıl çalıştığını izah ediyor. Ön kapı, büyük salon, kütüp-

hane, yemek odası ve ofisten her biri korunmakta ancak sürgü ve anahtarlara güvendiğimiz batı kanadı değil. Alarmı geceleri devreye sokmaktan ben sorumluyum. Ben burada değilsem de Bayan Cressett. Batı kapısını dışarıda birilerinin olduğunu bilmiyorsam saat on birde kilitlerim. Dün gece de her zaman olduğu gibi on bir de kilitledim,’ dedi.

‘Bayan Gradwyn’e ön ziyareti için geldiğinde batı kapısı için anahtarlar verildi mi?’

‘Kesinlikle. Bütün ziyaretçilere verilir. Bayan Gradwyn yanlışlıkla anahtarları beraberinde götürdü. Bazen olur böyle şeyler. İki gün sonra özürler dileyerek geri gönderdi.’

‘Ya bu gelişinde?’

‘Perşembe günü karanlık çöktükten sonra buraya geldi ve bahçeye çıkmak gibi bir niyetinin olmadığını söyledi. Olaylar normal seyrinde olsaydı, anahtarlar ona bu sabah verilecekti.’

‘Peki siz bu anahtarları kontrol ediyor musunuz?’

‘Makul bir kontrol var. Hastalar için altı tane süit oda var ve her birinin iki yedeği olmak kaydıyla altı tane numaralı anahtar var. Her bir anahtarın nerede olduğunu size tam olarak söyleyemem. Özellikle uzun süreli hastaların gelip gitme özgürlükleri var. Ben burada bir tür akıl hastanesi yürütmüyorum. Batı kapısı onların kullanımına açık olan kapı. Ve, takdir edersiniz ki, burada kalmakta olan herkeste de ön ve batı kapılarının anahtarları var. Bunların da hastaların anahtarlarından olduğu gibi izahı yapılabilir. Tüm anahtarlar anahtar dolabında dururlar.’

Anahtarlar şöminenin yanındaki bir duvara sabitlenmiş küçük maun bir dolapta muhafaza edilmekteydi. Dalgliesh ikişer yedeğiyle birlikte altı takım anahtarın yerlerinde olduğunu gördü.

Chandler-Powell, 'Dr. Glenister'in olay yerinde söyledikleri ve kendi gözlemlerimden yola çıkarak söylüyorum ki, şüphesiz burada kullanmakta olduğumuz cerrahi eldivenlerle ilgileneceksiniz. Ameliyat esnasında kullanılacak olanlar ameliyat süitinde tıbbi malzemeler odasında kilitli tutulurlar. Lateks eldivenler aynı zamanda gerek duyulduğunda hemşireler ve de evin çalışanları tarafından da kullanılıyor ve bunların muhafaza edildiği yer de zemin katta mutfağın yanındaki hizmetli dolabıdır. Eldivenler kutular içersinde satın alınırlar ama ne oradaki ne de ameliyathanedeki eldivenler kontrol edilmez. Gerekli olduğunda kullanılan daha sonra da çöpe atılan malzemelerdir,' dedi.

'Dolayısıyla köşkte yaşayan herkes hizmetli dolabında eldivenler bulunduğunu biliyordur. Ama dışarıdan gelen birisi ona söylenmemişse bunu bilemez,' dedi Kate kendi kendine. Şu an itibari ile cerrahi eldivenlerin kullanıldığına dair herhangi bir kanıt yoktu. Ama bunları bilen birisi için en bariz tercih bu olmalıydı.

Chandler-Powell evin planını ve haritasını katlamaya başladı. 'Burada, Bayan Gradwyn'in kişisel dosyası var. Daha önce Şef Müfettiş Whetstone ile de paylaştığım, ihtiyaç duyabileceğiniz bilgiler var. Yakın akrabası ve vekili olarak bize verdiği annesinin ismi ve adresi... Yardımcı olabileceğini düşündüğüm bir şey daha, dün geceyi burada geçiren bir hasta daha vardı, Bayan Laura Skeffington. Uzun Noel tatili için kliniği kapatmayı düşünmeme rağmen, isteği üzerine küçük bir prosedür için onu bugüne sıkıştırmıştım. Rhoda Gradwyn'in bi-tişliğindeki odada kalıyordu, geceleyin yerlerde ışıklar gördüğünü öne sürüyor. Doğal olarak bir an önce buradan ayrılmak istiyor, bu yüzden siz veya ekibinizden biri öncelikle onu görürse faydalı olabilir. Anahtarlarını çoktan teslim etti.'

Dalgliesh bu bilginin pekala daha erken verilebileceğini söylemeye yeltendi ama 'Şu an Bayan Skeffington nerede?' demekle yetindi.

'Bayan Frensham ile birlikte kütüphanedeler. Bayan Skeffington'ı yalnız bırakmamanın daha akıllıca olacağını düşündüm. Korkmuş durumda ve şokta, ki bu normal karşılanabilir. Takdir edersiniz ki, odasında kalamazdı. Ve de misafirlerin kaldığı bölümde hiç kimseyi istemeyeceğinizi düşündüm, bu yüzden koridoru ve asansörü cesedin varlığını öğrenir öğrenmez kullanıma kapattım. Sonra da, Şef Müfettiş Whetstone'un talimatıyla, odayı mühürledim. Bayan Frensham, Bayan Skeffington'a eşyalarını toparlaması için yardım etti ve kendisi şu an valizleri ile birlikte ayrılmaya hazır. Onun için çok erken olmayabilir—ve hatta bizim için de.'

Yani, elinden geldiğince cinayet mahallini mümkün olduğunca ve hatta polisi dahi aramadan önce korumaya çalışmış. Çok düşünceli bir davranış. Yoksa işbirliği içerisinde bulunduğunu mu ispatlamaya gayret ediyor? Her iki halde de koridoru ve asansörü erişime kapatmak akıllıca ancak çok da önemli olduğunu söylemek güç. Hasta veya personelden olanlar burayı her gün kullanıyor olmalılar. Eğer bu içeriden birilerinin işiyse parmak izlerinden pek bir yere varamayız, diye geçirdi aklından Kate bu defa.

Grup birlikte büyük salona geçti. 'Herkesi topluca görmek istiyorum,' dedi Dalgliesh. 'Buraya geldiği andan itibaren, dün saat dört buçukta odasına götürülene dek, burada olan ve onunla bir şekilde irtibatı olan Bay Mogworthy dahil herkesi. Daha sonra Old Police Cottage'de bireysel olarak görüşülecek. İnsanların olağan düzenlerini mümkün olduğu kadar az etkilemeye çalışacağım ancak belli bir aksama kaçınılamaz.'

'Oldukça geniş bir odaya ihtiyacınız olacak. Bayan

Skeffington ile görüşüldükten ve serbest bırakıldıktan sonra kütüphane boşalmış olacak. Eğer sizin için de uygun olursa kütüphane siz ve ekibiniz için bireysel görüşmeler için de uygun hale getirilebilir,' dedi Chandler-Powell.

Dalglish, 'Teşekkür ederim. Bu her iki taraf için de daha uygun olacak. Ama öncelikle Bayan Skeffington ile görüşmem lazım,' dedi.

Ofisten ayrıldıklarında, Chandler-Powell 'Medya ve yerel meraklı kalabalık tarafından rahatsız edilmemek için özel bir güvenlik ekibi ayarlıyorum. Sanırım buna karşı bir itirazınız yoktur?' dedi.

'Kapının diğer tarafında durdukları ve araştırmama burunlarını sokmadıkları sürece benim için bir mahsuru yok. Ancak buna ben karar vereceğim.'

Chandler-Powell herhangi bir yanıt vermedi. Kapının dışında Benton onlara katıldı ve kütüphanedeki Bayan Skeffington'a doğru yola koyuldular.

Kate, büyük salonu da geçerek, ışığın, boşluğun, renklerin parlak tesirine, odun ateşinin o sıçrayan alevlerine, bir kış öğleninin matlığını dönüştüren avizeye, sessiz ancak belirgin renkli duvar halısına, yaldızlı çerçevelere ve yükseklerle tırmanan çatının koyu ışık demetlerine boğulmuş odaya tekrar daldı. Köşkün diğer yanları gibi burası da merak içerisinde ziyaret edilecek bir yerdi. Geçmişin, mecburiyetler dayattığı ve sorumluluklar yüklediği böylesine bir evde asla mutlu olamazdı. Thames'in yukarılarındaki seyrek mobilyalı, ışık dolu evinin verdiği tatmin edici hissi düşündü. Meşe kaplamalı kütüphane kapısı sağ taraftaki duvardaydı ve şömineye yakındı. Eğer Chandler-Powell açmamış olsaydı kendisinin fark edip edemeyeceği konusunda şüpheye düştü.

Büyük salonun tam tersi, girdikleri oda ona oldukça küçük, rahat ve mütevazı geldi. Hiçbiri asla yerinden alınıp da okunmamış gibi boylarına göre yakın şekilde hizalanmış kitaplar sessizliği koruyor gibiydi. Her zaman yaptığı gibi hızlı bakışlarla odayı tepeden tırnağa süzdü. Ekibe ilk katıldığında AD'in bir dedektif çavuşu nasıl da azarladığını asla unutmamıştı. 'Bizler izin dahilinde buradayız ama hiç de beklenen misafir değiliz. Burası halen onların evi. Sanki satışa çıkartılmışlar gibi eşyalarına bön bön bakma, Simon.' Üç tane uzun penceresi olan duvar hariç her bir duvarda uzanan raflar, salondakilerden

daha açık renkte bir ahşaptan yapılmıştı. Oymalar daha basit ve zarifti. Muhtemelen bu kütüphane sonradan yapılmıştı. Rafların üzerinde gözleri görmediği için yalnızca ikonlaşmış, insana benzemeyen mermer büstler duruyordu. Hiç şüphe yoktu ki AD ve Benton bunların kim olduklarını ve hatta yaklaşık olarak bu oymaların hangi tarihe ait olduklarını biliyorlardı. Bu düşünceleri kafasından çıkardı. Yorucu olduğu kadar gereksiz de olduğunu bildiği entelektüel bir aşağılık duygusunu çoktan halletmişti. Ekte şu ana dek birlikte çalıştığı hiç kimse, kendisini hissettiğinden daha az zeki hissettirmemişti ve Combe Adası'ndaki vakadan sonra, bu aşağılık duygusu ile ilgili yarı paranoyaklığı ardına koymuştu.

Bayan Skeffington şöminenin önünde uzunca bir sandalyede oturmaktaydı. Ayağa kalkmadı ancak sandalyede biraz daha toparlandı. Cılız bacakları yan yana duruyordu. Yüzü solgun ve oval, cildi yüksekçe şakaklarına doğru gergin, ağzı ise kıpkırmızı rujuyla daha da parlaktı. Kate eğer bu mükemmellik Chandler-Powell'ın uzmanlığının neticesi ise, ona çok iyi muayene etmiş olmalı diye düşündü. Ancak daha koyu renkteki, yılların getirdiği buruşuk ve halkalı boynu ve morarmış damarları ile dolu elleri artık bir genç kadınıninkiler gibi değildi. Parlak siyah saçları alınının üzerinde yükselmişti ve diğer yandan da düz dalgalarla omzuna düşüyordu. Elleri saçları ile meşguldü, parmaklarına doluyor ve bir yandan kulaklarının arkasına doğru itiyordu. Tam karşısında oturmakta olan Bayan Frensham ayağa kalktı ve dikilmeye başladı. Chandler-Powell tanıştırma faslına girdiğinde elleri birbirinin içinde duruyordu. Bayan Skeffington gözlerini Benton'a dikmiş, şaşkınlık, merak ve tahmin dolu bakışlarla beklendik şekilde onu süzerken Kate de bu durumu kinayeli bir zevkle izliyordu.

Chandler-Powell'a hitaben sözlerine girdi, sesi kavgacı bir çocuğun küsmüş sesi gibiydi.

'Asla gelmeyeceksiniz sanmıştım. Saatlerdir burada oturmuş birilerinin gelmesini bekliyorum.'

'Ancak bir an bile olsun yalnız kalmadınız öyle değil mi? Öyle olmaması için talimat vermiştim.'

'O da en az yalnız kalmak kadar kötüydü. Sadece bir kişi. Çok uzun süre kalmayan bir hemşire ki olan bitenden hiç bahsetmedi. Sanırım öyle tembihlenmiş. Bayan Cresett de görevi devraldığında bir şeylerden bahsetmedi. Ve şimdi de Bayan Frensham hiçbir şeyden bahsetmiyor. Bu bir morgda veya gözetim altında olmaktan farksız. Rolls dışarıda. Geldiğini pencereden gördüm. Soförümüz Robert'in geri gelmesi gerekecek, burada kalamam. Bu olanların benimle hiçbir ilgisi yok. Evime gitmek istiyorum.'

Şaşırtıcı bir anilikle yerinden doğruldu ve Dalgliesh'e döndü, elini tuttu ve 'Gelmiş olmanıza çok sevindim. Stuart, sizin geleceğinizi söylemişti bana. Bana endişelenmememi ve en iyileri bulacağını söylemişti,' dedi.

Bir sessizlik oldu. Bayan Skeffington bir anlığına kendini tedirgin hissetti ve gözlerini Chandler-Powell'a çevirdi. *Demek bu yüzden buradayız. Demek On Numara, ekibi bu yüzden buraya gönderdi,* diye düşündü Kate. Kafasını çevirmeksizin, Dalgliesh'e göz ucuyla bakmaktan kendini alıkoyamadı. Kızgınlığını gizlemede hiç kimse onun şefinden daha iyi olamazdı. İşte tam orada alnı boyunca anlık kızarmalarda, gözlerinin soğukluğunda, yüzünün belli belirsiz bir maske gibi sertleşmesinde ve de neredeyse sezilemez şekilde kaslarının gerilmesindeydi öfke. Kate kendi kendine Emma bu bakışı asla görmemiştir dedi. Dalgliesh'in hayatında Kate'in şahit olduğu ama sevdiği kadının asla göremeyeceği ve daima böyle

kalacak olan şeyler vardı. Emma, bir şair ve aşığı tanıyor-
du ama dedektif ve polisten bihaberdi. Onların mesleği
bu andı içmemişlere yasaklı bir meslekti. Ona bu yolda
silahıyla yoldaşlık eden oydu, kalbindeki kadın değil.
Eğer polislik mesleğini icra etmemişseniz, bu mesleği
anlayamazsınız. Kendi kendine kıskançlık duymamayı
ve Dalgliesh'in başarılarından zevk almaya çalışmayı
öğretmişti ama zaman zaman küçük tesellilerden zevk
almadan duramıyordu.

Bayan Frensham veda etti ve ayrıldı, Dalgliesh onun
boşalttığı sandalyeye oturdu. 'Umarım sizi çok uzun
süre alıkoymak durumunda kalmayız, Bayan Skeffing-
ton, ama sizden edinmek istediğim belli bilgiler var. Dün
öğleden sonra buraya geldiğiniz andan itibaren tam ola-
rak neler olduğunu bize anlatır mısınız?' dedi.

'Yani gerçekten buraya geldiğim andan itibaren
mi bahsetmemi istiyorsunuz?' Dalgliesh yanıt verme-
di. Bayan Skeffington, 'Ama bu çok gülünç. Üzgünüm
ama size anlatacak hiçbir şeyim yok. Hiçbir şey olmadı.
Pekala, anormal hiçbir şey olmadı. Dün geceye dek ve
sanırım yanılmış olabilirim. Yarın yapılacak bir ameliyat
için buraya geldim—yani bugün. Kendimi bu durumda
buldum. Buraya asla geri geleceğimi sanmıyorum. Tüm
bunlar berbat bir vakit kaybından başka bir şey değil.'

Sesi boğuklaşmıştı. Dalgliesh 'Bunu buraya gel-
diğiniz zamandan itibaren ele alabilir miyiz? Buraya
Londra'dan kendiniz mi geldiniz?' diye sordu.

'Beni bıraktılar. Robert beni Rolls'la getirdi. Size söy-
ledim. Beni eve götürmek için bekliyor. Telefon eder et-
mez kocam geri gönderdi onu.'

'Ne zaman aradınız peki?'

'Bana bir hastanın ölmüş olduklarını söyler söyle-
mez. Sanırım bu saat sekiz civarlarındaydı. Büyük bir

koşuşturmaca olmuştu, ayak sesleri ve sesler. Ben de kafamı kapıdan uzattım ve Bay Chandler-Powell içeri girdi ve bana neler olduğunu anlattı.'

'Yan odanızda Rhoda Gradwyn adında bir hastanın kaldığından haberdar mıydınız?'

'Hayır, değildim. Onun orada kaldığı hakkında en ufak bir fikrim dahi yoktu. Ben buraya geldikten sonra onunla hiç karşılaşmadım ve bana kimse onun varlığından bahsetmedi.'

'Peki, buraya gelmeden önce onunla hiç tanıştınız mı?'

'Hayır, tabii ki karşılaşmadık. Demek istediğim, nasıl karşılaşmış olabilirim ki? Gazeteci ya da ne bileyim o tarz biri değil mi o? Stuart o tarz insanlardan hep uzak durmamı söyler. Onlara bir şeyler anlatırsınız ve onlar da daima sizi arkanızdan vururlar. Demek istediğim, aynı sosyal çevreden değiliz.'

'Ama yanınızdaki odada birilerinin kaldığından haberiniz vardı değil mi?'

'Şey, Kimberley'in akşam yemeği ile içeriye girdiğini biliyordum. Yemek arabasının sesini duydum. Tabii ki, evde yediğim hafif öğle yemeğinin ardından hiçbir şey yememem gerekiyordu. Yiyemezdim çünkü ertesi gün anestezi olacaktı. Ancak şimdi, pek de bir önemi kalmadı.'

'Buraya geldiğiniz ana geri dönebilir miyiz? Ne zamandı tam olarak?'

'Hmm. Saat beşteydi. Bay Westhall, Hemşire Holland ve Bayan Cressett tarafından salondaki karşılandım ve onlarla birlikte çay içtim ama hiçbir şey yemedim. Bahçede yürümek için hava çok karanlıktı, bu yüzden geri kalan vaktimi odamda geçireceğimi söyledim. Ertesi gün

oldukça erken saatte kalkmam gerekiyordu çünkü anestezi uzmanı buraya gelmiş olacaktı ve de Bay Chandler-Powell ameliyatımdan önce beni görmek isteyecekti. Bu yüzden odama gittim ve saat ona dek televizyon izledim, sonra da uyumam gerektiğini düşündüm.'

'Peki geceleyin ne oldu?'

'Uyumak için biraz vakit gerekti ve sanırım uyuduğumda saat on bire gelmiş olmalı. Sonra tuvalete gitmek üzere kalkmam gerekti.'

'Bu saat kaçta oldu?'

'Ne kadardır uyuduğumu anlamak için saatime bakmıştım. Yaklaşık on ikiye yirmi dakika vardı. Sonra asansörün sesini duydum. Hemşirenin odasının tam karşısında—zaten görmüşsünüzdür. Kapıların yavaşça açılıp kapandığını duydum ve sonrasında da bir tür hırıltılı sesler. Yatağıma geri dönmekten önce perdeleri çekmek üzere pencerelere yaklaştım. Ben daima pencerem bir nebze açık uyurum ve biraz temiz havaya ihtiyacım olduğunu düşündüm. Sonra o ışıkları gördüm Cheverell Stones'un arasında.'

'Ne tür bir ışık, Bayan Skeffington?'

'Taşların arasında hareket eden küçük bir ışık. Tahminimce bir fener olabilir. Önce parladı ancak sonra kayboldu. Orada her kim vardysa, onu kapatmıştı ya da yere tutmaya başladı. Tekrar görmedim.' Sonra sustu.

'Peki siz ne yaptınız?' diye sordu Dalglish.

'Şey. Korkmuştum. Orada yakılmış olan cadı geldi aklıma ve taşların perili oluşu. Yıldızlardan gelen ışık vuruyordu, ancak çok fazla karanlıktı ama yine de orada biri olduğuna dair içimde bir his vardı. Tabi ya. Biri orada olmuş olmalı, yoksa ışığı göremezdim. Tabii ki, hayaletlere falan inanmam ama gayet ürkütücüydü.

Gerçekten korkunçtu. Birden yanımda birileri olsun istedim. Konuşabileceğim birilerine ihtiyaç duydum. Bu yüzden yan odadaki hasta aklıma geldi ama koridora açılan kapıyı açtığımda çok da, şey nasıl desem, saygılı bir harekette bulunmadığımı fark ettim. Ne de olsa gece yarısı olmuştu neredeyse ve oradaki bayan muhtemelen uyumuştı. Eğer onu uyandırırsam, muhtemelen Hemşire Holland'a durumdan yakınacaktı. Eğer onaylamadığı bir şey yaparsanız hemşire bu konularda oldukça katı davranabiliyor.'

'Yani yan odada kalanın bir bayan olduğunu biliyor-dunuz?' diye sordu Kate.

Bayan Skeffington ona döndü, Kate bakışlarının inatçı bir hademeye çevrilmiş bakışlara benzediğini düşündü. 'Genellikle bayandır, değil mi? Demek istediğim, burası estetik cerrahi kliniği. Her neyse, o kapıyı çalmadım. Kendimi yorgun hissedene dek biraz bir şeyler okurum veya bana çay getirmesi için radyo dinlerim düşüncesiyle Kimberley'i arayacaktım.'

'Koridordan dışarıya doğru baktığınızda, herhangi birini gördünüz veya herhangi bir şey işittiniz mi?' diye sordu Dalgliesh.

'Hayır tabii ki duymadım. Eğer öyle olsaydı şimdiye dek bunu söyledim. Koridor boş ve sessizdi. Aslında ürperticiydi. Sadece asansörün dışındaki alçak ışık vardı.'

'Tam olarak ne zaman kapınızı açtığınızı ve dışarı baktığınızı hatırlayabiliyor musunuz?' diye sordu Dalgliesh.

'Sanırım on ikiye beş varken. Pencerede beş dakikadan daha fazla vakit harcamış olamam. Böylelikle çay için Kimberley'i aradım ve o da getirdi.'

'Ona ışıklardan bahsettiniz mi?'

‘Evet, bahsettim. Taşların civarında bir ışık yandığını gördüğümü ve bunun beni korkutup uykumu kaçırdığını anlattım. Zaten çayı da bu yüzden istemiştim. Bana eşlik etmesini istiyordum. Ama Kimberley çok da uzun kalmadı. Sanırım hastalarla sohbet etmesine müsaade edilmiyor.’

Chandler-Powell aniden araya girdi. ‘Hemşire Holland’ı aramayı hiç düşünmediniz mi? Odasının sizinle aynı koridorda ve de tam karşınızda olduğunu biliyordunuz. Zaten bu yüzden hastaların bulunduğu katta kalıyor, hastaların herhangi bir ihtiyacı olur diye.’

‘Muhtemelen aptalca davrandığımı düşünecekti. Ve de ameliyatım olana dek bir hasta olduğumu hiç de düşünmemiştim. Bu uyku hapları veya ilaç gibi bir şey ihtiyacı değildi ki.’

Bir sessizlik oldu. İlk kez söylediklerinin ne kadar ehemmiyetli olduğunu idrak edercesine, Bayan Skeffington Dalgliesh ve Kate’i süzdü. ‘Tabii ki ışık konusunda yanılıyor olabilirim. Yani, geceydi ve saat bir hayli geç olmuştu, yani kendimce bir şeyler hayal etmiş olabilirim.’

‘Yan odadaki hastayı ziyaret etme fikri ile koridora çıktığınızda, bir ışık gördüğünüze emin miydiniz?’ dedi Kate.

‘Şey, görmüş olmalıyım, öyle değil mi? Yani, aksi takdirde o şekilde odamdan dışarı çıkmazdım. Ama bu tam olarak öyle bir şeyin olduğu anlamına gelmez. Uyanmanın ardından çok uzun süre geçmemişti, sanırım pencereden dışarı taşlara bakarak zavallı kadının nasıl da canlı canlı yakıldığını düşünerek, bir tür hayalet gördüğümü hayal etmiş olabilirim.’

‘Daha öncesinde, asansör kapısının ve asansörün alçalma sesini duyduğunuzu söylemiştiniz. Şu an bunun da bir tür hayal ürünü olabileceğini söylüyor musunuz?’ diye sordu Kate.

‘Hmm. Asansör sesini de hayal ettiğimi zannetmiyorum. Yani, birileri o sırada onu kullanıyor olmalı. Ama kolaylıkla kullanabilirler, değil mi? Demek istediğim, hastaların koridoruna gelmek isteyen herhangi biri. Rhoda Gradwyn’i ziyaret etmek isteyen biri, örneğin.’

Ortama çöken sessizlik Kate’e dakikalarca sürmüş gibi geldi. Ardından Dalgliesh sordu; ‘Yan odadan dün akşam herhangi bir anda, herhangi bir ses duydunuz mu ya da gördünüz mü, ya da sizin odanızın dışında, koridorda?’

‘Yok, hiçbir şey, hiçbir şey. Yan odada birisinin olduğunu bilmemi sağlayan tek şey hemşirenin oraya girip çıkmasıydı. Yani, klinikte herkes özel bir gizlilikle tedavi edilir.’

Chandler-Powell ‘Eminim ki, Bayan Cressett sizi odanıza çıkardığında size bahsetmiştir,’ dedi

‘Bana klinikte bir hasta daha olduğundan bahsetti ama nerede olduğunu ve de adını bana söylemedi. Her neyse, bunun çok da önemli olduğunu sanmıyorum. Işıklar konusunda yanılmış olabilirim. Ancak asansör konusunda yanılmış olamam. Asansörün aşağıya doğru indiğini duyduğum konusunda yanılıyor olamam. Belki de uyanmama yol açan şey onun sesi olmuştur,’ dedi ve Dalgliesh’e dönerek, ‘Ve şu an eve gitmek istiyorum. Eşim rahatsız edilmeyeceğimi söylemişti, Met’in en iyi ekibini bu işe vereceklerini ve korunacağımı söyledi. Bir katilin öylece gezindiği bir yerde olmak istemiyorum. Belki öldürülen ben de olabilirdim. Belki de öldürmek istediği benmişimdir. Ne de olsa kocamın düşmanları var. Güçlü adamların daima düşmanları olur. Ben yan odadaydım, yalnız ve yardıma muhtaç. Yanlışlıkla benim odama girdiğini ve beni öldürdüğünü bir düşünün. Hastalar buraya güvenli olduğuna inandıkları için geli-

yorlar. Tanrı biliyor ki oldukça da pahalı. Nasıl oluyor da içeri girebiliyor? Size bildiğim her şeyi anlattım. Ama sanırım mahkemede bunlar için yemin edemem. Kendimi buna mecbur hissetmiyorum.'

'Buna gerek görülebilir, Bayan Skeffington, sizinle neredeyse kesinlikle tekrar görüşme yapmam gerekecek ve eğer öyle olursa da, sizinle Londra'da ya sizin eviniz de ya da New Scotland Yard'ta görüşebiliriz.'

Bu ihtimal kesinlikle nahoştı ama Kate ve Dalglish'i şöyle bir süzdükten sonra, Bayan Skeffington yorum yapmamanın çok daha akıllıca olacağı sonucuna varmıştı. Bunun yerine, Dalglish'e gülümsedi ve yaltakçı bir çocuk sesi ile 'Lütfen, şimdi gidebilir miyim? Yardımcı olmaya çalıştım, gerçekten elimden geleni yaptım. Ama çok geç saatlerdi, yalnız ve korkmuştum ve şimdi her şey korkunç bir rüyadan ibaretmiş gibi geliyor,' dedi.

Ama Dalglish'in görgü tanığı ile işi henüz bitmemişti. 'Buraya geldiğinizde size batı kapısının anahtarları verildi mi, Bayan Skeffington?' diye sordu.

'Evet, verildi. Hemşire tarafından. Bana daima iki tane güvenlik anahtarı verilirdi. Bu defa bir numaralı grup verildi. Toparlanmama yardım ederken onları Bayan Frensham'a teslim ettim. Robert çantaları arabaya taşımak üzere yukarı geldi. Asansörü kullanması yasaktı, o yüzden merdivenlerden aşağıya doğru götürmesi gerekti. Bay Chandler-Powell'ın köşk için bir uşak tutması lazım. Mog bu işler için pek uygun değil.'

'Gece bu anahtarları nerede muhafaza ediyordunuz?'

'Sanırım yatağımın kenarında. Yok hayır, televizyonun önündeydiler. Her neyse işte, onları Bayan Frensham'a teslim ettim. Eğer kayıplarsa da benle hiçbir alakası yok.'

‘Hayır kayıp değiller. Yardımınız için teşekkürler, Bayan Skeffington,’ dedi Dalgliesh.

Nihayet buradan ayrılmak için özgürdü. Bayan Skeffington minnettardı ve yüzeysel teşekkürünü ve samimiyetsiz gülümsemesini hiç kimseden esirgemedi. Chandler-Powell dışarıdaki arabasına dek ona eşlik etti. Hiç şüphe yok ki, diye düşündü Kate, Chandler-Powell onu tekrar güven vermeyi ve onun gönlünü almayı deneyecekti ama o bile Bayan Skeffington’ın çenesini tutabileceğinden emin olamazdı. Tabii ki geri dönmeyecekti ve diğerleri de. Hastalar on yedinci yüzyılda olan bir yakma olayındaki hayali dehşetin hissettirdiği küçük ürpermeden zevk alabilirlerdi ama ameliyat sonrası oldukça savunmasızken, bir hastanın vahşi şekilde ölüme terk edilmesine göz yuman bir kliniği asla tercih etmezlerdi. Eğer George Chandler-Powell geçimini sadece bu klinikten sağlıyorsa başı belada olabilirdi. Bu cinayetin sadece bir tane kurbanı yoktu.

Ayrılan Rolls Royce’un sesini duyana dek beklediler ve sonra Chandler-Powell tekrar aralarına döndü. Dalgliesh ‘Olay inceleme odası, Old Police Cottoge’de olacak ve memurlarım Wisteria Konağı’nda kalacaklar. Tüm ev halkını yarım saat içerisinde kütüphanede toplarsanız size minnettar olurum. Bu arada, olay yeri memurları batı kanadında işlerine koyulmuş olacaklar. Önümüzdeki saatler boyunca kütüphaneyi benim idareme verdiğiniz için teşekkür ederim,’ dedi.

Dalgliesh, Kate ile birlikte olay yerine geri geldiğinde Rhoda Gradwyn'in cesedi kaldırılmıştı. İki morg görevlisi onu tecrübenin getirdiği ivedilikle bir ceset torbasına fermuarlamış ve sedye ile asansörden aşağıya indirmişlerdi. Benton, aşağıda bir yandan olay yeri inceleme ekiplerinin gelmesini beklerken bir yandan da cesedi almak için gelmesi gereken morg aracı yerine gelen ambulansın ayrıldığını gördü. Pek konuşmayan, eli gayet hızlı olan fotoğrafçı çoktan işini halledip gitmişti. Ve şimdi, şüphelileri derinlemesine sorgulamaya başlamadan önce Dalgliesh, Kate ile birlikte boş yatak odasına geri dönmüştü.

Dalgliesh gençliğinde, Kriminal Araştırma Dairesi tarafından ilk terfisini aldığı anda, ceset ortadan kaldırıldığı andan itibaren, cinayet odasının havasının değiştiğini düşünürdü. Hava teneffüs etmesi daha kolay bir hal alır, sesler bir nebze yükselir, gizemli bir tehdit ve yok etme gücüne sahip bir obje ortadan kaldırılmışçasına herkesçe paylaşılan bir rahatlama havası hakim olurdu. Bu duygudan bir nebze halen içinde vardı. Düzeltilmemiş yatak ve yastıkta halen öylece duran çukur sanki orada yatmakta olan kişi uykudan yeni uyanmış ve birazdan geri gelecekmış gibi zararsızca duruyordu. Dalgliesh'e göre odaya hem dramatik hem de rahatsız edici bir sembolizm katan şey yere düşürülmüş olan tepsi ve üzerindeki bardak, demlik ve diğer malzemelerdi. Olay yeri,

çok satan bir macera romanının kapağına konmak için fotoğraflanmak üzere kurulmuş gibiydi.

Rhoda Gradwyn'e ait eşyaların hiçbirine dokunulmamıştı ve evrak çantası halen oturma odasındaki masaya yaslanmış bekliyordu. Tekerlekli büyükçe bir metal valiz çekmecelerin kenarında duruyordu. Dalgliesh cinayet çantasını çıkardı ve katlanabilir eşya taburesinin üzerine koydu. Çantayı açtı, Kate ile birlikte araştırma eldivenlerini giydiler.

Bayan Gradwyn'in gümüş kopçalı yeşil deriden Gladstone'a benzeyen el çantası kesinlikle bir usta markasıydı. Çantanın içerisinde bir anahtar takımı, küçük bir adres defteri, bir cep randevu defteri, içerisinde yirmilik ve onluklar şeklinde altmış sterlin banknot ve dört sterlin madeni para bulunan bir küçük el çantası ile kredi kartlarının olduğu bir cüzdan vardı. Çantada aynı zamanda, mendil, deri kabında çek defteri, bir tarak, küçük bir şişe parfüm ve gümüş bir dolmakalem mevcuttu. İçerisinde bu iş için tasarlanan bir bölmede cep telefonu vardı.

'Normalde bunun yatağın kenarındaki masada olması beklenir ama durum onu gösteriyor ki hiç kimse ile görüşmek istemiyormuş,' dedi Kate.

Cep telefonu küçüktü ve yeni bir modeldi. Kapağını kaldırıp telefonu açtıktan sonra, Dalgliesh aramaları ve mesajları kontrol etti. Eski kısa mesajlar silinmişti ama 'Robin'den geldiği yazan bir yeni mesaj vardı ve bunu okudu: *Çok önemli bir mevzu ortaya çıktı. Sana danışmam lazım. Lütfen beni gör, lütfen beni cevapsız bırakma.'*

Dalgliesh: 'Bu mesajı göndereni tespit edip bu acil durumun köşke geliş ile bir alakasının olup olmadığını öğrenmemiz lazım. Ama bu bir müddet daha bekleyebilir. Ben sorgulamaya başlamadan önce, hızlıca diğer hasta odalarına da bir göz atmak istiyorum. Dr. Glenister

katilin eldiven giydiğini söylemişti. Muhtemelen elinden geldiğince çabuk kurtulmak isteyecektir eldivenlerden. Eğer tıbbi eldivenlerse, parçalanıp tuvalete atılmış olabilir. Her neyse şöyle bir göz atmaya değer. Bu olay yeri inceleme ekiplerini beklememeli.'

Şanslıydılar. Süitin banyosunda lavabonun altında minik, insan teni gibi ince bir lateks parçası buldular. Dalgliesh onu cımbızlarla dikkatlice oradan ayırdı, kanıt torbasına yerleştirdi, kapattı ve Kate ile birlikte üzerine baş harflerini karaladılar.

Dalgliesh, 'Geldiklerinde olay yeri inceleme ekiplerine bu bulduğumuzdan bahsederiz. Burası, üzerinde yoğunlaşmaları gereken süit, özellikle de bu odada bulunan büyük dolap. Bu dolabın bulunduğu tek yatak odası burası. Bunun içeriden biri tarafından yapıldığına dair bir gösterge daha. Artık Bayan Rhoda Gradwyn'in annesine telefon etsem iyi olur,' dedi.

'Şef müfettiş Whetstone bir grup polisin onu bildirmek üzere ziyaret etmesi için gerekli ayarlamaları yaptığını söylemişti. Buraya geldikten hemen sonra yapmış bunu. Annesi için yeni bir haber olmayacak. Onunla konuşmamı ister misiniz, efendim?' dedi Kate.

'Hayır, teşekkür ederim Kate. Benden duymaya hakkı var. Ama madem daha önce haber verilmiş, öyleyse acele etmeye gerek yok. Grup mülakatına başlayabiliriz. Benton ve seninle kütüphanede görüşürüz.'

George Chandler-Powell ile birlikte Dalgliesh içeri girdiğinde ev halkı, Kate ve Benton da yanlarında olmak suretiyle toplanmış, bekliyorlardı. Benton grubun ne şekilde bir arada durduğuyla ilgileniyordu. Marcus Westhall, pencerenin kenarındaki uzun bir sandalyede oturmakta olan kız kardeşinin uzağında, Hemşire Flavia Holland'ın yanında bir sandalyeye oturmuştu, bir tür tıpçı dayanışması gibiydi. Helena Cressett şöminenin yanındaki koltuklardan birine oturmuştu ama tamamen rahat gözüken bir halin uygunsuz görüneceğini düşünerek dimdik oturmuş, ellerini koltuğun kenarlarına salmıştı. Mogworthy, uygunsuz bir Kerberos gibi, mavi parlak bir takım elbise, çizgili kravatı ile antik bir cenaze levazımatçısını andırıyordu ve Helena'nın yanında dikilmekteydi. Girdiklerinde Dalgliesh'e ters ters bakıyordu. Bu bakış agresif bir bakıştan ziyade tehditkar göründü Benton'a. Dean ve Kimberley Bostock odadaki tek kanepede yan yana oturmuşlardı. Onlar da içeri girenleri gördüklerinde ayağa kalkıp kalkmama arasında gidip geldiler. Gözlerini kaçırarak minderlerin üzerlerine çöktüler ve bu sırada Kimberley kaçamak şekilde eliyle kocasının elini tuttu.

Sharon Bateman, Candace Westhall'den yarım metre kadar ötede yalnız oturuyordu. Ellerini dizlerine koymuştu ve dimdikti. Cılız bacakları yan yana duruyor ve gözleri korkudan çok ihtiyatla etrafı izliyordu. Kot bir

ceketin altına mavi çiçekli bir elbise giymişti. Soğuk bir Aralık günündense yaz ayına daha uygun gibi duran kıyafeti üzerine oldukça büyük gelmişti. Bayan Frensham pencerenin kenarında bir sandalyeye oturmuştu ve zaman zaman dışarıya bakıyordu. Sanki orada bir yerlerde korku ve gerilimle bunaltıcı hale gelen buranın havasının ötesinde dışarıda ferah ve insana huzur veren, normal bir hayat olduğunu kendi kendine hatırlatmak ister gibiydi. Her birinin rengi solmuştu ve hem merkezi ısıtmanın hem de şöminede harıl harıl yanan ateşin alevlerine rağmen üşümüş gözüküyorlardı.

Benton, kaygıdan ziyade, saygı ve üzüntü göstermenin daha doğru olacağı böylesine bir zamanda, diğerlerinin daha uygun kıyafetler seçebilmiş olmalarına şaşırdı. Gömlekler titizlikle ütülenmiş, pantolon ve tüvitler, taşra kadifelerinin ve kot pantolonların yerini almıştı. Kazak ve hırkalar, yerlerinden yeni çıkarılmış gibi gözüküyordu. Helena Cressett ince siyah beyaz pantolonu ve balıkçı yaka kaşmir kazağının içerisinde oldukça zarif gözüküyordu. Suratinin rengi kaybolmuştu bu yüzden dudaklarına sürdüğü ince ruj dahi gösterişli bir karşı duruş emaresi gibi gözüküyordu. Gözlerini ona doğru dikmemeye çalışarak, Benton, *bu yüz saf bir Plantagenet yüzü* diye geçirdi içinden ve onu güzel bulmuş olmasına şaşırdı.

On sekizinci yüzyıl maun masanın etrafındaki üç sandalye boştu ve polisler için ayrıldıkları ortadaydı. Oturdular ve Chandler-Powell Bayan Cressett'in yanında yerini aldı. Benton, her ne kadar bütün gözler ona dönmüş olsa da, herkesin aklının yanında oturmakta olan siyah saçlı uzun adamda olduğunu biliyordu. Burada Chandler-Powell'in müsaadesi ile bulunmaktaydılar; burası onun eviydi, onun kütüphanesiydi ve alttan alta bunu göstermişti.

Chandler-Powell önündeki insan grubuna yönelerek şunları söyledi: ‘Şef Dalglish, o ve ekibinin hepimizi bir arada görebilmesi ve sorular yöneltebilmesi için bu odanın kullanılmasını rica etti. Sanırım hepiniz Bay Dalglish ile tanıştınız. Dedektif Müfettiş Miskin ve Dedektif Çavuş Benton-Smith. Herhangi bir konuşma yapmak için burada değilim. Sadece, dün gece burada olan şeyin hepimizi dehşete düşürdüğünü söylemek istiyorum. Şu an bize düşen araştırmalarında polise elimizden geldiğince destek olmaktır. Durum ortada ki bu olayın köşkün dışında duyulmamasını umamayız. Basın ve diğer medya araştırmaları uzmanlar tarafından ele alınacaktır, sizden şu an istediğim şey bu duvarların arkasındaki hiç kimseyle konuşmamanız, en azından şimdilik. Şef Dalglish, sözü almak ister misiniz?’

Benton not defterini çıkardı. Bu kariyerinin ilk yıllarından beri ona özgü bir uygulamaydı. Şefinin neredeyse kusursuz bir hafızası vardı ancak gördüğü ve duyduğu her şeyi kaydetmek onun göreviydi. AD’in neden bu ön grup sorgusunda karar kıldığını biliyordu. 13 Aralık günü Rhoda Gradwyn buraya ayak bastığı andan itibaren tam olarak neler yaşandığı hakkında genel resmi görmek önemliydi ve bu da olayla ilgisi olan herkesin bir arada olması, yorumlar yapması ve belli düzeltmelerde bulunması ile mümkün olabilirdi. Çoğu şüpheli tek başına sorgulandığında belli bir ikna gücü kullanarak yalanlar söyleme kabiliyetine sahiptir—hatta bazıları bu konuda oldukça yeteneklidir de. Cesetlerini nereye gömdüklerini dahi bile bile, gözü yaşlı, muhtemelen kalbi kırık aşıkların yardım için yalvardığı vakaları anımsadı bir an. Bir şüpheli yüz ifadelerini kontrol etmede becerikli olabilir ama onu duyanların tepkileri olayları ortaya dökebilir.

‘Sizleri bir araya toplamaktaki maksat, buraya ayak bastığı andan, cesedinin bulunduğu ana kadar Rhoda Gradwyn ile ilgili her şeyin genel bir fotoğrafını ortaya koyabilmek. Sizlerle tabii ki ayrı ayrı da görüşeceğim ama umarım önümüzdeki yarım saat içerisinde ve sonrasında belli bir ilerleme kaydedebiliriz,’ dedi Dalgliesh.

Helena Cressett tarafından bozulan bir sessizlik olmuştu. ‘Bayan Gradwyn’i gören ilk kişi ona kapıyı açan Mogworthy oldu. Hemşire Holland, Bay Westhall ve ben kendim büyük salonda onu karşılamak üzere bekliyorduk,’ dedi.

Sesi oldukça sakindi, kelimeleri direkt ve açıktı. Benton için verilen mesaj oldukça açıktı. *Eğer bu toplu zirvalığa başlayacaksak, Tanrı aşkına başlasanıza.*

Mogworthy Dalgliesh’e döndü ve ‘Bu doğru, aşağı yukarı vaktinde gelmişti. Bayan Helena onun çaydan sonra ama akşam yemeğinden önce geleceğini söylemişti. Ben de saat dörtten sonra gözlerimi açık tuttum. Saat altıyı kırk beş gece buraya geldi. Onun için kapıyı açtım ve arabayı kendisi park etti. Ve de kendi eşyalarını taşıyabileceğini söyledi—yalnızca tekerlekli bir valizi vardı. Çok kararlı bir hanımdı. Köşkün önüne dolanana kadar bekledim ve kapının açıldığı ve Bayan Helena’nın onu beklemekte olduğunu gördüm. Benlik bir şey kalmadığını tahmin ettim ve eve gittim,’ dedi.

‘Yani köşke hiç girmediniz, valizini odaya çıkarmak için de?’ diye sordu Dalgliesh.

‘Hayır, girmedim. Eğer otoparktan köşke kadar taşıyabilmişse, hastaların bulunduğu kata kadar da götürebileceğini düşündüm. Eğer öyle olmasa bile, biri mutlaka onun yerine götürürdü. Onu en son ön kapıdan içeriye girerken gördüm.’

‘Bayan Gradwyn’in köşke geldiğini gördüğünüz andan sonra köşke hiç girdiniz mi?’

‘Neden gireyim ki?’

‘Bilmiyorum, girip girmediğinizi soruyorum,’ dedi Dalglish.

‘Hayır girmedim. Ve eğer madem benim hakkımda konuşuyoruz, söylenecekleri sade şekilde söylemek istiyorum. Vakit öldürmeye gerek yok. Ne sormak istediğinizi biliyorum, o yüzden sizi zahmetten kurtaracağım. Nerede uyuduğunu biliyordum—hastaların katında, başka nerede olabilir ki? Bahçe kapısının anahtarları ben de var, ama ön kapıdan girdiği andan itibaren, ne ölü ne de diri onu bir daha hiç görmedim.’

‘Mog, hiç kimse senden şüphelenmiyor,’ dedi Bayan Cressett.

‘Siz şüphelenmeyebilirsiniz, Bayan Helena ama diğerleri şüphelenebilir. Dünyanın nasıl döndüğünü biliyorum. Aynı zamanda kısa ve öz konuşmayı da.’

‘Teşekkürler, Bay Mogworthy. Öz konuştunuz ve bu yardımcı oldu, bilmek isteyebileceğimizi düşündüğünüz ve söylemek istediğiniz başka herhangi bir şey var mı? Köşkten ayrıldıktan sonra ilginç bir şeyler gördünüz ya da duydunuz mu? Örneğin bir yabancı ya da şüpheli davranan birilerini gördünüz mü?’ diye sordu Dalglish.

Mog kalın sesiyle, ‘Karanlık çöktükten sonra köşkün etrafında kim dolaşırsa dolaşsın benim için şüphelidir. Ama dün akşam asla kimseyi görmedim. Ama taşların yanındaki alanda park edilmiş bir araba vardı. Ben ayrıldığımda değil, sonradan,’ dedi.

Benton, Mog’un çabucak kontrol altına aldığı sinsi tatmin dolu sırıtmasını yakalayarak, bu açıklamanın zamanlamasının görüldüğünden daha safça olduğundan

şüphe duydu. Verdiği haber kesinlikle memnuniyet vericiydi. Hiç kimse konuşmuyordu ama Benton nefes alma sesi gibi ince bir hışırtı duyuyordu. Bu her biri için yeni bir haberdi ve hiç şüphe yoktu ki Mogworthy'nin de niyeti buydu. Birbirlerine bakışırken Benton onları izledi. Bu herkesin paylaştığı bir rahatlama anıydı, çabucak örtbas edilmişti ancak gözden kaçması imkansızdı.

'Araba hakkında herhangi bir şey hatırlıyor musunuz? Markası, rengi?' diye sordu Dalglish.

'Binek tipi bir araba. Siyah ya da mavi olabilir. Ortam karanlıktı. Birisi şoför koltuğunda oturuyordu ama arabada başka birilerinin olup olmadığını bilemiyorum.'

'Plakasını almadınız yani?'

'Hayır, almadım. Neden araba plakalarına dikkat edeyim ki? Sadece Bayan Ada Denton'un evinde her zamanki gibi cuma günü balık ve kızartmamı yemiş bisikletimle evime dönüyordum. Ben bisiklet kullanırken gözlerimi yoldan ayırmam. Tek bildiğim orada bir araba olduğu.'

'Saat kaçta?'

'Gece yarısından önce, belki beş veya on dakika önce. Daima gece yarısına kadar evde olmaya çalışırım.'

'Bu önemli bir kanıt, Mog. Neden daha önce konuşmadın?'

'Ne için? Siz kendiniz, Bayan Gradwyn'in ölümü hakkında dedi'kodular yapmamamızı ve polis gelene dek beklememizi söylemişsiniz. Şu an patron burada ve ben de gördüklerimi anlatıyorum.'

Hiç kimse henüz bir kelime daha etmemiştii ki, kapı hızlıca açıldı. Tüm gözler kapıya çevrildi. Hemen ardından polis memuru Warren ile birlikte isyankar yüzüyle bir adam dikilmekteydi. Ani istilasının dramatikliği kadar

görünümü de sıradışıydı. Benton, bir tanrı heykelinin mermer perçemleri gibi alnına yayılmış açık renk saçları, alev alev yanmakta olan mavi gözleri ile hem kız hem erkeğe benzeyen solgun ve yakışıklı bir yüz gördü. Açık renk kot pantolonun üzerinde neredeyse yerlere değen uzun siyah bir palto giymişti. Benton üzerinde pijama ve sabahlık olduğunu düşündü. Eğer bu sansasyonel giriş planlanmışsa, şu ankinden daha uygun bir vakit seçmezdi ama beceriksiz aktörlüğü bunun öyle olmadığını söylüyordu. Odaya yeni giren kişi güçlükle kontrol ettiği duygular ve belki keder, bir yandan da korku ve öfke içerisinde titriyordu. İnsanların yüzlerine bakıyordu, belli ki kafası karıştı ve daha o konuşmadan Candace Westhall pencerenin kenarındaki sandalyesinden sakın bir ses tonu ile şunları söyledi:

‘Kuzenimiz, Robin Boyton. Misafir kulübesinde kalıyor. Robin, bu şef Dalgliesh ve meslektaşları Müfettiş Miskin ve Çavuş Benton-Smith.’

Robin söylediklerini umursamadı ve bir nefret patlaması ile Marcus’a döndü. ‘Seni piç kurusu! Seni sinsi, art niyetli piç. Dostum, biricik yakın dostum öldü. Öldürüldü. Ve sen bana söyleme nezaketinde dahi bulunmadın. Hepiniz, burada polisle de kafa kafaya vermiş birlikte tüm bunları sessizce halletmenin peşindesiniz. Bay Chandler-Powell’in kıymetli işine zarar vermemeliyiz, öyle değil mi? Ve şu an o üst katta ölü halde yatıyor. Bana söylemeliydin. Biri bana haber vermeliydi. Onu görmem lazım. Ona veda etmem lazım.’

Ve şimdi de herkesin gözü önünde ağlamaya başladı. Gözyaşları istemsizce yerlere dökülüyordu. Dalgliesh konuşmadı ama Benton ona döndüğünde, siyah gözlerinin dikkatlice izlediğini gördü.

Candace Westhall kuzenini sakinleştirmek istercesine sandalyesinden biraz doğruldu ve sonra tekrar otur-

du. Konuşan kardeşi oldu. 'Korkarım bu mümkün değil, Robin. Bayan Gradwyn'in cesedi morga götürüldü. Ama sana söylemeye çalıştım. Saat dokuzdan önce kulübeni aradım ama belli ki sen uyuyordun. Perdeler çekilmişti ve ön kapı da kilitliydi. Bana Rhoda Gradwyn'i tanıdığını söylediğini hatırlıyorum ama bu kadar yakın arkadaş olduğunuzu nereden bilebilirdim?'

'Bay Boyton, şu an itibariyle perşembe günü Bayan Gradwyn'in buraya intikalinden bu sabah yedi buçukta ölü bulunuşuna kadar geçen zamanda evde bulunan insanlarla görüşmekteyim. Eğer siz de onlardan biriyseniz, lütfen kalın. Eğer değilseniz, ben veya memurlarımdan biri sizinle mümkün olan en kısa sürede temas halinde olacak.'

Boyton öfkesini kontrol etmeyi başardı. Ağız dolusu almaya çalıştığı solukların arasından sesi aksi bir çocuk gibi çıkıyordu.

'Tabii ki onlardan biri değilim. Şu ana dek eve hiç girmedim. Kapıdaki polisler beni içeriye sokmadılar.'

'Bu benim emrimdi,' dedi Dalglish.

Chandler-Powell da, 'Onun öncesinde de benim. Bayan Gradwyn tam bir mahremiyet talebinde bulunmuştu. Bu sıkıntılara girmiş olmanızdan dolayı üzgünüm, Bay Boyton, ama korkarım ki burada polisler ve patolog ile öylesine meşguldüm ki sizin burada misafir olduğunuzu gözden kaçırmışım. Öğle yemeği yediniz mi? Dean ve Kimberley size yemeniz için bir şeyler hazırlayabilir.'

'Tabii ki öğle yemeği yemedim. Zaten ne zaman Rose Cottage'deki misafirliklerimde beni doyurdunuz ki? Dahası senin o kahrolası yemeğini istemiyorum. Bana hoş görünmeye kalkma!'

Kendini yukarı çekti, titremekte olan kolunu gerekerek, Chandler-Powell'ı gösterdi, sonra belki de üzerin-

deki kıyafetlerle ne kadar gülünç durduğunun farkına vararak kolunu aşağıya indirdi ve sessiz bir acizlik içerisinde destekçi aradı.

Dalgliesh, 'Bay Boyton, Bayan Gradwyn'in bir arkadaş olarak, bize söyleyecekleriniz çok yardımcı olacak, ama şu an sırası değil,' dedi.

Sessizce ağzından çıkan bu sözler aslında bir emirdi. Boyton omuzlarını düşürerek arkasını döndü. Sonra hızla tekrar arkasını dönerek doğrudan Chandler-Powell'a, 'Yara izi yüzünden silinsin diye buraya gelmişti, kendine yeni bir yaşam başlatabilmek için. Sana güvenmişti ve sen, sen onu öldürdün. Seni katil piç!'

Hiçbir yanıt beklemeksizin odadan ayrıldı. Bütün süre boyunca kapıda anlaşılmaz şekilde dikilen memur Warren, onun dışarı çıkışını izledi ve kapıyı sertçe kapadı. Benton'ın ortamın havasının değiştiğini hissettiği beş saniyelik bir sessizlik oldu. Biri en sonunda o kelimeyi yüksek sesle dillendirmişti. İnanılmaz, aşırı şekilde tuhaf ve korkutucu olan şey en sonunda ortaya dökülmüştü.

'Devam edebilir miyiz? Bayan Cressett, siz Bayan Gradwyn'i kapıda karşıladınız, o kısımdan devam edebilir misiniz?' diye sordu Dalgliesh.

Sonraki yirmi dakika boyunca resital sorunsuz şekilde devam etti ve Benton okunmaz hiyeroglifine yoğunlaştı. Helena Cresett yeni hastayı kapıda karşılamış ve doğruca odasına götürmüştü. Ertesi gün anestezi uygulanacağından, akşam yemeği servis edilmemişti ve Bayan Gradwyn yalnız kalmak istediğini söylemişti. Hasta yatak odasına dek kendi tekerlekli valizini sürüklemeye konusunda ısrarcı olmuştu ve Bayan Cressett yanından ayrıldığında kitaplarını çıkartıyordu. Cuma günü, Bayan Gradwyn'in ameliyatının gerçekleşmiş olduğunu ve müşahede odasından hastaların bulunduğu

kanada akşama doğru nakledildiğini biliyordu. Olağan prosedür böyleydi. Ne hastaların bakımı onun sorumluluğundaydı ne de Bayan Gradwyn'i odasında ziyaret etmişti. Hemşire Holland, Bayan Westhall, Bayan Frensham ile birlikte yemek salonunda akşam yemeği yemişti. Ona Marcus Westhall'ün Afrika'da birlikte çalışmayı düşündüğü bir danışmanla akşam yemeğinde olduğu ve geceyi Londra'da geçireceği söylenmişti. O ve Bayan Westhall saat yaklaşık yediye doğru akşam yemeği öncesi içecekleri Dean tarafından kütüphanede servis edilene dek birlikte ofiste çalışmışlardı. Arkasından o ve Bayan Frensham onun özel oturma odasında satranç oynamışlardı ve sohbet etmişlerdi. Gece yarısı olmadan yatağa girmişti ve geceyin hiçbir ses duymamıştı. Cumartesi günü Bay Chandler-Powell ona Bayan Gradwyn'in öldürüldüğünü söylemeye geldiğinde henüz düşünmüş ve giyinmişti.

Bayan Cressett'in anlattıkları Bayan Frensham tarafından sessizce doğrulandı. O da Bayan Cressett'i oturma odasında yalnız bıraktıktan sonra doğu kanadındaki odasına yaklaşık saat on bir buçuk gibi varmış gece boyunca hiçbir şey görmemiş veya duymamıştı. Saat sekize çeyrek kala yemek salonuna gelip de hiç kimsenin olmadığını görene dek Bayan Gradwyn'in ölümü hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Sonrasında Chandler-Powell gelip ona Bayan Gradwyn'in ölmüş olduğunu söylemişti.

Candace Westhall de akşam yemeğine dek ofiste Bayan Cressett ile birlikte çalıştıklarını doğruladı. Akşam yemeğinden sonra ofise dosyaları düzenlemek üzere geri dönmüş ve köşkten saat onu biraz geçe ön kapıyı kullanarak ayrılmıştı. Bay Chandler-Powell merdivenlerden inmekteydi ve ayrılmadan önce birbirlerine iyi geceler dilemişlerdi. Ertesi sabah George Chandler-Powell ofisten arayarak Rhoda

Gradwyn'in ölü olarak bulunduğunu ve acilen onun ve kardeşinin acilen köşke gelmeleri gerektiğini söylemişti. Marcus Westhall erken saatlerde Londra'dan dönmüştü. Arabasının geldiğini duymuştu ama yatağından kalkmamıştı. Buna rağmen Marcus yatak odası kapısını çalmış ve kısa birkaç cümle konuşmuşlardı.

Hemşire Flavia Holland ifadesini sakın bir şekilde, kısa ve öz olarak verdi. Ameliyat günü sabahında, anestezi uzmanı, tıbbi ve teknik ekip erken saatlerde gelmişlerdi. Geçici personelden olan Hemşire Frazer, hastayı ameliyathaneye indirmişti. Burada hastayı daha önce Londra'daki St. Angela'da muayene eden anestezi uzmanı tekrar muayene etti. Bay Chandler-Powell ona merhaba demek ve güvenini sağlamlaştırmak için bir süre onunla konuştu.

St. Angela'daki ofisinde buluştuklarında, Bay Chandler-Powell ona tam olarak neler yapacağını anlatmıştı. Bayan Gradwyn oldukça sakindi ve ne herhangi bir korku ne de tedirginlik emaresi taşıyordu. Anestezi uzmanı ve bütün yardımcı ekip ameliyat tamamlanır tamamlanmaz ayrılmışlardı. Ertesi gün Bayan Skeffington'un ameliyatı için tekrar gelmeleri gerekiyordu. Bayan Skeffington dün öğleden sonra gelmişti. Ameliyat sonrasında, Rhoda Gradwyn, Chandler-Powell'in gözetimi altında müşahade odasında tutulmuştu ve saat dört buçukta kendi odasına çıkarılmıştı. O andan itibaren hasta yürüyebiliyordu ve çok küçük bir acı duyduğunu söylüyordu. Sonra saat yedi buçuğa dek uyudu ve bu saatte hafif bir akşam yemeği yiyebildi. Yatıştırıcı teklifini geri çevirdi ama bunun yerine konyaklı bir bardak sıcak süt istedi. Hemşire Holland soldaki son odadaydı ve kendisi de yatmadan önce neredeyse gece yarısına dek, her saat başı Rhoda Gradwyn'i kontrol etmek üzere yanına gitti. Son gidişi

saat on birde olmuştu ve hasta uyumuştı. Gece boyunca hiçbir şey duymamıştı.

Bay Chandler-Powell onun söylediklerini onayladı. Herhangi bir süreçte, hastanın ne ameliyatla ne de başka bir konu ile ilgili herhangi bir korku taşımadığı üzerine vurgu yaptı. Özellikle, onun bir haftalık düzelme sürecinde hiçbir ziyaretçinin köşke alınmaması yönünde talimat vermişti ki zaten bu yüzden Robin'in içeriye girmesi engellenmişti. Ameliyat güzel geçmişti ama tahmin ettiğinden zor ve biraz daha uzundu. Buna karşın, kutsuz bir sonuç alınacağına dair güveni tamdı. Bayan Gradwyn sağlıklı bir kadındı ve anestezi ve ameliyata karşı olumlu tepkiler içerisinde olduğundan onun süreci hakkında hiçbir endişe taşımamıştı. Onu, öldüğü gece saat on civarlarında ziyaret etmişti ve Bayan Westhall'ün ayrılışına denk gelen karşılaşmalarında bu ziyaretten geri dönüyorlardı.

Sharon, Kate'in düşüncesine göre bütün konuşulanlar boyunca yalnızca somurtkan olarak nitelendirilebilecek bir ifadeyle sakince oturmaktaydı ama bir önceki gün nerede ve neler yapmakta olduğu sorulduğunda, öncelikle sabahleyin ve öğleden sonra neler yapmış olduğunu sıkıcı şekilde anlatarak başladı. Kendisine saat dört buçuktan sonrasını anlatması söylendiğinde ise, mutfakta ve yemek salonunda Dean ve Kimberley Bostock'a yardım etmekle meşgul olduğunu, onlarla birlikte saat sekizi kırk beş geçte yemek yediğini ve sonra da televizyon izlemek için kendi odasına çekildiğini söyledi. Tam olarak kaçta uyuyakaldığını ve televizyonda tam olarak en son neyi izlediğini hatırlayamıyordu. Çok yorulmuştu ve o yüzden de bütün gece derin bir uyku çekmişti. Saat dokuz civarlarında olduğunu tahmin ettiği bir vakitte, Hemşire Holland gelip onu uyandırana ve mutfak-

ta yardım etmesi gerektiğini söyleyene dek Bayan Rhoda Gradwyn'in ölümü hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Bir önceki gelişinde kendisinden ona bahçeyi gezdirmesini isteyen Bayan Gradwyn'den hoşlanmıştı. Kate tarafından nelerden bahsettikleri sorulduğunda, onun çocukluğu, okul için nereye gittiği ve yaşlı insanların evlerindeki işleri hakkında konuştuklarını söyledi.

Dean ve Kimberley Bostock ifadelerini verene dek herhangi bir şaşkınlık yoktu. Hemşirenin bazen hastalara yemek götürülmesi için ona talimat verdiğini ama Bayan Gradwyn'i aç kalması gerektiğinden dolayı görmediğini söyledi. Ne o, ne de kocası hastanın gelişini görmüştü ve de her ikisi de o gece, ertesi gün gelecek olan ve kendilerine hem kahvaltı hem de ayrılmadan önce öğle yemeği servis edilmesi gereken ekstra ameliyathane personeline yemek hazırlamakla oldukça meşguldüler. Kimberley, cuma günü, gece yarısından hemen önce, kendisine çay getirmesini söyleyen Bayan Skeffington'ın telefonuyla uyanmıştı. Kocası tepsiyi taşıması için ona üst kata kadar eşlik etmişti. Dean asla hastaların odalarına girmezdi, bu yüzden karısı dışarı çıkana dek kapının önünde bekledi. Bayan Skeffington korkmuş gözüküyordu ve taşların arasında parlayan bir ışık gördüğünden söz etmişti ama Kimberley bütün bunların hayal ürünü olduğunu düşünmüştü. Bayan Skeffington'a Hemşire'yi çağırmasını isteyip istemediğini sormuştu ama onun yanıtı olumsuzdu çünkü eğer gereksiz yere uyandırılırlarsa Hemşire Holland'ın sinirleneceğini düşünüyordu.

Bu aşamada Hemşire Holland araya girdi. 'Bu konudaki talimatlar, Kimberley, eğer hastalar geceleri bir şeyler isterlerse beni araman yönünde. Neden aramadın? Bayan Skeffington ameliyat öncesi süreçteydi.'

Benton kafasını defterinden kaldırarak, dikkat kesildi. Bu sorunun oldukça beklenmedik bir soru olduğunun

farkındaydı. Kimberley kızarmıştı. Kocasına dönüp baktı ve elini daha da sıkı kavradı. 'Özür dilerim, hemşire, ertesi güne dek hasta olarak farz edilmeyeceğini düşündüm ve sizi bu yüzden uyandırmadım. Ona sizinle veya Bay Chandler-Powell ile görüşmek isteyip istemediğini sordum,' dedi.

'Bayan Skeffington buraya adım attığı andan itibaren hasta sayılırdı, Kimberley. Bana nasıl ulaşabileceğini biliyordun. Öyle yapmalıydın.'

Dalgliesh, 'Bayan Skeffington asansör sesi duyduğu hakkında herhangi bir şey söyledi mi size?' diye sordu.

'Hayır. Yalnızca ışıklardan bahsetti.'

'Peki herhangi biriniz o kattayken sıradışı bir şeyler duyduunuz veya gördünüz mü?'

Birbirlerine baktılar ve kafalarını sertçe salladılar. 'Sadece birkaç dakikalığına orada kaldık. Her şey gayet sessizdi. Her zaman olduğu gibi koridorda soluk bir ışık vardı,' dedi Dean.

'Peki ya asansör? Asansörü fark ettiniz mi?'

'Evet, efendim. Asansör zemin kattaydı. Çayı yukarıya götürmek için asansörü kullandık. Merdivenleri kullanarak da yukarıya çıkabilirdik ancak asansör işimizi çabuklaştırır diye onu kullandık.'

'Bana o gece hakkında söylemek istediğiniz herhangi başka bir şey var mı peki?'

Bir sessizlik oldu. İkili tekrar dönüp birbirlerine baktılar. Dean 'Bir durum var, efendim. Zemin kata geri indiğimizde bahçeye açılan kapının sürgüsünün açık olduğunu gördüm. Kendi dairemize gitmek için o kapıdan geçmek zorundaydık. Sağda büyük bir meşe kapı, efendim, Cheverell taşlarına ve yürüme yoluna doğru açılıyor,' dedi.

‘Bundan emin misiniz?’ dedi Dalgliesh.

‘Evet, efendim, oldukça eminim.’

‘Bu kapı hususunu eşinizle paylaşmış mıydınız?’

‘Hayır, efendim. Ertesi sabah mutfakta birlikte yalnız kalana dek paylaşmadık, ona daha sonra bahsettim.’

‘Sizden biri veya ikiniz birden kontrol etmeye gittiniz mi?’

‘Hayır, efendim.’

‘Yani siz bunu geri geldiğinizde fark ettiniz, eşinize çayı yukarı götürmesinde yardım ederken değil?’

‘Evet, sadece geri döndüğümüzde.’

Hemşire Holland araya girdi. ‘Neden alt tarafı bir çay için eşine yardım ettiğini anlayamıyorum, Dean. Tepsinin ağır olduğunu söyleyemeyiz. Kimberley bu işi tek başına beceremez mi? Genelde yaptığı iş. Sanki asansör de yokmuş gibi. Ve de batı kanadında daima loş bir ışık olur.’

‘Evet, yapabilir. Ama onun gece geç saatlerde tek başına evde dolaşmasından hoşlanmıyorum.’

‘Neden korkuyorsun ki?’

‘Korktuğumdan değil, sadece hoşlanmıyorum,’ dedi, Dean zavallıca.

‘Bay Chandler-Powell’ın kapıyı her gece saat on birde kilitlediğinden haberdar mısınız?’ diye sordu Dalgliesh.

‘Evet, efendim, biliyorum. Herkes bilir. Ama bazen gece bahçede yürüyüşe çıktığında biraz daha geç kapatıldığı oluyor. O yüzden kapının sürgüsünü çekmem halinde dışarıda kalabileceğini düşündüm.’

Hemşire Holland, ‘Gece yarısından sonra, Aralık ayında, bahçede dolaşmak? Böyle bir ihtimal var mı, Dean?’ diye sordu.

Ona dönmeden doğruca Dalgliesh'e bakarak, kendini savunurcasına, 'Sürgüyü çekmek benim vazifem değil efendim. Dahası kapı kilitliydi. Hiç kimse anahtarı olmaksızın içeri giremezdi,' dedi.

Dalgliesh Chandler-Powell'a döndü. 'Siz kapıyı tam on birde sürgülediğinizden emin misiniz?'

'Genelde olduğu gibi saat on birde sürgüsünü çektim. Ve bu sabah altı buçukta kapının sürgülü olduğunu gördüm.'

'İçinizden herhangi biri, herhangi bir maksatla kapının sürgüsünü açtı mı? Bunun ne kadar önemli olduğunu hepiniz anlıyorsunuzdur. Bu konuyu şu an bir açıklığa kavuşturmamız lazım.'

Hiç kimse konuşmadı. Sessizlik uzadı. Dalgliesh 'Saat on birden sonra kapının sürgüsüz ya da sürgülü olduğuna dikkat eden oldu mu?' diye sordu bu kez.

Tekrar bir sessizlik oldu ama bu defa alçak sesli hayır mırıldanmaları sessizliği bozdu. Benton herkesin birbirlerinden gözlerini kaçırdığına dikkat etti.

Dalgliesh, 'Öyleyse şimdilik bu kadarı yeter. Yardımlarınız için sağ olun. Her birinizle ayrı ayrı görüşmek istiyorum, ya burada ya da Old Police Cottoge,' dedi.

Dalgliesh oturduğu yerden doğruldu ve ardından odadaki herkes de sessizce ayağa kalktı. Halen kimse konuşmuyordu. Chandler-Powell arkalarından yetiştğinde holden geçmekteydiler. Dalgliesh'e, 'Eğer zaman ayırayabilecekseniz, sizinle kısa bir konu konuşmak istiyorum,' dedi.

Dalgliesh ve Kate ofise dek onu takip ettiler ve kapı kapandı. Kelimelere dökülmeyen ama tavırlarla belli edilen hariç tutulmadan alınmamıştı Benton. İki soruşturmacının bilgi elde ederken üçüncüsünün bunu engellediğini bildiği anlar olabileceğini biliyordu.

Chandler-Powell hiç vakit yitirmedi. Her üçü de ayakta dikiliyorlarken, 'Size söylemem gereken bir şey var. Eminim ki Kimberley'e neden Flavia Holland'ı uyandırmadığı sorulduğunda tedirginliğini fark etmişsinizdir. Sanırım bunu denemiş olma ihtimali var. Süitin kapısı kilitli değildi ve eğer o veya Dean kısmen kapıyı açmış olsalardı, sesler duymuş olacaktı, benim ve Flavia'nın. Gece yarısı onunla birlikteydim. Sanırım Bostock'lar özellikle de herkesin içinde söylemekten çekinmiş olabilirler,' dedi.

'Ama siz kapının açılıp açılmadığını duymadınız mı?' dedi Kate.

Ona sakince baktı ve 'Duymamış olabiliriz. Konuşuyorduk ve meşguldük.'

'Bunu sonradan Bostock'lara sorar öğrenirim. Ne kadar zaman birlikte kaldınız?'

'Alarmları kurup, bahçe kapısını kilitledikten sonra onun oturma odasında Flavia'nın yanına geldim. Gece bire dek onunlaydım. Konuşmamız gereken şeyler vardı, bir kısmı işle ilgili, bir kısmı kişisel mevzular. Hiç birinin Rhoda Gradwyn'in ölümü ile ilgisi yoktu. O esnada tuhaf herhangi bir şey ne gördük ne de duyduk.'

'Asansörü de duymadınız mı?'

'Onu da duymadık. Zaten duymuş olmayı bekleyemem. Gördüğünüz gibi, Hemşire'nin oturma odasının karşısında merdivenlerin olduğu tarafta modern ve oldukça sessiz bir asansör. Hemşire Holland da, hiç şüphe yok ki, hikayemi doğrulayacaktır. Ve de eğer zayıf noktalardan yakalayıp bilgi elde etmede usta biri tarafından sorgulanırsa, eğer sizinle konuştuğumu bilirse Kimberley de seslerimizi duyduğunu söyleyecektir. Sizlere gizli kalmasını ümit ettiğim bu bilgileri verdim diye yanlış anlamayın. Bunu fark etmemek için çok fazla saf olmam

gerekirdi. Eğer Rhoda Gradwyn gece yarısı ölmüşse, Flavia ve ben birbirimize cinayet anında nerede olduğumuzla dair tanıklık edebiliriz. Ve dürüst olmak gerekirse de diğerlerinden farklı davranılmak gibi bir gaye içerisinde değilim. Ancak doktorlar genellikle kendi hastalarını öldürmezler ve şayet aklımda bu yeri ve şöhretimi mahvetmek gibi bir düşünce olsaydı bunu ameliyattan sonra değil önce yapardım. Emeliğimin çöpe gitmesinden nefret ederim.'

Chandler-Powell'ın ani bir öfke ve tiksinti yayılan yüzüne bakınca, Dalgliesh o son sözlerin, en azından, gerçeğı yansıttığına inanabilirdi.

Dalgliesh yalnız başına Rhoda Gradwyn'in annesi ile telefon görüşmesi yapmak üzere bahçeye çıktı. Bu çekindiği bir telefon görüşmesiydi. Bir bayan polis memurunun zaten yaptığı gibi, başsağlığı dilemek ve acısını paylaşmak yeterince zordu. Bu hiçbir polis memurunun severek yapabileceği bir iş değildi. Kapıyı vurmak veya zile basmak için tereddütle kalkan bir kol, istisnasız çabucak açılan bir kapı, göz göze gelme anı, şaşkınlık, hem umutlu hem kederli bir bakış ve hayatın seyrini toptan değiştirecek bir haber... Dalgliesh şu ana dek, payına düşeni gerçekleştirmişti. Meslektaşlarından bazılarının bu işi Kate'e yıktığını biliyordu. Matemli anne veya babaya telefonda şefkati yansıtabilmek daima tam manasıyla beceremediği bir iş olagelmmişti ama cinayet vakasında kimin sorumlu memur olduğunu kurbanın yakın akrabalarının bilmesi gerektiğine inanıyordu.

Telefonu açan bir erkek sesiydi. Ses, telefon sanki asla güzel bir haberi iletme gibi bir işlevi olmayan bir teknolojik aletmiş gibi, hem şaşkın hem de korkulu geliyordu. Kendisini tanıtmadan belli bir rahatlamayla 'Polis mi dediniz? Bekleyin, lütfen, Eşime•veriyorum,' dedi.

Dalgliesh, kendisini tekrar tanıttı. Kadının haberi aldığını biliyordu, hiçbir kibarlığın yüreğine su serpemeceğini bile bile, elinden geldiği kadar kibar bir şekilde aynı acıları paylaştığını dile getirdi. Bir süre sessizlik

oldu yanıtı. Sonra, sanki gönülsüzce çaya davet eden bir ev sahibi gibi duygusuz bir ses tonu ile, 'Aramanız iyi ama zaten biliyoruz. Genç bir bayan polis haberi bize ulaştırdı. Dorset polisinden birinin onu aradığını söyledi. Saat onda ayrıldı. Çok kibar biriydi. Birlikte birer bardak çay içtik ama bana çok fazla bir şey anlatmadı. Tek söylediği Rhoda'nın ölü olarak bulunduğu ve bunun doğal bir ölüm olmadığıydı. Buna halen inanamıyorum. Demek istediğim, kim Rhoda'ya zarar vermek isteyebilir ki? Neler olmuş olduğunu ve polisin sorumlunun kim olduğu hakkında bir bilgisinin olup olmadığını sordum ama bana bu tarz soruları yanıtlayamayacağını çünkü başka bir polis gücünün sorumluluğunu devraldığını ve sizin benimle irtibata geçeceğinizi söyledi. Sadece haberi ulaştırmak için gelmişti. Yine de, çok nazik biriydi.'

Dagliesh, 'Kızınızın sizin bildiğiniz herhangi bir düşmanı var mıydı Bayan Brown? Ona zarar vermeye niyeti olan birileri?' diye sordu.

Bu defa Dagliesh, açık şekilde öfke dolu bir ses işitti. 'Hmm. Olmalı, değil mi, yoksa neden öldürülsün ki, öyle değil mi? O, özel bir klinikteydi. Rhoda işlerin ucuzuna da kaçan biri değildi. Peki öyleyse neden ilgilenmediler kızım? Bir hastanın öldürülmesine göz yumduğu için çok kayıtsız bir klinik olmalı orası. Geleceğe yönelik onlarca beklentisi vardı. Rhoda çok başarılı biriydi. Daima çok akıllı biriydi o, tıpkı babası gibi.'

'Size Cheverell Köşkü Kliniği'nde, yüzündeki yara izini aldırmaya geldiğini söylemiş miydi?'

'Bana yara izinden kurtulmayı planladığını söylemişti ama ne zaman ve nerede olacağından bahsetmemişti. O hep özelini saklayan biriydi. Çocukken de öyleydi. Daima sırları vardı ve onları saklardı, aklından neler geçtiğini kimselere söylemezdi. Evi terk ettikten sonra

birbirimizi pek fazla göremedik. Ama Mayıs ayında düğünüm için buraya gelmişti ve yara izinden kurtulmak istediğini bana o zaman söylemişti. Zaten uzun yıllar öncesinde böyle bir şey yaptırmalıydı. On üç yaşındayken yüzünü kapıya çarptığı için olmuştu yara izi.'

'Bu da demek oluyor ki bize arkadaşlarından ve özel hayatından çok fazla bahsedemezsiniz.'

'Size söyledim, o hep her şeyi kendi özelinde barındıran biri olmuştu. Arkadaşları veya özel yaşantısı hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Cenazesi hakkında da hiçbir fikrim yok. Londra'da mı yoksa burada mı olacak? Yapmak durumunda olduğum işler olup olmadığını da bilmiyorum. Genellikle doldurman gereken formlar olur. İnsanlara haber verilmeli. Kocamı bunlarla rahatsız etmek istemiyorum. O bu konudan dolayı çok üzgün. Tanıştıklarında Rhoda'dan hoşlanmıştı.'

'Takdir edersiniz ki bir otopsi yapılacak, sonrasında otopsiyi yapan memur, kızınızı verebilir. Size yol gösterip, yardım edebilecek arkadaşlarınız var mı?'

'Şey. Kiliseden arkadaşlarım var. Papazımızla konuşurum ve sanırım onun yardımı dokunur. Belki merasimi burada yaparız ancak tabii ki Londra'da epeyce tanınan biri. Ve de pek dindar biri değildi bu yüzden dini bir merasime de gerek olmayabilir. Umarım benden o kliniğe gelmem beklenmiyordur, her neredeyse orası.'

'Dorset'te, Bayan Brown. Stoke Cheverell'de.'

'Şey. Dorset'e gelmek için Bay Brown'u yalnız bırakmam.'

'Siz sonradan soruşturmaya katılmayı istemediğiniz sürece buna gerçekten gerek yok. Neden avukatınızla irtibata geçmiyorsunuz? Kızınızın avukatının sizinle irtibata geçeceğini umuyorum. İsmi ve adresini el çantasında bulduk. Eminim ki size yardımcı olacaktır. Kor-

karım hem buradaki hem de Londra'daki eşyalarına göz atmam gerekecek. Bunlardan bazılarını incelenmek üzere almak durumunda kalabilirim. Tabii ki her biri özenle korunacak ve işleri bittikten sonra size teslim edilecek. Bunun için müsaadenizi isteyebilir miyim?’

‘Ne isterseniz alabilirsiniz. Onun Londra'daki evine daha önce hiç gitmedim. Sanırım er veya geç uğrayacağım. Orada kıymetli bir şey olabilir. Ve de kitapları olacaktır. Daima bir sürü kitabı olmuştu. Daima başını kitaplara gömerdi. Ne işe yararlar ki? Onu geri getirmeye yetmezler ki. Ameliyat olmuş muydu?’

‘Evet, dün ve öğrendiğime göre başarılı bir ameliyatmış.’

‘Yani bütün para boşa harcandı. Zavallı Rhoda, bunca başarısına rağmen şansı asla yaver gitmedi.’

Şimdi ise sesi değişmeye başlamıştı ve Dalgliesh ağlamamak için kendini tutmaya çalıştığını düşündü. ‘Şimdi kapatıyorum. Aradığınız için sağ olun. Daha fazlasını şimdilik kaldıramayacağım. Bu bizim için şok oldu. Rhoda öldürüldü. Bu bizim için sadece televizyonda veya gazetelerde gördüğümüz bir şey. Bunun tanıdığınız birinin başına geleceğini düşünemiyorsunuz. O yara izinin yok olması ile ilgili de bir sürü hayali vardı. Bu hiç adil değil.’

‘*Sevdiğin biri*’ değil ‘*Tanıdık biri*,’ diye düşündü Dalgliesh. Artık kadının ağladığını duyabiliyordu ve telefon kesildi.

Rhoda Gradwyn’in avukatını aramadan önce telefona bakarak bir süre duraksadı. Keder. Bu evrensel duygunun, evrensel bir dışavurumu mevcut değildi, çok farklı şekillerde tezahür ediyordu ve bazıları oldukça tuhaftı. Annesinin ölümünü hatırladı, o zamanlarda babasının derin üzüntüsünü bildiğinden ona karşı iyi davranmaya gayret etmişti. Gözyaşlarını kontrol etmeyi başarmıştı ve hatta cenazede bile ağlamamıştı. Ama yıllar sonra bu

keder onu yine ziyaret etmişti; yüzeysel olarak hatırlanan sahneler, bölük pörçük konuşmalar, bir bakış, annesinin asla eskimeyen bahçe eldivenleri ve onu ziyaret eden o küçük üzüntülerin en diri olanı; onu okuluna götüren trenin yavaşça hareket etmeye başlamasıyla camdan dışarı sarkıp o yıllar geçse de aynı pardösü ile karşısında dikilen figürü görmek ve özellikle el sallanamak için geri dönmemek çünkü kendisinin de böyle bir şeyi istemiyor olması...

Şöyle bir silkelenip ana döndü Dalglish ve numarası çevirdi. Telefona yanıt veren bir ses kaydıydı ve ofisin pazartesi günü saat ona dek kapalı olacağını söylüyordu. Ancak bu önemli meseleler ile görevli özel numarasından ulaşılabilen bir avukat ilgilenmeliydi. Bekletilmeden telefon açıldı ve Dalglish'in kendini tanıtip acilen Bay Newton Macklefield ile konuşması gerektiğini söylediğinde, özel numarası kendisine verildi. Dalglish hiçbir açıklamada bulunmamıştı ama sesi belli bir ikna ediciliği içeriyor olmalıydı.

Bir cumartesi günü için normal karşılanabileceği üzere Newton Macklefield, ailesi ile birlikte Londra dışında, Sussex'teki yayla evindeydi. Konuşmaları köpek havlamaları ve çocuk sesleriyle zaman zaman bölünen bir iş görüşmesi gibiydi. Şaşkınlık ve kalpten gelmekten ziyade resmiyetten kaynaklanan kişisel üzüntü ifadeleri ile Macklefield, 'Doğal olarak, elimden gelen her şeyi soruşturmaya yardımcı olmak için yaparım. Yarın sabah Sanctuary Court'ta olacağınızı söylediniz, değil mi? Anahtarınız var mı? Tabi ya, zaten yanında götürmüş olmalı. Onun şahsi anahtarlarından biri de ofisimde mevcut. Eğer sizin için de uygun olacaksa yarın saat on buçukta size katılabilirim. Yarın ofise de uğrar, vasiyetnameyi beraberimde getiririm, tabi bir nüshasını muhtemelen evde bulacaksınız. Ama korkarım size edebileceğim yardım gayet kısıtlı olacak. Bilebileceğiniz üzere bir

avukat ve müvekkili arasındaki ilişki oldukça yakın olabilir, özellikle de avukat aile için uzun yıllar ve hatta bir iki nesildir çalışıyorsa, sırdaş ve arkadaş olarak da varsayılabilir. Buradaki durum bu tarz bir şey değil. Benim Bayan Rhoda Gradwyn ile olan ilişkim karşılıklı saygı ve güven ve benim açımdan da imrenme barındırıyordu. Ama bu sadece ve sadece profesyonel anlamda. Ben müvekkilimi tanıyordum, karşımda duran bayanı değil. Bu arada beni aramış olmanızdan yakın akrabalarını da aramış olduğunuz sonucuna varıyorum,’ dedi.

‘Evet, yalnızca annesi vardı. Annesi onu kendi özelinde yaşayan biri olarak tanımladı. Ona kızının evine girmek istediğimi söyledim ve buna herhangi bir şekilde karşı gelmedi ve de işe yarayabilecek bazı şeyleri alma da müsaade etti.’

‘Avukatı olarak benim de hiçbir itirazım yok. O zaman sizinle saat on buçukta onun evinde görüşürüz. Sıradışı bir iş! Şef, benimle irtibata geçtiğiniz için teşekkürler!’

Dalglish telefonu kapattı ve herhangi bir hazırlığın asla söz konusu olmadığı bir suç olan cinayetin kendi zorlama ve kurallarını empoze ettiğini düşündü. Acaba Macklefield, daha önce adi bir suç için haftasonunu yarıda kesmiş miydi? Genç bir memurken, her ne kadar geçici ve isteksizce de olsa, o da cinayetin bir yandan korkutup kaçıırken bir yandan da kendisine doğru çeken gücü tarafından ziyaret edilmişti. İnsanların keder ve şüphelenilmek yükünden yoksun olduklarında, cinayetin olduğu yere nasıl da büyüleyici bir merakla doluşup masum seyirciler olduklarına defalarca şahit olmuştu. Kalabalık ve onlara hizmet eden medya henüz bu dövme demir kapıların arkasına birikmemişti ama geleceklerdi. Bu noktada Chandler-Powell’ın özel güvenlik ekibinin onlara sıkıntı çıkarmaktan başka bir işe yarayıp yaramayacağı konusunda kaygılandı.

Günün geri kalan kısmı, çoğunluğu kütüphanede yer alan mülakatlarla doluydu. Helena Cressett kendisiyle görüşülen son kişiydi ve Dalgliesh bu görevi Kate ve Benton'a vermişti. Bayan Cressett'in onu sorgulayacak kişi olarak kendisini beklediğini biliyordu ve ona kendisinin bir takıma liderlik ettiğini ve emri altındaki her iki kişinin de epeyce yetenekli olduğunu göstermek istemişti. Beklenmedik şekilde Kate ve Benton'ı doğu kanadındaki kendi odasına davet etmişti. Onları buyur ettiği odanın bir oturma odası olduğu belliydi ancak zarafeti ve zenginliği hesaba katılırsa bu odanın ev işlerinden sorumlu personelin yöneticiliğini yapan biri tarafından işgal edilmesi pek de beklenilesi bir durum değildi. Oadaki eşyalar ve resimlerin yerleri oldukça bireysel bir zevkle döşenmişti. Oda her ne kadar dağınık gözükmesine de bir araya getirilmiş olan kıymetli objelerin birbirleriyle uyumundan ziyade sahibinin haz duygusu ön plandaydı. Helena'nın, köşkün bir bölümünü kendi alanı olarak kolonileştirdiğini düşündü Benton. Burada karanlık Tudor mobilyalarının hakimiyetinden eser yoktu. Krem rengi keten kumaşlı kanepenin haricinde içeride bulunan eşyaların çoğu Gregoyen tarzıydı.

Panelli duvarlardaki resimlerin neredeyse hepsi aile portreleriydi ve Bayan Cressett'in onlara olan benzerliği kesinlikle gözden kaçacak gibi değildi. İçlerinden hiçbir-

rini beğenmedi ama her birinde dikkat çeken bir bireysellik vardı ve çizimleri iddialıydı. Burada bir Victoryen piskopos ressama kiliseye has bir kibirle bakarken bir yandan da elindeki *Türlerin Kökeni* kitabı ile bir şüphenin tereddütünü içerisinde barındırıyordu. Onun yanında bir on yedinci yüzyıl şövalyesi elinde kılıcı ile dururken, diğer yandan, şömine raflarının üzerinde bir evin önüne dizilmiş bir aile resmi; kıvrıkcık saçlı bir annenin etrafında toplanmış küçük çocukları, bir midillinin üstündeki evin en büyük oğlu ve yanlarında babaları vardı. Bu gibi resimlerde gözlerin üzerinde daima yay gibi kaşlar, baskın şakaklar, üst dudakta boylu boyunca bir bükme olurdu.

Benton, 'Atalarınızın arasındasınız, Bayan Cressett. Benzerliğiniz çok dikkat çekici,' dedi.

Ne Dalgliesh ne de Kate bunu böylece söylemezdi; bu oldukça gereksiz bir gaftı ve kişisel bir yorumla bir görüşmeye başlamak akıllıca olmayabilirdi. Kate hiç ağzını açmamasına rağmen, Benton ondaki şaşkınlığı hissetti. Ancak kendiliğinden ortaya çıkıveren yorumun işlerine yarayabileceğine kendini inandırdı. Üzerinde durmakta oldukları kadını daha derinlemesine tanımaları ve köşkteki konumunu, işlerin ne kadar onun kontrolünde olduğunu, Chandler-Powell'ın ve diğerlerinin üzerindeki etkisinin ne kadar güçlü olabileceğini bilmeleri gerekiyordu. Küçük bir münasebetsizlik olarak görmüş olabileceği cümleye olan yanıtı açıklayıcıydı.

Yüzüne tamamen dönüp soğuk ve havalı bir biçimde şunları söyledi; *Yılların sürüklediğidir, / Şeklim, sesim ve gözlerimdeki / Hor görür insan ömrünü. / Mahpusluklar içinde; bu benim işte; /Ezeli olan, insanın içinde /Bir sakınmış ki sanki gönülsüzlük var ölüme karşı.* Bu dizeleri çözmek için dedektif olmaya lüzum yoktu. Thomas Hardy'yi sever misiniz, Çavuş?' diye sordu.

‘Bir romancıdan ziyade şiirleriyle.’

‘Katılıyorum. Karakterlerin en ufak bir çabayla sakılabileceği çileleri çekmelerindeki kararlılığını çok depresif buluyorum doğrusu. Tess, Viktoryan yazınındaki en sinir bozucu genç kızlardan biridir. Oturmaz mısınız?’

İşte evin sorumlusu karşılarındaydı, görevini hatırlayan ama hakir gören isteksizliğini kontrol etmemeye çalışan bir tavır içerisindeydi. Onlara kanepeyi işaret ederken kendisi de hemen karşıındaki koltuğa oturdu. Kate ve Benton oturdular.

Herhangi bir şekilde lafı uzatmaksızın doğrudan Kate sözü aldı ve ‘Bay Chandler-Powell sizin buradaki görevinizi yöneticilik olarak izah etmişti. Bu işin kapsamında tam olarak neler yapıyorsunuz?’

‘Buradaki işimi mi soruyorsunuz? Tarif etmesi biraz zor. Ben bir tür müdür, yönetici, kat görevlisi, sekreter, yarı zamanlı bir muhasebeciyim. Öyle sanıyorum ki genel müdür tüm bunları kapsar. Ama Chandler-Powell beni genellikle yönetici diye tanıtır hastalara.’

‘Peki ne kadar zamandır buradasınız?’

‘Önümüzdeki ay altı yıl olacak.’

‘Sizin için kolay olmamıştır.’

‘Ne bakımdan söylüyorsunuz, Müfettiş?’

Bayan Cressett’in ses tonu pek ilgilenmiyormuş gibiydi ama Benton üstü kapalı içerlemeyi kaçırmadı. Bu tepki ile daha önce de karşılaşmıştı. Belli bir otoriteye sahip şüpheli sorular yanıtlamak yerine sorular ileri sürmeye daha meyilli olurdu. Kate sözünden sakınmadı ve arkasını getirdi.

‘Nesiller boyunca atalarınızın sahip olduğu böylesine güzel bir eve geri döndüğünüzde başka birinin himayesinde olduğunu görmek. Bu tarz bir şeyle herkes başa çıkamaz.’

‘Herkesin de mücadele etmesi gerekmez. İsterseniz şöyle açıklayayım size. Bu köşke dört yüz yılı aşkın süre ailem sahip oldu ve burada yaşadılar. Ama her şeyin bir sonu vardır. Bay Chandler-Powell bu eve fazlasıyla düşkündü ve de evi görüp satın almak isteyenler arasında evi en iyi sahiplenecek kişi de oydu. Kliniği kapansın ve ailemden kalan bu evi tekrar ucuza kapatayım diye onun hastalarından birini öldürmedim. Açık sözlülüğümü mazur görün, Müfettiş ama eşelemeye çalıştığınız şey bir yere varmaz.’

Henüz yöneltilmeyen bir iddiayı boşa çıkarmak, hele de böylesine sert sözlerle hiç de akıllıca bir hareket değildi ve kelimeler ağzından fırlar fırlamaz yaptığı hatayı fark etmişti. Ve işte içerleme ortaya saçılmıştı. Benton, kime ve neye karşı diye düşünmekten kendini alıkoyamadı. Polise mi, Chandler-Powell’ın batı kanadına karşı hürmetsizliğine mi, ya da uygunsuz ve utanç verici şekilde, Rhoda Gradwyn’in atalarının dolaştığı yerlere bir cinayet soruşturmasının bayağılığını ve hakaretini taşımasına mı?

‘Bu işe nasıl girdiniz?’ diye sordu Kate.

‘Başvurdum. Biri, işe girmek için öyle yapar değil mi? İlan verilmişti. Köşke geri dönmenin ve klinik dışında köşke ne gibi değişiklikler yapıldığını görmenin ilginç olabileceğini düşündüm. Benim asıl mesleğim, tabi siz öyle nitelendirirseniz, sanat tarihçisiyim ama bunu burada yaşıyor olmakla pek bağdaştırabildiğimi söyleyemem. Burada uzun süre kalmak gibi bir niyetim yoktu ama iş bana ilginç geldi ve şu an için pek acelem yok. Umarım öğrenmek istediğiniz bunlardır. Ancak benim kişisel geçmişim Rhoda Gradwyn’in ölümü ile gerçekten alakadar mı?’

‘Zoraki gibi görünen sorular sormaksızın size soruşturmayla nelerin alakalı, nelerin alakasız olduğunu söy-

leyemeyiz. Genellikle sorular kulağa öyle gelir. Bu aşamada bizim umabileceğimiz sizin anlayışınız ve işbirliğinizdir. Bir cinayet soruşturması sosyal faaliyet değildir.’

‘O zaman öyleymiş gibi davranmayalım, Müfettiş.’

Beyaz ve dikkate değer bir kızarma yüzünden çabucak aktı ve geçti. Soğukkanlılığını geçiçi olarak kaybettiği o an onu biraz daha insan ve şaşırtıcı şekilde daha çekici yapmıştı. Duygularını dizginlemişti ama halen oradalar-
dı. Bu tutkuları olmayan bir kadın değil, diye düşündü Benton, ama tutkularını kontrol altında tutmayı öğrenebilme erdemine ulaşmış bir kadındı.

Benton, ‘Bayan Gradwyn ile ilk gelişinde ya da sonradan ne kadar ilişkiniz oldu?’ diye sordu.

‘Aslında hiç, tabi her iki gelişinde de karşılama grubunda yer almamı ve ona odasını göstermemi saymazsanız. Neredeyse hiç konuşmadık. Benim işimin hastalarla hiçbir alakası yok. Onların rahat etmeleri iki cerrahın ve de Hemşire Holland’ın sorumluluğunda.’

‘Ama evin içinde çalışacak olan personeli siz seçiyor ve idare etmiyor musunuz?’

‘Bir boşluk meydana gelirse onları ben buluyorum. Bu evi idare etmeye oldukça alışkın biriyim. Ve, evet. Benim genel otoritem altında barınırlar, her ne kadar bu tanım benim uygulamalarım yanında biraz abartılı dursa da. Ancak, dönem dönem olduğu gibi, hastalarla ilgili bir şeylere karışırlarsa bu defa Hemşire Holland’a karşı sorumlular. Ama bir tür işlerin ortaklığından bahsedebiliriz, mesela ben mutfak işlerinden sorumlu olmama rağmen, hastaların yiyecekleri yemekleri Hemşire Holland belirler. Ama şu ana dek oldukça uyumlu yürüdüğünü söyleyebilirim.’

‘Sharon Bateman’ı siz mi işe aldınız?’

‘Birkaç farklı gazeteye ilan verdim ve o başvurdu.

Yaşlılar evinde çalışıyordu ve güzel referansları vardı. Aslında onu görüşmeye ben almadım. Ben Londra'daki evimdeydim ve bu yüzden Bayan Frensham, Bayan Westhall ve Hemşire Holland onu görüp işe aldılar. Herhangi birinin bu karardan dolayı pişman olduğunu sanmıyorum.'

'Rhoda Gradwyn ile buraya gelişinden önce hiç karşılaştınız mı ya da onu tanıyor muydunuz?'

'Onunla hiç karşılaşmadım, ama tabii ki, onun hakkında bir şeyler duymuştum. Sanırım gazete okuyan herkes duymuştur. Onun başarılı ve etkili bir gazeteci olduğunu biliyorum. Onun için iyi şeyler söyleyecek herhangi bir sebebim yok. Ama ismini duyduğumda kendimce rahatsız hissetmek dışında onun ölmüş olmasını asla dilemedim. Babam yaşayan son erkek Cressett'ti ve neredeyse bütün parasını Lloyd krizinde kaybetti. Köşkü satmak durumunda kaldı ve George Chandler-Powell satın aldı. Satışın hemen ardından Rhoda Gradwyn Lloyd'un mağdurları listesini yayınladı ve bunların arasında babamın adı da vardı. Bu şanssız insanların hak ettiklerini bulduklarına dair bir sav ileri sürmüştü. Yazısında köşkten de kısaca bahsetmiş ve tarihine değinmişti. Daha öncesinde köşke hiç gelmediği için bu bilgilerin bir rehber kitaptan olduğu belliydi. Babamın bazı arkadaşları onu bu makalenin öldürdüğünü düşündüler ama ben böyle bir şeye asla inanmadım ve de sanırım onlar da inanmıyorlardı. Kaba ancak onur kırıcı olmayan yorumlara yapılmış aşırı dramatik bir yanıttı bu. Babamın çok uzun yıllar boyunca çektiği kalp sorunları vardı ve hayatının oldukça kırılgan olduğunu biliyordu. Köşkü satmak son darbe olmuş olabilir belki ama Rhoda Gradwyn'in bu konuda herhangi bir tesirinin bulunmuş olabileceğine ihtimal vermiyorum. Ne de olsa, kimdi ki

o? Başkalarının acılarından para kazanan hırslı bir kadın. Belli ki birileri ellerini onun boğazına dayayacak kadar nefret etmişti ama o kişi kesinlikle dün gece burada uyan biri değildi. Ve şimdi, eğer mazur görürseniz, sizden ayrılmanızı istiyorum. Tabii ki yarın beni hangi saatte görmek isterseniz burada olacağım ama bugün için yeterince heyecan yaşadım.

Bu reddedebilecekleri bir teklif değildi. Görüşme yarım saatten az sürmüştü. Kapının arkalarından sertçe kapandığını duyduklarında, Benton, Thomas Hardy'nin romanlarından ziyade şiirlerinden hoşlanmasının ikisinin tek ortak noktası olduğunu düşündü.

Muhtemelen kütüphanede gerçekleştirilen toplu görüşme taze ve tatsız bir anı olduğu için, şüpheliler, sanki kelimelere dökülmemiş bir anlaşma dahilinde, cinayetle ilgili uluorta tartışmalar yapmaktan kaçınıyorlardı ama Lettie onların özel olarak konuştuklarını biliyordu—kendisi ve Helena, Bostock’lar her zaman evleri olarak farz ettikleri mutfakta yalnız kaldıklarında ve de Westhall’ler de kendi evlerinde. Yalnızca Flavia ve Sharon kendilerini olayın uzağında tutuyor ve sessizliklerini koruyor gibiydi. Flavia ameliyathanede kendini gereksiz işlerle oyalıyor, Sharon ise huysuz bir genç gibi ortalarda dolanıyordu. Mog ortalarda uzanan ellere sadaka dağıtırcasına dedikoduları yaymakla meşguldü. Herhangi bir resmi toplantı veya karar kılınmış bir strateji olmaksızın, Lettie’ye öyle geliyordu ki sadece en şüpheli şeylerin inandırıcılıktan uzak olduğu ortak teorisi, ortamı sarmaktaydı ve herkes bir şekilde sessizliğini muhafaza ediyordu.

Bu cinayeti, köşk dışından birisinin işlediği ortadaydı ve Rhoda Gradwyn kendi katilini köşke kendisi getirmişti. Zaten bu yüzden köşke hiç kimse alınmaması konusunda bu kadar ısrarcıydı. Kendisi ne de olsa araştırmacı gazeteciydi ve kendine düşmanlar edinmiş olması normaldi. Mog’un gördüğü araç muhtemelen katilin aracıydı ve Bayan Skeffington’ın taşların civarında gördüğünü söylediği ışık da elindeki el fenerini sallama-

sından kaynaklanmıştı. Ertesi gün kapının sürgülü bulunmuş olması halen bir şaibeydi ancak katil her kimse kapıyı içeriden sürgülemiş ve ertesi gün kapının sürgüsü Bay Chandler-Powell tarafından açılana dek köşkte gizlenmiş olabilirdi. Neticede, polisler gelmeden önce köşkte üstünkörü bir araştırma yapılmıştı ve örneğin batı kanadındaki boş sütlere bakılmış mıydı? Dahası, köşkte bir dolu dolap vardı ve bunların içerisine bir insan rahatlıkla sığabilirdi. İçeriye izinsiz giren birinin fark edilmemesi son derece mümkündü. Batı kapısından fark edilmeden kaçmış ve evde bulunan herkesin Şef Dalgiesh tarafından sorgu için bir araya toplandığı kuzeye dönük kütüphanenin aksi tarafına düşen yoldan kaçmış olabilirdi. Eğer polis katilin evden biri olması ihtimali üzerinde böylesine yoğunlaşmamış olsaydı katil çoktan yakalanmış olabilirdi.

Lettie, Robin Boyton'u kimin alternatif bir baş şüpheli olabileceğini söylediğini anımsayamadı ancak bu fikir ortaya atıldığında bir tür ozmoz gibi yayılmıştı. Ne de olsa Stoke Cheverell'e Rhoda Gradwyn'i ziyaret etmek üzere gelmişti ancak onu görme konusunda çok çaresiz kalmış ve geri çevrilmişti. Belki de cinayet önceden planlanmış değildi. Bayan Gradwyn'in ameliyat sonrası kusursuz şekilde yürüebilmesi için hiçbir engeli yoktu. Onu içeri kendisi almıştı, aralarında bir tartışma olmuştu ve Robin kendini kaybetmişti. Kabul etmek gerekirdi ki taşların civarındaki araba onun değildi ama bu arabanın cinayete uzaktan yakından alakasının olmaması da ihtimal dahilindeydi. Polis arabanın sahibinin izini sürüyor olacaktı. Hiç kimse ne düşündüğünü söylememişti: çünkü haksız çıkarlarsa böylesi daha iyi olurdu. Ve hatta aşırı şekilde yorulan gezgin bir motorcunun haliyle kısa bir uyku çekmek için durduğu ve içeriye girmiş olduğu teorisi sağlam sayılabılırdi.

Lettie, akşam yemeği vaktine değin bütün bu spekülasyonların gitgide sönüp gittiğini hissetti. Uzun ve travma dolu bir gün geçirmişlerdi ve şu an hepsinin can atarcasına arzuladığı şey bir nebze huzurdu. Aynı zamanda yalnız kalmaya ihtiyaçları varmış gibi de gözüküyorlardı. Chandler-Powell ve Flavia, Dean'e akşam yemeklerini odalarına istediklerini söylemişlerdi. Westhall'ler Stone Cottage'e gitmek üzere ayrılmışlardı ve Helena Lettie'yi kendi özel küçük mutfağında hazırlayacağı baharatlı omlet ve salatadan oluşan akşam yemeğine davet etmişti. Yemekten sonra bulaşıkları birlikte yıkadılar ve sonra da şömine ateşininin yanında tek bir lambanın hafif ışığı altında Radyo Three'deki konseri dinlediler. İkiisi de Rhoda Gradwyn'in ölümünden bahsetmedi.

Saat on bire doğru ateş snmeye başlamıştı. Oldukça cılız mavi bir kıvılcım gri kllere dönüşmüş son kütüğün üzerini yaladı. Helena radyoyu kapattı ve sessizce oturdular. Sonra, 'Neden ben on  yaşındayken köşkü terk ettin? Babamla mı alakalıydı? Hep yle olduğunu düşündüm, birbirinize aşık olduğunuzu,' dedi Bayan Cressett.

Lettie sessizce cevap verdi. 'Sen yaşına göre daima çok daha fazlasının farkında olan, akıllı bir ocuktun. Birbirimize gitgide daha düşkün olmaya başlamıştık ve de aşırı şekilde birbirimize bağımlı. Benim için ayrılmak en doğrusuydu. Ve senin de diğer kızlarla birlikte olman gerekiyordu, daha geniş çapta bir eğitim için.'

'Tahmin edebiliyorum. şu korkunç okul. Birbirinize aşık mıydınız? Hiç yattınız mı? Kötü bir tabir ama bütün alternatifleri daha da kaba.'

'Bir kez. Ki böylece son bulması gerektiğini anladım.'

'Annem yüzünden mi?'

‘Hepimizin yüzünden.

‘Yani tren yolu olmamasına rağmen bir çeşit *Brief Encounter* filmi.’

‘Öyle bir şey işte.’

‘Zavallı annem. Yıllar boyunca doktorlar ve hemşireler. Bir süre sonra iflas eden ciğerlerine hastalık bile demezdi, sadece içinde bulunduğu şeyin bir parçasıydı. Öldüğünde onu özleyemedim bile. Zaten hiç orada olmamıştı ki. Okuldan beni gönderdiklerini anımsıyorum ama çok geçti. Vaktinde yetişememiş olmaktan mutluydum sanırım. Ama o bomboş yatak odası, çok korkunçtu. O odadan halen nefret ediyorum.’

‘O zaman sana da bir soru. Neden Guy Haverland ile evlendin?’ diye sordu Lettie.

‘Çünkü eğlenceli, akıllı, yakışıklı ve oldukça zengin biriydi. Başından beri çok uzun sürmeyeceğini biliyordum. O yüzden Londra’da bir nikah dairesinde evlendik. Verilen vaatler kilisedekilerden daha az külfetli geldi. Guy hiçbir güzel kadına dayanamıyordu ve değişeceği de yoktu. Ama birlikte harika üç yıl geçirdik ve bana çok şey öğretti. Asla pişmanlık duyamayacağım.’

Lettie ayağa kalktı. ‘Uyku vakti. Akşam yemeği için teşekkürler ve iyi geceler, canım,’ dedi. Sonra da odadan ayrıldı.

Helena batıya bakan pencereye yaklaştı ve perdeleri açtı. Batı kanadı karanlığa gömülmüştü ve ay ışığıyla aydınlanan uzunca bir şekilden başka bir şey değildi. Yıllardır konuşulmamış bu soruları sormak ve yanıtları itiraf etmek için acaba bu dehşet verici ölüm bir itici güç mü oldu, diye düşündü. Lettie’yi ve evliliğini düşündü. Hiç çocuğu olmamıştı, bunun bir üzüntü kaynağı olabileceğini geçirdi aklından. Evlenmiş olduğu papaz acaba

seksin bir çeşit edepsizlik olduğunu düşünen ve eşini ve bütün iffetli kadınları Madonnalarmış gibi gören biri miydi? Ve de her ikisinin de aklını meşgul eden ama hiçbirinin sormaya cesaret edemediği sorular için o gecenin açığa vurdukları bir çeşit değiş tokuş muydu?

Saat yedi buçuğa dek Dalgliesh geçici evine yerleşmek ve araştırma yapmak için çok kısıtlı bir fırsat yakalayabilmişti. Polis konuyla ilgilenmiş ve yardımcı olmuş, telefon hatları kontrol edilmiş, bir bilgisayar kurulmuş ve Dalgliesh bir şeyleri göstermeye ihtiyaç duyabilir diye bir mantar pano duvara sabitlenmişti. Rahatı da düşünülmüştü. Stone Cottage aylardır kullanılmadığı için zayıf bir küf kokusu ile kaplı olmasına rağmen ocağa birkaç odun atılmış ve ateş yakılmıştı. Üst katta yatak hazırlanmış ve elektrikli bir ocak soba konuşmuştu. Her ne kadar modern olmasa da kontrol ettiği anda kaynar su veriyordu ve buzdolabında içlerinde kuzu güveç de dahil olmak üzere onu en az üç gün idare edecek kadar yiyecek vardı. Aynı zamanda bira tenekeleri, gayet hoş kırmızı ve beyaz şaraplar vardı.

Saat dokuza gelene dek düşünu alıp üzerini değiştirdi ve kuzu güvecini ısıtıp yedi. Güvecin altındaki notta bunun Bayan Warren tarafından pişirilmiş olduğu yazılıydı. Bu not Dalgliesh'in kafasındaki, kocasının özel ekibe geçici olarak atanmasının dilendiği fikrini destekliyordu. Bir şişe kırmızı şarap açtı ve üç tane bardakla birlikte ateşin önündeki bir sehpanın üzerine yerleştirdi. Geceyi kapatmak üzere çekilmiş neşeli desenleri olan perdeler içerisinde, nadir vakalarda hissettiği üzere, kendini rahat ve huzurlu bir yalnızlığın içerisinde his-

sediyordu. Çocukluğundan beri günün en azından bir kısmını yalnız geçirebilmek onun için su ve ekmek kadar mühim olagelmşti. Kısa mola sona erdikten sonra, şimdi eline not defterini aldı ve o günkü sorgulamaları gözden geçirmeye başladı. Dedektif çavuş olduğu zamandan beri herhangi bir resmiyet taşımayan bu deftere birini, mantıksız bir girişı, bir diyalogu ve bakışları ona hatırlatmak üzere dikkat çeken küçük kelime ve kalıpları not ediyordu. Bu defter sayesinde neredeyse her şeyi tam olarak anımsayabilmekteydi. Bu şahsi gözden geçirmeyi bitirdiğinde, Kate'e telefon edecek ve onu Benton ile birlikte kendisine katılmaları için davet edecekti. Böylelikle gün içerisinde kaydettikleri ilerlemeyi ve ertesi günün programını tartışabileceklerdi.

Yapılan mülakatlar, ifadelerinde verdiklerinden daha farklı herhangi bir temel değişiklik sağlamamıştı. Kuşkusuz ki Kimberley, her ne kadar Bay Chandler-Powell tarafından doğru şekilde davrandığı onaylansa da, mutsuzdu ve kendini muhtemelen yanılmış olabileceği ile avutmaya çalışıyordu. Dalglish ve Kate ile birlikte kütüphanede yalnız kaldığında, kocasını görmek için veya Bay Chandler-Powell'ın gelişinden korkarcasına kapıya kaçamak bakışlar atıp durdu. Dalglish ve Kate ona karşı çok sabırlı davrandılar. Ona, o an duyduğu seslerin Bay Chandler-Powell ve Hemşire Holland'a mı ait olduğu sorulduğunda, suratını acı çeken düşüncelerle dolu bir halde sıktı.

'Bay Chandler-Powell ve Hemşire olduklarını sandım ama ben öyle, yani, şey, neden olmasın? Demek istediğim, başka birisi olduğunu umamazdım. Sesleri onarmış gibi geliyordu; yoksa onlar olduğunu düşünemezdim, öyle değil mi? Ama neler söylediklerini hatırlamıyorum. Sanki kavga ediyorlarmış gibi konuştuklarını

duydum. Oturma odasının kapısını birazcık açtım ama orada değillerdi, bu yüzden muhtemelen yatak odası kısmındaydılar. Ama, tabii ki oturma odası kısmında da olmuş olabilirler ama ben görememişimdir. Ve de yüksek sesler duydum ama belki de birlikte konuşuyorlardı. Çok geç olmuştu...'

Sesi tereddütle alçalmıştı. Kimberley, tıpkı Bayan Skeffington gibi, eğer tanık olarak mahkemeye çıkarılırsa, savunan taraf için çok güzel bir hediye olurdu. Daha sonra ne olduğunu sorduklarında, Kimberley Dean'ın dışarıda onu beklediği yere döndüğünü ve ona söylediğini söyledi.

'Ona ne söylediniz?'

'Hemşireyi, Bay Chandler-Powell ile tartışırken duyduğumu düşündüğümü.'

'Yani bu yüzden onlara seslenmediniz ve Hemşire'ye Bayan Skeffington'a çay götürdüğünüzü haber vermediniz?'

'Kütüphanede söylediğim gibi, efendim. Her ikimiz de hemşirenin rahatsız edilmekten hoşlanmayacağını ve de durumun o kadar da önemli olmadığını düşündük çünkü Bayan Skeffington henüz ameliyata girmemişti ve de kendisi gayet iyiydi. Hemşire ile görüşmek istemişti ve eğer isteseydi, zili çalarak onu çağırabilirdi.'

Kimberley'in ifadesi daha sonra Dean tarafından da doğrulanmıştı. Kimberley'den, eğer adı öyle konacaksa, daha stresli gözüküyordu. Dışarı açılan kapının sürgülü olup olmadığına yukarıya çıkarlarken dikkat etmemişti ancak geri döndüklerinde açık olduğu konusunda oldukça ısrarcıydı. Kapıyı kilitlemediğini çünkü saat çok geç de olsa Bay Chandler-Powell'in yürüyüş yapıyor olabileceğini düşündüğünü ve zaten de bunun kendi sorumluluğu olmadığını tekrar etti. O ve Kimberley en er-

ken kalkanlardı ve saat altıda birlikte mutfakta bir sabah çayı içmişlerdi. Dean sonra kapıya bakmaya gitmiş ve sürgülü olduğunu görmüştü. Bunun şaşırtıcı olmadığını düşünmüştü; Bay Chandler-Powell kış aylarında nadi-ren saat dokuzdan önce açardı. Eşini tedirgin etmemek için olayın gerçekleştiği zamanda kapının sürgüsünün açık olduğunu onunla paylaşmamıştı. Kendisi de endişelenmemişti çünkü onun haricinde iki tane daha güvenlik kilidi mevcuttu. Kilitleri ve sürgüyü kontrol etmek için sonradan neden gelmediğini, güvenliğin kendi sorumluluğunda olmadığını söylemek haricinde herhangi bir şekilde izah edememişti.

Chandler-Powell ilk ekip geldiğinde elinden geldiğince sakin kalmaya gayret etmişti. Dalgliesh, kliniğini ve hatta belki özel uygulamalarının büyük bir kısmını muhtemelen kaybedecek olmasına rağmen Chandler-Powell'in metanetini takdir etmişti. Neticede kısır kalan çalışması dahilinde yaptığı, görüşmesinin sonunda, Kate, 'Eğer Bay Boyton'u saymazsanız buradaki herkes Rhoda Gradwyn'i daha öncesinde tanımadığını söylüyor. Ancak bir bakıma buradaki tek kurban Rhoda Gradwyn değil. Onun ölümü sizin buradaki işinizin başarısını da önemli ölçüde etkileyecektir. Size zarar vermek isteyecek herhangi biri olduğunu düşünüyor musunuz?' diye sordu.

'Size tek söyleyebileceğim, burada çalışan herkese her bakımdan güvendiğimdir. Ve de Rhoda Gradwyn'in beni bir şekilde müşkül duruma sokmak için öldürüldüğü fikri bana aşırı şekilde yapmacık geliyor. Bu düşünce oldukça geçersiz.'

Dalgliesh bu katı cevaba direnmişti: Bayan Gradwyn'in ölümü tuhaftı. Chandler-Powell, saat on birden bire kadar Hemşire Holland ile birlikte onun daire-

sinde olduğunu onaylamıştı. Hiçbiri sıradışı bir şey görmemiş veya işitmemişti. Hemşire Holland ile konuşmak istediği tıbbi meseleler vardı ama bunlar gizli şeylerdi ve Rhoda Gradwyn ile alakası yoktu. İfadesi Hemşire Holland tarafından da doğrulandı ve her ikisinin de halihazırda paylaşacak daha fazla şeyi yoktu. Tıbbi gizlilik sessiz kalmak için kolay bir mazeretti ama geçerliydi.

O ve Kate Westhall'lerle Stone Cottage'de birlikte görüşme yapmıştı. Dalgliesh birbirlerine olan ailevi benzerliği çok fazla seçememişti. Marcus, Afrika'da geçireceği bir yıllık zaman diliminde onu da takımına kabul eden Matthew Greenfield adlı bir cerrahın Chelsea evinde akşam yemeği yediklerini onaylamak dışında pek bir şey söylememişti. Kendisine geceyi de orada geçirmesi yönünde davet yapılmıştı ve ertesi gün Londra'da yılbaşı için alışveriş yapması gerekiyordu ama arabası sorun çıkarttığı için akşam yemeği biter bitmez saat sekiz çeyrekte yola çıkmayı ve ertesi gün arabayı yerel bir tamirciye teslim etmeyi mantıklı bulmuştu. Henüz arabayı tamire bırakamamıştı çünkü cinayet bütün planları askıya almıştı. Trafik çok yoğun değildi ama yine de arabayı yavaş kullanmıştı, bu yüzden de geri geldiğinde saat on iki buçuktu. Yolda gelirken hiç kimse ile karşılaşmamıştı ve geldiğinde köşkün ışıklarından hiç biri açık değildi. Stone Cottage'de karanlıktı ve kız kardeşinin uyuduğunu düşünmüştü. Ama arabasını park ederken ışıklar yanmıştı ve bu yüzden de kapısını tıklamış, odadan içeriye bakmış ve kendi odasına gitmeden önce iyi geceler dilemişti. Kız kardeşi oldukça normal görünüyordu ama uykuluydu ve Afrika'ya gitme konusunu ve akşam yemeğini sabaha konuşuruz demişti. Robin Boyton, sorgulandığında, arabanın hemen yanındaki eve geldiğini duyduğunu söyleyip saati onaylamadığı sürece cinayet

anında birbirlerinin nerede olduklarına dair şahitliklerinin aksini iddia etmek oldukça zordu. Belki arabanın düzgün çalışıp çalışmadığı kontrol edilebilirdi ama şu an araba sorunsuz çalışsa bile Westhall gelen seslerden dolayı tedirgin olduğunu ve Londra'da bu arabayla kalakalmak istemediğini iddia edebilirdi.

Candace Westhall arabanın gürültüsüne uyandığını ve kardeşi ile konuştuğunu söylemişti ama yatağının kenarında durmakta olan saatine bakmadığı için tam olarak kaçta olduğunu söyleyemezdi. Hemen uyumak için yatağına geri dönmüştü. Görüşmelerinin sonunda Dalglish tam olarak neler söylediğini çok iyi hatırlıyordu. Her zaman için yapılan görüşmelerin neredeyse tamamını hatırlardı ve de notlarına göz attığında kelimeler apaçık şekilde aklına gelirdi.

'Ben Rhoda Gradwyn'den hoşlanmadığı dile getiren muhtemelen bu evdeki tek kişiyim. Bay Chandler-Powell'a onun gibi şöhretli bir gazetecinin köşkte tedavi görmemesi gerektiğini dile getirdim. Buraya gelen insanlar yalnızca mahremiyetlerinin peşinde değiller, aynı zamanda mutlak bir gizlilik de arıyorlar. Gradwyn gibi kadınlar daima hikaye, skandal peşindedir ve tecrübesini bir şekilde burada da kullanacağına dair en ufak bir şüphem yoktu. Muhtemelen özel sağlık hizmeti ya da parlak cerrahların böylesi estetik ameliyatlarda boşu boşuna emek harcaması üzerine acımasız eleştirilerde bulunacaktı. O tarz bir kadın için hiçbir tecrübe, kullanılmaksızın beklemez. Muhtemelen tedavisinin masrafını da buradan çıkaracağı haberdan karşılamayı düşünmüştür. Acaba kendisinin de burada özel hasta olarak yer almış olması canını sıkmış mıdır? Sanırım popüler basına karşı duyduğum tiksintimden fazlaca etkilendim ve de bu tiksinimeyi Rhoda Gradwyn'e aktardım. Buna karşın,

onu ben öldürmedim ve kimin yapmış olabileceğine dair de en ufak bir fikrim bile yok. Onun için çok derin üzüntü içerisinde olduğumu söyleyemem; öyleymiş gibi davranmak da çok gülünç olacaktır. Kendisi ne de olsa bir yabancıydı. Ancak onu öldüren kişiye karşı buradaki işe zarar verdiği için nefret duyuyorum. Öyle tahmin ediyorum ki Gradwyn'in ölümü uyarılarımı haklı çıkarıyor. Onun buraya bir hasta olarak adım attığı gün köşkteki herkes için oldukça uğursuz bir gündü."

Aptalca küstahlığın bir derece aşağısı olarak nitelendirilebilecek sesi ve tavırları ile Mogworthy bir araba gördüğünü ancak araba ve içerisindeki kişi hakkında herhangi bir şey hatırlayamadığını onayladı. Benton ve memur Warren tarafından çağırılması üzerine etine dolgun, alımlı ve umulmadık şekilde genç olan Bayan Ada Denton gelip, Bay Mogworthy ile birlikte çoğu cuma akşamı olduğu gibi mezgıt ve patates kızartmasından oluşan akşam yemeğini paylaştıklarını ama onun saat on bir buçukta ayrıldığını ve bisikleti ile eve gittiğini söylemişti. Polis tarafından rahatsız edilmeden, saygıdeğer bir bayanın erkek arkadaşı ile balık-patates kızartma dahi paylaşamamasını çok içler acısı olarak nitelemişti. Bunlar memur Warren'a göre kızgınlıktan ziyade, Mogworthy'nin sonradan çıkarına olsun diye sarf ettiği sözlerdi. Ayrırlarken Benton'ın suratına fırlattığı son gülücük eleştirilmekten aklandığını ortaya koyar nitelikteydi.

Kate ve Benton'ı çağırmanın vakti gelmişti. Ateşe daha fazla kütük koyup harladı ve cep telefonunu eline aldı.

Saat dokuz buçuğa gelmeden Kate ve Benton Wistera'ya geri dönmüş ve duşlarını almış, üzerlerini değiştirmiş ve yemek salonundaki Bayan Shepherd tarafından servis edilen akşam yemeklerini yemişlerdi. Günün sonunda, araştırmanın mevcut durumunu tartışmak ve önlerindeki yirmi dört saatin planını yapmak üzere Dalgliesh'in yanına gitmeden önce iş kıyafetlerinden kurtulmak onları rahatlatmıştı. Bu her ikisinin de öngördüğü rutindi. Kate, Benton'a nazaran daha fazla kendine güvenmekteydi. Benton AD'in kendisinden memnun olduğunu –aksi takdirde bu takımın bir parçası olmaya devam edemeyeceğini– biliyordu ama daha da akıllıca yoğrulmuş fikirler ileri sürmede daha şevkli olması gerektiğini ama kaygısının bu eğilimin ister istemez önüne geçtiğini, her ne kadar bu akşam yapılacak gözden geçirme zevkli ve önemli de olsa, asla belli bir endişe taşımadan geçiremeyeceğini düşünüyordu.

Wisteria Konağı'na geldiğinden beri, Kate ve kendisi ev sahiplerini çok az görmüşlerdi. Eşyalarını salonda bırakıp köşke dönmeden önce sadece yüzeysel bir tanışma faslı için vakitleri olabiliyordu. Üzerinde Claude ve Caroline Shepherd isimleri ve adres yazan beyaz bir ziyaret kartı kendilerine verilmişti. Üzerlerinde Bayan Shepherd'ın açıkladığı üzere akşam yemeği tercihe bağlı anlamına gelen AYT baş harfleri vardı. Bu Benton'ın aklına SBT;

sıcak banyo tercihe bağı, ya da SYT; Sert yataklar tercihe bağı, SSŞT; sıcak su şişeleri tercihe bağı gibi daha da anlaşılmaz kısaltmaları getirdi. Şef Müfettiş Whetstone tarafından verilen, buraya gelişlerinin gizli tutulması gerektiğı uyarısını yinelemek Kate'in bir dakikasını almıştı. Hem kendisi hem de Benton, Shepherd'ların uyanık ve ciddi duran suratlarına baktıkları anda zaten verilen güvenceyi onlara hatırlatacak herhangi bir şeye ne ihtiyaç duyduklarını ne de hoş karşılayacaklarını anlamışlardı.

Bayan Shepherd şöyle demişti. 'Burada, boşboğazlık etmemiz gibi bir durum söz konusu olamaz, müfettiş. Köyümüzün insanları sevecendir ve asla düşmanlık beslemezler ama yeni gelenlere karşı biraz temkinlidirler. Biz buraya yerleştüğimizden beri dokuz sene oldu ama bize de yeni gelenler gözüyle bakmaya devam ediyorlar, bu yüzden de birbirimizle pek fazla görüşmeyiz. Cressett Arms'da gidip bir şeyler içmeyiz ya da kiliseye de uğramayız.' Son cümlesini söylerken tehlikeli bir alışkanlığa kendini kaptırmaktan alıkoymuş birinin tadabileceğı bir kendini beğenme vardı.

Kate'e göre Shepherd'lar bir otel işletmecisi gibi durmuyorlardı. Daha önceki tecrübeleri ile de sabit olmak üzere bu tarz yerleri işleten insanların ortak özelliklerini biliyordu. Onları sıcakkanlı, genellikle cana yakın, yeni insanlarla tanışmayı seven, evi ile gurur duyan, bölge ve etkinlikler hakkında bilgiler vermeye hazır –güncel kolesterol karşıtı uyarıları da saymazsanız– tam İngiliz kahvaltısını en iyisini sunabilenler olarak tanımaktaydı. Ve de muhakkak ki ev sahipleri ardı ardına gelmekte olan ziyaretçilere yemek yetiştirmenin güçlükleriyle başa çıkabilen çoğu insandan daha yaşlıydılar. Her ikisi de uzun- du ama Bayan Shepherd biraz daha uzuncaydı ve de her ikisi de muhtemelen göründüklerinden yaşlıydılar. Yu-

muşak ama ihtiyatlı bakışları berraktı, el sıkışmaları sağlamdı ve de yürüyüşleri yaşlılarınkine benzemiyordu. Çelik çerçeveli gözlüğünün üzerinde, perçemli kesilmiş beyaz saçlarıyla Bay Shepherd, Stanley Spencer'in kendi portresinin güzel bir örneğine benziyordu. Daha seyrek ve olabildiğince grileşmiş olan karısının saçları, uzun ve ince şekilde örülmüştü, iki tokayla kafasının üzerine tutturulmuştu. Sesleri dikkate değer şekilde benzerdi ve hemen göze çarpan üst sınıf aksanları, buna sahip olmayan insanların canını sıkabilirdi.

Kate'in yatak odası rahat bir gece geçirebilmesi için gerekli olabilecek her şeyi barındırıyordu ve odadaki hiçbir şey lüzumsuz bir fazlalık değildi. Hemen bitişiğindeki Benton'ın odasının da tamamen aynı olduğunu düşündü. Yan yana duran iki tane tek kişilik yatağın üzerine tertemiz yatak örtüleri serilmişti. Yatak kenarındaki masa lambaları okumaya imkan sağlayacak şekilde moderndi ve tahta askılıkların bulunduğu küçük bir gardırobun yanı sıra iki çekmeceli küçük bir komidin de mevcuttu. Banyoda küvet yoktu ancak bir duş mevcuttu ve musluklar kontrol edildiğinde fazlasıyla iş göreceği anlaşıyordu. Konulan sabun kokusuzdu ama pahalıydı. Banyo dolabını açtığı anda, Kate, hijyenik muhafazasında bir diş fırçası, diş macunu, şampuan ve duş jeli gibi bazı müşterilerin evden çıkarken yanında bulundurmaya ihmal edebileceği şeylerin burada mevcut olduğunu gördü. Kate odasında su ısıtıcı olmamasından dolayı sabah olduğunda sıcak bir şeyler içemeyecek olmasına üzüldü ancak daha sonra komidin üzerindeki bir notta sabahları saat altı ila dokuz arasında istek üzerine çay servisi yapılabileceği ancak gazetelerin sabah sekiz buçuktan önce buraya ulaşmadığı yazısını gördü.

Daha yeni yıkanmış bir gömlekle üzerindeki de-

ğıştırdı, üzerine kaşmir bir kazak geçirdi ve ceketini eline alıp salona Benton'ın yanına indi.

Öncelikle, dışarıdaki zifiri karanlığa daldılar. Benton'ın elindeki fener, minyatür bir farmış gibi çıkar-
dığı ışık demeti ile kaldırım taşlarını ve önlerinde ağaç
dallarının ve çalıların uzandığı yolu aydınlattı. Kate'in
gözleri karanlığa alıştığında siyah ve gri bulutların ar-
dındaki yıldızları ve aralarından kayarak beliren, içeri-
sinde bulunduğu daracık yolu aydınlatan ve karanlığı
gizemli şekilde alacalayan ayı seçebildi. Konuşmaksızın
yürümeye devam ettiler. Asfalt yolda, yılmaz ve tehdit-
kar istilacılar, yabancı yaratıklar mış gibi sesler çıkartan
topukları gecenin sükunetini bozuyordu. Yalnız, Kate
bunun huzur olmadığını düşünüyordu. Bu durağanlıkta
dahi, çimenlerin hafifçe hışırdadığını ve zaman zaman
uzaklardan neredeyse bir insan çığlığını andıran o sesleri
duyabiliyordu. Öldürme ve öldürölmenin amansız de-
vinimi karanlığın örtüsü altında sürüyordu. Rhoda Gra-
dwyn cuma gecesi ölen, tek yaşayan şey değildi.

Üst katında tek bir ve alt katındaki iki odada ışık ya-
nan Westhall'lerin evini yaklaşık elli metre kadar geçtiler.
Metreler sonra solda bir park yeri, siyah bir sundurma ve
Cheverell emberi'nin bir silueti vardı. Taşlar, bulutlar
aralanıp da aralarından ay ışığı sızana dek yarı tasavvur
edilebilen şekillerden başka bir şey değillerdi.

İki alt kat penceresinden ışıklar gözüken eski polis
evine geldiler. Binaya yaklaşırlarken, Dalgliesh üzerinde
yeni elbiseleri ile kapıyı açtı. Odun ateşi harıl harıl yan-
maktaydı ve havaya güzel bir koku veriyordu. Dalgliesh,
şöminenin önüne üç tane rahat koltuk ve aralarına da
meşe bir sehpa çekti. Sehpanın üzerinde açık bir şarap
şişesi ve üç tane bardak ve köşkün planı vardı. Kate yü-
reğinde bir kıpırdama hissetti. Günün sonunda yaptık-

ları bu rutin onun için eve dönmek gibiydi. Terfi aldığı zaman kaçınılmaz şekilde işini değiştirmek durumunda kaldığında, bunlar özlediği anlar olacaktı. Konuştukları konu sıklıkla en kötü haliyle cinayet, ölüm olsa da bu anlar hafızasına sıcaklık ve güvende hissetme olarak kazanıyor ve çocukluğunda hiç elde edemediği değer verilme duygusunu ona yaşıtıyordu. Pencerenin önünde, üzerinde Dalglish'in diz üstü bilgisayar, bir telefon, kalın bir dosya ve bacağına yaslanmış şekilde de kabarık çantasının bulunduğu bir masa vardı. Diğer işlerinden bir kısmını da buraya taşımıştı. Kate, *Yorgun gözüüküyor, haftalardır fazla mesailerle çalışmakta* diye düşündü ve asla ifade edemeyeceğini bildiği bir duygu yoğunluğu hissetti.

Masanın etrafına yerleştiler. Dalglish, Kate'e dönerek 'B & B'de rahat mısınız? Yemek yediniz mi?' diye sordu.

'Çok rahatız efendim, sağolun. Bayan Shepherd bizimle çok iyi ilgileniyor. Ev yapımı çorba, balıklı pay, bir de, neydi o tatlının adı, Çavuş? Siz yemeklerden anlıyorsunuz.'

'Kraliçe Pudingi, efendim.'

'Sizler oradayken, başka hiç kimsenin alınmaması hususunu Şef dedektif Whetstone halletti. Herhangi bir kayıpları olursa ödenecek, ki şüphe yok ki bu mesele de halloldu. Buradaki yerel kuvvetler, sıra dışı şekilde işbirliği içerisindeler. Aksi takdirde bu kadar kolay olmayabilirdi,' dedi Dalglish.

Benton araya girerek, 'Shepherd'ların başka ziyaretçiler tarafından rahatsız edileceğini sanmıyorum, efendim. Bayan Shepherd bize hiç rezervasyonlarının olmadığını ve de ziyaretçi beklemediklerini söyledi. Her halükarda sadece iki tane odaları var. Onlar da ilkbahar

ve yaz aylarında yoğun oluyormuş. Aynı zamanda oldukça seçiciler. Eğer görünüşlerini beğenmedikleri ziyaretçileri olursa, hemen *Boş Yer Yok* tabelasını cama iliştiriyorlar.'

'Görünüşlerinden hazzetmedikleri kimlermiş ki?' diye sordu Kate.

'Büyük pahalı arabaları olan ve yeri tutmadan önce odaları görmek isteyenler. Yalnız başına gelen kadınları ve günün sonunda arabası olmayan umutsuz tipleri kesinlikle kabul ediyorlar. Hafta sonu için yanlarına gelen torunları da onlarla birlikte kalıyor ama o bahçenin içerisindeki ek binada. Şef Müfettiş Whetstone'un da haberi var. O da ağzını sıkı tutacak. Torunlarını seviyorlar ama aynı şey motosikleti için geçerli değil.'

'Tüm bunları sana kim anlattı?' diye sordu Kate.

'Bayan Shepherd, bana odamı gösterirken.'

Kate, Benton'ın kolaylıkla eline su dökülemez sormaksızın insanlardan bilgi sızdırabilme yeteneğine yorum getirmedi. Belli ki Bayan Shepherd, kendi cinsinden olan daha pek çokları gibi böyle yakışıklı ve saygılı bir genç erkeğe karşı kayıtsız kalamamıştı.

Dalglish şarapları doldurdu, ardından köşkün planını masanın üzerine serdi. 'Hadi bu evin yerleşimi hakkında elimizden geldiğince sade olmayı deneyelim. Gördüğünüz üzere, ev H harfi şeklinde. Güneye dönük ve doğu ve batı kanatları var. Giriş holü, büyük salon, yemek salonu ve kütüphane evin ana kısmındalar ve mutfağ da tabii ki. Bostock'lar mutfağın üzerindeki iki odayı kullanıyor ve Sharon Bateman'ın odası da hemen bitiştiğinde. Arkada kalan batı tarafı hastaların konaklaması için düzenlenmiş. Zemin kat ise ameliyathane, hemen yanındaki anestezi odası ve müşahede odası, hemşire odası, depo, duş ve lavabodan oluşuyor. Tekerlekli san-

dalyeler için uygun ama sedyelerin sığabileceği kadar büyük olmayan asansör Hemşire Holland'ın ve hastaların odalarının da bulunduğu ikinci kata çıkıyor. Buradaki ilk odada Bayan Skeffington, sonrakinde ise Rhoda Gradwyn kalıyordu. Sondaki ise boştu. Tüm odaların kendi banyo ve tuvaletleri içerisinde mevcut. Yatak odalarının pencereleri, yürüyüş yoluna ve Cheverell Stones'a bakıyor. Bay Chandler-Powell doğu kanadındaki birinci katta kalıyor. Bayan Cressett ve Bayan Frensham zemin katta kalıyorlar. Bunların üzerindeki odalar boş yatak odaları, bunlar geceleri burada kalmak durumunda kalan doktor ve hemşire personel tarafından nadiren kullanılıyor,' dedi.

Önce biraz duraksadı ve sonra sözü devralan Kate'e baktı.

'Problemimiz şu ki elimizde, herhangi birinin Rhoda Gradwyn'i öldürmüş olma ihtimali bulunan yedi kişi var. Bunların hepsi onun nerede uyumakta olduğunu, muhtemel bir saklanma yeri olan en son odanın boş olduğunu ve eldivenlerin nerede muhafaza edildiğini biliyordu ve her biri o veya bu şekilde batı kanadındaki kapının anahtarına sahipti. Her ne kadar Westhall'ler köşkte kalmasalar da onlar da Rhoda'nın odasını biliyordu ve onların da anahtarı vardı. Eğer Marcus Westhall Stone Cottage'a saat on iki buçuğa dek dönmemişse, muhtemelen temiz sayılır ama bir şahit sağlayabilmiş değil. Daha öncesinde gelmiş olması oldukça muhtemel. Buraya dün gece dönme sebebi ise oldukça tuhaf. Eğer arabanın tehlikeli olabileceğinden çekinmişse, Londra'da kalıp arabayı tamir ettirmesi, otobanda bozulup kalmasından daha güvenli olmaz mı? Bir de Robin Boyton var. Bayan Gradwyn'in nerede kaldığını bilip bilmediği şaibeli ama onda köşkün anahtarı mevcut değildi. Ama kurbanı yakından tanıyan

tek kişi o ve sırf o var diye burada yer ayırttığını da kabul ediyor. Chandler-Powell kapıyı saat on bir de sürgülemiş olduğu noktasında ısrarlı. Eğer katil dışarıdan girmişse ve köşke yabancı biriye, evden birileri tarafından içeri alınmış, kurbanı nerede bulabileceğı söylenmiş, eldiven sağlanmış ve tekrar dışarı çıkarılmış olmalı. Güçlü bir ihtimaldir ki bu iş içeriden biri tarafından yapıldı ve kasıtlı bir cinayet.'

'Bu kadar erken ve bu kadar güçlü şekilde kasıtlı olduğu sonucuna varmak genellikle doğru değildir. İnsanlar çok farklı sebeplerden ötürü cinayetler işliyor, bazı sebepler katil tarafından bile anlaşılamıyor. Ve şunu da aklımızdan çıkarmamalıyız ki buradaki tek kurban Rhoda Gradwyn değildir. Örneğin bu cinayet Chandler-Powell'a karşı işlenmiş olabilir mi? Katil kliniğı yok etmek istemiş olabilir mi ya da iki amacı birden vardır belki; hem Rhoda Gradwyn'den kurtulmak hem de Chandler-Powell'ı mahvetmek. Bir hastanın açıklanamayan feci ölümünden daha etkili ne olabilir ki? Chandler-Powell bu fikri mantık dışı buldu ama bu da akılda tutulmalı.'

Benton, 'Bayan Skeffington geri dönmeyeceklerden biri, efendim, kasıtlı cinayet olduğuna yoğunlaşmak için oldukça erken olabilir ama Chandler-Powell veya Hemşire Holland'ı bir hastayı öldürürlerken hayal edemiyorum. Bay Chandler-Powell o yara izini ortadan kaldırırken belli ki iyi bir iş ortaya koymuş. Onun işi bu. Akli başında bir adam kendi meziyetini ortadan kaldırır mı? Bostock'ları da katil olarak göremiyorum. Dean ve Kimberley burada çok rahatlar. Dean Bostock böylesine güzel bir işte kendini mahrum eder mi? Böylece geriye Candace Westhall, Mogworthy, Bayan Cressett, Bayan Frensham, Sharon Bateman ve Robin Boyton kalıyor. Ve bildiğimiz kadarıyla, bunlardan hiçbirinin Rhoda Gradwyn'i öldür-

mek için geçerli bir nedeni yok,' dedi.

Benton durdu ve etrafına baktı, Kate belli bir çekinceyle Dalglish'in açmak istemeyeceği bir yola doğru girdiğini düşündü.

Herhangi bir yorum yapmaksızın, Dalglish, 'Pekala, hadi şu ana dek neler öğrendiğimizi bir netliğe kavuşturalım. Şimdilik cinayet sebebini bir kenara bırakalım. Benton, başlar mısın?

Kate şefinin daima takımın en tecrübesiz üyesine tartışmayı başlatması için sözü verdiğini biliyordu. Birlikte yürürlerken Benton'ın sessizliği konuşma için çoktan bir şeyler hazırladığı anlamına geliyordu. Dalglish, Benton'dan şu ana kadar elde ettiklerini saymasını mı yoksabunlar üzerine yorumda bulunmasını mı ya da her ikisini birden mi istediğine dair herhangi bir açıklamada bulunmamıştı.

Benton şaraptan bir yudum aldı. Buraya gelmeden önce yolda yürürken konuşacaklarını toparlamıştı. Şimdi kısa ve öz konuşabilirdi. Rhoda Gradwyn'in, Harley Sokağı'ndaki konsültasyon odasında gerçekleşen 21 Kasım tarihli randevudan, ölümüne kadar geçen zaman dilimi içersinde Chandler-Powell ve Cheverell Köşkü kliniği ile ilişkisine değindi. Londra'da St Angela'da özel bir yatak ve Cheverell Köşkü gibi iki tercih sunulmuştu. Köşkü seçmişti. 27 Kasım günü ön ziyaret için geldi. Bu gelişinde onunla en çok birlikte olan personel, ona bahçeyi gezdiren Sharon Bateman oldu. Genelde, sadece evin ileri gelenleri hastalarla muhatap olabildikleri için bu biraz da olsa şaşırtıcıydı.

'13 Aralık Perşembe günü, Bay Chandler-Powell, Hemşire Holland ve Bayan Frensham tarafından karşılandıktan sonra doğruca süitine gitti. Tek söylenebilecek, mükemmel şekilde sakın olduğu, kesinlikle endişeli

olmadığıydı. Pek konuşkan değildi. Burada kalmayan geçici personel, Hemşire Frazer, ertesi sabah onu ameliyathane kısmına indirdi, burada muayene edildikten sonra anestezi uygulanıp, operasyonu gerçekleştirildi. Bay Chandler-Powell operasyonun komplike ancak başarılı geçtiğini söyledi. Saat dört buçuğa dek müşahede odasında kaldı, sonra da hastaların kanadındaki odasına çıkarıldı. Hafif bir akşam yemeği yedi ve Hemşire Holland tarafından defalarca görüldü. Bir kez de Chandler-Powell ve yine Hemşire Holland tarafından saat onda görüldü. Bu saatte Bayan Gradwyn uyumak için hazır olduğunu belirtti. Yatıştırıcı kullanmayı reddetti. Hemşire Holland saat on birde onu son kez gördüğünü ve uyumakta olduğunu söyledi. Elle boğularak öldürülmüştü, Dr Glenister ölüm saatini on bir ila on iki buçuk olarak tahmin etmekte.'

Dalgliesh ve Kate sükunetle dinlediler. Benton zaten apaçık ortada olan mevzularda çok fazla zaman kaybetmekten endişelendi. Kate'e dönüp baktı ama herhangi bir tepki göremeyince konuşmasını sürdürdü. 'O gece olduğu söylenen birçok kayda değer bilgi verildi. Mevcut diğer tek hasta, Bayan Skeffington uyanıktı ve tuvalet için kalkmıştı. Kendisi saat on biri kırk gece duyduğunu söylediği asansörün sesi yüzünden uyanmış olabilirdi. Yatak odası penceresinden baktığında, Cheverell Stones arasında bir ışık gördüğünü iddia ediyor. Bu gece yarısından hemen önceydi. Bu onu korkuttu ve aşçı yardımcısı, Kimberley Bostock'u arayarak ondan bir demlik çay istedi. Muhtemelen yanında birilerinin bulunmasına ihtiyacı vardı ama hemen yan odada kalmakta olan Hemşire Holland'ı uyandırmak istemedi.'

Kate, 'Kimberley ve Dean çayı getirdiklerinde bu kadarını kabul etmedi mi?' diye sordu.

Benton, 'Kesinlikle Hemşire Holland yerine Kimberley Bostock'u yeğledi. Bana kalırsa makul görünüyor, efendim. Bayan Bostock ertesi gün ameliyata girecek olduğundan çay içmesinin sakıncalı olup olmadığını düşündü. Bu durumu Hemşire Holland'a sorarak kontrol etmesi gerektiğini biliyordu. Dean'i, Bayan Skeffington'ın kapısının önünde bırakarak, hemşirenin kapısını çaldı ve içeriye göz attı,' dedi.

Kate, 'Bir çeşit tartışma duyduğunu söyledi. Chandler-Powell konuşma demişti. Hangisi olursa olsun, Chandler-Powell bu durumu hem kendisi hem de Hemşire Holland için cinayet esnasındaki yerlerini doğrulayan bir tanıklık olarak görüyor. Tabii ki bu gerçek ölüm saatine bağlı. Hemşire Holland'ın odasına tam olarak ne zaman gittiğine emin olmadığını söylüyor ve Holland da bu konuda kararsız. Zamanı böylesine muallakta bırakarak, her zaman şaibeli olan gerçek ölüm saatinde birbirlerinin tanıklığını riske sokma hatasından sakındılar. Birliktelerken, biri veya ikisi birden Rhoda Gradwyn'i öldürmüş olabilir,' diye devam etti.

Benton, 'Ölüm saati konusunda biraz daha kesin olamaz mıyız? Bayan Skeffington ilk uyandığında ve çay için telefon etmeden önce asansörün alt kata inerken sesini duyduğunu söylüyor. Bunun da yaklaşık on bir buçukta olduğunu düşünüyor. Asansör Hemşire Holland'ın odasının karşısında. Modern ve de nispeten sessiz bir asansör ama kontrol de ettiğimiz üzere eğer herhangi başka bir ses yoksa duymuş olması oldukça muhtemel,' dedi.

'Ama ses vardı. Belli ki dün gece çok sert esen bir rüzgar vardı. Ama eğer o asansörü duyduysa neden Hemşire Holland da duymadı? Tabi eğer her ikisi de ya-

tak odasında ve sesi duyamayacak kadar tartışmakla aşırı meşgul değillerse. Ya da sevişmekle ki bu da tartışmadıkları anlamına gelmez. Her iki şekilde de, Kimberley'in ifadesi üzerinde güçlü durabilmesine hiç umut yok,' diye ekledi Kate.

Benton yorum yapmaksızın, 'Eğer oturma odasında olmuş olsalardı, ikisinden biri muhakkak Kimberley'in kapıya vurduğunu veya kapıyı araladığını görür veya duyardı. Bostock'ların çayı getirirken kullanmış olmalarının haricinde, herkes o gece asansörü kullanmadığını iddia ediyor. Eğer Bayan Skeffington'ın ifadesi doğruysa, ölüm saatini on bir buçuk olarak tahmin etmek makul olabilir.'

Benton Dalgliesh'e bakarak sözlerini bitirdi. Sözü devralan yine Kate oldu. 'Tam olarak ne zaman asansörü duyduğu ve ışığı gördüğü konusunda emin olamaması üzücü. Eğer bunların arasında kayda değer bir fark varsa, örneğin asansörden inilip taşların yanına gidilecek kadar vakit geçmemişse, iki kişinin varlığından bahsedebiliriz. Katil bir taraftan asansörle alt kata iniyor diğeryandan da taşların yanında feneri yakıyor olamaz. İki kişi, belki iki farklı girişim. Eğer bir tur işbirliği ve tuzak girişimi olmuşsa, iki aşık şüpheli, Westhall'ler. Diğer önemli ifade ise Dean Bostock'un kapının sürgüsünün açık olduğunu belirtmesi. Kapının üzerinde iki tane güvenlik kilidi var ama Chandler-Powell eğer herhangi bir ev bireyinin dışarıda olduğu bilgisi dahilinde değilse her gün saat on bir de kilitlediği konusunda ısrarlı. Her zaman olduğu gibi kapıyı kilitlediğinden emin ve sabah kalktığında sürgülü olarak bulmuş. Saat altı buçukta kalktığında yaptığı ilk şey alarm sistemini kapatmak ve batı kapısını kontrol etmek olmuş.'

Benton araya girerek, 'Ve Dean Bostock da saat altıda kalktığında sürgüyü kontrol etmiş. Kapıdan parmak izi alma şansımız var mı?' dedi.

Dalgliesh, 'Eğer ne Chandler-Powell'ın ne de Bostock'un yalan söylemediğini –ki Bostock'un yalan söylediğini sanmıyorum– farz edersek, biri ya köşkten çıkmak için ya da birini köşke almak için saat on birden sonra köşkün kapısını açmış. Ya da her ikisi için de. Bu da bizi Mogworthy'nin gece yarısından hemen önce taşların civarında park etmiş halde gördüğünü söylediği arabaya getiriyor. Bayan Gradwyn ya o gece zaten köşkte olan biri tarafından öldürüldü –personelden biri veya içeri girme şansı bulan biri– ya da dışarıdan biri tarafından. Katil her iki anahtara sahip olsa da, bu kadın veya erkek kapının sürgüsü açılmadan içeriye giremez. Ama katilden kadın veya erkek şeklinde bahsedip duramayız. Katile bir isim gerekir.'

Takım tarafından katile daima bir isim bulunurdu çünkü Dalgliesh alışıldık sıfatlardan oldukça nefret ederdi ve genellikle bu ismi Benton öne sürerdi. 'Genellikle bir erkek ismi koyuyoruz, efendim. Bu defa bir kadın ismine ne dersiniz, bir değişiklik olur? Ya da her iki cinsiyet için de kullanılan bir isim. Bu defa katil geceleyin geldi. Noctis'e ne dersiniz? Geceden, demek.'

'Bana uyar. Noctis olsun, ama şimdilik onu erkek farz edelim,' dedi Dalgliesh.

Kate, 'Halen kasıt konusunda sıkıntımız var. Candace Westhall'ün Chandler-Powell'ı, Rhoda Gradwyn'in gelmemesi konusunda ikna etmeye çalıştığını görüyoruz. Eğer Westhall'ün aklında cinayet vardı ise, neden Chandler-Powell'ı ikna etmeye çalışmış olabilir ki? Ancak tabii ki, bu çifte aldatmaca da olabilir. Ve de Noctis'in aklında cinayet olmaması ve de cinayetin önceden tasar-

lanmadan işlenmiş olması mümkün değil mi?’ dedi.

‘Buna karşın, tabi, eldivenleri ve daha sonra da imha edilmesine de açıklama getirmek lazım,’ dedi Dalglish.

Benton, ‘Eğer daha önceden planlanmışsa neden şimdi peki? Diğer personel köşkten ayrılmıştı ve sadece bir tane başka hasta vardı ve şüpheliler çemberi oldukça daralacaktı.’

Kate sabırsızca, ‘Şimdi olması gerekiyordu. Tekrar geri gelmeyi planlamıyordu. Öldürüldü çünkü buradaydı ve oldukça çaresizdi. Bütün mesele, bunun katilin bu fırsatı değerlendirmek istemesi mi yoksa Rhoda’nın özellikle bu cerrahı ve de Londra yerine bu köşkü seçmiş olması mı olduğu. Londra onun kentiydi. Bütün hayatı Londra üzerine kuruluydu. Neden burası? Ve bu da bizi Rhoda’nın aynı zaman diliminde burada yer ayırtan sözde arkadaşı Robin Boyton’a götürüyor. Onu henüz sorgulamadık ama eminim ki yanıtlar getireceği belli sorular vardır. İlişkileri tam olarak neydi? Westhall’lerin bir kuzeni ve ziyaretçi evinde oldukça da düzenli kalmakta. Daha önceki ziyaretlerinde anahtarları ele geçirmiş ve çoğaltmış olabilir. Ya da anahtarlar ona Rhoda tarafından sunulmuş olabilir. Buraya ilk gelişinde anahtarları çoğaltmak için bilerek beraberinde götürmüş olabilir. Bir de köşke daha o gün daha erken saatlerde giriş yapıp saklanmadığını nereden biliyoruz ki. Bulduğumuz lateks parçasından Noctis’in orada olduğunu anlayabiliyoruz. Cinayet sonrası orada bulunma ihtimali kadar cinayetten önce de orada olmuş olma ihtimali var. Oraya kim bakabilir ki durduk yere?’ dedi

Benton, ‘Onu her kim öldürdüyse öldürsün, burada veya başka bir yerde hiç kimsenin arkasında üzüleceğini sanmıyorum. Hayatı boyunca birçok zarar verdiği ortada. Güzide bir araştırmacı gazeteci; haberini bul, hikayeni hazırla, paranı al, acılar kimin umurunda,’ dedi.

Dalgliesh, 'Bizim işimiz onu kimin öldürdüğünü ortaya çıkarmak, ahlaki yargılarda bulunmak değil, o konulara girme, Çavuş,' dedi

Benton, 'Ama her zaman, ahlaki değerlendirmeler yapmaz mıyız, efendim, her ne kadar kelimelere dökmesek de? İyi veya kötü, kurban hakkında ne kadar fazla şey bilirsek o kadar iyi olmaz mı? İnsanlar oldukları kişi için veya oldukları şey için ölüyorlar. Bu da bir tür kanıt değil midir? Bir çocuğun, bir gencin, bir masumun ölümü hakkında daha farklı hissediyorum,' dedi.

'Masum mu? Yani kurbanlar arasında ölümü hak edenler ve etmeyenleri ayıracak kadar kendini rahat hissediyorsun? Şu ana kadar herhangi bir çocuk cinayeti soruşturmasında yer almadın değil mi?' diye sordu Dalgliesh.

'Hayır, efendim.' *Zaten biliyordun, sormana ne gerek vardı* diye geçirdi içinden Benton.

'Tanıklık etmek zorunda olduğun acı seni daha çok soru ile karşı karşıya getirecektir ve duygusal, inançsal açıdan 'bunu kim yaptı?' sorusunu cevaplamak için orada olduğunda, ya da oradaysan ahlaki öfke normaldir. İnsan olduğumuz, onsuz güçlkle söylenebilir. Ama bir çocuğun, bir gencin ya da bir masumun cesedi ile karşılaşan bir dedektif için suçluyu bulmak kişisel bir saplantı haline gelebilir ki bu tehlikelidir. Bu mukayese yetisini tahrip edebilir. Her kurban aynı sadakati hak etmektedir.'

Benton *Bunu biliyorum, efendim ve bu bağlılığı vermeye çalışacağım*, demek istedi. Ancak konuşulmamış kelimeler onu kendini beğenmiş biri olarak gösterirdi, eleştirilmeyi hazmedemeyen bir okul çocuğu gibi. Hiçbir şey söylemedi.

Sessizliği Kate bozdu. 'Bütün bu araştırmadan sonra, nihayetinde gerçekten ne kadar şey biliyoruz? Kurban, şüpheliler, katil? Ben neden Rhoda Gradwyn'in buraya geldiğini merak ediyorum.'

Benton 'Yara izinden kurtulmak için,' diye yanıtladı.

'Otuz dört yıl boyunca taşıdığı bir yara izi. Neden şimdi? Neden bu yer? Neden onca sene muhafaza etti de şimdi kurtulmak istedi? Eğer bunu bilebilseydik, kadın hakkında bir şeyler öğrenmeye başlayabilirdik. Ve evet, haklısın Benton, olduğu kişi ve olduğu şey yüzünden öldü.'

Çavuş yerine Benton; bu da bir şeydi. *Keşke kim olduğunu bilsem* diye geçirdi içinden. Ama bu işinin cazibeli tarafıydı. Onun için bir muamma olan ve daima öyle kalacak olan bir patron için çalışıyordu.

Kate 'Hemşire Holland'ın bu sabahki tavırları biraz garip değil miydi? Kim, Bayan Gradwyn'in çayını istemek için telefon etmediğini söylemek için onu aradığında, Hemşire Holland'ın, çayın yukarı gelmesini beklemek yerine hastasını acilen kontrol etmesi daha olağan bir durum olmaz mıydı? Acaba cesedi bulduğunda yanında bir şahit olması için çabılıyor olmasın? Bayan Gradwyn'in ölü olduğunu zaten biliyor muydu?' dedi.

Benton 'Chandler-Powell, Hemşire'nin odasından saat birde ayrıldığını söylüyor. Hemşirenin gidip hastasını kontrol etmesi normal bir durum olmaz mıydı? O da pekala böyle yapmış ve Kimberley'e çayları getirmesini söylediğinde çoktan biliyor olabilir. Cesedi bulduğunuzda yanınızda bir şahidin olması daima iyidir. Ama bu cinayeti onun işlediğini göstermez. Daha önce de söylediğim gibi, ne Hemşire Holland ne de Chandler-Powell'i hastalarının boynuna bastırıp içlerinden yaşamı söküp

aldığını hayal edemiyorum, özellikle de henüz ameliyat ettikleri bir hasta.'

Kate bunu tartışmaya hazır gibi baktı ama ağzını açmadı. Saat geç olmuştu ve Dalgliesh herkesin yorgun olduğunun farkındaydı. Yarının programını çıkarmanın vakti gelmişti. O ve Kate Londra'ya gidecekler ve Rhoda'nın Londra'daki evinde ne tür kanıtlara rastlayabileceklerine göz atacaklardı. Benton ve Warren köşkte kalacaklardı. Dalgliesh Robin Boyton'la görüşmeyi ertesi gün sakınlaşacağı ve işbirliğine hazır olacağını umarak ertelemişti. Warren ile birlikte Benton için yarınki öncelikler Boyton ile görüşme yapmak, eğer mümkünse Cheverell Stones yakınlarına park eden aracın izini sürmek, öğlene kadar işlerini bitirmesi beklenen olay yeri inceleme memurları ile iletişim kurmak, köşkteki mevcut polis varlığını sürdürmek ve Bay Chandler-Powell tarafından tutulan özel güvenlik ekiplerinin olay yerini temiz tuttuğundan emin olmaktı. Dr Glenister'in otopsi raporunun ertesi gün öğlene dek hazır olması bekleniyordu. Bu eline geçer geçmez, Benton Dalgliesh'i arayacaktı. Bu görevlerin haricinde, bazı şüphelileri tekrar sorgulamak kendi inisiyatifindeydi.

Benton üç şarap kadehini yıkamak üzere mutfığa götürdüğünde saat neredeyse gece yarısına gelmişti. O ve Kate yağmurla yıkanmış, hoş kokulu bir karanlıkta Wisteria konağına doğru yola koyuldular.

KISIM ÜÇ

16-18 Aralık

Londra, Dorset, Midlands, Dorset

Dagliesh ve Kate Stoke Cheverell'i saat altıdan evvel terk ettiler, güne böyle erken başlamaları kısmen Dalgliesh'in sabah trafiğine yakalanmaktan ölesiye nefret etmesi kısmen de Londra'da fazladan zaman geçirme ihtiyacı nedeniyledi. Yard'a ulaştırılması için çalıştığı belgeler, bir araya getirilmesi gereken yorumlarını içeren gizli bir taslak ve sekreterinin masasına bırakılmış bir not vardı. Böylece, o ve Kate sessizliğin içinden neredeyse bomboş olan caddede ilerlediler.

Dagliesh için, birçok insanda da olduğu gibi, şehirde erken bir pazar sabahının ayrı bir çekiciliği vardır. Haftanın beş gününde hava insanın enerjisini öylesine çeker ki insan yeraltında bir makine dairesinde tere bulanıp yorgun düştüğünde dışarıda olmanın ne kadar büyük bir nimet olduğunu görür. Cuma öğleden sonra, tekerlekler yavaşça dönmeyi bırakır ve iradeden ziyade yüz yıllarca öncesinden kalma bir alışkanlığa boyun eğme güdüsüyle şehir arılarının Thames nehrinden tren yolu terminaline doğru hızla akışını seyre dalar. Şehirde erken bir pazar sabahı, kendisini derin bir uykuya bırakmaktan çok ötede, ümit dolu bir sessizlikle uzanır, dikkatle saklanan tapınaklarında hayali ordunun ziyaretini ve eski iş tanrısının zili ile sessiz tanıdık sokaklara geri dönmeyi bekler. Nehir bile daha yavaş akıyor gibidir.

Absolution Geçidi'nden yüzlerce yarda uzaklıkta park edilecek boş bir yer buldular ve Dalgliesh haritaya son bir kez göz gezdirdi, arabadan cinayet çantasını aldı ve doğuya doğru yol aldılar. Taştan bir kemerin altında, parke döşeli dar giriş, böyle dar bir giriş için fazla gösterişli sallanıyordu ve kaybetmesi kolaydı. Taş döşeli avlu yalnızca merkezinden bir sütunla duvara monte edilmiş, yıllanmış görünümde iki lamba ile aydınlatılıyordu, bu da ortalığa Dickensvari bir kasvet yayıyordu. Sekiz numara doğu bölgesindeydi, baykuş şeklinde demir kolu olan kapı öylesine koyu bir yeşile boyanmıştı ki neredeyse siyah gibi görünüyordu. Numara sekizin yanında dışarıda tahta bir sininin sergilendiği, zamanında eski tablolar satan, boş bir dükkan vardı. İkinci bina açık bir şekilde bir iş bulma ajansı idi ama dikkatini çekmeye çalıştığı işçilere en ufak bir işaret göstermiyordu. Diğer kapının üzerinde tanınmayan kişilerin adının yazılı olduğu bir plaket vardı. Keskin bir sessizlik hüküm sürmekteydi.

Kapı iki güvenlik kilidiyle sağlamlaştırılmıştı ama Miss Gradwyn'in anahtarlığından doğru anahtarı seçmekte hiçbir zorluk yaşamadan kapıyı kolayca açtı. Dalgliesh elini uzatıp anahtar düğmesine bastı. 1684 tarihinde yapılmış gösterişli alçı tavanlı, meşe kaplamalı küçük bir odaya girdiler. Pencere tirizinin arkasından, dökülmüş yapraklarla dolu taşlı avlu toprak bir kaptaymış gibi görünüyordu. Sanki kancalarda asılı duran bir dizi paltonun altında ayakkabılar dizilmişti ve solda kare şeklinde meşe bir masa vardı. Dalgliesh, Bayan Gradwyn Manor'a gitmek için perşembe günü evden ayrılmadan önce gördüğünü ama döndükten sonra okumak için bıraktığını düşündüğü dört zarfı aldı, fatura ya da broşür oldukları belliydi. Odadaki tek tablo şöminenin üzerin-

deki duvara asılı on yedinci yüzyıla ait, uzun, hassas yüzlü bir adamın resmiydi ki, Dalglish daha ilk bakışta bunun ünlü John Donne'nin portresinin bir kopyası olduğunu anladı. Işığı tabloyu aydınlatacak şekilde tuttu ve bir süre sessizce inceledi. Tek başına odada dolanırken kendini çok güçlü hissetti; belki de evin öncülük ettiği bir üstünlük nedeniyle. Işığı söndürürken Dalglish Rhoda Gradwyn'in onu nasıl gördüğünü merak etti.

Halisız tahta bir merdivenden ilk kata çıktı. Önde mutfak ve arkada küçük bir dinlenme odası vardı. Mutfağın nasıl yemek pişirileceğini iyi bilen bir kadına ait olduğu anlaşılıyordu; sıradışı bir biçimde iyi organize edilmiş ve birçok mutfak aleti ile donatılmıştı, iki yerde de yakın zamanda kullanıldığına dair bir işaret görünmüyordu. İkinci kata tırmandılar. Birbirinin aynı, üzeri beyaz çarşafa örtülmüş tek kişilik iki yatağın bulunduğu, avluya bakan bir misafir odası vardı, bir duş ve bir lavabo vardı. Yine, hiçbir oda yakın zamanda kullanıldığına dair işaret barındırmıyordu. Yukarıdaki oda neredeyse bir kopyası idi ama burada, Bayan Gradwyn'e ait olduğu anlaşılan tek bir yatak vardı. Yatağın kenarında bir masanın üzerinde modern bir masa lambası, tıklamaları sessizlikte doğal olmayan bir şekilde çınlayan bir sehpa saati ve üç kitap duruyordu: Claire Tomalin'in Pepys biyografisi, Charles Causley'in şiirlerinin bir cildi ve modern kısa hikaye derlemelerinden oluşan bir kitap. Banyo rafında birkaç kavanoz ve maşrapa bulunuyordu ve Kate kadın merakı ile elini merakla uzattı ve geri çekti. Varlıklarının onun özeline tecavüz etmek anlamına geleceğini fark etmeden, gerekli olmasına rağmen ne Dalglish ne de Kate kurbanın özel yaşamına girdi. Biliyordu ki Kate araştırmaları ve yanlarına almaları gereken nesnelerle, incitmek ya da sıkıntı vermek isteyen insanlardan sonsuza kadar

kaçmış bir yaşantıya dair doğal merak arasındaki ayrımı iyi yapardı. Sadece, 'Yarayı kamufle etmeye çalışmış gibi görünmüyor,' dedi.

Sonunda, hem batı hem de doğuyu gören en üst kata çıktılar; odanın başından sonuna kadar uzanan ve şehrin bir panoramasını sergileyen bir odaya girdiler. Sadece burada Dalgliesh güçlü bir şekilde evin sahibi ile zihnen temas halinde hissetti. Bu odada yaşadı, çalıştı, dinlendi, televizyon izledi, müzik dinledi, bu dört duvar arasında kimseye ve hiçbir şeye ihtiyaç duymadı. Duvarlardan biri şık oymalarla süslenmiş ayarlanabilir raflarla tamamen dolmuş idi. Rafın tam kitapların boyunda olmasının kendisi için olduğu gibi, o kadın için de önemli olduğunu gördü. Akaju masası kitaplığın solundaydı ve Kral Edward dönemine ait bir görünüm sergiliyordu. İki yanındaki çekmeceleri ile dekoratif olmaktan çok pratik görünüyordu. Yukarıda kitap dosyaları taşıyan bir raf vardı. Odanın tam karşısında, Viktoryan çerçevenin sağında, televizyonla karşı karşıya ayak koymak için küçük bir uzantısı bulunan yüksek arkalıklı, yastıklı, rahat bir koltuk duruyordu. Müzik seti modern ama mütevazıydı. Pencerenin solunda üzerinde, içinde bir kahve makinesi ve bir kupa bulunan bir tepsinin olduğu küçük bir buzdolabı vardı. Burada, bir kat aşağıdaki banyodan gelen musluk sesi ile, üç kat aşağı inmek zorunda olmadan kendine bir kahve yapması mümkün oluyordu. Yaşamayı kolay bir ev değildi ama kendisinin de evindeymiş gibi hissetmesini sağlayacak bir yerdi. O ve Kate, konuşmadan odayı terk ettiler. Doğuya bakan pencereden demir basamaklarla çatıya doğru gidilen ferforje bir balkona doğru bir yol olduğunu gördü. Sabahın ayaz soğukunda pencereyi açtı ve yukarı tırmandı. Kate peşinden gitmedi.

Kendi dairesinde, yüksekte Queenhithe'de Thames vardı ve ona yürüme mesafesindeydi. Gözlerini nehre doğru dikti. Zamanı olsa ya da oraya gitmesi gerekse bile, Emma'yı bulamayacağını biliyordu. Bir anahtarı olmasına rağmen Londra'da olduğunda, kendisi evde olmadığı sürece dairesine asla girmezdi. Bunun, kendisini sessiz ve dikkatli bir şekilde Dalgliesh'in işinden uzaklaştırmasının bir yolu olduğunu biliyordu, onun özeline, anladığı ve paylaştığı için saygı duyduğu özeline, girmek şeklinde neredeyse bir takıntı halini alan bir isteğe sahipti. Bir sevgili sahip olunacak bir mal ya da mükafat değildir. Her zaman kişiliğin dokunulmamış bir kısmı kalır. İlk defa aşık olduklarında, geceleri onun kollarında uykuya dalar ve saatlerce heyecanla onu beklerdi; ona uzanırken uzun zamandır orada olmadığını bilerek... Erken sabah çayını misafir odasında içerdi. Bu şimdi çok seyrek oluyordu. İlk ayrılma onu endişelendirdi. İlk ayrılık onu endişelendirmişti. Ona soru sormaktan vazgeçti, kısmen cevaptan korktuğu için, kısmen de kendi kendine bazı sonuçlara vardığı için. Belki işinin gerçekleri hakkında açıkça konuşmadığı ya da konuşamadığı için kadının sevgili olanı dedektif olandan ayırması gerekti. Onun Cambridge'teki işi hakkında konuşabiliyorlardı ve sık sık da konuştular, bazen mutlu bir şekilde tartıştılar çünkü ikisi de edebiyata karşı ortak bir tutku besliyorlardı. Bir aptal ya da fazla duyarlı bir kadın değildi, sevgilisinin işinin önemini farkındaydı ama yine de ikisi arasında gezilmemiş, mayın döşeli tehlikeli bir bölge olarak kaldığını biliyordu.

Çatıda bir dakikadan daha az vakit geçirdi. Bu yüksek ve özel mekanda Rhoda Gradwyn şehrin kulelerini ışığa bürünürken seyretmiş olmalı. Ve aşağı inip, Kate'e katıldı.

‘Dosyalara başlasak iyi olacak,’ dedi.

Masada yan yana sandalyelere oturdular. Bütün kutular muntazam bir şeklide etiketlenmişti. Bir tanesi karma altmış yedi yıllık karmaşık faturalarının bulunduğu Sanctuary Court adlı dosya idi. Avukatına yazılan yenden dekorasyon ve tamirle ilgili fiyat listesi ve detaylar vardı. Vekili ve avukatının ikisi için de kendi isimlerine dosyalar vardı. Bir diğerinde, banka hesapları ve özel bankacısına yatırımları ile ilgili yazdığı düzenli raporlar vardı. Onlara doğru bakarken Dalglish ne kadar iyi yaptığını görüp şaşırdı. Neredeyse iki milyon pound kadar serveti vardı, evrak çantası hisse senetleri ve devlet güvenceleri ile dengelenmişti.

Kate, ‘Bu raporları kilitli çekmecelerden birinde görmeyi beklerdin. Davetsiz bir misafirin bunları bulmasından endişelenmiş gibi görünmüyor. Belki de evin güvenli olduğunu düşündüğünden. Ya da belki gerçekten umursamıyordu. Zengin bir kadın gibi yaşamıyordu.’

‘Newton Macklefield buraya bu niyetle geldiğinde bu cömertliğinden kimin faydalanacağını bulmayı umalım.’

Dikkatlerini bütün basılı ve dergi makalelerinin saklı bulunduğu dosyalara yönelttiler. Her kutu, ait olduğu yıla göre etiketlenmişti, bazı kutular plastik kaplı idi. İkisi de bir dosya aldı ve çalışmaya başladı.

Dalglish, ‘Dolaylı da olsa Cheverell Manor’a ya da oradaki birilerine yazdığı her şeyi not et,’ dedi.

Yaklaşık bir saat boyunca sessizce çalıştılar. Sonra Kate bir miktar kağıdı masanın üzerine çıkarttı. ‘Bu ilginç bayım. *Paternoster Review*’den izinsiz alıntı yapmak ile ilgili uzun bir makale, 2002 yaz sayısında yayınlanmış. Dikkat çekici gelmiş olmalı. Buna eklenmiş gazete yaprakları ve resmi bir soruşturma raporu ve bir fotoğraf-

rafla birlikte bir ceset raporu var,’ dedi. Elindekileri ona uzattı. ‘Mezarlıktaki insanlardan biri gerçekten Bayan Westhall’a benziyor.’

Dalgliesh cinayet çantasından büyükçe bir gözlük çıkardı ve resmi inceledi. Kadın şapka giymiyordu ve üzgün kalabalıktan bir adım kadar uzakta duruyordu. Sadece başı görünüyordu ve yüzü kısmen belli oluyordu ama Dalgliesh birkaç dakika inceledikten sonra, tanımakta zorluk çekmedi. Büyük gözlüğünü Kate’e uzattı ve ‘Evet, bu Candace Westhall,’ dedi.

Dikkatini makaleye yoğunlaştırdı. Hızlı bir okuyucu idi ve konunun özünü çabuk yakalıyordu. Akıllıca bir makaleydi, iyi ve titiz bir dille yazılmıştı, gerçek bir ilgiyle ve artan bir saygıyla okudu. Tarafsız bir şekilde hırsızlık vakasını incelemişti ve dürüstçe bazıları uzak geçmişinden, bazıları daha yakın zamanlardan, bazıları çok bilinen, birçoğu ise kendisine çok yeni gelen birçok şey hakkında düşündü. Rhoda Gradywn bariz bir şekilde, bilinçli ya da bilinçsiz olarak fikir ve ifadeleri kopyalamakla ilgileniyordu ve özellikle de bir fikrin aynı zamanda iki farklı zihne düşmüş olması onun ilgisini çekiyordu. Bunu müzikte Bach ve Beethoven’ın ya da büyük ressamların yaptığı gibi birbiri ardına gelen nesilleri etkilemiş büyük yazarların eserleri üzerinden usalıkla inceledi. Ama Gradwyn’in tesadüfen fark ettiğini iddia ettiği bugünün temel vakası şüphesiz ki aşıkarcılardan biridir. Vaka heyecan verici çünkü yüzeyde, çalıntı, hâlâ üniversitede olan genç, yetenekli bir kadın romancıya, Annabel Skelton’a ait, bazı diyalog ve güçlü tanımlamaları Dalgliesh’in adını daha önce hiç duymadığı bir kadın yazarın 1927’de kitabındakilerle birebir aynı olan ilk romanını üretmiş ve oldukça beğenilmiş, İngiliz edebiyat ödülleriinde adı geçmiştir. Bu vaka cevapsızdı,

en azından Gradwyn'in yazısının kalitesi ve makalenin dürüstlüğü nedeniyle. Belli ki, bulvar gazeteleri konu ile ilgili kısa bir haber yaptılar ve gazeteciler meseleyi bir skandala çevirdi. Annabel Skelton'un romanının listeden alınması gerektiğine dair gürültülü talepler ortaya atıldı. Sonuç trajedi oldu: Makale ortaya çıktıktan üç gün sonra kız kendini öldürdü. Candace Westhall, ölü kıza –sevgili, arkadaş, öğretmen, aşık– dair imada bulunmuşsa, işte birilerinin onu öldürmesi için yeteri kadar güçlü bir nedeni bu.

O arada telefon çaldı. Konuşan Benton'du ve Kate de konuşmayı duyabilsin diye Dalgliesh hoparlörü açtı. Benton, heyecanını dikkatle kontrol ederek, 'Arabanın izini bulduk, bayım. Ford Focus, W341 UDG,' dedi.

'Hızlı olmuş, çavuş. Tebrikler.'

'Korkarım ki, hak etmiyorum bayım. Şanslıydık. Shepherd'in torunu cuma gecesi hafta sonunu onlarla geçirmek için geç saatte vardı. Dün gün boyunca kız arkadaşını ziyaret etti, bu nedenle onu sabaha kadar görmedik. Arabanın arkasında, motosikletinin üzerinde bir kaç mil ötedeydi ve onu taşların üzerinde park etmeye giderken gördüm. Cuma gecesi saat on bir kırk beş civarıydı. Arabada bir kişi vardı ve sürücü park ederken ışıkları söndürdü. Ona plakanın neden dikkatini çektiğini sordum, 341 mükemmel sayı olduğu için,' cevabını verdi.

'İlgisini çektiğine sevindim. Hangi anlamda mükemmel? Neden ilgilendiğini açıkladı mı?'

'Açık ki bu matematiksel bir terim, bayım: 341 mükemmel sayı olarak tanımlanır, çünkü iki asal böleni vardır 11 ve 31. İkisini çarptığınızda 341 elde edersiniz. İki asal çarpanlı ve eşit uzunluktaki sayılar harika sayı olarak bilinir ve şifrelemede kullanılır. Açık ki bu sayı aynı

zamanda 1'in bölenlerinin kareleri toplamına eşittir ama bence daha çok iki asal çarpan meselesinden etkilendi. UDG ile bir sıkıntısı yok. Zihninde U Done Good (İyi İş Yaptın) olarak karşılık buluyor. Uygun görünüyor, bayım.'

Dalgliesh 'Matematik benim için hiçbir şey ifade etmiyor ama bunun doğru olmasını umalım. Sanırım bunu doğrulayacak birilerini bulabiliriz,' dedi.

'Dert etmeye gerek yok diye düşünüyorum, bayım. Oxford'da matematik birincisi, plakasını zihninde değiştirmeden asla başka bir araca binemeyeceğini söyledi.'

'Ya arabanın sahibi?'

"Yüzeysel olarak şaşırtıcı. Bir papaz. Reverend Michael Curtis. Droughton Cross'da yaşıyor. St. John Kilisesi 2 Balaclava Gardens. Druoghton'un banliyösü."

Midland sanayi şehrine motor yolu ile iki saatte ulaşılabilirdi. Dalgliesh, "Teşekkür ederim çavuş. Burada işimiz biter bitmez Droughton Cross'a doğru yol alacağız. Sürücünün cinayetle hiçbir ilişkisi olmayabilir ama bu arabanın neden taşların üzerine park edildiğini ve eğer gördüyse, neler gördüğünü bilmeye ihtiyacımız var. Başka bir şey var mı çavuş?" dedi.

"Bir tanesi mekanı terk etmeden önce SOCO'lar (SOCO: İngiliz polisleri için adli delil toplayan memur) tarafından bulunmuş. Öneminden ziyade garip, diyebilirim. Sekiz eski posta kartından oluşan bir deste, hepsi yabancı manzaralı ve 1993 tarihli. Sağ tarafındaki adres kısmından ikiye bölünmüş, bu nedenle alıcının kim olduğu belli olmuyor ama sanki bir çocuğa yazılmış gibi. Plastik bir çantanın içinde, zarif bir şekilde bir folyoya sarılmış ve Cheverell Stones'dan birinde saklanmış. SOCO'nun çok keskin gözlere sahip olduğu düşünülüyor ve çimenlerde çok yeni olmayan ezilme izleri gör-

müş. Bunun Bayan Gradwyn'in ölümü ile bağlantısını nasıl kurduklarını söylemek zor. O gece elinde bir ışıkla taşların olduğu yerde bulunan birisi olduğunu biliyoruz ama eğer kartları arıyorlardı ise onları bulamadılar."

"Sahibi hakkında kimseye soru sordunuz mu?"

"Evet bayım. Büyük olasılıkla Sharon Bateman'a ait olduğu görülüyor, o yüzden ona Old Police Cottage'e gelmesini söyledim. Kartları kendisinin olduğunu kabul etti ve kartların kedisine evden ayrılan babası tarafından gönderildiğini söyledi. Garip bir kız bayım. Kartları ilk kez çıkardığımda yüzü o kadar beyaz oldu ki, DC Warren ve ben bayılmasından korktuk. Onu bir yere oturttum ama sanırım öfkedendi, bayım. Onları masadan kaçırmak istediğini görebiliyordum ama kendini kontrol ediyordu. Sonra mükemmel bir şekilde sakinleşti. Kartların en kıymetli şeyleri olduğunu, o yüzden Manor'a geldiğinde onları taşların yanına sakladığını, çünkü buranın çok özel bir yer olduğunu ve orada güvende olacaklarını söyledi. Bir an için onun hakkında endişelendim bayım, o yüzden onları sana göstereceğim ama çok büyük önlem alacağız dedim ve onları geri alması için hiçbir neden göremedim, doğru şeyi yaptığıma emin değilim bayım. Siz geri gelene kadar beklesem ve dedektif Miskin'in onunla konuşmasına izin versem, daha doğru olurdu."

"Büyük olasılıkla, ama bunun hakkında endişelenmiyorum, şimdi o daha mutlu olduğu için memnunsan tamamdır. Onu dikkatle izle. Bunu gece tartışırız. Gelen PM hakkında Dr. Glenister rapor yazdı mı?" diye sordu Dalglish.

"Henüz değil, bayım. Bir toksikoloji (zehir bilim) raporuna ihtiyaç duymazsa akşama kadar yazabileceğini söyledi."

“Bunun bizi şaşırtmaması gerekir. Hepsi bu mu çavuş?

“Evet bayım. Rapor edecek başka bir şey olduğunu sanmıyorum. Yarım saat içinde Robin Boyton’u göreceğim.”

“Evet. Eğer yapabilirsen. Bayan Gradwyn’in vasiyeti ile bir ilgisinin olup olmadığını bulmaya çalış. Hareketli bir gün geçiriyorsun. Tebrikler. Burada ilginç bir gelişme var ama bunu sonra tartışırız. Seni Droughton Cross’tan arayacağım.”

Konuşma sonra erdi. Kate, “Zavallı kız. Eğer doğruyu söylüyorsa, kartların onun için neden önemli olduğunu anlayabiliyorum. Ama neden adres kısmını kesmiş ve onları saklamak için neden bu kadar çaba sarf etmiş. Kartların başkaları için bir değeri olmaz ve eğer cuma günü onları kontrol etmeye ve geri almaya gittiyse, neden onlara ihtiyaç duydu ve neden gece yarısı? Ama Benton paketin zarar görmediğini söylemişti. Öyle görünüyor, bayım, kartların cinayetle hiçbir ilgisi yok gibi,” dedi

Olaylar hızlı akıyordu. Dalgliesh cevap vermeden kapı zili çaldı. Kate “Bu, Bay Macklefield olmalı,” dedi ve onu içeri almaya gitti.

Tahta basamaklarda ayak sesleri duyuldu ama konuşma sesi gelmiyordu. Önce Newton Macklefield içeri girdi, odaya dair hiçbir merak göstermiyordu, gülümsemeksizin elini uzattı. “Umarım, çok erken gelmemişimdir. Pazar sabahı yollar çok tenhaydı.”

Dalgliesh’in telefondaki sesine yakıştırdığından daha genç görünüyordu. Büyük olasılıkla kırklarının başındaydı ve iyi görünüyordu; uzun, sarı saçlı ve temiz yüzlüydü. Fitilli kadife pantolonu, ekose gömleği ve yıpranmış tüvit kazağı ile şehirde bir hafta sonu için çok uygun giyinmişti, fantezi kıyafetleri giymiş gibi

bir hava yaratıyordu. Kendisi ile birlikte odaya şehrin kendinden emin havasın taşıdı. Hatları düzgündü, ağzı güzel biçimli ve sıkı, gözleri açık ve Dalgliesh'in sadece uygun duyguları ifade etmesi için iyi disipline edildiğini düşündüğü bir yüzdü. Şimdi uygun olan pişmanlık ve şoktu, yaralanmış ama bunu duygusal olarak ifade etmeyen bir yüzdü. Dalgliesh bunu not etmeden geçmedi. Yüksek itibarlı bir avukatlık firması bu kadar kötü bir tavırla müşteri kaybetmeyi ummazdı.

Kate masadan sandalye çekip ona uzattığında bakmaksızın oturmayı reddetti ama sandalyeyi çantasını koymak için kullandı. Açarken, "Vasiyetin bir kopyasını yanımda getirdim. Soruşturmanıza yardımcı olup olmayacağından emin değilim ama elbette buna sahip olmak hakkınız," dedi.

Dalgliesh, "İş arkadaşımın kendisini tanıtmış olduğunu sanıyorum. Soruşturma Dedektifi Kate Miskin," dedi.

"Evet kapıda tanıştık."

Kate kendisine uzatılan eli çok yavaşça sıktı, o kadar ki parmakları birbirlerine zorlukla dokundu. Kimse oturmadı.

Macklefield, "Bayan Gradwyn'in ölümü şirketteki tüm ortakları üzdü ve korkuttu. Konuştuğumda açıkladığım gibi, onu bir müvekkil olarak tanıyorum, bir arkadaş olarak değil, kendisine çok saygı duyulurdu ve onu gerçekten çok özleyeceğiz. Bankası ve şirketi vasiyetin ortak uygulayıcılarıdır, bu nedenle cenaze hazırlıkları ile ilgili olarak eninde sonunda sorumluluk alacağız."

Dalgliesh, "Annesini düşünüyorum, şimdi Bayan Brown, bu onu rahatlatacaktır. Onunla konuştum. Kızının ölümü sonrası yapılacaklardan kendini olabildiğinde uzakta tutmaya çalışıyor. Soruşturmadan da uzak duru-

yor. Belli ki yakın bir ilişkileri olmadı ve belki de açığa çıkarmak bir yana düşünmek dahi istemediği ailesel meseleler vardır.”

Macklefield, “Evet, kızı insanların sırlarını tutmak konusunda oldukça başarılıydı. Yine de, ailenin katılmaması büyük olasılıkla ve sürekli sizden soruşturmada bir ilerleme olmasını isteyen aile trajedisinin içinde olmaktan daha iyi geliyordur size. Büyük olasılıkla onunla sizin sahip olduğunuzdan çok daha fazla problemim vardır. Her neyse, kızı ile ilişkisi her ne ise, parayı alacak. Miktar büyük olasılıkla onu şaşırtacaktır. Elbette banka hesaplarını ve portföyünü görmüşsünüzdür,” dedi.

“Hepsi anneye mi gidecek?” diye sordu Dalgliesh.

“Yirmi bin poundu hariç hepsi. Bu miktar hasta ile ilişkisinin ne olduğu bilinmeyen Robin Boyton’a gidiyor. Bayan Gradwyn’in vasiyeti konuşmak için bana geldiği anı hatırlıyorum. Mal varlığını ortaya koymaktan en ufak bir tereddüt göstermedi. İnsanlar genellikle bir ya da iki hayır kurumunda bahsederler, eski okul ya da üniversitelerinden. Ölümü ile birlikte özel yaşantısının anonim kalmasını istiyor gibiydi. Pazar günü Bayan Brown’a telefon açıp bir buluşma ayarlayacağım. Her şekilde yardım edeceğiz. Bizimle iletişim halinde kalacağınızdan şüphem yok ama sanırım bundan fazla söyleyecek bir şeyim yok. Soruşturmanızda ilerleme kaydedebildiniz mi?”

“Ölümünden sonraki bir gün içinde ilerleyebileceğimiz kadar ilerledik. Tahkikat günü salı diye biliyorum. Bu aşamada erteleneceğe benziyor,” dedi Dalgliesh.

“Birilerini gönderebiliriz. Bir formalite ama eğer kamuya açılacaksa, kaçınılmaz olarak bir sabah haberine de konu olacaktır.”

Dalgliesh vasiyeti alarak, teşekkür etti. Gitmeye hazırlandığı belli oluyordu. Çantasını kapatırken "Eğer başka bir şeye ihtiyacın yoksa şimdi ayrılmak zorunda olduğum için beni affet. Öğle yemeğinde geri döneceğime dair karıma söz vermiştim. Oğlum okuldan bazı arkadaşlarını hafta sonu için eve çağırmış. Bir ev dolusu Etonyalı ve dört köpek ele avuca sığması zor bir toplam olsa gerek," dedi.

Dalgliesh ve Kate ile el sıkıştı ve Kate ona merdivenleri inerken eşlik etti. Dönüşte, "Bogside Comprehensive'deki oğlundan neredeyse bahsetmeyecek gibi görünüyordu," dedi ve hemen sonra yaptığı yorumdan pişman oldu. Dalgliesh Macklefield'in işaretine alayla yaklaştı ama karakterinin bir anlık dışa vurumu onu iğrendirmedi. Benton'u eğlendirir ama iğrendirmezdi.

Dalgliesh anahtar destesini alarak, "Ve şimdi çekmece. Ama önce, bir kahveye ihtiyacım var. Belki bir tane de Macklefield'e ikram etmeliydik ama ziyareti uzatmak için istekli görünmüyordu. Bayan Brown evden ne istersek alabileceğimizi söyledi, öyleyse bir kahveyi çok görmeyecektir. Tabi eğer buzdolabında süt varsa," dedi.

Yoktu. Kate "Şaşırtıcı değil, bayım. Buzdolabı bomboş. Bir kutu süt açılmamış da olsa, döneceği tarihe kadar bozulurdu," dedi.

Kahve makinesini alıp su koymak için bir kat aşağı indi. İkinci fincan olarak kullanmak üzere bir diş fırçası kabı ile dönerken, bir an bu küçük hareketin Bayan Gradwyn'in özeline bir tecavüz olduğunu hissetti. Rhoda Gradwyn kahve konusunda titizdi. Ve kahve makinesini taşıdığı tepsi bir konserve kutusu idi. Kate, hâlâ bir suçluluk hissi duyuyordu. Makineyi çalıştırdı. Sesi dayanılmaz derecede yüksek çıkıyordu, sanki hiç durmaya-

cak gibiydi. Sonra, makine durunca, iki fincanı doldurdu ve onları masanın üstüne taşıdı.

Kahvenin soğumasını beklerken, "Eğer ilginç başka şeyler daha varsa, burası büyük olasılıkla onları bulacağımız yer olacak," dedi Dalgliesh ve çekmecenin kilidini açtı.

İçinde yalnızca bej renkli bir dosya, içinde de kağıtlarla dolu bir paket vardı. Kahve bir anda unutuldu, fincanları bir kenara ittiler ve Kate Dalgliesh'in yanına bir sandalye çekti. Kağıtlar neredeyse tamamen kesilmiş gazete kupürleri idi. En başında *Sunday*'den 1995 Şubat'ı tarihli bir makale vardı. Başlık sadeydi: *Öldürüldü Çünkü Fazla Güzeldi*. Altında, genç bir kızın yarım sayfa büyüklüğünde bir fotoğrafı vardı. Sarı saçları dikkatlice taranmış ve bir yanından toka ile bağlanmıştı ve beyaz pamuktan bluzu ile çok saf görünüyordu, boynu açık lacivert bir tunik giymişti. Çocuk gerçekten hoştu. Basitçe poz vermişti, ışık karşısında özel bir yeteneği yoktu, basit fotoğraf bir şeylere duyulan dürüst güveni gösteriyordu; hayata açıklık ve bir çocuğun savunmasızlığı. Kate okumaya başladığında, resim toz haline geldi, anlamsız bir bulanıklık kazandı ve sonra yeniden odaklandı.

Görüntünün altında, röportajı yapan, hikayenin kendi adına konuşması için abartının en kötüsünden ya da öfkeden sakınıyordu. *Bugün Kraliyet Mahkemesi'nde, on iki yaş sekiz aylık Shirley Beale, dokuz yaşındaki kız kardeşi Lucy'yi öldürmekten dava edildi. Lucy'yi okul kravatı ile boğdu ve kendisini fark edilmez kılan yüzü parçaladı. Tek söylediği, tutuklandığı anda bile ya da o andan itibaren, Lucy çok güzel olduğu için bunu yaptığı idi. Beale on yedi yaşına gelene kadar güvenli bir çocuk ünitesine gönderilecek. Sakin bir Doğu Londra banliyösü olan Silford Gren, bir korku mekanına dö-*

nüştü. Tam rapor beş sayfadan oluşuyor. Sophie Langton sayfa 12'de yazıyor.

Dalgliesh kesilmiş sayfanın arkasını çevirdi. Arkasına boş bir sayfa eklenmişti, bir fotoğraf. Aynı üniforma, aynı beyaz bluz, sadece bu seferkinde okul kravatı var, yüz kameraya dönmüş, Kate'in kendi okul yıllarından hatırladığı bir görüntü, kızgın, biraz heyecanlı, küçük bir ayin geçidine katılıyor, isteksiz ama teslim olmuş. Garip bir yetişkin yüzü ve bildikleri tek kişi...

Dalgliesh yeniden görkemli gözlüğünü aldı, resmi inceledi ve gözlüğü Kate'e verdi. Ayırt edici özellikleri görünüyordu, geniş alın, hafif şişmiş gözler, dolgun üst dudaklı küçük keskin ağız ve şimdi masum ya da çocukça bir kız olarak görmenin mümkün olmadığı belirgin bir yüz. Gözleri bir görüntüyü oluşturuyor gibi anlamsız bir şekilde fotoğraf makinesine dikilmişti, alt dudağı şimdi yetişkinlikteki gibi daha dolgun görünüyordu ama huysuz bir inat göze çarpıyordu. Kate okumaya başladığında, beyni iki farklı fotoğrafı üst üste koydu: Kana bulanmış, tokası kırılmış bir çocuğun yüzü, sarı saçları kanda katılaşmış. Met için bu bir vaka olmazdı ve suçlu bir iddia ile dava açılmazdı ama katil hâlâ onun ve kendisinin de Dalgliesh'in anılarını canlandırmaktadır, diye düşündü.

"Sharon Bateman. Gradwyn'in bütün bunları bir araya getirmeyi nasıl başardığını merak ediyorum. Bunu yayımlayabilmeleri garip. Kısıtlamalar aşılmış olmalı," dedi.

Rhoda'nın bir araya getirmeyi başardığı tek şey bu değildi. Belli ki araştırmaları Manor'a yaptığı ilk ziyaretle başladı ve devam etti. Kestiği ilk gazete kupürünü diğerleri izledi. Eski komşuları geveze idi, hem korku ifade ediyor hem de aile hakkındaki bilgileri yayıyorlardı. Ço-

cukların annee ve anneleri ile birlikte küçük teraslı evlerinin resimleri vardı. Cinayet anında ebeveynler boşanmıştı, babaları iki yıl boyunca iş bırakmıştı. Hâlâ yaşayan komşular evliliğin gelgitli olduğunu ama çocuklarla ilgili bir sıkıntı olmadığını, çevrede polis ya da sosyal memur olmadığını rapor ettiler. Lucy güzel olandı, bu konuda şüphe yoktu ama kızlar bunu doğal karşılıyor gibi görünüyordu. Shirley sessizdi, biraz asık suratlı idi, gerçekten arkadaş canlısı bir çocuk olduğu söylenemez. Çocuğun her zaman biraz garip olduğunu telkin eden anıları elbette ki yaşanan olayın korkunçluğundan etkilenmişti. Kavga sesleri rapor ettiler, ebeveynler boşanmadan önce bağışmaların geldiğini ama çocuklara her zaman gerekli ilgilinin gösterildiğini ifade ettiler. Büyükanne bunu görmüştü. Baba gittikten sonra bir kiracı sürekliliği oldu; bu kibarca rapor edilse dahi bazıları belli ki annenin erkek arkadaşı idiler ve bazıları da kalacak ucuz yer arayan birkaç öğrenci idi, hiçbiri uzun süre kalmadı.

Rhoda Gradwyn bir şekilde postmodern bir rapor tutmuştu. Boğulma ile ölüm ve yüzde, göze zarar veren ve burnu kıran yaralar... Ölümden sonra ceset tahrip edilmişti. Gradwyn ayrıca vakada görev alan polislerden biri ile yapılan bir röportajı da bulmuştu. Gizem yoktu. Ölüm, altmış dokuz yaşındaki büyükanne bir lokalde bingo oynamak için evden ayrıldıktan sonra, cumartesi öğleden sonra saat üç otuzda meydana gelmişti. Cinayet büyükanne saat altıda eve vardığında fark edilmişti. Lucy'nin bedeni ailenin en çok vakit geçirdiği mutfakta yerde yatıyordu ve Shirley üst katta yatağında uyuyordu. Kız kardeşinin ellerine ve koluna bulaşan kanını yıkamak için hiçbir girişimde bulunmamıştı. Eşik olarak kullanılan eski düz demirden bir sopa olan cinayet aletinde parmak izleri vardı ve sanki onu tek başına bırak-

tığını itiraf edercesine duygusuz bir şekilde kardeşini öldürdüğünü itiraf etti.

Kate ve Dalglish bir süre sessiz kaldılar. Kate benzer şeyleri düşündüklerini biliyordu. Bu bulgu onların bir şüpheli olarak Sharon –asıl düşünebilirdi?– hakkındaki algılarını ve soruşturmanın seyrini etkileyecekti. Şimdi bunları usule ait tuzaklar olarak görüyordu. İki kurban da boğazlanmıştı. Bu gerçek hiçbir şeyi ispatlamayabilirdi ama yine de bir gerçektir. Sharon Bateman otorite, onu bir tehdit olarak görmeye devam etmeseydi bu toplumda yaşamaya devam edecekti. Buraya kadar, şüphelilerden biri olarak görülüyor muydu, başka diğerlerinden daha suçlu gibi? Peki başka kim biliyor? Chandler-Powell’a söylendi mi? Sharon Manor’daki hiç kimseye itirafta bulundu mu, eğer bulunduyorsa kime? Rhoda Gradwyn Sharon’un kimlik kartından ilk anda şüphelendi ve bu nedenle mi devam etti? Kimliğini açığa çıkarmakla tehdit etti mi, eğer öyleyse Sharon ya da gerçeği bilen bir başka kişi onu durdurmak için adım attı mı? Eğer başka birini yakalamışlarsa, kandırılmış bir katilin Manor’daki varlığı Kraliyet Soruşturma Servisi’ni davanın mahkemede savunulabilecek bir dava olduğuna ikna etmek konusunda etkilemedi mi? Düşünceler zihnine akıyor gibiydi ama onları seslendirmedir? Dalglish’le iken bariz olanı ifade etmek konusunda hep dikkatli davranırdı.

Şimdi Dalglish, “Bu yıl Home Office’de görev ayrılığına gittik ama sanırım zihnimi temizlemek için biraz değişikliğe ihtiyacım var. Mayıs’tan beri yeni Adalet Bakanlığı Ulusal Savunma İdari Hizmetleri’nden sorumlu ve denetime giden vasiyet işlerinde mahkeme namına görev yapan memurlara şimdi Savunma Müdürü deniyor. Sharon’un mutlaka bir tane olacak. Doğru kanıtlara

sahip olduğumdan emin olmalıyım ama benim anladığım kadarıyla süpervizyonun kalkması için bir suçlu toplum içinde en azından dört sorunsuz yıl geçirmiş olmalı ama lisansı geçerli olmaya devam ediyor, böylece ömür boyu hapse mahkum edilmiş kişi herhangi bir durumda çağrılmaya uygun olur,” dedi.

Kate, “Ama elbette Sharon bir cinayet durumunda masum bile olsa kendi Denetim Memuru’nu bilgilendirmek zorunda,” dedi.

“Elbette ki bilgilendirmeliydi, ama yapmadıysa da, Ulusal Savunma İdari Hizmetleri bunu yarın sabah haberlerinde öğrenir. Sharon onlara iş olasılığından da bahsetmeliydi. Süpervizörü ile temas halinde olsun ya da olmasın, denetim servisini bilgilendirmek ve Adalet Bakanlığı için bir rapor hazırlamak çok açık olarak benim sorumluluğumda. Bilgi ile ilgilenmek ve değerli bir bilgi olup olmadığı konusunda karar vermek polis değil, denetim servisinin işi.”

Kate, “Yani söylüyor ve Sharon’un süpervizörü konuyla ilgilenene kadar hiçbir şey yapmıyoruz. Ama onunla yeniden soruşturma yapmamız gerekmiyor mu? Bu onun soruşturmadaki konumunu değiştirir,” dedi.

“Elbette ki, Sharon’u sorgularken süpervizörünün orada bulunması önemli ve eğer mümkünse bunu yarın yapmak isterim. Pazar günü bunu kurmak için çok iyi bir gün ama büyük olasılıkla süpervizör memura Adalet Bakanlığı’ndaki nöbetçi memur aracılığı ile ulaşacağım. Benton’u arayacağım. Sharon’un izlenmesine ihtiyacım var ama bu, tam bir ihtiyat içinde yapılmalı. Ben bunu ayarlarken sen buradaki dosyaları incelemeye devam edebilir misin? Aşağıdaki oturma odasından telefon edeceğim. Biraz zaman alabilir,” dedi.

Yalnız kalınca, Kate tekrar dosyalara döndü. Dalglish'in kendisini dikkati dağılmadan dosyalara bakabil-
sin diye yalnız bıraktığını biliyordu ve aslında dikkatli
bir şekilde geri kalan dosyaları incelemek onun neler
söylediğini dinlemekten daha zordu.

Yarım saat sonra basamaklardan Dalglish'in ayak
seslerini duydu. İçeri girerken, "Bu korktuğumdan daha
kolay oldu. Atlamam gereken engeller vardı ama sonun-
da denetim memuruna ulaştım. Bayan Madeleine Ray-
ner. Neyse ki Londra'da yaşıyor ve bir aile yemeği için
ayrılmadan önce onu yakaladım. Yarın en erken trenle
Wareham'a gelecek ve onunla buluşması için Benton'u
arayacağım ve onu doğrudan Old Police Cottage'e
getirteceğim. Eğer mümkün olursa onu fark edilmeden
ziyaret etmek istiyorum. Sharon'un özel bir süper vizyo-
na ihtiyacı olduğuna ve bir tehlike arz etmediğine ikna
olmuşa benziyor ama daha sonra Manor'u daha iyi bir
şekilde terk edecek," dedi.

Kate, "Dorset'e geri dönmeyi mi düşünüyorsun
şimdi?" diye sordu.

"Hayır. Bayan Rayner yarın gelene kadar Sharon'la
ilgili yapılacak hiçbir şey yok. Droughton'a gideceğiz ve
araba meselesini açığa kavuşturacağız. Vesayetin bir ör-
neğini ve izinsiz alıntı yapmakla ilgili makaleyi alacağız
ama sanırım hepsi bu, tabi sen ilgili başka bir şey bul-
mazsan, "dedi.

Kate, "Bize yeni gelecek hiçbir şey yok bayım.
Lloyd's Names tarafından 1900'lerin başlarında çekilen
büyük acıya dair bir makale var. Bayan Cressett bize
Bay Nicholas'ın kendi içlerinde olduğunu ve Cheverell
Manor'u satmaya zorlandığını söyledi. En iyi resimler
belli ki ayrıca satılmış. Burada bir tane Manor'un bir tane
de Bay Nicholas'ın resmi var. Makale Names'e karşı pek

ince davranmamış ama bunun cinayet için gerekli bir motivasyon kaynağı olduğunu düşünmüyorum. Helena Cressett'in çatısının altında Bayan Gradwyn'in bulunması konusunda özel bir isteği olmadığını biliyoruz. Bu makaleyi diğerlerinin yanına koyayım mı?" dedi.

"Evet, bence Manor'la ilgili yazdığı her hangi bir şeye sahip değiliz. Ama kabul ediyorum. Names hakkındaki makale cinayet için Bayan Gradwyn geldiğinde soğuk bir karşılanmadan daha büyük bir tehlike arz etmiyor. Vekiline yazdığı cevapların olduğu kutuyu incelemeye devam ediyorum. Muhabirlik yapmayı azaltıp bir biyografi yazmayı düşündüğü anlaşılıyor. Vekilini görmek için yardımcı olabilir ama bu bekleyebilir. Her neyse, diğer ilgili mektupları ekler misin Kate, ve Macklefield'e neleri aldığımızın bir listesini yazmamız gerekiyor ama bu daha sonra yapılabilir."

Valizinden geniş bir sergi çantası aldı ve Kate mutfığa gidip, fincanları yıkar ve hızlıca kullandığı her şeyin yerinde olup olmadığını kontrol ederken kağıtların hepsini çantanın içine yerleştirdi. Tekrar Dalglish'e katıldığında, Dalglish'in evi sevdiğini fark etti, çatıya yeniden çıkmıştı, inzivaya çekilmiş gibi bir hali vardı mutlu bir şekilde yaşayabilir ve çalışabilirdi. Ama bu rahatlama ile tekrar Absolution Geçidi'nde dikelebilirdi ve Dalglish kapıyı kapatır ve iki kez kilitlerken o sessizlik içinde etrafı seyredebilirdi.

Benton, Robin Boyton'un erkenci olduğunu düşünemedi ve ancak o ve DC Warren Rose küçük kulübeye doğru yola koyulmadan önce saat onu geçiyordu. Kulübe, Westhalls'ların oturduğu yer gibi, taş duvarlı ve kayrak çatılı idi. Solda bir garaj vardı ve içinde bir araba duruyordu ve önünde, çılgın bir taşlık tarafından ince bir çizgi halinde kesilmiş çalılıkların kapladığı küçük bir bahçe vardı. Verandada birbirine dolanmış dallar, birkaç sıkı ve kahverengi tomurcuk ve kulübenin adını açıklayan tek bir pembe gülle vardı. DC Warren kapının sağ tarafındaki parlak bir şekilde cilalanmış zile dokundu, Benton'un ayak seslerini takip eden kapının sürgüsünün açılması ve mandalın çıkardığı sesi dinlemesi tam bir dakika sürdü. Kapı genişçe açıldı ve Robin Boyton önlerinde hareketsizce ve bariz bir şekilde girmelerini engellercesine dikeldi. Yana doğru adım atıp, "İçeri girseniz iyi olur. Ben mutfaktayım," demeden önce tam bir dakika sessizlik içinde geçti.

Küçük yuvarlak, tahta merdivenlerin yanındaki meşeden bank sayılmazsa mobilyasız bir salona girdiler. Soldaki kapı açıldı ve gözüne çarpan rahat sandalyeler, bir koltuk, cilalanmış yuvarlak bir masa buranın bir oturma odası olduğuna işaret ediyordu. Sağdaki açık kapıya doğru Boyton'u takip ettiler. Oda kulübenin uzunlamasına gidiyordu ve ışık doluydu. Bahçenin sonunda iki

lavabolu bir mutfak, yeşil bir fırın ve meşeden yapılmış kare bir masanın ve altı sandalyenin olduğu bir dinlenme bölgesi vardı. Duvarın karşısında fincanların bir tepsiye düzgünce yerleştirildiği geniş bir büfe vardı.

Kontrolü ele alarak, Benton De Warren'i tanıştırdı ve masayı doğru ilerledi. "Buraya oturabilir miyiz?" diye sordu ve sırtını bahçeye vererek oturdu. "Belki de siz de karşıya oturursunuz, Bay Boyton," dedi Boyton'a, karşısındaki sandalyeye oturup pencereden gelen ışığın yüzüne vurmasından başka bir seçenek bırakmayarak.

Hâlâ güçlü bir duygunun etkisi altındaydı, üzüntü, korku belki de ikisinin bir karışımı ve uykusuz gibi görünüyordu. Cildi donuktu, alnı terden ıslanmıştı ve mavi gözlerine karanlık bir perde inmişti. Ama yeni tıraş olmuştu ve Benton bir koku karışımı yakaladı; sabun, tıraş sonrası kokusu ve Boyton konuştuğunda nefesinden çıkan alkol kokusu... Kısa bir zaman içinde, eve varışından itibaren, odayı dağınık ve kirli göstermeyi başarmıştı. Lavabo kirli tabaklarla ve lekeli bardaklarla doluydu ve birkaç kirli tava diğer lavaboda duruyordu, uzun siyah montu sandalyenin arkasında sallanıyor ve bir çift çamurlu ayakkabı Fransız penceresinin yanında duruyor, açık gazete kahve masasının üzerine yayılı bir şekilde genel dağınıklık atmosferini tamamlıyordu. Kısa bir süreliğine işgal edilmiş mutsuz bir oda...

Boyton'a bakarak, Benton bunun her zaman hatırlanacak bir yüz olduğunu düşündü: Sarı saçlarının güçlü dalgası ustalıkla alnına düşüyordu, dikkat çekici gözleri ve güçlü, mükemmel dudakları vardı. Ama yorgunluğun yerini alacak bir güzellik değildi bu, hastalık ya da korku vardı yüzünde. Canlılığını yitirmekten gelen çürüme işaretleri vardı, gözlerinin altında torbalar oluşmuş, ağzının etrafındaki kasları sarkmıştı. Ama eğer kendini çilelere

karşı güçlendirseydi, konuşurken bunu gizleyebilirdi.

Şimdi, dönüşte, fırına doğru yönelip “Kahve, Çay? Kahvaltı yapmadım. Aslında en son ne zaman yemek yediğimi hatırlamıyorum ama polisin zamanını boşa harcamamalıyım. Yoksa bir fincan kahve rüşvet ya da yolsuzluk mu sayılır?” dedi.

Benton, “Sorgulanmak için uygun olmadığınızı mı söylemek istiyorsunuz?” diye sordu.

“Şartlar düşünüldüğünde olabileceğim kadar uygunum. Umarım cinayeti başarı ile çözersiniz çavuş, çavuştu değil mi?”

“Dedektif Çavuş Benton Smith ve Dedektif Jandarma Warren.”

“Başkaları cinayeti stres verici bulur, özellikle de kurban bir arkadaşımızsa, ama elbette siz sadece işinizi yapıyorsunuz, bir özür, bugünlerde pratik olarak hiç bir şey ifade etmiyor. Sanırım benim özelliklerimi, tam adımları ve adresimi almak isteyeceksiniz, eğer Westhalls hâlihazırda size bu bilgileri sunmamışsa tabi. Bir dairem var ama bırakmak zorundayım. Kiraya veren kişi ile biraz güçlük yaşıyorum, bu nedenle iş ortağımdan Miada Vale’deki evini talep ediyorum.”

Adresini verdi ve Jandarma Warren’in yazmasını bekledi, kocaman eli defterin üzerinde ihtiyatla hareket ediyordu.

Benton, “Peki ne iş yapıyorsunuz, Bay Boyton?” diye sordu.

“Beni bir aktör yerine koyabilirsiniz. Bir öz sermayem var ve zaman zaman olanak sağlandığında oynuyorum. Ayrıca sizin girişimci diye adlandırabileceğiniz biriyim. Fikirlerim var. Bazıları işe yarıyor ve bazıları da yaramıyor. Rol yaparken parlak fikirlerim olmuyor, ar-

kadařlarımđan yardım alıyorum. Ve eğer bunda başarı-sız olursam, işsizlik yardımını için devlete bakıyorum.”

“Burada ne yapıyorsun?” diye sordu Benton.

“Ne demek istiyorsun? Bu kulübeyi kiraladım. Onun için para ödedim. Tatildeyim. Burada yaptığım şey bu.”

“Ama neden bu zamanda? Aralık tatil için en uygun ay olamaz.”

Mavi gözler Benton’unkilere sabitlendi. “Ben de size burada ne yaptığınızı sorabilirdim. Sizden daha çok evimde gibi görünüyorum Çavuş. Ses çok İngilizce, yüz ise çok Hintli. Ayrıca, size görevi almanızda yardım etmiş olmalı. Kolay olamaz, seçtiğiniz meslek... Çalışma arkadaşlarınız için kolay değil, demek istiyorum. Renginiz hakkında saygısız ya da kaba bir sözle kendilerini işten atılmış ya da ırk ilişkileri mahkemesi önünde bulabilirler. Polis-kantini kültürünün zor bir parçası, öyle değil misiniz? Çocuklardan biri değil. Baş etmesi kolay olmasa gerek.”

Malcolm Warren yukarı baktı ve kafasını neredeyse fark edilmez bir şekilde salladı sanki delikteki insanların kazmaya devam ettikleri bir çukura yeni bir örnekle daha karşılaşıyordu, sonra defterine döndü, elleri yenisinden sayfanın üzerinde yavaşça hareket etmeye başladı.

Benton soğukkanlı bir şekilde “Lütfen soruma cevap verir misin? Başka bir şekilde sorayım. Özellikle bu anda neden buradasın,” diye sordu.

“Çünkü Bayan Gradwyn benden gelmemi istedi. Onun için hayatını değiştirecek öneme sahip bir operasyon için yer ayırtmıştı ve bir arkadaşının bir haftalık nekahet döneminde ona eşlik etmesini istiyordu. Bu kulübeye düzenli olarak gelirim, kuzenlerimin şüphesiz size bahsettiği gibi. Bu belki de asistan cerrah, Marcus, benim

kuzenim olduğu ve Rhoda'ya gelmesi için Manor'u ben önerdiğim içindi. Her neyse, bana ihtiyacı olduğunu söyledi ve ben de geldim. Bu sorunuzu cevaplıyor mu?"

"Tam olarak değil, Bay Boyton. Eğer burada bulunmanız için bu kadar istekliydi ise, neden Bay Chandler-Powell'a ziyaretçi istemediğini söyledi. O böyle söylüyor. Onu yalan söylemekle mi suçluyorsunuz?"

"Kelimeleri ağzıma tıkmayın, çavuş. Öyle olduğunu düşünmesem de, fikrini değiştirmiş olabilir. Bandajlar alınıp yara iyileşene kadar beni görmek istememiş olabilir ya da koca George ziyaretçilerin onun için zararlı olduğunu ve buna bir son vermesi gerektiğini söylemiş olabilir. Neler olduğunu nereden bilebilirim? Sadece benden gelmemi istediğini biliyorum ve o ayrılana kadar da burada kalacaktım."

"Ama ona yazılı bir mesaj gönderdiniz, değil mi? Bunu cep telefonunda bulduk: *Çok önemli bir şey oldu. Sana danışmam gerek. Lütfen beni gör, lütfen beni geri çevirme.* Bu çok önemli mesele neydi?"

Cevap vermedi. Boyton elleri ile yüzünü kapadı. Belki de Boyton'un duygularını gizlemek için kullandığı bir jestti ama aynı zamanda Boyton'a düşüncelerini düzene koymak için zaman kazandırıyordu. Birkaç dakika süren sessizlikten sonra Benton, "Peki, bu önemli konuyu görüşmek için buraya vardıktan sonra onu gördünüz mü?" diye sordu.

Boyton elleri üzerinden konuştu. "Nasıl yapabildim? Yapmadığımı biliyorsunuz. Beni operasyondan önce ya da sonra Manor'a sokmadılar. Ve cumartesi sabahı o ölmüştü."

"Size yeniden sormak zorundayım, Bay Boyton, bu önemli konu neydi?"

Ve şimdi Boyton Benton'a bakıyordu, sesi kontrollü idi. "Çok önemli değildi. Öyle göstermeye çalıştım. Para ile ilgili idi. Ben ve partnerimin iş için başka bir eve ihtiyacımız vardı, market açmak için uygun bir eve. Rhoda için gerçekten iyi bir yatırım olacaktı ve yardım edeceğimi umdum. Yara gittikten sonra onun için yeni bir hayat başlamış olacaktı, ilgilenebilirdi."

"Ve sanırım partneriniz de bunu doğrulayabilir?"

"Ev hakkında mı? Evet, yapabilirdi ama ona neden sormak istediğinizi anlamıyorum. Ona Rhoda'ya yaklaşıcağımı söylememiştim. Bunların hiçbiri sizi ilgilendirmez."

"Biz bir cinayetle ilgileniyoruz, Bay Boyton. Her şey bizi ilgilendirir. Ve eğer Bayan Gradwyn ile ilgileniyorsanız ve onun katilinin yakalandığını görmek istiyorsanız, sorularımıza tam ve doğru yanıtlar vererek bize yardım edebilirsiniz. Şüphesiz Londra'ya geri dönüp girişimcilik faaliyetlerinize devam etmek için heyecanlanıyorsunuz?"

"Hayır, bir hafta için rezervasyon yaptırdım ve bir hafta daha buradayım. Rhoda'ya yapacağımı söylediğim şey buydu ve bunu ona borçluyum. Burada neler olduğunu bulmak istiyorum."

Cevap Benton'u şaşırtmıştı. Şüphelilerin çoğu, şiddet içeren ölümlere aktif olarak katılma konusunda istekli olmadıkları sürece, kendileri ile cinayet arasına olabildiğince mesafe koymak isterlerdi. Boyton'un burada kulübede bulunması onlar için de kolaylık sağlıyordu ama onu yasal olarak tutuklamalarına karşı çıkıp Londra'ya geri dönmek isteyeceğini düşünüyordu.

"Rhoda Grawyn'i ne kadardır tanıyorsun ve nasıl tanıştınız?"

"Yaklaşık altı yıl önce çok da başarılı sayılmayacak bir *Godot'yu Beklerken* uyarlamasının turnesi sırasında tanıştık. Tiyatro okulundan yeni ayrılmıştım. Oyun sonunda bir içki partisinde tanıştık. Ürkütücü bir olaydı ama benim için bir şans oldu. Konuştuk. Ona bir sonraki hafta akşam yemeğine gitmeyi teklif ettim. Bundan sonra zaman zaman buluştuk, çok sık değil ama her zaman keyifli buluşmalardı, en azından benim açımdan. Size söylediğim gibi, benim arkadaşımdı, sevdiğim bir arkadaşımdı ve oyunum olmadığı zamanlarda bana yardım edenlerden bir tanesiydi. Çok sık ve çok fazla değil. Akşam yemeğinde buluştuğumuzda hesabı hep o öderdi. Size anlatamıyorum ve neden bunu denemem gerektiğini anlamıyorum. Bu sizi ilgilendirmez. Onu sevdim. Ona aşkıttım anlamında söylemiyorum, onu sevdim diyorum. Onun beni sevdiğini düşünmüyorum ama genellikle istediğim zaman beni görürdü. Onunla konuşabilirdim. Anne gibi değil ve cinsellikle de ilgili değildi, ama sevgiydi. Ve şimdi Manor'daki canavarlardan biri onu öldürdü ve onun kim olduğunu öğrenene kadar buradan ayrılmayacağım. Ve onun hakkında daha başka bir soruyu cevaplamayacağım. Ne hissettiysek hissetmişizdir. Bunun onun neden ya da nasıl öldüğü ile bir ilgisi yok. Ve eğer açıklayabilseydim de anlamazdınız. Sadece gülerdiniz."

Ağlamaya başlıyordu, gözyaşlarını silmek için bir girişimde bulunmadı.

Benton, "Neden sevgi hakkındaki bir şeye gülelim?" dedi ve düşündü, *Aman Tanrım, korkunç bir engel gibi görünüyor. Neden sevgisine gülelim. Neden, neden, neden sevgi hakkında bir şeye gülelim?* Ve beyninin içinde öten neşeli banal mırıltıyı duyabiliyordu. Eurovision Şarkı

Yarışması'nda iyi bir iş çıkarabilirdi. Boyton'un çökmüş yüzüne bakarak, *Duygu yeterince gerçek ama tam olarak nasıl bir duygu bu?* dedi.

Boyton kendini kontrol etmeyi başarabildi, hem de Benton'un tahmin ettiğinden daha hızlı bir şekilde. Boyton'un yüzüne bakarak bu değişimin bir aktörün duygu yelpazesinin bir dışavurumu olup olmadığını merak etti. "Perşembe akşamı saat on civarında. Londra'dan buraya geldim."

"Yani Bayan Gradwyn sizden onu götürmenizi rica etmedi?"

"Hayır istemedi ve ben de istemesini beklemiyordum. Araba kullanmayı sever, arabayla götürülmeyi değil. Her neyse, tahliller için orada erken bir saatte olması gerekiyordu ve ben de geceye kadar bekleyemedim. Yanıma sabah kahvaltısı için biraz yiyecek aldım, aksi takdirde orada bir yerde alışveriş yapmam gerekecekti. Vardığımı ve Rhoda'nın peşinden geleceğimi söylemem için Manor'u aradım ve Rhoda'nın uyuduğu söylendi. Onu ne zaman görebileceğimi sordum ve Holland Abla bana Rhoda'nın özellikle hiç ziyaretçi istemediğini söyledi, böylece onu dinlenmesi için bıraktım. Aslında kuzenlerimi aramayı düşündüm. Stone Cottage'in yanında ışıkların yandığı yerde oturuyorlar ama onların beni hoş karşılamayacağını düşündüm, özellikle de akşam ondan sonra. Bir saat kadar televizyon seyrettim ve sonra yatağa gittim. Cuma günü korkarım ki açıkta uyudum, bu nedenle bana saat on birden öncesine dair soru sormanız iyi olmaz, sonra tekrar Manor'u aradım ve bana operasyonun iyi geçtiği ve Rhoda'nın iyi olacağı söylendi. Ziyaretçi istemediğini tekrarladılar. Saat iki gibi köyün meyhanesinde kahvaltı yaptım, sonra araba sürdüm ve

biraz alışveriş yaptım. Sonra geri döndüm, akşam olmuştu. Cumartesi günü Manor'a gelen polis arabalarını gördüm ve Rhoda'nın cinayetini duydum. Sonunda aynasızları itip kapıya vardım ve kapıyı kırarak patronunuzun ayarladığı durumu gördüm. Ama zaten bunları biliyorsunuz."

Benton, "Cumartesi öğleden sonra yolunuzu zorla değiştirmeden önce Manor'a hiç girdiniz mi?" diye sordu.

"Hayır, bunu açıkladığımı düşünüyordum."

"Cuma öğleden sonra saat dört otuz ile cumartesi öğleden sonra cinayeti öğrendiğiniz zaman arasında geçen zamanda neler yaptınız? Özellikle cuma akşamı dışarı çıkıp çıkmadığınızı soruyorum. Bu çok önemli. Biri-lerini ya da bir şeyleri görmüş olabilirsiniz."

"Size dışarı çıkmadığımı söylemiştim, hiçbir şey ya da hiç kimseyi görmedim. On bire kadar yatakta yatıyordum."

"Hiç araba da mı görmediniz? Gece gelen hiç kimse?"

"Nereye gelen? Size on bire kadar yatakta yattığımı söyledim. Diyelim ki bir tank kapıma çarpsaydı, bunu duyardım ama hiçbir şey duymadım."

"Ama bir de Cressett Arms'ta içki içip akşam yemeği yediğiniz bir cuma akşamı var. Ana yolla kesişim yerindeki yoldan önündeki uzun bahçe ile ayrılan kulübeye gitmediniz mi? Rosemary Kulübesi adındaki yere?"

"Evet gittim ama orada kimse yoktu. Kulübe kapısındaki 'kiralık' ilanı ile boştu. Kulübenin sahibinin orada yaşayan kişiye dair bir adres bırakmış olmasını umdum. Bu küçük, kişisel ve önemsiz bir meseleydi. Ona Noel kartı göndermek için gitmiştim, bu kadar basiti. Bu-

nun cinayetle bir ilgisi olamaz. Mog gemişı sürekli tekrar ediyordu, kız arkadaşına bir Şey vermek üzere ziyaret etmiştim, eminim bu ilginç detayı size o anlatmıştır. Bu kanlı köyde kimse ağızını kapalı tutamıyor. Size söylüyorum, bunun Rhoda ile hiçbir ilgisi yoktu.”

“yle olduğunu iddia etmiyoruz Bay Boyton. Ama size geldiğinizden beri neler yaptığınız soruldu. Neden bunu anlatmadınız?”

“nk bunu unutmuştum. nemli değildi. Tamam, ğle yemeği için köydeki meyhaneye gittim. Kimseyi görmedim ve hiçbir Şey olmadı. Her bir ayrıntıyı hatırlayamam. zgnm, kafam karışık. Benimle oynamaya devam ederseniz bir avukat göndermek zorunda kalacağım.”

“Eğer gerekli olduğunu düşünüyorsanız bunu muhakkak yaparsınız. Ve gerçekten sizinle oyun oynandığınız düşünüyorsanız bunu resmi yollarla ifade etmelisiniz. Sizi tekrar sorguya çekebiliriz, siz ayrılmadan önce ya da Londra’da. Aynı zamanda eğer bahsetmeyi unuttuğunuz başka bir konu varsa, önemsiz dahi olsa, mümkün olan en hızlı Şekilde bizi bilgilendirin.”

Gitmek için ayağa kalktılar. Tam o anda Benton Gradywn’in vasiyeti hakkında soru sormadığını fark etti. Böyle bir bilgiyi unutmak büyük bir hata olurdu. Kendine kızdı, neredeyse düşünmeden konuştu.

“Bayan Gradwyn’in sevgili bir arkadaşı olduğunuzu söylüyorsunuz. Size hiç vasiyeti hakkında bir Şey söyledi mi, yararlanacağınıza dair bir ipucu? Son buluşmanızda belki? Ne zamandı?”

“Ivy’de Kasım’ın 21’inde. Vasiyetinden hiç bahsetmedi. Neden etsin ki? Vasiyetler ölümle ilgilidir. lmeyi beklemiyordu. Operasyon hayatını tehlikeye atacak bir

operasyon değildi. Neden vasiyeti hakkında konuşalım? Onu gördüğünüzü mü söylüyorsunuz?”

Ve şimdi, ses tonundaki bariz öfke yarı utanç dolu yarı umutluydu.

Benton dolaylı bir şekilde, “Hayır, onu görmedik. Sadece bir düşünceydi,” dedi.

Boyton kapıya kadar gitmedi, onu masada oturur vaziyette, kafası ellerinin arasında bıraktılar. Arkalarından bahçe kapısını kapatırken Old Police Cottage’e dönmeyi düşünüyorlardı.

Benton, “Pekâlâ, onun hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordu.

“Çok şey değil, çavuş. Çok parlak sayılmaz, değil mi? Ama onu bir katil olarak göremiyorum. Eğer Bayan Gradwyn’i öldürmek istediye neden onu buraya kadar takip etti? Londra’da daha fazla olanağı vardı. Ama bir suç ortağı olmadan bunu yapabileceğini düşünmüyorum.”

“Belki de Gradwyn’in kendisi, gizli bir gevezelik olduğunu düşündüğü şeyi bilmesine izin verdi. Ama operasyon gününde? Kesinlikle garip. Korkmuş, bu görüyor ama aynı zamanda heyecanlı da. Peki, neden hâlâ kalıyor? Rhoda Gradwyn’le konuşmak istediği önemli mesele hakkında yalan söylediğine dair bir his var içimde. Ama onu bir katil olarak görememe noktasında sana katılıyorum. Ve sanırım vasiyet hakkında da yanılıyor.”

Sessizce yürüdüler. Benton sınırı çok zorlayıp zorlamadığını düşünüyordu. DC (Jandarma polis) Warren için zor olmalı diye düşündü, ekibin bir parçası ama yine de başka bir ekibin üyesi. Sadece özel birim üyeleri akşam tartışmalarına kalabiliyor ama DC Warren büyük olasılıkla dışarıda tutulduğu için incinmekten ziyade

rahatlamış hissediyordur. Benton'a yediye kadar, özel bir ihtiyaç yoksa Wareham'a eşı ve çocuklarının yanına dönmek istediğini söylemişti. Hepsi değerini kanıtlıyordu ve Benton onu beğeniyor ve yanında onun gibi iki metre uzunluğunda kastan ibaret birinin bulunması onu rahatlatıyordu. Benton Waren'in ev hayatının çok fazla rahatsız olmaması konusuna özellikle dikkat ediyordu: Eşinin adı Cornish'ti ve Warren sabah yanında özel bir içle hazırlanmış altı Cornish böreğı ile geldi.

Dalgliesh kuzey yolculuğu hakkında çok az konuştu. Bu garip değildi ve Kate onun suskunluğunu rahatsız edici bulmadı; Dalgliesh'le sessizlik içinde bir yolculuk her zaman nadir olmuştur ve özel bir keyif verir. Droughton Dörtyol ağzı civarına geldiklerinde, sapaktan önce net yönergeler vermek için dikkatini topladı ve gelecek soruşturmayı düşünmeye başladı. Dalgliesh Revernd Curtis'e varışlarını haber vermek için telefon açmadı. Bir papazın pazar günü bulunması, gerçekten nadiren gerekli olan bir durumdu, eğer papaz evinde değilse mahallede bir yerde bulunabilirdi. Ayrıca sürpriz bir ziyaretin avantajları olabilirdi. Aradıkları adres 2 Balacava Gardens, şehrin ortasından geçen büyük Marland Yolu'nun beşinci dönüşü idi. Burada pazar sükuneti yoktu. Trafik yoğundu, parıldayan yolda arabalar, tırlar ve bir dizi otobüs vardı. Araba gürültülerinin arasında çok iyi bilinen 'Rudolph the Red Nosed Reindeer' (Rudolph, Kırmızı Burunlu Ren Geyiği) ezgisi sürekli çalıyordu. Şüphesiz merkezde 'Kış Festivali' belediyeye ait resmi dekorasyonlarla en uygun şekilde kutlanmaya başlamıştı ama en az imtiyaz sahibi yer olan otoyolda mağaza ve kafe sahiplerinin bireysel ve kontrol edilemeyen çabaları, yağmurdan ıslanmış fenerler, kırmızıdan sarıya sonra sarıdan yeşile dönüp duran lamba renkleri ve düzenli olarak süslenen Noel ağacı bir kutlamadan ziyade umutsuzluğa karşı bir savunma

harekatı gibi görünüyordu. Alış veriş yapanların yüzleri yağmurdan lekelenmiş araba camlarının ardından hayalet gibi görünüyordu.

Yolculukları boyunca devamlı yağan yağmurun bulanık görüntüsünü seyrederken, şehir içinde elverişli olmayan bir banliyödeki eski ve yeninin şekilsiz bir karışımı kadar karakersiz değil ama ihmal edilmiş ve yenilenmiş bir caddeye girmiş olabilirlerdi. Küçük dükkanların terasları korkulukların arkasından görünen bir dizi gökdelen görüntüsü ile bozulmuştu ve iyi korunmuş ve on sekizinci yüz yıla ait olduğu çok açık belli olan evlerinin kısa terasları ile kafelerin, bahis dükkanlarının ve cafcacı dükkan tabelalarının görüntüleri beklenmeyen bir tezat oluşturunuyordu. İnsanlar, yağan yağmurun altında kam-burlarını çıkarak, belirli bir amaçları olmaksızın yürüyor ya da dükkanların siperlikleri altında yağmurdan korunuyorlardı. Sadece bebeklerinin arabasını süren anneler, sıkıntılı ama kararlı bir enerjiye sahip görünüyorlardı.

Kate gökdelen görüntülerini gördüğü her an olduğu gibi suçlulukla tınlayan bir bunaltı ile kavga ediyordu. Böyle yerel otorite ve insanlığın umutsuzluğu namına dikilmiş bir anıt olan, vahşi dört köşe bir kutunun içinde doğmuş ve büyümüşü. Çocukluğundan beri kaçmak için bir istek duyardı, sokaklara sinmiş idrar kokusundan kaçıp kurtulmak istiyordu, sürekli bozulan asansör, duvar yazısı, Vandallık, kaba sesler. Ve kaçtı. Şimdi kendisine gökdelenlerde hayatın daha iyi olabileceğini söylüyor ama bu kişisel kurtuluşunda kendisinin ihanet edildiği kadar inkar da edilen, başkasına satamadığı bir parçasını hissetmeden buradan sürüp gidemezdi.

Kimse Aziz John'un kilisesini kaçıramazdı. Yolun solunda, Balaclava Gardens'la birleştiği köşesinde devasa Viktoryan bir binaydı. Kate, yerel bir cemaatin nasıl

olup da bu mimari sapmayı desteklediğini merak etti. Belli ki zor olmuştu. Geçit deliğinin dışındaki büyük reklam panosu, boyanmış termometre görünümlü bir yapı idi ve üç yüz elli pound yatırmaya değer olduğunu ispat etmeye çalışıyor gibiydi ve altında *Lütfen kulemizi kurtarmak için yardım edin*, yazıyordu.

Dalgliesh kilisenin dışına park etti ve hızlıca reklam panosuna bakmaya gitti. Tekrar koltuğuna otururken, "Saat yedide Low Mass (ayin parçası), on buçukta High Mass, saat altıda Evensong ve Vespers, pazar, çarşamba ve cumartesileri saat beşten yediye kadar itiraflar. Şanslıysak onu evde buluruz," dedi.

Kate, bu soruşturmayı Benton'la birlikte yürütmedikleri için minnettardı. Yıllarca süren, çeşitli şüpheli-lerle yaptığı soruşturma deneyimleri ona kabul edilmiş teknikleri ve ihtiyaç duyulduğunda çeşitli kişilikler karşısında yüz ifadesini değiştirebilmeyi öğretmişti. Ne zaman yumuşak ve duyarlı davranmanın gerekli olduğu ve ne zaman bunların bir zaaf gibi göründüğünü biliyordu. Asla sesini yükseltmemeyi ya da gözlerini bir bakıştan kaçırmamayı öğrenmişti. Ama bu şüpheliyi sorguya çekmek kolay olmayacaktı. Aynı şekilde, bir papazı bir cinayetin sanığı olarak düşünmek de güçtü ama belki de bir yabancıyı tek başınayken gecenin o geç saatinde durdurmasının utanç verici ya da belki korkutucu bir nedeni vardı. Ona Peder mi demeli miydi? Bunun değişik zamanlarda kullanıldığını duymuştu. Şehir merkezindeki sabah ayini çok-inançlı idi. Şehrin yerleşik kilisesine dair bildiği şeyler bilinçsiz olarak mimari ve edebiyat ve büyük galerideki sergilerden geliyordu. Kendisini insanlara ve hayata karşı ilgisi olan zeki bir insan olarak görüyordu ama sevdiği iş entelektüel merakını oldukça doyuruyordu. İnsan ilişkilerinde dürüstlüğe, zarafete, cesaret ve

gerçeğe olan kişisel inancının mistik bir temeli yoktu ve buna ihtiyacı da yoktu. Onu gönülsüzce büyüten büyü-kannesini, ona dinle ilgili tek bir öğüt vermişti ve o yaşta, sekiz yaşındayken bile, bunu yararsız bulmuştu.

“Büyükanne, Tanrı’ya inanıyor musun?” diye sordu.

“Ne saçma bir soru. Bu yaşta Tanrı hakkında şüphelenmeye başlamak istemezsin. Tanrı hakkında hatırlaman gereken tek şey var. Öleceğin zaman bir papaz çağır. Senin iyi olduğunu görecektir.”

“Ama diyelim ki öldüğümü bilmiyorum.”

“İnsanlar genellikle bilir. Zaman yeter, sonra kafanı Tanrı ile meşgul etmeye başlayabilirsin.”

Evet, o andan itibaren kafasını meşgul etmedi. AD bir papazın oğluydu ve daha önce de parsonlarla (bir bölgede kilisenin bütün yetkilerine sahip kişi) soruşturma yürütmüştü. Reverend Michael Curtis’le kim daha iyi baş ederdi?

Balacava Gardens’a döndüler. Burada eğer bir zamanlar bahçe diye bir şey vardiysa da şu anda seyrek ağaçlar bulunuyordu. Viktoryan teraslı evler hâlâ ayakta idi ama iki numara ve arkasındaki dört ya da beş numaralı evler, kırmızı tuğlalı çatılı modern evlerdi. İki numara sol taraflarındaki garaj ve ortasına çiçeklerin olduğu bir çimenlikle en büyük olanlarıydı. Garaj kapısı açıktı ve içeride W341 UDG plakalı lacivert bir araba duruyordu.

Kate zili çaldı. Her hangi bir cevaptan önce bir kadının seslenmesini ve bir çocuğun bağıırışını duydu. Biraz zaman sonra kilidin sesi duyuldu ve kapı açıldı. Genç bir kadın gördüler, güzel ve sarışındı. Pantolon ve gömlek giymişti ve sağ omzunda bir çocuk taşıyordu, iki ya-

nındaki iki çocuk ise, belli ki ikizdiler, pantolonunun iki yanından çekiştiriyordu. Annelerinin minyatürüydüler, her biri aynı yuvarlak yüz, kaküllü, buğday rengi saçlar ve yeni gelen iki kişiyi göz kırpmadan seyreden iri gözlere sahiptiler.

Dalgliesh görev kartını gösterdi. “Bayan Curtis? Ben Metropol Polisi’nden Amir Dalgliesh ve bu da Araştırmacı Dedektif Miskin. Buraya kocanızı görmek için geldik.”

Şaşırmıştı. “Metropol Polisi mi? Bu yeni bir şey. Zaman zaman polis gelirdi. Gökdelenlerdeki bazı gençler zaman zaman sorun çıkarıyorlar. İyiler aslında, yerel polis yani. Her neyse, lütfen içeri girin. Affedersiniz sizi beklettim ama çift kilitli kapı nedeniyle. Korkunç biliyorum ama geçen sene Michael’e iki kez saldırdılar. Bu nedenle buraya papaz evi olduğunu belirten bir ifade yazmak zorunda kaldık.” Sesinde en ufak bir heyecan belirtisi yoktu. “Michael, sevgilim. Met Polis’ten birileri burada.”

Muhterem Michael Curtis boynuna eski kolaj fuları gibi duran bir atkı takıyordu. Kate, Bayan Curtis kapının önünde, onların arkasında durduğu için memnundu. Ev onu soğuk gösteriyordu. Arkadan geldi ve tamamen dalgın bir şekilde ellerini sıktı. Eşinden büyüktü ama belki de görüldüğü kadar büyük değildi, kadının balıketi vücudunun karşılaşması karşısında onun eğilmiş hali tezat oluşturuyordu. Keşiş kakülü şeklinde kesilmiş kahverengi saçları ağarmaya başlamıştı ama kibar gözleri tetikte ve kurnazdı ve Kate’in ellerini yakaladığında kavrayışı güvenliydi. Karısı ve çocuklarının şaşkın ama sevgi dolu nakışlarıyla önündeki kapıyı işaret etti.

“Belki çalışma odasında?”

Kate’in beklediğinden daha büyük bir odaydı. Fran-

sız penceresi küçük bahçeye bakıyordu. Belli ki, çiçekleri düzeltmek ya da çimleri kesmek gibi bir girişimde bulunulmamıştı. Çocuklar için de küçük bir yer ayrılmıştı; bir merdiven, kum havuzu ve bir salıncak. Çeşitli oyuncaklar çimenlerin üzerine serilmişti. Çalışma odası kitap kokuyordu ve baygın bir tütsü kokusu vardı. Kalabalık bir sıra, duvara karşı konmuş, kitap ve dergilerle kaplı bir masa, modern bir gaz ocağı ve masanın sağında önünde diz çökmek için çarmıha gerilmiş İsa heykeli duruyordu. Ocağın önünde iki harap koltuk duruyordu.

Bay Curtis, "Sanırım bu koltukları oldukça rahat bulacaksınız," dedi.

Kendisi sıraya dönen sandalyeye oturup, elleri dizinde yüzünü onlara doğru döndü. Biraz şaşırmış ama tamamen endişesiz görünüyordu.

Dalglish, "Size arabanız hakkında soru sormak istiyoruz," dedi.

"Eski Ford'um hakkında mı? Onun alınıp bir suç için kullanıldığına inanamam. Yaşına göre oldukça güvenilirdir ama çok hızlı gitmez. Her hangi birinin onu şeytani amaçları için aldığına inanamam. Belki de görmüşsünüzdür. Garajdaydı. Tamamen iyi durumda."

"Cuma gecesi cinayet mahaline oldukça yakın bir yerde park etmiş bir halde görülmüş. Süren kişi kimse, cinayete dair bir şeyler görmüş olmasını umuyorum. Belki de başka bir araba park etmişti ya da birileri şüpheli bir şekilde davranıyordu. Cuma akşamı Dorset'te miydiniz Peder?"

"Dorset? Hayır, cuma günü beşten itibaren burada Parochial Kilise Meclisi'nde idim. Onun olduğu sırada, o gece arabamı kullanmıyordum. Bir arkadaşıma vermiştim, servis için almıştı ama şimdi bir araya getirilmesi gereken şeyler olduğunu görüyorum. Acil bir buluşması

vardı, çok heyecanlıydı ve arabamı ödünç almak istedi. Ben de eğer beni çağırırlarsa karımın bisikleti ile gidebileceğimi düşündüm. Eminim, yapabileceği bir şey olduğunda kendisi de bana yardım etmekten mutlu olurdu.”

“Arabayı ne zaman getirdi?”

“Dün sabah çok erken saatlerde olmalı, biz uyanmadan önce. Saat sekizdeki ayine gitmek için çıktığımda garajda onu gördüğümü hatırlıyorum. Aynanın üzerine bir teşekkür notu bırakmış ve benzin deposunu doldurmuştu. Her zaman düşünceli bir insan olduğunu düşündüm. Dorset mi demiştiniz? Bu uzun bir yolculuk. Ama şüpheli bir şey görmüş ya da bir kazayla karşılaşmış olsa beni arardı. Aslında, döndüğünden beri hiç konuşmadık.”

“Olay mahalinin yanındaki her hangi bir kişi önemin farkında olmadığı faydalı bilgilere sahip olabilir. O anda sıra dışı bir şey görmüş olması gerekmez. Adını ve adresini alabilir miyiz? Eğer burada yaşıyorsa onu şimdi görmemiz bize zaman kazandırır.”

“Okulumuz Droughton Cross Comprehensive’in başkanı, Stephen Collinsby. Onu şimdi okulda yakalayabilirsiniz. Okulda düzeni sağlayabilmek için genellikle pazar öğleden sonraları okula gider. Adresi sizin için yazacağım. Buraya çok yakındır. Güvenli bir şekilde gidebilirsiniz.”

Etrafında dönerek, sol eli ile çekmeceyi açıp iyice aradıktan sonra, boş bir kağıt buldu ve yazmaya başladı. Muntazam bir şekilde tutarak Dalglish’e uzattı ve Collinsby bizim yerel kahramanımızdır. Pekala, şimdi ulusal bir kahraman haline gelecek. Belki gazetelerde ya da televizyon programlarında eğitimle ilgili bir konuda ona rast gelmişsinizdir. Çok parlak bir adamdır. Droughton Cross Comprehensive’i tamamen değiştirdi. Sadece çoğu insanın destekleyeceği ama bazılarının hayata geçirmek

için çaba sarf etmeyeceği ilkelere dayanarak yaptı. Her çocuğun bütün hayatını geliştirebilecek bir yeteneği ya da entelektüel bir kabiliyeti olduğuna ve bunu keşfedip beslemenin ise okulun işi olduğuna inanır. Elbette, yardıma ihtiyaç duyuyor ve bütün halkı dahil ediyor, özellikle de aileleri. Ben okulun idarecisiyim, o yüzden yapabileceğim şeyi yaparım. Burada eksikliklerimi teksir eden orgcunun eşinin yardım ettiği iki kız ve iki oğlana iki haftada bir Latince dersleri veriyorum. Dil öğrenmek istedikleri için geliyorlar ve öğretmesi gerçekten çok keyifli çocuklar. Ve kilise müdürlerimizden biri eşi ile satranç kulübünü yönetiyor. Bu kulüpte hiç kimsenin bir şey başarabileceğine inanmadığı nadir bulunan yetenekte ve azim dolu çocuklar var. Ve eğer bütün ülkede satranç oynamama umudu ile okul şampiyonu olursan, bıçak taşımanın saygın bir şey olduğunu düşünmezsin. Bunun hakkında bu kadar gevezelik ettiğim için beni affedin ama Stephen'ı tanıdığımdan ve okul idarecisi olduğumdan beri eğitimle çok ilgilenmeye başladım. Ve garipliklere karşın iyi şeyler olması yüreklendirici oluyor. Stephen'le okul hakkında konuşmak için vaktiniz olursa eminim ki fikirleri karşısında çok şaşıracaksınız."

• Şimdi hepsi birlikte ayağa kalkıyordu. "Aman, kor-
karım size bir şey ikram etmeyi unuttum, iyice dikkatsiz
oldum. Bir çay ya da kahve içmek için kalmaz mıydı-
nız?" dedi. İçkilerin birden bire ortaya çıkmasını isterce-
sine garip bir ifadeyle etrafına baktı. "Eşim, bir kahve..."
Kapıya gitti, seslenmek üzereydi.

Dalgliesh, "Teşekkürler, Peder ama gitmek zorunda-
yız. Sanırım arabayı alsak iyi olacak. Hemen çıkmamız
gerekıyor. Bizi gördüğünüz ve yardım ettiğiniz için te-
şekkürler."

Arabada, emniyet kemerlerini taktıktan sonra, Dalg-

liesh kağıdı açıp Kate'e verdi. Peder Curtis okulu işaret eden okların bulunduğu oldukça detaylı küçük bir şema çizmişti. Neden Dalgliesh'in yürümeyi tercih etmediğini biliyordu. Gelecek soruşturma ne kadar açığa çıkmış olursa olsun geri dönüp Peder Curtis'i sorgulama riskini almak ihtiyatlı bir davranış olurdu.

Bir dakikalık sessizlikten sonra, Dalgliesh'in ruh halini anlamaya çalışıp, anlayacağını düşünerek sordu. "Sizce bu kötü olacak mı, bayım?" Stephen Collinsby için kötü olacak demek istemişti.

"Evet, Kate, sanırım olabilir."

Marland Yolu'ndaki gürültülü ve yoğun trafiğe geri döndüler. Yolculuk kolay değildi ve Kate, ikinci trafik ışığında durana kadar Dalgliesh'e talimatları vermek dışında konuşmadı, kendilerini daha sessiz bir yolda buldular.

"Bayım, Peder Curtis'in yolda olduğumuzu haber vermek için aradığını düşünüyor musunuz?"

"Evet, zeki bir adam. Biz ayrılır ayrılmaz birkaç kafa karıştırıcı parçayı bir araya koymuştur: Met'in dahil olması, rütbemiz... Bu sıradan bir soruşturma olsaydı neden bir amir ve araştırma dedektifi olsun ki? Arabasını erken saatte varışı ve arkadaşının sessizliği."

"Ama açık ki cinayet hakkında henüz bir şey bilmiyor."

"Yarın gazeteleri okuduğunda ya da haberleri dinlediğinde öğrenecek. Ben bile Collinsby'den şüphelendiğinden emin değilim ama arkadaşının başının dertte olduğunu biliyor. Bu nedenle okulu nasıl dönüştürdüğüne dair bütün detayları anlattı. Etkileyici bir tanıklıktı."

Kate bir sonraki sorudan önce tereddüt etti. Dalgliesh'in ona saygı duyduğunu ve çok sevdiğini biliyordu. Yıllar boyunca, duygularını disipline etmeyi öğrenmişti; ama düşüncelerinin özünde bunun umutsuz bir aşk olduğunu ve hep öyle kalacağını biliyordu, bu

ona kafasındakileri rahatça açma şansı vermiyordu. Sorulmaması gereken sorular vardı, ama bu soru?

Bir süre sessizce gözlerini Peder Curtis'in çiziminin üzerinde gezdirdi, sonra, "Arkadaşını uyaracağını biliyordunuz ama ona yapmamasını söylemediniz."

"Vicdani bir kavga ile beş uzun dakikasını geçirecek, bensiz bu beş dakika onun için daha zor geçecektir. Adamımız kaçmayacak."

Başka bir köşe daha. Peder Curtis, okulu 'çok yakın' olarak tarif ederken fazlasıyla iyimser davranmıştı. Yoksa dönüşler, arkadaşının ketumluluğu ya da birazdan yapacakları soruşturmanın endişesi mi yolun ona uzun gelmesine neden olmuştu?

Bir reklam panosu. Bazıları siyah boyayla *Şeytan İnternette* yazmış. Bunun altında, daha düzgün bir şekilde *Şeytan da Tanrı da yoktur* ifadesi yer alıyor. Sonra bir sonraki pano, bu sefer kırmızı ile yazılmış: *Tanrı yaşıyor. İş arıyor.* Bunu son olarak *Siktir git* takip ediyor.

Dalgliesh, 'Teolojik tartışmaya dair yaygın olmayan bir sonlandırma, ama nadiren bu kadar kabaca ifade edilir. Sanırım bu okul olmalı,' dedi. Büyükçe tırabzanları olan kiremit çatılı taştan Viktoryan döneme ait bir binaydı. Onu şaşırtan, oyun alanına açılan kapının kilitli olmasıydı. Ana binanın küçük ama daha gösterişli bir versiyonu belli ki aynı mimarın elinden çıkmış ve daha yeni görünen bir koridorla diğerine eklenmişti. Burada büyüklüğü ile gösterişini telafi etmek için bir adım atılmıştı. Pencerelerin sıraları, kıvrımlı taştan merdiven basamakları giriş kapısına uzanıyordu. Kate müdürün onları beklemesinden şüpheleniyordu. Yaklaşık Dalgliesh'le aynı uzunlukta, orta yaşlarında eski bir pantolon ve dizleri deri yamalı bir kazak giymiş, gözlüklü bir adam gördü.

‘Eğer biraz beklerseniz, oyun alanının kapısını kilitliyorum. Zil yok, bu nedenle umarım yolu bulabilirsiniz,’ dedi ve bir dakika içinde onlara katıldı.

Dalgliesh görev kartını gösterip Kate’i tanıştıtırırken bekledi, sonra kısaca, ‘Sizi bekliyordum. Çalışma odamda konuşalım,’ dedi.

Mobilya kaplı giriş salonu boyunca onu takip ederken, Kate kendi okuluna geri dönmüştü; çitler, kağıt kokusu, temizlik malzemeleri, boya. Tebeşir kokusu yoktu. Öğretmenler hâlâ kullanıyorlar mıydı? Karatahtalar yerlerini bilgisayarlara bırakmışlardı; ilköğretim okullarında bile. Ama birkaç açık kapıdan göz attığında sınıf görmedi. Belki de müdürün evi şimdi tamamen işine, seminer odalarına ya da yönetime adanmıştı. Ama onun bu binada yaşamadığı aşikardı.

Onların koridordan geçmesine izin vermek için kenarda bekledi. Konferans odası ile çalışma ve oturma odası karşımı bir yerdi. Pencerenin önüne yerleştirilmiş kare bir masanın etrafında altı sandalye vardı, kitap rafları neredeyse iki duvarı kaplıyordu. Duvarların biri tamamen okul fotoğrafları ile kaplanmıştı; satranç kulübü, gümüş kupayı tutan kaptanın fotoğrafı, futbol ve yüzme takımları, Noel görüntüleri, Macbeth gibi görünen bir oyundan sahneler; her zaman Macbeth değil midir, kısa, uygun, kanlı, öğrenmesi çok zor olmayan. Açık bir kapı küçük bir mutfak olduğu aşikar olan bir yere açılıyordu. Kahve kokuyordu.

Collinsby iki sandalye çıkardı ve “Bunu resmi bir ziyaret olarak algılıyorum. Buraya oturalım mı?” dedi.

Dalgliesh sağında, Kate solunda olacak şekilde masanın başına oturdu. Şimdi Kate ona kısa bir süre için bakabiliyordu ama çok daha yakından. İyi bir yüz gördü, duyarlı ve sağlam bir çene, bankanın rakiplerinden daha

üstün olduğunu göstermek için seçilmiş reklam yüzlerinden biri gibi görünüyordu. Kate'in beklediğinden daha genç görünüyordu, belki de bu hafta sonu kıyafetlerinin gayri resmi havası nedeniyle ve bu kadar yorgun görünmeseydi belki de gençliğin aldırılmaz güveni içinde olduğu söylenebilirdi. Onunkilerle kısa bir an için buluşan ve Dalgliesh'e dönen gri gözlerden bitkinlik akıyordu. Ama konuşmaya başladığında sesi şaşırtıcı şekilde genç geliyordu.

Dalgliesh, "Dorset'te Stoke Cheverell'deki bir evde yaşlı bir kadının şüpheli ölümünü araştırıyoruz. W341 UDG plakalı bir Ford Focus saat 11.35 ile 11.40 arasında kadının öldüğü evin yakınlarına park etmiş. Bu geçen cuma, Aralık ayının on dördü. Bize o tarihte bir araba ödünç aldığınız söylendi. Oraya mı sürüyordunuz?"

'Evet, oradaydım.'

'Hangi koşullarda, Bay Collinsby?'

Ve şimdi Collinsby kendini yukarı doğru kaldırdı. Dalgliesh'le konuşurken, 'Bir bildiri yazmak istiyorum. Resmi bir bildiri değil, ileride yazmam gerektiğini hissetsem de. Size nereden orada olduğumu açıklamak istiyorum ve olayları zihnime geldiği şekilde, kulağınıza nasıl geleceği hakkında düşünmeden aktarmak istiyorum. Sorularınız olduğunu biliyorum ve onlara cevap vermeye çalışacağım ama önce size yorum yapmadan gerçeği olduğu gibi aktarayım. Yani olanları kendi cümlelerimle anlatacağım ama aşka hangi sözler var ki?'

Dalgliesh, 'Belki de en iyisi bir şekilde başlamaktır,' dedi.

'Çok uzatmamaya çalışacağım. Hikaye karmaşık bir hal almaya başladı ama temelde çok basit. Daha önceki hayatıma, aileme, çocukluğuma dair ayrıntılara girmeyeceğim. Sadece çocukluğumdan beri öğretmek istedi-

ğimi söyleyebilirim. Bir dil bilimi okulundan mezun oldum ve sonra Oxford'dan belediye ödülü aldım. Tarih okudum. Derece aldıktan sonra Londra Üniversitesi'nde Eğitim'de diploma almak için bir eğitim kursundan yer kazandım. Bu bir yıl aldı. Bir kez diploma aldıktan sonra bir işe başlamadan önce bir yıl boşta kalmaya karar verdim. Akademik havayı yeteri kadar soluduğumu ve öğretmenliğe başlamadan önce gezmeye, insanlarla tanışmaya ihtiyacım olduğunu düşündüm. Üzgünüm, kendimle ilgili fazla konuştum. Londra Üniversitesi'nde yer aldığım ana dönmemiz gerekiyor.'

'Ailem her zaman fakirdi, çok fakir değil ama her kuruşun hesabı yapılıyordu ve ben ya burslarımdan keserek ya da tatillerde çalışarak geçiniyordum. Bu nedenle Londra'ya geldiğimde yaşamak için ucuz bir yer aramaya başladım. Şehir merkezi çok pahalıydı ve ben de başka bir yer bakmak zorunda kaldım. Ben Gidea Park'a yerleşmeden bir sene önce oraya yerleşmiş bir arkadaşım bana Essex'i önerdi ve ben de orada kalmayı denedim. Onu ziyarete gittiğimde bir tütüncü dükkanının dışındaki reklam panosunda Silford Green'den bir öğrenci için uygun bir oda ilanı gördüm ve East London Line'dan sadece iki durak ilerideydi. Bir telefon numarası vardı ve ben de arayıp eve gittim. Ev Stanley Beale, eşi ve iki kızlarının oturduğu yarı müstakil bir evdi. Shirley, on bir yaşındaydı ve kardeşi Lucy sekiz yaşındaydı. Ayrıca anneanneleri de onlarla birlikte yaşıyordu. Bir kiracı için gerçekten yerleri yoktu. Büyükanne en geniş odayı iki kız kardeşle paylaşıyordu ve Bay ve Bayan Beale de arkadaki diğer yatak odasını kullanıyorlardı. Ama ucuzdu, durağa yakındı, yolculuk hızlıydı ve kolaydı. İlk hafta kabus gibiydi. Karı ve koca sürekli bağırışıyordu, büyükanne ters ve öfkeli bir kadındı ve ne zaman karşılaşsak

pansiyonu, belediye meclisi, kızının sürekli kaybolması ile damadının ısrarlı cimriliği bu durumunun aynı şekilde devam etmesine neden oluyordu. Çoğu günlerde Londra'da olduğum ve Üniversite kütüphanesinde geç saatlere kadar çalıştığım için bu aile kavgalarından uzak kalıyordum. Dönüşümden sonra bir iki hafta içinde, birkaç şiddetli tartışma sonrasında Beale sonunda evden gitti. Ben de aynı şeyi yapabilirdim ama beni orada tutan küçük kız Lucy oldu.'

Durdu. Sessizlik uzadı ve kimse sessizliği bozmadı. Dalgliesh'e bakmak için kafasını uzattı ve Kate gördüğü acı dolu yüze bakmakta zorlandı.

'Onu size nasıl tarif etsem bilemiyorum? Anlamanızı nasıl sağlayabilirim? Büyüleyici bir çocuktur. Güzeldi ama bundan daha fazlası da var. Zarifti, kibardı ve çok zekiydi. Eve erken gelmeye başladım, böylece odamda çalışıyordum ve Lucy uyumadan önce benim yanıma geliyordu. Kapımı çaldı ve ben çalışırken sessizce oturup okurdu. Eve kitaplar getirirdim ve ben kendime bir kahve ve ona da bir içecek hazırlamak için durduğumda konuşurduk. Sorularını cevaplamaya çalışırdım. Okuduğu kitap hakkında konuşurduk. Onu şimdi görebiliyorum. Kıyafetleri sanki annesi eskiciden almış gibi görünüyordu, kışın şekilsiz örme bir hırkanın altından uzun yazlık kıyafetler, kısa çoraplar ve sandalet giyerdi. Üşürse asla söylemezdi. Bazı hafta sonları onu Londra'ya bir müze ya da galeriye götürürdüm. Asla problem olmazdı, annesi aksine memnun olurdu, özellikle eve erkeğini getirdiği zamanlarda. Neler döndüğünü elbette biliyordum ama bu benim sorumluluğumda değildi. Lucy olmasaydı kalmazdım. Onu sevdim.'

Tekrar sessizlik oldu. "Biliyorum, şimdi soracaksınız. Bu cinsel bir ilişki miydi? Söyleyebileceğim sadece

bu düşüncenin bile benim için bir küfür sayılacağıdır. Ona kesinlikle bu amaçla dokunmadım. Ama sevgiydi. Ve sevgi de her zaman bir yere kadar fiziksel değildir? Güzellik ve zarafet dolu bir insan sevilmez mi? Cinsel olarak değil ama fiziksel olarak? Gördüğünüz gibi bir okul müdürüyüm. Sorulabilecek bütün soruları biliyorum. Uygunsuz bir hareket oldu mu? Ağlayan bir çocuğun omuzlarına kolunu koymanın uygunsuz olduğu söylenebilir mi? Hayır, uygunsuz değildi? Ama bana kim inanır?”

Uzun bir sessizlik oldu. Bir dakika sonra Dalgliesh, ‘Bu anda, Shirley Beale, şu anda Sharon Bateman, evde yaşıyor muydu?’ diye sordu.

‘Evet, büyük kardeş, zor, huysuz, iletişim kurmayan bir çocuktü. Kardeş olduklarına inanmak güçtü. İnsanlara gözünü dikerek bakmak, konuşmamak, sadece bakmak ve suçlayıcı bakışlar atmak gibi rahatsız edici alışkanlıkları vardı. Sanırım mutsuz olduğunu fark etmeliydim. Bir kez Lucy’ye onunla Londra’ya Westminster Abbey’e gitmeyi planlarken ona Shirley de gelebilir demiştim ve Lucy “Evet, ona bunu sor,” dedi ve ben sordum. Aldığım cevabı hatırlamıyorum; benim gibi sıkıcı biriyle, sıkıcı Londra’ya gitmemek sıkıcı Abbey’i görmemek gibi bir şeydi. Ama ona soruyu sorduğum ve o da reddetti için rahatlamış hissettiğimi hatırlıyorum. Bundan sonra onu bir daha rahatsız etmek istemedim. Sanırım onun neler hissettiğini fark etmeliydim, ihmal, reddedilme ama yirmi iki yaşındaydım ve onun acısını fark edecek ya da onunla uğraşacak kadar duyarlı değildim.’

Ve şimdi Kate araya girdi. ‘Bununla uğraşmak sizin sorumluluğunuzda mıydı? Onun babası değildiniz. Eğer ailede yanlış giden bir şeyler varsa bu onların çözmesi gereken bir problem di.’

Ona neredeyse, görüldüğü kadarıyla, bir ferahlama duygusuyla döndü. 'Şimdi kendime söylediğim şey de bu. Benim için rahat bir ev değildi ve onlar için de. Eğer Lucy olmasa başka bir yer arardım. Onun için sene sonuna kadar orada kaldım. Diplomalı bir öğretmen olduktan sonra planlanmış bir yolculuğa başladım. Paris'e yaptığım okul gezisi dışında hiç ülke dışında bulunmadım ve ilk kez çok bilinen yerlere gittim: Roma, Madrid; Viyana, Siena, Verona ve sonra Hindistan ve Sri Lanka. İlk başta Lucy'e kart gönderiyordum, bazen haftada iki kez.'

Dalglish, 'Lucy'nin kartlarınızı almamış olması çok büyük bir olasılık. Shirley önlemiş olabilir. Yarısı kesilmiş bir şekilde Cheverell Stones'a gömülmüşlerdi,' dedi.

Taşların ne olduğunu açıklamadı. Ama sonra, bunu yapmalı mıydı, diye düşündü Kate.

'Bir süre sonra onları göndermeyi bıraktım, Lucy'nin beni unuttuğunu ya da okul nedeniyle çok yoğun olduğunu düşündüm. O zaman çok etkilenmişim ama çok uzun sürmedi. Ve korkunç olan da şu; bir şekilde rahatlamıştım. Kendim için bir kariyer oluşturmıştım. Lucy bir eğlence olduğu kadar bir sorumluluk da olabilirdi. Ve ben bir yetişkinin aşkını arıyordum, hepimiz genç değil miyiz? Cinayeti Sri Lanka'da öğrendim. Bir an için hastalandım, şok geçirdim ve dehşete düştüm ve elbette sevdiğim çocuk için acı çektim. Sonra Lucy ile geçirdiğim bir yılı düşündüm, bir rüya gibiydi ve masum bir çocuğun ölümü karşısında duyduğum acı tarifsizdi. Belki şimdi bir çocuğum olduğu için böyle değerlendiriyorum. Kederlerini paylaşmak için anneye ya da anneye bir şey yazmadım. Hiç kimseye aileyi bildiğimden bahsetmedim. Ölümü karşısında kesinlikle bir sorumluluk hissetmiyordum. Sorumluluğum yoktu. İletişim kurmaya devam etmediğim için biraz pişmanlık ve utanç duy-

yordum ama bu da geçti. Eve döndüğümde bile polis benimle ilişkiye geçip soruşturma yapmadı. Neden yap-sınlardı? Shirley itiraf etmişti ve kanıtlar çok güçlüydü. İnsanların bulabileceği tek açıklama Lucy'yi çok güzel olduğu için öldürdüğüydü.'

Bir anlık bir sessizlik oldu ve Dalgliesh konuştu. 'Shirley Beale sizinle ne zaman temasa geçti?'

"Kasım'ın otuzunda ondan bir mektup aldım. Bel-li ki eğitimle ilgili çıktığım bir eğitim programında beni görmüştü. Beni tanımış ve çalıştığım okulun adını kay-detmişti. Mektup basitçe beni hatırladığını ve beni hâlâ sevdiğini ve beni görmeye ihtiyacı olduğunu söylüyor-du. Bana Cheverell Manor'da çalıştığını söyledi ve bana yolu tarif etti ve buluşmayı önerdi. Mektup beni çok korkuttu. Beni hâlâ sevdiğini söylerken neyi kastettiğini anlamıyordum. Beni hiç sevmedi ya da bana en ufak bir şekilde ilgi göstermedi, ben de ona. Çok zayıfça ve akıl-sızca davrandım. Mektubu yaktım ve onu gördüğümü dahi unutmaya çalıştım. On gün sonra tekrar mektup geldi. Bu sefer beni tehdit ediyordu. Beni görmesi gerek-tiğini ve eğer ben gelmezsem bütün dünyaya onu nasıl reddettiğimi anlatacağını söyledi. Uygun cevabın ne ola-cağını hâlâ bilemiyordum. Belki de eşime haber vermek ve hatta polisi bilgilendirmektir. Ama onları Lucy ve Shir-ley ile ilişkim konusunda ikna edebilecek miydim? En iyi plana karar verdim, en azından başlangıçta, onu görüp hayallerinden uyandırmak iyi olabilirdi. Bana Cheverell Stones yakınlarındaki park yerinde gece yarısı buluşmak için randevu verdi. Hatta dikkatlice çizilmiş küçük bir harita gönderdi. Mektup, 'Seni bulmuş olmak harika. Bir daha asla birbirimizi bırakmayalım,' diyerek bitiyordu."

Dalgliesh, 'Mektup sizde mi?' diye sordu.

'Hayır. Yine aptalca davrandım. Yolculuk sırasında

onu yanıma aldım ve park yerine gittiğimde arabanın çakmağını kullanarak onu yaktım. Sanırım hâlâ bu mektubu aldığımı kabul etmek istemiyordum.'

'Ve onunla buluştunuz mu?'

'Evet, buluştuk ve taşların orada, ayarladığı gibi. Ona el sıkışmak için bile dokunmadım, o da bunu umuyor gibi görünmüyordu. Beni tiksindiriyordu. Daha rahat olacağını düşünerek arabaya dönmeyi önerdim ve yan yana oturduk. Bana, Lucy aklımı çelse bile –kullandığı kelime buydu– beni sevdiğini söyledi. Lucy'yi beni kıskandığı için öldürdüğünü söyledi ama şimdi cezasını çekmişti. Bu beni sevmekte özgür olduğu anlamına geliyordu. Benimle evlenmek ve benden çocuk sahibi olmak istiyordu. Büyük bir sakinlikle, neredeyse hiç duygusuz bir şekilde ama korkunç bir istekle söyledikleri buydu. Öne doğru baktı ve benimle konuşurken bana baktığını bile düşünmüyorum. Kibarca, evlendiğimi ve bir çocuğum olduğunu ve aramızda hiçbir şey olamayacağını söyledim. Ona arkadaşlık dahi önermedim, nasıl yapabilirdim? Tek istediğim onu bir kez daha görmemektir. Garip ve korkutucuydu. Ona evlendiğimi söylediğimde bunun bizi durdurmak zorunda olmadığını söyledi. Boşanabilirdim. Birlikte çocuklarımızı olurdu ve benim oğluma da bakardı.'

Konuşurken yere bakıyordu, elleri masayı kavramıştı. Şimdi yüzünü Dalglish'e döndü ve Kate gözlerindeki korku ve acıyı görebiliyordu.

'Çocuklarıma bakmak! Onunla aynı evde olmak dahi, ailemi sonlandırmak beni dehşete düşürdü. Sanırım yine düşündüklerimde yanılmıştım. Onu anlamalıydım ama tek istediğim korku, ondan uzak kalma isteği ve zaman kazanmaktır. Bunu yalan söyleyerek yaptım. Karımla konuşacağımı ama umutlanmaması gerektiğini

söyledim. En azından açıkça ifade ettiğimi düşünüyordum. Sonra ayrıldık, tekrar bana dokunmadan uzaklaştı. Karanlıkta kaybolurken onu izledim.'

Dalgliesh 'Manor'a hiç girdiniz mi?' diye sordu.

'Hayır.'

'Sizden bunu istedi mi?'

'Hayır.'

'Park ederken birilerini gördünüz mü?'

'Kimseyi görmedim. Shirley arabadan indiği dakikada oradan ayrıldım. Kimseyi görmedim.'

'O gece hastalardan biri öldürüldü. Shirley Beale size bundan sorumlu olduğunu ima edebilecek herhangi bir şey söyledi mi?'

'Hiçbir şey. Orada çalıştığından başka.'

'Manor'u ilk o zaman mı duydunuz?' 'Evet, ilk kez. Haberlerde hiçbir şey yoktu, kesinlikle ve pazar gazetelerinde de. Kaçırmış olamam.' 'Henüz bir şey yok. Ama büyük olasılıkla yarın sabah olacak. Eşinizle Shirley Beale hakkında konuştunuz mu?'

'Hayır. Henüz değil. Sanırım reddediyordum, Shirley'den bir daha haber almamayı umarak, onu birlikte bir geleceğimiz olmadığına ikna etmiş olmayı umuyordum. Hepsi tamamen fantastikti, gerçek dışı, bir kabus gibi. Bildiğiniz gibi, yolculuk için Michael Curtis'in arabasını almıştım ve Shirley bir kez daha yazarsa ona güvenebileceğimi düşünüyordum. Akıllı, güvenilebilir ve duyarlı olduğunu bildiğim birilerine anlatmaya umutsuzca ihtiyacım vardı. En azından bana ne yapmam gerektiği konusunda öğüt verebilirdi. Ancak o zaman eşimle görüşebilirdim. Elbette, eğer Shirley geçmişimi herkese açıklarsa, bunun kariyerimi mahvedeceğini biliyordum.'

Ve şimdi yine Kate konuştu. 'Ama elbette eğer gerçek kabul edilmezse. Açıkça yalnız ve ihmal edilmiş bir çocuğa incelik ve ilgi gösterdiniz. O zaman sadece yirmi iki yaşındaydınız. Lucy ile arkadaşlığınızın onu ölüme götüreceğini bilemezsiniz. Bu ölümden sorumlu değilsiniz. Shirley Beale dışında hiç kimse değil. Yalnızdı ve onun da ihtiyacı vardı ama onun mutsuzluğunun da sorumlusu siz değildiniz.'

'Ama ben sorumluydum. Doğrudan değil, dolaylı bir şekilde. Eğer Lucy benimle tanışmış olsaydı, şimdi yaşıyor olacaktı.'

Kate'in sesi aceleci ve zorlayıcıydı. 'Öyle mi? Kısırkançlık için başka bir neden olamaz mıydı? Özellikle de genç bir kız olduğunda ve erkek arkadaşları olan, ilgi çeken, sevgi bulan Lucy olduğunda? Nelerin olabileceğini söyleyemezsiniz. Bütün davranışlarımızın uzun dönemli sonuçlarından ahlaken sorumlu tutulamayız.'

Durdu, yüzü dağılmıştı ve Dalglish'e baktı. Ne düşündüğünü biliyordu. Zavallı ve öfkeli bir şekilde konuşmuştu ama bu duyguları açığa çıkararak profesyonel olmayan bir şekilde davranmıştı. Hiçbir cinayet vakasında hiçbir şüpheliye soruşturmacıların kendi yanlarında olduğu hissettirilmemeliydi.

Şimdi Dalglish Collinsby'la doğrudan konuştu. 'Bu gerçekleri burada tarif ettiğiniz şekilde anlatan bir ifade vermenizi isterim. Sharon Bateman'la soruşturma yaptıktan sonra çok büyük olasılıkla sizinle yeniden görüşmemiz gerekecek. Buraya kadar bize anlattıklarınız hiçbir şey ifade etmiyor, gerçek kimliğini bile. Ve eğer hapis-haneden salıverilmesinden sonra en az dört yılı toplum içinde geçirdiyse bu durumda hâlâ süpervizyon görüyor olmalı. Ama lütfen özel adresinizi ifadeye ekleyin, size

evden nasıl ulaşacağımızı bilmemiz gerek.' Çantadan uzanıp resmi bir form aldı ve ona uzattı.

Collinsby 'Bunu masanın üzerine bırakacağım, ı ışık burada daha iyi,' dedi ve arkası onlara dönük bir şekilde oturdu. Sonra döndü ve 'Affedersiniz, size çay ya da kahve ikram etmedim. Eğer dedektif yapmak isterse, gerekli olan her şey diğer odada. Bu biraz zaman alabilir.' dedi.

"Dalgliesh, 'Onu göreceğim,' dedi ve kapıyı açık bırakarak yandaki odaya gitti. Isıtıcının sesi geliyordu. Kate birkaç dakika bekledi ve sonra ona katılmaya gitti, süt için küçük bir buzdolabına uzandı. Dalgliesh üç fincan, bir şekerlik ve süt kabının bulunduğu tepside bir fincanı yazmaya devam eden Collinsby'nin yanındaki sehpa bıraktı. Collinsby ona bakmadan elini uzattı ve kahveyi yanına doğru çekti. Ne süt ne de şeker aldı. Kate aşırı yorgun hissediyordu ama koltukta yana doğru eğilmemek için kendini tuttu.

Otuz dakika sonra Collinsby sayfaları çevirdi ve Dalgliesh'e verdi. 'Şimdi bitti. Nesnel yazmaya çalıştım. Herhangi bir açıklama yapmaya çalışmadım. İmzalamamı ister misiniz?'

Dalgliesh sayfaları uzattı ve imzalattı. Kate ve o montlarını aldılar ve gitmeye hazırlandılar. Sanki çocuklarının gelişimi hakkında konuşmaya gelen veliler gibi Collinsby resmi bir şekilde, 'Sizi okulda görmek güzeldi. Kapıya kadar geçireyim. Benimle tekrar konuşma ihtiyacı duyarsanız, irtibata geçmeye çekinmeyin,' dedi.

Ön kapıyı kilitledi ve onlarla birlikte bahçe kapısına kadar gitti. Onu en son görüşlerinde, parmaklıkların arkasında hapsolmuş solgun bir adam görüntüsündeydi. Sonra kapıyı kapattı, merdivenlerden okula ilerledi ve geriye bakmadan içeri girdi.

Arabada, Dalgliesh okuma lambasını yaktı ve hari-tayı açtı. 'En iyi rota güney M1, sonra M25 ve sonra M3 gibi görünüyor. Acıkmış olmalısın. İkimizin de yemek yemesi gerekiyor ve burası bunun için çok uygun bir yer gibi görünmüyor.'

Kate okuldan, kasabadan ve geçen bir saatin anıla-rından uzaklaştığı için kendini üzüntülü buldu. Motor yolunda bir yerlerde duramaz mıyız? Yemek için demi-yorum ama belki bir sandviç alabiliriz.'

Düşen birkaç iri damla dışında yağmur durmuştu, kaportanın altından benzin gibi yapışkan akıyordu. Mo-tor yoluna çıktıklarında Kate, 'Bay Collinsby'e yaptığım şey nedeniyle üzgünüm. Bir şüphelinin duygularına ortak olmak profesyonelce bir davranış değildi,' dedi. Devam etmek istedi ama sesi çatlamıştı ve sadece tekrar 'Üzgünüm, bayım,' diyebilirdi.

Dalgliesh ona bakmadı. 'Merhametle konuştun. Bir cinayet soruşturmasında merhamet duymak çok tehlike-li olabilir ama bunu tamamen hissetme kapasitesini yitir-mek kadar tehlikeli değil. Zararı yok.'

Ama gözyaşları sessizce akmaya başladı ve Dalg-liesh, gözünü yoldan ayırmadan onu yalnız bıraktı. Yol hayal gibi akıyordu, güney trafiğinin ağır ritmiyle ağaç-ları gerilerinde bırakarak ilerliyorlardı. *Servisler* yazan işareti gördüklerinde, Dalgliesh solaklar için ayrılan şe-ride girdi. Araba park etmek için boş bir yer buldu ve motoru durdurdu.

İşık ve renk saçan bir binaya girdiler. Her kafe ve dükkan Noel dekorasyonları ile doluydu ve köşede büyük oranda görmezden gelinen amatör bir koro ila-hiler söylüyor ve bağış topluyordu. Tuvalete gittiler ve iki sandviç ve iki kahve alıp arabaya döndüler. Yerken,

Dalgliesh Benton'u aradı ve ona durumu anlattı, yirmi dakika içinde yollarına geri dönmüşlerdi.

Kate'in yüzüne bakarken, yorgunlunu açığa vurmamak için gerdiği yüzüne, 'Uzun bir gün oldu ve henüz sona ermedi. Neden koltuğu geriye yaslayıp uyumaya çalışmıyorsun?' diye sordu.

'Ben iyiyim bayım.'

'İkimizin de uyanık kalması için bir neden yok. Arka koltukta bir örtü var, eğer alırsan. Seni uygun bir anda uyandırırım.'

Işığı azaltırken yorgunluğa karşı direniyordu. Koltuğunu arkaya yasladı ve kendini yerleştirdi, örtüyü yüzünü açıkta bırakacak şekilde üzerine örttü ve yüzünü ona doğru döndü. Bir an uykuya daldı. O kadar sessizce uyuyordu ki Dalgliesh uyuduğunu çok zorlukla fark etti. Yüzüne bakarken, günün tüm gerginliğini üzerinden attı, bunun ne kadar iyi bir yüz olduğunu düşünüyordu; güzel değil, kesinlikle klasik anlamda güzel değil ama iyi bir yüz, dürüst, açık, bakması keyif veren, bozulmamış bir yüz. Yıllarca uzun, açık kahverengi saçlarını açık bırakmıştı, şimdi ise kestirdiği saçları omuzlarına dökülüyordu. Ondandır, verebileceğinden fazlasını beklediğini biliyordu; ama ona verdiği değer verdiği bir şey, arkadaşlık, güven, saygı ve ilgiydi. Ama o daha fazlasını istiyordu. Ama şimdi emin değildi.

Sonra, Özel Araştırma Ekibi, başka bir ekibe dahil edilecekti. Geleceği ile ilgili kararı kendi verecekti. Kate şef dedektif mertebesine yükselebilirdi? Ama ya sonra? Sonunda yalnız seyahat etmekten yorulacağını düşündü. Gelecek istasyonda motoru durdurdu. Kıpırdamadı. Örtüyü onu iyice kavrayacak şekilde etrafına doladı ve kendine kısa bir mola verdi. On dakika sonra yeniden trafiğin içine daldı ve gecenin içinde güney batıya doğru ilerledi.

Bir önceki günün yorgunluğu ve travmasına rağmen, Kate güne tazelenmiş bir şekilde uyandı. Dalgliesh'in ve kendisinin Droughton'dan geç dönüşleri üzerine, ekibin genel soruşturma değerlendirmesi kısa süreli ama çok etkili oldu. Rhoda Gradwyn'in cesedine yapılan otopsinin sonuçları öğleden sonra geç bir saatte belli oldu. Dr. Glenister'in raporları her zaman kapsamlı olurdu ama bu defa karmaşık ve şaşırtıcı olmayan bir sonuç çıktı. Bayan Gradwyn zengin bir kadındı ve bu da umuda ve doyuma işaret ediyordu. İki ölümcül kararı –yarasının izini düzeltmek ve Cheverell Manor'da operasyon geçirmek– onu yedi kelimenin özetlediği sona doğru götürdü. *Elle sıkılmak suretiyle oluşan asfeksi sonucu ölüm.* Dalgliesh ve Benton raporu okurken, Kate tanıdık bir öfke nöbeti ile köşesinde büzülmüştü.

Şimdi hızlıca giyindi ve Bayan Shepherd'in kendisine ve Benton'a sunacağı domuz pastırması, yumurta, sos ve domatesle yapacağı kahvaltıyı düşündü. Dalgliesh Wareham'da Bayan Rayner'la kendisi ya da Benton'un değil, onun buluşması gerektiğine karar verdi. Süpervizör bir önceki gece geç saatte arayıp Waterloo'dan beşi beş geçe trene bineceğini ve on otuzda Wareham'a varmayı umduğunu söyledi.

Tren zamanında vardı ve Kate Bayan Rayner'ı bir dizi yolcu arasında tanımakta güçlük çekmedi. Özellikle

Kate'in gözlerinin içine baktı ve kısa bir hareketle Kate'in elini sıktı. Kate'den kısaydı, yuvarlak temiz yüzlü, kalın vücutlu bir kadındı. Beyazlamaya başlamış koyu kahve-rengi saçları, oldukça kısa kesilmişti ve güzel görünüyordu. Bürokrasinin bildik izlerini taşımıyordu, iş çantası yerine büyük, büzgülü, keten bir çanta taşıyordu. Kate için onun hakkındaki her şey otorite demekti. Kate eski bir öğretmeni Bayan Butler'i hatırlattı, ürkütücü Latin ülkelerinden gelip görece modernleşmiş gibi davranarak, kendisi varken diğerlerinin hiçbir şey yapamayacağına inanan bir kadın.

Kate bilindik yolculuk muhabbetini açtı. Bayan Rayner, 'Çocukların ya da şikayet edip duran takıntılı komşuların olmadığı bir pencere kenarında oturdum. Arabada verilen domuz eti sandviçi lezzetliydi ve manzara da keyifli. Yani benim için iyi bir yolculuktu diyebilirim,' dedi.

Bayan Rayner Manor ve orada yaşayan kişiler hakkında soru sorsa da, yolda Shirley, yani Sharon, hakkında konuşmadılar. Kate önemli meseleleri Dalglish'le buluşana kadar konuşmamayı düşündü; bunun bir anlamı yoktu, iki kez konuşulduğunda bir yanlış anlaşılma olabilirdi.

Old Police Cottage'de Bayan Rayner Dalglish tarafından karşılandı. Ona bir Kate'in hazırladığı bir çay ikram etti. Benton geldi ve dördü alçak bir masanın etrafına oturdular. Dalglish, önünde Rhoda Grawdyn dosyası açık bir şekilde, kısaca ona ekibin Sharon'ın gerçek kimliğini nasıl öğrendiklerini açıkladı. Dosyayı Bayan Rayner'e verdi, Lucy'nin dağılmış yüzünün olduğu fotoğrafı yorumsuz bir şekilde iyice inceledi. Birkaç dakikalık incelemeden sonra dosyayı kapattı ve Dalglish'e geri verdi.

'Rhoda Gradwyn'in bu belgelere ulaşmayı nasıl başardığını bulmak ilginç olurdu ama öldüğüne göre, bunu araştırmak çok kolay olmayacak. Her neyse, bu beni ilgilendirmez. Kesinlikle Sharon'ın açığa çıktığına dair bir belgemiz ve küçükken ona verilmiş yasal bir kısıtlama yok,' dedi.

'Sizi işinin ve adresinin değişmesi ile ilgili olarak bilgilendirmedi mi?'

'Hayır, yapmalıydı, elbette ve ben onunla huzurevinde iken iletişim halinde olmalıydım. Onunla, on ay önce bir görüşme yapmıştım, hâlâ oradayken. Ayrılmaya çok önce karar vermiş olmalı. Bahanesi büyük olasılıkla bana söylemek istememiş olması olacak, gerek görmemiştir. Benim özürüm ise, hâlâ geçerli, her zamanki gibi, ağır iş yoğunluğu. Halk dilinde söyleyecek olursak Sharon ağına düşürdü.'

Ağa düşmek, diye düşündü Dalglish, yeni bir roman için mükemmel bir isim olabilirdi. 'Onun hakkında özel bir endişeniz var mı?'

'Hayır, yani kamuyu tehdit etmesi açısından. Eğer Tahliye Kurulu kendisi ya da başkaları için tehlikeli olduğunu düşünseydi onu salıvermezdi. Moorfield'de iken sorun çıkarmadı ve salıverildikten sonra da. Eğer endişelenseydim bu ona tatmin edici ve uygun bir iş bulmakla ilgili olurdu ki bu konuda aslında hâlâ endişeliyim. Herhangi bir eğitim almayı hep reddetti. Huzurevindeki işi uzun soluklu değildi. Kendi yaşındaki insanlarla birlikte olmalıydı. Ama buraya Sharon'un geleceğini tartışmak üzere gelmedim. Gördüğüm kadarıyla soruşturmanızda bir sorun oluşturuyor. Nereye giderse gitsin sizinle soruşturma yapmasını sağlayacağımız konusunda sizi temin ederim. Şimdiye kadar sizinle çalıştı mı?'

Dalgliesh, 'Şimdiye kadar bir sıkıntı olmadı. Şu anda birinci dereceden şüpheliye ulaşamadık.' dedi.

'Pekala, açık ki burada kalamaz. Ona daha uzun süreli sığınacak bir yer bulmak için görüşmeler yapayım. Umarım ona üç gün içinde birilerini gönderebilirim. Elbette, onunla temas halinde olacağım.'

Kate, 'Hiç yaptığı şeyden pişman olduğunu ifade etti mi?' diye sordu.

'Hayır ve bu bir sorun oldu. O an için üzgün olmadığını ve sadece sonrasında onu bulduğumuz için üzgün olduğunu tekrar edip durdu.'

Dalgliesh, 'Burada açık bir dürüstlük var. Onu şimdi görelim mi? Kate, lütfen onu buraya getirebilir misin?' diye sordu.

Kate'in Sharon'la dönmesini beklediler ve on beş dakika sonra, geldiler. Geç kalmalarının nedeni ortadaydı. Sharon sorun çıkarmıştı. Üzerinde bir kazak ve bir etekle, saçları taranmış ve dudağında parlayan bir rujla geldi. İki kulağında da süslü küpeler vardı. Saldırgan bir tavırla geldi ama savaşımaya hazır bir şekilde Dalgliesh'in karşısında bir koltuğa oturdu. Bayan Rayner yanında bir koltuğa oturdu. Kate, profesyonelliğin ve sıradan sadakatin nerede başlayıp nerede bittiğini düşündü. O da Dalgliesh'in ve Benton'un yanına kapıya çok yakın oturdu.

Odasında Sharon Bayan Rayner'ı gördüğüne şaşırmamış gibiydi. Şimdi gözlerini ona dikerek, bariz bir öfke işareti olmadan 'Er ya da geç geleceğini biliyordum,' dedi.

'Daha erken olabilirdi Sharon, eğer bana iş değiştirdiğini ve Bayan Gradwyn'in öldüğünü söyleseydin ve tabii ki bunu yapmalıydın.'

‘Evet, yapacaktım ama aynasızlarla olma olasılığı çok düşük bir şey yaşadım ve herkes beni izliyor. Eğer telefon ettiğimi görseler bana nedenini sorarlardı. Her neyse, cuma akşamı öldürüldü.’

‘Evet, şimdi buradayım ve konuşmamız gereken birkaç özel konu var ama önce Amir Dalgliesh’in sormak istediği birkaç konu var ve bütün sorulara doğru cevap vereceğine söz vermeni istiyorum. Bu önemli, Sharon.’

Dalgliesh, ‘Eğer gerekli olduğunu düşünüyorsanız bir avukat isteme hakkına sahipsiniz Bayan Bateman,’ dedi.

Gözlerini ona dikti. ‘Neden bir avukat isteyeyim? Yanlış hiçbir şey yapmadım. Her neyse, Bayan Rayner burada. Burada eğlenceli şeyler olmadığını göreceksin. Ve ben size cumartesi günü kütüphanede iken olduğunu bildiğim her şeyi anlattım.’

Dalgliesh, ‘Tam olarak değil. Manor’u cuma gecesi terk ettiğinizi söylemediniz. Terk ettiğinizi biliyoruz. Gece yarısı birisiyle buluşmaya gittiniz ve o kişinin kim olduğunu biliyoruz. Bay Collinsby ile konuştuk’ dedi.

Ve şimdi bir şans vardı. Sharon sandalyesinden kalktı ve sonra geri oturdu ve sandalyenin kollarını kavradı. Yüzü darmadağın olmuştu ve sahte bir şekilde gözlerini kocaman açtı ve Kate öfkeden deliye dönmüş gibi görünüyordu.

‘Böyle bir şey iddia edemezsin Stephen. Asla yaşlı bir kadını öldürmedi o. O ince ve iyi bir insandır ve ben onu seviyorum! Biz evleneceğiz.’

Bayan Rayner ince bir sesle, ‘Bu mümkün değil, Sharon ve sen de mümkün olmadığını biliyorsun. Bay

Collinsby zaten evli ve bir çocuğu var. Bence onu tekrar hayatına çağırma gerçekte değil, bir hayal. Şimdi gerçekte yüzleşmeliyiz.'

Sharon, 'Bay Collinsby'in nerede olduğunu nasıl buldunuz?' dedi. Dalgliesh'e baktı.

'Onu televizyonda gördüm, değil mi? Odamda akşam yemeği sırasında televizyonda gördüm. Sadece açtım ve onu gördüm. Bu nedenle seyretmeye devam ettim. Eğitim hakkında sıkıcı bir programda ama Stephen'ı gördüm ve sesini duydum, eskisi gibiydi, sadece biraz yaşlanmış. Program okulu nasıl değiştirdiğini anlatıyordu, böylece adını bir yere yazdım ve oraya bir mektup gönderdim. İlkine hiç cevap vermedi, o yüzden ben de bir tane yazdım ve ona benimle buluşmasını söyledim. Önemliydi.'

Dalgliesh, 'Tehdit ettin mi; seninle buluşmasını ya da başkalarına aileni, seni ve kız kardeşini mahvettiğini söyleyeceğini? Size zarar verdi mi?' dedi.

'Lucy'ye hiç zarar vermedi. O bir sübyancı değildi, eğer düşündüğünüz şey buysa. Onu sevdi. Her zaman birlikte odasında kitap okurlardı ya da gezmeye çıkarlardı. Kardeşim onunla birlikte olmayı seviyordu ama onu umursamıyordu. Sadece gezmeleri seviyordu. Ve onun odasına gitmek mutfakta benimle ve ninemle oturmakdan daha iyi olduğu için oraya gidiyordu. Ninem sürekli bize musallat oluyordu. Lucy Stephen'la sıkıldığını ama benim onu umursadığımı söyledi. Ben onu sevmiştim. Onu her zaman sevdim. Onu bir daha göreceğimi hiç düşünmemiştim ama şimdi tekrar benim hayatımda. Onu mutlu edeceğimi biliyorum.'

Kate Dalgliesh ya da Bayan Rayner Lucy'nin öldürülmesinden bahsedecek mi diye merak etti. 'Yani Bay Collinsby'inin sizinle taşlık alanda buluşması için bir bu-

luşma ayarladınız. Bana aranızda geçen şeyi tam olarak anlatmanızı istiyorum.'

'Onu gördüğünüzü söylediniz. Size ne olduğunu anlatmış olmalı. Neden onun üzerinden gitmem gerektiğini bilmiyorum. Hiçbir şey olmadı. Evlendiğini söyledi ama karısı ile görüşecekti ve boşanmaktan bahsedecekti. Ve ben eve girdim o da uzaklaştı.'

Dalgliesh, 'Hepsi bu kadar mı?' diye sordu.

'Pekala, bütün gece arabada oturamazdık değil mi? Hemen yanında oturdum ama hiçbir şekilde öpüşmedik ya da bunu gibi bir şey. Gerçekten âşıksan öpüşmek zorunda değilsiniz. Gerçeği söylediğini biliyorum. Beni sevdiğini biliyorum. Ve bir süre sonra ben ayrıldım ve tekrar eve gittim.'

'O da sizinle birlikte gitti mi?'

'Hayır, gelmedi. Neden gelsin? Ben yolumu biliyorum değil mi? Her neyse, uzakta kalmak istedi. Bunu söyleyebilirim.'

'Hiç Rhoda Gradwyn'den bahsetti mi?'

Ve şimdi birden öfkелendi. 'Hayır, hayır, hayır! Anah-tarları hiç istemedi. Neden istesin ki? Oranın yakınına hiçbir zaman gitmedi. Onu katil olarak damgalamak istiyorsunuz çünkü bütün diğerlerini, Bay Chandler-Powell, Holland Teyze, Bayan Cressett, hepsini koruyorsunuz. Bütün suçu benim ve Stephen'ın üstüne atmak istiyorsunuz.'

Dalgliesh sessizce 'Buraya masum birini zan altına almaya gelmedik. Bizim işimiz suçluyu bulmak. Masum olanların korkacak hiçbir şeyi yoktur. Ama eğer senin hakkındaki hikaye açığa çıkarsa Bayan Collinsby zan altına girer. Sanırım ne demek istediğimi anladın. İnsan-ların senin kardeşin ve onun arasındaki ilişkiyi kolayca yanlış anlayabileceği bir dünyada yaşamıyoruz.'

‘Pekala, o öldü değil mi? Şimdi neyi kanıtlayabilirsiniz?’

Bayan Rayner sessizliği bozdu. ‘Hiçbir şeyi kanıtlamazlar Sharon ama dedikodu ve iftira gerçeklere dayanmaz. Bence Bay Dalgliesh seninlesoruşturma yapmayı bitirdiğinde bu korkunç deneyimden sonra geleceğin hakkında bir konuşma yapsak iyi olur. Şimdiye kadar iyi gittin Sharon, ama sanırım şimdi devam etme zamanı.’ Dalgliesh’e döndü. ‘Bir süre için burada bir odayı kullanabilir miyim, eğer bitirdiyseniz?’

‘Elbette. Salonun hemen karşısında.’

Sharon, ‘Pekala, aynasızlardan bıktım. Sorularından, aptal yüzlerinden. Bu yerden bıktım. Neden şimdi ayrılamadığımı anlayamıyorum. Şimdi sizinle gelebilirim,’ dedi.

Bayan Rayner çoktan kalkmıştı. ‘Bunun hemen mümkün olduğunu sanmıyorum, Sharon ama kesinlikle bunu için çalışacağız.’ Dalgliesh’e döndü, ‘Oda için teşekkür ederim. Sharon ve benim ona çok uzun süre ihtiyacımız olacağını sanmıyorum.’

Çok ihtiyaçları olmadı ama kırk beş dakika kadar birlikte geçirdikleri süre Kate’e çok uzun göründü. Sharon, artık çok saldırgan değildi, Bayan Rayner’e hoşça kal dedi ve Benton’la birlikte Manor’a döndü. Kapı güvenlik görevlisince kilitlenirken Benton, ‘Bayan Rayner çok iyi bir insana benziyor,’ dedi.

‘Evet, iyidir. Beni kedinin fareyi izlediği gibi izlemek için bu kadar vakit alıkoymasaydınız onunla çok daha önce görüşebilirdim. Benim için bir yer bulacak ve ben de bu yerde daha fazla durmayacağım. Aynı zamanda, Stephen’ı serbest bırakacaksınız. Keşke onu o kanlı yere hiç çağırmasaydım.’

Görüşme odasında Bayan Rayner ceketini kenara koymuş ve çantasını almıştı. 'Bunun olması çok yazık. Geriyatri biriminde (yaşlılıkla ilgili olan) çok iyi gidiyordu ama daha genç insanlarla çalışacağı bir iş istemesi çok normal. Yaşlı hastalar ondan hoşlandılar, sanırım. Ama onu biraz kullandılar, diye düşünüyorum. Ama şimdi geleceği olan bir konuda uygun bir eğitim alma zamanı geldi. Umarım ona, yakın bir zamanda mutlu olabileceği bir yer bulabiliriz. Ve belki de psikiyatrik bir yardıma ihtiyacı vardır. Stephen Collinsby hakkında bariz bir yadısına içinde. Ama eğer bana Rhoda Gradwyn'i öldürüp öldürmediği hakkındaki fikrimi sorarsanız –ki elbette sormazsınız– bunun kesinlikle çok olasılık dışı olduğunu söylerim. İmkansız diyebilirim.'

'Onun burada, kayıtları ile birlikte bulunuyor oluşu, biraz karışık. '

'Bunu görebiliyorum. Eğer bir itiraf almazsanız herhangi birini tutuklu tutmanız zor olur. Ama çoğu katil gibi, onunki de numara yapıyor.'

Kate, 'Kısacık hayatında çok fazla zarar vermeyi başardı. Bir çocuğu öldürdü ve bir adamın mesleğini ve geleceğini tehlikeye attı. Ona, parçalanmış o yüzün gölgesi olmaksızın bakmak çok zor,' dedi.

Bayan Rayner, 'Bir çocuğun öfkesi korkunç olabilir. Eğer kontrolden çıkmış dört yaşında bir çocuk eline silah alırsa ve onu kullanmaya gücü varsa, ne kadar aile ayakta kalabilirdi?' diye sordu.

Dalgliesh, 'Açık ki sevimli tatlı küçük bir kızdı,' dedi.

'Büyük olasılıkla diğer insanlara göre. Sharon'a göre değil.'

Dakikalar içinde gitmeye hazırdı ve Kate onu Ware-

ham durağına bıraktı. Yolda zaman zaman Dorset ve kır hakkında konuştular. Ama Bayan Rayner Sharon'un adını anmadı, Kate de öyle. Kate, tren gelene kadar Bayan Rayner'le birlikte beklemenin hem kibar hem de duyarlı bir davranış olacağını düşündü ve tren geldikten sonra ilerlerken Rayner konuştu.

'Stephen Collinsby hakkında endişelenmeyin Sharon'a bakacağız ve ihtiyaç duyduğu şey ona verilecek, adam zarar görmeyecek,' dedi.

Candace Wsethall, bir ceket ve bahçe eldivenleri ile Old Police Cottage'ın önündeki odaya geldi. Eldivenlerini çıkarıp bir masaya yerleşti, eldivenleri çamurlanmışlardı. Anlamı, kaba olmakla birlikte açıktı. Önemli işinden yine gereksiz sorular cevaplamak üzere alıkonuyordu.

Düşmanlığı çok barizdi ve Dalgliesh'in tek bildiğı bunun, daha az açık olmakla birlikte bütün şüphelileri tarafından paylaşıldığıydı. Bu beklediğı ve kısmen de anladığı bir şeydi. Başlangıçta o ve ekibi beklenir ve hoş karşılanırdı. Harekete geçilir, dava açığa kavuşturulur, korku ve endişe ortadan kaldırılır, masumlar korunur, suçlu (büyük olasılıkla kaderi tehlikededir) tutuklanır. Kanunlar devreye girer. Ama burada bir tutuklama olmamıştı. Hâlâ olayın ilk günleriydi ama Manor'daki küçük bir şirket için burada bulunmasının ya da sorgulamanın hiçbir anlamı yoktu. Büyüyen öfkelerini anlayabiliyordu çünkü Suffolk plajında bir kadının cinayetini soruştururken bunu yaşamıştı. Onun ciddi bir şüpheli olabileceğine dair hiçbir işaret yoktu ama polis onu ayrıntılı ve ona gereksiz görünen bir sorguya çekmişti. Rahatsız edici bir şekilde beyni zorlayan bir soruşturma idi.

'2002'de Rhoda Gradwyn *Patèrnoster Review* için yazı hırsızlığı ile ilgili genç yazar Annabel Skelton'a saldırdığı bir makale yazmıştı. Annabel Skelton'la aranızdaki ilişki ne idi?'

Gözlerini soğuk ve hoşlanmadığını belli eden bir bakışla ona dikti. Düşmanlık hissinin elektrik akımı gibi aktığı kısa bir sessizlik oldu. Bakışlarını üzerinden almadan, 'Annabel Skelton çok sevdiğim bir arkadaşım. Onu sevdiğimi söylemek istiyorum ama bu ilişkinin sizi şüpheyne düşürmesini istemiyorum. Bütün arkadaşlıklar bir şekilde cinsellikle ilişkileri çerçevesinde değerlendirilebilir. Gözbebeğimdi, yazma konusunda yetenekliydi. Onu ilk romanını bitirmesi için cesaretlendirdim ve yayına ben sundum,' dedi.

'Daha önceki işlerden alıntı yaptığı bölümleri biliyor musunuz?'

'Bana mı soruyorsunuz, Amirim, bana söylemeli miydi?' 'Hayır, Bayan Westhall, sizin bilip bilmediğinizi soruyorum.' 'Bilmiyordum, Gradwyn'in makalesinden öğrendim.'

Kate araya girdi. 'Bu durumda sizi şaşırtmış ve üzmüş olmalı.'

'Evet, dedektif, ikisi de.'

Dalgliesh, 'Her hangi bir şey yaptınız mı; Rhoda Grawyn'i görmek, ya da *Paternoster Review* bir protesto mektubu yazmak gibi bir şey,' diye sordu.

'Gradwyn'i gördüm. Ajansının ofisinde kısa bir buluşma gerçekleştirdik. Bir hataydı. Kesinlikle pişman değildi. Bu görüşmenin detayları ile ilgili konuşmama'yı tercih ederim. O zaman Annabel'in çoktan öldüğünü bilmiyordum. *Paternoster Review* yayımlandıktan üç gün sonra kendini asmış.'

'Yani onu görüp, bir açıklama istemek için vaktiniz olmadı. Eğer bu sizin için acı vericiyse, üzgünüm.'

"Elbette ki çok acı verici değil, Amir. Hadi dürüst davranalım. Rhoda Gradwyn gibi siz de hiç eğlenceli

olmayan işinizi yapıyorsunuz. Annabel'le iletişim kurmaya çalıştım ama kapısı kilitliydi, telefonu açılmıyordu. Onu görmeyi başardıktan sonra Gradwyn'le vakit harcadım. Ölümünden sonraki gün bir posta kartı aldım. Sadece altı kelime ve bir imza vardı. 'Üzgünüm. Lütfen beni affet. Seni seviyorum.'"

Bir sessizlik oldu, sonra, 'Yazı hırsızlığı bu kadar çok şey vaat eden bir roman için konuşulacak en son şeydi. Ama sanırım Annabel bir daha asla yazamayacağını fark etti ve onun için ölüm anlamına gelen şey buydu. Ve bir aşığılama vardı. Baş edebileceğinden çok daha fazlasıydı,' dedi.

'Rhoda Gradwyn'i sorumlu tuttunuz mu?'

'Sorumluydu. Bir arkadaşımı öldürdü. Tahmin ettiğim gibi niyeti bu değildi ve bunun yasal bir karşılığı da yoktu. Ama beş yıl sonra kişisel bir intikam almadım. Kin ölmez ama gücünü kaybeder. Kandaki bir iltihap gibidir, asla tam olarak yok olmaz, beklenmedik bir anda yeniden ortaya çıkabilir ama ateşi güçten düşer, geçen yıllara göre daha az acı verici hale gelir. Pişmanlık ve devam eden bir hüznle baş başa kaldım. Rhoda Gradwyn'i öldürmedim ama öldüğü için bir an bile üzüntü hissetmedim; bu sorduğunuz soruyu cevaplar mı, amir?'

'Yani Bayan Westhall, Rhoda Gradwyn'i öldürmediğinizi söylüyorsunuz. Kimin yaptığını biliyor musunuz?'

'Bilmiyorum ve eğer bilseydim de Amir, size söylemezdim.'

Gitmek üzere masadan kalktı. Ne Dalgliesh ne de Kate onu durdurmak için bir adım attı.

Rhoda Gradwyn'in ölümünü takip eden üç gün içinde, Lettie cinayetin hayatla bu kadar iç içe geçmesine nasıl izin verildiğini görerek şaşırmişti. Ölü, nasıl ölürse ölsün, bir şekilde ait olduğu yere –yeraltı, bir hastane morgu ya da bir hastane masası– giderek bir şekilde uzaklaştırılıyordu. Doktor arandığı zaman gelmeyebilir ama cenaze kaldırıcı her zaman dakiktir. Yemekler, ne kadar kıt da olsa, yenmek için hazırlanır, posta gelir, telefon çalar, faturaların ödenmesi gerekmektedir, resmi formlar doldurulmalıdır. Ağlayanlar, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığı dünyada otomat bir gölge gibi etrafta dönüp dururlar. Ama onlar bile konuşur, uyumaya çalışır, tatsız gelen yemeği ağızlarından çıkarır, oyunda kendilerine biçilen role göre oynamaya devam ederler.

Manor'da birisi Rhoda Gradwyn için yas tutarmış gibi yaptı. Ölümü, gizem ve korku nedeniyle daha da korkunç bir hale gelmişti ama Manor'un rutini devam etti. Dean menüdeki basitlik, ölüm için vermek zorunda hissettiği bilinçaltı bir haraç anlamına gelebilecek olsa da mükemmel yemeklerini pişirmeye devam etti. İştah azalmış ve sohbetlerdeki açık sözlülük ve katılım biraz etkisini yitirmiş de olsa, Kim onlara hizmet vermeye devam etti. Sadece polisin gidiş gelişleri ve güvenlik ekibinin arabalarının varlığı hiçbir şeyin normal olmadığının sürekli bir hatırlatıcısıydı. Bir ilgi fışkırması olmuştu ve yarı

utanç dolu bir umutla Sharon Old Police Cottage'e soruşturma için götürüldü. Sadece kısaca, Amir Dalgliesh'in onun Manor'u terk etmesi için gerekli hazırlıkları yaptığını ve bir arkadaşının onu üç gün içinde arayacağını söylemek için gelmişti. Aynı zamanda, daha başka bir iş yapmak için her hangi bir niyet göstermedi. Şimdiye kadar çok fazla çalışmıştı ve onlar da ne zaman vazgeçeceğini merak ediyorlardı. Yorgun ve üzgündü ve bu kahrolasınca Manor'dan ayrılacağı kahrolası günü bekliyordu. Şimdi odasına gidiyordu. Sharon Lettie'nin ağzından dökülenler kadar şok edici tek bir kelime etmedi.

Amir Dalgliesh George Chandler-Powell ile birlikte yarım saat kadar birlikte kaldılar, sonra George onları kütüphaneye topladı. Önemli bir şeylerin olacağına dair ortak bir sezgi ile birlikte sessizce bir araya geldiler. Sharon tutuklanmadı, bu kadarı aşıkardı ama bu devam eden belirsizlik durumu ile ilgili gelişmeler ve hatta bazı hoş olmayan haberler olabilirdi. Hepsi için bazen hayat sınırlandırılmış gibiydi. En basit kararlar bile –sabah hangi kıyafeti giymeli, Dean ve Kimberley'e hangi talimatlar verilmeli gibi– bir irade çabası gerekiyordu. Chandler-Powell onları bekletmek istemiyordu ama Lettie'ye garip bir şekilde rahatmış gibi görünüyordu. Kütüphaneye girerken oturmak ya da ayakta durmak arasında kararsız kalmış gibi görünüyordu, ama bir sürelik tereddüitten sonra, ateşin yanına oturdu: Kendisinin bir şüpheli olduğunu biliyor olmalıydı, hepsi gibi ama şimdi, gözler özellikle ona dikili bir vaziyetteyken daha çok Amir Dalgliesh'e vekalet ediyor gibiydi, istemediği ve rahat hissetmediği bir rol.

'Yaptığınız şeyi böldüğüm için üzgünüm ama Amir Dalgliesh bana sizinle konuşmamı ve söyleyeceklerimi duymak için buraya toplanmanızın iyi olabileceğini söy-

ledi. Bildiğiniz gibi, Sharon bizi birkaç gün içinde terk edecek. Geçmişinde gelişimini ve huzurunu etkileyecek bir olay yaşanmış ve en iyisinin Manor'u terk etmesi olduğu düşünülüyor. Sharon'ın onun için ayarlanmış görüşmelerde işbirliği içinde olacağını düşünüyorum. Bana söylenen bu ve bunu herkesin bilmeye hakkı var. Aranızda Sharon'la, geleceği ya da geçmişi ile ilgili konuşmamanızı öneririm, bu hiçbirinizi ilgilendiren bir konu değil.'

Marcus, 'Bu Sharon'ın artık bir şüpheli gibi görülemeyeceği anlamına mı geliyor?' diye sordu.

'Gibi görünüyor.'

Flavia'nın yüzü karıştı, sesi belirsizlik içeriyordu. 'Şu anda statüsünün tam olarak ne olduğunu öğrenebilir miyiz? Bize daha fazla iş yapmaya niyeti olmadığını söyledi. Anladığım şu ki Manor bir suç sahnesi gibi görünüyor, eğer Manor hastalardan temizlenirse çok iş kalmaz, ama birileri bunu yapmalı.'

Dean 'Kim ve ben yardım edebilirdik,' dedi. 'Ama ya yemekleri? Genellikle bizimle birlikte mutfakta yerd. Diyelim ki üst katta kalıyor? Kim mi ona tepsiyi taşıyıp bekleyecek?' Sesinden bunun kabul edilemeyeceği anlaşıyordu.

Helena Chandler-Powell'a baktı. Sabırsızlandığı belliydi. 'Elbette hayır. Sharon yemek zamanını bilir. Eğer acıkırsa ortaya çıkar. Eğer bir sıkıntı varsa, bana söyleyin ve ben Amir Dalgliesh'le konuşurum. Bu arada olabildiğince normal halimizde devam ederiz.'

Candace ilk kez konuştu: 'Onunla ilk kez görüşme yapanlardan biri olarak, Sharon'la ilgili sorumluluk duyuyorum. Marcus ve benimle birlikte Stone Cottage'a taşınırsa onun için faydalı olabilir, eğer Amir Dalgliesh izin verirse. Odamız var. Ve bana Peder'in kitabı için yar-

dım edebilir. Yapacak hiçbir şeyinin olmaması onun için iyi olmaz. Ve birilerinin onu, Mary Kate'le ilgili obsesyonundan kurtarma zamanı geldi. Geçen yaz merkezden vahşi çiçekler aldı. Hastalıklı ve sağlıksızdı. Şimdi yanına gidip sakinleşip sakinleşmediğine bakacağım.'

Chandler-Powell, 'Her şekilde dene. Bir öğretmen olarak büyük olasılıkla inatçı gençlikle başa çıkma konusunda hepimizden daha iyisindir. Amir Dalglish Sharon'ın daha fazla süpervizyona ihtiyacı olmadığı konusunda bana teminat verdi. Eğer ihtiyacı olursa, bu polisin ya da denetimli serbestlik kurumunun sorumluluğundadır. Amerika gezimi iptal ettim. Perşembe günü yeniden Londra'da olacağım ve Marcus'un da benimle gelmesine ihtiyacım var. Bu firar gibi görünüyorsa üzgünüm ama Ulusal Sağlık Servisi'nden bazı hastaları yakalamalıyım. Bu hafta çalışmalıydım. Açık ki bütün operasyonlarımı ertelemek zorundayım. Güvenlik ekibi burada olacak ve ben ikisine uyumaları için yer ayarlayacağım.'

Marcus, 'Ya polis? Dalglish ne zaman ayrılmayı düşündüklerini söyledi mi?' dedi.

'Hayır, sorma tedbirsizliğinde bulunmadım. Burada sadece üç gündür bulunuyorlar, bu nedenle bir tutuklama olmadığı sürece burada bir süreliğine polisin bulunuşunu hoş görü ile karşılamamız gerekecek.'

Flavia, 'Yani hoş görü ile karşılamamız gerektiğini söylüyorsun. Londra'dan biraz daha uzakta güvende olursun. Polis ayrılma ile ilgili mutlu mu?' dedi.

Sonra gitti, küçük grubun hepsini mantıksız davranışları şeklinde bir etki altında bırakarak ayrıldı. Sıkıntılı bir sessizlikle birbirlerine baktılar. Sessizliği kıran Candace oldu. 'Pekala, Sharon'ı zapt etsek iyi olacak. Ve belki de Helena, George'a söyleyecek özel birkaç kelimen vardır. Biliyorum ki ben kulübedeyim ve bu beni sizleri

etkilediğinden daha az etkiler ama burada çalışıyorum ve güvenli ekibinin Manor'un dışında uyumasını tercih ederim. Bahçenin arkasında bir karavanın park edildiğini ve etrafta gezindiklerini görmek yeteri kadar kötü.'

Sonra, o da gitti. En etkileyici sandalyelerden birinde oturan Mog, etkileyici bir şekilde Chandler-Powell'e baktı ama sessiz kalmaya devam etti. Şimdi kendini yukarı ve sola doğru kaldırdı. Grubun geri kalanı Candace'nin dönüşü için bekledi ama Chandler-Powell'in Sharon hakkında konuşmama uyarısı ile geçen yarım saatlik sessizlikten sonra ayrıldılar ve Helena kapıyı arkalarından sıkıca kapadı.

Haftanın üç günü hiçbir hastaya operasyon yapılmazken George Chandler-Powell Londra'daydı ve Candace ve Lettie'ye hesaplar üzerinden çalışmaları, ekonomik problemlerle ilgilenmeleri ve çalışanların maaşları ve faturaların ödenmesi için vakit verdi. Haftanın başı ile sonu arasında Manor'un atmosferindeki değişim iki kadını karşılamalarındaki değişim kadar dramatikti. Operasyon günlerinin yüzeydeki soğukkanlı havasına rağmen sadece George Chandler-Powell'in ve ekibinin var oluşu bütün atmosferi etkilemiş gibi görünüyor. Ama Londra'dan ayrılmadan önceki günler tamamen sakin geçti. Seçkin ve çalışkan bir cerrah olan Chandler-Powell, asla eleştirmedeği ya da etkilemeye çalışmadığı bir rutinin içine girdi.

Ama şimdi, salı sabahı, cinayetten dört gün sonra, hâlâ Manor'daydı, Londra'daki listesi ertelendi ve kendisi çok açık bir şekilde St Angela'daki hastalarla ve Manor'da kalan çalışanlara destek verme ihtiyacı arasında kaldı. Ama perşembe ile birlikte o ve Marcus gideceklerdi. Pazar sabahı geri gelecekleri düşünülmüyordu ama kısa süreliğine bir yokluk için verilen tepki bile karışık. Candace ve Helena Chandler-Powell'i polis ya da güvenlik ekibinin gece dolaşmalarından vazgeçirmeyi başardılarsa da kilitli kapılar ardında insanlar çoktan uyumuşlardı. Sakinlerin çoğu kendilerini bir davetsiz misa-

firin, büyük olasılıkla arabayı park eden kişinin, Bayan Gradwyn'ı öldürdüğüne ama başka bir kurbanla ilgilenmediğine inandırmışlardı. Ama düşünülen o ki hâlâ batı kapısının anahtarları ondaydı ve bu da korkutucu bir düşünceydi. Bay Chandler-Powell güvenlik için bir garanti değildi ama Manor'un sahibiydi, polisle ilişkisi otorite olarak birinin varlığını simgeliyordu. Diğer yandan, harcanan zaman nedeniyle sıkılmış ve işine geri dönmek konusunda da sabırsızdı. Manor onun dinmek bilmeyen ayak sesleri ve yerli yersiz hastalıklı esprileri olmadan çok daha huzurlu olurdu. Polis gelişmeler konusunda hâlâ sessizdi, tabi eğer varsa. Bayan Gradwyn'in ölümü ile ilgili haberler, elbette medyaya yansımıştı ama haberler oldukça kısa ve karışık; politik bir skandal ve bir pop starının boşanması ile ilgili haberler arasında kendine yer buluyordu. Lettie medya üzerinde biraz etkide bulunup bulunulamayacağını merak etti. Ama yasaklama çok uzun sürmedi ve bir tutuklama yapıldıysa, baraj yıkılmış ve kirli sular üzerlerine sıçramış demektir.

Ve şimdi, yarı zamanlı çalışan elemanların yokluğunda, hastaların bölümü mühürlendi, telefon sürekli çaldı ve polisin varlığı hâlâ yaşananların bir hatırası niteliğindeydi. Sürekli yapılacak işlerinin olması Lettie ve Candace'ı rahatlatıyordu. Salı sabahları ikisi de saat dokuzdan kısa bir süre sonra masada oluyordu, Lettie bakkal ve manavın faturalarını biriktiriyor ve Candace bilgisayarda çalışıyordu. Telefon masada önündeydi ve çalmaya başladı.

Candace, 'Cevaplama,' dedi.

Çok geçti. Lettie çoktan ahizeyi ağzına götürmüştü. Sonra da uzattı. 'Bir adam. Adını anlayamadım ama heyecanlı görünüyor. Seni soruyor.'

Candace ahizeyi aldı, bir süre sessizlik oldu, son-

ra 'Açıkça söylemek gerekirse, burada ofiste meşgulüz, Robin Boyton'un arkasından konuşacak vaktimiz yok. Kuzenimiz olduğunu biliyorum ama bu bizi onun dadısı yapmaz. Ne kadardır ona ulaşmaya çalışıyorsunuz?... Pekala, birisi misafir kulübesine geliyor ve eğer bir haber alırsak sizi ararız... Evet, sizi ararım. Numaranız nedir?' dedi.

Bir kağıda uzandı, numarayı aldı ve ahizeyi Lettie'ye ulaştırdı. 'Bu Robin'in iş arkadaşı Jeremy Coxon'dı. Belli ki öğretmenlerinden biri onu bırakmıştı ve Robin'i acilen görmek istiyordu. Dün gece geç saatte aramıştı ama cevap alamayınca mesaj bıraktı ve bu sabah yine sürekli aradı. Robin'in cep telefonu çalışıyordu ama cevap veren yoktu.'

Lettie 'Robin telefonlardan ve işten uzaklaşmak için buraya gelmiş olabilirdi ama neden cep telefonunu kapatmasın? Bence birileri konuyla ilgilense iyi olur,' dedi.

'Bu sabah Stone Cottage'ı terk ettiğimde arabası park yerindeydi ve perdeleri kapalıydı. Hâlâ uyuyor olabilir, belki telefonunu duyamayacağı bir yere koymuştur. Dean eğer meşgul değilse oraya koyup bakabilir. Mog'dan daha hızlı olacaktır,' dedi Candace.

Lettie ayaklandı. 'Ben giderim. Hem biraz açık havaya çıkmış olurum.'

'Öyleyse ayrı bir anahtar alsan iyi olur. Eğer hâlâ uyuyorsa, zili duymayabilir. Hâlâ uyuyorsa, bu da çok sinir bozucu. Dalgliesh onu bir neden olmaksızın burada tutamaz ve sadece yayılan dedikoduları dinlemek eğlenceli olacağından Londra'ya geri dönmek isteyebilir.'

Lettie kağıtları topluyordu. 'Ondan hoşlanmıyosun, değil mi? Yeteri kadar zararsız görünüyor ama Helena bile yer ayırttığı zaman iç çekiyor.'

‘Eskiden beri haksızlığa uğruyor. Büyük olasılıkla çok mantıklı nedenleri var. Annesi hamile kaldı ve sonra da büyükbabası Theodore’yi rahatsız etmek için servet avcısı olduğu çok belli olan bir adam ile evlendi. Her neyse, bence hamilelikten ziyade aptallık ve saflığından. Robin zaman zaman bize haksız kayırmaları hatırlatır ve doğruyu söylemek gerekirse varlığını skıcı buluruz. Zaman zaman yardım ederiz. Para alır ama ben bunun küçük düşürücü olduğunu düşünüyorum. Aslında bu, iki taraf için de küçük düşürücü.’

Aile olaylarının bu dürüst açıklaması Lettie’yi şaşırttı. Ayrılırken, ‘Eğer ona babanın mal varlığından birazını verseydin ve onun bu fırsatçılığına bir son verseydin, senin için daha az baş belası olmaz mıydı? Eğer haksızlığa uğradığını düşünüyorsan,’ dedi.

Lettie kapıyı arkasından kapatarak ayrıldı ve Candace yeniden bilgisayarının başına döndü ve Kasım hesaplamalarına devam etti. Batı kanadı yine kar etmişti ama çok az. İstihkak tıbbi ve cerrahi harcamalar kadar evin ve bahçenin ihtiyaçlarını da karşılamıştı ve gelir değişkendi ve maliyetler artıyordu. Gelecek bütçesinin felaket olacağı belliydi. Chandler-Powell, hiçbir şey söylemiyordu ama yüzü endişe ve üzüntüsünü ele veriyordu. Ölümle, daha da kötüsü ölü bir hastayla özdeşleşmiş bir mekanda kaç tane hasta oda kiralamak isterdi. Klinik, para saçmaktan çok uzaktaydı, sadece ekonomik güvenilirliği vardı. Bir aydan daha az vakit tanıyordu.

On beş dakika sonra Lettie geldi. ‘Orada değil. Kulübede ya da bahçede izi yok. Cep telefonunu mutfak masasında buldum, öğle yemeğinin izleri vardı. Ben kapıyı açarken de cep telefonu çalışıyordu. Yine Jeremy Coxon’du. Onu aradığımızı söyledim. Yatak içinde uyumamış gibi görünüyordu, dediğin gibi araba dışarıdaydı ve belli ki kullanmamıştı.

Çok uzağa gitmiş olamaz. Uzun bir yürüyüşe benzeyecek bir insana benzemiyor.'

'Hayır, değildir. Sanırım genel bir araştırma yapsak iyi olacak ama Tanrı bilir nereden başlayacağımızı. Yatmak için rahat bir yeri olan her yere gidebilir bence, ki bu da genel bir araştırmayı zorlaştırıyor. Ona bir saat daha verebiliriz.'

'Bu akıllıca mı? Bir yerlere gitmiş gibi görünüyor,' dedi Lettie.

Candace düşündü. 'O bir yetişkin ve gitmek isteyeceği yeri seçebilecek bir insan. Ama garip. Jeremy Coxon endişelenmiş ve rahatsız olmuş gibi görünüyordu. Belki de en azından burada Manor'da olmadığını garantileyebiliriz. Belki de başına bir kaza gelmiştir, çok mümkün görünmese de. Sanırım Stone Cottage'i kontrol etsem iyi olacak. Yan kapıyı kapatmak konusunda çok istekli değilim ama belki bir yerlere sinmiştir. Ve sen haklısın. Eğer kulübede değilse polisi aramamız iyi olur. Eğer ciddi bir araştırma olursa, sanırım yerel güçler tarafından yapılır. Cavuş Benton-Smith'i ya da DC Warren'i bulabilir miyiz bir bakalım. Sharon'ı yanıma alacağım. Uzun zamandır hiçbir şey yapmadan dolanıyor gibi görünüyor.'

Lettie, hâlâ ayaktaydı, bir süre düşündü ve 'Sharon'ı katmamız gerektiğini düşünmüyorum. Amir Dalgliesh onu dün gönderdiğinden beri garip bir havada, içine çekilmiş ve kendinden çok memnun gibi duruyor ve diğerlerine karşı da çok zalim. Ve eğer Robin kayıpsa bence en iyisi onu bu işten uzak tutmaktır. Araştırmayı genişletmek istiyorsan, seninle 'geleyim. Açık söylemek gerekirse, burada ya da kulübede değilse, bakabileceğimiz başka bir yer olduğunu düşünmüyorum. En iyisi durumu polise paslamak.'

Candace ceketini aldı, 'Sharon konusunda sanırım haklısın. Manor'u terk etmemeli ve doğrusunu söylemek gerekirse, benim en duyarlı isteğim değil bu. Ama bana günde bir iki saat Peder'in kitabı için yardım etmeye karar verdi, belki de bu, mutfaktan çıktığı için bir özür niyetindeydi. O ve Bostocks asla doğaçlama yapmaz. Kitaplarla uğraşmaktan hoşlanıyor gibi görünüyor. Ona bir tane ödünç verdim ve ilgilenmiş görünüyordu.'

Lettie yeninden şaşırmıştı. Sharon'a ödünç kitap vermek kadınlara karşı yoğun bir ilgi göstermekten ziyade müsamahasız bir tavır içinde olan Candace'den bekleyemeyeceği bir incelikti. Ama ne de olsa Candace bir öğretmendi. Belki de bu onun pedagojik formasyonu ile ilgiliydi. Ve kitap okumayı seven genç bir insana ödünç kitap vermek doğal bir içgüdüydü. Aynı şeyi kendisi de yapardı. Candace'in yanında yürürken, bir acı hissetti. Helena'ya yaptıkları gibi dostça yürüyorlardı ama çalışma arkadaşı olmaktan öteye hiçbir zaman geçip arkadaş olamadılar. Ama Manor'da işe yarıyordu. Candace'in üç günü Toronto'yu gezerek geçirdiği iki hafta önce kanıtlanmıştı. Belki de Candace ve Marcus Stone Cottage'de çalıştığı için duygusal ve fiziksel olarak Manor'daki hayattan soyutlanıyorlardı. Geçen iki yıl boyunca başarılı bir kadındı ama şimdi işi tehlikedeydi ve üstelik aşağılanmıştı da... Gece ve günlerini ev işleri ile uğraşıp yaşlı bir adamla kavga ederek geçiriyordu. Şimdi bununla ilgili bir sıkıntı yoktu. Bayan Gradwyn'in ölümünden sonra kliniğin devam etmesi çok zordu. Sadece artık patolojik olarak ölümcül sonuçlar bekleyen hastalar Manor'dan yer ayırtırdı.

Donuk ve güneşsiz bir sabahtı. Gece boyunca yoğun yağmur yağmış ve şimdi ıslak bir güneş ıslanmış çimenlerin üzerine vuruyordu. Sonbahar bu yıl erken gelmişti

ve içinde bulundukları yıl çoktan parlaklığını yitirmişti. Nemli zemin üzerinde yürüdüler. Soğuk Lettie'nin yüzüne vuruyor ve nefes alışverişini zorlaştırıyordu. Önce o, Robin Boyton'u ya da en azından nerede olabileceğine dair bir ipucunu bulma umuduyla Rose Cottage'e endişe duymadan girdi. Şimdi bahçenin içinde çalıların arasında ikisi ilerlerken, kendisini ilgilendirmeyen bir şeye doğru ilerlediğini hissetti, başına bela açabilecek bir işe bulaşmak istemiyordu. Ön kapı kilitliydi, onu bulduğu gibi, ama mutfığa girerken ona havada yıkanmamış bulaşıkların kokusundan daha ağır bir koku varmış gibi geldi.

Candace masaya yaklaştı ve yemek kalıntılarına dikkatlice baktı. 'Besbelli kahvaltıdan çok dünkü öğle yemeği ya da akşam yemeğine benziyor. Ama Robin söz konusu olduğunda bunu kim bilebilir? Yukarıya bakmış mıydın?'

'Evet, yatak çok muntazam yapılmamış, sadece gelcik toplanmış ama dün gece orada uyumuş gibi görünmüyordu.'

'Bütün kulubeyi arasak iyi olur. Sonra da bahçeyi ve yan kapıyı. Bu arada bu pisliği temizleyeyim. Bulaşıklar kokuyor,' dedi Candace.

Kirli tabağı aldı ve lavaboya götürdü. Lettie'nin sesi keskin bir emir gibiydi: 'Hayır Candace, hayır!' Candace'ı durdurup yanına gitti. 'Üzgünüm, bağırmak istemedim ama her şeyi olduğu gibi bıraksak daha iyi olmaz mı? Eğer Robin'in başına bir kaza geldiyse, eğer ona bir şey olduysa, düzenleme önemli olabilir.'

Candace masaya döndü ve tabağı yerine bıraktı. 'Sanırım haklısın ama bütün bunlar bize kaybolmadan önce yemeğini yediğini, büyük olasılıkla öğle ya da akşam yemeği, gösteriyor.'

Candace bir gardırobun kapısını açtı, sonra kapatıp savunmacı bir şekilde, 'Neden onu burada bulabileceğimi düşündüğümü Tanrı bilir ama eğer araştırmaya geldiysek çok dikkatli olmalıyız,' dedi.

Öndeki yatak odasına gittiler. Basit ve rahat bir şekilde döşenmişti ama sanki bir şeyler aranmış gibi duruyordu. Bir havlu bez, kırışmış bir tişörtle birlikte yatağın üstünde duruyordu. İki çift ayakkabı köşeye atılmış ve alçak bir sandalye pantolon ve kazaklarla dolmuştu. Boyton en azından Aralık ayında havanın en kötü olasılığına hazır bir şekilde gelmişti. Gardırobun açık kapısından üç tişört, süet bir ceket ve koyu bir takım görünüyordu. Lettie acaba takımı Rhoda Gradwyn'i göreceği zaman giymeyi mi düşündü diye merak etti?

'Bu uğursuz bir şekilde dövüş ya da kaç şeklinde bir ayrılışa benziyor ama mutfağın durumu da düşünüldüğünde rahatlıkla söylenebilecek olan Robin'in istisnai bir dağınıklık durumu olduğudur. Her neyse, kulübede değil," dedi Candace.

Lettie, 'Hayır, burada değil,' dedi ve kapıya doğru döndü. Ama içinden bir ses ona, burada olduğunu söylüyordu. Yarım dakika içinde o ve Candace yatak odasını araştırdılar ve bu uğursuzluk hissi yoğunlaştı. Şimdi bu duygu korku ve acıma karşımı bir hal almıştı. Robin Boyton yoktu ama üç gün önce burada olduğundan daha çok hissettiriyordu kendini. O burada genç elbiselerinin, ayakkabılarım karmaşasındaydı.

Bahçeye çıktılar, Candace uzun adımlarla ilerledi. Lettie, genellikle arkadaşı kadar enerjik olmasına rağmen, sanki bir şeyler onu engelliyormuşçasına üşengeç bir hal aldı. Hem kulübeyi hem bahçe ve tahta sundurmayı ikisi de araştırdı. Rose Cottage'dekiler kirli malzemeler, araçlar, bazı kırık vazolar, herhangi bir düzenle-

meden tamamen yoksun masada dağınık bir şekilde duran rafyalardı. Candace yorum yapmadan kapıyı kapattı. Bunun tersine Stone Cottage'deki sundurma ise mantıklı ve etkili bir düzen örneği idi. Beller, yabalar metal parıltısı içinde bir duvarda sıraya konmuştu. Üzerinde güzel bir yastık bulunan rahat, hazır bir sandalye vardı, belli ki iyi kullanılmıştı. Bu iki yerdeki karşıtlık bahçeye de yansımıştı. Rose Cottage'deki bahçeden Mog sorumluydu, buradan büyük bir kıskançlıkla gurur duyar ve takıntılı bir dikkat gösterirdi. Rose Cottage'de eleştirilerden kaçınmak için biraz daha fazlasını yaptı. Stone Cottage bahçesi düzenli bir ilginin bir sonucuydu. Kuru yapraklar süpürülmüş ve tahta kutuya konmuştu. Güzel yastığıyla hasır sandalyeyi hatırlayarak Lettie'nin içini aniden bir acıma ve korku kapladı. Ve bu simyasal kulübe, kışın bile sıcak gelen havası, kullanışlı bir sundurma olduğu kadar bir sığınaktı da. Burada Candace hasta odasının antiseptik kokusundan uzağa bir yarım saat kadar kaçabilirdi, bahçeye kısa süreler için kaçabilir ve en sevdiği denizde yüzüp sahilde uzanmasının mümkün olmadığı zamanlarda burada özgürlüğü hissedebilirdi.

Candace sıcak tahta ve toprak kokusunun üzerinden kapıyı kapattı ve Stone Cottage'e gittiler. Henüz öğlen olmamasına rağmen, hava kasvetli ve karanlıktı ve Candace lambayı yaktı. Lettie, Manor'un işlerinde her zaman bulunan Profesör Westhall'ın ölümünden beri Stone Cottage'de birçok kere bulunmuştu, asla memnun olmayarak. İnancı, dağınık ve dogmatik olmayan bir inançtı. Bedensiz ruhların bitirmedikleri işlerle dolu ya da son nefeslerini verdikleri odalarda gezdiklerine dair bir inancı yoktu. Ama atmosfere duyarlıydı ve Stone Cottage onda sanki havada bir mutsuzluk kümesi birikmişçesine hâlâ can sıkıcı bir duygu uyandırıyordu.

Taşla döşeli odaya eski kiler denilirdi. Dar bir limonluk bahçeye çıkıyordu ama oda açıkça kullanılmamıştı ve küçük tahta masa ve iki sandalye, bir dondurucu ve eski bir askılık gibi istenmeyen mobilyalarla doluydu. Küçük bir mutfaktan aynı zamanda yemek yeme odası olarak da kullanılan oturma odasına geçtiler. Izgara boştu ve saatin sesi oldukça itici tiktaklar çıkarıyordu. Oda yumuşak minderle örtülü tahta oturak dışında rahatsız bir yerdi. Duvarlardan biri kitap rafları ile doluydu ama rafların çoğu boştu ve geri kalanlar da oldukça dağınıktı. Bir düzine sıkıcı paketlenmiş karton kitap kutuları tam karşısındaki duvara yerleştirilmişti. Bütün kulübe, çok temiz olmasına rağmen, Lettie'ya oldukça keyifsiz geldi, sanki ablasının ölümünden sonra, Candace ve Marcus onlar için Stone Cottage'in asla bir yuva olamayacağını vurgulamak istemişler gibiydi.

Üst katta Candace ve arkasından Lettie, üç yatak odasına doğru ihtiyatlı adımlarla ilerledi, dolapların ve gardırobun içine dikkatli bir bakış attı ve sonra kapılarını neredeyse çarparak kapattı. Kısa süreli ama yakıcı bir eski elyaf kokusu aldı, eski elbiselerin kokusu ve Candace'nin gardırobunda Lettie'nin gözüne bir doktorun kırmızı ropdöşambri ilişti. Ön oda babasınınındı. Burada her şey yataktan uzakta, cam kenarına yerleştirilmişti. Bu odada ölümün kaçınılmazlığı evrensel bir kabul buluyor gibiydi. İkisi de konuşmadı. Araştırma neredeyse sona eriyordu. Aşağı kata indiler, adımları çıplak merdivenlerde doğal olmayan bir biçimde ses çıkarıyordu.

Oturma odasında dolap yoktu ve gene eski kilerin içine girdiler. Candace, ilk kez rahatlayarak, 'Burada ne yaptığımızı düşünüyoruz? Bir çocuğu ya da kayıp bir hayvanı arıyormuşuz gibi davranıyoruz. Eğer endişeleniyorlarsa bırakalım polis arasın,' dedi.

‘Ama neredeyse buluyorduk. Burada değil, kulübe-
de de sundurmada da yok.’

Candace yürüyecek genişlikteki kilere girdi. Sesi bo-
ğuktu. ‘Bu yeri temizleme vakti geldi. Babam hastayken
ben reçel yapmaya takıldım. Evde yapılmış reçeli severdi
ama o kadar da değil. Kavanozların hâlâ orada bulun-
duğunu unutmuştum. Onları toplamak için Dean’a gide-
ceğim. Eğer hâlâ onları toplamaya değer buluyorsa, al-
maya tenezzül edebilir. Reçellerimde onun standartlarını
tutturmakta güçlük çekerdim.’

Yeniden ortaya çıktı. Lettie, onu kapıya kadar takip
etmek için dönerken, durdu ve sonra dondurucunun ka-
pağını kaldırdı. Harketi içgüdüsel, düşünmeden yap-
mıştı. Zaman durdu. Birkaç saniye için, zaman geçmek
bilmedi, zaminde yatan şeye gözlerini dikti.

Kapak ellerinden düşerek yumuşak bir ses çıkardı ve
dondurucudan uzaklaştı, titreyişini kontrol edemiyordu.
Kalbi hızla atıyordu, sesine bir şeyler olmuştu. Ses çıkar-
maya çalıştı ama nafile. En sonunda çabalayarak bir şey-
ler söylemeyi başardı. Kendi ya da tanıdığı başka birinin
sesine benzemiyordu, çatlak bir sesle! ‘Candace, bakma,
bakma, Gelme!’ diye bağırdı.

Ama Candace onu yana doğru itti ve dondurucunun
kapısını açmaya çalıştı.

Sırtı üzerinde, iki ayağı havaya doğru kalkmış vazie-
yette yatıyordu. Dondurucunun kapağı ayaklarına bas-
tırmış olmalı. İki eli, pençe gibi kıvrılmıştı, bir çocuğun
elleri gibi. Parmak eklemleri bere içindeydi, parmakla-
rının üzerinde kurmuş kan izleri duruyordu. Yüzünde
korkunç bir ifade asılı kalmıştı, mavi gözleri oyuncak
bir bebeğinkiler kadar donuk ve cansız, dudakları geri-
ye çekilmişti. Mavi kot pantolon ve mavi boynu açık bir

gömlek giymişti, koku tanıdık ve tiksindiriciydi, gaz gibi havaya yükselmişti.

Bir şekilde Lettie mutfaktaki sandalyelerden birini yakalayıp kendini üzerine bırakacak gücü buldu. Ve şimdi, artık ayakta değildi, gücü geri gelmeye ve kalp atışları yavaşlayıp daha düzenli bir hal almaya başladı. Kapağın kapatıldığını duydu, ama sessizce, neredeyse kibar bir şekilde, sanki Candace ölüyü uyandırmaya korkuyormuş gibi.

Karşıya baktı. Candace dondurucunun karşısında hareketsiz duruyordu. Sonra birden taş lavaboya öğürmeye başladı, destek almak için lavabonun kenarlarını tutuyordu. İçinde çıkaracak hiçbir şey kalmayınca kadar öğürdü, yüksek öğürttü sesleri boğazını acıtmış olmalıydı. Lettie yardım etmek istyerek ama Candace'nin kendisine dokunulmasını istemeyeceğini bilerek seyretti. Şimdi Candace musluğu açtı ve yüzüne su serpti. Su damlaları yüzünden göğsüne doğru akıyordu. Konuşmadan bir mutfak havlusuna uzandı ve yüzünü kuruladı. En sonunda Lettie ayaklarını hareket ettirebildi ve Candace'nin omzuna ellerini dolayarak ona ikinci bir sandalye uzattı.

'Üzgünüm, kötü kokuyordu. Bu kokuya asla dayanamam,' dedi Candace.

Bu yalnız ölümün hâlâ beyninde çınlayan dehşetiyle Lettie keskin bir acıma duydu. 'O ölümün kokusu değildi Candace, bunu durduramadı. Kaza yapmış belki de korkudan. Oluyor böyle şeyler.'

Düşündü ama söylemedi *ve bu demek oluyor ki dondurucuya girdiğinde yaşıyordu. Ya da öyle mi? Adli tıp bilir bunu.* Şimdi fiziksel gücü zihnini olağanüstü berraklaştırmıştı. 'Polisi aramalıyız. Amir Dalglish bize bir numara vermişti. Hatırlıyor musun?' dedi. Candace kafasını sal-

ladı. 'Ben de. Ona ihtiyaç duyacağımızı hiç düşünmemiştim. O ve diğer polisler hep bu civarda duruyorlar. Onu bulacağım.'

Ama şimdi Candace, kafası arkaya yaslanmış bir vaziyette, yüzü bembeyaz kesilmiş ve sanki bütün duygulardan arınmış bir şekilde duruyordu. 'Hayır! Gitme. İyiyim ama sanırım birlikte kalsak daha iyi olur. Cep telefonum cebimde. Onu Manor'dan birilerine ulaşmak için kullan. Önce ofisi dene sonra da George'u. Ona Dalgliesh'i aramasını söyle. Kendi başına gelmemeli. Hiçbiri gelmemeli. Bir kalabalığa, sorulara, meraklı yüzlere katlanamam. Bununla karşılaşacağız ama şimdi değil.'

Lettie ofisi çaldırdı. Cevap yoktu ve o da George'un numarasını denedi. Dinleyip bir tepki beklerken, 'Buraya gelmemeli. Bunu biliyordur. Kulübe suç mahali olacak!' dedi.

Candace'nin sesi keskindi 'Ne suçu?'

George'un telefonundan hâlâ cevap yoktu. 'İntihar olabilir. İntihar da suç sayılmaz mı?' dedi Lettie.

'İntihar gibi görünüyor mu? Görünmüyor mu? Görünüyor mu?'

Lettie itiraz etti, *neyi tartışıyoruz* diye düşündü. Ama sakın bir şekilde 'Haklısın. Hiçbir şey bilmiyoruz. Ama Amir Dalgliesh bir kalabalık istemeyecektir. Burada durup bekleyelim,' dedi.

Ve şimdi son telefon açıldı ve Lettie George'un sesini duydu. 'Stone Cottage'den arıyorum. Candace burada benimle birlikte. Robin Boyton'un bedenini burada dondurucuya sıkıştırılmış vaziyette bulduk. Mümkün olan en kısa zamanda Amir Dalgliesh'in buraya gelmesini sağlayabilir misin? O gelene kadar da bunu kimseye

söylememen en iyisi olur. Ve sen de gelme. Kimsenin gelmesine izin verme.”

George’un sesi keskindi. ‘Boyton’un bedeni? Ölü olduğundan emin misin?’

‘Kesinlikle. George şimdi açıklayamam. Sadece Dalgliesh’i bul. Evet, biz iyiyiz. Şok geçirdik ama iyiyiz.”

‘Dalgliesh’i bulacağız.’ Ve konuşma sona erdi.

İkisi de konuşmuyordu. Sessizlikte Lettie sadece derin nefes alışverişlerini duyuyordu. İkisi mutfak sandalyesinde oturuyordu, konuşmaksızın. Zaman geçiyordu... Sonra karşı pencereden geçen yüzler gördü. Polis geldi. Lettie onların içeri yürümesini bekliyordu ama kapının sesini duydu ve Candace’in katı yüzüne bakarak, onu açmaya gitti. Amir Dalgliesh içeri girdi, onu Dedektif Miskin ve Çavuş Benton-Smith takip etti. Amir Dalgliesh doğrudan dondurucuya gitmedi ama iki kadınla ilgilendi. İki fincan alıp onları tepeye kadar suyla doldurdu ve onlara götürdü. Candace fincanı masada bıraktı ama Lettie çok susamıştı. Amir Dalgliesh onları çok yakından izliyordu.

Bazı sorular sormam gerekiyor. İkiniz de korkunç bir şok geçirdiniz. Konuşacak kadar iyi hissediyor musunuz?’

Sakin olmaya çalışarak, ‘Evet, mükemmel, teşekkür ederim,’ diye mırıldandı Lettie.

‘Belki de diğer kapıya gitsek daha iyi olur. Bir dakika kadar sizin yanınıza gelirim.’

Dedektif Miskin onları oturma odasına giderken takip etti. *Hikayemizi dinleyene kadar bizi yalnız bırakmayacak* diye düşündü. Sonra da fazla açık ya da mantıksızca bir şüpheyle mi davradığını merak etti. Eğer Candace

ve kendisi hareketleri üzerinde anlaştıkları bir açıklama yapmaya kalksalar dı polis gelmeden önce yeteri kadar zamanları vardı.

Meşe oturacağa oturdular ve Dedektif Miskin onlarla yüz yüze oturmak için masadan iki sandalye aldı. Oturmadan 'Size bir şey getireyim mi? Çay, kahve... Eğer Bayan Westhall bunları nereden bulabileceğimi söylerse,' dedi.

Candace'in sesi uzlaşmaz bir biçimde sertti. 'Hayır gerek yok. Teşekkürler. Tek istediğim buradan çıkmak.'

'Amir Dalgliesh çok gecikmez.'

Gecikmedi de. O konuştuktan hemen sonra geldi ve sandalyelerden birini alıp karşılarna geçti. Dedektif Miskin diğerini aldı. Dalgliesh'in yüzü, onlarınkinden sadece birkaç karış uzaktaydı, Candace'ninki kadar soluktu ama bu esrarengiz maskenin arkasında ne olduğunu bilmek imkansızdı. Konuşurken sesi kibardı, neredeyse sevgi doluydu, ama Lettie beynin içinde düşüncelerin duyguya yer bırakmayacak bir hızda işlendiğinden hiç şüphesi yoktu. 'İkiniz de Stone Cottage'e nasıl geldiniz, bu sabah?'

Cevaplayan Candace'dı. 'Robin'i arıyorduk. İş arkadaşı yaklaşık dokuz otuz gibi ofisi aradı ve Robin'le dün sabahtan beri iletişim kuramadığını ve endişelendiğini söyledi. İlk Bayan Frensman geldi ve mutfak masasında yemek artıkları buldu, arabası yerindeydi ve yatağında kimse uyumamış gibi görünüyordu. Bu nedenle daha derin bir araştırma için yeniden geldik.'

'İkinizden biri Robin Boyton'u dondurucunun içinde bulabileceğinizi biliyor ya da bundan şüpheleniyor muydunuz?'

Oldukça kaba olan bu soru için özür dilemedi, Lettie Candace'in soğukkanlılığını korumasını umdu. Kendini

sessiz bir 'Hayır'la sınırladı ve Dalgliesh'in gözlerinin içine bakarak kendisine inanıldığını düşündü.

Candace Dalgliesh beklerken bir süre sessiz kaldı. 'Elbette ki hayır, dondurucuya hemen bakmadık. Biz yaşayan bir adam arıyorduk, ölü bir beden değil. Kişisel olarak ben Robin'in yakında ortaya çıkacağını düşünüyordum ama yokluğu kafa karıştırıcıydı çünkü yürüyüşe çıkmazdı ve ben de nereye gittiğine dair bir ipucu bulabileceğimizi düşündüm.'

'Hanginiz dondurucuyu açtı?'

'Ben yaptım,' dedi Lettie. Eski kiler, yandaki oda, araştırdığımızı son yerdi. Candace kilere doğru gidiyordu ve ben de bir içgüdüyle dondurucunun kapağını açtım, neredeyse düşünmeden. Rose Cottage'deki ve buradaki bütün dolaplara baktık ve bahçeye ve sundurmaya ve sanırım dondurucuya bakmak da doğal bir davranış.'

Dalgliesh konuşmadı. Lettie *Dolap ve dondurucuyu içeren bir araştırmanın yaşayan bir adamı bulmak amacıyla yapılacağını düşünüür mü acaba?* diye düşündü. Ama açıklamasını yapmıştı. Kendi kulaklarına bile inandırıcı gelmiyordu ama gerçek buydu ve ekleyecek hiçbir şeyi yoktu. Açıklamaya çalışan Candace oldu.

'Robin'in ölmüş olabileceğini hiç düşünmedim ve ikimiz de bu olasılıktan bahsetmedik bile. İsiniyatifi ele aldım ve bir kez dolaplara bakmaya başlayınca, derin bir araştırma yapıyorduk diye düşünüyorum, Lettie'nin de dediği gibi, bu doğal bir hareketti. Aklımın bir köşesinde başına bir kaza gelmiş olma olasılığı duruyordu ama aramızda bundan bahsetmedik.'

Dalgliesh ve Dedektif Miskin ayağa kalktılar. Dalgliesh 'İkinize de teşekkür ederim. Buradan çıksanız iyi olur. Sizi bundan sonra rahatsız etmeyeceğim.' Candace'e

döndü. 'Bu an için üzgünüm ve büyük olasılıkla birkaç gün için, Stone Cottage kapanacak.'

Candace 'Suç mahali olarak mı?' dedi.

'Açıklanamayan bir ölüm mahali olarak. Bay Chandler-Powell bana Manor'da siz ve erkek kardeşiniz için odalar olduğunu söyledi. Zahmete soktuğum için özür dilerim ama eminim bu gerekliliği anlayacaksınız. Orada ayrıca adli doktor ve buraya gelen teknik bir memur da bulunacak ama zarar vermemek için dikkat edilecek.'

Candace, 'Umursadığım herkesi ayrı bir yere koyabilirsiniz. Ben işimi bitirdim,' dedi.

Duymamış gibi devam etti. 'Dedektif Miskin Manor'dan ihtiyaç duyduğunuz şeyleri almaya giderken size eşlik edecek.'

Lettie, *yani koruma altındalar*, diye düşündü. Neden korkuyor? Onun peşinden koşabilirler. Ama kendine adil olmayacağını söyledi. Kibar ve saygılı davrandı ve vicdanlı konuşmak gerekirse öyle. Peki şimdi diğer türlü davranarak ne kazanacak?

Candace ayağa kalktı 'İhtiyacım olan şeyleri ben alabilirim. Erkek kardeşim kendi ihtiyaç duyduklarını alabilir, şüphesiz ki süpervizyon altında. Bu odayı alt üst etmek gibi bir niyetim yoktu.'

Dalgliesh sakın bir şekilde, 'erkek kardeşinizin ihtiyaç duyduklarını toplaması için uygun olan zamanı size söyleyeceğim. Dedektif Miskin şimdi size yardım edecek,' dedi.

Üçü, Candace'in öncülüğünde, merdivenleri tırmandı, Lettie eski kilerden uzaklaşmak için bir neden bulabildiği için memnundu. Yatak odasında Candace gardıroptan bir valiz aldı ama Dedektif Miskin onu yata-

ğın üzerine bıraktı. Candace çekmece ve gardırobundan elbiselerini çıkarmaya başladı, hızlıca valize yerleştirdi: Kazaklar, pantolonlar, tişörtler, iç çamaşırları, etekler, pijamalar ve ayakkabılar. Banyoya gitti ve tuvalet çantası ile geri geldi. Arkasına bakmadan gittiler.

Amir Dalgliesh ve Çavuş Benton-Smith eski kilerdelerdi, belli ki ayrılmalarını bekliyorlardı. Dondurucunun kapağı kapalıydı. Candace ev anahtarlarını uzattı. Çavuş Benton-Smith bir makbuz karaladı ve kulübenin kapısı arkalarından kapandı. Lettie, kapının kilitlendiğini duydu.

Sessizce, Dedektif Miskin aralarında yürürken, derin bir nefes aldılar. Sessizlik içinde Manor'a doğru yola koyuldular.

KISIM DÖRT

19-21 Aralık
Londra, Dorset

Jeremy Coxon'un Maida Vadisi'ndeki evi, bahçelerin su kanalına doğru uzandıkları, muntazam, yöreye ait diğer oyuncak evler gibi genişliğine erişmiş, bir sıra Kral Edward dönemine ait güzel villadan biriydi. Kurak kış aylarında bile, özenli ekimin ve bahar umudunun izlerini taşıyan ön bahçe, parlak ön kapıya doğru uzanan taştan bir yol tarafından ikiye ayrılıyordu. İlk bakışta, Robin Boyton'ı tanıdığı kadarıyla ve de arkadaşından beklediği kadarıyla, Benton'ın onunla ilişkilendiremeyeceği bir evdi. Evin ön cephesinin kendine has kadınsı bir zarafeti vardı ve Benton'ın okuduklarından anımsadığı kadarıyla, Londra'nın bu taraflarında Victoria ve Edward çağındaki beylerin metreslerine temin ettikleri evler de bulunuyordu. Tıpkı Holman Hunt'un *Bilincin Uyanışı* resmindeki gibi, darmadağın bir oturma odasında parıldayan gözleriyle, tek eli piyanonun tuşları üzerinde olan adamın, sevgilisine doğru uzanışı aklına geldi. Geçen yıllarda, Victorya çağının resimlerine temayülle yaklaşmasına rağmen, bu gibi nedametın tasvirini içeren resimler hiçbir zaman onun sevdiklerinden olmamıştı.

Tam bahçe kapısını'açmak üzere mandala uzanmışlarken, evin kapısı açıldı ve genç bir çift kibarca ancak kararlı bir şekilde dışarı çıktı. Yanlarında manken gibi temiz gibi giyimli, kabarık beyaz saçlı, kış güneşine

rağmen yanık tenli, yaşlıca bir adam vardı. Yaşlı adam, abartı şeritlere sahip, yelekli bir takım elbise giyyordu. Gelenlerin farkında olmaksızın şöyle dedi; 'Kapıyı çalman-
yacaksın. Orası restoran, müstakil bir ev değil. Hayal gücünü
kullan. Ve Wayne, canım oğlum, bu sefer becer şu işi. Adını ve
kaydını resepsiyona vereceksin, birisi ceketlerinizi alacak, son-
rasında da masana kadar eşlik edecek olan garsonu takip ede-
ceksin. Bayan önden gidecek. Önden kaptırıp gitme ve unutma
misafirini birinin çalmasından korkarcasına ilgiyle ve kibarca
oturtacaksın. Adamın işini yapmasına izin ver. Bayanın ra-
hat bir şekilde yerine oturduğunu görecektir. Şimdi, yeniden
yapalım. Ve dene, kendine güvenli görünmeye çabala, canım
oğlum. Tanrı aşkına hesabı sen ödeyeceksin. Senin işin misafi-
rinin en azından ödediğine değecek kadar gösterişli bir yemek
yediğinden emin olmak ve iyi akşamlar diye olayı bitirmek.
Eğer ne yaptığını bilmiyorsan, o da sana bunu yapmayacaktır.
Tamamdır, şimdi belki de içeri geçip, çatal ve bıçaklarla alıştır-
ma yapmamız gerekiyordur.'

Çift içeri geçti ve ancak ondan sonra yaşlı adam
Benton ve Kate'in orada bulunduklarının farkına vardı.
Adama doğru yürüdüler ve Kate cüzdanını çıkartıp şöy-
le dedi;

'Dedektif Miskin ve Dedektif Çavuş Benton-Smith. Je-
remy Coxon ile görüşmek için buradayız.'

'Beklettiğim için özür dilerim. Korkarım çok uygunsuz
bir zamanda geldiniz. O ikisinin Claridge için hazır olmaları
çok zaman alacak. Evet, Jeremy polisin geleceği hakkında bir
şeyler demişti. İçeri buyurmaz mısınız? Kendisi üst katta, ça-
lışma odasında.'

Holden içeri geçtiler. Benton sol tarafta açık bir ka-
pıdan, iki kişilik küçük bir masa üzerinde dört bardak ve
gereğinden fazla çatal ve bıçak gördü. Çift karşılıklı otu-
ruyorlar ve birbirlerine kederli bir şekilde bakıyorlardı.

'Ben Alvin Brent. Biraz bekleyebilirsiniz, çıkıp Jeremy'nin hazır olup olmadığını kontrol edeceğim. Onunla konuşurken düşünceli olun, oldu mu? Çok üzgün. Çok ama çok sevdiği bir arkadaşını kaybetti. Ama tabii ki bunları biliyorsunuz, o yüzden buradasınız.'

Merdivenleri yavaşça çıkacak gibi görünürken, bir anda merdivenin tepesinde belirdi. Uzun boylu, ince bir adamdı, düzgünce arkaya yatırılmış siyah saçları ve solgun bir yüzü vardı. Özenli bir şekilde giyilmiş, pahalı ancak gündelik bir elbise içerisinde, dramatik duruşuyla beraber, fotoğraf çekimindeki erkek bir model gibi duruyordu. Altında vücudunu saran siyah, lekesiz bir pantolon vardı.. İliklenmemiş sarımsı ceket, Benton' un aşına olduğu ve her zaman sahip olmak istediği pahalı bir ceketti. Göğsü açık, kolalanmış gömleğinin üzerine bir kravat takmıştı. Tedirginlik nedeniyle kıvrışmış olan yüzü şimdi rahatlamış gözüküyordu.

Tanışmak üzere aşağıya inerken, *'Tanrı'ya şükür geldiniz. Karşılama nedeniyle özür dilerim. Kendimden geçmiş bir haldeydim. Robin'in ölü bulunduğu dışında hiçbir şey söylemediler bana, hiçbir şey. Ve tabii ki, Rhoda Gradwyn'in ölümü hakkında aramıştı beni. Eğer ölümü doğal sebepler nedeniyle olsaydı herhalde burada olmazdınız. Bilmem gerekiyor, intihar mıydı? Herhangi bir not bıraktı mı?'* dedi.

Yan yana yürüyerek, adamla beraber üst kata, sol tarafta gösterilen odaya doğru gittiler. Oturma odası ve çalışma odası gereğinden fazla kalabalıktı. Pencerenin önündeki geniş sehpa da bir bilgisayar, faks makinası ve yığınla dosya vardı. Birinin üzerinde acemice dengelenmiş bir yazıcı olmak üzere, üç ufak maun masa, porselen objeler, broşürler ve kitaplarla doluydu. Bir duvarında karşısında geniş bir kanepe vardı, ancak kutularla kaplı olduğundan kullanılabılır durumda değildi. Onca şeye

rağmen, oda halen düzenli gözüküyordu. Çalışma masasının arkasında sadece bir sandalye ve küçük bir koltuk vardı. Jeremy Coxon etrafa göz gezdirdi ve hol boyunca gidip, elinde ufak bir sandalyeyle geri döndü ve onu masanın hemen yanına yerleştirdi. Oturdular.

Kate, 'Herhangi bir not yoktu. İntihar olsaydı bu sizi şaşırtır mıydı?' dedi.

'Tabii ki! Robin bazı zorluklar yaşadı ancak hiçbir zaman o yolu tercih edecek bir insan değildi. Hayatı severdi. Herhangi bir acil durumda yanında olacak arkadaşları vardı. Tabii ki karamsar olduğu zamanlar da vardı ancak hangi birimizin yok? Ancak Robin için karamsar zamanlarının görece çok az olduğunu söyleyebilirim. İntihar notuyla ilgili sorumu sadece diğer ihtimallerin gerçekleşmesine ihtimal vermediğim için sordum. Hiçbir düşmanı yoktu.'

Benton, 'Peki gündeminde büyük bir zorluk var mıydı? Onu umutsuzluğa sürükleyebilecek herhangi bir şey?' dedi.

'Hiçbir şey yoktu. Rhoda'nın ölümü nedeniyle doğal olarak çökmüştü ancak umutsuzluk Robin hakkında kullanacağım bir kelime değildir. Her zaman hayata iyimser ve umutlu bakan bir insandı. Ve her şey gayet güzel gidiyordu. Sermaye tabii ki bir problemdi. Ne zaman ki yeni bir iş kursanız, eksiğiniz her zaman paradır. Ama planları olduğunu söylemişti, büyük paralar beklediğini, çok büyük meblağlar. Nereden olduğunu söylemezdi ancak heyecanlıydı. Yıllardır görmediğim kadar mutluydu. Stoke Cheverell' den üç hafta önce döndüğü gibi değildi. O zaman çok depresif gözüküyordu. Hayır, intihar ihtimalini kafanızdan silebilirsiniz. Ama dediğim gibi, kimse Robin'in öldüğü ve sizin geleceğiniz haricinde bir şey söylemedi bana. Eğer vasiyetname yazdıysa, muhtemelen beni onun uygulayıcısı olarak göstermiştir. Benim haricimde, bu sorumluluğu verebileceği birini tanımıyorum. Cenazesi için de

geçerlidir bu. Peki bu gizlilik neden? Bana dürüst bir şekilde Robin'in nasıl öldüğünü söyleme vaktiniz gelmedi mi?’

Kate, ‘Kesin bir şey söyleyemeyiz, Bay Coxon. Otopsinin sonucu gelene kadar bildiklerimiz değişmeyecektir. Sonuçların akşamüstüne doğru gelmesi gerekiyor,’ dedi.

‘Peki cesedi nerede bulundu?’

Kate, ‘Cesedi kır evinin bahçesindeki misafir evinin kullanılmayan bir buzluğunda bulundu,’ dedi.

‘Buzluk mu? Hani o uzun süreli kullarımlar için üretilmiş dikdörtgen şeklinde, geniş olanlar?’

‘Evet. Kullanılmayan bir buzluk.’

‘Peki, kapağı açık mıydı?’

‘Hayır kapalıydı. Arkadaşınız oraya nasıl girdi, halen bilmiyoruz. Belki de bir hatadır.’

Ve şimdi Coxon onlara, şaşkınlıktan dehşete dönüşen bir yüz ifadesiyle bakıyordu. Bir anlık duraksamadan sonra, ‘Bakalım doğru anlamış mıyım? Bana Robin'in cesedinin kilitli bir buzlukta bulunduğunu söylüyorsunuz?’ dedi.

Kate sabırlı bir şekilde, ‘Evet, Bay Coxon, ancak halen ölüm sebebini ya da cesedin oraya nasıl girdiğini bilmiyoruz,’ dedi.

Adam Kate'i yavaşça süzdükten sonra, bakışlarını sanki inanamazcasına Benton'un üzerine getirdi. Konuştuğunda, sesi vurgulu çıkıyordu. Duygularını ise zorlukla bastırmaktaydı. ‘O zaman size bir şey söyleyeceğim. Bu bir kaza değildi. Robin ağır derecede klostrofobikti. Asla yeraltı metrosuyla ya da uçakla yalculuk etmezdi. Kapıya yakın oturmadığı takdirde, herhangi bir restoranda yemek bile yiyemezdi. Klostrofobisini yenmeye çabalıyordu, ancak başaramamıştı. Hiçbir şey ya da hiçkimse onu o buzluğa girmeye ikna edemezdi.’

Benton, 'Kapağı açık olsa dahi girmez miydi?' dedi.

'O kapağın düşüp de onu oraya kısıtırmayacağı fikrine asla inanmazdı. Şu gün araştırdığımız şey bir cinayet dosyasıdır.'

Kate, Boyton'un kazara ya da doğal sebeplerle öldüğünün ve bilinmeyen sebeplerle birisi tarafından buzluğa konduğunun ihtimal dahili olduğunu söyleyebilirdi, ancak Coxon' la beraber komplo teorilerini yarıştırmak gibi bir niyeti yoktu. Onun yerine, 'Arkadaşları arasında klostrofobik olduğu bilinen bir şey miydi?' diye sordu.

Coxon şimdi biraz daha sakindi. Hâlâ bakışlarını Kate'den Benton'a, Benton'dan Kate'e inanamıyormuşçasına çeviriyordu. Onları inandırmak istercesine, *'Bazıları biliyor ya da tahmin ediyor olabilir, ancak, bildiğim kadarıyla, bunun bahsi hiç geçmedi. Utandığı bir şeydi, özellikle uçağa binememekten utanıyordu. O yüzden hiçbir zaman beraber yurtdışına gitmedik, trenle gittiklerimizin haricinde. Ağzına kadar içkiyle doldursam dahi, onu asla uçağa sokmayı başaramadım. Çok büyük bir rahatsızlıktı. Herhangi birine söylemişse eğer, bu mutlaka Rhoda'dır. Ve şimdi o da ölü. Bakın, size herhangi bir kanıt sunamam. Ancak bir şey hakkında bana inanmak zorundasınız. Robin, canlı bir şekilde bir buzluğa asla girmezdi,'* dedi.

Benton, 'Kuzenleri ya da Cheverell Manor'daki herhangi bir insan onun klostrofobik olduğunu biliyor muydu ?' diye sordu.

'Ben nerden bileyim yahu? Hiçbiriyle tanışmadım ve hiçbir zaman bahsi geçen yere gitmedim. Onlara sormanız gerekecek.'

Metanetini yavaş yavaş kaybediyordu. Dokunsan ağlayacak bir vaziyetteydi. 'Özür dilerim, çok özür dilerim.' diye sayıkladı ve sessizleşti. Bir dakika boyunca, sanki kontrolünü yeniden kazanmaya çalışırcasına, durur vaziyette, derin nefes alıp verdi ve, 'Robin, son zamanlarda

Manor' a daha sık gitmeye başlamıştı. Londra metrosundan ya da tatillerden bahsederken belki, konu içinde bahsi geçmiş olabilir.' dedi.

Kate, 'Rhoda Gradwyn' in ölümünü ne zaman duydu-nuz?' dedi.

'Cumartesi akşamüstü. Robin saat beş civarı arayıp söylemişti.'

'Bunu size söylerken sesi nasıldı?'

'Nasıl olmasını bekliyorsunuz, Dedektif? Herhalde halimi hatırlımı sorar gibi konuşmuyordu. Aman Tanrını! Kusura bak-maym, bunu demek istemedim, yardımcı olmaya çalışıyorum. Sadece olayı halen sindiremedim. Nasıl mı geliyordu sesi? En başta neredeyse tutarsız konuşuyordu. Onu sakinleştirmem birkaç dakika aldı. Ondan sonra – yani sıfatları kendiniz de belirleyebilirsiniz – şok olmuş, dehşete düşmüş, şaşırmış, ürk-müş. Ancak çoğunlukla şok olmuş ve ürkmüş geliyordu sesi. Doğal bir tepki. Yakın bir arkadaşının biraz önce öldüğü gerçe-ğini göz önünde bulundurursak, gayet doğal bir tepki.'

'Öldürüldüğünü söyledi mi size?'

'Evet, söyledi. Polisin oraya geleceği ve olay hakkında so-rular soracağını bildiğini farz edersek, gayet mantıklı bir tah-min yürütmüş. Hem de yerel polis değil, Scotland Yard. Bu-nun doğal bir ölüm olmadığını söylemesine gerek yoktu.'

'Bayan Gradwyn'in nasıl öldüğü hakkında bir şey dedi mi?'

'Bilmiyordu. Manor' dan kimse gelip de bunu ona söy-lemediği için biraz kırgındı. Bir şeyler olduğunu ancak polis arabaları geldiğinde anlamıştı. Onun da nasıl öldüğünü halen bilmiyorum ve sanıyorum sizler de söylemeyeceksiniz.'

Kate, 'Sizden ihtiyacımız olan, Bay Coxon, Robin ve Rho-da Gradwyn arasındaki ilişki hakkında bize söyleyebileceğiniz her şeyi söylemeniz ve tabii ki, sizinle olan ilişkileri hakkında

da. Şu an elimizde alakalı olabilecek iki tane ölüm vakası var. Ne kadar zamandır Robin'i tanuyordunuz?' dedi.

'Yaklaşık yedi yıldır. Adamakıllı rolünün olmadığı bir drama okulu oyunu sonrasındaki bir partide tanışmıştık. Eskrim öğretmeni olan bir arkadaşımınla beraber gitmiştik o partiye ve orada bir süre bakıştık. Onun yaptığı budur, insanların bakışlarını yakalar. Konuşmamıştık o zaman, ancak başka bir randevusu olan arkadaşımın gitmesi gerekmişti. Saçma sapan bir akşamdı. Ağır bir yağmur yağıyordu. Ve işte Robin'i orada yalnız bir şekilde otobüs beklerken görmüştüm. Bir taksi çevirdim ve onu bırakabileceğimi söylemiştim. İşte tanışmamız öyle oldu.'

Benton, 'Ve sonrasında da arkadaş oldunuz?' dedi.

'Arkadaş olduk ve sonrasında da iş ortakları. Resmi bir şey yoktu ortada, ancak beraber çalışıyorduk. Onun fikirleri ve benim deneyimim vardı ve en azından para biriktirme umudu. Sorunuzu, sorduğunuz manada da açıklayacağım. Biz arkadaştık. Sevgili, dost, kardeş, içki arkadaşı değil, arkadaştık. Onu severdim ve sanırım birbirimiz için işe yarardık. Ona evli olmayan ve yakın zamanda ölen bir halamdan, yarım milyon dolar miras kaldığını söylemiştim. Halamın öldüğü doğrudu, ancak zavalılıcağın bırakacak bir kuruşu bile yoktu. Aslında piyangoda şanslıydım. Bunu size neden anlatıyorum bilmiyorum, nasıl olsa yakın zamanda kendi başınıza da öğreneceksiniz, tabii ki Robin'in ölümüyle ilgili ekonomik bir kazancım olup olmadığını sorgularken öğreneceksiniz. Öyle bir niyetim yoktu, olmadı da. Borçları ve gereksiz birkaç şey –çoğunlukla kıyafet– dışında bir şey bıraktığı konusunda şüpheliyim.

'Ona piyangoyu kazandığınızı söylemiş miydiniz?'

'Hayır, söylemedim. Her zaman, büyük bir kazancın duyurulmaması gerektiğini düşünmüştümdür. İnsanların, o parayı kazanmak için şanslı olmaktan başka bir şeye ihtiyacınız olmaması sebebiyle, onu paylaşmanız gerektiği gibi bir

fikriyatta olduklarını düşündüğümünden kimseye söyleme gereği duymadım. Robin zengin hala hikayesini yutmuştu. Bu ev için bir milyon doların üzerinde bir meblağ harcadım ve patronlarımı ya da sevgililerinin önünde rezil olmamak için, yeni zenginlere kurslar vermeye başlamamız da onun fikriydi.'

Benton, 'Çok zenginlerin umursamadıklarını düşünürdüm. Nasıl olsa kuralları kendileri belirlemiyorlar mı?' dedi.

'Milyarderleri çekmeyi planlamıyorduk, ancak çoğu insan umursar bu tarz şeyleri, inanın bana. Bu yükselen bir çevrenin uğraşısı. Kimse sosyal olarak güvensizlik hissetmek istemez. Ve işimizi de gayet güzel yapıyorduk. Yirmi sekiz müşterimiz vardı ve her biri de dört haftalık bir kurs için beş yüz elli pound veriyordu. Yarı zamanlı, bu işte. Fiyat olarak ucuz. Bu Robin' in fikirlerinden tek para kazandıranıydı. Birkaç hafta önce apartman dairesinden atılmıştı, ve bir süredir de burada, bir oda arkada yaşıyordu. Düşünceli bir misafir değil, pardon, değildi ama yine de ikimiz için de uygun bir yaşam sürüyorduk. Eve göz kulak oluyordu ve ders verme sırası ona geldiğinde de hep buradaydı. İnanması güç olabilir ancak çok iyi bir öğretmendi ve bu konuda büyük bir birikimi vardı. Müşteriler onu seviyordu. Robin'le ilgili sorun onun güvenilemez ve geçici heveslere sahip oluşuydu. Bir an için delicesine ilgili ve heyecanlı olan bu adam, bir sonraki an tamamen umursamaz olabiliyordu. İnsanı çıldırtan bir durum, ancak her zaman sakin olmayı başarırdı bu konuda. Sadece, hiç beni o derece rahatsız etmedi. İki tamamen farklı insan arasında oluşan kimyayı açıklayabilirseniz, camı gönülden dinlerim sizi.'

'Ve, onun, Rhoda Gradwyn'le olan ilişkisi hakkında diyebilecekleriniz?'

'Ah, bu çok daha zor. Onun hakkında pek konuşmazdı, ancak görünüşe göre, onu arkadaşı olarak tutmaktan memnundu. Bu kendi gözündeki ona şeref veriyordu.'

Kate, 'Seks miydi bu?' dedi.

'Ah, hayır sanmıyorum. Bayanım, Robin'den daha büyük balıklarla yüzebileceğini hayal etmesi daha akla yatkın. Onun hiçbir zaman Robin'i düşlediğini sanmıyorum. Bunu yapmaz insanlar. Çok güzel belki, ancak biraz aseksüel. Statüyle sevişmeye benziyor biraz. Seks onun için bir şey ifade etmiyordu, ancak o kadını umursuyordu. Sanırım o sabit bir otoritenin sembolüydü gözündeki. Bir kere, onunla konuşup, diirüstlüğü-nü gördüğünü ya da hangi tabir caizse, onu gördüğünü söylemişti. Eskiden, kadının ona, onu etkilemiş olan birini hatırlatıp hatırlatmadığını merak ederdim, bir öğretmen belki de. Ve annesini yedi yaşındayken kaybetmişti. Bazı çocuklar asla bu tarz şeyleri aşamazlar. Bir yedeğini arıyor dahi olabilirdi. Psikolojik saçmalık, biliyorum, ancak bunun altında yatan başka sebepler de olabilir.'

Benton anaç kelimesinin Rhoda Gradwyn için pek uygun olmadığını düşünüyordu, ama sahi, bu kadın hakkında ne biliyorlardı ki? Zaten işi hakkında etkileyici olan şey değil miydi insanların bilinmemezliği? *'Robin size Bayan Gradwyn'in bir yara izini düzelttireceğini ya da nerede yaptıracağını söyledi mi?'* diye sordu Benton.

'Hayır, pek de şaşırmadım bu duruma. Yani demek istediğim, Robin'in bunu bana söylememiş olduğuna şaşırmadığım. Muhtemelen o, Robin'e bunun aralarında kalması gerektiğini söylemiştir. Robin, gerçekten degeceğini düşündüğü taktirde bir sır tutar. Bana dediği tek şey, birkaç gün boyunca Stoke Cheverell'deki kirevinde kalacağıydı. Rhoda'nın orada olacağından bana bahsetmemiştir.'

Kate, *'Peki, ruh hali nasıldı? Heyecanlı mı duruyordu, yoksa rutin bir iş yaparmışcasına mı bahsediyordu bu durumdan?'* dedi.

'Dediğim gibi, ilk ziyaretten geldiğinde karamsar gözüki-yordu ancak geçen perşembe akşamı yola çıkarken gayet heyecanlı gözüktü bana. Çok nadir onu bu kadar mutlu görmüşüm-

dür. Gelince bana iyi haberler vereceği gibi bir şeyler söyledi de fazla ciddiye almadım. Robin' in iyi haberleri genelde, kötü sonuçlar doğurur ya da hiçbir sonuç doğurmaz.'

'İlk görüşmeniz dışında, Stoke Cheverell' den sizi bir daha aradı mı?'

'Evet aradı. Siz onunla görüştükten sonra bir kere daha aradı beni. Onu bayağı zorladığınızı ve arkadaşı için yas tutan bir adama karşı pek düşünceli olmadığınızı söyledi.

Kate, 'Öyle düşünmesine iüzüldüm. Ona karşı davranışımızla ilgili resmi bir şikayeti olmadı,' dedi.

'Onun yerinde olsaydınız siz şikayette bulunur muydunuz? Sadece aptallar ve çok güçlü insanlar polisle uğraşır. Ne de olsa adamı joplamadınız. Neyse, sizinle kirevinde görüştükten sonra beni aradı ve ona bana gelmesini ve polisin onu benim ve avukatımın yanımda sorguya çekmesini söyledim. Bunu söylerken kendi çıkarımı gözetmediğimi söyleyemem. Meşguldük ve benim ona burada ihtiyacım vardı. Bana, önceden belirlendiği gibi bir hafta boyunca kalmakta kararlı olduğunu söyledi. Onu ölümiünde yalnız bırakmak istemediğinden bahsetti. Biraz fazla dramatik, ama o Robin. Tabii ki, o zaman daha çok şey biliyordu ve bana kadının cumartesi sabahı yedi buçukta ölü bulunduğunu ve bu işin içerden yardımla yapıldığını söyledi. Ondan sonra, onu cep telefonundan defalarca aradım ancak ulaşamadım. Telefonuna beni araması gerektiği mesajını bıraktım, ancak aramadı.'

Benton, 'Sizi ilk aradığında ürkmüş olduğunu söylüyorsunuz. Peki, kaçak bir katille beraber aynı yerde kalması size de garip gelmedi mi?' dedi.

'Tabii ki garip geldi. Onu biraz zorladım ve bana bitmemiş bir iş olduğunu söyledi.'

Bir an sessizlik oldu. Kate kasıtlı olarak merak etmiyormuşcasına; 'Bİtmemiş bir iş? Bunun ne demek olduğuna dair bir şey söyledi mi size?'

'Hayır ve sormadım da. Daha önce söylediğim gibi, Robin fazlasıyla dramatik olabiliyor. Belki de, soruşturmaya bir el atmayı düşünmüştür. Muhtemelen odasına bulabileceğiniz bir dedektif hikayesi okuyordu. Odayı da görmek isteyeceksiniz sanırsam?'

'Evet,' dedi Kate, 'sizinle işimiz biter bitmez. Bir şey daha var. Cuma öğlen saat dört buçuk ve ertesi sabah yedi buçuğa kadar neredeydiniz?'

Coxon endişelenmedi. 'Ona geleceğinizi düşündüm. Burada üç buçuktan, yedi otuza değin ders veriyorum, o gün aralıklı olarak üç tane çifte ders verdim. Sonrasında kendime spagetti yaptım ve on buçuğa kadar televizyon izledim, sonrasında da bara gittim. Sevecen devletimiz sağ olsun, erken saatlere kadar içmeye izinliyiz, benim yaptığımı da oydu. Evsahibi servis yapıyordu ve hikayemi onaylayacaktır. Biri otuz geçeye kadar oradaydım. Ve bana Robin'in ne zaman öldüğünü söyleyebilirsiniz, size geçerli bir gerekçe sunabilirim.'

'Henüz bilmiyoruz, Bay Coxon, tam olarak ne zaman öldüğünü bilmiyoruz, ancak pazartesi günüydü ve muhtemelen, saat bir ile sekiz arasındaydı.'

'Bakın, Robin'in ölümü için geçerli bir gerekçe sunmak gülünç gözüküyor, ancak sormak durumundayım. Şanslıyım ki, benim için bir problem yok. Burada öğlen bir buçuk civarında geçici öğretmenlerimizden biriyle, Alvin Brent, kapıda kendisiyle tanıştınız, yemeğimi yedim. Saat üçte de iki yeni müşteriyle beraberdim. Onların isimlerini ve adreslerini size verebilirim ve Alvin de yemek yediğimizi onaylayacaktır.'

Kate, 'Öğlen dersiniz tam olarak kaçta bitti?' diye sordu.

'Bir saat sürmesi gerekiyordu ancak biraz daha uzun tuttum. Dört buçuk gibiydi ki, gittiler. Sonra, burada, ofisimde altıya kadar çalıştım, sonrasında da bara gittim. Leaping Hare, Napier yolunda açılan yeni bir bar, orada da biriyle tanıştım,

adını ve adresini verebilirim ve onunla beraberdim, o zamana kadar. On bire doğru da eve yürüdüm. Adresler ve telefon numaraları için ajandama bakmam gerekecek ama bekleyecekseniz, şimdi de yapabilirim bunu.'

Adam masasına gidip, adres defterini birkaç dakika boyunca karıştırırken beklediler. Sonunda çekmecelerden birinde bir parça kağıt buldu ve üzerinde yazanları başka bir kağıda geçirip, kağıdı uzattı. *'Kontrol etmeniz gerekiyorsa, şüpheli gibi görülmediğim bir şekilde kontrol ederseniz sevinirim. Zaten Robin'in ölümünden sonra bile bunca şey yaşamak yeterince kötü –daha beni tamamıyla etkilemedi, belki de halen inanamıyorum duruma, ama inanın bana, etkileyecek– ve onun katili olarak görülmek hiç hoşuma gitmiyor,'* dedi.

Benton, *'Eğer bize anlattıklarımız onaylanırsa, o konuda herhangi bir şüphemiz kalacağını sanmıyorum, efendim,'* dedi.

Kalmayacaktı da. Eğer anlatılanlar doğrulanırsa, Jeremy' nin yalnız olduğu, son dersi ve bara varışı arasındaki bir buçuk saat Stoke Cheverell'e gitmesine bile yetmezdi.

Kate, *'Şimdi Bay Boyton'un odasına göz atmak istiyoruz. Sanırım ölümünden sonra hiç kilitlenmedi,'* dedi.

Coxon, *'Mümkün değil, kapıda kilit yok. Neyse, kilitlenmesi gerektiğini hiç düşünmemiştim. Bunu benden beklediyseniz, keşke arasaydınız. Hep dediğim gibi, sizin buraya gelişinize değin bana hiçbir şey söylenmedi,'* dedi.

Kate, *'Önemli olduğunu söylemedim. Demek istediğim, ölümünden sonra odasında birisinin bulunup bulunmadığıydı,'* dedi.

'Kimse bulunmadı. Ben bile. Robin canlıyken dahi orası beni boğuyordu. Hele şimdi, bununla yüzleşmem.'

Oda arka taraftaki sahanlığın aşağısındaydı. Geniştir ve düzgünce orantılanmış iki pencereden, ortasında çıklik yer alan bir çimenliğe bakıyordu. Onların arkasında ise su kanalı vardı.

Odaya girmeden, Coxon, *'Dağınıklık için özür dilerim. Robin buraya, sadece iki hafta önce taşındı ve sahip olduğu her şeyi buraya yığıdı, tabii ki Oxfam'a verdikleri ya da barda sattıkları haricinde ve sanırım pek fazla alıcı da bulamadı,'* dedi.

Oda kesinlikle iticiydi. Kapının soluna doğru üzerinde bir yığın yıkanmamış kıyafet olan tek bir divan vardı. Kapısı ardına kadar açık maun dolabın içine ise gömlekler, ceketler ve pantolonlar yığılmıştı. Üzerine nakliyat şirketinin amblemi damgalanmış yarım düzine geniş kare kutu ve üç siyah, şişkin plastik torba orada öylece duruyordu. Kapının sağ tarafına doğru olan köşede ise bir yığın kitap ve dergilerle dolu bir karton kutu vardı. Uyarlanabilir okuma lambası ve laptopu, iki pencere arasında, her iki yanında çekmeceler ve raflar bulunan bir masanın üzerinde durmaktaydı. Oda fena halde yıkanmamış giysi kokuyordu.

Coxon, *'Laptop yeni, ben almıştım ona. Robin'in yazışmalarda yardımcı olması gerekiyordu, ancak yapmadı. Sanırım odada değerli olan tek şey bu laptop. Robin her zaman şaşırtıcı şekilde dağınıktı. Dorset'e gitmeden önce aramızda bir işbölümü olması gerekiyordu. Hatta, gitmeden önce en azından giysilerini yıkaması gerektiği hakkında söylendiğimi anımsıyorum. Tabii ki, şimdi kendimi kötü ruhlu bir piç gibi hissediyorum. Sanırım bu böyle devam edecek. Mantıksız, ama ne yapayım. Neyse, sahip olduğu her şey, bildiğim kadarıyla, bu odada ve sizler de odayı didik didik etmekte serbestsiniz. Yakın bir akrabası yoktu. En azından bir keresinde babasından bahsetmedi, ancak sanırsam çocukluğundan beri görüşmediğini söylemişti.*

Masasının çekmecelerinin kilitli olduğunu göreceksiniz, ama anahtarı bende yok,' dedi.

Benton, 'Suçlu hissetmeniz için bir sebep göremiyorum ortada. Oda tam bir keşmekeş. Taşınmadan önce, en azından giysilerini kuru temizlemeciye götürebilirmiş. Dedikleriniz konusunda tamamen haklısınız,' dedi.

'Ama dağınık olmak da çok büyük bir kabahat değil. Ve ne farkedirdi ki? Bağırmağa değmezdi. Onun nasıl biri olduğunu biliyordum. Bazı başıboşlukların mazur görülmesi lazım.'

Kate aklından devam etmek gerektiğini geçirdi. Benton bu gibi şeylerin üzerinde durmaya istekli gözüküyordu. Eğer şanslı olsaydı, muhtemelen arkadaşlık gerçeği ve onun gereklilikleri hakkında güya felsefi bir tartışmaya önayak olacaktı. Kate, 'Anahtarlığı bizde. Çekmecelerin anahtarının da bunun üzerinde olması gerekir. Eğer çok fazla kağıt bulursak, onları taşımak için bir çantaya ihtiyacımız olacak. İşiniz bittiğinde size bir makbuz vereceğim,' dedi.

'Her şeyi alabilirsiniz, dedektif. Kamyonetinizin içine tıkmın. İsterseniz başına adam tutun ya da yakın. Bu iş içimi fena halde daraltıyor. İşiniz bittiğinde ararsanız sevinirim.'

Sesi kırıldı ve ağlamak üzereymiş gibi çıktı. Herhangi bir kelime daha etmeksizin odadan çıktı. Çıkmasıyla beraber Benton pencereye doğru yürüdü ve onu ardına kadar açtı. Taze hava hemencecik içeriye doldu. Benton, 'Senin için uygun mu böylesi?' dedi.

'Evet Benton, açık kalsın. Bir insan nasıl böyle yaşayabilir? Sanki, burayı yaşanabilir kılmak için hiçbir çaba göstermemiş adam. Umarım çekmecelerin anahtarı bizdedir.'

İhtiyaçları olan anahtarı bulmaları zor olmadı. Açık ara, bütün anahtarların en ufağıydı ve iki çekmecenin kilidine de rahatlıkla uydu. İlk önce soldakini kurcaladılar, ancak Kate arkada sıkışan birkaç tane kağıt nede-

niyle çekmeceyi zorlamak zorunda kaldı. Açtığına ise, eski faturalar, kartpostallar, günü geçmiş bir günlük, birkaç tane kullanılmamış Noel kartı ve birbirine sarılmış mektuplar etrafa saçıldı. Diğer çekmeceyi açan Benton ise, çekmecenin dosyalarla, eski tiyatro programlarıyla, senaryo ve birkaç oyun fotoğrafıyla ve bir makyaj torbasıyla dolu olduğunu gördü.

Kate, *'Bütün bunları incelemek zorunda değiliz. Diğer çekmecelerde bir şeyler bulabilecek miyiz, ona bakalım,'* dedi.

Bu sefer denediği çekmece daha kolay açıldı. İçinde ambalaj kağıdından bir dosya ve bir kitap vardı. Kitap, eski karton kaplı, Cyril Hare tarafından yazılmış *Zamansız Ölüm'*dü. Dosyanın içerisinde ise iki tarafı da yazılarla dolu olan bir kağıt vardı. 7 Temmuz 2005 tarihli ve Peregrine Richard Westhall'un son vasiyeti başlıklı bir vasiyetnameydi bu. Vasiyetnameyle beraber beş poundluk bir alındı belgesiyle beraber bir onay belgesi daha vardı. Elyazısıyla yazılmıştı. Siyah, dik bir yazıydı, genelinde baskın harflerle yazılmasına rağmen, son paragrafta yazının titrediği görülüyordu. Bu paragraf, oğlu Marcus St John Westhall, kızı Candace Dorothea Westhall, avukatları ve belgenin uygulayıcısı Kershaw & Price-Nesbitt hakkındaydı. İkinci paragrafta, ailesinden başka kimsenin bulunmadığı bir törenle cesedinin yakılmasını, herhangi dini bir törenin olmamasını ve cenazenin sadece bu kadar sürmesini diliyordu. Daha büyük harflerle yazılmış üçüncü paragrafta ise; *'Bütün kitaplarımı Winchester Koleji'ne bırakıyorum. Koleji'n istemediklerinin ise satılmasını, satılamadıkları takdirde ise oğlum, Marcus St John Westhall'un, takdirine bırakılmasını istiyorum. Paradahil sahip olduğum her şeyin iki evladıma eşit bir şekilde paylaştırılmasını istiyorum, Marcus St John Westhall ve Candace Dorothea Westhall'a,'* yazıyordu.

Vasiyetname imzalanmıştı ve imzanın altında ise şahit olarak, kendisi yerli bir hizmetçi olan ve adres olarak Stone Cottage, Stoke Cheverell veren Elizabeth Barnes ve hemşire olan ve Rosemary Cottage, Stoke Cheverell'de ikamet eden Grace Holmes'un imzaları bulunuyordu.

Kate, 'Üzerinde Robin Boyton'ı ilgilendiren hiçbir şey yok, ancak açıkça bunun bir kopyasını alma zalimetine girmiş. Sanırım kitabı okumamız iyi olacaktır. Ne kadar hızlı okuyabilirsin, Benton?' dedi.

'Bayağı hızlı, bayan. Zaten fazla da uzun değil.'

'O zaman ben arabayı sürerken, sen de bununla uğraşsın. Coxon' da bir çanta alıp, eşyaları polis merkezine bırakalım. Diğer çekmecelerde bizi ilgilendiren bir şey olduğunu sanmıyorum, yine de üzerlerinden bir geçelim.'

Benton, 'Kederli bir arkadaşın daha fazlasına sahip olduğunu bulsak dahi, herhangi bir şekilde, bir düşmanın Stoke Cheverell'e gidip, onu öldürüp, Westhall'ın kirevine bir şekilde girip ve cesedi buzluğa koyduğunu kafamdan canlandıramıyorum. Ama, vasiyetnamenin kopyası da bir anlama gelmeli, tabii ki yaşlı adamın ona bir şey bırakmadığını görmek için sakladıysa, orasını bilemeyeceğim. Acaba neden elyazısıyla yazılmış? Belli ki, Grace Holmes artık Rosemary Cottage'de yaşamıyor. O yer satılık şimdi. Ama Boyton neden onunla irtibata geçmeye çalışıyordu? Ve Elizabeth Barnes'a ne oldu? Westhall'lar için çalışmıyor artık. Vasiyetnamenin tarihi de ilginç, değil mi?' dedi.

Kate yavaşça, 'İlginç olan sadece tarih değil. Neyse, hadi şu karışıklığın içinden çıkalım. Bunu merkeze ne kadar erken götürürsek o kadar iyi. Ama bize Bayan Gradwyn' in menajerini görmemiz söylenmişti. Uzun sürmeyeceğine dair bir his var içimde. Onun kim olduğunu ve nerede olduğunu hatırlat bana Benton,' dedi.

'Eliza Melbury, bayan. Randevümüz üçü on beş geçeye. Ofisi Camden' de.'

'Kahretsin! Gideceğimiz yere çok uzak. Merkeze arayıp, biz buradayken Londra'da yapılmasını istedikleri bir şey olup olmadığını kontrol edeceğim. Genelde Yard'dan bir şey alınmasını istedikleri bir şey olur. Sonrasında da hızlıca yemek yiyebileceğimiz bir yer bulur ve işimize bakarız, tabii ki eğer Eliza Melbury'nin bize söyleyeceği bir şey yoksa. Ama en azından bu sabah boşa harcanmadı.'

Arabalarının Londra trafiğine takılmasıyla beraber, Eliza Melbury'nin yanına yaptıkları yolculuk iyice usandırıcı bir hale geldi. Benton ondan alacakları bilginin, kaybettikleri zamanı telafi ve ona ulaşmakta yaşadıkları problemleri telafi edeceğini umuyordu. Ofisi bir manavın üzerindeydi ve dar merdivenleri tırmanırlarken burunlarına meyve ve sebze kokuları geliyordu. Ofise girdiler. Yaşlıca bir adam duvar boyunca uzanan rafa kitaplar dizerken, üç genç kadın da bilgisayarları başında oturuyorlardı. Kate kimliğini gösterdiğinde, üç çift göz onların üzerine dikildi. Genç kadınlardan bir tanesi ayağa kalktı ve binanın ön tarafında bulunan ofisin kapısını çalarak, neşeli bir şekilde *'Polisler burada Eliza. Onları beklediğini söylemiştin.'*

Eliza Melbury yaptığı telefon görüşmesini sonlandırdı. Ahizeyi yerine koydu, gülümsedi ve karşı masadaki iki sandalyeyi işaret etti. Omuzlarına kadar uzanan parlak koyu saçlı, dolgun yanaklı irice ancak güzel bir kadındı ve boncuklu festonla sarılmış bir kaftan giyiyordu.

'Tabii ki, Rhoda Gradwyn hakkında konuşmak için buradasınız. Bana söylenen, cinayet olarak adlandırmak istediğim, şüpheli ölümü araştırmak üzere geldiğinizdi. Eğer öyleyse, korkunç bir şey, ancak yardım etmek namına söyleyebileceğim bir şey olduğunu sanmıyorum. Yirmi yıl kadar önce Dawkins-

Bower ajansından ayrıldığım sırada yanıma gelmişti ve o zamandan beri benimleydi,' dedi.

Kate, 'Onu ne kadar iyi tanıyordunuz?' diye sordu.

'Bir yazar olarak, gayet iyi. Yazdığı herhangi bir yazıyı direkt olarak teşhis edebilirim ve yayıncılarla nasıl uğraştığını ya da herhangi bir teklife hangi cevabı verebileceğini gayet rahat tahmin edebilirim. Ona saygı duyar ve severdim. Ve listemde bulunmasından da gayet memnundum. Her altı ayda bir yemeğe gider ve genellikle de edebi kaygılarınızdan bahse derdik. Bunların dışında, onu tanıdığımı söyleyemem.'

Kate, 'Çok içine kapanık bir insan olduğu söylenmişti bize,' dedi.

'Evet öyleydi. Biri ona yakınlıktan dikkatle kaçınması için büyük bir sorumluluk vermiş gibi davranıyordu. Yirmi yıllık tanışıklıktan sonra, onun hakkında, ilk tanıştığınız zamankinden çok az şey biliyordum.'

Odadaki mobilyalarla, özellikle duvardaki yazar resimleriyle daha fazla ilgili gözüken, Benton, 'Bir manererin ve yazarın arasında olması gerekenin biraz dışında bir durum değil mi bu? Her zaman bu ilişkinin başarı nümüne çok yakın olması gerektiğini düşünmüştümdür,' dedi.

'Öyle olması gerekmiyor. Birbirini sevmenin ve güvenin kesinlikle olması gerekiyor ve neyin önemli olduğuna dair ortak bir aklın. İnsanlar birbirlerinden farklıdır. Bazı yazarlarımla çok yakın arkadaşlıklar kurdum. Bunun sayısı da azımsanmayacak kadar çoktur. Kimine itiraflarını yaptığı bir anne, kimine mali destek sağlayıcısı, kimine evlilik danışmanı, kimine editör, kimine ise çocuk bakıcısı oldum. Rhoda'nın bunlardan hiçbirine, hiçbir zaman ihtiyacı olmadı.'

Kate, 'Ve bildiğiniz kadarıyla, bir düşmanı da yoktu?' dedi.

'O bir soruşturma muhabiriydi. Onlarca insanı kırmış

olabilir. Ancak hiçbir zaman, bana fiziksel bir tehlike altında bulunduğunu söylemedi. Bildiğim kadarıyla hiçbirini onu, fiziksel zarar vermek namına tehdit etmedi. Birkaç tanesi yasal işlemler hakkında tehdit etti ama o zaman ona tavsiyem, hiçbir şey dememesi ya da yapmamasıydı ve sonucunda ise kimsenin dava açmamasıydı. Rhoda, iftira ya da yalan diye tanımlanabilecek şeyler yazan bir kadın değildi.'

Kate, 'Paternoster Review'daki, Annabel Skelton'ı akademik hırsızlıkla suçladığı makalede bile mi?' dedi.

'Bazı insanlar o makaleyi modern gazeteciliğe saldırmak amacıyla kullanıyorlar ama çoğu onun ilginç bir konu üzerine, ciddi bir yazı olduğunu düşünüyor. Bir keresinde, mağdur bir kadın olan Candace Westhall tarafından ziyaret edilmiştik. Ancak hiçbir şey yapmak istememişti, yapabilecek gücü de yoktu. Onu rahatsız eden paragraflar makul bir dille yazılmıştı ve gerçekliklerinden de şüphe yoktu. Bunların hepsi beş yıl kadar önceydi.'

Benton, 'Bayan Gradwyn'in yara izini düzelttireceğini biliyor muydunuz?' diye sordu.

'Hayır bana söylemedi. Yara izinden hiç bahsetmezdik.'

'Peki yaptığı planlar? Kariyerini değiştirmek üzere bir teklif sunmamış mıydı?'

'Üzgünüm, bunu sizinle tartışmam. Hiçbir şey kesinleşmemişti ve sanırım yaptığı planlar hâlâ şekilleniyor. Hayattayken bunları onun haricinde kimseyle tartışmamı istemedi ve bunlar hakkında neden konuşamayacağımı da anlayışla karşılayacaksınız. Bunların onun ölümüyle hiçbir alakası olmadığı konusunda emin olabilirsiniz.'

Söylenecek pek bir şey kalmamıştı ve Bayan Melbury çalışması gerektiğini açıkça belli ediyordu.

Ofisi terk ettikten sonra, Kate, 'Neden gelecek planlarıyla ilgili soruyu sordun?' dedi.

‘Sadece biyografi yazmayı düşünüp düşünmediğini merak ettim. Eğer konu yaşayan biri olsaydı Gradwyn kaleme almadan önce, onu durdurmaları için bir sebep olabileceğini düşündüm.’

‘Muhtemelen. Ancak, hipotezinde geçen insanın, Bayan Gradwyn’ın bile bilmediği bir şeyi bilip onu öldürmek için sebebe sahip olduğunu iddia etmiyorsan, bunların hiçbirisi işimize yaramayacaktır.’

Kemerlerini bağlarlarken Benton, *‘Kadını sevdim,’* dedi.

‘Şüphesiz ki ilgi alanlarını içeren ilk kitabını yazarken, kime geleceğini artık biliyorsun.’

Benton güldü. *‘Zorlu bir gün oldu. Ama en azından elimiz boş dönmüyoruz.’*

Dorset'e geri dönüş kabus gibiydi. İş gününün sonunda Londra'yı terk etmek için tampon tampona ilerleyen arabaların arasına katılmalarından önce, Camden'den M3'e gitmeleri dahi bir saatten fazla zamanlarını aldı. Bir minibüsün bozularak şeritlerden birini bir saat süresince kapatması nedeniyle, beşinci kavşaktan sonra yavaşça ilerlemek yerini sabit durmaya bıraktı. Kate yemek yemek için durmak konusunda isteksizdi, aç ve yorgun bir şekilde Wisteria House'a varmaları bu yüzden saat dokuzu buldu. Kate polis merkezindeki Dalgliesh'i aradı ve yemekleri bittikten sonra gelmelerini söyledi. Büyük bir şevkle bekledikleri yemeği ne yazık ki, kısa bir süre içinde bitirmeleri gerekmişti ve Bayan Shepherd'ın biftek ve böbrek pudinginin gelmesi de çok uzun sürmüştü.

Günün raporunu vermek üzere Dalgliesh'le karşılıklı oturduklarında, saat on buçuk olmuştu bile.

Dagliesh, *'Rhoda Gradwyn'in içine kapanık olması dolayısıyla menajerinden bildiklerimiz dışında bir şey öğrenemediniz. Eliza Melbury, tabii ki, canlıyken olduğu gibi, ölüyken de ona saygı duyuyor. Jeremy Coxon'dan getirdiklerinize bir bakalım. En önemsiz bulguyla başlayalım, bu karton kaplı kitap. Okudun mu Benton?'* dedi.

'Arabada hızlıca göz gezdirdim efendim. Anlayamadığım yasal bir karışıklıkla bitiyor. Muhtemelen bir avukat anlaya-

caktır. Ayrıca kitap da bir hakim tarafından yazılmış. Ancak kurgu, ölüm zamanını hileli bir girişimle engellemeye kalkmak üzerine kurulmuş. Boyton'a fikri bu vermiş olabilir.'

'Yani Boyton' un Stoke Cheverell'e, Westhall'lardan para almak üzere geldiğine dair bir kanıt daha, tabii ki Candace Westhall'e göre. Bu fikri, ona kitabı tavsiye eden Rhoda Gradwyn' den aldığı belli. Daha önemli bir bilgiyle devam edelim, Coxon'un Boyton'un ruhi hali hakkında söyledikleri. 27 Kasım'daki ilk ziyaretinden sonra Boyton'un eve morali bozuk bir şekilde geri geldiğini söylemişti. Eğer Candace Westhall ayarlayacağını söylediyse, morali neden bozuktu? Bunun nedeni, cesedin anlamsızca dondurulmasıyla ilgili olabilir mi? Candace Westhall'un daha dramatik bir teşhir bulmaya çalışırken onu kapalı tuttuğuna inanmalı mıyız? Herhangi mantıklı bir kadın böyle hareket eder mi? O zaman, geçen perşembe günü buraya dönmenden önce, Rhoda Gradwyn ameliyata hazırlanırken, Coxon, Boyton'un ruhi halinin değiştiğini söylüyor, heyecanlı ve iyimser olduğunu ve para beklentisinden bahsettiğini söylüyor. Peki birinci ve ikinci buluşma arasında, ruhi halini böylesine değiştirebilecek ne değişti? Bayan Gradwyn'i çok önemli bir konu hakkında konuşmak için acilen görmek istediğini söyleyen bir mesaj atıyor. Holborn noterine gidiyor ve Peregrine Westhall'un vasiyetnamesinin bir kopyasını alıyor. Neden ama neden o zaman? Lehtar olmadığını öğrenmiş olması gerekiyor. Peki, Candace cesedi dondurmak ile ilgili savı çürüttüğünde, mali yardım önermiş olması ya da bir şekilde onu şüpheli gösterip, vasiyetnamenin uygulanmasını bir an önce bitirilmesini sağlamış olması, mümkün müdür sizce?

Kate, 'Sahtekarlık yapıldığını mı düşünüyorsunuz efendim?' dedi.

'İhtimal dahilinde. Vasiyete bakmanın zamanı geldi.'

Dalgliesh vasiyetnameyi çıkardı ve sessizce onun üzerinde çalıştılar. 'Tarih de dahil olmak üzere tamamen el

yazması, 7 Temmuz 2005. Londra bombalamalarının olduğu günün tarihi. Eğer birisi tarih üzerinde oynadıysa, bunu yapmak için akıllıca bir gün seçmemiş. Bizim 9/11 günü yaptıklarımızı hatırladığımız gibi, çoğu insan da 7/7 günü yaptıklarını hatırlar. O zaman tarihin de, vasiyetnamenin de Profesör Westhall'ın elinden çıktığını farz edelim. Karakteristik bir yazı stili var, bunun üzerinde yapılmış herhangi bir sahtekarlık kolaylıkla belirlenebilirdi. Peki ya o üç imza ? Bugün profesörün yasal temsilcilerinin bulunduğu şirketi, vasiyetname hakkında birkaç soru sormak için aradım. İmzalardan birini atan, Elizabeth Barnes, uzun süre köşkte çalışmış bir hizmetçi, ölmüş. Diğer imza sahibi, Grace Holmes, dünya işlerinden elini eteğini çekmiş bir şekilde köyde yaşayan kadın, yeğeniyle beraber yaşamak için Toronto'ya taşınmış.'

Benton, 'Geçen perşembe Boyton köye gelir ve Rosemary Cottage'ı arayarak Grace Holmes'un Toronto' daki adresini bulmaya çalışır. Candace Westhall'un bildiği kadarıyla, şüpheleri ne kadar gülünç olursa olsun, ilk ziyaretinden sonra, dikkatini vasiyetname üzerinde yoğunlaştırır. Boyton'ın Rosemary Cottage'a ziyaretini bize söyleyen kişi Mog'du. O dedikoduyu Candace'e anlatan da o değil miydi ? Toronto'ya görünürde Bayan Holmes' a Profesör Westhall'ın mirasından payını vermek için uçuyor, mektupla, telefonla ya da e-postayla kolaylıkla yapılabilecek bir şey için. Ve neden hizmetinden dolayı ödüllendirmek için şimdiye değin bekleyesin? Ve o kadar önemli olan neydi ki, Grace Holmes' a yüz yüze anlatmak için Toronto'ya uçmasına sebebiyet verebilecek.'

Kate, 'Eğer sahtekarlık ihtimalinden şüpheleniyorsak, gayet geçerli bir sebep bu. Sanırım, vasiyetteki ufak eksiklikler düzeltilebilir. Vasiyetin bütün uygulayıcıları razı olursa, miras meselesi çözülmüyor mu? Ancak sahtekarlık bir suç. Candace Westhall kendisinin, kardeşinin namını tehlikeye atamazdı ve tabii ki mirasın akıbetini. Ancak, sessiz olmasına karşılık, Gra-

ce Holmes, Candace Westhall' dan para almayı kabul ettiyse, herhangi birinin onun ağzından gerçeği öğrenebileceği konusunda şüpheliyim. Neden konuşsun ki? Belki de profesör sürekli vasiyetname yazıyor ve değiştiriyordu. Tek demesi gereken, defalarca elyazması bir vasiyet imzaladığı ve tam olarak hangisinin, hangisi olduğunu bilemediği. Yaşlı profesörün bakımını üstlendi. Tüm o yıllar Westhall' lar için kolay geçmiş olamaz. Muhtemelen, etik olarak, iki kardeşin miras parasını bölüşmesinin doğru olduğunu düşünecektir.' Kate Dalgliesh'e baktı. 'Daha önceki vasiyetnamenin şartlarını biliyor muyuz?'

'Vasiyetnamenin uygulayıcılarına sormuştum bu soruyu. Bütün mülk iki eşit parçaya ayrılmış. Aile tarafından adil olmayan davranışlara maruz kalan Robin Boyton yarısını alacak diğer yarısı ise Marcus ve Candace arasında paylaştırılacaktı.'

'Peki bunu biliyor muydu?'

'Pek emin değilim. Cuma günü öğrenmeyi umuyorum. Philip Kershaw' la bir randevum var, eski ve yeni vasiyetname ile ilgilenen avukatla. Bournemouth' un biraz dışında, bir huzurevinde yaşayan hasta bir adam kendisi. Ancak benimle görüşmeyi kabul etti.'

Kate, 'Güçlü bir güdü efendim. Onu tutuklamayı düşünüyor musunuz?' dedi.

'Hayır Kate. Görüşmemizin kaydedileceği teminatı altında soracağım soruyu. Öyle olsa dahi, aldatıcı olacak. Elimizde olandan daha inandırıcı delillere erişmeden böyle bir soru sorarak yeni şüpheler yaratmak pek akıllıca olmayacaktır, hatta nafile olacaktır. Ortada sadece Coxon' un, Boyton' un ilk ziyaretten sonra karamsar gözüktüğü ve ikincisinden önce coşkulu olduğu hakkındaki sözleri var. Ve Rhoda Gradwyn' e yolladığı mesaj da birçok anlama gelebilir. Görünüşe göre havai, genç bir adamdı. Bunu kendimiz gördük.'

Benton, 'Bir yerlere varıyoruz efendim,' dedi.

'Ancak, olası bir sahtekarlıkla ya da Rhoda Gradwyn ve Robin Boyton'un ölümleriyle alakalı herhangi elle tutulabilir bir delil olmadan. Ve tüm herşeyi birbirine karıştıran bir de katil var köşte. Bu akşam daha fazla şey elde edemeyeceğiz, ayrıca hepimiz yorgunuz, bence günü burada bitirelim.'

Gece yarısına birkaç dakika kalmıştı ancak Dalglish ateşi körüklemeyi sürdürdü. Beyni bu kadar aktifken yatağa gitmesi saçma olurdu. Candace Westhall'un şansı vardı ve iki cinayeti işlemek için de sebebi. Ve yalnız olacaklarından emin olduğu, Boyton'ı kilere inmek için güvenle ayartabilecek tek insan da oydu. Onu buzluğa sokmak için gerekli gücü vardı, parmak izlerinin açıklanabilir olmasını garantiledi ve polisler gelene ve ceset bulunana kadar birisinin onun yanında bulunmasını sağladı. Ancak bunların hiçbiri ikinci derece kanıtlardan fazlası değildi ve o da bunu bilebilecek kadar akıllıydı. Onu kaydedilecek bir görüşme teminatıyla beraber sorgulamaktan fazla bir şey yapamazdı.

Neden sonra aklına bir fikir geldi. Bir taraftan bunun akılcılığını sorgularken, diğer taraftan ona göre davrandı. Görünüşe göre Jeremy Coxon, gittiği yerlerde geç saatlere kadar içiyordu. Cep telefonu hâlâ açık olabilir. Değilse bile, sabah yeniden deneyebilirdi.

Jeremy Coxon bardaydı. Ortamdaki sesi tutarlı bir konuşma yapmayı imkansız kılıyordu ancak arayanın Dalglish olduğunu görünce, *'Bir dakika bekle, dışarı çıkacağım. Bu arada dediklerini adamakıllı duyamıyorum,'* dedi. Ve bir dakika sonra; *'Yeni bir haber var mı?'* diye sordu.

Dalglish, *'Şu an için yok. Herhangi bir gelişme olduğunda sizinle temasa geçeceğiz. Bu saatte aradığım için özür dilerim. 7/7 günü ne yapıyordunuz, hatırlıyor musunuz?'* dedi.

Bir anlık sessizlikten sonra, Coxon, *'Londra bombalamalarının olduğu günü mü diyorsunuz?'*

'Evet, 2005 Temmuz'unun yedinci günü.'

Ve bir anlık daha duraksama oldu. Dalgliesh, Coxon'ın 7/7 olaylarıyla Robin'in ölümü arasındaki bağı sorma isteğine direndiğini düşündü. Ve, *'Kim hatırlamaz ki? 9/11 ya da Kennedy'nin öldüğü gün gibi bunu da. Herkes hatırlar,' dedi.*

'Robin Boyton o zamanlarda da arkadaşımızdı değil mi ? 7/7 günü ne yaptığını hatırlıyor musunuz?'

'Bana ne yaptığını anlattığını hatırlıyorum. Londra'nın merkezindeydi. Gece on birden biraz önce, Hampstead'de o zamanlar yaşadığım daireye gelmişti, olaydan ucuz sıyrılışı ve buraya kadarki yolculuğu hakkındaki detaylarla sıkımsı beni. Tottenham Court Road' daymış, otobüsü havaya uçaran bombanın hemen yakınında. Kontrolünü kaybeden yaşlı bir kocakarı tarafından pençelenmiş ve vaktinin çoğunu onu sakinleştirmekle geçirmişti. Stoke Cheverell' de yaşadığını ve bir gün önce alışveriş yapmak amacıyla bir arkadaşına, Londra'ya geldiğini söylemiş ona. Ertesi gün eve dönmeyi planlıyordu. Robin, kadının onu bırakmayacağını düşünmüştü ancak ona Heal's ın dışında bir taksi bulmuş ve yirmi pound vermişti. Robin' in hep yaptığıydı bu. Gün boyunca o karıyı çekmekten se, yirmi pound verip gitmeyi tercih ettiğini söylemişti.'

'Adını söyledi mi size?'

'Hayır söylemedi. Kadının adını ya da adresini bilmiyorum ya da arkadaşının adresini ve aynı şekilde taksinin plakasını da. Önemli bir şey değildi, ancak anlatmıştı.'

'Ve hatırladığınız her şey bu kadar mı, Bay Coxon?'

'Bana tüm anlattığı buydu. Bir detay daha var. Sanırım, kadın, kuzeninin yaşlı bir akrabasına bakmasına yardımcı olan emekli bir hizmetçiydi. Daha fazla yardımcı olamayacağım için üzgünüm.'

Dalgliesh teşekkür etti ve telefonu kapattı. Coxon' ın

ona dedikleri eğer doğruysa ve eğer o hizmetçi Elizabeth Barnes ise, o vasiyetnameyi 2005 Temmuz'unun yedinci gününde imzalamış olabilme ihtimali yoktu. Ancak o Elizabeth Barnes mıydı? Stone Cottage'da yardımda bulunan herhangi bir köy kadını olabilir. Robin Boyton'ın da yardımıyla onu takip edebilirlerdi. Ancak Boyton ölüydü.

Saat üçü biraz geçiyordu. Dalgliesh hâlâ uyanıktı ve yorgundu. Coxon 7/7' den hatırladığı sadece duyduklarıydı ve şimdi hem Boyton, hem de Elizabeth Barnes ölüydü, peki o gün karşılaştığı kadını takip etmek ya da en azından onu alan taksiyi bulmak nasıl mümkün olacaktı? Bunların hepsi ikinci dereceden kanıtlar üzerine kurulmuş bir sahtekarlık teorisiydi. Cinayet suçlamasıyla sonuçlanmayacak herhangi bir tutuklama yapmak onu hoşnut etmiyordu. Eğer dava çürütülürse, suçlanan çok büyük bir şüphe örtüsü altına girecekti ve soruşturmanın başındaki adam da aptalca ve erken davranmakla suçlanacaktı. Bu o tatmin edici olmayan davalardan biri mi olacaktı ve bunlar da pek seyrek değildi, katilin kim olduğunun bilindiği ancak delillerin yetersiz olduğu bir dava?

Uyuma umudunun olmadığını kabul ederek yataktan çıktı, pantolonunu ve kalın kazağını giydi ve boyundaki bir yara izini sardı. Belki de patika boyunca hızlı bir yürüyüş, onu yatağa dönecek kadar yorabilirdi.

Gece yarısında soğuk bir dul almıştı ve hava güzel kokuyordu, tazeydi ancak soğuk değildi. Yıldızlarla çilenmiş gökyüzünün altında kendi ayak seslerinden başka hiçbir şey duymuyordu. Sonra, önsezi gibi, uyanan rüzgarın nefesini hissetti. Karanlık çalılıkların arasından tıslayarak, ağaçların yüksek dallarını gıcırdatarak, bir anlığına gece can buldu, ve doğduğu gibi hızlıca öldü.

Ve, köşke doğru yaklaşırken, uzak bir yangının izlerini gördü. Kim gecenin üçünde kamp ateşi yakardı ki? Taşlardan oluşturulmuş yuvarlağın içerisinde bir şey yanıyordu. Cebinden telefonunu çıkararak, Kate ve Benton'ı aradı. Koşarken ateşe doğru, kalbi çarpıyordu.

Alarmı saat iki buçuk için kurmamıştı, fakat hızlıca onu susturmayı başardı, biri bunu duyabilir ve uykusundan uyanabilirdi. Ama alarma ihtiyacı da yoktu. Yıllardır sadece kendi iradesiyle uyanabiliyordu, sanki uyuyor taklidi yaparmışçasına, kendi derin nefes alış verişlerini duyabiliyor, ki bu sırada da uyuyup uyumadığının farkına varamıyordu. İki buçuk iyi bir zamandı. Geceyarısı büyüleyici bir zamandı, gizemin ve gizliliğin uyaran saatiydi. Ancak dünya artık geceyarısında uyumuyordu. Ve Chandler-Powell yorgun olsa dahi gece yarısında geceye doğru yürüyebilirdi, ancak saat iki buçukta dışarda olamazdı, en erken kalkanlar dahi olamazlardı. Mary Keyte'nin yanı sıra, 20 Aralık öğleninde saat üçte gerçekleşmişti, ancak kimliğinin belirlenmesi ve kefareti için öğlen yeterli olmamıştı. Mary Keyte'in sesinin yerini şimdi son suza dek huzur dolduracaktı. Sabahın üçünde olsaydı olabilirdi. Mary Keyte bunu anlayabilirdi. Önemli olan son görevini yerine getirmek ve son dakikalarına kadar bunu sürdürmektir. Aralık ayının 20'si hem doğru gündü, hem belki de son şansıydı. Bayan Rayner onu ertesi gün arayabilirdi. Köşkteki 'en güçlü insanken ona sanki en önemsiziymiş gibi davranılmasından bıkmıştı ve gitmeye hazırdı. Ancak bu esaret yakında sonlanacaktı. Zengin olacaktı ve ona bakmaları için insanlar tutabile-

cekti. Ancak ilkin edilecek son bir veda vardı ve Mary Keyte ile son bir görüşme.

Peşinen planlarının tümünü yapmıştı. Robin Boyton'ın ölümüyle beraber iki kirevi de polis tarafından kapatılmıştı. Karanlık indikten sonra kirevlerine girmek çok büyük risk taşıyordu ve güvenlik görevlilerine fark ettirmeden köşkükü terk etmek ise imkansızdı. Ancak, Bayan Gradwyn'in ameliyatının olacağı gün, Bayan Cresset ona Rose Cottage'a bir misafir geleceğini söylemişti ve bunun üzerine de yaptığı planı gerçekleştirmesi için fırsat doğmuştu. Yerleri silmek, toz almak, cilalamak, etrafı süpürmek ve misafir varmadan yatağı yapmak onun işiydi. Her şey hazırды. Her şey planlanmıştı. Yıkkanmak için havluları, kapının üzerindeki hasır sepeti, duş için sabunları, çamaşır iplerini ve geri kalan bütün temizlik malzemelerini hazırlamıştı bile. Hasır sepeti Rose Cottage'dan alacağı çıraları taşımak için kullanabilirdi ve çamaşır ipini ise orada bırakabilirdi ve yanına da her zaman yeni yıkanmış yerlere sermek için kullandığı gazete kağıtlarına sarılı iki kutu gazyağı alabilirdi. Gazyağı, tedbirli bir şekilde taşınsa dahi çok keskin bir kokusu vardı. Ancak onları köşk içinde nereye saklayabilirdi ki? Onları plastik torbalara koymayı ve hava karrardıktan sonra çitlerin yanındaki toplanmış yaprak kümelerinin altına saklamaya karar verdi. Yaprak kümesi kutuları saklayacak kadar derindi ve plastik torbalar ise onları kuru tutmaya yeterdi. Çıraları ve çamaşır ipini ise yatağının altındaki elçantasına koyabilirdi. Orada onları kimse bulamazdı. Kendi odasını temizlemek ve kendi yatağını yapmak onun sorumluluğundaydı ve köşkteki herkes mahremiyet konusunda aşırı titiz bir tutum sergiliyordu.

Saati ikiyi kırk geçeyi gösterdiğinde gitmek için ha-

zırdı. En koyu kıyafetlerini giydi, cebinde ise zaten bir kibrit kutusu vardı ve yapması gereken tek şey kafasına bir eşarp sarmaktı. Kapıyı sessizce açtıktan sonra, bir anlığına ses çıkarmadan derin bir nefes almaya çabaladı. Ev sessizdi. Hiçbir güvenlik görevlisinin etrafında olmadığını bildiğinden korkusuzca, dikkat kesilmiş kulakları ve gözleri uyarılmış bir şekilde rahatlıkla istediğini yapabilecekti. Köşkte sadece Bostock'lar yaşıyordu ve onların olduğu koridordan geçmesine ise hiç gerek yoktu. Sırtında çıraları ve temizlik malzemelerini taşıyarak sessizce harekete geçti, adım adım koridor boyunca, merdivenlerden aşağıya ve en sonunda batı kapısına doğru ilerledi. Biraz önce olduğu gibi ayakucunda durup, çıkardığı sesi azaltmak zorundaydı. Hiçbir sesin sessizliği bozmayacağından emin olduktan sonra kapıya doğru ilerledi. Sonra dikkatlice kilidi açtı, bahçeye çıktı ve kapıyı arkasından kilitledi.

Soğuk bir geceydi, yıldızlar geniş gökyüzünde oldukça parlak bir şekilde yerlerini almıştı. Hafifçe esen rüzgar eşliğinde birkaç tane bulut ayışığının üzerine bir örtü gibi serildiler. Ve şimdi rüzgar hızlanıyordu, düzenli bir hızda değildi ancak nefes alıp verirmişçesine duraksamalarla esiyordu. Kireç yol boyunca bir hayalet gibi ilerledi. Yükünü gizleyerek yol alıyordu ancak yakalanmak gibi bir korkusu da yoktu. Batı kanadı karanlıktaydı ve başka hiçbir yerin penceresi kireç yola bakmıyordu. Ayışığıyla aydınlanmış taştan duvara ulaştığında, esen rüzgar çitleri bir anlığına kuvvetle sarstı ve etraftaki yapraklar dans edercesine havalandılar. Rüzgarın bu kadar istikrarsız olması onu endişelendirmişti. Bunun ateşe yardımcı olacağını biliyordu ancak öngörülemmez tehlikeler de doğurabileceğinin farkındaydı. Bu bir anmaydı, ikinci bir kurban adama töreni değil. Ateşin asla çok ya-

kına ulaşmayacağından emin olması gerekiyordu. Diliyle parmağını ıslattı ve yukarı kaldırdı, rüzgarın ne taraftan estiğine karar vermeye çalışıyordu. Ve sonra sanki birilerinin onu izlediğinden çekinirmişçesine sessizce taşların arasına doğru ilerlerdi. Ve odunları ortadaki taşın üzerine yığı ve hendeğe doru ilerlemeye başladı. Plastik torbaları ve gazyağını bulması bir kaç dakika almıştı. Nedense, onları taşlara daha yakın bir yere koyduğunu düşünmüştü ve bulutlar nedeniyle bir kararıp bir aydınlanan hava da hiç yardımcı olmamıştı ona. Sonunda eğilerek yerleri ve çimenleri taradığı eli aradığı şeye erişmişti ve bulduklarını çıralların yanına taşımıştı. Keşke bir de bıçak getirmiş olsaydı. İlk düğüm düşündüğünden daha sıkı bağlanmıştı ve açması birkaç dakikasını almıştı. Açtığında ise çırallar etrafa saçılmıştı.

Ve şimdi taşların arasında odunlardan ve çırallardan bir çember oluşturunuyordu. Çok aralıklı ya da çok yakın dizemezdi odunları, yoksa çember şeklinde bir ateş oluşmazdı ya da ateşler ona tehlikeli olabilecek derecede yakın olurdu. Sıklıkla eğilerek metodik bir şekilde tatmin edici bir çember oluşturdu, büyük bir dikkatle çember oluşturacak bir şekilde ilk gazyağı şişesini odunların üzerine boşalttı. Gazyağını çok fazla döktüğünü fark etti ve ikincisinde daha dikkatli davrandı. Ateşi yakmak üzere olmanın verdiği gerginlik ve adamakıllı bir çember oluşturmanın tatminiyle ikinci gazyağı şişesinin sadece yarısını kullandı.

Çamaşır ipini alarak, kendisini ortadaki taşa bağladı. Bu düşündüğünden daha zor olmuştu ancak yapması gerekenin ipi taşın etrafına iki kere sarmak olduğunu fark etmişti. Daha sonra ipi sıkarak düğümün açılmasını zorlaştırdı. Ortadaki taşın daha dar ancak daha uzun olması işini kolaylaştırmıştı. Bunu yaptıktan sonra ipi,

uzun uçlarını sarkıtarak beline bağladı. Gözlerini kapadı, bir saniye oracıkta dikildi ve cebindeki kibritlere uzandı. Rüzgar bir kuvvetli, bir sakindi. Mary Keyte'ye, *'Bu senin için. Senin adına yapıyorum bunu. Bu sana senin masum olduğunı bildiğimi söylemek için. Beni senden alıkoyuyorlar. Bu sana yaptığım son ziyaret olacak. Konuş benimle,'* dedi. Ancak bu gece cevap veren bir ses yoktu.

Bir kibrit çıktı ve çemberlenmiş odunların arasına attı ancak rüzgar yere değdiği anda onu söndürmüştü. Titreyen ellerle bir kere daha ve bir kere daha denedi. Ağlamak üzereydi. İşe yaramayacaktı. Ateşe daha yakın olmalı ve ateş yandığı anda taşın oraya doğru koşmalı ve kendini yeniden bağlamalıydı. Ancak ateş yine de yanmayabilirdi. Ve yola doğru bakarken, kireç yığınları biraraya geldi, ağaçların yüksek dalları çatırdadı ve sarsıldı, ayın önünü kapatarak. Patika bir çizgi genişliğine kadar daraldı ve karanlık bir figür gibi gözüken batı kanadı, daha da büyük bir karanlığın içinde kayboldu.

Ve şimdi, köylü kalabalığının seslerini duyabiliyordu. Kireç yol boyunca koşuşturuyorlardı ve uzaktan gelen sesleri kulaklarında bağrıslara dönüşüyordu. *Cadıyı yakın! Cadıyı yakın! Sığırlarımızı öldürdü o! Bebeklerimizi zehirledi. Lucy Beale'i katletti. Yakın onu! Yakın onu!* Ve şimdi duvarın kıyısındaaydılar. Ancak üzerine çıkmadılar. Şimdi kulaklarını bir sıra ölü insan kafasından çıkan nefret dolu nidalar dolduruyordu.

Ve birdebire çığlıklar kesildi. Bir silüet görevlendirilmişşesine duvara yaklaştı ve ona doğru uzandı. Tanıdık bir ses kibarca ancak sitemkar bir şekilde, *'Bunu tek başına yapmana izin vereceğimi nasıl düşündün. Onu yüzüstü bırakmayacağımı biliyordum. Ancak senin yaptığın şekliyle bir şey beceremezsin. Sana yardımcı olacağım. Buraya Cellat olarak geldim,'* dedi.

Bunun böyle olacağını planlamamıştı. Kendisinin, sadece kendisinin yapacağı bir şeydi. Ancak belki de bir şahidin olması iyi olacaktı, her şeyden önce bu özel bir şahitti, onu anlayan ve onun güvenebileceği biri. Şimdi başka birinin bir sırrını biliyordu, ona güç veren ve onu zengin edecek olan bir sırdı bu. Belki de beraber olmaları doğru olandı. Cellat ince bir odun aldı, getirdi ve rüz-gardan sakınarak ucunu ateşe verdi ve yukarı kaldırdı. Sonra o odunu çıralara doğru yaklaştırdı ve tam çıralardan oluşmuş çemberin tam ortasına koydu. Ateş canlı bir varlıkmuşçasına, çatırdayarak, kıvılcımlar saçarak, çatırdayarak ve dalgalanarak bir anda tutuştu. Gece canlanmıştı ve şimdi duvarın öbür tarafındaki sesler kreşendo misali yükselmişlerdi. Ve kadın, bir anlığına olağandışı bir zafer hissinin vücuduna yayıldığını fark etti, kendisinin ve Mary Keyte'nin geçmişi yanıyordu sanki.

Cellat ona biraz daha yaklaştı. Kadın, Cellat'ın ellerinin neden sarı şeffaf, solgun ve pembe olduğunu merak etti. Peki plastik eldivenler niyeydi? Ve şimdi o eller onun ellerini kavramıştı ve ani bir şekilde boynunu sarmalıyordu. Eller onun boynunu sıkarken, ümitsiz bir mücadele veriyordu kendince. Yüzünde soğuk bir çarpma hissetti. Üstüne bir şey atılıyordu. Gazyağının kokusu yoğunlaşmıştı ve duman onu boğmaya başlamıştı. Cellat'ın sıcak nefesini suratında hissedebiliyordu ve ona bakan gözleri işlenmiş mermer gibiydi. Gözlerin irisleri büyüyüp suratını kaplıyordu sanki ve kendi çaresizliğini yansıtan karanlık bir ayna gibiydi şimdi Cellat'ın suratı. Bağırmayı denedi, ancak nefesi yetmemişti, sesi çıkmıyordu. Onu saran halatın düğümünü aradı elleri, ancak ellerini oynatacak dahi kuvveti kalmamıştı.

Yarı baygın bir şekilde yere çöktü ve ölümünü beklemeye başladı: Mary Keyte'nin ölümünü. Ve sonra, ağ-

ladıktan sonra çıkan ılıa benzer bir ses duydu. Kendi sesi olamazdı; ses ıkartamıyordu çünkü. Ve gazyağı şişesi kaldırılmış ve tedbir olarak uzağa fırlatılmıştı. Hava yay şeklinde uzanan bir alev gördü ve sonra ve it alevler içerisinde kaldı.

Ve şimdi yalnızdı. Yarı baygın bir şekilde boynundaki ipi çıkarmaya çalıştı ancak kollarını kaldıracak dahi gücü yoktu. Kalabalık gitmişti. Ateş yavaş yavaş sönme-ye başlıyordu. Bacaklarını bükerek zincirlerinden kurtulmaya çalıştı. Hiçbir şey bilmiyordu.

Ansızın sesler gelmeye başladı ve meşalelerin alevleri gözlerini kamaştırdı. Biri ateşlerin üzerinden sıçrayarak onu almak için taş duvarın üzerinden atlamaya çalışıyordu. Ona sarılan kollar hissetti, bir adamın kolları ve onun sesini duydu.

'Bir şeyin yok. Artık güvenidesin. Sharon, beni anladın mı? Artık güvenidesin.'

Taşların oraya varmadan önce bile oradan henüz ayrılan arabanın sesini duyabiliyorlardı. Aracı takip etmeye yönelik çaresiz bir hamle yapmanın hiçbir mantığı yoktu. En büyük öncelik Sharon'dı. Dalgliesh, Kate'e, *'Burayı kolla, tamam mı? Chandler-Powell onun uygun olduğunu söyler söylemez kadının ifadesini al. Benton ve ben Bayan Westhall' un arkasından gideceğiz,' dedi.*

Yağan yağmur nedeniyle sönmüş olan alevler yerini kavrulmuş dallara ve yakıcı dumana bırakmıştı ve tam bu sırada alevler nedeniyle uyarılmış dört tane güvenlik görevlisi, olası zararlara karşı etrafı kolaçan ediyorlardı. Ayın üzerinden kayıp geçen bulutlar ve gece huşu uyandıran bir şekle bürünmüştü. Ayın yansıyan ışığıyla gümüşü bir renk alan taşlar izgesel mezartaşlarına ve figürlere dönmüşlerdi adeta ve Dalgliesh'in, Helena, Lettie ve Bostock'lar olduklarını bildiği, şimdi karanlığa karışıp kaybolan ruhlar olmuşlardı. Yanında Flavia'yla beraber, uzun elbisesinin paçaları yerleri sürüyen Chandler-Powell, Sharon'ı duvarın üzerinden taşıdılar ve ardından onlar da kireç yola doğru kayboldular. Birisinin kaldığının farkındaydı ve şimdi ayışığında, Marcus Westhall'un surati vücutsuz bir imgeye benziyordu, ölü bir adamın surati gibi.

Ona doğru yaklaşarak, Dalgliesh, *'Şimdi nereye gidiyor olabilir? Bilmek zorundayız. Gecikirsek her şeyi yitirebiliriz,' dedi.*

Çıktığında, Marcus' un sesi boğuktu. *'Denize gidecektir. Denizi çok sever. Yüzmeyi sevdiği yere gidecektir. Kimmeridge Bay.'*

Benton hızlıca pantolonunu giydi ve ateşe doğru koşarken kalın kazağının içine girmeye çabaladı. Ona doğru gelen Dalgliesh, *'Candace Westhall'ın arabasının plakasını hatırlıyor musun?'* dedi.

'Evet efendim.'

'Yerel trafik birimine git. Aramaya başlamalarını söyle. Başlangıç olarak onlara, Kimmeridge Bay'i öner. Jaguar'ı kulanacağız.'

'Tamam efendim.' Benton hızla koşarak uzaklaştı.

Ama şimdi Marcus'un sesi yerine gelmişti. Yaşlı bir adam gibi sakar bir şekilde Dalgliesh'in arkasından tökezledi ve boğuk sesiyle, *'Seninle geliyorum, beni bekle. Beni bekle! Beni bekle!'* diye bağırdı.

'Bunun hiçbir anlamı yok. Eninde sonunda onu bulacaklar.'

'Gelmek zorundayım. Onu bulduğunuzda orada olmak zorundayım.'

Dalgliesh tartışarak zaman kaybetmedi. Marcus Westhall' un onlarla gelmeye hakkı vardı ve plajın doğru yerini belirlemekte yardımcı dokunabilirdi. *'Üstüne bir ceket giy ama çabuk ol,'* dedi.

En hızlı araba onunkiydi, ancak hız pek önemli olmadığı gibi, rüzgarlı kır yolunda da hız yapmak pek mümkün değildi. O ölüme yürümeden önce denize varmak için çok geç olmuş olabilirdi, eğer tabii ki aklındaki boğulmak olsaydı. Kardeşinin kederli suratını göz önünde bulundurarak, onun doğruyu söylediğini bilip bilmemek imkansızdı ancak Dalgliesh onun muhtemelen doğruyu söylediğini düşünüyordu. Dalgliesh ve Marcus

Westhall yola doğru giderlerken, Jaguar'ı polis merkezinden alıp gelmesi Benton'ın sadece birkaç dakikasını almıştı. Konuşmaksızın, Westhall'un binmesi için arabanın arka kapısını açtı ve ardından onu takip etti. Görünüşe göre, yolcu arkada yalnız bırakılamayacak kadar güvenilmezdi.

Benton meşalesini çıkardı ve rotaları hakkında yön bilgisi verdi. Dalgliesh'in giysilerindeki ve ellerindeki gazyağı kokusu arabayı sarmıştı. Pencereyi araladı ve gecenin soğuk ancak tatlı havası ciğerlerini doldurdu. Dar kıvrımlı yolları önlerinde açılmıştı ve iki tarafta da vadileriyle, tepeleriyle, ufak köyleriyle ve kırevleriyle Dorset uzanıyordu. Gecenin köründe çok az hayat belirtisi vardı. Bütün evler karanlık altındaydı.

Ve şimdi havadaki değişimi koklayabiliyordu, yeni bir tazelik gelmişti havaya, bu kokudan çok daha bir his gibiydi, denizden gelen tuz kokusu. Sessiz köye doğru alçalıp, Kimmeridge Bay'e doğru ilerlerken yol daha da daraldı. Onlardan önce deniz, yıldızların ve ayın altında parıltıydı. Ne zaman deniz kenarında olsa, sanki havuz başının çekimi altındaki bir hayvan gibi denize doğru çekiliyordu Dalgliesh. Burada, ilk adamın adımını attığı yüzyıllardan beri, onun hatırlanması zor yankısı, başarısızlığa uğramadan, gözükmeyen, umursanmadan, teslim olmadan çoğu duygunun tesirine, insan yaşamının faniliği idi.

Çimenlikler ve çalılıklarla sarılı, kömür gibi yükselen siyah yamaçların uzakta belirmesiyle beraber kıyı boyunca doğruya doğru gitmeye başladılar. Dalgalar üzerlerine doğru kayarcasına ilerliyorlardı sanki, geri çekilirken de tıslayarak. Günün ilk ışığı abanoz ağaçlarını cilalıyor gibiydi.

Meşalelerinin ışığıyla beraber zorlukla ilerlediler. Yolculuk boyunca sessizliğini koruyan Marcus Westhall kıyı şeridinin etkisiyle yorulmayacakmışçasına canlanmıştı. Yüksek bir burnun etrafından döndüler ve daha da dar bir sahil şeridiyle karşılaştılar. Hiçbir şey bulamamışlardı.

Ve şimdi daha ileri gidemezlerdi. Sahil bitmişti ve denize doğru inen yamaçlar yollarını kesmişti.

Dalgliesh, *'O burada değil. Diğer plajı deneyebiliriz,'* dedi.

Denizin ritmik iniltisi nedeniyle Marcus'un sesi yükselmişti ve şimdi boğuk bir çığlığa benziyordu. *'Kardeşim orada yüzmez. Eninde sonunda geleceği yer burası. Muhtemelen burada bir yerlerdedir.'*

Kayalar boyunca yürüyen Westhall, acemi bir dengeyle, düşmenin eşiğine gelene kadar ilerleyişini sürdürdü. Orada durdu ve bir anlığına ufkun sadece kontürlerini gösterdiği bir illüstrasyona dönüştü. Dalgliesh ve Benton, birbirlerine baktıktan sonra Westhall'a doğru dikkatli bir şekilde ilerlediler. Westhall arkasını dönmedi. Alçaktan geçen bulutların ayın ve yıldızların ışıklarını kestikleri alacalı gök altındaki deniz, üzerinde sabun birikintilerinin olduğu pis bir küvet suyuna benziyordu. Gelgit hızlı bir şekilde devam ederken, Westhall'un pantolonunun paçalarının suya battığını görüyordu, onun yanına ulaştığında, neredeyse ikisini birden devirecek olan bir dalga sağlam duran figürün ayakları üzerinde patladı. Dalgliesh adamın kolunu tuttu ve onu geriye doğru yönlendirdi. Sakince, *'Geri gidelim hadi. O burada değil. Senin yapabileceğin birşey yok,'* dedi.

Bir kelime bile etmeden, Westhall, Dalgliesh'in ona yardım etmesine izin verdi ve usulca arabaya geri döndüler.

Köşkün yarı yolundaydılar ki radyo cızırdadı. Arayan DC Warren idi. 'Arabayı bulduk efendim. Köşkten yarım mil uzaklıkta olan Baggot's Wood' dan daha ileriye gitmemiş. Ormanlığı arıyoruz şimdi.'

'Araba açık mıydı?'

'Hayır efendim, kilitliydi. Ve içinde bir şey olduğuna dair herhangi bir işaret yoktu.'

'Tamamdır, devam edin. Size katılacağım.'

Heyecanla beklediği bir arama değildi bu. Arabayı park edip de kendini egzozla boğma ihtimali kalmadığından dolayı, gözler kendini asması ihtimaline kaymıştı. Eski İngiliz idam metodu olmasının da etkisiyle, asılmak onu her zaman dehşete düşürmüştü. Ne kadar merhametlice gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin, bir insanın başka bir insanı asmasında onur kırıcı bir şey vardı. Candace Westhall'un kendini öldürmüş olabileceğiyle ilgili içinde bir şüphe vardı ancak öldürmüş olsaydı bile kendini asmamış olduğunu umuyordu.

Kafasını çevirmeden, Westhall'a, 'Polis kardeşinin arabasını buldu ancak kendisi orada değildi. Şimdi seni köşke geri götüreceğim. Kurulanman ve üzerini değiştirmen gerekiyor. Şimdi beklemelisin. Burada yapacak bir şey kalmadı artık,' dedi.

Cevap yoktu, ancak kapılar açılıp da araba önkapıya yanaştığında, Westhall, Benton'ın ona kapıyı açmasına ve onu Lettie Frensham'a teslim etmesine izin verdi. Adam kütüphaneye kadar Lettie'yi tıpkı itaatkar bir çocuk gibi takip etti. Gürüldeyen ateşin önünde bir yığın battaniye ve bir halı vardı, masanın üzerinde ise brendi ve viski duruyordu.

'Dean'in çorbasından içmen iyi gelecektir. Çorba hazır şu

an. Ancak öncelikle üstündekileri çıkar ve battaniyeye sarın. Gidip sana kuru elbiselerini getireceğim,' dedi Lettie.

Boğuk bir şekilde, 'Odamda bir yerlerdeler,' dedi.
'Korkma bulurum.'

Bir çocuk gibi uysalca kendine söyleneni yaptı. Ateşin yanında pantolonundan buharlar çıkıyordu. Sandalyenin üzerine yığıldı. Hareket kabiliyetine şaşırان anestezi etkisini üzerinden atmaya çalışan bir adam gibi hissediyordu. Bilincini kaybetmeyi yeğlerdi, böylelikle acı hissi kaybolacaktı. Sandalyede birkaç dakika boyunca uyumuş olmalıydı. Gözlerini açınca Lettie'yi yanında gördü. Lettie onun terliklerini ve elbiselerini giymesine yardımcı oldu. Şarap tadı almasına rağmen kasedeki yoğun ve sıcak çorbayı bitirebileceğini düşündü.

Lettie'nin yanında oturarak geçirdiği birkaç dakikadan sonra, 'Sana söylemem gereken bir şey var. Muhtemelen Dalglish'e söylemem gerekiyordu ancak şimdi söylemek zorundayım. Söylemem gerekiyor,' dedi.

Kadının suratına baktı, gözlerindeki endişeye şahit oldu. Duymak üzere olduğu şeyin endişesine.

'Rhoda Gradwyn' in ya da Robin Boyton' ın ölümleri hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Diyeceklerim onlarla ilgili değil. Ancak polise yalan söyledim. Greenfields'te kalmamamın nedeni, arabanın bozulması değildi. Eric adındaki bir arkadaşımı görmeye gittim. St Angela hastanesi yakınlarında bir dairede oturuyor. Afrika'ya gideceğim haberini vermek üzere yanıma gitmiştim. Bunun onu üzeceğini biliyordum ancak beni anlamasını istemiştim.'

'Peki anladı mı?'

'Hayır, tam olarak anladığımı söyleyemem. Her konuda olduğu gibi, orda da her şeyi berbat ettim.'

Lettie adamın eline dokundu. 'Onlar sormadıkça ya

da sen anlatmadıkça bütün bunların potis için sorun olacağını sanmıyorum. Böylesine bir şeyi önemsiz bulacaklardır.'

'Benim için önemli ama.'

Kısa süren bir sessizlikten sonra, *'Şimdi lütfen beni yalnız bırak. Kendimi iyi hissediyorum. Söz veriyorum, iyi olacağım. Ancak yalnız kalmalıyım. Onu bulduklarında bana haber verirsin,'* dedi.

Lettie'nin onun yalnız kalma isteğini anlayışla karşılayacak tek insan olduğunu biliyordu. *'Işıkları kapatacağım,'* dedi kadın. Sandalyenin üzerine bir minder yerleştirdi ve, *'Arkaya doğru uzan ve ayaklarını yukarı kaldır. Bir saat içinde geri döneceğim. Biraz uyumaya çalış,'* dedi.

Ve gitmişti. Ancak adamın uyumak gibi bir niyeti yoktu. Uykusunu yenmesi gerekiyordu. Delirmesini engel olabilmek için gidebileceği sadece bir yer vardı. Düşünmesi gerekiyordu. Anlamaya çalışması gerekiyordu. Zihninin ona doğru olduğunu söylediği şeyleri kabullenmesi gerekiyordu. Bu ölü kitapların ve ifadesiz gözlerin olmadığı, başka bir yere gidip huzur için düşünmesi gerekiyordu.

Arkasından kapıyı kapatarak, sessizce odayı terk etti. Geniş koridordan geçerek, karanlığın içine doğru, evin arkasına gitti. Mutfığı geçti ve bahçeye çıktı. Ne sertçe esen rüzgarı ne de soğuğu hissedebiliyordu. Ahırın yanından geçtikten sonra, ön bahçeden, taş şapele doğru ilerledi.

Yavaş yavaş etrafı aydınlatmaya başlayan ışığa doğru yaklaşırken, şapelin kapısının yakınında karanlık bir silüet gördü. Oraya ait olmayan birisi, oraya ait olmayan bir şey. Kafası karışmıştı. Eğildi ve titreyen parmaklarını yerdeki yapışkan sıvıya doğru götürdü, ellerin kaldırdığında ise onların kanla kaplı olduğunu fark etti. Kapıyı açmak için zorlukla doğruldu. Kapı sürgülüydü. Ve artık

biliyordu. Sarsılmış bir şekilde kapıya vurmaya başladı, hıçkıra hıçkıra onun adını bağıırıyordu. Tahta sütunlardan güç alarak dizleri üzerine çöktü.

Ve yirmi dakika sonra, onu aynı pozisyonda, her tarafı kardeşinin kanıyla kaplı bir şekilde buldular.

Ceset bulunduğu yerden kaldırıldığı andan itibaren, Kate ve Benton tam tamına on dört saattir görev başındaydılar ve Dalgliesh onlara, iki saat dinlenip, erken bir akşam yemeği yedikten sonra saat sekiz de polis merkezinde kendisine katılmalarını söyledi. O iki saat boyunca ikisi de uyuyamadı. Gittikçe kararan odasında, yavaşça kaybolmaya başlayan ışığı içeri sızdıran camın karşısında, bir an içinde hareketin içine damlayacakmışçasına sinirleri ve kasları gerilmiş bir şekilde uzanıyordu. Dalgliesh'in araması ve hemen sonrasında ilk defa ateşin gözlerine ilişmesinden ve Sharon'ın sanki sonsuza dek sürmüş çığlıklarını duymalarından saatler sonra, cenaze arabasını, pataloğu ve fotoğrafçıyı beklemişlerdir. Ve şimdi, yaşadıkları her an sanki bir fotoğraf karesiymişçesine Benton'ın aklında belirip belirip kayboluyordu: Chandler-Powell ve rahibe Holland'ın kibarlıkları, taş duvarın üzerinden Sharon'ı taşımaları, kireç yol boyunca onun koluna girişleri, Marcus'un yalnız başına dikilip titreyen dalgaları seyredişı, kana değmemeye çalışarak cesedin etrafında turlayan fotoğrafçının tedirginliği, ve doktorun cansız bedeni yavaşça incelemesi... Benton oracıkta uzanıyordu, yorgunluğunun farkında olmaksızın ancak kolunun üst tarafının ve şapelin kapısına çarpıtığı omzunun acısıyla...

O ve Dalgliesh beraber, omuzlarıyla kapının cıvatarlarını zorlamışlardı. Ancak kapı geçit vermemişti. Dalg-

liesh, *'Birbirimize engel oluyoruz. Biraz da sen dene Benton,'* demişti.

Yirmi metre kadar geride ana değmeyeceği bir güzergah belirleyek yerini almıştı. İlk darbe kapıyı sarsmıştı. Üçüncü darbeye, kapı cesede doğru bir anda açıldı. Sonra geri çekildi ve Dalgliesh ve Kate'in odaya girmelerine izin verdi.

Kadın, sağ elinde bıçak, çocuk gibi kıvrılmış bir şekilde yatıyordu. Sadece bileğinde bir yara vardı, ancak derindi ve açık bir ağız gibi duruyordu. Sol elinin avcuyula bir kasedi tutuyordu.

Alarmin çalmasıyla beraber imge de kayboldu ve Kate tam o sırada kapıya vurmuştu. Hemen ayağa kalktı. Dakikalar içerisinde ikisi de giyinmiş ve alt kata inmişlerdi. Bayan Shepherd, masaya, cızırdayan domuz sosisleri, haşlanmış fasulye ve tatlı patates koydu ve mutfığa çekildi. Genellikle servis ettiği bir öğün değildi ancak istedikleri şeyin sıcak ve rahat bir yemek olduğunu biliyordu. Bu kadar aç olduklarına şaşırmışlardı, sessizce yemeklerini yediler ve polis merkezine gitmek için kalktılar.

Köşkten geçerlerken, güvenlik ekibinin karavanlarının ve arabalarının dışarıda park edilmemiş olduğunu gördü. Bir kutlama varmışçasına camlar parılıyordu. Kimse tarafından söylenmemişti ancak, gerçeğin asla bilinemeyeceğinin son korkusu, şüphesi ve derin anksiyetesi Benton tarafından hissedilebiliyordu. Bir tane tutuklama tercih edilebilirdi ancak böyle bir şeyin olması durumunda şüphe sürecekti ve bir davayla beraber şöhretleri sarsılacaktı. İntiharla sonuçlanan bir itiraf Candace için merhametli ve mantıklı bir çözüm olabilirdi. Seslendirecekleri bir düşünce değildi, ancak Marcus ile beraber köşke döndüklerinde bunu onların suratın-

dan okuyabiliyordu Benton. Ertesi gün polisin gittiğini göreceklerdi. Dalglish ve ekibi soruşturma için Dorset'e dönmek zorunda kalacaktı, ancak ekip için köşkte de yapacak bir şey kalmamıştı. Özlenmeyeceklerdi.

Orijinali delil olarak kullanılmak üzere Dorset polisinde gözetim altında tutulmaktayken, intihar kasedinin diğer üç kopyası yapılmış ve onaylanmıştı. Ve şimdi ekip olarak onu dinleyeceklerdi.

Kate'e göre Dalglish'in uyumadığı çok açıktı. Ateşin üzerine odunlar yığılmış, etrafa alevler saçılıyordu ve her zamanki gibi şarabın değil yanan odunların ve kahvenin kokusu geliyordu. Masaya oturdular, Dalglish kasedi yerine taktı ve makinayı çalıştırdı. Candace Westhall' un sesi beklendik bir sestti ancak o kadar temiz ve kendine güvenli çıkıyordu ki bir an için Kate onun da odada bulunduğunu sandı.

'Gerçeği öğrenmeye yönelik meşru bir sebebi olan birilerine ya da yargıca verilmek üzere Adam Dalglish'e sesleniyorum. Birazdan söyleyeceklerim gerçeklerdir ve sanırım sizleri şaşırtmayacak. Yaklaşık yirmi dört saattir beni tutuklama istemiyle aradığınızı biliyorum. Cadı taşında Sharon'ı yakma planım, umursadığım şeyler, ömür boyu hapisten kendimi kurtarmak adına çaresiz bir teşebbüstü. Eğer Sharon'ı öldürmüş olsaydım, en azından gerçekten şüphelenmenize rağmen, güvende olacaktım. Onun yanı sıra, engellemekte geciktiğim, nevrotik ve takıntılı bir katilin intiharı gibi gözükecekti. Ve o zaman Sharon'ın da aralarında bulunduğunu şüpheliler arasından, hüküm giydirmeye umuduyla beni nasıl suçlayabilecektiniz?'

'Ah, evet, biliyorum. Köşkte bir işe başvurmak adına görüşmeye geldiğinde oradaydım. Flavia Holland da benimle birlikteydi ve Sharon'ın hastalarla çalışabilecek olmadığını erkenden fark etmişti ve Sharon'ın işe alınıp alınmamasıyla ilgili kararı bana bırakmıştı. Ve zamanımız da çok kısıtlıydı.

Ona ihtiyacımız vardı. Tabii ki meraklıydım. Kocasız olmayan, sevgilisi olmayan, geçmişli olmayan, elde edip edemeyeceği bile belli olmayan bir işte herhangi bir yükselme umudu olmayan yirmi beş yaşındaki bir kadın? Bir açıklaması olmalıydı. Rahatsız edici bir arzu ve sessiz bir geri çekilmeyle beraber takip edildiğine ve gözetim altında olduğuna dair bir his belirdi içinde. Bütün bunların uygun olması için sadece bir suç vardı. Sonunda biliyordum, çünkü bana söylemişti.'

'Ve ölmesi için bir sebep daha vardı. Beni Rhoda Gradwyn'i öldürdükten sonra köşkü terk ederken görmüştü. Ve şimdi her zaman saklayacak bir sırrı olan o kadın, başka birinin daha sırrını biliyordu. Onun zaferini ve tatminkarlığını hissedebiliyordum. Mary Keyte için son görevini yerine getireceğini söylemişti bana, o yüzden nerede bulunacağını biliyordum. Neden bana söylemedi ki? İkimiz de öldürmüştük ve bu suç bizi birbirimize bağlıyordu. Ve sonunda, boynuna ipi doladığımda ve her tarafına gazyağı döktüğümde, kibriti çakamadım. O an neye dönüştüğümü fark ettim.'

'Rhoda Gradwyn' in ölümü hakkında size anlatabileceğim çok şey yok. Onu yakın bir arkadaşımın ölümünün intikamını almak için öldürdüm, Annabel Skelton'ın, ancak basit açıklamalar hiçbir zaman gerçeği yansıtmaz. O gece onun odasına onu öldürme niyetiyle mi gittim? Evet, ne de olsa, Chandler-Powell' in onu köşke alma fikrinden onu vazgeçirmek için elimden gelen her şeyi yapmıştım. Ondan sonra, sadece onu korkutmak istedim, kendisi hakkındaki gerçeği öğrenmesini istedim, genç ve yetenekli bir kızın hayatını nasıl mahvettiğini görmesini istedim, ki Annabel dört sayfalık akademik bir hırsızlık yaptıysa, yapının geri kalanı tamamen ona aitti ve bu gözardı edilemezdi. Ve elimi boynundan çektiğimde ve aramızda bir daha herhangi bir iletişim olmayacağını anladığımda, rahatlamış hissettim, fizikselden çok zihinsel bir acıdan kurtulmuş gibi rahatladım. Sadece bu hareketimle, geçen yıllar

boyunca bana çektirdiği acıdan, hissetmeme sebebiyet verdiği suçluluktan ve öfkeden kurtuldum. Bir an içinde hepsi kayboldu. Ve hâlâ o rahatlık hissinin vücudumdaki varlığını hissedebiliyorum.

‘Onun odasına onu öldürme niyetiyle gittiğimi biliyorum. Yoksa, sonradan tuvaletteki takımın içine sakladığım o plastik eldivenleri neden giymiş olayım? Yine o takındı, köşkün ön kapısından normal bir şekilde çıkarken ve sonra arka kapıdan yeniden girerken giydiğim. Keşfin herhangi bir riski yoktu. Haneye tecavüz etmiş birinin boş odasını aramak kimin aklına gelebilirdi ki? Ondan sonra, kapıyı açmak için aşağıya indim ancak kapı kilitli değildi, Sharon benden önce çıkmıştı.

‘Robin Boyton’ın ölümünden sonra söylediklerim esasında doğruydı. Cesedi dondurma fikrini o geliştirmişti. Ancak bunun onun fikri olduğundan şüpheliyim. Bu fikir de Rhoda Gradwyn’den çıkmıştı ve beraber gerçekleştirmeyi planlamışlardı. Bu yüzden, otuz yıldan sonra, yara izini düzelttirmeye karar vermiş ve ameliyatın burada gerçekleştirilmesini istemişti. Bu yüzden Robin, o ilk geldiğinde ve ameliyatı sırasına da buradaydı. Plan gülünçtü elbette ama inandırıcı gerçekleri de barındırıyordu. Bu yüzden babam öldüğünde yanında olan Grace Holmes’u görmek için Toronto’ya gittim. Oraya gitmemde ikincil bir neden daha vardı; bedel olarak ödemem gerektiğine inandığım parayı vermek. Robin ve Gradwyn’in ne planladığını kardeşime anlatmadım. Niyetlendikleri şey şantaj olsa idi, onların hüküm giymesine neden olacak yeterli kanıtım vardı. Ancak Robin tamamen olayın müdahili olana kadar bekledim ki, işini bozup intikamımı alabileyim.

‘Benimle eski kilerde buluşmasını söyledim. Buzluğun kapağı kapalıydı. Ne çeşit bir ayarlama teklif ettiğini sordum ve bana emlağın üçte birini almaya hakkı olduğunu söyledi. Eğer bu ona verilseydi, gelecekte başka bir istemi bulunmayacaktı. Şantajla suçlanmadan, vasiyetnamedeki tarihin üzerinde oy-

nama yaptığımı açıklamasının çok zor olduğunu belirttim. Bir-birimize muhtaç olduğumuzu kabul etti. Başlangıç olarak beş bin ve emlağın dörtte birini teklif ettim. Paranın buzlukta olduğunu söyledim. Kapağın üzerinde parmak izlerine ihtiyacım vardı ve direnemeyecek kadar açgözlü olduğumu biliyordum. Bakması gerektiğine dair şüphe doğmuş olabilir içine. Buzluğa doğru yanaştık ve o kapağı kaldırdığında bacaklarından tutup onu içeri yuvarladım. Güçlü omuzlara ve kollara sahip olan bir yüzücüyüm ve pek de ağır bir adam değildi. Kapağı kapadım ve düşüm attım. Çok ağır bir yorgunluk hissetmiştim, zor nefes alıyordum ancak yorgun olamazdım. Bir çocuğu yuvarlamak kadar kolaydı yaptığım. Buzluğun içinden gelen sesleri duya-biliyordum, bağrışmalar, vurmalar, boğuk seslenmeler. Onun yakarışlarını dinlemek için birkaç dakika buzluğun başında bekledim. Sonra yan odaya gidip kendime çay koydum. Sesi iyice boğuklaşmıştı ve en sonunda onu çıkarmak için kilere gittiğimde susmuştu. Ölmüştü çünkü. Onu sadece korkutmak istemiştim ama şimdi düşünüyorum ki, tamamen dürüst bir şekilde, onun ölmüş olduğuna sevindim.

‘İki kurbanım için de üzgün değilim. Rhoda Gradwyn kırıl-gan insanlara zarar verdi ve yetenekli, genç bir kızın haya-tını mahvetti, Robin Boyton ise önemsiz, ısrarcı ve değersizdi. İkisinin de ne özleneceğini ne arkalarından yas tutulacağını sanmıyorum.

‘Her zaman yalnız çalıştığım haricinde söyleyecekleri-min hepsi bu kadar. Kimseye anlatmadım, kimseden yardım almadım, herhangi birini olayın içine ya da yalanlarıma dahil etmedim. Herhangi bir pişmanlık duymadan öleceğim, kork-maksızın. Bu kasedi bulunacağımdan emin olduğum bir yere koyacağım. Sharon kendi hikayesini anlatacaktır ve halihazır-da gerçek hakkında şüpheleriniz mevcut. Umarım onunla ilgili olarak her şey iyi gider. Kendi adıma, herhangi bir umudum ya da herhangi bir korkum yok.’

Dalgliesh makinayı kapattı. Üçü de arkalarına yaslandı ve Kate büyük bir sıkıntıdan henüz kurtulmuşçasına derin derin nefes aldığını fark etti. Sonra, Dalgliesh konuşmaksızın cezveyi masaya getirdi ve Benton üç kupa kahve doldurdu. Sonrasında da eliyle süt ve şekeri ileri doğru itti.

Dalgliesh, *'Jeremy Coxon'ın dün dediklerini akıldan bulundurarak, bu itirafı ne kadarına inanmamız gerekiyor?'* dedi.

Bir anlık düşünmenin ardından Kate cevapladı. *'Bayan Gradwyn'i öldürdüğünü biliyoruz, tek bir gerçek tek başına bunu kanıtlıyor. Köşkteki kimse lateks eldivenlerin saklandığını bilmiyordu. Ve ölüm de kaza sonucu gerçekleşmemiştir. Amacın kurbanını korkutmaksa plastik eldiven giyip de gitmezsin onun yanına. Ayrıca Sharon'a gerçekleştirilen saldırı da ortada. O da gerçektir. Öldürme niyetiyle gerçekleştirilmiştir.'*

Dalgliesh, *'O niyette miydi? Merak ediyorum. Rhoda Gradwyn' i ve Robin Boyton'ı öldürdü ve güdüsünü de bize söyledi. Asıl soru, hakim ya da jürinin, tabii ki onlarla oturup konuşmayı kabul ederse, ona inanıp inanmayacaklarıdır.'* dedi.

Benton konuştu. *'Güdüsü bir şeyi değiştirir mi efendim? Demek istediğim, eğer dava görülseydi değiştirirdi. Jüri bir sebep arar, tıpkı bizim gibi. Ama her zaman dediğiniz gibi elle tutulabilir kanıtlar, sebep değildir. Güdü her zaman gizemli kalacaktır. Başka birinin aklından geçenleri bilemeyiz. Candace Wallace kendi güdüsünü bize sundu. Yetersiz gözükebilir ancak cinayet için bir güdü her zaman öyledir. Dediklerine nasıl karşılık vereceğimizi bilmiyorum.'*

'Bunu teklif etmiyorum Benton, en azından resmi olarak. Esasında ölüm döşeği itirafı olan bir itiraf gerçekleştirdi, kanıtlarla güçlendirilmiş bir itiraf. Benim yaşadığım zorluk, ona

inanmakta. Bu dava bizim için bir zafer olamadı. Şimdilik konu kapandı ya da soruşturmadan sonra kapanacak. Boyton'ın ölümlünde onun namına akla gelebilecek bir sürü ihtimal var. Öncelik olarak kasettekileri ele almalıyız.'

Benton sözünü kesmenin cazibesinden kendini alamadı. 'Neden bütün bunları yeniden anlatma ihtiyacı duydu ki? Boyton'ın şüpheleri ve onu oyalama konusundaki itirafları elimizde.'

Kate, 'Sanki kasede kaydetmesi gerektiğini düşünmüş gibi. Ve Boyton'ın ölümünü Rhoda'nunkini anlattığı sürenin kat be kat fazlasıyla anlatıyor. Boyton'ın buzluk hakkında gü-lünç şüphelerinden uzak bir yere mi çekmek istiyor dikkatleri?'

Dalgliesh, 'Bence öyle yapmaya çabalıyor. Kimsenin sahtekarlığı fark etmeyeceği konusunda kendisinden emindi. Bu yüzden, kasedin bulunması onun için ölümcül nitelikteydi. Sahilde giysilerinin üzerinde ya da arabasının içinde bırakması onun için büyük bir risk olurdu. O yüzden elinde onla beraber ölmeyi yeğledi,' dedi.

Benton Dalgliesh'e baktı. 'Bu kasede karşı argümanlar mı sunacaksınız efendim?'

'Ne namına Benton? Şüphelerimiz olabilir, sebeple ilgili kendi teorilerimiz ve bunların hepsi mantıklı da olabilir ancak bunların hepsi ikinci dereceden deliller ve hiçbiri kanıtlamaz. Ölüyü ne sorgulayabilirsin ne de ölüye hüküm giydirebilirsin. Belki de, gerçeği öğrenme ihtiyacı fazlaca kibirli bir duruş.'

Benton, 'Ağzında bir yalanla beraber kendini öldürmek cesaret ister ama belki de aldığımı dini eğitim sebebiyle söylüyorum bunu. Sanki rahatsız edici zamanlara aitmiş gibi hissettirdim,' dedi.

Dalgliesh, 'Yarın Philip Kershaw'la bir görüşmem var. Resmi olarak, intihar kasediyle beraber, soruşturma sona erdi.

Yarın öğleden sonraya doğru her şey bitmiş olacak, gidebilirsiniz sonrasında.'

Başka bir şey eklemedi *ve belki de intihar kasediyle beraber soruşturma benim için sonlanacak.* Son sözleri bu olabilirdi. Başka türlü bitmesini dilemişti ama en azından ellerinde Candace Westhall' un umduğundan daha fazla gerçek vardı.

Cuma öğlene doğru, Benton ve Kate vedalaşmışlardı. George Chandler-Powell ev halkını kütüphanede biraraya getirmiş ve her biri el sıkışmış, veda sözlerini söylemişler, ya da Kate' in hissettiği şekliyle açık bir şekilde değişken kademelerde içten duygularını paylaşmıştı. Hiçbir gücenmeye yer bırakmaksızın köşkün havası temizlenmiş ve ayrılmışlardı. Belki de tüm bu grup vedalaşması Bay Chandler-Powell tarafından, gerekli nezaketten daha fazla yaygara oluşmasın diye ayarlanmıştı. Devamlı misafirleriymişçesine, Wisteria House'a da böylelikle sıcak bir veda etmişlerdi. Her soruşturmada, sevindirici bir şekilde akılda yerler ve insanlar vardır, Kate için Wisteria House ve Shepherd'lar da bunlardandı.

Sabah boyunca yargıçla olan görüşmesiyle meşgul olmuş Dalgliesh, Amir Constable'a, işbirliği ve yardımları nedeniyle minnetkarlığını ve iyi niyet dileklerini sunmuştu, özellikle DC Warren'ın. Sonrasında Philip Kershaw ile buluşmak üzere Bournemouth'a gitmeyi planlıyordu. Köşteki ufak bir grup ve Bay Chandler-Powell' la resmi bir şekilde vedalaşmıştı, ancak bazı eşyalarını almak üzere Old Police Cottage'e uğrayacaktı. Kate, Benton' a tam o noktada, Dorset polisinin bütün ekipmanlarını toplayıp toplamadığını kontrol etmek için

durması gerektiğini söyledi. Mutfağın kontrol edilmesi-
nin gerekli olmadığını biliyordu. Üst kata çıktı ve yatağın
toplandığını ve giysilerin bütünüyle katlandığını gördü.
Dalglish'le çalıştığı yıllar boyunca, her davanın bitimin-
de ufak bir nostalji hissiyatının oluştuğunu görmüştü.

Dalglish'in el bagajı alt katta, gitmeye hazır şekil-
deydi ve Kate cinayet çantasının onunla beraber arabada
olduğunu biliyordu. Kaldırılacak tek eşya bilgisayardı.
Ve o anda, ani bir dürtüyle şifresini girdi ve tek bir tane
e-postayla karşılaştı.

*Sevgili Kate, böylesine önemli bir şeyi söylemek için e-
posta uygunsuz bir yol ancak bunun sana ulaştığından emin ol-
malıyım ve eğer reddedersen, bu yolladığım mektuptan daha az
kalıcı olacaktır. Senin haklı olduğunu kendime kanıtlamak adına
son altı aydır bir keşiş gibi yaşıyorum. Hayat umursamadığımız
insanlar için vakit harcamak için çok değerli ve çok kısa, aksi şe-
kilde aşk için de. Vedalaştığımızda bahane gibi gözükmelerinden
korktuğum için söyleyemediğim iki şeyi söylemek istiyorum. Sa-
nırım her şekilde bahane ikisi de, ancak bilmen gerekiyor. Benim-
le beraber gördüğün kız, beraberliğimiz süresince hem ilk hem de
sonuncusuydu. Sana yalan söylemeyeceğimi biliyorsun.*

*Manastırdaki yataklar çok sert ve yalnız ve de yemek çok
kötü.*

Sevgiler, Piers.

Duraksamasının Benton'ın korna sesiyle bölünmesi
nedeniyle ona düşündüğünden uzun gelen bir dakika
boyunca sessizce oturdu. Ancak bir saniyeden uzun bir
duraksamaya ihtiyaç duymuyordu. Gülümseyerek, ce-
vabını yazdı.

Mesajın alındı ve anlaşıldı. Burada dava kapandı, mutlu olmasa bile ve yedi gün içerisinde Wapping'de olacağım. Neden Abbot' la vedalaşmaya eve gelmeyeyim?

Kate.

Bournemouth' un üç mil kadar batısında yüksek bir yamacın ucuna inşa edilmiş Huntingdon Lodge'un etkileyici sütunlu ön kapısına sedir ağaçları ve fundalıklar arasından kıvrılmış bir yol üzerinden gidiliyordu. Bu klasik yapının sol tarafında ise, normal bir orantıda sonradan dikilmiş bir bina ve modern bir otopark bulunuyordu. 'Emeklilik,' 'yaşlılık,' 'bakımevi' gibi kelimelerin kullanımının dikkatli bir şekilde önüne geçildiği bir yerdi burası. Evin adını taşıyan fazlaca cilalanmış ve özenli bir şekilde yerleştirilmiş bronz bir tabela, demir kapının yanındaki duvarda asılı duruyordu. Çalındıktan kısa bir süre sonra, kısa beyaz bir ceket giyen erkek bir hizmetçi tarafından açılmıştı kapı. Adam Dalgliesh'i koridorun sonundaki resepsiyon masasına yönlendirmişti. Burada incilerle bezenmiş bir giysi giyen ve kusursuzca şekillendirilmiş, ağarmış saçlı kadın, beklenen ziyaretçilerin listesini kontrol etti ve gülümseyerek Mr Kershaw'un, ilk katın ilk odası olan Seaview'da onu beklemekte olduğunu bildirdi. *Bay Dalgliesh asansörü mü yoksa merdivenleri mi tercih ederdi?* Charles onu yukarı çıkaracaktı.

Merdivenleri tercih eden Dalgliesh, ona kapıyı açan genç adamı maun merdivenler boyunca takip etti. İlerdeki koridorun ve geçmekte olduğu merdivenlerin duvarları suluboya resimlerle ve birkaç tane litografla kaplanmıştı. Duvara yaslanmış ufak masaların üzeri ise

çiçeklerle bezenmişti ve her birinde insanın içinde tiksindirici bir duygusallık uyandıran porselenden süslemeler vardı. Dalglish' e göre, Huntingdon Lodge ve buranın göz kamaştıran temizliği altında insanlık dışı bir bunalım yatıyordu. Bir insanı diğerinden ayıran herhangi bir enstitü, gerekli olsun ya da olmasın, onun içinde, hazırlık okulu günlerini hatırlamasına neden olan bir tedirginliği uyandırıyor. Genç adamın Seaview'un kapısını çalmasına hiç gerek yoktu. Philip Kershaw zaten kapıyı açmış bulunmaktaydı. Charles basiretli bir şekilde oradan ayrıldı. Kershaw, Dalglish'in elini sıktı ve, *'Lütfen içeri geçin. Sanıyorum ki burada olmanızın nedeni Candace Westhall'un ölümü hakkında konuşmak. Onun itirafları bana gösterilmedi ancak Marcus Poole'daki ofisimizi aramış ve sonrasında da kardeşim beni aramıştı. Önceden aramanız sizin adınıza iyi oldu. Ölümün gelmesiyle beraber insan şaşkınlık hissini kaybediyor. Genellikle tam burada, bu koltukta ateşin başında otururum. Eğer bir sandalye çekip yanıma gelerseniz, burayı oldukça rahat bulacağınızı umuyorum,'* dedi.

Oturdular ve Dalglish çantasını aralarındaki masaya koydu. Dalglish'e göre Philip Kershaw hastalığı sebebiyle olduğundan daha yaşlı gözüküyordu. Seyrek saçları, belki de eski düşüşlerin anısı olan izlerle dolu kafası üzerinden arkaya doğru taranmıştı. Belki de bir zamanlar yakışıklı olan bu surat, şimdi ise yaşlılığın çökerttiği suratındaki çıkık kemikler sebebiyle gergin duran teniyle beraber geçen onca yılın hiyeroglifleri gibiydi. Yaşlı bir damat kadar güzel giyinmişti ancak üzerine birkaç boy büyük gelen bir kazak boynunu bir garip gösteriyordu. Adam, kırılğan ve acınası duruyordu ancak el sıkışı, soğuk olsa dahi, katıydı ve konuştuğunda ise sesi kısık olmasına rağmen cümleleri çok katı ve güçlüydü.

Ne odanın büyüklüğü ne de dekorların, döşeme-

lerin ve mobilyaların kalitesi, bu odanın hasta bir adamın odası olduğunu saklayabiliyordu. Pencereilerin sağ tarafına doğru duvara yaslanmış bir şekilde duran tek bir yatak ve kapıdan bile izlenebilen bir ekran, oksijen tüpü ve ilaç dolabını gizleyemiyordu. Yatağın yakınında, Dalglish'in banyoya gittiğini düşündüğü bir kapı vardı. Üst camlardan sadece bir tanesi açıktı ancak oda yine de kokmuyordu, yalnız odada rahatsızlık verici düzeyde steril bir hava vardı. Doğal olarak, düzensiz bir hastanın odasında olmaması gerektiği gibi şöminede ateş yanmıyordu ancak bütün rahatsızlık verici hissiyatıyla beraber oda yine de sıcaktı. Boş şömine neşesiz bir hava yayıyordu ve üzerindeki rafta sadece Dalglish'in, Kershaw'un olmadığını düşündüğü bahçıvan takımı giymiş rahatsız edici bir porselen kadın figürü vardı. Ancak hırsızlardan sakınmak adına daha kötü döşenmiş odalar da mevcuttu orada. Dalglish, Kershaw'un getirdiği tek eşyanın birbirine yapıştırılmış gibi duran kitaplarla dolu uzun meşe bir kitaplık olduğunu düşündü.

Pencereden bakarak Dalglish, *'Harika bir manzaranız var,'* dedi.

'Evet, öyle. Devamlı hatırlatıldığım gibi, bu odayı aldığım için şanslıyım ve böyle bir odanın maliyetini karşılayabildiğim için de, tabii ki. Diğer bakımevlerinin tersine burada insanı ölene dek rahatlık içinde yaşatmayı amaçlıyorlar. Manzaraya yakından bakmak ister misiniz?'

Alışılmadık bir teklifti ancak Dalglish, Kershaw'u English Channel'in eşsiz panoramasının gözüktüğü pencereye kadar takip etti. Yoğun olmayan güneş ışınları nedeniyle hava griydi ve ufuk, denizle gök arasında seçilemeyen bir çizgi haline gelmişti. Pencerenin altındaki veranda da düzenli bir şekilde yerleştirilmiş üç tane bank vardı. Onun aşağısında ise, çalılıkların, parlak yapraklı

ağaçların arasından denize doğru inen yetmiş feetlik bir yokuş vardı. Çalılıkların seyreldiği yerlerde Dalgliesh ağaçların yapraklarının yerde hareketli gölgelere benzeyen imgelemler yarattığını düşündü.

Kershaw, *'Manzarayı yalnız ayakta durabiliyorum ve şu aralar ayakta durabilmek için bile çaba göstermem gerekiyor. Mevsimsel değişikliklere, göğe, denize, ağaçlara ve çalılara çok alıştım. Normal bir insanın hayatı erişemeyeceğim bir yerde şu an. Uğraşmak zorunda olduğum bir dileğin olmadığına göre, buranın rahatlığını, niye bazı sevmediğim insanları davet ederek kendime zehir edeyim ki? Davet ettiklerim, sadece yemekler, hava, çalışanları ve önceki gece televizyonda oynayan programlardan başka bir şeyden bahsetmiyorlar bana. Her günün sabahını neşeyle karşılamadan yaşamak büyük bir hata, zaman zaman umutsuzluğu ve hayal kırıklığını hissettirse dahi yine de bunlardan uzak yaşamak çok büyük bir hata. Daha oraya erişmedim ancak yine de yakın olduğunu hissediyorum. Ve tabii ki, sonunda sonsuz karanlık var. Marazi saçmalıkları ya da Tanrı korusun, acıma duygusunu konuşmamıza katmayı istemiyorum, ölümü kastettiğimi belirteyim o yüzden. Ve tabii ki doğru olan da konuşurken hangi noktada durduğumuzun farkında olmak. Kaçınılmaz olarak siz ve ben, Bay Dalgliesh, bazı şeyleri farklı algılayacağız. Ancak burada manzara hakkında konuşmak için bulunmuyorsunuz. İş başı yapmanın vakti geldi, sanırsam,' dedi.*

Dalgliesh çantasını açtı ve masanın Robin Boyton' a ait olan Peregrine Westhall' un vasiyetnamesinin kopyasını koydu üzerine. *'Beni görmeniz iyi oldu. Sizi yoruyorsam lütfen bana söyleyin,' dedi.*

'Tahammül edemeyeceğim kadar beni yorabileceğinizi ya da sıkabileceğinizi düşünmüyorum amirim.'

Adamın Dalgliesh'e ünvanıyla hitap ettiği ilk seferdi bu. Dalgliesh, *'Anladığım kadarıyla, Westhall aile adına*

büyükbabanın ve babanın vasiyetleriyle ilgili işlere siz bakmışsınız.'

'Ben değil, şirket baktı. On bir ay önce buraya tıklandığımdan beri rutin işlere Poole'daki ofisimizdeki kardeşim bakıyor. Yine de bu konuda bilgilendirmişti beni.'

'Yani bu vasiyetname imzalandığında orada değildiniz.'

'Şirketin hiçbir üyesi orada değildi. O vasiyetname yapıldığında bir kopyası bize yollanmamıştı ve yine aile de Peregrine Westhall' un ölümünden üç gün sonraya kadar o vasiyetnamenin varlığından habersizdi. Sonra Candace onu adamın önemli dokümanlarını tuttuğu yatak odasındaki çalışma masasının kilitli bir çekmecesine içerisinde buldu. Size söylemiş oldukları gibi, Peregrine Westhall eskiden babasının kaldığı bakımevinde kalırken defalarca yeni vasiyetname hazırlamıştı. Çoğu elyazımıydı ve müşahitler de orada çalışan hizmetçilerdi. Yazarken olduğu kadar, onları yok ederken de oldukça büyük bir zevk aldığını düşünüyorum. Bunu yapmasının tek sebebinin de ailesine istediği anda onların tüm hayatlarını değiştirebilecek güce sahip olduğunu göstermek istemesiydi bence.'

'Yani vasiyetname saklı değil miydi?'

'Görünüşe göre değildi. Candace yatak odasındaki çalışma masasının çekmecesinde mühürlü bir zarf olduğunu söylemişti. O kilidin anahtarını ise yastığının altında bulunduğunu eklemişti.'

Dagliesh, 'İmzalandığı zaman, babası yardım almadan ayağa kalkıp da vasiyetnameyi çekmeceye koyabilecek durumda mıydı?' diye sordu.

'Onun isteği üzerine hizmetçilerden ya da ziyaretçilerden biri onu oraya koymadıysa öyle olmuş olması gerekiyor. Ev çalışanlarından ya da aileden biri öyle bir bilgi sunmadı bize. Tabii ki bu yüzden, vasiyetnamenin çekmeceye ne zaman konduğuna dair bir fikrimiz de yok. Peregrine Westhall halen

yardım almadan tek başına yürüyebiliyorken de oraya konulmuş olabilir, tabii ki onun tarafından.'

'Zarfın üzerindeki adres kime aitti?'

'Herhangi bir zarf yoktu ortada. Candace zarfı attığını söylemişti bize.'

'Ancak bir kopyası sizde mevcuttu, değil mi?'

'Evet, kardeşim tarafından yollanmıştı bana. Eski müşterilerimle ilgili bir şeyin ilgimi çekeceğini düşünerek yollamıştı. Belki de bana halen işin müdahili olduğumu hissettirmek istemişti. Amirim bu iş gittikçe çaprazlama sorgulamaya dönüyor. İtiraz ettiğimi düşünmeyin lütfen. Uzun zamandan beri ilk defa zekamı kullanmaya fırsatım oluyor.'

'Ve vasiyetname elinize geçtiğinde, onun gerçekliğine dair hiçbir şüpheniz yoktu değil mi?'

'Hayır yoktu. Halen de yok. Neden olsun ki? Bildiğiniz gibi, tarihi, müşahitleri ve sahibine ait bir elyazısı olan elyazımı herhangi bir vasiyetnamenin geçerliliği pek sorgulanan birşey değildir. Şartlar önceki vasiyetnamelerdekilerle uyuşuyordu ve bir tanesi de 1995'de benim ofisimde yazılmıştı, o nedenle tam olarak emin olabiliyorum. Ve benim tarafından bulunduğu eve götürülmüştü, ki ayrıca şahitlerin iki tanesi de iş arkadaşımdı. Vasiyetnamedeki koşullar gayet normaldi. Okul kabul ederse onlara bırakılacak, edilmezse de satılacak olan kitapları hariç, sahip olduğu herşey eşit bir şekilde oğlu Marcus ve kızı Candace arasında paylaştırılmıştı. Yani, bu konuda cinsiyeti dahi umursamamıştı. Bununla ilgili olarak benim onu etkilediğimi söyleyebiliriz. Bu konuda uğraşmıştım.'

'Bundan üstün olabilecek başka bir vasiyetname var mı ortada?'

'Evet, Peregrine Westhall, Stone Cottage' da çocuklarıyla kalmaya gelmeden bir ay önce hazırlanmış bir tane daha var. Görmüş olabilirsiniz onu da. O da elyazımı bir vasiyetname. O

bakımdan, size yazıyı karşılaştırmaya imkanı verecektir. Eğer yazıhaneye gider de içeri girerseniz siyah bir kutu göreceksiniz. Yanımda getirdiğim tek şey o kutu. Belki de bir gün yeniden işbaşı yapacağım umuduyla getirmişimdir buraya.'

Adam şekilsiz parmaklarını çıtlattı, cebine soktu ve bir anahtar çıkardı cebinden. Dalgliesh, siyah kutuyu getirdi ve adamın yanına koydu. Küçük olan anahtarla kutuyu açtılar.

Adam, *'İşte, gördüğünüz gibi, önceki vasiyetnameyi iptal etmiş ve gayrimenkulünün yarısını yeğeni Robin Boyton'a bırakmış ve diğer yarısını da iki eşit parçaya bölünmesi koşuluyla Marcus ve Candace arasında paylaşmış. Bu iki vasiyetnamedeki elyazılarını kıyaslarsanız, aynı kişiden çıkmış oldukları sonucuna varacağınızı düşünüyorum.'*

Öbür vasiyetnamede, yazı daha kalın, baskın, siyahtı ve yaşlı bir adama göre harfler uzundu. Ayrıca sert hatlara sahip olan harflerin üstlerine doğru yazı inceliyordu. *'Ve tabii ki, şirketinizden kimse Robin Boyton'ı aldığı miras hakkında bilgilendirmede değil mi?'*

'Bunu yapmak profesyonelliğe sığmazdı. Bildiğim kadarıyla Robin Boyton'ın bunun hakkında herhangi bir fikri yoktu ve tahkikat da yaptırmamıştı.'

Dalgliesh, *'Ve bilseydi dahi, diğer vasiyetnamenin imtiyazının ispat edildiğini farz edersek, bununla onun karşısına çıkması pek akıl kârı olmazdı, değil mi ?'* dedi.

'Hayır tabii ki. Bunu size de öneririm amirim.' Bir anlık duraksamadan sonra devam etti. *'Sorularınızı cevapladım ve şimdi benim de bir tane sorum var. Candace Westhall'un, Robin Boyton ve Rhoda Gradwyn'i öldürüp, Sharon Bateman'a da öldürme teşebbüsünde bulunduğu konusunda emin misiniz?'*

Dalgliesh, *'Sorunuzun ilk bölümü için cevabım evet. İtirafların bütününe inanmıyorum ancak bir kısmı doğru*

bence. Robin Boyton ve Rhoda Gradwyn'i öldürdü. Sharon Bateman'ı öldürmek için plan yaptığını da itiraf etti. Ve ta o zamandan kendini öldürmek konusunda da karar vermiş olduğunu düşünüyorum. Bir kere vasiyetname hakkındaki gerçeği bildiğinden şüphelendiyse, mahkemedeki bir çapraz sorguyu göze almış olduğunu düşünmüyorum,' dedi.

Philip Kershaw, 'Son vasiyetname hakkındaki gerçek... Buraya geleceğimizi biliyordum. Ancak gerçeği biliyor musunuz? Bilseniz dahi, mahkeme bunu değerlendirecek midir? Yaşasaydı ve tarih ve müşahitlerin isimleri üzerinde sahtekarlık yaptığı konusunda suçlansaydı, Boyton'm ölümüyle beraber, vasiyetname üzerindeki yasal karışıklıklar gündeme gelecekti. Bunu meslektaşlarımdan biriyle tartışmamak kötü bir durum,' dedi.

Dalgliesh odaya girdiğinden beri adam ilk defa hayat dolu gözüküyordu. Dalgliesh, 'Öyle bir durumda sizin iddianız ne olurdu?' diye sordu.

'Vasiyetname hakkında mı? Geçerli olduğunu idda ederdim, şahitler ve tarih hakkındaki şüphelerin ise yersiz olduğunu söyledim. İki vasiyetnamedeki el yazılarını karşılaştırarak, bunların aynı elden çıkmadığına dair kimin itirazı olabilir ki? Amirim, yapabileceğiniz ya da yapmanız gereken herhangi bir şey yok. Robin Boyton yaşasaydı belki bir şansınız olabilir ancak sizin de bildiğiniz gibi o ölü bir adam artık. Siz ya da Metropol Polisi bu konu hakkında herhangi bir değişiklik yapamaz. İtiraf elinizde. Katil elinizde. Dava kapanmış. Para hakkı olan iki kişi arasında bölüşülmüş.'

Dalgliesh, 'Bunu kabul ediyorum. Mantıken elde itiraf varken daha fazla bir şey yapılamaz. Ancak yarım kalmış işlerden hoşlanmıyorum. Beni anlıyor musunuz bilmiyorum ama haklı olup olmadığımı görmek istiyorum. Yeterince yardımcı oldunuz bana. Bilinebileceği ölçüde gerçeklere erişmiş durumdayım şimdilik ve sanırım neden böyle bir şey yaptığımı da

farkındayım onun. Yoksa bunu iddia etmek fazlaca kibirli bir hareket mi olurdu?’

‘Doğruyu bilmek ve anlamak mı? Evet, bütün saygımla, amirim, bence öyle olurdu. Kibir belki de terbiyesizlik. Ölümün ardından, bazı dedikoduların ve iddiaların ortaya çıkması kadar kötü bir şey yok. Ve şimdi size bir sorum daha var. Sevdığınız bir insan için, yanlış olduğunu bile bile yasaları çiğner miydiniz?’

Dalgliesh, ‘Kaçamak bir cevap olacak ancak soru iki taraflı bir soru. Bu yasanın önemine ve mantıklı olup olmadığına bakan bir şey, öyle bir durumda sevdiğim farazi bir insan için yasaları çiğnerdim ve bunu yapmadığım taktirde daha büyük bir suç işlemiş olduğuma inanırdım. Ancak bazı tecavüz, cina-yet gibi suçlar göz önünde bulundurulursa bu nasıl mümkün olabilir ki? Soru soyut bir şekilde cevaplandırılmaz. Ben bir polis memuruyum, etik uzmanı ya da teolog değilim,’ dedi.

‘Ah, ancak öylesiniz amirim. Kesin olmayan ve kafa karıştıracı mesajlar ve mantıklı bir dini inanç olarak Sydney Smith tarafından tariflenmiş şekliyle, bütün insanlar ölüm söz konusu olduğunda birer etik uzmandır. Kendi ruhumuzun kurtuluşunu, inandığımız şeyler üzerine kurmalıyız. Şimdi bana söyleyin, bir şeylerden yararlanmak adına herhangi bir durum altında yasaları çiğnemeniz gibi bir ihtimal var mı?’

‘Ne gibi şeyler?’

‘İşinize yarayacak herhangi bir şey. Bir ihtiyacınızı tatmin etmek dahi olabilir. Korumak dahi. Yanlışı doğru yapmak dahi.’

Dalgliesh, ‘Böyle ifade edilince, cevap bence evet olmalı. Shakespeare’in oyunlardaki gibi her nefesle beraber artan bir acının yaşandığı zorlu bir hayat yaşayan bir sevdiğime, rahat bir ölümü yaşatmak gibi bir durumda, cevabım evet olurdu. Umarım böyle bir durum gerçekleşmez. Ama böyle bir soru sorduğunuza göre, evet, cevabım kesinlikle evet olurdu. Yanlışı

doğru yapmak konusunda kesin bir fikrim yok. Sanırım bunun, neyin gerçekten doğru ya da yanlış olduğuna karar verecek kadar bilge bir insan olmamamla alakası var. Ya da hangi hareketimin doğru ya da yanlış sonuçlanacağını bilmek gibi bir yetim olmamasıyla da alakalı olabilir. Şimdi küstahlık olarak algılamazsanız size bir sorum olacak. Sizin için, o farazi seviyen insan, Candace Westhall mu?’

Kershaw acıyla ayağa kalktı ve karnını tutarak pencereye doğru ilerledi ve birkaç dakika boyunca uzaklara bakarak oracıkta dikili kaldı. Dalgliesh ise beklemekle yetindi. Sonra Kershaw kendine geldi ve yürümeyi yeni öğrenmiş bir insancasına sandalyesine doğru gitti.

‘Sizedaha önce hiçbir insan evladına söylememiş olduğum ya da söylemeyeceğim bir şey söyleyeceğim. Bunu yapacağım çünkü bu sırrı saklayacağımıza olan güvenim tam. Ve belki de, farz edelim ölümden kısa bir süre önce, böylesine bir sırrı paylaşmış olmanın verdiği rahatlık, birçok yükün bir insanın omzundan kalkmasına sebep olabilir. Sanırsam bu yüzden dindar insanlar ölüm döşeklerinde itiraflarda bulunuyorlar. Gerçekten olağandışı bir ritüel, zaten olması gerekeni yapmak için. Lakin, bu benim için geçerli değil ve son anlarımda beni böylesine rahatlatan hayat boyu olan inançsızlığımı da bir anda böylelikle değiştirecek değilim. Yani size anlatacağım. Sizin üzerinizde pek bir etkide bulunacağını sanmıyorum bunun ve şu an bunu, şair Adam Dalgliesh’e anlatıyorum, dedektif olana değil.’

Dalgliesh, *‘Şu an o ikisi arasında pek de bir fark yok,’* dedi.

‘Sizce yok, amirim, ancak bana göre olabilir. Ayrıca konuşmak için bir sebebim daha var. Size uygar bir insanla, sağlığımdan başka bir şey hakkında konuşmaktan aldığım zevki tarif edemem. Herhangi bir ziyaretçinin ya da personelin sorduğu ilk soru hep kendimi nasıl hissettiğimle ilgili. Şu sıralar böyle tanımlanıyorum, hastalığım ve faniliğimle. İnsanlar sü-

rekli şiirleriniz hakkın da sorular sorarken, kibar olmakta yaşadığınız zorluğun aynısını yaşadığımı sanıyorum.'

'Öyle durumlarda kibarlık namına, canayakın olmaya çalışıyorum ama nefret ettiğim gerçeğini değiştirmiyor bu.'

'O zaman şiirlerinizi konu dışı edeceğim, tabii ki siz de karaciğerimin durumunu konunun dışında tutarsanız.'

Nefesi tükenene kadar güldü. Gülerken acı bir çığlık atmışçasına bir ses çıkarmıştı. Dalgiesh konuşmadan bekledi. Kershaw gücünü yeniden topluyormuş gibi duruyordu. Kendini sandalyede daha rahat konuşturdu.

'Temel olarak sıradan bir hikaye. Her yerde olan bir şey. İlgilendirdiği insanlar dışında herhangi bir alışılmadık ya da ilginç bir yanı yok hikayemin. Yirmi beş yıl kadar önce, yani otuz sekiz yaşındayken, Candace on sekizindeydi ve benim çocuğumu taşıyordu. Kısa zaman önce şirketin ortaklarından biri olmuşum ve Peregrine Westhall'un endişelerini taşımaya başlayan da yine bendim. Fazla çetin ya da ilginç endişeler değillerdi ancak ailenin yaşadığı Cotswolds'daki geniş taşın evde ne olup bittiğini görmek için sıklıkla ziyarette bulunuyordum oraya. Hastalığını kocasına karşı savuma mekanizması olarak kullanan kırılğan ve güzel bir eş, sessiz ve ürkmüş bir kız ve içine kapanık bir çocuk. O zamanlarda kendimi insanlarla ilgili biri olarak görüyordu, insanların duygularına karşı duyarlı biri olarak. Belki de öyleydim. Ve Candace'ın ürkmüş olduğunu söylerken, babasının ondan faydalandığını ya da onu dövdüğünü iddia etmiyorum. Adamın sadece bir silahı vardı, belki de en ölümcül olanı, dili. Kızına hiç dokundu mu, şüpheliyim bu konuda, ancak dokunduysa dahi bunu şefkatle yapmadığını biliyorum. Kızlardan hoşlanmayan biriydi. Doğumundan beri Candace onun için tam bir hayalkırıklığıydı. Onun kasıtlı olarak bir canı gibi davrandığı izlenimini vermek istemiyorum. Tanınmış bir akademisyen olduğunu da biliyorum. Ondan korkmuyordum. Onla konuşabiliyordum, yalnız

Candace bunu yapamıyordu. Babasına başkaldırıydı eğer adam ona saygı duyabilirdi. Adam itaatkarlıktan nefret ederdi. Ve tabii ki, kız güzel olsaydı, bunun da bir yardımı dokunabilirdi. Bütün kızlarda böyle değil midir durum?’

Dalgliesh, ‘Çocukluğunuzdan beri korku içinde yaşamışsanız birine başkaldırmanız pek de kolay bir iş değildir,’ dedi.

Dalgliesh’ in yorumunu duymamışçasına, Kershaw devam etti. ‘İlişkimiz, bir aşk ilişkisinden bahsetmiyorum, Oxford’da Blackwell’in bir kitap atölyesindeyken başladı ve onu da orada görmüştüm. Aziz Michael yortusu nedeniyle oradaydık. Sohbet ederken gergin görünüyordu, ki alışılmış bir şey değildi bu ve onu benimle kahve içmeye davet ettim. Babası yokken sanki yeniden canlanmış gibiydi. O konuştu ve ben dinledim. Yeniden buluşmaya karar verdik ve bir süre sonra bu alışkanlık haline geldi, Oxford’ a gidiyor ve onu yemeğe çıkartıyordum. İkimiz de enerjik yürüyüşçülerdik ve buluşmalarımızı ve Cotswolds’a arabayla gidişimizi dört gözle bekliyordum hep. Sadece bir kere seks yaptık, alışılmadık sıcaklıkta bir öğleden sonra, güneşle beraber aydınlanmış yaprakların ağaçların altına sızdırdıkları ışık kümeleri üzerinde ve ağaçların güzelliği ve inzivasından dolayı olsa gerek, ılık bir ortamda, ilk öpücüğümü verdim ona. Ve sonrası da geldi tabii ki. Sanırım sonrasında ikimiz de bunun bir hata olduğunun farkına varmıştık. Ve bunun nasıl gerçekleştiği hakkındaki algıya da ikimiz ayrı ayrı sahiptik. Okulunda kötü bir hafta geçirmiş ve bir rahatlama hissiyatı içindeydi ve o rahatlamanın gücü de baştan çıkarıcıydı, fiziksel manada demiyorum bunu. Cinsel olarak kendini yetersiz hissediyordu, akranlarından izole edilmiş ve farkında olsun ya da olmasın, bekaretini kaybetmek için fırsat kolluyordu. Ondan büyükdüm, kibardım, hoşlanıyordum, uygundum ve ilk cinsel deneyim için ideal bir eştim, ki bunu istiyor ancak aynı zamanda bundan korkuyordu. Benim yanımda güvende hissediyordu.

Ve kürtaj için iş işten geçtiğinde bana hamile olduğunu söyledi. İkimizde bunun onun ailesinin kulağına gitmemesi gerektiğini biliyorduk, özellikle babasının. Muhtemelen onun umrunda bile olmayacak olan seksle alakalı olmaksızın, yanlış kişiyle olması ve sonucunda hamile kalmak gibi bir aptallıkla sonuçlanması nedeniyle, bu babasının onu daha da fazla kimseyeceğini dşndrtmişti ona. Babasının ona tam olarak ne diyeceğini bana söylemişti, bu beni iğrendirdi ve dehşete düşürdü. Orta yaşlara doğru yaklaşıyordum ve evli değildim. Bir ocuğun sorumluluğunu almak gibi bir niyetim de yoktu. şimdi bakıyorum da, bir şeyi yoluna koymak için çok geç olduğunda, bebeğe alınması gereken kanserli bir hcreymiş gibi davrandığımızı ya da onu herhangi bir şekilde kurtulunması gereken bir şeymiş gibi gördüğümüzü fark ediyorum. Gnalı denilecekse, –ki duyduğuma göre bir rahibin oğluymuşsunuz ki bunun etkileri de sanıyorum halen zerinizdedir– o, bizim gnahımızdı. Hamileliğini gizledi ve keşfedilme riski olduğunda, yurt dışına gitti, sonra geldi döndü ve bebeği Londra’da bir bakımevine yolladı. Onu zel olarak yetiştirmek ve takiben evlat edinme işlemlerini kolaylıkla hallettim. Avukattım, bilgim ve param vardı. Ve byleyi şeyler o zamanlarda daha az kontrol ediliyordu.

Candace baştan başa acılara katlanan biriydi. ocuğunu sevdiyse, bunu saklamayı başarabilirdi. ocuğu evlatlık verdikten sonra Candace ve ben birbirimizi bir daha görmedik. Yryebileceğim adamakıllı bir ilişkimiz yoktu ve buluşmak dahi, utancın, pişmanlığın, yalanların, zahmetlerin ve mahvolan kariyerlerin hatırlatıcısı olacaktı. Daha sonra Oxford’da hayatını yoluna koydu. Sanırsam, babasının sevgisini kazanmak adına klasikleri okudu. Bil-diğim tek şey babasının sevgisini kazanmayı başaramadığıydı. Annabel’ i –adı onu evlat edinen aile tarafından konulan kızımızı– on sekiz yaşına gelene kadar bir daha görmedi. Dolaylı olarak çocuğuyla bir şekilde

iletişime geçtiğini düşünüyorum. Açıkça hangi üniversiteye gittiğini ve hangi işe girdiğini keşfetti, ki bu da bir Klasisiste ya da felsefede doktorası olan birine göre doğal bir şey değildi.'

Dalgliesh, 'Candace'ı bir daha gördünüz mü?' diye sordu.

'Sadece bir kere ve yirmi beş yıldan sonra ilk defa. Ayrıca bu sonuncu görüşümdü aynı zamanda. 9 Aralık Cuma günü, yaşlı bakıcıyı Kanada'da ziyaretten geri gelmişti, Grace Holmes' u yani. Bayan Holmes, Peregrine' uin vasiyetinin tek canlı şahididir. Candace ona bir miktar para vermek için gitmişti, sanırsam on bin pound, Peregrine Westhall' un bakımındaki yardımları için tabii ki. Diğer şahit, Elizabeth Barnes, Westhall evinin emekli bir hizmetçisiydi. Candace, Grace Holmes' un ölmeden önce ödüllendirilmesi gerektiğini düşünmüştü. Ayrıca bakıcının elindeki babasının ölüm tarihi hakkındaki kanıtlar sebebiyle de endişe içerisindeydi. Bana Robin Boyton' un cesedin yirmi sekiz gün boyunca buzlukta tutulduğu hakkındaki gülünç savından bahsetmişti. İşte Grace Holmes' un yazdığı ve Candace' a verdiği mektup. Gördüğünüz gibi Candace' a yollanmış. Güvence olsun diye, benim bir kopyasını almamı istemişti. Gerekli olduğu zaman, şirketin başındaki kişiye yollamam üzere...'

Vasiyetnamenin kopyasını kaldırdı ve altından Dalgliesh'e vereceği kağıdı çıkardı. Mektubun tarihi 5 Aralık 2007 idi. Yazı geniş, harfler yuvarlak ve dikkatlice yerleştirilmişti.

Sevgili efendim,

Bayan Candace Westhall, babası Peregrine Westhall' un ölüm tarihini onaylayan bir mektup göndermemi istedi. Ölüm, 5 Mart 2007 günü gerçekleşti. Önceki iki gün boyunca, durumu gittikçe kötüye gidiyordu ve Dr. Stenhouse onu 3 Mart günü görmüştü ancak yeni ilaçlar yazmamıştı. Profesör West-

hall Peder Matheson'u görmek istediğini söylemişti ve o da hemen gelmişti. Buraya kardeşi tarafından getirilmiş. Getirildiği anda, evdeydim, hastanın odasında değildim. Profesörün bağırdığını duyabiliyordum ancak Bay Matherson'u duyamıyordum. Fazla kalmadılar odada ve çıktığında ise rahip üzüntülü gözüküyordu. İki gün sonra Dr. Westhall öldüğünde oğlu ve bayan Westhall'la beraber evdeydim. Onu ölü bulan bendim.

Ve ayrıca elyazması olan onun son vasiyetnamesine de şahitlik yaptım. Bu olay 2005 yazında gerçekleşti ancak tam gününü hatırlamıyorum. Bu şahitliğini yaptığım son vasiyetnameydi, Profesör Westhall diğer vasiyetnameleri önceki hıftalarda hazırlamasına rağmen, Elizabeth Barnes'un ve benim şahitliğini yaptığımız diğer vasiyetnameleri yırtıp attığını düşünüyorum.

Bütün yazdıklarımı doğrudur.

Sevgiler, Grace Holmes.

Dalgliesh, 'Ölüm tarihini onaylamasının istendiğini söylüyor, ancak, o zaman neden paragrafta vasiyetnameden bahsediyor?' dedi.

'Boyton amcasının ölüm tarihiyle ilgili şüphelere neden olduğuna göre, belki de kadın Peregrine' in ölümüyle alakalı sonradan ortaya çıkabilecek sorulara cevap vermek adına o kısmı da eklemiştir mektubuna.'

'Ancak vasiyetname hiçbir zaman sorgulanmamıştı değil mi? Ve Grace Holmes neden Toronto' ya gidip de Grace Holmes' la yüz yüze görüşme gereği duymuştu? Mali düzenlemeler için yüz yüze görüşmesi gerekmiyordu ve ölüm tarihiyle ilgili diğer bilgiler telefon aracılığıyla edirilebilirdi. Ve neden buna ihtiyaç duydu, o da ilginç bir soru? Peder Matheson'un babasını ölümünden iki gün önce gördüğünü biliyordu. Matheson'un ve kızkardeşinin kanıtları yeterli olurdu.'

‘On bin poundun bu mektup için verildiğini iddia ediyorsunuz yani?’

Dalglish, ‘Mektuptaki son paragraf için. Bence, Candace Westhall, babasının vasiyetini bilen son yaşayan insanın da ötmeyeceğinden emin olmak için böyle bir şey yapma gereği duydu. Grace Holmes, Peregrine Westhall’ a bakmıştı ve kızının onun yüzünden neler çektiğini biliyordu. Sonunda Marcus ve Candace adına adaletin sağlandığını görmek onu mutlu etmiş olabilir. Ve tabii ki on bin pound da. Ve ne yapması istenmişti? Yalnız el yazısı bir vasiyetnameye şahitlik yapmış olduğu ve tarihini hatırlamadığı... Sizce bundan daha fazlasını söylemesi gerektiği konusunda ikna edilmiş olamaz mı? Ki, önceki vasiyetnamelerin müşahiti değildi. Robin Boyton’ a yapılan haksızlık konusunda hiçbir fikri yoktu. Muhtemelen doğruyu söylediği konusunda kendini ikna etmeyi becermişti,’ dedi.

Yaklaşık bir dakika boyunca sessizce oturdular, sonra Dalglish, ‘Eğer size o son ziyaretinde Candace Westhall’ la babasının vasiyetnamesi hakkındaki gerçeği konuşup konuşmadığınızı sorsam, cevap verir miydiniz?’ dedi.

‘Hayır ve sanırım siz de benden böylesine bir cevap beklemiyorsunuz. Bu yüzden sormazsınız bile. Ancak size şunu söyleyebilirim, amirim. Bana bilmem gerekenden fazlasını yükleyen kişi bir kadın değildi. Grace Holmes’un mektubunu almamı istemişti, ancak bu ziyaretin en önemsiz kısmıydı herhalde. Bana çocuğumuzun öldüğünü söyledi ve nasıl öldüğünü. Yarım kalmış bir işimiz vardı. İkimizin de söylemesi gereken şeyler vardı. Oradan ayrıldığında, son yirmi beş yılın acısının uçup gideceğini düşünmüştüm ancak tabii ki romantik bir safsatadan başka bir şey değildi bu. Birbirimize çok fazla zarar vermiştik. Bana güvenebileceğini bildiğinden dolayı daha mutlu bir şekilde öldüğünü düşünüyorum. Aramızda olan ya da olmuş olan her şey sadece oydu. Aşk değil güven sadece.’

Ancak Dalgliesh'in bir sorusu daha vardı. *'Ben sizi aradığımda ve siz görüşmeyi kabul ettiğinizde, Candace Westhall'a bunu anlattınız mı?'*

Kershaw, Dalgliesh'in suratına baktı ve seri bir şekilde, *'Onu aradım ve söyledim. Ve şimdi, izin vererseniz, dinlenmem gerekiyor. Geldiğinize memnun oldum, ancak birbirimizi bir daha görmeyeceğiz. Yatağın yanındaki zile basarsanız, Charles dışarıya kadar size eşlik edecektir,'* dedi.

Elini uzattı. El sıkışı hâlâ sertti ancak gözlerinde çakmak çakmak yanan alevler sönmüştü. Bir şeyler kapanmıştı. Açık kapıda Charles onu beklerken, Dalgliesh, son bir kez daha Kershaw'a bakmak için arkasını döndü. Koltuğunda oturuyor ve sessizce boş şömineye bakıyordu.

Sahil yolundan geçerek, Poole Harbour'dan denize bakabilmek için durabilecek bir yer bulana kadar, Bournemouth'dan batıya doğru arabasını sürdü. Son haftalarda, akli ve enerjisi, Rhoda Gradwyn ve Robin Boyton'ın ölümlerine yoğunlaşmışken, şimdi yüzleşmesi gereken bir geleceği vardı. Şu ana kadar üzerinde düşünmediği, çoğu ilginç ve ilgi isteyen seçimler onun adına yapılmıştı. Hayatını değiştirebilecek olan bir şey kesindi, Emma'yla olan evliliği ve şüphesiz ki bu, kesin bir şekilde mutluluk kaynağıydı.

Ve sonunda o iki ölüm hakkındaki gerçeği biliyordu. Belki de Philip Kershaw haklıydı, her zaman gerçeği bilmek isteyişinin altında bir kibir yatıyordu, bilhassa insanların güdülerini hakkındaki gerçeği ve başka bir aklın gizemli çalışmasının altındakini. Candace Westhall'un Sharon'ı öldürme niyetinin olmadığı konusunda ikna edilmişti. Hayal dünyasında kızı cesaretlendirmiş olmalıydı, belki de Sharon ona kitaplar konusunda yardımcı oluyordu. Ancak Candace'ın planladığı ve istediği şey, onun yalnızca onun, Gradwyn ve Boyton'ı öldürmüş olduğuydu. İtiraflarında bulunduğunda, sorgu yargıcının hükmü kaçınılmazdı. Dava kapanacak ve bütün sorumluluklar bitecekti. Yapabileceği ya da yapmak istediği daha fazla bir şey yoktu.

Her soruşturma gibi, bu da ona birçok anı, bir yer ya da bir yabancıнын sesiyle beraber canlanacak, yıllar boyunca aklından silinmeyecek bir şekilde sessiz varlıklarıyla kafasına kazınmış insanlar bırakacaktı. Geçmiş yeniden yaşamak gibi bir niyeti yoktu ancak bütün bu olanlar, neden bazı insanların kafasında yer edindikleri ya da o insanların hayatlarının nasıl şekillendiğine dair merakı yeniden uyandırmıştı. Peder Curtis ve onun açık saçlı çocukları, Stephen Collinsby ve Lettie Frensham. Geçen yıllar boyunca, kaç tane hayat doğrudan onunki ni etkilemişti, çoğunlukla dehşet, korku, keder ve trajedi içerisinde? Bunu bilmemelerine rağmen, onun en güzel şiirlerine ilham kaynağı olmuşlardı. Kuru ofislerden ya da bürokrasiden nasıl bir ilham alabilirdi ki?

Ancak çantalarını almak ve yoluna devam etmek için eski polis merkezine dönmesinin vakti gelmişti. Köşkteki herkesle vedalaştı ve Wisteria House' u ona ve ekibine gösterdikleri misafirperverlikleri nedeniyle teşekkür etmek için aradı. Görmeyi umduğu bir insan daha vardı.

Kırevine varınca kapıyı açtı. Ateş yeniden canlanmıştı ancak oda, masanın üzerindeki tek bir lamba haricinde tamamen karanlıktı. Emma ayağa kalktı ve ona doğru yürüdü, yüzü ve koyu saçları ateşle beraber parladı.

Kollarına doğru uzanırken, *'Benton ve Kate, Londra'ya gitmek için ayrılmadan önce, onlarla Wareham' da buluştum. Eve dönerken yanında birilerinin olmasından hoşnut olacağımı düşündüm,'* dedi.

KISIM BEŞ

İlkbahar
Dorset, Cambridge

İlkbaharın ilk gününde, George Chandler-Powell ve Helena Cressett ofiste yan yana oturuyordu. Üç saat boyunca, hesaplamalarının başarısını, programlarını ve geleceğe dönük mimari planlarını tartışmışlardı ve tam o anda, sanki gizli bir anlaşma yapmışçasına, ikisi de bilgisayarlarına uzanmış ve kapatma tuşuna basmışlardı.

Chandler-Powell, sandalyesinin arkasına yaslanarak, *'Mali olarak mümkün bir şey. Tabii ki, St Angela' daki özel hastaların sayısının arttırılmasına ve onların bakımıyla ilgilenmeme ne derece ilgilendiğime de bakıyor. Restorandan elde ettiğimiz gelir, bahçenin maliyetini bile karşılamayacaktır, yani şimdilik,'* dedi.

Helena dosyaları kaldırıyordu. *'St Angela' dan elde ettiğimiz gelir hakkında ihtiyatlı davrandık. Son üç yılda, sadece şu anki terapilerinle dahi, saptamamızdaki rakamın üçte ikisine ulaşmayı başardık. Doğrudur, ahır ve etrafını yenilemek, düşündüğümüzden daha pahalıya mal olacak, ancak mimar çok güzel bir iş çıkardı ve bu da maliyeti biraz düşürecektir. Eğer Far East hisseleri iyi bir gidişat çizerse, giderleri kendi cebinden karşılayabileceksin ya da en kötü ihtimal bankadan kredi çekebileceksin,'* dedi.

'Kapıdayken restorandan bahsetmemiz gerekiyor mu?'

'Çok da gerekli değil. Ancak bir noktada açılma saatini belli etmeliyiz. Çok fazla titiz olamazsın George. Reklam ajan-

sını ya işleteceksin ya da işletmeyeceksin.'

Chandler-Powell, 'Dean ve Kimberley Bostock her şey hakkında mutlu gözüktüyor, ama yapabileceklerinin de bir sınırı olmalı.' dedi.

Helena, 'Bu yüzden restoran işi hallolduktan sonra, birkaç tane yarı zamanlı çalışan ve fazladan bir aşçı barındırmaya iznimiz var. Hastaların olmadığı zamanlarda ise, ki genelde orada kalmayı talep eden çok kişi olur, sen buralardayken sadece senin için yemek yapıyor olacaklar, ayrıca burada ikamet eden çalışanlar için ve benim için de. Dean aşırı derecede mutlu. Şevkle planladığımız şey birinci sınıf bir restoran, çaycı değil, taşradan ve daha da ötesinden müşteri çekecek bir yer. Dean iyi bir aşçı. Yeteneklerini kullanabileceği bir alan yaratmazsan, onu burada tutamazsın. Hamile olan Kimberley ve benimle beraber kendini ait hissedeceği bir restoran planlayacak olan Dean' i hiç bu kadar mutlu ve oturaklı görmemiştim. Ve çocuk da hiçbir problem teşkil etmeyecek. Köşkün çocuğa ihtiyacı var,' dedi.

Chandler-Powell ayağa kalktı ve kollarını kafasının üzerine kaldırdı. 'Hadi taş yapıya doğru yürüyelim. Masa başında oturulmayacak kadar güzel bir gün,' dedi.

Sessiz bir şekilde montlarını giydiler ve batı kapısından ofisi terk ettiler. Ameliyat önlükleri şimdiden atılmıştı ve tıbbi ekipmanların sonuncusu da ortadan kaldırılıyordu. Helena, 'Batı kanadıyla ilgili ne yapacağın konusunda düşünmen gerekiyor,' dedi.

'Önlükleri olduğu gibi bırakıyoruz. Fazladan önlüğe ihtiyacımız olursa, işimize yararlar. Kliniğin gitmiş olmasından memnunsun, değil mi? Hiç tasdik etmedin bunu.'

'Çok mu belli ediyorum? Özür dilerim ama her zaman bir anomalisi olduğunu düşünmüştüm. Buraya ait değildi.'

'Ve yüzyıl içerisinde unutulacaktır.'

'Bundan şüpheliyim, köşk tarihinin bir parçasıydı. Ve son özel hastanı da kimsenin unutacağını sanmıyorum.'

Adam, *'Candace beni onun hakkında uyarmıştı. Onu hiçbir zaman burada istememişti. Ve eğer onu Londra'da ameliyat etseydim, şu an yaşıyor olabilirdi ve hepimizin hayatı çok farklı şekillenebilirdi,' dedi.*

'Farklı olması onun iyi olacağını göstermez. Candace'in itiraflarına inandın mı?'

'Rhoda' yı öldürdüğünü söylediği ilk bölüme, evet, inandım.'

'Cinayet mi, kasıtsız adam öldürme mi, sence?'

'Öfkeden kontrolünü yitirdiğine inanıyorum. Ancak tehdit ya da provoke edilmemişti. Jüri kararını muhtemelen cinayet yönünde verirdi.'

'Eğer olay mahkemeye kadar gelseydi. Dalgliesh'in tutuklamaya yetecek kadar çok delili yoktu.'

'Bence ona yakındı.'

'Adam risk alıyordu. Hangi delil vardı ki elinde? Laboratuvar incelemeleri yoktu. Herhangi birimiz olayı öyle kurgulayabilirdik. Sharon'a yapılan saldırı olmadan ve Candace'in itirafları olmaksızın, olay asla çözülemezdi.'

'Öyle olsaydı, çözülebilirdi tabii ki.'

Helena, *'Başka birini korumak adına yalan söylemiş olduğunu mu düşünüyorsun?'* dedi.

'Hayır, o çok gülünç bir iddia. Onu bu kadar tehlikeli kılan neyi biliyordu ya da tahmin ediyordu? Ve Sharon'a saldırımadan önce, herhangi bir tehlike altında mıydı? Eğer Gradwyn ve Boyton' u öldürmekle suçlansaydı, karşı tarafın avukatı bunların hakkında mantıklı şüphelerin olduğu konusunda jüriyi ikna edebilirdi. Onun suçunu kanıtlayan Sharon'a saldırıydı. Peki bunu niye yaptı? Söylediğine göre sebep, cuma akşamı köşkü terk ederken Sharon'ın onu görmesiydi. Peki bunun

hakkında neden yalan söylemeyesin ki? Eğer Candace bunları reddetseydi, kim Sharon'ın hikayesine inanırdı ki? Ve Sharon'a yapılan saldırı. Bundan paçayı kurtarmayı nasıl umabildi?'

George, 'Bence Candace' ın burasına kadar gelmişti. Bütün bunların sonlanmasını istiyordu,' dedi.

'Neyin sonlanmasını. Süregelen şüphe ve bilinemezliğin mi, bütün bunlardan kardeşinin sorumlu olabileceğinin iddia edilmesinin mi... Her şeyi temizlemek adına... Pek mantıklı gelmiyor.'

'Kendinin sonuna. Yaşadığı hayatı, yaşanmaya değer gördüğünü düşünmüyorum.'

Helena, 'Hepimiz bazen böyle hissederiz,' dedi.

'Ancak geçer; gerçek değildir, gerçek olmadığını biliriz. Şahsen benim böyle bir şeyi hissetmem için, hayatımın bana sürekli bir acı içindeymiş gibi, aklımı kaybedecekmişim gibi, bağımsızlığım gitmiş gibi, işim gitmiş gibi, her şey kaybolmuş gibi gelmesi gerekir.'

'Onun aklını yavaş yavaş yitirdiğini düşünüyorum. Bence delirdiğini biliyordu. Haydi taşlı yapıya gidelim. O şimdi ölü ve şu an ona sadece acıyorum.'

Birdenbire sesi sertleşti. 'Acımak mı? Ona acımıyorum. O benim hastamı öldürdü. O yara izi üzerinde çok güzel bir iş çıkarmıştım.'

Kadın ona baktı ve arkasını döndü, ancak adam alaylı bir anlayış ve şaşkınlık karışımı olan ifadeyi yakalamıştı.

Kadın, 'Köşkteki en son özel hasta. Öyleydi gerçekten. Özeldi. Onun hakkında hiçbirimiz hiçbir şey bilmiyorduk. Sen ne biliyordun?' dedi.

Sessizce, 'Artık gerek olmadığı için o yara izini düzeltirmek istediğini.'

Yan yana yolu adımlayarak, kireç yola doğru yürümeye başladılar. Tomurcuklar açmaya başlamış ve ağaçlar ilkbahara geçişin yeşilini göstermeye başlamışlardı. Chandler-Powell, 'Restoranla ilgili planlar, tabii ki her şey senin devam etmek isteyip istemediğine bağlı,' dedi.

'Yönetimi ele alacak birine ihtiyacın olacak; yönetici, müdür, organizatör, bakıcı, sekreter. Esasında iş, büyük bir değişim yaşamayacak. Sen doğru insanı bulana kadar kesinlikle yanında kalacağım.'

Sessizce yürüdüler. Sonra, duraksamadan, 'Daha kalıcı, daha ilgi isteyen bir şey bekliyorum sanırım. Daha az çekici bir şekilde söyleyebilirsin, en azından kendin adına. Ancak bana göre, hayal kırıklığını riske atmaktan daha önemli bir şey bu. Bu yüzden daha önce hiçbir şey dememiştim. Benimle evlenmeni istiyorum. Beraber mutlu olacağımıza inanıyorum,' dedi.

'Aşktan hiç bahsetmedin, en azından dürüst davranıyorsun.'

'Sanırım bunun nedeni, hiçbir zaman aşkın gerçekten ne anlama geldiğini anlamadığımdan. Selina'yla evlendiğimde, ona aşık olduğumu sanıyordum. Bir çeşit delilikti. Senden hoşlanıyorum. Sana saygı duyuyorum ve imreniyorum. Altı yıldır beraber çalışıyoruz. Her heteroseksüel erkeğin isteyeceği gibi, seninle sevişmek istiyorum. Seninle beraberken hiç sıkılmadım ya da herhangi bir şeyden rahatsızlık duymadım, ev hakkında da aynı tutkuyu paylaşıyoruz ve ben buraya döndüğümde sen benim hissettiğim tedirginliği hissetmiyor olacaksan açıklayacağımın çok ötesinde bir şey hissedeceğim. Bir şeyin eksikliği, noksanlığı gibi bir his.'

'Evde mi?'

'Hayır bende.' Ve yine sessizlik oldu. Sonra adam, 'Buna aşk diyebilir misin? Yeterli mi? Benim için yeterli, peki

ya senin için? Bunun üzerinde düşünmek için zaman istiyor musun?’ dedi.

Kadın adama döndü ve, ‘Düşünmek için zaman istemek yapmacık olur. Benim için bu kadarı yeterli,’ dedi.

Kadına dokunmadı bile. Hassas bir zemin üzerinde duran ancak canlanmış bir adam gibi hissediyordu kendini. Düşüncesiz olmamalıydı. Açıkça yapmak istediği şeyi, kadını kolları arasına almayı gerçekleştirseydi, kadının onu küçümseyeceğini düşündü. Birbirlerine bakarak durdular, ve adam sessizce, ‘Teşekkür ederim,’ dedi.

Taşların olduğu yere vardılar. Kadın, ‘Küçükken, bu taşların etrafında yavaşça yürür ve teker teker usulca hepsini tekmelerdik. Şans için,’ dedi.

‘Belki de, biz de ayınsını yapmalıyız.’

Beraber yürüdüler. Her dönüşçe yavaşça bir tane taşa tekme attı.

Kireçli yoldan dönerlerken, ‘Lettie hakkında ne düşünüyorsun? Kalsın mı sence?’ dedi.

‘Eğer istiyorsa, tabii ki. Açıkçası, ilk başlarda onsuz yaşamak gerçekten zor olur. Ancak biz evlendikten sonra da köşkte yaşamak istemeyecektir, zaten bize de pek uymaz. Temizlenip, dekore edildikten sonra Stone Cottage’da kalmasını önerebiliriz. O işte parmağı olması da hoşuna gidecektir. Ve bahçede bir şeylerle uğraşmak da ona zevk verecektir.’

Chandler-Powell, ‘Ona kırevini vermeyi teklif edebiliriz. Yasal olarak yani, tapuyu onun üzerine geçirerek. Şu anki şanıyla orasının satılması pek kolay olmayacak gibi duruyor. Böylece Lettie’nin de yaşlılığı için bir güvencesi olacaktır. Başka kim ister ki orayı? Cinayet, mutsuzluk, ölüm kokuyor gibi duruyor,’ dedi.

Helena, 'O tarz şeylere karşı Lettie'nin kendini koruma mekanizması var. Bence, Stone Cottage'da yaşamak ister, ancak orayı hediye olarak kabul edeceğini sanmıyorum. Satın almayı tercih edecektir,' dedi.

'Mali olarak karşılayabilir mi?'

'Sanırım. Her zaman para biriktiren biriydi. Ve ayrıca ucuz olur orası. Her şeyden önce, dediğin gibi olan onca şeyden sonra orası pek satılabilir bir yer değil. Neyse, onun ağzını yoklarım. Eğer kirevine yerleşecekse, maaşına da bir zam gerekiyor.'

'Bu biraz zor olmaz mı?'

Helena güldü. 'Param olduğunu unutuyorsun. Ne de olsa restoranın benim yatırımım olacağı konusunda anlaştık. Adam sadakatsiz bir piç olabilir ancak en azından kötü niyetli bir piç değildi.'

Böylece sorun çözüldü. Chandler-Powell bunun muhtemelen evlilik hayatının bir modeli olduğunu düşündü. Karşılıklarına bir engel çıkmıştı, mantıklı bir öneri sunulmuştu ve kendi adına o kadar da etkin değildi.

Sakince, 'En azından işin başında onsuz yapamayacağımız için, her şey şimdilik makul gözüktüyor,' dedi.

'Onsuz yapamayan benim. Fark ettin mi? O beni ahlaki olarak onaran bir insan.'

Yürümeye devam ettiler. Chandler-Powell hayatının geri kalanının onun adına planlanacağını görebiliyordu. Bu fikir onun endişelenmesine neden olmadı, aksine tatmin olmasını sağladı. Köşkü ve Londra'daki daireyi elinde tutabilmek için çok çalışması gerekecekti, zaten hep çok çalışıyordu. İş hayatıydı. Restoran konusunda tamamen emindi, ancak müşterilerin köşke girmeden

restorana girebilmeleri için ahır kısmının yeniden düzenlenmesi gerekiyordu. Dean ve Kimberley'i orada tutmak da önemliydi. Helena, ne yaptığını biliyordu.

Kadın, *'Sharon hakkında bir şey duydun mu, neredede olduğuna ya da ona hangi işi bulduklarına dair?'* dedi.

'Hiçbir şey duymadım. Yokluktan geldi ve bir anda yokluğa geri döndü. Tanrı'ya şükiir, benim sorumluluğum altında değil.'

'Ve Marcus?'

'Dün bir mektup aldım. Afrika' da hayatını yerli yerine oturtmuş gibi gözüktüyor. Onun için mulitemelen en uygun yer. Burada çalışmaya devam ederken, Candace'ın intiharının üzerinden gelmesi umulamaz. Eğer bizi ayırmak istediye, gerçekten çok doğru şeyler yaptı.'

Ancak kin gütmeden konuşmuştu, sesi neredeyse ilgisiz gibiydi. Tahkikattan sonra, Candace'ın intiharı hakkında pek konuşmamışlardı. Neden, diye düşündü, neden böyle bir anda, böyle acılı bir olaydan bahsetme gereği duymuştu? Bu onun resmi bir kapanış yapma tarzı mıydı, yoksa spekülasyonları durdurmak adına konuşma vaktinin geldiğini mi düşünmüştü?

'Ve Flavia? O da, Sharon gibi, aklından çıktı mı?'

'Hayır onunla görüşüyorum. Yakında evlenecek.'

'Bu kadar erken mi?'

'İnternette tanıştığı biriymiş. Adamın hukuk çalışanı olduğunu söyledi. Üç yıl önce iki yaşında bir kızıyla beraber dul kalmış. Kırk yaşlarında, yalnız, çocukları seven bir eş arıyormuş. Flavia bana çok mutlu olduğunu söyledi. En azından istediğini elde ediyor. Hayatta ne istediğini bilmek ve tüm enerjini, istediğini elde etmek yolunda harcamak hatırı sayılır bir bilgelik gerektiriyor.'

Yolu terk etmişlerdi şimdi ve batı kapısından yenisinden giriyorlardı. Kadına doğru bakarken, onun gizlice gülümsediğini gördü.

Kadın, *'Evet, bilge bir kadındı. Ben de hayatım boyunca bu şiarla hareket ettim,'* dedi.

Helena, Lettie'ye evlilik haberini kütüphanede vermişti. 'Onaylamıyorsun, değil mi,' dedi.

'Onaylamamaya hakkım yok, sadece korkuyorum. Çünkü onu sevmiyorsun.'

'Şimdilik belki sevmiyorum, yani tamamen değil, ancak ilerde seveceğim. Bütün evlilikler, aşkla sonuçlanıp, aşkın bittiği süreçlerdir. Merak etme, hem yatakta hem de diğer konularda birbirimize uyum sağlayacağız ve bu evlilik sürecekt.'

'Ve böylelikle, Cressett bayrağı köşke yeniden çekilecek ve zamam gelince, çocuğunuz da burada yaşamayı tercih edecek.'

'Sevgili Lettie, beni ne kadar iyi anlıyorsun.'

Ve şimdi Lettie yalnızdı, Helena'nın ona, ayrılmadan önce yaptığı teklifi tekrar düşünüyordu; bahçelerin arasında hiçbir şey görmeden geziniyorken sonunda hep olduğu gibi kayalara giden kireçli yolda yürüyordu. Batı kanadının pencerelerine bakarak, herkesin hayatını değiştiren, onu her zaman etkileyen, suçlu ya da masum olmasının bir şeyi değiştirmedeği, özel hastanın katline takıldı aklı. Ancak bu şiddetin her zaman ortaya çıkardığı şey değil miydi? Rhoda Gradwyn'e yara izi ne ifade ederse etsin, her nedense köşkteki kimsenin anlamını bilmediği bir yara iziydi; belki bir anı, bir duygu yoğunluğuydu, ortadan kaldırmak için vasiyetnameyi bulmuş

ve hayatının akışını tamamen değiştirmişti. O umutla çalmıştı vasiyetnameyi, ancak geri dönüşü olmayan bir şekilde değişen, başkalarının hayatlarıydı.

Rhoda Gradwyn gençti, tabii ki yaşından büyük gösterdiğini bilen altmış yaşındaki Lettie'den daha gençti. Ancak önünde yaşayacağı yirmi hareketli yılı daha olabilirdi. Köşkün rahatlığı ve güvenliği için orada yaşam kurmanın vakti gelmiş miydi? Öyle bir hayatın nasıl olacağını kafasında kurguladı. Kendini ait hissettiği, istediği şekilde dekore ettiği bir kırevi, bağrına basıp, baştan yarattığı bir bahçe, saygı duyduğu insanlarla beraber yapabileceği bir iş, kitapları, müziği, köşkteki kütüphane, dünyanın en güzel kırlarından birinin İngiliz havası, belki de Helena'nın çocuğunu büyümesini izlemenin zevki. Peki ya uzak geleceği? Kendi gözünde, belki de Helena'nın gözünde bir yük olmadan önce yaşayabileceği yirmi kaliteli yıl vardı. Ve güzel yıllar olacaktı bunlar.

Esasında düşmancıl ve yabancı olan, köşkün dışındaki dünyayı, geniş bir şekilde görmeye başladığını biliyordu. Artık tanıyamadığı bir İngiltere, bir zamanlar uzak ancak güzel yerler şimdi milyonlarca tüketen, çürüten, işgal eden, yok eden insan tarafından ilhak edilmişti. Ama yine de bu onun dünyasıydı, bu doğduğu dünyaydı. Yaşamın güzel yanlarının olduğu gibi çürümenin de bir parçasıydı. Gotik duvarların arkasında, önyargılı bir kız okulunda okuduğu yıllar boyunca, bu dünyanın ne kadarını yaşayabilmişti? Aynı dili konuşan, aynı değer yargılarına sahip olan, kendi türünden, kendi sosyal sınıfından kaç tane insanla gerçekten kayda değer ilişkiler kurmuştu?

Ancak çok geç değildi. Dışarıda keşfedilecek, farklı bir dünya, farklı insanlar, farklı sesler vardı. Hâlâ pek ayak basılmamış yerler, milyonlarca insanın her gün üze-

rinden geçmediği patikalar, ilk ışığın görülmesine değin usul bir sessizlikte huzur veren şehirler vardı. Gemiyle, trenle, otobüsle ve hatta en sık karbon ayak izlerini bırakarak, yani yürüyerek seyahat edebilirdi. İngiltere’de uzak bir yerde bir kırevi alabileceği ve üç yıl boyunca sorunsuz yaşayabileceği kadar birikmiş parası vardı. Güçlü ve vasıflıydı. Asya’da, Afrika’da, Güney Amerika’da onun için uygun iş fırsatları olabilirdi. Bir iş arkadaşıyla beraber, yıllarca, her tarafın en kalabalık olduğu okul tatillerinde seyahat etmek zorunda kalmıştı. Tek başına çıkacağı bu yolculuk farklı olabilirdi. Kendini keşfetmenin seyahati adını verebilirdi buna, ancak gerçekten daha gösterişli olan bu kelimeleri, aklına geldiği anda reddetti. Altmış yıldan sonra, kim ve ne olduğunu biliyordu. Bu, kendini tanımanın değil, değişimin yolculuğu olabilirdi ancak.

Sonunda, taşlı yapının olduğu yere döndü ve köşke doğru yürümeye başladı.

Helena, *‘Üzgünüm, en doğrusunu tabii ki sen bilirsin. Ama ya sana ihtiyacım olursa...’* dedi.

Lettie usulca, *‘Olmayacak,’* dedi.

‘Basmakalıp sözler kullanmamıza gerek yok ancak seni özleyeceğim. Ve köşk de burada olacak. Eğer bir gün dolaşmaktan yorulursan, elbette buraya geri gelebilirsin.’

Ancak ikisinin de bildiği gibi bu kelimeler hep formalite icabıydı. Lettie, Helena’nın gözlerinin altın rengi bir leke gibi iz bırakan sabahın ilk ışıklarına sabitlendiğini gördü. Yeniden yapılandırmanın nasıl gerçekleşeceğini ve gelecek misafirlere Dean’in uzatacağı menüyü, restoranın edeceği kârı, George’un isteği üzerine Dean’ in köşk işleriyle de uğraşacağını hayalinde canlandırıyordu bile. Geleceğe umutla bakıyordu.

Cambridge’de düğün servisi bitmişti ve misafirler anteşapele doğru ilerlemeye başlamışlardı. Orgu dinleyen Clara ve Annie yerlerinden kalkmadılar. Şimdiye değin, Bach ve Vivaldi çalınmıştı ve orgu çalan adam Bach’ tan yeni bir füg çalmaya hazırlanıyordu. Servisten önce, erken gelen ufak bir grup insan birbirleriyle tanışmıştı. Aralarında açık kahverengi saçlı, çekici, akıllı ve bir yaz elbisesi giymiş olan genç bir kız da vardı. Gülümseyerek, Dalgliesh’in ekibinin bir üyesi olduğunu belirtmişti, adının Kate Miskin olduğunu söyleyerek öne doğru çıkmıştı ve Çavuş Adam’ın ekibinin bir üyesi olan Hintli genç bir adamı, Piers Tarrant’ı, tanıştırmıştı. Diğerleri de onlara katılmışlardı, Adam’ın yayıncısı, arkadaşı olan birkaç yazar ve şair, Emma’nın birkaç tane eski okul arkadaşı da oradaydı. Anteşapelden esen rüzgarla beraber, Mayıs güneşinin aydınlattığı taş duvarların güzelliğini paylaşan mutlu ve arkadaş canlısı bir grup olmuşlardı.

Müzikli düğün servisi, sıkıcı bir vaaz olmadan kısa sürmüştü. Belki de, gelin ve damat, alışıl gelmiş yer kavgaları, çok eski günlerdeki gibi bir malı değiş tokuş edermişçesine en ön sırada oturan baba olmaksızın, ayini yöneten yaşlı adamın söylenecek her şeyi söylediğini düşünmüştü. Krem rengi gelinliğinin içindeki, saçında

bir buket gülle beraber, sandalyelerin ortasındaki yoldan yavaşça yürümüştü. Kendi halinde bu yalnız güzellik, Annie'nin gözlerini yaşartmıştı. Ve gelenekte yer alıp yerine getirilmeyen birşey daha vardı. Geline sırtını dönmek yerine, Adam, yüzünü çevirdi, gülümsedi ve gelinin elini tuttu.

Bach'ın füğünü dinleyen çok az misafir kalmıştı. Clara sessizce, *'Bir düğün olarak oldukça başarılı. İnsan bizim akıllı Emma'mızın alışlagelen kadınsı bir törenin üzerine çıktığını düşünüyor. Her gelinin, düğün günündeki heyecanını yaşamasına rağmen, bize nefes alma fırsatı tanınması çok iç rahatlatıcı,'* dedi.

'Burada bulunan insanların onun umrunda olduğunu düşünmüyorum.'

Clara, *'Jane Austen uygun gözüktüyor. Emma'nın son bölümünde, Bayan Elton'ın yorumlarını hatırlıyor musun? Biraz beyaz saten, birkaç bayağı duvak, en acınası iş!'* dedi.

'Ama romanın nasıl bittiğine bak. Bütün bu eksikliklere, dileklere, umutlara, güvene, törene şahitlik eden insanların öngörülerine rağmen, her şey mükemmel mutluluğun birliğiyle sonuçlanmıştı.'

Clara, *'Mükemmel mutluluk, çok fazlasını istemek bence. Ancak mutlu olacaklardır. En azından zavallı Bay Knightley'in aksine, Adam kayınpederiyle beraber yaşamak zorunda kalmayacak. Canım benim, ellerin üşümüş gibi duruyor. Gel güneş altındaki diğerlerinin yanına geçelim. Bir içkiye ve yemeğe ihtiyacım var. Duygu yoğunluğu neden birini acıktırır ki? Gelinin, damadın ve yemeğin çıktığını mutfağın kalitesine güvenerek, hayal kırıklığı yaşamayacağımızı düşünüyorum. Boktan mezeler ve sıcak beyaz şarap olmayacaktır,'* dedi.

Ancak Annie taze tanışmalar için kendisini hazır hissetmiyordu. Yeni insanlarla tanışmak, bütün o tebriklerin gürültüsü, bir kilise düğününün ciddiyeti için hazır değildi.

'Müzik bitene kadar burada duralım,' diye fısıldadı.

Şu haşin ve huzurlu yerde, yüzleşmesi gereken imgeler ve hesaplaşması gereken davetsiz gelen düşünceler vardı. Old Bailey'de Clara'yla beraberdi. Ona saldıran genç adam aklına geldi ve o anda, gözlerini iskeleye doğru çevirdiğinde onunla karşılaştı. Ne beklemiş olduğunu hatırlayamıyordu ancak beklediği şey, bu sıradan görünümlü, makhemeyi etkilemek adına takım elbise giymiş delikanlı değildi ve delikanlı oracıkta, herhangi bir duygu ifadesi göstermeden duruyordu. Aksi ve kasvetli bir sesle suçlu olduğunu kabul etmiş ve pişman olmadığını dile getirmişti. Adam ona bakmadı. Onlar bir anın, bir hareketin ilişkilendirdiği yabancılardı. Hiçbir şey hissedemezdi, ne acıma, ne bağışlanma, hiçbir şey. Delikanlıyı anlaması ya da bağışlaması söz konusu değildi ve öyle olması gerektiğini de düşünmüyordu. Gönlünden bağışlamanın geçmesi ihtimal dahilindeydi ya da adamın alacağı ceza dolayısıyla hissedeceği kin dolu bir teselli... Ne kadar zarar gördüğü, adamın ya da mahkemenin belirlemesi değil, kendi belirlemesiydi. Kendi hoşgörüsü olmasaydı, adamın onun üzerinde herhangi bir yaptırım gücü kalmayacaktı. Ve aklına, çocukluğundan kopup gelmiş İncil'den bir satır geldi: *'Bir insanın içine girmemiş bir şey, onu kirletemez, çünkü kalbine girmemiştir.'*

Ve o Clara'ya sahipti. Elini Clara'nın eline doğru kaydırды ve karşılığında, Clara da onun elini sıktı. *'Dünya güzel ve rezil bir yer. Dehşetin eylemleri her an işleniyor ve en nihayetinde sevdiklerimiz ölüyor. Dünya'daki bütün*

yaşayan canlıların çığlıkları bir aci çığlığı olsaydı eğer, kesinlikle yıldızları sarsardı. Ancak sevgimiz var. Dünyanın bütün kötülüklerine karşı zayıf bir savunma olarak durabilir, ancak buna tutunmalı ve inanmalıyız, sahip olduğumuz tek şey bu,' diye düşündü.

CONAN DOYLE, AGATHA CHRISTIE VE ŞİMDİ DE

P. D. JAMES

ÖZEL HASTA

P. D. James'ın *Özel Hasta* kitabında karizmatik polis komiseri Adam Dalgliesh, 47 yaşındayken öldürülen gazeteci Rhoda Gradwyn davasını çözmektedir. Rhoda Gradwyn Dorset'te özel bir plastik cerrahi kliniğinde eski bir yüz yarasını tedavi ettirdikten hemen sonra gizemli bir şekilde öldürülmüştür. Dalgliesh klinik etrafında dönen gizemli olayları araştırmaya koyulur. Cherevell Manor'daki kliniğin sahibi ünlü cerrah George Chandler-Powell şüpheleri üzerinde toplamaktadır. Ancak olaylar karmaşıklaştıkça cinayetin çok farklı boyutları gözler önüne serilecektir...

"Her ne kadar çağdaş toplumsal konuları keyifli bir şekilde sunsa da, P. D. James polisiye romanlarının altın çağının yaşandığı döneme özgü eski moda anlatım araçlarını hâlâ kullanmaktadır. Bu nedenle onlar hâlâ işe yaramaktadır."

-Calgary Herald

"Onun yeteneği ve canlılığı hiç azalmamıştır . . . *Özel Hasta* klasik bir P. D. James kitabıdır."

-Scotsman

"Bu kitap bizim şimdiki yaşam tarzımız hakkındadır . . . P. D. James, Dorset'te meydana gelen karmaşık olaylara net bir açıklık getirmektedir."

-The Sunday Times

"Şık bir şekilde ifade edilmiş, sürükleyici bir konuya sahip, çok katmanlı ve incelikli bir şekilde işlenmiş."

-Observer

"P. D. James, pek çok hayranının gözünde dünyanın yaşayan en iyi polisiye romancısıdır."

-The Windsor Star

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-5943-76-9